

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\F\Feist Raymond E\Feist Raymond E - Mág - 02-Mág Mistr.pdb

PDB Name: Mág - Mistr
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 14.9.2003
Modification Date: 14.9.2003
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

RAYMOND E. FEIST
MÁG
MISTR

PROLOG

Sirotek Pug se víceméně náhodou stane učedníkem mága Kulgana u dvora Borrica, vévody z Crydee, nicméně zdá se, že to nebyla zrovna nejlepší volba. Kulgan si je sice jistý, že chlapec má talent, Pug však má potíže s uplatněním i nejjednodušších kouzel, která se má učit. Jeho latentní kouzelnické schopnosti se poprvé probudí poté, co pomocí jednoduchého kouzla zachrání mladou princeznu Carline před útokem dvojice do kraje zabloudivších trolů. Krátce poté se svým přítelem Tomasem objeví na pobřeží vrak podivného plavidla, který se záhy potopí, nicméně umírající člen posádky a několik předmětů, které chlapci z vraku zachrání, hovoří jasně - šlo o válečnou loď zcela neznámého původu. Vévoda je nálezem znepokojen a vyšle posly k elfům, jejichž říše hraničí s vévodstvím Crydee. Brzy se ukazuje, že neznámí vetřelci - Tsurané - pocházejí z jiného světa a že zřejmě vládnou tak mocnou magií, že dokáží otevřít trhlinu mezi svou vlastí a Midkemii. Na rozdíl od Midkemie je jejich svět chudý na kovové rudy a bojechtiví Tsurané vidí v invazi na Midkemii nejen možnost získat bohatství, ale i válečnou slávu a politický vliv ve své domovině. Na hradě v Crydee se sejdou lidé s elfy a dohodnou společný postup, jehož součástí je i vyslání poselstva ke vzdálenému dvoru Ostrovního království, kde má vévoda žádat o pomoc proti invazi. Poselstvo cestou jedná i s trpaslíky, ale při cestě trpasličími chodbami pod pohořím Šedé věže je přepadeno nestvůrným zlorem. S výjimkou Tomase se všem podaří uniknout a pokračovat v cestě. Mezitím Tomas bloudí v podzemí, až se dostane k umírajícímu drakovi Rhuaghovi, poslednímu svého rodu, který zůstal na Midkemii. Drak Tomasovi věnuje zbroj svého pána Ashen-Shugara, bývalého vládce Midkemie a příslušníka bájně rasy Valherů. Tomas se posléze pomocí trpaslíků dostane z podzemního labyrintu a směřuje do království elfů, kde postupně stane v čele boje proti silící invazi z Kelewanu. V tu chvíli již začíná tušit, že zbroj, kterou nosí a která mu v boji propůjčuje nadlidské síly, je kouzelná. Neví však, že zbroj obsahuje esenci moci svého původního majitele. Osobnosti Tomase a Ashen-Shugara se začnou přes propast času prolínat, každý ovlivňuje jednání toho druhého. Otázkou ovšem je, zda nakonec nezíská Ashen-Shugarův duch nad Tomasovým tělem nadvládu, což by znamenalo nesmírné nebezpečí pro celou Midkemii. Vévoda Borric spolu s Kulganem a Pugem dorazí až ke královskému dvoru, aby žádal o pomoc. Bohužel král Rodric propadl zhoubné nemoci, která hraničí se šílenstvím, a střídá stavy horečného budování hlavního města, které se má stát majestátním památníkem jeho vlády, a obdobími naprosté apatie a agresivní podezřívavosti. Osud západní části říše, kterou pokládá za semeniště vzpour a nespokojenců, je mu lhostejný. Nakonec však alespoň formálně jmenuje vévodu Borrice vůdcem západní armády, nicméně v praxi to znamená pouze to, že si Borric musí pomoci sám. V době vévodovi nepřítomnosti hrad v Crydee odolává útoku Tsuranů a po návratu poselstva se Pug přidává k vojsku vévody Borrice. Při pokusu zjistit tajemství brány, skrze kterou přicházejí útočníci na Midkemii, je však zajat, a odvezen jako otrok na Kelewan.

Kapitola první OTROK

Umírající otrok ležel na zemi a sténal. Den byl nemilosrdně parný. Ostatní otroci pokračovali dál ve své práci a snažili se ten zvuk neposlouchat. Život v pracovním táboře nebyl lehký a nikomu neprospívalo zaobírat se příliš osudem, jaký čekal mnohé. Muže, jehož čas měl zakrátko vypršet, kousla relli, hadu podobné stvoření z močálů. Její jed působil pomalu a smrt, kterou přinášel, byla velmi bolestivá. I magie na něj byla krátká. Neexistoval protijed. Náhle zavládl klid. Pug se ohlédl přes rameno a spatřil tsuranského strážce, jak si otírá meč. Na Pugovo rameno dopadla ruka. Laurieho hlas zašeptal: "Zdá se, že našeho ctihodného dozorce Toffstonovo hlasité umírání rušilo." Pug si uvázal lana pevně kolem pasu. "Aspoň to skončilo rychle." Otočil se k vysokému světlolvasému zpěvákovi z královského města Tyr-Sogu a řekl: "Dávej moc dobrý pozor. Tenhle je starý a může být prohnitý." Bez dalšího slova

Pug rychle vyšplhal do koruny ngaggi, bažinného stromu připomínajícího borovici, který Tsurané těžili pro dřevo a pryskyřici. Tsurané měli nedostatek kovů, ale byli velmi vynalézaví v hledání náhražek. Dřevo z tohoto stromu mohlo být zpracováno jako papír a posléze vysušeno do neuvěřitelné tvrdosti a využito k výrobě stovek předmětů.

Pryskyřice sloužila k vyztužování dřeva a činění kůží. Ze správně ošetřené kůže se dala vytvořit zbroj nejméně stejně pevná jako midkemianská kroužková zbroj. Tvrzené dřevěné zbraně se pak směle mohly měřit s midkemianskou ocelí. Čtyři roky v táboře uprostřed bažin utužily Pugovo tělo. Železné svaly se mu napínaly a vlnily, když lezl na strom. Jeho pleť byla prudkým sluncem světa Tsuranů opálená do temné hnědi a tvář mu pokrýval plnovous, jaký nosili otroci.

Pug dosáhl prvních velkých větví a podíval se dolů na svého přítele. Laurie stál po kolena hluboko v bahnité vodě a nepřítomně se oháněl po hmyzu, který na ně při práci útočil v obrovských mračnách. Pug měl Laurieho rád. Trubadúr tu vlastně neměl co pohledávat, ale zrovna tak by se dalo říct, že neměl co pohledávat v královské hlídce a honit se s ní sem a tam v naději, že spatří tsuranské vojáky. Říkal, že chtěl nasbírat materiál pro balady, které by jej proslavily po celém Království. Nakonec viděl víc, než doufal. Patrola vjela přímo doprostřed velkého tsuranského ležení a Laurie byl zajat. Do zdejšího tábora dorazil asi před čtyřmi měsíci a rychle se s Pugem spřátelili.

Pug pokračoval ve výstupu a jedním okem neustále pozorně pátral po nebezpečných stromových živočiších. V okamžiku, kdy hledal nejvhodnější místo na odříznutí vrchní části koruny, zachytil koutkem oka prudký pohyb a ztuhl. Uvolnil se však poté, co zjistil, že to byla jen jehlice, tvor, jehož jedinou ochranou byla podobnost se svazkem jehličí stromu ngaggi. Prchala z dosahu člověka a skokem překonala krátkou vzdálenost k větvím vedlejšího stromu. Pug znovu přehlédl celou situaci a začal uzavazovat provazy. Jeho úkolem bylo odřezávat vrcholky velkých stromů, aby se pak při jejich porážení zmírnilo nebezpečí pro ty dole na zemi.

Pug několikrát ťal do kůry a cítil, jak se ostří jeho dřevěné sekery zakouslo do měkčí dřevoviny pod ní. Jeho citlivý čich zaznamenal slabý čpavý zápach. Zaklel a zavolal dolů na Laurieho: "Tenhle je shnilý, řekni to dozorcí."

Čekal a rozhlížel se přes vrcholky stromů. Všude kolem poletoval cizí hmyz a stvoření připomínající ptáky. Za celá čtyři léta, která strávil na tomto světě jako otrok, nepřivykl vzhledu místní fauny. Všichni živočišové nebyli tolik odlišní od těch v Midkemii, ale podobnost stejně jako rozdíly připomínala Pugovi smutný fakt, že toto není jeho domov. Vosy měly být žlutočerně pruhované, ne jasně červené. Orli neměli mít na křídlech žluté pruhy, ani sokoli purpurové. Tito tvorové nebyli včely, orli ani sokoli, ale jejich podobnost s nimi bila do očí. Pro Puga bylo snazší zvyknout si na vysloveně zvláštní stvoření než na tato. Milejší, dá-li se to tak říci, mu byl šestinohý needra, zdomácnělá obluda k tahání nákladů, připomínající nejspíše zebra se dvěma zavalitými nohama navíc, nebo cho-ja, hmyzoidní stvůra, která Tsuranům sloužila a uměla mluvit jejich jazykem: ty se naučil brát. Ale pokaždé, když jen letmo zahlédl tvora, který vypadal jako ti v Midkemii, a otočil se, jen aby zjistil, že se opět zmýlil, potom jej přepadalo zoufalství.

Laurieho křik vytrhl Puga ze zamyšlení. "Dozorce přichází."

Pug zaláteřil. Pokud se dozorcí musel prodírat bahnem a špínou, jeho nálada se vždy podstatně zhoršila - což mohlo ve svých důsledcích znamenat jediné bití nebo zkrácení už tak dost ubohých přidělů jídla. Již delší dobu jej rozčilovala skutečnost, že těžba nepostupovala tak rychle, jak bylo potřeba. Rodinka norníků - obdoba bobrů se šesti nohama - se často uhnízдила v kořenech rozložitého stromu. Ohryzávali choulostivé kořínky a strom pak chřadl a uhynul. Měkké, dužnaté dřevo zkyslo, zvodnatělo a po nějakém čase se kmen zhroutil dovnitř. Několik chodeb norníků bylo otráveno, ale stromy tu už byly zničené.

Hrubý hlas mocně klel, zatímco se jeho majitel brouzdal bažinou. Oznamoval tak příchod dozorce Nogamua. On sám byl otrokem, ale dosáhl nejvyššího stavu, jakého vůbec mohl otrok docílit. Neměl sice žádnou naději, že by se stal svobodným člověkem, ale měl různé výhody a privilegia a mohl rozkazovat vojákům a svobodným poddaným, kteří byli přiděleni pod jeho velení. Za ním kráčel mladý voják, ve tváři výraz lehkého pobavení. Po vzoru tsuranských svobodných mužů byl hladce oholen, a když se podíval nahoru na Puga, otrok si jej mohl dobře prohlédnout. Měl vystouplé lícní kosti a téměř černé oči, tak jako většina Tsuranů. Jeho temné oči zachytily Pugův pohled a zdálo se, že lehce kývl. Modrá zbroj, kterou měl na sobě, byla typem Pugovi neznámá, ale vzhledem k prapodivné vojenské organizaci Tsuranů na tom nebylo nic zvláštního. Dokonce jednotlivé rodiny, panství, oblasti, města a provincie měly svou vlastní armádu. V jakém byly vzájemném vztahu v rámci Říše, se vymykalo Pugovu chápání.

Dozorčí stál u úpatí kmene a krátkou róbu si držel nad vodou. Zavřel jako medvěd, kterého ostatně dost připomínal, a zakřičel nahoru na Puga: "Co má znamenat ta komedie s dalším prohnitým stromem?"

Pug vládl jazykem Tsuranů lépe než kterýkoliv jiný Midkemian v táboře, neboť zde strávil dobu delší než ostatní, ovšem kromě několika starých tsuranských otroků. Zavolal odpověď: "Je cítit hnilobou. Měli bychom připevnit lana na další a tenhle nechat být, mistře otroků."

Dozorce mu pohrozil pěstí. "Jste banda lenochů. S tímhle stromem je všechno v pořádku. Je dobře. Jen se chcete ulejšvat od práce. Poražte ho."

Pug si povzdechl. S Medvědem, jak Nogamuovi svorně přezdívali všichni Midkemiané, se nedalo diskutovat. Obvykle byl kvůli něčemu namíchnutý a doplácel na to otroci. Pug začal odsekávat vrchní část a ta brzy spadla na zem. Hnilobný zápach byl teď velmi silný a Pug odvažoval lana co nejrychleji. Jakmile měl poslední provaz omotan kolem pasu, přímo pod ním se ozval zvuk poltícího se kmene. "Padá," zaječel na otroky stojící ve vodě pod ním. Bez zaváhání se všichni dali na útěk. Křik "padá" nezůstal nikdy bez odezvy.

Kmen stromu se rozštípl podélně po celé délce přesně v okamžiku, kdy byla odstraněna koruna. Nebylo to sice příliš obvyklé, ale pokud byla dřevovina napadena do té míry, že ztratila původní strukturu, jakýkoliv zásah do kůry mohl způsobit, že se zhroutila vlastní vahou. Větve potom stáhly každou polovinu jiným směrem. Kdyby byl Pug býval přivázan ke kmeni, provazy by jej přeštíply vpůli, předtím, než by samy praskly.

Pug odhadl směr pádu, poté, jakmile se polovina stromu, na které stál, začala pohybovat, odmrštil se pryč. Na hladinu dopadl naplocho, zády napřed, ve snaze využít dvou stop hloubky co nejvíce ke zmírnění pádu. Po nárazu na hladinu

vzápětí následoval mnohem tvrdší kontakt se zemí. Dno bylo vesměs blátivé, takže Pugova poranění nebyla vážná. Vzduch v jeho plicích vybuchl a vydral se ústy v jediném heknutí v okamžiku dopadu. Smysly se Pugovi na okamžik zamlžily. Zanedlouho se mu vrátilo vědomí natolik, že se mohl posadit a zhluboka se nadechnout. Vtom jej cosi velmi těžkého udeřilo do břicha a vyrazilo mu znovu dech. Tíha předmětu ho zvrátila dozadu a přes hlavu se mu přelila voda. Po několika pokusech se mu podařilo dostat obličej nad hladinu. Všechnu svou sílu využil k nepatrnému pohybu a spatřil, že mu přes žaludek leží velká větev. Stěží držel nos a ústa nad vodou a bojoval o každý doušek vzduchu. Plíce mu hořely bolestí a dýchal přerývaně. Do hrtanu se mu dostala voda a on se začal dávit. Kašlal a prskal, zoufale se snažil zůstat klidný a nepodlehnout panice. Zuřivě tlačil proti tíži větve, ale nedokázal s ní pohnout ani o píď.

Náhle se jeho hlava ocitla nad vodou; ozval se Laurieho hlas: "Kašli, Pugu! Musíš si vyčistit plíce od té špíny, jinak dostaneš plicní horečku."

Pug kašlal a plival. Teď, když mu Laurie držel hlavu nad vodou, mohl konečně nabrat dech.

Laurie zakřičel: "Popadněte tu větev. Já ho zpod ní vytáhnou."

Několik otroků se přitílo zkalenou vodou a po jejich tělech stékal pot. Sáhli pod hladinu a nahmátli větev. Nadzdvihli ji a o kousíček posunuli, ale Lauriemu se Puga nepodařilo vyprostit.

"Přineste sekery. Musíme tu větev odseknout od kmene."

Ostatní otroci se rozeběhli pro sekery, když vtom je zarazil Nogamuův hlas. "Ne. Nechte ho. Na to nemáme čas.

Musíme porážet stromy."

Laurie na něj téměř zaječel: "Nemůžeme ho nechat! Vždyť se utopí!"

Dozorce přistoupil k Lauriemu a šlehl jej bičem přes tvář. Kůže se zařizla hluboko do zpěvákovy tváře, ale ten hlavu svého přítele nepustil. "Zpátky do práce, otroku. Dnes v noci budeš bit za to, že jsi se mnou takhle mluvil. Jsou tu další, co můžou řezat vršky. Ihned ho pusť." Znovu Laurieho udeřil. Laurie ucukl, ale stále držel Pugovi hlavu nad vodou.

Nogamu pozvedl svůj bič ke třetí ráně, ale hlas za ním jej zadržel. "Vysekejte toho otroka zpod té větve." Laurie spatřil, že hlas patří mladému vojákovu, jenž doprovázel mistra otroků. Dozorčí se prudce otočil, nebyl zvyklý, aby někdo napadal jeho rozkazy či aby zůstaly nevyplněny. Když uviděl toho, kdo promluvil, spolkl slova, která se mu drala na jazyk. Sklonil hlavu a řekl: "Jak si můj pán přeje."

Dal znamení otrokům se sekerami, aby Puga vyprostili ze zajetí spadlé větve, a zakrátko byl Pug volný. Laurie jej odnesl k místu, kde stál mladý voják. Pug vykašlal poslední zbytky vody z průdušek a zasípal: "Vděčím pánovi za svůj život." Muž neřekl nic, ale jakmile se k němu přiblížil dozorce, namířil na něj své připomínky. "Ten otrok měl pravdu a ne ty. Strom byl prohnílý. Není správné, abys jej trestal za svůj špatný odhad a hněv. Měl bych tě nechat zbít, ale nebudu s tím ztrácet čas. Práce jde pomalu a můj otec je z toho mrzutý."

Nogamu sklonil hlavu. "Ztratil jsem tvář před zraky svého pána. Smím požádat o svolení vzít si život?"

"Ne. To by se ti dostalo příliš mnoho cti. Vrať se do práce."

Dozorcova tvář zrudla v tiché hanbě a zlobě. Zvedl svůj bič a ukázal na Laurieho a Puga. "Vy dva, zpátky do práce."

Laurie stál a Pug se o to pokusil. Kolena se mu podlamovala poté, co se málem utopil, ale po několika pokusech se mu podařilo zvednout se na nohy.

"Tihle dva jsou pro zbytek dne omluveni z práce," prohlásil mladý důstojník. "Tento," - ukázal na Puga - "by dnes nebyl k ničemu. Ten druhý si musí obvázat rány, které jsi mu způsobil, jinak mu zhnisají." Obrátil se ke strážci. "Vezmi je nazpět do tábora a dohlédni na jejich potřeby."

Pug byl vděčný, ani ne tak za sebe, jako za Laurieho. Sám by se mohl po krátkém odpočinku vrátit zpátky do práce, ale zůstat s otevřeným zraněním v bažině znamenalo dobře v polovině případů smrt. Ve vedru, které panovalo, a špině všude kolem se dařilo infekcím a způsobů jejich léčby nebylo mnoho.

Následovali strážného. Když odcházeli, Pug zahlédl oči mistra, jak je sledují s otevřenou nenávisť.

Prkna v podlaze zaskřípěla a Pug se okamžitě probudil. Jeho ostražitost, vypěstovaná léty strávenými v otroctví, mu napověděla, že tento zvuk uprostřed hluboké noci do chýše nepatří.

V kalmém šeru se kroky ozývaly stále blíž a blíž. Poté se zastavily u nohou jeho pryčny. Z vedlejšího lůžka zaslechl, jak se Laurie ostře nadechl, a věděl, že minstrel je také vzhůru. Nejméně polovina otroků byla nejspíš vetřelcem vytržena ze snů. Cizinec nad něčím váhal a Pug vyčkával, napjatý nejistotou. Pak uslyšel zachroptění a bez váhání se odkulil pryč ze své matrace. Se zaduněním dopadl na zem a v témže okamžiku uslyšel duté zuchnutí, jak na místo, kde ještě před chvílí spočíval jeho hrudník, dopadla dýka. Netrvalo ani půl vteřiny a celá místnost ožila čilým ruchem. Otroci křičeli a utíkali ke dveřím.

Pug ucítil, jak po něm ve tmě kdosi vztáhl ruce, a napříč hrudníkem mu vystřelila palčivá bolest. Slepě se natáhl po útočníkovi ve snaze vytrhnout mu nůž z ruky. Další zákmit ostří a jeho pravá ruka byla rozříznuta po celé délce dlaně. Náhle se vrah přestal hýbat a Pugovi došlo, že na zádech muže, který jej málem připravil o život, spočívá ještě jedno tělo.

Vojáci vrazili do chýše s lucernami v rukou a Pug uviděl Laurieho ležet na nehybném těle Nogamua. Medvěd stále ještě dýchal, ale podle způsobu, jakým z jeho žeber trčela dýka, pravděpodobně ne nadlouho.

Mladý voják, který v bažině zachránil Pugovi i Lauriemu život, vstoupil dovnitř a ostatní mu uvolnili cestu. Postavil se nad třemi rivaly a prostě se optal: "Je mrtev?"

Dozorčí otevřel oči a slabě zašeptal: "Žiji, pane. Ale zemřu čepeli." Téměř neznatelný, ale zpupný úsměv mu přeběhl přes potem zmáčenou tvář.

Obličej mladého vojáka nevykazoval známky vzrušení, ale jeho oči vypovídaly o skrytém hněvu. "Nemyslím," prohlásil

zlehka. Obrátil se ke dvěma vojákům, kteří postávali v místnosti. "Vezměte ho okamžitě ven a pověste ho. Jeho klan o něm nebude moci zpívat se ctí. Nechte tam jeho tělo hmyzu. Bude to varování všem, kteří by snad nechťeli plnit mé rozkazy. Jděte."

Tvář umírajícího muže zbledla a rty se mu roztřáslly. "Ne, pane. Snažně vás prosím, nechte mě zemřít ostřím. Jen pár minut." V koutku jeho úst se objevila krvavá pěna.

Dva robustní vojáci se sehnuli k Nogamuovi a bez ohledu na jeho bolest jej táhli ven. Nařikal celou cestu. Síla jeho hlasu byla přímo udivující, jako by v něm strach z provazu vyburcoval nějakou hluboko ukrytou sílu.

Stáli tam jako nehybný živý obraz, dokud sténání neuřal poslední oběšencův výkřik. Mladý důstojník se pak otočil k Pugovi a Lauriemu. Pug seděl, z dlouhé, mělké řezné rány na hrudi mu prýštila krev. Zraněnou dlaň svíral v druhé. Toto zranění bylo hluboké a on nemohl hýbat prsty.

"Přiveď svého poraněného přítele," nařídil mladý voják Lauriemu.

Laurie pomohl Pugovi vstát a oba následovali důstojníka ven z chatrče otroků. Vedl je přes ohrazené místo k vlastnímu sídlu a rozkázal jim vstoupit. Jakmile byli uvnitř, obrátil se na strážného a poslal jej pro táborového lékaře. Nechal je stát bez jediného slova až do příchodu doktora. Byl to starý Tsuran, oděný v kutně označující příslušnost k vyznavačům jednoho z jejich bohů - kterého, to nebyli Midkemiané schopni určit. Prohlédl Pugovy rány a označil zranění hrudníku za povrchní. Ruka na tom byla podle jeho slov zcela jinak.

"Rána je hluboká a svaly i šlachy byly přetřaty. Uzdraví se, ale následky se projeví jak v pohyblivosti, tak i v malé úchopové síle. Nejspíše se bude hodit pouze pro lehkou službu."

Voják přikývl a po tváři se mu rozlil podivný výraz: směsice znechucení a netrpělivosti. "No dobrá. Obvaž zranění a nech nás o samotě."

Lékař se pustil do čištění ran. Ruku zašil dvaceti stehy, obvázal ji a doporučil Pugovi, aby ji držel v čistotě. Pak odešel. Pug nevnímal bolest, uklidnil svou mysl starým duševním cvičením.

Jakmile byl lékař pryč, voják si pozorně prohlédl oba otroky, kteří stáli před ním. "Podle práva bych vás měl nechat pověsit za zabítí mistra otroků."

Neřikali nic. Museli zůstat potichu, dokud nedostanou příkaz promluvit.

"Ale když jsem nechal oběsit mistra otroků, mohu vás nechat naživu, pokud by se mi to hodilo. Mohu vás prostě jen potrestat za to, že jste jej zranili." Odměl se. "Považujte se tímto za potrestané."

Poté je propustil mávnutím ruky. "Teď jděte, ale vraťte se za rozbřesku. Musím se rozhodnout, co s vámi provedu."

Odešli s pocitem úlevy a štěstí. Za těchto okolností měli správně viset vedle bývalého mistra. Když přecházeli oplocené prostranství, Laurie poznamenal: "Rád bych věděl, co má tohle znamenat."

Pug odpověděl: "Je mi příliš zle na to, abych se zajímal proč. Jsem jen vděčný, že se dožijeme zítřka."

Laurie už víc nepromluvil, dokud nedošli zpět do chatky otroků. Pak se ozval znovu. "Myslím, že mladý pán má něco za lubem."

"Snad. Už je to dávno, co jsem se přestal snažit pochopit naše pány. Proto jsem také zůstal tak dlouho naživu, Laurie. Prostě dělám, co mám, a přečkávám dobré i zlé." Pug ukázal na strom, na němž se houpalo v matném měsíčním svitu - dnes v noci vyšel jen malý měsíc - tělo bývalého dozorce. "Je příliš snadné skončit takhle."

Laurie přitakal. "Asi máš pravdu. Stále přemýšlím o útěku."

Pug se zasmál, krátce a hořce. "Kam, zpěváku? Kam bys běžel? K trhlíně a deseti tisícům Tsuranů?"

Laurie neodpověděl. Vrátili se ke svým pryčnám a pokusili se ve vlhkém vedru usnout.

Mladý důstojník seděl na hromadě polštářů se zkříženými nohama podle tsuranského zvyku. Strážce, doprovázející Puga a Laurieho, poslal pryč a pokynul oběma otrokům, aby se posadili. Učinili tak váhavě, poněvadž otrokům nebylo většinou povoleno sedět v přítomnosti pána.

"Jsem Hokanu, z rodu Shinzawaiů. Můj otec vlastní tento tábor," řekl bez úvodu. "Je silně nespokojen s letošním výsledkem těžby. Poslal mě, abych zjistil, co se dá dělat. Nyní nemám žádného dozorce, který by dohlížel na práci, protože ten pomatený člověk vám dával za vinu svou vlastní hloupost. Co mám teď dělat?"

Neřikali nic. Zeptal se: "Jak dlouho už jste tady?"

Pug a Laurie odpověděli. Zvažoval obě odpovědi, potom promluvil: "Ty" - namířil ukazovák na Laurieho - "nejsi nic zvláštního, kromě toho, že vládneš naší řeči lépe než většina barbarů, když zvážím okolnosti. Ale ty" - ukázal na Puga - "jsi přežil déle než většina tvých paličatých krajanů, a rovněž mluvíš velmi dobře naším jazykem. Mohl bys dokonce být i vesničanem z odlehlé provincie."

Seděli nehnutě, nebyli si jisti, kam tím Hokanu míří. Pug s překvapením zjistil, že je pravděpodobně o rok či o dva starší než tento lord. Byl mladý na to, aby disponoval takovou mocí. Tsuranské zvyky byly velmi podivné. V Crydee by stále ještě byl uředníkem, případně, pocházel-li by ze šlechtického stavu, pokračoval by ve studiích státnictví.

"Jak to, že mluvíš tak dobře?" zeptal se Puga.

"Pane, byl jsem mezi prvními zajatci, kteří sem přišli. Bylo nás pouze sedm mezi spoustou tsuranských otroků. Učili jsme se přežít. Po nějakém čase jsem tu zbyl jediný. Ostatní zemřeli na bahenní horečku nebo zanícené rány nebo byli zabiti strážci. Nežůstal nikdo, s kým bych mohl promluvit svým jazykem. Žádný další krajan sem do tábora nepřišel déle než rok."

Důstojník přikývl a obrátil se na Laurieho. "A ty?"

"Pane, já jsem ve své zemi zpěvákem, minstrelem. Je naším zvykem hodně cestovat a musíme se učit mnoha jazykům. Mám také dobré uši na hudbu. Váš jazyk označujeme v mém světě za melodický; slova, která znějí stejně, až na výšku při vyslovování, mají různý význam. Na jihu Království je několik takových jazyků. Učím se rychle."

Ve vojákových očích se zablesklo. "Je dobré vědět takové věci." Upadl do hlubokého zamyšlení. Po nějaké chvíli sám k

sobě přikývl. "Existují mnohé ohledy, jež spoluvytvářejí lidský osud, otroci." Usmál se a rázem vypadal spíš jako chlapec než jako muž. "V tomto táboře vládne zmatek. Musím připravit pro svého otce, lorda Shinzawaie, podrobnou zprávu. Domnívám se, že vím, v čem tkví hlavní problém." Namířil na Puga prstem. "Chci znát tvé názory na danou věc. Jsi tu déle než kdokoliv jiný."

Pug nejprve zklidnil svou mysl. Bylo to už velmi dávno, co po něm někdo chtěl, aby vyjádřil vlastní názor na cokoli. "Pane, první dozorce, ten, jenž tu hlídal, když já jsem byl zajat, byl moudrý muž. Chápal dobře, že lidé, i když jsou jen otroci, nemohou pracovat naplno, pokud jsou zesláblí od hladu. Měli jsme lepší jídlo, a pokud jsme se poranili, měli jsme čas na to, aby se rány zahojily. Nogamu byl zlostný muž, který považoval každé zdržení za útok na svou osobu. Když normící podryli kořeny, byla to chyba otroků. Když některý z otroků zemřel, pak to bylo spiknutí za účelem očernit jeho schopnosti jako dozorce. Každý problém byl trestán dalším zkrácením přidělu jídla nebo prodlouženou dobou práce. A jakákoliv příznivá shoda okolností byla připisována jeho bezchybné službě."

"Očekával jsem to. Nogamu kdysi býval velmi významným mužem. Býval hadonrou - správcem statku - na panství svého otce. Jeho rodina byla obviněna a usvědčena ze spiknutí proti Říši a jejich vlastní klan je prodán do otroctví, všechny, kteří nebyli oběšeni. Nikdy nebyl dobrým otrokem. Myslelo se, že pokud ponese odpovědnost za tábor, budou tak využity jeho schopnosti. Ukázalo se však, že skutečnost je jiná.

Je mezi otroky někdo, kdo je schopen vést práce?"

Laurie naklonil hlavu a řekl: "Pane, tady Pug..."

"Nemyslím. Mám plány s vámi oběma."

Puga to překvapilo a přemítal, co tím měl na mysli. Ozval se: "Možná Chogana, pane. Býval rolníkem, dokud neměl jednoho roku špatnou úrodu a nebyl prodán do otroctví kvůli daním. Je poctivý a zkušený."

Voják tleskl o sebe dlaněmi a v místnosti se ihned objevil strážce. "Pošlete pro otroka Chogana."

Strážný zasalutoval a zmizel. "Je dobré, že je to Tsuran," prohlásil voják. "Vy barbaři neznáte své místo a nechci ani pomyslet, co by se mohlo přihodit, kdybych jednomu z vás dal do ruky pravomoc. Snad by nechal mé vojáky kácet stromy a otroci by je hlídali."

Na okamžik zavládlo ticho a pak se Laurie rozesmál. Jeho smích byl sytý a srdečný. Hokanu se usmál. Pug sledoval celou situaci nanejvýš pozorně. Ten mladý muž, v jehož rukou byly oba jejich životy, vypadal, že se usilovně snaží získat jejich důvěru. Laurie si jej očividně oblíbil, ale Pug držel své pocity na uzdě. Žil podstatně déle mimo midkemianskou společnost, kde válka dokázala přimět šlechtice i jejich poddané - druhy ve zbrani, aby společně sdíleli jak jídlo, tak válečné útrapy bez ohledu na hodnost. Jednou z prvních věcí, kterou se o Tsuranech naučil, bylo, že nikdy, ani na okamžik, nezapomínají na své postavení. Ať se v této chatce dělo cokoli, nebylo to náhodou, ale podle předem pečlivě vypracovaného plánu mladého vojáka. Zdálo se, že Hokanu na sobě ucítil Pugův upřený pohled, a podíval se na něj. Jejich oči se krátce setkaly těsně předtím, než Pug sklopil zrak k zemi, jak se to od něj jako od otroka očekávalo. Za tu nedlouhou dobu mezi nimi proběhl neslyšný rozhovor. Hokanu jako by říkal: Ty mi nevěříš, že jsem přítel. Tak to ale je a bude, dokud budeš dobře hrát svou roli.

Potom mávl Hokanu rukou a prohlásil: "Vraťte se do své chýše. Dobře si odpočiňte, neboť po poledním jídle se vydáme na cestu."

Vstali, uklonili se a pozpátku vyšli z chatky. Pug kráčel v tichosti, ale Laurie poznamenal: "Zajímalo by mě, kam máme jít." Když nepřišla žádná odpověď, dodal: "Ale ať půjdeme, kam půjdeme, bude to na lepší místo, než je tohle."

Pug se nad tím v duchu pousmál.

Něčí ruka zatřásla Pugovým ramenem a vytrhla jej ze spánku. Podřimoval v ranním horku a využíval odpočinku navíc, který byl jemu i Lauriemu poskytnut před jejich odpoledním odchodem s mladým šlechticem. Chogana, bývalý rolník, jehož Pug doporučil, mu v tichosti pokynul a významně ukázal na místo, kde tvrdě spal Laurie.

Pug následoval starého otroka ven z chatrče a oba se posadili ve stínu omšelé budovy. Chogana promluvil pomalu, jak bylo jeho zvykem. "Můj pán Hokanu mi řekl, že jsi byl tím, kdo se zasloužil o mé jmenování novým mistrem otroků pro tento tábor." Jeho hnědá, vráscitá tvář vypadala důstojně, když před Pugem sklonil hlavu. "Jsem tvým dlužníkem."

Pug mu uklonu opětoval, v tomto táboře to bylo něco velmi formálního a neobvyklého. "Nejsi mi nic dlužen. Budeš dobrým dozorcem. Věřím, že se o naše bratry postaráš, jak se sluší a patří."

Choganova stařecká tvář se roztáhla v úsměvu a odhalila tak zuby s hnědými skvrnami od žvýkání tatových ořechů. Ořechy s mírně narkotickými účinky - bylo snadné je najít kdekoli v bažině - nezmenšovaly pracovní výkon, ale působily tak, že se práce zdála lehčí a méně úmorná. Pug se tomuto zvyku vyhýbal, stejně jako většina Midkemianů, aniž by dokázal vysvětlit své důvody. Nějak se mu zdálo, že by se tím nadobro vzdal vlastní vůli.

Chogana zíral na tábor a jeho oči se na ochranu před prudkým světlem zúžily do dvou rovných čárek. Kolem dokola bylo pusto a prázdno, kromě osobních strážců mladého lorda a kuchařových pomocníků. Z dálky k nim doléhaly zvuky pracujících otroků, rozléhající se mnohonásobnou ozvěnou mezi stromy.

"Když jsem byl malý chlapec, na otcově statku v Szetacu," začal Chogana, "objevili u mě známky talentu. Byl jsem zkoumán, a můj talent byl shledán nedostatečným." Smysl posledních vět nebyl Pugovi jasný, ale nepřerušoval hovor. "Tak jsem se stal rolníkem po svém otci. Ale můj talent nezmizel. Někdy vidím věci, Pugu, věci uvnitř lidí. Jak jsem rostl, zprávy o mém talentu se šířily a lidé, většinou chudí lidé, za mnou přicházeli a žádali mě o radu. Jako mladý muž jsem byl nadutý a říkal jsem si o mnoho peněz za to, co jsem viděl. Když jsem trochu zestárl, stal jsem se pokornějším a bral jsem, co mi nabídli, ale stále jsem říkal to, co jsem viděl. Pokaždé však lidé odcházeli rozhněvaní. Víš proč?" zeptal se s kuckavým smíchem. Pug zavrtěl hlavou. "Protože si nepřišli poslechnout pravdu, přišli si poslechnout to, co chtěli slyšet."

Pug se zasmál společně s Choganou. "Tak jsem předstíral, že můj talent odešel, a po nějakém čase přestali lidé na můj

statek přicházej. Ale ten talent nikdy nezmizel, Pugu, a stále mohu vidět věci, občas. Viděl jsem něco v tobě a chci ti to říct, než odejdeš navěky. Já v tomto táboře zemřu, ale tebe čeká jiný osud. Chceš poslouchat?" Pug přisvědčil a Chogana prohlásil: "Uvnitř tebe je ukryta moc. Jaká a co znamená, to nevím."

Pug věděl o zvláštním přístupu Tsuranů k mágům a při představě, že by na něm někdo mohl rozpoznat známky jeho bývalého studia, pocítil záchvív paniky. Pro většinu byl pouhým dalším otrokem v táboře a jen několik lidí vědělo, že je bývalým panošem.

Chogana pokračoval se zavřenýma očima. "Měl jsem o tobě sen, Pugu, viděl jsem tě, jak stojíš na věži a hledíš do tváře obávanému nepříteli." Otevřel oči. "Nevím, co by ten sen mohl znamenat, ale jedno musíš vědět. Dříve, než vyjdeš na onu věž, aby ses postavil svému nepříteli, musíš najít své wal; ten tajemný střed svého bytí, nádherné místo, v němž je obsažen mír. Jakmile se tam usídliš, nemůže ti už nic ublížit. Tvé tělo třeba bude trpět, možná i zemře, ale ve svém wal vytrváš v míru. Hledej dobře, Pugu, neboť jen málo lidí dokáže najít své wal."

Chogana vstal. "Už brzy odejdeš. Pojď, musíme vzbudit Laurieho."

Zatímco kráčeli ke vchodu do chýše, Pug řekl: "Děkuji ti, Chogano. Ale jedna věc mi není jasná: mluvil jsi o nepříteli na věži. Můžeš jej označit?"

Chogana se zasmál a kývl hlavou nahoru a dolů. "Ach ano, viděl jsem ho." Nepřestával se pochechtávat, když se škrábal po schodech do chatrče. "Je to nepřítel mezi lidmi ze všech nejobávanější." Úzké oči si pátravě Puga změřily. "Jsi to ty sám."

Pug a Laurie seděli na chrámových schodech, šest strážných postávalo kolem. Strážci se k nim po celou dobu cesty chovali téměř zdvořile. Cestování bylo únavné, pokud ne přímo náročné. Tsurané neměli žádné koně ani nic, co by je nahradilo, a ne všichni z nich mohli jet na needřím vozíku, taženém buď samícemi shanků, nebo poháněným jimi samotnými či někým dalším. Šlechtici byli nošeni nahoru a dolů po širokých boulevardech v jakýchkoli nosítkách na zádech zpocených a supících otroků.

(Boulevard - široká ulice.)

Pug a Laurie dostali krátké, jednoduché šedé šaty otroků. Bederní roušky, které nosili v močálech, byly považovány za nevhodné pro cestování mezi tsuranskými občany. Tsurané přikládali jistou váhu skromnosti - ačkoliv ne tolik jako lidé v Království.

Na cestu se vydali podél pobřeží velké vodní plochy nazývané zátoka Bitvy. Pug si tehdy pomyslel, že pokud je to opravdu záliv, pak je mnohem větší než cokoli toho jména v Midkemii; dokonce ani z vysokých útesů, které nad ním čnely, nebylo možné dohlédnout na druhou stranu. Po několika dnech cesty se dostali na obhospodařované pastviny a brzy poté konečně spatřili, jak se protější břeh znenadání rychle přibližuje. Po dalších několika dnech cesty dorazili do města Jamar.

Pug i Laurie pozorovali čilý ruch na ulici, zatímco Hokanu věnoval chrámu dary. Tsurané, jak se zdálo, byli posedlí barvami. Dokonce i ten nejposlednější dělník tu byl oděn v jasné barevné, krátké róbe. Ti bohatší pak měli okázalejší šaty, vyvedené ve složitých, zářivých vzorech. Pouze otrokům barevné šaty scházely.

Všude, v celém městě, se hrmely davy lidí: rolníci, obchodníci, dělníci i cestovatelé. Po ulicích se táhly zástupy needrů táhnoucích vozy naplněné produkty a zbožím. Nespočetné množství lidí Puga a Laurieho téměř zahltilo. Tsurané vypadali jako mravenci spěchající po své práci, jako by obchodní záležitosti Říše nemohly počkat a dopřát obyvatelům zázrak oddechu. Mnozí z těch, kteří procházeli kolem, se zastavili a zírali na Midkemiany, které považovali za obrovské barbary. Výška Tsuranů dosahovala nejvýše pěti stop a šesti palců, a dokonce i Pug byl považován za vysokého; vyrostl do výše pěti stop, osmi palců.

(1 stopa = 12 palců = 30,5 centimetru.)

Pokud mohli oba otroci soudit, všichni Midkemiané hovořili o Tsuranech jako o skrčících.

Pug i Laurie se rozhlédli kolem. Čekali v samém centru města, tam, kde se nacházely velké chrámy. Deset pyramid bylo posazeno v celé řadě parků lišících se velikostí. Všechny byly bohatě zdobené nástěnnými ornamenty - jak mozaikovými, tak i malovanými. Ze svého místa viděli mladí muži tři z parků. Každý z nich byl terasovitý, s maličkými vodními toky, vinoucími se skrz ně, sem tam přerušeny subtilními vodopády. Zakrslé dřeviny, stejně jako velké stinné stromy, vhodně doplňovaly travnatou plochu. Procházející muzikanti hráli na flétny a na zvláštní strunné nástroje, jež vydávaly cizí harmonické akordy, pro pobavení všech, kteří v parku odpočívali či jej pouze míjeli.

Laurie uchváceně naslouchal. "Poslouchej ty pultóni! A ty snížené mollové akordy!" Povzděchl si a zadíval se do země, neboť jej přepadla chmurná nálada. "Je to cizí, ale je to hudba." Pohlédl na Puga a obvyklý humor se z jeho hlasu vytratil. "Kdybych jen mohl znovu hrát." Pozoroval vzdálené hudebníky. "Dokonce bych se mohl naučit mít rád i tsuranskou muziku." Pug jej ponechal vlastním myšlenkám. Hleděl na rušné náměstí a snažil se utřídit si dojmy, útočící bez ustání na jeho smysly od první chvíle, kdy vstoupili na území okrajové části města. Všude spěchali lidé za svými povinnostmi. Těsně předtím, než došli ke chrámům, minuli tržiště, ne takové, jaké znali z královských měst, ale mnohem větší. Hluk prodavačů a podomních obchodníků, vůně, horko, to všechno mu svérázným způsobem připomnělo domov.

Když se blížila Hokanuova družina, poddaní ustupovali z cesty, neboť strážní v čele procesí neustále vykřikovali "Shinzawai! Shinzawai!", aby všichni věděli, že přichází šlechtic. Pouze jedinkrát museli oni sami uvolnit cestu - skupině mužů v červeném, oděných do plášťů z šarlatového perli. Jeden z nich, kterého Pug považoval za nejvyššího

kněze, měl obličej zakrytý dřevěnou maskou připomínající červenou lebku. Ostatní měli jen červeně pomalované tváře. Pískali na rákosové píšťaly a lidé klopýtali jeden přes druhého, aby se jim vyhnuli z cesty. Jeden z vojáků učinil ochranné znamení a později se Pug dozvěděl, že to byli uctívající Turakamua, požírače srdcí, bratra bohyně Sibi, té, jež jest Smrtí.

Pug se obrátil na nejbližšího strážného a posunkem požádal o povolení promluvit. Strážce jednou kývl a Pug se otázal: "Pane, který z bohů tady sídlí?" a ukázal na chrám, do něhož zašel Hokanu.

"Nevědomý barbare," odpověděl voják přátelsky, "bohové nepřebývají v sálech, ale na horních a dolních nebesích. Tento chrám slouží lidem, aby mohli bohům projevovat svou oddanost. Syn mého pána zde předává své dary a modlí se k Chochocanovi, dobrému bohu z horních nebes, a k jeho sluhovi, Tomachacaovi, bohu míru, za dobrý osud Shinzawaiů."

Jakmile se Hokanu vrátil, pokračovali v cestě. Procházeli městem a Pug stále pozoroval lidi, které míjeli. Tlačence byla neuvěřitelná a Pug se divil, jak to mohou vydržet. Jako vesničané poprvé ve městě se Pug a Laurie nepřestávali obdivovat zázrakům Jamaru. Dokonce i zcestovalý trubadúr čas od času vykřikl nad tím či oním divem. Brzy se strážní začali pochechtávat očividnému vzrušení barbarů nad těmi nejobyčejnějšími věcmi.

Všechny budovy, kolem kterých procházeli, byly postaveny ze dřeva a průsvitného materiálu podobného látce, oproti ní však tuhého. Několik bylo vybudováno z kamene jako chrámy; ale co bylo pozoruhodné - každý dům, od chrámu po dělníkovu chatrč, byl natřen na bílo, kromě vyleštěných obvodových trámů a dveřních zárubní, které byly temně hnědé. Nezahlédl jediný volný povrch, který by nebyl vyzdoben pestrobarevnými malbami. Hojně se na nich vyskytovaly motivy zvířat, krajin, božstev a výjevy z bitev. Všude vládla změt' barev a ohromovala zrak.

Severně od chrámů, naproti parku, stála průčelím na široký boulevard osamělá budova, oddělená od ostatních trávníky, ohraničenými živými ploty. Dva strážci, oděni do podobné zbroje a přileb, jaké měl Hokanuův doprovod, hlídkovali u dveří. Jakmile se Hokanu přiblížil, zasalutovali.

Bez jediného slova všichni strážní, kromě dvou, kteří drželi hlídku, pokračovali za roh domu a nechali oba otroky s mladým důstojníkem. Ten dal znamení a jeden ze strážných odsunul velké, látkou potažené dveře stranou. Vstoupili do otevřené chodby, ubíhající daleko dozadu, s dveřmi po obou stranách. Hokanu je vedl až k nejzadnějším dveřím, které jim ihned otevřel jiný otrok.

Pug a Laurie zjistili, že dům je vystavěn do čtverce a uprostřed se rozkládá velká, ze všech stran přístupná zahrada. V blízkosti bublajícího jezírka seděl starší muž, oblečený v jednoduché, ale nákladně působící tmavomodré róbě. Nahlížel do svitku. Vzhlédl, jakmile se všichni tři objevili v dohledu, a vstal, aby přivítal Hokanua.

Mladý muž si sňal helmici a postavil se do pozoru. Pug a Laurie stáli o krůček za ním a neříkali nic. Muž kývl a Hokanu k němu přistoupil. Objali se a starší muž prohlásil: "Můj synu, jsem rád, že tě znovu vidím. Jak se ti dařilo v táboře?"

Hokanu podal zprávu o táboře, stručnou a jasnou, a nevynechal ani jeden důležitý bod. Potom promluvil o činech k nápravě celé situace. "Takže nový dozorčí bude dohlížet na to, aby otroci měli dostatek jídla a odpočinku. Brzy by se měla těžba zvýšit."

Jeho otec přikývl. "Domnívám se, že jsi jednal moudře, můj synu. Budeme muset vyslat někoho dalšího za několik měsíců, aby posoudil, jakého pokroku bylo dosaženo, ale věci nemohou být horší, než byly. Vojevůdce požaduje vyšší produkci a my již kolísáme na hranici, kdy bychom mohli upadnout v jeho nemilost."

Náhle, jak se zdálo, si poprvé všiml otroků. "Co tihle?" bylo vše, co řekl, když ukázal na Laurieho a Puga.

"Jsou neobvyklí. Myslím jsem na náš rozhovor noc předtím, než můj bratr odešel na Sever. Mohli by nám být užiteční."

"Mluvil jsi o tom s někým?" Kolem očí se mu objevily pevné rysy. Ačkoliv byl o mnoho menší, něčím Pugovi připomínal lorda Borrice.

"Ne, můj otče. Pouze ti, kdož se zúčastnili rady té noci -"

Pán domu jej přerušil mávnutím ruky. "Ponech si své poznámky na později. 'Městu nesvěřuj žádné tajemství.' Dej vědět Septiemovi. Zavřeme dům a zítra ráno odjedeme na náš statek."

Hokanu se lehce uklonil a otočil se k odchodu. "Hokanu," zastavil jej otcův hlas. "Počínal sis dobře." Na tváři mladého muže se objevil výraz čisté hrdosti, pak Hokanu vyšel ze zahrady.

Pán domu se znovu posadil na lavičku z otesaného kamene vedle malého vodotrysku a prohlížel si otroky. "Jak vám říkají?"

"Pug, pane."

"Laurie, pane."

Zdálo se, že z těchto prostých odpovědí vyvozuje nějaký hlubší význam. "Těmito dveřmi," řekl a ukázal nalevo, "vede cesta do kuchyňského domu. Můj hadonra se jmenuje Septiem. Dohlédne, aby se o vás postarali. Teď jděte."

Uklonili se a opustili zahradu. Když procházeli stavením, Pug málem zakopl o mladou dívku, která se náhle vynořila zpoza rohu. Byla oblečena v otrockém hávu a nesla veliký balík prádla. To se rozlétko po celé chodbě.

"Ach!" vykřikla. "Právě jsem to vyprala. Teď to musím udělat znovu." Pug se rychle sehnul, aby jí pomohl oděvy sesbírat. Na Tsuranku byla vysoká, téměř stejně vysoká jako Pug, a dobře stavěná. Hnědé vlasy měla svázané dozadu a její hnědé oči lemovaly dlouhé, tmavé řasy. Pug přestal sbírat a zahleděl se na ni v upřímném obdivu. Zaváhala pod jeho zkoumavým pohledem, pak rychle popadla zbytek šatů a uháněla pryč. Laurie sledoval, jak se její upravená postavička vzdaluje, krátká otrocká róba odhalovala dívčiny opálené nožky.

Laurie plácl Puga po rameni. "Cha! Říkal jsem ti, že se věci obrátí k lepšímu."

Vyšli z domu a zamířili ke kuchyním, ze kterých se linula vůně horkého jídla a způsobila, že se jim oběma seběhly sliny.

"Myslím, že jsi na tu dívku udělal dojem, Pugu."

Pug nikdy neměl s děvčaty velké zkušenosti a nyní cítil, jak mu začínají hořet uši. V pracovním táboře se většina řečí vedla o ženách a to, víc než cokoliv jiného, způsobovalo, že se stále cítil jako chlapec. Otočil se, aby se podíval, zda si z

něj Laurie nedělá legraci, ale spatřil, že pohled světlovlasého zpěváka směřuje kamsi za něj. Sledoval, kam se upírají jeho oči, a zachytil letmo obrázek stydlivě se usmívající tváře, která okamžitě ustoupila od okna.

Další den bylo panství rodiny Shinzawaiů vzhůru nohama. Otroci i sluhové pobíhali sem a tam a chystali vše potřebné na cestu na Sever. Pug a Laurie byli ponecháni sami sobě, neboť v celém domě nebyl nikdo, kdo by jim přidělil úkoly. Seděli ve stínu mohutného stromu, jenž připomínal vrbu, a užívali si dávno zapomenutého pocitu volna, zatímco pozorovali shon vládnoucí kolem.

"Tihle lidé jsou blázní, Pugu. Viděl jsem karavany, které dělaly menší přípravy. Vypadá to, jako by měli v plánu vzít si s sebou úplně všechno."

"To možná mají. Od nich mě už nic nemůže překvapit." Pug vstal a opřel se o kmen. "Viděl jsem věci, které odporují logice."

"To je pravda. Ale kdybys viděl tolik rozličných zemí jako já, věděl bys, že čím odlišněji věci vypadají, tím jsou si podobnější."

"Jak to myslíš?"

Laurie si stoupl a opřel se o druhou stranu stromu. Tiše řekl: "Nejsem si jistý, ale něco je ve vzduchu a my v tom hrajeme svoji úlohu, to si piš. Pokud budeme ostražití, mohli bychom z toho pro sebe něco vytěžit. Stále měj na paměti: Když po tobě někdo něco chce, vždycky to můžeš prodat dobře, bez ohledu na to, jak rozdílné je vaše postavení."

"Samozřejmě. Dej mu, co chce, a on tě nechá naživu."

"Jsi příliš mladý na to, abys byl tak cynický," odporoval Laurie a v očích mu vesele blýskalo. "Něco ti povím. Nech tuhle pózu světem unaveného člověka nám, starým světoběžníkům, a já ti zaručuji, že nepropásneš ani jedinou příležitost."

Pug si odfrkl. "Jakou příležitost?"

"No, abych uvedl příklad," řekl Laurie a ukázal za Puga. "Ta malá dívka, kterou jsi včera málem porazil, vypadá, že má nějaké potíže s nošením těch krabic." Pug se ohlédl a spatřil děvče z prádelny, jak zápolí se stohem beden, které měly být naloženy na vozy. "Řekl bych, že bude vděčná za malou pomoc, co myslíš?"

Pugovi se vnitřní zmatek zřetelně odrážel v obličejí. "Co...?"

Laurie jej jemně postrčil. "Padej, ty hlupáčku. Malá pomoc teď, a později... kdo ví?"

Pug klopýtl. "Později?"

"Bohové!" rozesmál se Laurie a uštědřil Pugovi hravý kopanec do zadnice.

Trubadúrovo veselí bylo nakažlivé a Pug se blížil k dívce s úsměvem. Pokoušela se zvednout velkou dřevěnou bednu a položit ji na jinou. Pug jí vzal břemeno z rukou. "Počkej, pomůžu ti."

Nejistě o krok ustoupila. "Není to těžké. Ale je to pro mě moc vysoko." Dívala se všude možně, jen ne na Puga.

Pug lehce zdvihl krabici a postavil ji na vrcholek hromady, citlivou ruku při tom téměř nenamáhal. "Tak a je to," prohlásil a snažil se o nenucený tón.

Dívka odhodila z čela pramínek vlasů, který jí padal do očí. "Ty jsi barbar, že ano?" promluvila váhavě.

Pug couvl. "Nazýváte nás tak. Já si ale myslím, že jsem stejně civilizovaný jako kdokoli jiný."

Zarděla se. "Nemyslela jsem tím nic zlého. Mí lidé jsou také označováni za barbary. Každému, kdo není Tsuran, se tak říká. Jen jsem tím myslela, že jsi z jiného světa."

Pug přikývl. "Jak se jmenuješ?"

"Katala," odpověděla a celá rudá se přiměla k otázce. "A jak ty?"

"Pug."

Usmála se. "To je zvláštní jméno. Pug." Zdálo se, že se jí líbí zvuk toho slova.

Vzápětí se odněkud vynořil hadonra, Septiem, starý, ale vzpřímený muž s chováním generála ve výslužbě. "Vy dva!" vyštěkl. "Máte snad co dělat! Zpátky do práce."

Katala vběhla honem do domu a nechala váhajícího Puga stát před správcem panství, oděným v žlutém šatu. "Ty! Jak se jmenuješ?"

"Pug, pane."

"Vidím, že ty a tvůj obrovský světlovlasý přítel jste nedostali žádnou práci. Musím to hned napravit. Zavolej ho."

Pug vzdychl. Příliš volna si tedy neužili. Zamával na Laurieho, aby přišel, a dostali na práci nakládání vozů.

Kapitola druhá

USEDLOST

Během posledních tří týdnů se ochladilo. Přesto však počasí stále nechávalo v mysli vzpomínku na letní vedra. Zimní období v tomto světě, pokud se tomu tak ovšem dalo vůbec říkat, trvalo pouhopouhých šest týdnů provázených krátkými chladnými deštičky, přicházejícími ze severu. Stromy si podržely většinu namodralé zelených listů a nebylo nic, co by spolehlivě určovalo příchod podzimu. Za čtyři roky, které Pug prožil v Tsuranuannu, neviděl jedinou povědomou známku střídání ročních období: žádné ptačí stěhování, ranní mrazíky, mrznoucí déšť, sníh ani kvetoucí luční květiny. Tato země se zdála být navěky usazená do jemného jantaru léta.

Několik prvních dní cesty sledovali silnici z Jamaru mířící na sever do města Sulan-qu. Po řece Gagajin plulo nespočetné množství lodí a člunů a cesta byla přeplněná karavanami, vozy rolníků i nosítky, v nichž cestovali šlechtici. Lord Shinzawai odjel hned prvního dne lodí do Svatého města zúčastnit se zasedání Nejvyšší rady. Jeho služebnictvo pak za ním postupovalo mírnějším tempem. Hokanu se zastavil v blízkosti města Sulan-qu, aby vykonal společenskou návštěvu u lady z Acomy. Pug a Laurie tam měli příležitost vyslechnout nejnovější zprávy od nedávno zajatých

midkemianských otroků. Válečné novinky nebyly vůbec povzbudivé. Od doby, kdy se naposledy něco dozvěděli, se nic nezměnilo, situace stále setrvávala na mrtvém bodě.

Ve Svatém městě se lord Shinzawai připojil ke svému synovi a jeho doprovodu a společně pokračovali v cestě na shinzawaiskou usedlost nedaleko města Silmani. Od tohoto okamžiku se během jejich putování nepříhodoilo již nic mimořádného.

Shinzawaiská karavana se blížila k hranicím severního panství, rodinného majetku. Pug a Laurie toho neměli po cestě mnoho na práci, kromě příležitostných drobných prací - skládali kuchaři nádoby, uklízeli trus needrů nebo nakládali či vykládali zásoby. Nyní seděli vzadu na voze a komíhali nohama do rytmu jeho drkotání. Laurie se zakusoval do zralého plodu jomachu, ovoce připomínajícího velké zelené granátové jablko s dužinou melounu. Vyplivl zrníčka a zeptal se:

"Co dělá ruka?"

Pug si prohlížel pravou ruku a zkoumal červenou sraštělou jizvu táhnoucí se přes celou dlaň. "Je pořád ztuhlá. Řekl bych, že už se to moc nespraví."

Laurie se podíval. "Nemysli si, že ještě někdy budeš moci nosit meč." Zašklebil se.

Pug se rozesmál. "Pochybuji, že ty ano. Nějak se mi nezdá, že by ti chtěli opatřit místo u Říšského jízdního vojska."

Laurie vyprskl celou salvu semínek a ta se odrazila od čenichu needry táhnoucího vůz za nimi. Šestinohá obluda si odfrkla a kočí na ně rozhněvaně zamával svým bodcem, jenž se používal k řízení. "Nebýt skutečnosti, že císař nemá žádné jízdní vojáky, a to z toho důvodu, že nevlastní žádné koně, nedokážu si představit lepší postavení."

Pug se posměšně zasmál.

"Měl bys vědět, můj drahý příteli," pronesl povýšeně Laurie, "že my, trubadúři, býváme často obklopeni méně vznešenou sortou posluchačů - briganty a hrdlořezy, již se snaží nepoctivým způsobem vyloudit z nás naše těžko vydělané peníze - ač by se suma, za niž jsou ochotni dávat v šanc svou pověst a naše životy, mohla zdát leckomu nepatrná. Pokud si jeden nevypěstuje schopnost sebeobrany, nevydrží u tohoto povolání dlouho, pokud mi rozumíš."

Pug se usmál. Věděl, že trubadúři jsou ve městě téměř stejně nedotknutelní jako nějaká svátost, neboť v případě, že by některý byl okraden či napaden, zpráva o tom by se rychle roznesla a žádný by tam už nikdy více nezavítal. Ale na cestách to bylo něco jiného. Nepochyboval o tom, že by se Laurie o sebe dokázal postarat, nechtělo se mu však nechat jeho pompézní tón bez patřičné odpovědi. Ale jakmile se chystal promluvit, přerušilo jej volání ozývající se z čela karavany. Strážce se vyřítily dopředu a Laurie se otočil ke svému menšímu druhovi. "Co myslíš, že se tam děje?"

Nečekal na odpověď, seskočil na zem a uháněl se podívat. Pug za ním. Když doběhli téměř na špici konvoje, za nosítka lorda Shinzawaie, spatřili obrysy, které ukrajovaly yardy cesty směrem k nim. Laurie popadl Puga za rukáv. "Jezdci!"

Pug nemohl uvěřit svým očím, protože se skutečně zdálo, že od pozemků Shinzawaiů se k nim po silnici blížili jezdcí. Když se dostali na dohled, všiml si, že to nejsou jezdcí, jen jeden, doprovázený třemi krásně temně modrými cho-ji.

Jezdec, mladý, hnědovlasý Tsuran, vyšší než ostatní, sesedlal. Jeho pohyby byly neohrabané, a Laurie poznamenal:

"Nikdy nebudou představovat vojenskou hrozbu, pokud je toto nejlepší posez, jakého jsou schopni. Podívej, nemá žádné sedlo ani uzdu, jenom hrubou ohlávku z kožených řemínků. A ten chudák kůň vypadá, že ho nikdo pořádně nehřebelcoval už nejmíň měsíc."

Záclonka v okně nosítek se poodhrnula, a když se jezdec dostal až do jejich blízkosti, byla stažena úplně dozadu.

Otroci položili nosítka na zem a lord Shinzawai vystoupil. Hokanu přijel ze svého místa mezi strážci v zadní části karavany a stoupl si po bok svému otci. Objal se s jezdcem a vyměnili si pozdravy. Potom jezdec objal lorda Shinzawaie. Pug a Laurie zaslechli, jak říká: "Otče! Jsem tak rád, že tě znovu vidím."

Pán Shinzawaiů odvětil: "Kasumi! Je pro mě potěšením vidět svého prvorozeného. Kdy ses vrátil?"

"Před necelým týdnem. Přijel bych do Jamaru, ale slyšel jsem, že sem míříš, tak jsem se rozhodl počkat."

"Jsem rád. Kdo jsou ti, kdož tě doprovázejí?" Ukázal směrem k tvorům.

"Toto," zněla odpověď a Kasumi přitom ukázal na stvoření vpředu, "je velitel útoku X'calak, právě se vrátil z boje proti Malým pod horami v Midkemii."

Bytost o krok vystoupila a vztyčila pravou ruku - velmi podobnou lidské - k pozdravu. Vysokým pisklavým hlasem pronesla: "Buď pozdraven, Kamatsu, lorde Shinzawai. Vzdávám čest tvému domu."

Lord Shinzawai se lehce uklonil v pase. "Buď zdrav, X'calaku. Čest tvému roji. Cho-jové jsou u nás vždy vítanými hosty."

Tvor učinil krok vzad a čekal. Lord stočil svůj pohled na koně. "Co je to, na čem jsi seděl, můj synu?"

"Kůň, otče. Zvíře, na kterém se barbaři vrhají do bitev. Vyprávěl jsem ti o nich. Jsou to vskutku podivuhodná stvoření. Na jeho hřbetě mohu utíkat rychleji než ten nejhbitější běžec cho-ja."

"Jak se na něm udržíš?"

Starší Shinzawaiův syn se zasmál. "S velkými obtížemi, obávám se. Barbaři na to mají své triky, kterým se teprve musím naučit."

Hokanu se usmál. "Možná bychom ti mohli zařadit lekce."

Kasumi jej plác přátelsky po zádech. "Ptal jsem se několika pohanů, ale bohužel už byli všichni mrtví."

"Mám tu dva, kteří nejsou."

Kasumi se podíval přes rameno svého bratra a uviděl Laurieho, převyšujícího o hlavu všechny shromážděné. "Ano, vidím. Dobrá, musíme se jich zeptat. Otče, s tvým svolením pojedu zpět na usedlost a připravím vše k tvému návratu domů."

Kamatsu objal svého syna a udělil mu souhlas. Starší z bratrů popadl koně za hřív a atletickým skokem se vyšvihl na jeho hřbet. Zamával a odcválal pryč.

Pug a Laurie se rychle vrátili na svá místa na voze. Laurie se zeptal: "Viděl jsi už někdy takové věci?"

Pug přikývl. "Ano. Tsurané je nazývají cho-ja. Žijí v rojích v obrovském počtu, jako mravenci. Tsuranští otroci, se

kterými jsem hovořil v táboře, mi řekli, že tu jsou tak dlouho, kam až sahá paměť Tsuranů. Jsou oddaní Říši, ačkoliv mám pocit, že mi někdo vyprávěl, že mají vlastní královnu."

Laurie se pověsil jednou rukou za konstrukci vozu a vyklonil se, aby viděl dopředu. "Nechtěl bych se s takovými potkat pěšky. Podívejte se, jak běhají."

Pug neodpověděl. Při poznámce staršího Shinzawaiova syna o Malých pod horami mu před očima vytanuly staré vzpomínky. Pokud je Tomas naživu, pomyslel si, je z něj muž. Je-li naživu.

Sídlo Shinzawaiů bylo obrovské. Byla to ta nejrozsáhlejší budova - kromě chrámů a paláců - jakou Pug kdy spatřil. Byla postavena na vrcholku návrší a vévodila vzhledu krajiny na míle daleko. Dům byl čtvercový, podobně jako ten v Jamaru, ale několikrát větší. Dům ve městě by se pohodlně vešel do vnitřní zahrady tohoto. Za ním se rozprostíraly vnější budovy, kuchyňský dům a prostory pro otroky.

Pug natahoval krk, aby obsáhl celou zahradu, protože jí procházeli poměrně rychle a nebylo mnoho času vstřebat všechny vjemy. Hadonra, Septiem, je huboval: "Neloudejte se."

Pug zrychlil krok a pokusával teď po boku Laurieho. Přesto i při tak letmém pohledu byla zahrada působivá. Kromě tří jezírek utopených mezi trpasličími stromky a květinami v plném květu zde bylo zasazeno i několik stromů, které skýtaly příjemný stín. Stály tu kamenné lavičky, určené k hloubavému odpočinku, a mezi vším se táhly upravené cestičky vysypané oblázky. Kolem tohoto nadýchaného parku se rozprostírala dvoupatrová budova. Horní dvě poschodí lemovaly balkony a kolem dokola se tyčilo několik schodišť, jež všechna patra spojovala. Ve vyšších podlažích pospíchali sloužící sem a tam, ale zde v zahradě se zdálo, že tu nikdo není, alespoň ne v té části, kterou procházeli. Došli k posuvným dveřím a Septiem se k nim otočil. Promluvil přísným tónem: "Vy dva barbaři si dávejte dobrý pozor na své způsoby před pány tohoto domu, jinak, u bohů, vás nechám zpráskat tak, že vám na zádech nezůstane jediný proužek kůže. Teď si vzpomeňte na všechno, co jsem vám říkal, a chovejte se podle toho. Jestli ne, budete si přát, aby vás náš pán Hokanu nechal shnit v bažinách."

Odstrčil dveře na stranu a oznámil příchod otroků. Dostali rozkaz vstoupit a Septiem je zahnal dovnitř. Ocitli se v barevně ozářeném pokoji, světlo procházelo velkými průsvitnými dveřmi pokrytými malbami. Na stěnách visely řezby, tapiserie a obrazy, všechny umně vyvedené, malé a jemné. Podlaha byla pokryta dle tsuranského zvyku silnou vrstvou polštářů. Na jedné velké podušce seděl Kamatsu, lord Shinzawai, a po stranách oba jeho synové. Všichni měli na sobě krátké šaty drahé látky a střihu, jaké nosili ve volném čase. Pug a Laurie stáli se sklopenými očima před nimi, dokud pánové mluvili.

Hokanu se ozval první. "Ten světlovlasý obr se jmenuje Loh-re a ten přijatelněji veliký je Půk."

Laurie už už otevíral pus, ale Pugův hbitý žďuchanec loktem jej zarazil dřív, než stihl promluvit.

Starší syn si té výměny všiml a zeptal se: "Chtěl jsi něco říct?"

Laurie vzhledl a rychle zase sklopil oči k zemi. Příkazy byly jasné: nemluvit, dokud jim nerozkážou. Laurie si nebyl jist, zda otázka byla rozkaz.

Pán domu řekl: "Mluv."

Laurie se podíval na Kasumiho. "Jsem Laurie, pane, Lo-rí. A můj přítel se jmenuje Pug, ne Půk."

Hokanu vypadal zaraženě nad tím, že jej někdo opravuje, ale starší syn přikývl a několikrát obě jména opakoval, dokud je nedokázal vyslovit bezchybně. Potom se otázal: "Jezdili jste někdy na koních?"

Oba otroci přisvědčili. Kasumi prohlásil: "Dobře. Potom mi tedy můžete ukázat ten nejlepší způsob."

Pugův pohled tékal z místa na místo, jak jen to bylo se sklopenou hlavou možné, ale něco jej přece jen upoutalo. Vedle pána Shinzawaiů stál nizoučký hrací stůl s deskou a figurkami, které se mu zdály povědomé. Kamatsu si toho všiml a zeptal se: "Ty znáš tu hru?" Natáhl se a přistrčil desku dopředu, takže ležela přímo před Pugem.

Pug řekl: "Pane, znám tu hru. Nazýváme ji šachy."

Hokanu se podíval na svého bratra, jenž se naklonil kupředu. "Někteří mudrci se zmiňují o tom, že s těmihle barbary už dříve existovalo spojení."

Jeho otec mávnutím ruky poznámku odmítl: "Je to jen teorie." K Pugovi pak řekl: "Posaď se zde a ukaž mi, jak se figurky pohybují."

Pug si sedl a pokusil se vzpomenout si, co jej Kulkan učil. Byl průměrným žákem, co se týče této hry, ale znal několik klasických otevření. Pohnul pěšcem a vysvětlil: "Tato figurka se může pohnout jen o jedno políčko, kromě situace, kdy se s ní hýbe poprvé, pane. To se může posunout o dvě." Pán domu přikývl a naznačil, že má pokračovat. "Tato figurka je král a táhne se s ní takto," mluvil Pug.

Poté, co předvedl pohyby jednotlivých figur, lord Shinzawai prohlásil: "My tuto hru nazýváme sháh. Figurky mají odlišná jména, ale jinak je to stejné. Pojď, zahrajeme si."

Kamatsu přidělil Pugovi bílé. Ten rozehrál partii konvenčním tahem královského pěšce a Kamatsu odpověděl. Pug hrál špatně a brzy byl poražen. Ostatní sledovali hru beze slova. Když bylo dohráno, lord se zeptal: "Hraješ mezi svými lidmi dobře?"

"Ne, pane. Hraju velmi špatně."

Kamatsu se usmál a v koutcích očí se mu zkrabatily vrásky. "Pak bych si troufal říci, že tví lidé nejsou takoví barbaři, za jaké jsou všeobecně považováni. Brzy si zahrajeme znovu."

Pokývl na svého staršího syna a Kasumi vstal. Uklonil se svému otci a řekl Pugovi a Lauriemu: "Pojďme."

Oba se rovněž poklonili pánovi domu a následovali Kasumiho ven z místnosti. Vedl je domem do malého pokojíku s pryčnami a polštáři. "Budete spát zde. Můj pokoj je hned vedle. Budu vás mít celou dobu po ruce."

Laurie se směle ozval: "Co od nás náš pán chce?"

Kasumi si ho chvíli měřil. "Z vás barbarů nikdy nebudou dobří otroci. Příliš často zapomínáte, kde je vaše místo."

Laurie začal koktat omluvu, ale byl přerušen. "To není podstatné. Budete mě učit různé věci, Laurie. Naučíte mě jezdit na koni a mluvit vašim jazykem. Oba. Chci se naučit, co ty" - odmlčel se, pak vyslovil několik nosových wa-wa-wa slabik - "zvuky znamenají, když mluvíte jeden k druhému."

Další rozhovor byl uťat zaduněním jediného úderu zvonu, jehož zvuk s chvěním prostupoval celým domem. Kasumi prohlásil: "Ctihodný přichází. Zůstaňte ve svém pokoji. Musím jej jít přivítat se svým otcem." Odsběchal a nechal oba Midkemiany sedět v novém obydlí v údivu nad současným obratem v jejich životě.

Dvakrát během následujících dvou dnů zahlédli Pug a Laurie letmo důležitého návštěvníka Shinzawaiů. V mnohém připomínal lorda Shinzawaie, ale byl útlejší a nosil černou kutnu, odznak tsuranských Ctihodných. Pug se trochu vyptával u domácího služebnictva, ale mnoho nevypátral. Pug ani Laurie nikdy neviděli nic, co by se dalo srovnávat s posvátnou úctou, jakou chovali Tsurané k Ctihodným. Zdálo se, že jsou mocí zcela vyčleněnou, a vzhledem k tomu, jak málo Pug chápal jejich společenské uspořádání, nedokázal přesně pochopit, jak zapadají do tohoto schématu. Nejprve se domníval, že jsou nějak společensky poznamenáni, neboť vše, co se o nich kdy dozvěděl, bylo, že Ctihodní jsou "mimo zákon." Později mu bylo jedním rozzlobeným tsuranským otrokem, jenž nedokázal pochopit Pugovu přezíravost k tak důležité záležitosti, vysvětleno, že Ctihodní mají nepatrné nebo nemají vůbec žádné společenské závazky výměnou za jakousi blíže neoznačenou službu Říši.

Během této doby učinil Pug objev, který zmírnil jeho pocit cizáka v zemi, do níž byl zavlečen. Za stájemi needrů našel kotec plný štěkajících a ohony mávajících psů. Byla to jediná zvířata podobná midkemianským, která v Kelewanu spatřil. Z jejich přítomnosti měl nevysvětlitelnou a nezřízenou radost. Uháněl zpátky do svého pokoje, aby přivedl Laurieho. Ted' seděli v jednom z výběhů mezi houfem hravých psísek.

Laurie se smál jejich divoké hře. Nebyli zcela jako věvodovi lovečtí psi, měli delší nohy a byli vyzábřejší. Uši měli vztyčené a nastražili je při každém zvuku.

"Viděl jsem už takové, v Gulbi. To je město na Velké severní obchodní stezce v Keshi. Nazývají se greyhoundi a používají se pro honění rychlých koček a antilop na stepích nedaleko Slunečního údolí."

Správce kotců, hubený otrok s povislými očními víčky jménem Rachmad, se přiblížil a nedůvěřivě je sledoval. "Co tady děláte?"

Laurie pohlédl na podezíravého muže a hravě zatahal nezkontrolované štěně za čenich. "Neviděli jsme psy od té doby, co jsme opustili domov, Rachmade. Náš pán je zaneprázdněn Ctihodným, tak jsme si mysleli, že bychom mohli navštívit tvůj krásný psinec."

Při zmínce o "krásném psinci" jeho zamračená tvář zřetelně roztála. "Dělám, co můžu, aby byli psi zdraví. Musíme je držet pod zámek, protože se snaží honit cho-je, kteří je nemají ani trochu rádi." Puga napadlo, že je možná přivezli z Midkemie stejně jako koně. Když se ale zeptal, odkud pocházejí, Rachmad se na něj podíval jako na blázná. "Mluvíš, jako bys byl příliš dlouho na slunci. Psi tu jsou odjakživa." S tímto posledním prohlášením usoudil, že řeči už bylo dost, a odešel.

Pozdě v noci se Pug probudil a spatřil Laurieho, jak se plíží do jejich pokoje. "Kde jsi byl?"

"Pst! Chceš vzbudit celý dům? Radši spi."

"Kam jsi šel?" nevzdával se Pug, ale ztišil hlas.

V matném světle bylo vidět Laurieho potutelný úsměv. "Zaskočil jsem na návštěvu k jedné z kuchařových pomocnic... popovídat si."

"Ach. Almorella?"

"Ano," přišla radostná odpověď. "Že to ale je děvče!" Mladá otrokyně, která sloužila v kuchyni, dělala na Laurieho oči už od chvíle, kdy sem dorazili před čtyřmi dny s karavanou.

Po chvíli ticha se Laurie ozval: "Také by sis měl najít pár přátel. Pomůže ti to vidět věci v jiném světle."

"To věřím," odpověděl Pug a v jeho hlase se mísil nesouhlas s notnou dávkou závidosti. Almorella byla bystrá a veselá dívka v Pugově věku, s jasnými tmavými očima.

"Ta malá Katala, třeba. Myslím, že se jí líbíš."

Pugovi zahořely tváře a mrštil po svém příteli polštářem. "Zavři pusu a jdi spát!"

Laurie dusil smích. Vrátil se na lůžko a zanechal Puga samotného ve vnitřním světě vlastních myšlenek.

Ve vanoucím větru bylo cítit příslib deště a Pug s nadšením uvítal chlad, který jeho dotek přinášel. Laurie seděl na hřbetě Kasumiho koně. Mladý důstojník stál opodál a díval se. Laurie poradil tsuranským řemeslníkům, jak správně vyrobit sedlo a uzdu, a nyní předváděl jejich použití.

"Tento kůň je cvičený pro boj," volal Laurie. "Může se ovládat buď pomocí uzdy," - potvrdil svá slova tím, že zatáhl za jeden a pak za druhý konec uzdy - "nebo se dá řídit nohama." Zvedl ruce nad hlavu a ukázal staršímu synovi pána domu, jak se to dělá.

Po tři týdny učili mladého šlechtice jízdě na koni. Prokazoval přirozené nadání. Laurie seskočil z koně a Kasumi zaujal jeho místo. Zpočátku jel Tsuran ztuhle, sedlo mu bylo cizí. Když probíhal kolem, Pug zavolal: "Pane, stiskněte ho pevně lýtky!" Kůň ucítil tlak a nabral do rychlého klusu. Kasumi místo toho, aby byl rychlostí znepokojen, vypadal uchváceně. "Držte paty dole!" vykřikl Pug. Potom, bez toho, aby mu některý z otroků radil, Kasumi tvrdě kopl koně do slabin a vyrazil tryskem do polí.

Laurie sledoval, jak mizí v dálce, a prohlásil: "Buď je to rozený jezdec, nebo si hodlá zlámat vaz."

Pug přikývl. "Řekl bych, že má talent. Odvaha mu rozhodně neschází."

Laurie utrhl dlouhé stéblo trávy a vložil si je mezi zuby. Dřepl si a poškrábal za uchem fenku, která mu ležela u nohou,

částečně proto, aby se nerozeběhla za koněm, a částečně proto, že si s ní chtěl hrát. Překulila se na záda a jemně jej kousala do ruky.

Laurie obrátil svou pozornost k Pugovi. "Zajímalo by mě, jakou hru to náš mladý přítel hraje."

Pug pokrčil rameny. "Co tím myslíš?"

"Pamatuješ, když jsme sem přijeli? Slyšel jsem, že Kasumi měl odjet se svými cho-ja kumpány. No a ti tři vojáci odjeli dnes ráno - proto je taky Bethel mimo výběh - a zaslechl jsem nějaké klevety o tom, že rozkazy pro staršího Shinzawaiova syna byly náhle změněny. Dej si to dohromady s tímhle ježděním a hodinami jazyka a co ti vyjde?"

Pug se protáhl. "Nevím."

"Já také nevím." Laurie vypadal znechuceně. "Ale to všechno má velký význam." Podíval se přes pláně a zasněženě řekl:

"Jediné, co jsem vždycky chtěl, bylo cestovat, vyprávět příběhy a zpívat písně a jednoho dne si najít vdovu, která vlastní hostinec."

Pug se rozesmál. "Myslím, že by ti všední starosti s hospodou připadaly po všech tvých báječných dobrodružstvích nudné."

"Báječných dobrodružství! Tahám se s nevýznamným oddílem a vběhnu přímo do rány polovičce tsuranské armády. Od té doby jsem byl několikrát bit, přes čtyři měsíce jsem se trápil v bažině, pachtím se pěšky přes půlku tohoto světa

-

"Jel jsi na voze, pokud se dobře pamatuji."

"Dobrá, cestoval jsem přes půlku tohoto světa a teď učím jezdit na koni Kasumiho Shinzawaie, staršího syna tsuranuanského lorda. To není nic, o čem by se dalo zpívat v baládách."

Pug se smutně usmál. "Mohl jsi strávit v bažinách čtyři roky. Považuj se za šťastlivce. Přinejmenším můžeš počítat s tím, že tu budeš i zítra. Pokud tě ovšem Septiem nenachytá, jak se pozdě v noci plížíš kuchyní."

Laurie si Puga pozorně prohlížel. "Vím, že si děláš legraci. O Septiemovi, myslím. Už jsem se tě chtěl několikrát zeptat, Pugu. Proč nikdy nemluvíš o svém životě předtím, než jsi padl do zajetí?"

Pug nepřítomně hleděl do dálí. "Nejspíš to bude zvyk, který jsem pochytil v táboře v močálech. Není dobré si připomínat, kým jsi býval. Viděl jsem umírat statečné muže jen proto, že nedokázali zapomenout na to, že se narodili svobodní."

Laurie zatahal psa za ucho. "Ale tady je to jiné."

"Opravdu? Vzpomeň si, co jsi říkal v Jamaru o muži, který od tebe něco chce. Myslím si, že čím lépe se tady budeš cítit, tím lehčí pro ně bude vzít si od tebe, co budou chtít. Tenhle lord Shinzawai není žádný hlupák." Zdánlivě změnil téma a zeptal se: "Je lepší cvičit psa či koně bičem, nebo laskavostí?"

Laurie vzhledl. "Co? Proč? Laskavostí, ale musíš zároveň vyžadovat poslušnost."

Pug přisvědčil. "Řekl bych, že s námi zacházejí úplně stejně jako s Bethel a dalšími příslušníky její rasy. Jsme stále pouhými otroky. Nikdy na to nezapomeň."

Laurie se nadlouho zadíval přes pole a neříkal nic.

Dvojice byla ze zadumání vytržena křikem staršího syna pána domu, jenž se právě vynořil v dohledu. Těsně před nimi zatáhl za uzdu, kůň zastavil a Kasumi seskočil. "Přímě létá," poznamenal v jeho lánané řeči Království. Kasumi byl nadaný student a učil se jazyku rychle. Navíc doplňoval hodiny neustálým proudem otázek o zemích a lidech v Mídkemii. Nebyla jediná věc týkající se života v Království, která by jej nezajímala. Vypτάval se na příklady nejobyčejnějších věcí, jako byl způsob, jak obchodovat s kupci, nebo správná forma oslovování lidí rozdílných postavení.

Kasumi vedl koně zpět do přístřešku, který byl vystavěn speciálně pro něj, a Pug sledoval, zda se neprojeví nějaké známky toho, že jej bolí nohy. Vyrobili pro něho metodou pokusu a omylu boty ze dřeva napuštěného pryskyřicí, vypadaly však, že mu padnou celkem dobře. Zatímco kráčeli, Kasumi promluvil: "Přemýšlel jsem o jedné věci.

Nerozumím, jak váš král vládne, s ohledem na to, co jste vyprávěli o Shromáždění lordů. Vysvětlíte mi to, prosím."

Laurie se podíval po Pugovi s povyraženým obočím. Přestože bývalý panoš nebyl odborníkem v otázkách královské politiky o nic víc než Laurie, byl lépe schopen vysvětlit, co věděl. Pug řekl: "Shromáždění volí krále, ačkoliv je to většinou jen formální záležitost."

"Formální?"

"Tradice. Následník trůnu je vždy volen, kromě případu, kdy není žádný nástupce. Je to považováno za nejlepší způsob, jak zabránit občanské válce, neboť rozhodnutí Shromáždění je neodvolatelné." Vysvětlil, jak se princ z Krondoru vzdal nástupnictví ve prospěch svého bratrance a jak Shromáždění souhlasilo s jeho přáním. Jak tomu je v Říši?"

Kasumi přemýšlel a pak řekl: "Nejspíš je to podobné. Každý z císařů je zvolen bohy, ale podle toho, co jsi mi pověděl, není jako váš král. Vládne ve Svatém městě, ale jeho vedení je spíš duchovní. Chrání nás před hněvem bohů."

Laurie se zeptal: "A kdo tedy potom vládne?"

Došli až k přístřešku, Kasumi sňal z koně sedlo a otěže a začal jej hřebelcovat. "Tady je to jinak než ve vaší zemi." Měl potíže s vyjadřováním v cizím jazyce a přešel do tsuranštiny. "Vládnoucí lord rodiny je absolutním pánem na svých statecích. Každá rodina se začleňuje do klanu a nejvlivnější lord v klanu je válečným velitelem. V rámci klanu má v rukou každý z lordů určitou moc odvislou od míry jeho vlivu. Shinzawaiové jsou součástí klanu Kanazawaiů. My jsme druhá nejmočnější rodina v klanu, hned po rodině Keďů. Můj otec byl v mládí velitelem vojska klanu, válečný velitel, vy byste jej zřejmě nazývali generálem. Postavení jednotlivých rodin se přenáší z generace na generaci, takže je nepravděpodobné, že bych dosáhl tak vysoké pozice."

"Vládnoucí lordi klanů zasedají v Nejvyšší radě. Ti radí Vojevůdci, který vládne jménem císaře, ačkoliv císař může jeho rozhodnutí změnit."

"Změnil někdy skutečně císař Vojevůdcovo rozhodnutí?" zeptal se Laurie.

"Nikdy."

"Jak se vybírá Vojevůdce?" zajímalo Puga.

"To se těžko vysvětluje. Když starý Vojevůdce zemře, klany se setkají. Je to velké Shromáždění lordů, protože tam nepřichází jen Rada, ale také hlavy všech rodin. Dochází přitom k mnoha svárům a intrikám, někdy dokonce teče krev, ale nakonec je nový Vojevůdce zvolen."

Pug si odhrnul vlasy z očí. "Co ale potom brání Vojevůdcovu klanu, aby prohlásil, že jemu ten úřad patří, když je nejmocnější?"

Kasumi vypadal ustaraně. "Není jednoduché to vysvětlit. Nejspíš bys musel být Tsuran, abys to pochopil. Existují zákony, ale důležitější jsou tradice. Nezáleží na tom, jaké moci klan dosáhne, nebo rodina v jeho rámci, jenom jeden lord z pěti rodin může být zvolen Vojevůdcem. Jsou to rodiny Kedů, Tonmargů, Minwanabiů, Oaxatucanů a Xacatecasů. Takže se dá uvažovat jen o těchto pěti lordech. Nynější Vojevůdce je Oaxatucan, takže světlo klanu Kanazawaiů skomírá. Jeho klan, Omechan, je právě na výsluní. Jedině Minwanabiové s nimi mohou soupeřit a v současné době jsou spojenci ve válečném úsilí. To je způsob, jak je naše Říše řízena."

Laurie potřásl hlavou. "Vedle tohoto uspořádání klanů a rodin vypadá naše politika dost jednoduše."

Kasumi se zasmál. "To není politika. Politiku dělají strany."

"Strany?" tápal se Laurie, očividně ztracen v zamotaném rozhovoru.

"Existuje mnoho stran. Strana Modrých kol, Zlatá květina, Jadino oko, Strana pokroku, Strana pro válku a další. Rodiny mohou náležet k různým stranám, ve kterých se snaží prosazovat své požadavky. Někdy rodiny z jednoho klanu patří k rozdílným stranám. Jindy mění spojení tak, aby to vyhovovalo jejich současným záměrům. Nebo mohou podporovat dvě strany, a někdy také žádnou."

"To působí jako velmi nestabilní uspořádání," poznamenal Laurie.

Kasumi se rozesmál. "Trvá už přes dva tisíce let. Máme staré pořekadlo: V Nejvyšší radě nevěř bratrovi. Zapamatujte si ho a možná pochopíte."

Pug pečlivě zvažoval svou další otázku. "Pane, vůbec jste se nezmínil o Ctihodných. Proč?"

Kasumi přestal hřebelcovat koně a zadíval se na Puga. Po chvíli se vrátil ke své činnosti. "Nemají s politikou nic společného. Jsou mimo zákon a nemají žádný klan." Znovu se odmlčel. "Proč se ptáš?"

"Jen proto, že se zdá, že se těší velikému respektu a úctě, a jelikož sem byl jeden z nich nedávno povolán, myslel jsem si, že byste mi to mohl poněkud objasnit."

"Těší se úctě, neboť osud Říše je neustále v jejich rukách. Je to velká zodpovědnost. Vzdávají se všech svých pout a jen málo z nich má soukromý život mimo společenství mágů. Ti s rodinami žijí odděleně a jejich děti jsou posílány zpátky k původním rodinám, jakmile dosáhnou jistého věku. Je to složitá věc. Hodně se obětují."

Pug Kasumiho soustředěně pozoroval. Vypadal, že mu toto téma působí starosti. "Ctihodný, jenž přijel navštívit mého otce, býval v mládí členem této rodiny. Byl mým strýcem. Je to pro nás teď dost těžké, neboť musí dodržovat etiketu a nemůže projevit sounáležitost. Myslím, že by bylo lepší, kdyby se nevracel." Poslední větu pronesl velmi tiše.

"Proč, pane?" zeptal se Laurie tlumeným hlasem.

"Protože je to těžké pro Hokanua. Než se stal mým bratrem, byl synem Ctihodného."

Skončili s péčí o koně a opustili přístřešek. Bethel utíkala napřed, věděla, že se blíží čas krmení. Když míjeli psinec, Rachmad ji zavolal a ona se připojila k ostatním psům.

Celou cestu nepadlo jediné slovo a Kasumi vešel do svého pokoje, aniž by věnoval Midkemianům další pozornost.

Pug se posadil na své lůžko a čekal, až ohlásí večeři. Přemýšlel o tom, co se dozvěděl. Přes všechny své podivné způsoby byli Tsurané hodně podobní ostatním lidem. A právě tato podobnost jej uklidňovala i znepokojovala zároveň.

O dva týdny později stál Pug tváří v tvář dalšímu problému, který bylo potřeba vyřešit. Katala dávala zřetelně najevo, že je méně než potěšena Pugovým nedostatkem zájmu. Nejprve to byly jen nepatrné náznaky, postupem času se však pokoušela upoutat jeho pozornost čím dál tím bezostyšněji. Nakonec události vyvrcholily v okamžiku, kdy se odpoledne střetli za kuchyňským přístavkem.

Laurie a Kasumi se pokoušeli vyrobit za pomoci tsuranského řezbáře malou loutnu. Kasumi projevil zájem o trubadúrskou hudbu a posledních pár dní pozorně sledoval Laurieho hádky s řemeslníkem o výběru dřeva s vhodnou strukturou, o způsobu jeho řezání a sestavování nástroje. Prožíval zmatek ohledně toho, zda se střeva z needry budou hodit pro výrobu strun, a tisíce dalších podrobností. Puga to celé ani v nejmenším nezajímalo a po několika dnech si začal vymýšlet nespočet výmluv, aby se mohl vytrazit. Vůně napuštěného dřeva mu příliš připomínala kácení stromů v bažinách, než aby mohl s potěšením postávat vedle nádob s pryskyřicí v řezbářově dílně.

Toho odpoledne polehával ve stínu přístěnku, když vtom se zpoza rohu vynořila Katala. Při pohledu na ni se mu stáhl žaludek. Zdála se mu velmi přitažlivá, ale pokaždé, když se s ní pokusil promluvit, nepřicházel na nic, co by jí řekl. Vždy se zmohl jediné na pár nejapných poznámek, zrozpačitěl a pak raději odpěchal pryč. V poslední době tedy raději neřikal nic. Když se nyní přiblížila, nezávazně se usmál a ona se chystala projít kolem. Náhle se otočila a vypadala, že nemá daleko k slzám.

"Co je na mně špatného? Jsem snad tak ošklivá, že se na mě nemůžeš ani podívat?"

Pug zůstal sedět s ústy dokořán, neschopen slova. Katala chvíli stála nad ním a pak jej kopla do nohy. "Hloupý barbare," popotáhla a utekla.

Teď seděl ve svém pokoji a cítil se zmatený. Odpolední příhoda mu nešla z mysli. Laurie vyřezával količky k loutně. Konečně odložil nůž i dřevo na stranu a zeptal se: "Co tě trápí, Pugu? Tváříš se, jako by tě povýšili na mistra otroků a posílali zpátky do bažin."

Pug se natáhl na pryčně a zíral do stropu. "To Katala."

"Ach," povzdychl si Laurie.

"Co myslíš tím 'ach'?"

"Nic, až na to, že se mi Almorella světila, že ta dívka je poslední dva týdny naprosto nemožná, a ty v těchto dnech taky vypadáš jako čerstvě vyoraná myš. Co se děje?"

"Nic, jenom, že... ona... Ona mě dneska koplá."

Laurie zvrátil hlavu dozadu a rozesmál se. "Proč, nebesička, to udělala?"

"To nevím. Prostě mě koplá."

"Co jsi provedl?"

"Neudělal jsem nic."

"Ha!" Laurie vybuchl smíchy. "To je ta příčina, Pugu. Je jen jediná věc, o které vím, že ji žena nesnáší víc, než když jí muž, kterého nemá ráda, věnuje dostatek pozornosti - a to je nedostatek pozornosti od muže, kterého ráda má."

Pug se tvářil sklíčeně. "Myslel jsem si, že to bude něco takového."

Na Laurieho tváři se objevil překvapený výraz. "Co se děje? Nelíbí se ti?"

Pug se sklonil a položil si lokty na kolena. "Tak to není. Líbí se mi. Je moc hezká a milá. Jenomže..."

"Co?"

Pug se ostře podíval po svém příteli, aby zjistil, jestli si z něj utahuje. Laurie se usmíval, ale přátelsky a povzbudivě.

Pug pokračoval: "Jenomže... je tu někdo jiný."

Laurie v údivu otevřel pusu a pak ji s klapnutím zavřel. "Kdo? Kromě Almorelly je Katala ta nejfešnější kůstka, jakou jsem na tomhle bohy zapomenutém světě potkal." Povzdychl si. "Abych byl upřímný, je dokonce hezčí než Almorella, i když jen o maličko. Navíc jsem neviděl, že bys kdy mluvil s nějakou jinou ženou, a nepochybuji o tom, že bych si toho byl všiml, i kdyby ses to snažil utajit."

Pug zavrtěl hlavou a sklopil oči. "Ne, Laurie. Myslím doma."

Laurieho ústa znovu klapla naprázdno, minstrel se skácel na lůžko a zasténal. "Doma! Poradte mi, bohové, co mám dělat s tímhle děckem. Chová se jako smyslů zbavený." Podepřel si bok loktem a prohlásil: "Je možné, že takhle mluví Pug? Chlapec, který mi radí zapomenout na minulost? Ten, který trvá na tom, že zaobírat se tím, jak bylo doma, vede jediné k rychlé smrti?"

Pug si pichlavých poznámek nevšímal a odtušil: "To je něco jiného."

"V čem je to jiné? U Ruthie - té, jež ve svých slabých chvílích ochraňuje blázny, opilce a minstrelly - jak můžeš tvrdit, že tohle je něco jiného? Dokážeš si aspoň na chvíličku představit, že bys měl šanci jedna ku deseti ku deseti tisícům, že tu dívku ještě někdy spatříš, ať už je to kdokoli?"

"Já vím, ale myšlenky na Carline mě mockrát uchránily před zešílením..." Hlasitě si povzdychl a "Všichni potřebujeme nějaký sen, Laurie."

Laurie si chvilku němě prohlížel svého mladšího přítele. "Ano, Pugu, všichni potřebujeme nějaký sen. Přesto," dodal vesele, "sen je jedna věc; živá, dýchající, hřejivá žena je věc druhá." Když viděl, že Puga jeho poznámka pohněvala, změnil téma. "Kdo je Carline, Pugu?"

"Dcera mého pána Borrice."

Laurie rozevřel doširoka oči. "Princezna Carline?" Pug přisvědčil. V Laurieho hlase se ozvalo pobavení. "Nejurozenější šlechtická dcera v Západním království, hned po dceři prince z Krondoru? Někdy o sobě říkáš věci, kterým lze jen těžko uvěřit! Pověz mi o ní."

Pug se pustil do vyprávění zpočátku zdráhavě, hovořil o svém chlapeckém pobláznění a pak i o tom, jak se jejich vztah později vyvinul. Laurie zůstával potichu, nekladl Pugovi žádné otázky a nechával jej, aby si ulevil od pocitů hromaděných celá léta. Pug uzavřel svůj příběh: "Snad to je právě tohle, co mě na Katala tolik zneklidňuje. V jistém směru je Katala jako Carline. Obě mají silnou vůli, jsou náladové a dávají to jasně najevo."

Laurie přikývl, ale neřekl nic. Pug se ponořil do ticha. Po nějaké chvíli řekl: "Když jsem byl v Crydee, myslel jsem si, že jsem do Carline zamilovaný. Ale nejsem si tím jistý. Je to divné?"

Laurie vrtěl hlavou. "Ne, Pugu. Je mnoho způsobů, jak někoho milovat. Někdy chceme milovat tak moc, že si ani nevybíráme, koho milujeme. Jindy je pro nás zase láska tak čistá a vznešená, že to žádný člověk nedokáže pochopit. Ale většinou je láska poznání, příležitost říct: 'Máš v sobě něco, co miluji.' Neznamená to, že byste se museli brát nebo se milovat fyzicky. Existuje rodičovská láska, láska k městu nebo národu, láska k životu a láska k lidem. Každá je jiná, a přesto je to všechno láska. Ale pověz mi, jsou tvoje city ke Katala stejné, jaké jsi měl ke Carlině?"

Pug pokrčil rameny a usmál se. "Ne, to nejsou, ne úplně stejné. U Carliny jsem měl pocit, jako bych si ji musel držet od těla. Myslím tak nějak být nad tím, co se dělo."

Laurie to jemně zkusil: "A Katala?"

Pug opět pokrčil rameny. "Nevím. Je to jiné. Nemám pocit, že bych se musel ovládat. Spíš bych jí toho chtěl spoustu říct, ale nevím jak. Jako by se ve mně všechno popletlo a zamotalo, když se na mě poprvé usmála. S Carlinou jsem mohl mluvit, když byla potichu a pustila mě ke slovu. Katala je potichu, ale já nevím, co bych řekl." Na chvilku se odmlčel a pak si napůl vzdechl, napůl zasténal. "Pouhé pomyšlení na Katalu mi působí bolest, Laurie."

Laurie se natáhl a ze rtů mu uniklo přátelské uchechtnutí. "Jo, tu bolest dobře znám. A musím uznat, že tvůj vkus se zaměřuje na výjimečné ženy. Podle toho, co jsem viděl, je Katala výhra. A princezna Carline..."

Pug se ozval poněkud popuzeně: "První, co udělám, až se vrátíme domů, bude, že tě představím."

Laurie si jeho tónu nevšímal. "Beru tě za slovo. Podívej, jediné, co jsem tím myslel, je, že sis vyvinul talent na hledání žen, které stojí za to." Trochu smutně dodal: "Přál bych si, abych to o sobě taky mohl říct. Utrácel jsem život mezi hospodskými grizetkami, rolníckými dcerkami a pouličními děvčkami. Nevím, co bych ti řekl."

"Laurie," zaúpěl Pug. Laurie se posadil a podíval se na svého přítele. "Já nevím... nevím, co mám dělat."

Laurie chvíli Puga upřeně pozoroval, pak jej náhle pochopení udeřilo do čela a on se smíchem zvrátil hlavu dozadu. Viděl ale, že v Pugovi začíná vřít hněv, a zvedl ruce na znamení omluvy. "Promiň, Pugu. Nechtěl jsem tě uvést do rozpaků. Jen to nebylo to, co jsem čekal, že uslyším."

Pug poněkud usmířeně řekl: "Byl jsem mladý, když mě zajali, nebylo mi ani šestnáct. Nikdy jsem nebyl tak velký jako ostatní chlapečci, takže dívky mi nikdy moc nevěnovaly pozornost, až teprve Carline. Poté, co jsem se stal panošem, se se mnou zase bály mluvit. A pak... zatraceně, Laurie, byl jsem v bažinách čtyři roky. Jak jsem mohl poznat ženy?"

Laurie seděl chvíli tiše a napětí z místnosti zmizelo jako pára. "Pugu, nikdy jsem si to nedokázal představit, ale jak jsi řekl, opravdu jsi na to neměl čas."

"Laurie, co mám dělat?"

"Co bys chtěl udělat?" Laurie se na Puga zahleděl a v jeho očích se zračil zájem.

"Chtěl bych... jít za ní. Myslím. Já nevím."

Laurie se poškrábal na bradě. "Podívej, Pugu. Nikdy jsem si nemyslel, že o těchto věcech budu kdy mluvit s někým jiným než někdy v budoucnu se svým synem, jestli nějakého budu mít. Nechtěl jsem si z tebe utahovat. Jen jsi mě trochu nacytil nepřípraveného." Odvrátil zrak, jako by si rovnal myšlenky, a pak pokračoval: "Když mě můj otec vyhodil z domu, byl jsem plachý a nesmělý dvanáctiletý kluk; byl jsem nejstarší syn a on musel krmit ještě dalších sedm krků. A já jsem navíc nikdy moc nebyl na sedlačení. Vydali jsme se ještě s jedním hochem ze sousedství do Tyr-Sogu a prožili jsme rok na ulici. On se pak přidal k bandě žoldnéřů jako kuchařův poskok a později se stal vojákem. Já jsem se chytil potulných muzikantů. Dal jsem se do učení k žákovi, od kterého jsem se naučil písně, ságy a balady, a pak jsem cestoval."

(Žák - lidový pěvec, hudebník a recitátor.)

Do své výšky jsem dorostl rychle, už ve třinácti letech. V naší tlupě byla žena, vdova po zpěvákovi, cestující se svými bratry a bratřenci. Bylo jí sotva přes dvacet, ale tehdy mi připadala hodně stará. Byla to ona, kdo mě naučil hrát mezi mužem a ženou." Na chvíli přestal vyprávět a v duchu oživoval dávno zasuté vzpomínky.

Laurie se usmál. "Je to už přes patnáct let, Pugu, ale pořád před sebou vidím její tvář. Byli jsme oba tehdy trochu ztraceni. Neplánovali jsme to. Prostě se to jednoho odpoledne cestou přihodilo."

Byla... laskavá." Podíval se na Puga. "Věděla, že mám na duši jizvu, navzdory tomu, že jsem předstíral odvahu." Znovu se usmál a zavřel oči. "Stále si pamatuji slunce ve větvích za jejím obličejem a její vůni promísenou s vůní lučních květin." Otevřel oči a pokračoval: "Strávili jsme spolu skoro dva roky, zatímco jsem se učil zpívat. Pak jsem skupinu opustil."

"Co se stalo?" zeptal se Pug, protože tento příběh ještě neslyšel. Laurie nikdy předtím o svém mládí nemluvil.

"Znovu se vdala. Byl to dobrý muž, hostinský na cestě z Malacova kříže do Durronského údolí. Jeho žena zemřela rok předtím na horečku a zanechala jej samotného se dvěma malými syny. Pokoušela se mi to vysvětlit, ale neposlouchal jsem ji. Co jsem mohl vědět? Nebylo mi ani šestnáct a svět byl pro mě jen místo na hraní."

Pug přitakal. "Vím, co myslíš."

Laurie řekl: "Podívej, co se ti tady pokouším sdělit, je, že rozumím tvému problému. Můžu ti vysvětlit, jak se věci mají..."

Pug se ohradil: "Já to vím. Nevychovali mě mniši." "Ale nevíš, jak se věci mají."

Pug kývl a oba se rozesmáli. "Myslím, že bys měl prostě jít za tou dívkou a projevit své city," prohlásil Laurie.

"To jako promluvit s ní?"

"Samozřejmě. Láska je stejná jako mnoho dalších věcí, nejlepší je, když se na to jde s rozumem. Schovej si bezhlavé jednání na hlouposti. Ted' běž."

"Ted'?" zmocnila se Puga panika.

"Dřív už začít nemůžeš, je to tak?"

Pug přisvědčil a beze slova odešel. Procházel temnými a ztichlými chodbami ven k ložnicím otroků a bez potíží našel cestu k jejím dveřím. Zvedl ruku, aby zaklepal na zárubeň, ale zastavil se. Chvilíčku tam stál tiše a rozmýšlel, co udělá, když vtom se dveře nehluchně otevřely. V nich stála Almorella, s vlasy neupravenými a pomačkanými šaty. "Ach," zašeptala, "myslela jsem si, že je to Laurie. Počkej chvíli." Zmizela zpět v pokoji. Zakrátko se objevila znovu, s balíkem věcí v náručí. Poplácala Puga po ruce a vydala se směrem k jeho a Laurieho pokoji.

Pug postával u dveří, pak pomaličku vstoupil. Spatřil Katalu, spící pod dekou na svém lůžku. Přistoupil k místu, kde odpočívala, a sedl si vedle ní. Dotkl se zlehka jejího ramene a tiše vyslovil její jméno. Probudila se a ihned se posadila, přikrývkou tiskla k sobě. "Co tady děláš?"

"Já... chtěl jsem s tebou mluvit." Jakmile jednou Pug otevřel ústa, slova se mu z nich hrula v neutuchajícím přívalu.

"Omlouvám se, jestli jsem udělal něco, kvůli čemu ses na mě mohla hněvat. Nebo neudělal. Myslím tím, Laurie říká, že když neuděláš něco, co od tebe ten druhý očekává, je to stejné, jako když toho děláš příliš mnoho. Nejsem si jistý, chápeš." Zakryla si ústa, aby zakryla zahihňání, protože navzdory tmě zřetelně viděla jeho rozpaky. "Co tím míním... co tím míním, je, že je mi to líto. Je mi líto, co jsem udělal. Nebo neudělal..."

Umlčela jej svými prsty, které mu položila na rty. Druhou ruku vyvlékla zpod deky a ovinula ji kolem Pugova krku. Přitáhla jeho hlavu blíž a pomalu jej políbila. Pak řekla: "Hlupáčku. Jdi zavřít dveře."

Leželi vedle sebe, Katala měla ruku položenou na Pugově hrudi, zatímco on zíral do stropu. Usinala a on jí prohrábl rukou husté vlasy a pohlídl po hebkém rameni.

"Co je?" zeptala se rozespale.

Jen jsem myslel na to, že jsem nebyl šťastnější od té doby, co jsem se stal členem vévodova dvora."

"To je dobře." Maličko se probrala. "Co je to vévoda."

Pug se na chvíli zamyslel. "To je někdo jako lord tady, ale je to trochu jiné. Můj vévoda byl bratrancem krále a třetí nejmočnější muž v Království."

Přitulila se k němu blíž. "Musel jsi být důležitý, když jsi byl dvořanem u takového pána."

"Ani ne; prokázal jsem mu službu a on mě za to odměnil." Nechtělo se mu vyslovovat zde Carlinino jméno. Jeho chlapecké snění o princezně mu připadalo ve světle dnešní noci poněkud dětinské.

Katala se překulila na břicho. Zvedla hlavu a podepřela si ji rukama. "Přála bych si, aby bylo všechno jinak."

"Jak to, láska?"

"Můj otec byl sedlákem v Thurilu. Patříme mezi poslední svobodné lidi v Kelewanu. Kdybychom tam šli, mohl bys získat místo v Coaldře, Radě válečníků. Vynalézavých mužů nemají nikdy dost. Mohli bychom tam být spolu."

"Jsme spolu i tady, nebo ne?"

Katala jej lehce políbila. "Ano, drahý Pugu, jsme. Ale oba si pamatujeme, jaké to je, být volní, je to tak?"

Pug se posadil. "Snažím se na takové věci nemyslet."

Ovinula kolem něj paže a objala jej jako dítě. "V bažinách to muselo být strašlivé. Slýcháme o tom vyprávět, ale nikdo si to nedokáže představit," řekla jemně.

"Je jediné dobře, že to nedokážete."

Políbila jej a netrvalo dlouho a oba se vrátili na to místo, kam mohou jen dva a kde čas neplyne, aby daleko za sebou zanechali myšlenky na všechny hrůzné a cizí věci. Po celý zbytek noci se radovali jeden z druhého, objevující hloubku citů, jakou ani jeden z nich dosud nezažil. Pug nedokázal říct, zda před ním poznala jiné muže, a neptal se. Nebylo to pro něj důležité. Jediné, co bylo nyní podstatné, představovala skutečnost, že tu je, s ní a teď. Koupal se v oceánu příjemných pocitů a dojmů. Nerozuměl sice svým pocitům beze zbytku, ale nepochyboval o tom, že to, co cítí ke Katala, je skutečnější a více jej oslovuje než nábožná, zmatená touha, již pocíťoval ve chvílích s Carlinou.

Týdny plynuly a Pugu život se ustálil v zajatém rytmu. Příležitostně trávil večery s lordem Shinzawaiem hrou v šachy a jejich rozhovory pomáhaly Pugovi hlouběji pochopit zákonitosti života Tsuranů. Už na tyto lidi nepohlížel jako na cizince, neboť poznal, že jejich každodenní život je velmi podobný tomu, co vídal jako chlapec v hradu Crydee. Byly zde sice jisté povšimnutí hodné odlišnosti, jako přísné lpění na otázkách cti, ale podobnosti svým počtem převažovaly. Katala se stala bodem, kolem něhož se točil celý jeho život. Scházeli se, kdykoli to bylo možné, ať už u jídla, nebo si jen vyměnili několik spěšných slov, když se míjeli, a každou noc, kterou mohli, trávili spolu. Pug si byl jist, že ostatní otroci v domě o jejich nočních schůzkách vědí, ale vzájemná blízkost, na kterou byli Tsurané zvyklí, u nich vyvolávala určitou nevšímavost k osobním návykům ostatních. Nikdo se příliš nezajímal o příchody a odchody dvou otroků.

Několik týdnů po první noci s Katalou se Pug ocitl o samotě s Kasumim, zatímco Laurie se nechal vtáhnout do dalšího slovního souboje s řezbářem, jenž dokončoval jeho loutnu. Ten muž považoval za bezpředmětné Laurieho trvání na tom, že nástroj musí být nalakován jasně žlutě s purpurovým lemem kolem dokola. A neviděl naprosto žádný smysl v tom, aby vystavoval dřevo účinku přirozených zvuků. Pug a Kasumi nechali zpěváka vysvětlovat řezbářů své požadavky na přesný postup výroby, který byl podle Laurieho jedinou cestou, jak dosáhnout správného zvuku. Zdálo se, že úspěch jejich společné práce je závislý i na hlasitosti vzájemných slovních potyček.

Kráčeli směrem k prostoru stájí. Vyslancům lorda Shinzawae se podařilo získat několik dalších zajatých koní a poslat je na jeho panství. Pug předpokládal, že to bylo velmi nákladné a vyžádalo si to jisté politické úskoky. Kdykoliv byl Kasumi s otroky sám, mluvil jazykem Království a trval na tom, aby jej oslovovali jménem. Učil se řeči snadno, jeho pokroky byly srovnatelné s tím, jak se zlepšoval v jízdě na koni.

"Z přítele Laurieho," ozval se starší syn pána domu, "nebude podle tsuranského hlediska nikdy správný otrok."

Nedokáže plně docenit naše umění."

Pug se zaposlouchal do hádky, která stále ještě byla slyšet skrz tenké stěny řezbářova stavení. "Domnívám se, že je to více následek přílišného zaujetí než správného ohodnocení vašeho umění."

Přišli k ohradě a dívali se, jak se živý šedivý hřebec v jejich přítomnosti staví na zadní a řetá. Kůň byl přiveden před týdnem, pevně uvázaný několika řemeny k vozu a opakovaně se pokoušel napadnout kohokoliv, kdo se k němu přiblížil.

"Proč myslíš, že jsou s tímhle takové potíže, Pugu?"

Pug pozoroval majestátní zvíře, jak běhá kolem ohrady a odvádí ostatní koně pryč od obou mužů. Když kobyly a ostatní - méně dominantní - hřebci byli v bezpečné vzdálenosti, šedák se otočil a obezřetně muže sledoval.

"Nejsem si jist. Buď je to prostě špatně naložené zvíře, možná kvůli nedobrému zacházení, nebo je to mimořádně trénovaný válečný oř. Mnozí z našich válečných koní jsou cvičeni, aby se nebáli v bitvě, aby zůstali tiše, když se jim položí ruka na nozdry, a aby odpovídali na příkazy jezdce i v napjatých situacích. Několik z nich, na nichž jezdí převážně lordi, jsou obzvlášť připravováni tak, aby poslouchali jen svého pána. Jsou stejně zbraní jako prostředkem k přepravě, jsou vychováni pro útok. Možná je to jeden z nich."

Kasumi jej pozorně sledoval, jak uškubává trsy trávy a pohazuje hlavou. "Jednoho dne na něm pojedou," prohlásil. "Ale na každý pád nám zajistí silnou rodovou linii. Máme nyní pět kobyly a otec zajistil dalších pět, přijedou během několika týdnů. Prohlédáváme všechna panství v Říši, abychom našli další." Kasumi se zahleděl do dálky a zamyslel se. "Když jsem byl poprvé ve vašem světě, Pugu, nenáviděl jsem pohled na koně. Jeli přímo na nás a naši vojáci umírali. Ale později jsem si všiml, jací jsou to nádherní tvorové. Byli tam zajatci, ještě na vašem světě, kteří říkali, že máte šlechtické rodiny, které nejsou proslavené ničím tolik jako výjimečně dobrým chovem koní. Jednoho dne ti nejlepší koně v Říši budou koně Shinzawaiů."

"Když se dívám na tyhle, je to dobrý začátek, ale podle toho mála, co vím, myslím, že budete potřebovat větší stádo pro chov."

"Budeme jich mít tolik, kolik bude potřeba."

"Kasumi, jak mohou vaši vůdci postrádat tahle zajatá zvířata? Jistě musíte vidět nutnost co nejrychleji vycvičit jízdní jednotky, jestli chcete dosáhnout vítězství."

Na Kasumiho tváři se objevil posmutnělý výraz. "Naši velitelé jsou z velké části svázáni tradicemi, Pugu. Odmítají spatřovat v zavedení kavalerie jakýkoliv smysl. Jsou to blázni. Vaši jezdci se valí přes naše válečníky a oni stále předstírají, že se od vás nemůžeme nic naučit, nazývají vás barbary. Jednou jsem ve vaší zemi obléhal hrad a ti, kdož jej bránili, mě naučili mnohé z válečnického umění. Hodně lidí zde by mě označilo za zrádce, kdyby slyšeli, co říkám, ale drželi jsme své pozice jedine díky obrovské přesile. Vaši generálové mají většinou více znalostí. Snaha udržet vojáky naživu místo toho, aby byli posláni na smrt, vyžaduje jistou dovednost."

Ne, jádro je v tom, že jsme vedeni mužem, který -" Zarazil se, neboť si uvědomil, že mluví nebezpečně. "Pravda je, že jsme stejně paličatí jako vy."

Chvilku si prohlížel Pugovu tvář, pak se usmál. "Pořádali jsme nájezdy, abychom získali koně, už během prvního roku války, takže Vojevůdcův Ctihodný mohl ta stvoření studovat. Chtěli jsme vědět, zda jsou to inteligentní spojenci jako naši cho-ja, či pouhá zvířata. Byla to dost komická scénka. Vojevůdce trval na tom, že bude první, kdo se pokusí jet na koni. Předpokládám, že si vybral podobného, jako je tento velký šedák, protože jakmile se k němu přiblížil, kůň zaútočil a téměř jej zabil. Jeho důstojnost nemohla připustit, aby se pokusil jet někdo jiný, když jemu se to nepodařilo. A myslím si, že se bál zkusit to znovu s jiným zvířetem. Naš Vojevůdce, Almecho, je muž značné pýchy a je zlostný, i na Tsurana."

Pug se zeptal: "Jak potom tedy může váš otec pokračovat ve shromažďování zajatých koní? A jak můžete jezdit navzdory jeho příkazům?"

Kasumi rozšířil ústa v úsměvu. "Můj otec má v Radě značný vliv. Naše politika je zvláště pokroucená a jsou způsoby, jak obejít jakýkoliv rozkaz, dokonce i ten od Vojevůdce z Nejvyšší rady, a jakýkoliv řád kromě toho, který je dán samotným světlem z nebes. Ale především je to proto, že koně tu jsou a Vojevůdce ne." Usmál se. "Vojevůdce je nejmocnější jedinec na bitevním poli. Na tomto panství nesmí nikdo odporovat přání mého otce."

Od doby, kdy dorazili na statek Shinzawaiů, Puga zneklidňovalo pomyšlení, co asi Kasumi a jeho otec chystají. Nepochyboval o tom, že byli zapleteni do nějakých tsuranských intrik, ale neměl představu, co by se z toho mohlo vyvinout. Mocný lord, jakým Kamatsu bezesporu byl, by nevynakládal tolik snahy na prosté uspokojení vrtochů svého syna, byť tak milovaného, jako byl Kasumi. Přesto Pug věděl, že je lépe se nezaplétat víc, než už učinil, a změnil raději téma rozhovoru. "Kasumi, něco by mě zajímalo."

"Ano?"

"Jaký je zákon ohledně sňatků mezi otroky?"

Kasumiho otázka zdánlivě nepřekvapila. "Otroci se mohou brát se svolením jejich pána. Ale povolení bývají udílěna jen zřídka. Muž a žena, jakmile se stanou svoji, nesmí být odděleni a ani jejich děti nesmí být prodány pryč, dokud jsou jejich rodiče živi. To je zákon. Kdyby manželský pár žil dlouho, panství by bylo obtíženo třemi či čtyřmi generacemi otroků, mnohem větším množstvím, než by bylo schopné vydržovat. Ale příležitostně se svolení dává. Proč, chceš si vzít Katalu za ženu?"

Pug vypadal udiveně. "Vy to víte?"

Bez známky nadutosti Kasumi vysvětlil: "Na panství mého otce se nestane nic, o čem by nevěděl, a on se mi svěřuje. Je to pro mne velká čest."

Pug zamyšleně přikývl. "Ještě nevím. Cítím k ní velkou náklonnost, ale něco mě stále drží zpátky. Jakoby..." Pokrčil rameny, protože nenalézal vhodná slova.

Kasumi se na něj chvíli pozorně díval a potom řekl: "Záleží na vůli mého otce, zda tě ponechá naživu, a na jeho rozmaru, jak bude žít." Kasumi se na okamžik odmlčel a Pug si náhle bolestně uvědomil, jak rozlehlý oceán stojí mezi dvěma muži - jedním, synem mocného lorda, a druhým, nejnepatrnějším drobkem majetku jeho otce, jeho otrokem. Falešný pocit přátelství byl náhle tentam a Pug si opět připomenul, co se naučil v močálech: Zde život nemá žádnou hodnotu a jedine vrtochy tohoto muže nebo jeho otce stojí mezi Pugem a zánikem.

Jako by Kasumi četl jeho myšlenky, pronesl: "Pamatuj, Pugu, zákon je přísný. A otrok nikdy nemůže být osvobozen. Přesto tu existuje bažina a existuje toto místo. A pro nás, Tsuranuany, jste vy z Království velmi netrpěliví."

Pug věděl, že se mu Kasumi pokouší něco sdělit, něco možná důležitého. I přes občasnou otevřenost se dokázal Kasumi rychle a snadno vrátit k typickému tsuranskému chování, které mohl Pug nazvat jedine neproniknutelným. Za Kasumiho slovy se ozývalo nevyslovené napětí a Pug pochopil, že udělá lépe, nebude-li naléhat. Znovu změnil téma otázkou: "Jak pokračuje válka, Kasumi?"

Kasumi si povzdychl. "Špatně pro obě strany." Zadíval se na šedého hřebce. "Bojujeme podél nehybných linií, které se nezměnily už tři roky. Naše poslední dva útoky byly odrazeny, ale ani vaše vojska nic nezískala. Teď plynou týdny bez bojů. Potom tví krajané podniknou nájezd na jednu z našich enkláv a my jim oplátíme stejnou mincí. Nebude tím dosaženo ničeho jiného než krveprolití. Nemá to žádný smysl a jen málo cti tím může být vydobyto."

Pug byl překvapen. Podle všeho, co u Tsuranů viděl, a připočítal-li k tomu navíc i Meechamova pozorování z doby před čtyřmi lety, byla to velice bojovná rasa. Všude, kam se podíval, když mířili na toto panství, viděl samé vojáky. Oba synové pána domu byli vojáci, stejně jako jejich otec zamlada. Hokanu byl hlavním velitelem útoku posádky svého otce - vděčil za to skutečnosti, že byl druhým synem lorda Shinzawaie. Jeho zacházení s mistrem otroků v močálech však ukazovalo na Hokanuovy bezohledné schopnosti a Pug věděl, že ta příhoda nebyla ničím výstředním. Byl to Tsuran a jako takovému mu byl tsuranský kodex vrván do podvědomí od raného věku a od útlého dětství bylo také

přísně vyžadováno jeho dodržování.

Kasumi vycítil, že je podrobován zkoumání, a řekl: "Obávám se, že mé způsoby se díky těm vašim cizáckým stávají změkčilé, Pugu." Odmíchl se. "Pojď, pověz mi víc o vašich lidech a co..." Kasumi ztuhl. Chňapl Puga za paži, naklonil hlavu a poslouchal. Po krátké chvíli zvolal: "Ne! To nemůže být pravda!" Náhle se otočil na podpatku a rozkřičel se: "Nájezd! Thünové!"

Pug nastražil uši a v dále zaslechl slabé dunění, jako by se přes pláň hnalo stádo koní. Vylezl na hrazení a zahleděl se směrem, odkud přicházel dusot. Za ohradou se rozprostírala rozlehlá louka, která se jedním koncem dotýkala řídké zalesněné oblasti. Zatímco za ním se rozezněly poplašné zvuky, viděl, jak se zpoza okraje lesa vynořují obrysy tvorů. Pug v děsivém okouzlení sledoval, kterak se stvoření nazývaná Thünové řítí směrem ke statku. Zběsilým tempem se přibližovali k místu, kde stál Pug, a zdánlivě narůstali. Byly to statné bytosti, podobné kentaurům, které zdálky vypadaly jako jezdci na koních. Spíše než ke koním by se však spodní část jejich těla dala připodobnit k velkému jelenovi nebo losovi, ovšem s vypracovanějšími svaly. Horní část těla byla zcela lidská, avšak tvář připomínala nejvíce opici s dlouhým rypákem. Celé tělo kromě obličeje bylo pokryto středně dlouhou srstí, šedou s bílými skvrnami. Každá ze stvůr měla kyj nebo sekeru, jejíž ostří bylo k dřevěnému topůrku přivázáno řemínky.

Hokanu vyběhl společně se strážnými z vojenské budovy a zaujali pozice v blízkosti výběhu. Lučištníci si přichystali své zbraně a šermíři stáli sešikovani a připraveni odrazit útok nepřátel.

Náhle se po Pugově boku objevil Laurie s téměř dokončenou loutnou v ruce. "Co je to?"

"Nájezd Thünů!"

Laurie byl tím pohledem ohromen stejně jako Pug. Náhle odložil loutnu na stranu a skočil do ohrady. "Co to, proboha, děláš?" zaječel Pug.

Trubadúr obratně uhnul obrannému výpadu šedého hřebce a vyšvihl se na hřbet jiného koně, vůdčí kobyly malého stáda. "Snažím se dostat zvířata do bezpečí."

Pug přikývla otevřelá bránu. Laurie vyběhl s koněm ven, ale šedák bránil ostatním, aby je následovali, a zaháněl je opačným směrem. Pug na okamžik zaváhal a pak řekl: "Algone, doufám, že jsi věděl, co mě učíš." Klidně kráčet k hřebci a pokoušel se jej lehkými pohyby přesvědčit o své převaze. Když hřebec sklopil uši dozadu a začal frkat, Pug rozkázal: "Stůj!"

Kůň při zaslechnutí příkazu vztyčil uši a zdálo se, že se rozhoduje. Pug věděl, že načasování je nejdůležitějším bodem, a přibližoval se stále stejnou rychlostí. Hřebec jej pozoroval, jak prochází kolem, a Pug znovu řekl: "Stůj!" Potom, dříve než stačil kůň utéci, jej popadl za hřív a vyskočil na něj.

Válečný kůň, trénovaný do bitev, se snad dílem náhody, snad záměrem rozhodl, že Pug se dostatečně podobá jeho bývalému pánovi, a přijal jej. Pravděpodobně díky zvukům boje kolem zareagoval na Pugovo pobídnutí a vyrazil z brány ven. Pug jej tiskl koleno, jako by mu šlo o život. Když byli z ohrady venku, Pug křikl: "Laurie, postarej se o ty ostatní!" a hřebec zabočil doleva. Pug se ohlédl přes rameno a viděl, jak zbytek stáda následuje klisnu, kterou Laurie vedl kolem ohrady.

Pug spatřil Kasumiho vybíhat z bočního stavení se sedlem v ruce a zvolal: "Hou!" Stiskl přitom koně stehny tak pevně, jak jen bez sedla mohl. Hřebec se zastavil a Pug ještě pro jistotu poručil: "Stůj!" Šedák začal škubat trávu v dychtivém očekávání boje. Když se Kasumi přiblížil, zakřičel: "Držte koně mimo bitvu. Tohle je krvavá jízda a Thünové se nestáhnou, dokud každý z nich nezabije nejméně jednoho muže." Zavolal na Laurieho, aby zastavil, a když se dostal ke stádečku, rychle osedlal jednoho koně a odklusal pryč.

Pug zarazil šedákovi opatky do slabin a ten společně s Laurieho klisnou vedl zbývající čtyři koně k boční zdi domu. Dbali, aby zůstali nahloučení těsně u sebe, mimo dohled útočících Thünů.

Zpoza rohu se vynořil chvátající voják, nesoucí zbraně. Doběhl k Pugovi a Lauriemu a zvolal: "Můj pán Kasumi přikazuje, abyste bránili koně za cenu vlastních životů." Podal každému z otroků meč a štít a pak odkvapil zpátky k místu, kde se bojovalo.

Pug si prohlížel zvláštní meč a štít, nejméně o polovinu lehčí, než byly ty, se kterými před lety cvičil. Jeho zkoumání bylo přerušeno pronikavým rykem, když se objevil Kasumi, projíždějící kolem domu a bojující v běhu s thünským válečníkem. Starší Shinzawaiův syn jezdil dobře, a ačkoliv neměl mnoho zkušeností s bojem na koni, byl zkušeným šermířem. Jeho nedostatek zkušeností však vyrovnávala Thünova nejistota pramenící ze skutečnosti, že nikdy neviděl koně. Nebylo to sice nepodobné tomu, když bojoval s někým své rasy, ale kůň rovněž útočil, kousal tvora do krku a do tváře.

Když Pugův kůň zavětril Thüna, vzepjal se a málem Puga shodil. Ten pevně sevřel hřív a úporně se držel nohama. Ostatní koně zaržáli a Pug bojoval ze všech sil, aby zabránil svému hřebci v útoku. Laurie zakřičel: "Nelíbí se jim zápach těch potvor. Podívej, jak se chová Kasumiho kůň."

Další z podivných stvoření se dostalo do jejich zorného pole, Laurie vyskl a vyrazil mu vstříc. Jejich zbraně se s třesknutím srazily, Laurie zachytil úder kyje svým štítem. Jeho meč zasáhl stvůru napříč přes hrud, ta zařvala něco nelidským, hrdelním hlasem, zavrávala a padla.

Pug zaslechl výkřik z vnitřku domu, otočil se a spatřil, jak jedny z tenkých posuvných dveří byly vyraženy směrem ven a vylétlo z nich tělo. Omráčený domácí otrok se zakomíhal na vratkých nohách, pak se sesul k zemi a z rány na hlavě mu crčela krev. Ze dveří za ním pádily i další postavy.

Pug uviděl vybíhat z domu s ostatními i Katalu a Almorellu, v patách thünského bojovníka. Obluda přiskočila ke Katalu, kyj zvednutý vysoko nad hlavou.

Pug vykřikl její jméno a šedák vycítil jezdcovo varování. Bez rozkazu se obrovský válečný kůň vyřítil dopředu a napadl Thüna blížícího se k malé otrokyni. Hřebec byl rozzuřený zvuky bitvy i pachem Thünů. Ztěžka narazil do Thüna, kousal jej a tloukl kolem sebe předními kopyty. Thünovy nohy se pod silou nárazu podlomily. Pug byl vyhozen do výše a

přistál tvrdě na holé zemi. Chvilku ležel omráčený, pak se ale vyškrábal na nohy. Potácel se k místu, kde se choulila Katala, a odtáhl ji pryč od šíleného hřebce.

Šedák se vzpínal nad nehybným Thünem a zadupával jej kopyty do země. Znovu a znovu bušil válečný kůň do Thüna, dokud nebylo pochyb, že z ležícího tvora vytloukl všechnen život.

Pug zavolal na koně, aby zůstal stát, a zvíře s pohrdavým odfrknutím zastavilo své běsnění. Stále však mělo uši sklopené dozadu a Pug viděl, že se chvěje. Pug se k němu přiblížil a poplácával jej po krku, dokud se nepřestalo třást. Pak náhle zavládlo ticho. Pug se rozhlédl a uviděl Laurieho, jedoucího za rozptýlenými koňmi. Opustil svého šedáka a vrátil se ke Katala. Seděla na trávě s Almorellou po boku a třásla se.

Poklekl před ní a zeptal se: "Jsi v pořádku?"

Zhluboka se nadechla a pak mu věnovala vystrašený úsměv. "Ano, ale nějakou dobu jsem si byla jistá, že mě ušlape."

Pug pohlédl na otrokyni, která pro něj tolik znamenala, a řekl: "Taky jsem si to myslel." Naráz se usmáli jeden na druhého. Almorella se postavila a pronesla nějakou poznámku o tom, že se musí jít podívat na ostatní. "Tolik jsem se bál, že ti ublíží," řekl Pug. "Myslel jsem, že se zblázním, když jsem tě viděl utíkat před tou obludou."

Katala položila své dlaně Pugovi na tváře a on si uvědomil, že jsou mokré od slz. "Měl jsem o tebe takový strach," řekl. "A já o tebe. Myslela jsem, že tě zabije, když jsi do toho Thüna narazil." Rozplakala se a pomalu se zhroutila do jeho náručí. "Nevím, co bych si počala, kdyby tě zabili." Pug ji sevřel vši silou. Seděli tam tak několik minut, dokud se Katala nesebrala. Jemně se od Puga odtáhla a prohlásila: "Panství je vzhůru nohama. Septiem pro nás bude mít tisíc úkolů."

Začala se zvedat a Pug jí stiskl ruce.

Postavil se před ní a řekl: "Nevěděl jsem to. Předtím, myslím. Miluji tě, Katalo."

Usmála se na něj a dotkla se jeho tváře. "A já tebe, Pugu."

Okamžik jejich objevu byl přerušen příchodem lorda Shinzawaie a jeho mladšího syna. Rozhlédl se kolem a v duchu hodnotil rozsah škod na svém domě. Kasumi se vynořil zpoza rohu, pocákaný krví.

Kasumi svému otci zasalutoval a oznámil: "Utekli. Dal jsem příkaz, aby se muži odebrali k opevnění severní hlídky.

Museli jednu z posádek napadnout a udolat, aby se dostali skrze ni."

Lord Shinzawai přikývl na srozuměnou a obrátil se ke vchodu do domu. Zavolal na prvního rádce a své další starší sloužící, aby jej zpravili o poškozeních.

Katala zašeptala Pugovi: "Promluvíme si později," a odpověděla na chraplavý křik hadonry Septiema. Pug se připojil k Lauriemu, který jel po boku Kasumiho.

Minstrel si prohlížel mrtvé stvoření na zemi a zeptal se: "Kdo vlastně jsou?"

Kasumi odpověděl: "Thünové. Jsou to nomádští tvorové ze severní tundry. Podél úpatí hor máme postavené valy, které oddělují naše pozemky od jejich území, u každého průsmyku. Kdysi se potulovali po těchto lukách, dokud jsme je nezahnali na sever. Čas od času se pokoušejí vrátit do teplejších jižních oblastí." Ukázal na amulet vpletený do srsti jednoho netvora. "Toto byla krvavá jízda. Jsou to samí mladí samci, kteří se ještě v jejich tlupách neprosadili, bez družek. Prohráli při letních obřadních kláních a byli ze stáda vyhnáni silnějšími samci. Musí vytáhnout na jih a zabít alespoň jednoho Tsurana, než jim bude povoleno vrátit se zpátky ke svým. Každý se musí vrátit s hlavou Tsurana, nebo zde zůstat. Je to jejich zvyk. Ti, kteří unikli, budou nakonec uloveni, neboť nepřejdou přes hory zpět na svá území."

Laurie potřásl hlavou. "Děje se to často?"

"Každým rokem," odpověděl Hokanu s trpkou ironií. "Obvykle je hlídky z opevnění obrátí zpátky, ale letos jich muselo být hodně. Mnoho z nich se již vrátilo zpět s hlavami mužů z valu."

Kasumi podotkl: "Museli rovněž zabít dvě hlídky." Pokýval hlavou. "Ztratili jsme mezi šedesáti a sty muži."

Hokanu napohled zrcadlil zdrcení svého staršího bratra nad novou překážkou. "Osobně povedu hlídku a zkontroluji škody."

Kasumi mu udělil svolení a Hokanu odešel. Kasumi se otočil k Lauriemu. "Koně?" Laurie ukázal k místu, kde sedý hřebec, na kterém jel předtím Pug, ostražitě hlídal stádečko.

Náhle se ozval Pug: "Kasumi, chci požádat vašeho otce o povolení oženit se s Katalou."

Kasumiho oči se zúžily. "Poslouchej dobře, Pugu. Snažil jsem se tě poučit, ale zdá se, že jsi mě nepochopil. Nejste příliš bystří lidé. Teď ti to vyložím 'po lopatě'. Můžeš požádat, ale tvá žádost bude zamítnuta."

Pug se začal pít, ale Kasumi jej přerušil. "Už jsem řekl, jste velmi netrpěliví lidé. Jsou k tomu důvody. Nemohu ti říct víc, ale máme dobré důvody, Pugu."

V Pugových očích zaplátl hněv a Kasumi jazykem Království varovně řekl: "Jen jediné slovo v dosahu uší kteréhokoliv vojáka z tohoto domu, obzvlášť mého bratra, a jsi mrtvý otrok."

Pug škrobeně odpověděl: "Skláním se před vaší vůlí, pane."

Kasumi zaznamenal hořkost Pugova výrazu a jemně zopakoval: "Máme své důvody, Pugu." Na kratičký okamžik se pokusil nechovat se jako tsuranský pán, ale jako přítel se snahou utiřit bolest. Jejich pohledy se setkaly, potom se přes Kasumiho oči zatáhl závoj a opět byli otrokářem a otrokem.

Pug sklopil oči, jak se od otroka očekávalo, a Kasumi přikázal: "Dohlédni na koně." Odkráčel a zanechal Puga o samotě.

Pug Katala o své žádosti nikdy neřekl. Vycítila však, že jej něco hluboce trápí, něco, co dodává jejich jinak radostnému soužití hořký příchut. On zase přivykl síle své lásky k ní a začal objevovat její složitý vnitřní svět. Katala měla kromě silné vůle také bystrou hlavu. Když ji něco vysvětloval, pochopila to vždy napoprvé. Naučil se mít rád její suchý humor, který byl jejímu lidu, Thurilům, vrozený, a u ní navíc díky zajetí vyostřený do břitka. Byla pozornou studentkou všeho, co ji obklopovalo, a nemilosrdně hodnotila veškeré prohršky každého obyvatele domu - k jejich znechucení a Pugovu pobavení. Trvala na tom, že se naučí Pugově řeči, takže ji začal učit mluvit Královstvem. Ukázala se být bystrou

žáčkou.

Dva měsíce uběhly bez příhod. Jedné noci byli pak Pug s Lauriem zavoláni do jídelny pána domu. Laurie dokončil práci na loutně, a přesto, že byl stále nespokojen se stovkou drobných nedostatků, usoudil, že se na ní dá hrát. Dnes v noci měl tedy bavit lorda Shinzawaie.

Vstoupili do místnosti a spatřili, že lord hostí návštěvníka, černě oděného muže - Ctihodného, jehož letmo zahlédli před mnoha měsíci. Pug stál u dveří, zatímco Laurie zaujal místo v nohách nízkého jídelního stolu. Narovnal polštář, na kterém seděl, a jal se hrát.

Vzduchem se rozezněly první tóny a Laurie začal zpívat. Byl to starý popěvek, který Pug dobře znal. Vyprávěl o radostech dožínků a bohatství země, byl oblíbený ve vsích po celém Království. Kromě Puga rozuměl veršům jedině Kasumi, ačkoliv i jeho otec dokázal pochytit několik slůvek, jimž se naučil během šachových partií s Pugem. Pug nikdy předtím neslyšel svého přítele zpívat a byl upřímně dojat. Přes celý jeho smutný příběh byl Laurie tím nejlepším zpěvákem, jakého Pug kdy slyšel. Jeho hlas byl čistý a jasný, pravdivý a přesvědčivý jak v melodii, tak v přednesu. Když skončil, účastníci hostiny zdvořile několikrát udeřili do stolu noži, což Pug pokládal za tsuranskou obdobu potlesku.

Laurie spustil další píseň, veselý popěvek, hraný při svátcích v celém Království. Pug si pamatoval, kdy jej naposledy slyšel - na slavnostech Banapisu toho roku, než odjel z Crydee do Rillanonu. Téměř před sebou viděl známé tváře a zákoutí svého domova. Poprvé za celá ta léta Puga zaplavil hluboký smutek a téměř jej pohltil.

Pug těžce polkl a pokusil se uvolnit napětí v hrdle. Touha po domově a beznadějný stesk se v něm vzedmuly a on cítil, jak jej jeho těžce vydobytá sebevláda opouští. Rychle vyvolal jedno z uklidňujících cvičení, kterému jej naučil Kulgan. Tělem se mu rozlil pocit pohody a on se uvolnil. Zatímco Laurie hrál, Pug využíval veškeré své soustředění k zapuzení stále se vracející vzpomínky na domov. Díky jeho schopnostem se kolem něj vytvořila aura klidu, do které se utekl, útočiště před zbytečným hněvem a jediná připomínka jeho žalu.

Několikrát během představení na sobě ucítil Pug pronikavý pohled Ctihodného. Zdálo se, že onen muž jej sledoval s otázkou v očích. Když Laurie skončil, mág se naklonil kupředu a promluvil ke svému hostiteli.

Lord Shinzawai pohybem ruky přivolal Puga ke stolu. Jakmile byl usazen, Ctihodný se ozval: "Musím se tě na něco zeptat." Jeho hlas byl jasný a silný a ten tón Pugovi připomněl Kulgana, když jej připravoval k lekcím. "Kdo jsi?" Přímá, jednoduchá otázka všechny u stolu překvapila. Pán domu vypadal při mágově dotazu nejistě a chystal se odpovědět. "Je to otrok -"

Přerušila jej zvednutá ruka Ctihodného. Pug řekl: "Jmenuji se Pug, pane."

Mužovy temné oči jej opět pozorně studovaly. "Kdo jsi?"

Pug se cítil zmaten. Nikdy nebyl rád středem pozornosti a ta na něj byla tentokrát soustředěna jako nikdy předtím v jeho životě.

"Jsem Pug, kdysi člen dvora vévody z Crydee."

"Kdo jsi, že tu stojíš a vyzařuješ sílu?" Na to všichni tři Shinzawaiové vyskočili a Laurie se na Puga nechápavě podíval.

Jsem otrok, pane."

"Podej mi ruku."

Pug se natáhl a Ctihodný vzal jeho ruku do své. Rty toho muže se pohnuly a oči zatahly. Pug cítil, jak jeho rukou a pak celým tělem prochází teplo. Připadalo mu, že místnost žhne jemným mléčným světlem. Brzy jedině, co viděl, byly mágovy oči. Jeho vědomí se zamlžilo a čas se zastavil. Cítil ve své hlavě tlak, jako by se něco chtělo dostat dovnitř. Bojoval proti tomu a tlak ustoupil.

Jeho vidění se vyjasnilo a dvě tmavé oči se vzdalovaly z jeho vlastních, dokud nebyl schopen znovu spatřit celou místnost. Mág pustil jeho ruku. "Kdo jsi?" Nepatrný záblesk v jeho očích byl jedinou známkou hlubokého zájmu.

"Jsem Pug, učeň mága Kulgana."

Při těch slovech sebou lord Shinzawai trhl a v jeho obličeji se objevil poplašený výraz. "Jak..."

Černě oděný Ctihodný vstal a vyhlásil: "Tento otrok není nadále majetkem tohoto domu. Nyní spadá pod rozhodnutí Shromáždění."

V pokoji se rozhostilo ticho. Pug nechápal, co se přihodilo, a cítil strach.

Mág vytáhl ze záhybů róby zařízení. Pug si pamatoval, že takové už jednou viděl, při nájezdu na tábor Tsuranů, a jeho obavy vzrostly. Mág zařízení aktivoval, až začalo bzučet stejně jako to minulé. Položil ruku Pugovi na rameno a místnost zmizela v šedé mlze.

Kapitola třetí

ZÁMĚNY

Elfí princ seděl bez hnutí. Calin očekával svou matku. Měl toho mnoho na srdci a potřeboval s ní dnes v noci mluvit. Později už k tomu nebudou mít mnoho příležitostí, protože válka nabírala spád a on mohl čím dál tím méně času trávit v klenutích Elvandaru. Jako vojvoda elfů se ocital na bitevním poli téměř každý den od doby, kdy se mimozemci pokusili překročit řeku.

Od obléhání hradu Crydee před třemi léty přicházeli mimozemci každého jara, vyrojili se podél řeky jako nějácí obrovští mravenci, tucet jich bylo na každého elfa. Každým rokem je magie elfů přemohla. Stovky jich vkročily do spících mokřadů, aby tam upadly do spánku, z něhož není probuzení, jejich těla pak byla pohlcena a rozložena půdou a vstřebána jako výživa magickými stromy. Další zas nedokázali odolat volání bludiček a víl, sledovali ozvěny

kouzelných písní, dokud s ohnivou vášní nezemřeli v náručí svých nelidských milenek žízni a jejich životy se nestaly vílí potravou. Jiní padli v soubojích s divokými lesními zvířaty, velikánskými vlky, medvědy a lvy, kteří přišli v odpověď na volání elfích válečných rohů. Dokonce samotné větve a kořeny elfího lesa vzdorovaly vpádu nepřátel tak dlouho, dokud se vojáci neobrátili a nedali se na útěk.

Ale letos tomu bylo poprvé jinak, přišli Černooděnci. Elfí magie byla z velké části oslabena. Elfové sice zatím vítězili, ale Calin se obával toho, jak si povedou, až se mimozemci vrátí.

Tohoto roku opět přišli elfům na pomoc trpaslíci ze Šedých věží. Peklomoři se už úplně stáhli ze Zeleného srdce a umožnili tak trpaslíkům rychlý a nerušený přechod z jejich zimoviště vysoko v horách, takže se přidali k elfům a posílili jejich řady při obraně Elvandaru. Již třetím rokem od obléhání hradu Crydee byli trpaslíci cennými pomocníky v udržování mimozemců za řekou. A opět s trpaslíky přišel muž jménem Tomas.

Calin vzhlédl a povstal, když spatřil, že přichází jeho matka. Královna Aglaranna se posadila na trůn a řekla: "Můj synu, ráda tě zase vidím."

"Matko, jsem také rád, že se setkáváme." Posadil se u jejích nohou a čekal na vhodná slova, která potřeboval. Jeho matka seděla trpělivě, neboť vycítila jeho pochmurnou náladu.

Konečně promluvil: "Znepokojuje mě Tomas."

"Mě také," zněla královnina odpověď, provázená zádumčivým, podmračeným výrazem.

"Je to důvod, proč nejsi nikdy při tom, když přijde ke dvoru?"

"Proto... a jsou i další příčiny."

"Jak je možné, že je magie Starých mystiků i přes propast věků stále tak silná?"

Zpoza trůnu se ozval hlas: "Tak takhle to tedy je?"

Prekvapeně se otočili a z šera vystoupil Dolgan, zapalující si dýmku. Aglaranna vypadala popuzeně. "Jsou snad trpaslíci ze Šedých věží proslulí tajným odposloucháváním, Dolgane?"

Vůdce trpaslíků si nevšímal kousavosti otázky. "Obvykle ne, má paní. Ale byl jsem na procházce - ty malé stromové pokojíky se plní kouřem opravdu rychle - a náhodou jsem to vyslechl. Nechtěl jsem vás vyrušovat."

Calin poznamenal: "Můžeš se kradmo dostat, kam se ti zachce, příteli Dolgane."

Dolgan pokrčil rameny a vyfoukl oblak kouře. "Elfí národ není jediný, jehož příslušníci mají lehký krok. Ale mluvili jsme o tom hochovi. Jestli to, co říkáte, je pravda, pak je to vskutku závažná věc. Kdybych to byl býval věděl, nikdy bych mu nedovolil dar přijmout."

Královna se na něj usmála. "Není to tvá chyba, Dolgane. Nemohl's to vědět. Obávala jsem se toho od první chvíle, kdy sem Tomas vstoupil v šatu Starých mystiků. Nejdříve jsem se domnívala, že magii Valherů nebude moci využívat, neboť je to jen smrtelník, ale nyní vidím, že smrtelníkem je rok od roku méně."

Nešťastná shoda náhod to vynesla na denní světlo. Naši Zařikávači by objevili tento poklad už před dávnými věky, ale kvůli dračí magii se jim to nepodařilo. Strávili jsme staletí vyhledáváním a ničením takových pozůstatků, abychom zabránili jejich zneužití pekplomory. Nyní je příliš pozdě, neboť Tomas se nikdy své zbroje dobrovolně nevzdá a nedopustí, aby byla zničena."

Dolgan zabafal z dýmky. "Každou zimu vysedává v dlouhém sále a čeká na příchod jara a na příchod bitvy. Nic jiného jej nezajímá. Sedí a pije, nebo stojí u dveří a zírá na snih, pozoruje to, co jiní spatřit nemohou. Zbroj má v takových časech zamčenou ve své komůrce, ale když jsme na stezce, nikdy ji nesundává, ani na noc. Změnil se, a není to přirozená změna. Ne, dobrovolně by se té zbroje nikdy nevzdal."

"Můžeme se pokusit donutit ho," řekla královna, "ale mohlo by se nám to vymstít. Něco se v něm probouzí, něco, co by mohlo spasit můj lid, a pro ten jsem ochotna obětovat mnohé."

Dolgan se ozval: "Tomu nerozumím, má lady."

"Nejsem si jista, že já ano, Dolgane, ale jsem královnou válčícího národa. Strašlivý nepřítel napadl naši zemi a každým rokem je smělejší a útočnější. Mimozemská magie je silná, možná silnější než kterákoli magie od dob, kdy zmizela magie Starých mystiků. Magie ukrytá v dračím daru by mohla můj lid zachránit."

Dolgan zavrtěl hlavou. "Zdá se podivné, že je taková moc stále ukryta v kovové zbroji."

Aglaranna se na trpaslíka usmála. "Opravdu? A co Tholinovo kladivo, které máš s sebou? Neskrývá snad sílu z věků dávno minulých? Sílu, která tě znovu dosadí na trůn trpaslíků ze Západu?"

Dolgan na královnu ostře pohlédl. "Víš mnoho o našich záležitostech, paní. Nesmím zapomínat, že tvé dívčí vzezření zastírá věk zkušenosti a moudrosti." Potom uzavřel toto téma slovy: "Od doby, kdy Tholin zmizel v Mac Mordainově průchodu, jsme na Západě neměli krále. Vede se nám stejně dobře jako těm, kterým vládne v Dorginu starý král Halfdan. Ale pokud si mí lidé budou přát znovunastolení trůnu, nebudu stát proti nim, ačkoliv to nebude dříve, než skončí tahle válka. Tak co s tím hochem?"

Aglaranna vypadala ustaraně. "Stává se tím, čím se stává. Můžeme tomu přerodu napomoci. Naši Zařikávači na tom již pracují. Pokud by moc Valherů v Tomasovi vyvstala v plné síle a nekontrolovaně, mohl by smést naši ochrannou magii stejně jako ty malou větvičku, která ti překáží na cestě. Ale on se nenarodil jako Starý mystik. Jeho povaha je Valherům cizí, stejně jako ta jejich byla cizí všem ostatním. S pomocí našich Zařikávačů by jeho lidská schopnost milovat, soucitit a chápat mohla zmírnit neprozkoumanou moc Valherů. Jestli ano, tak by... tak by se mohl stát pro nás pro všechny velkým dobrodínem." Dolgan si byl zcela jist, že královna chtěla původně říci něco jiného, ale zůstal zticha a nechal ji pokračovat. "V případě, že by se moc Valherů spojila s lidskou schopností slepé zášti, nenávisti a krutosti, potom bychom tu měli něco, čeho je třeba se skutečně obávat. Jedině čas nám poví, co z toho spletnice vzejde."

"Dračí vládci...", zadumaně řekl Dolgan. "V našich pověstech jsou zmínky o Valheru, ale jen tu a tam útržek. Rád bych o nich věděl víc, s vaším svolením."

Královna se zahleděla do dáli. "Naše pověsti, nejstarší ze všech, které na světě dnes jsou, vyprávějí o Valheru,

Dolgane. Je v nich mnohé, o čem je mi zakázáno hovořit - jména moci, jež každého děsí vyvolávat, věci, na něž vzpomínat je strašlivé, ale mohu ti říci toto. Dlouho předtím, než lidé a trpaslíci přišli na tento svět, zde vládli Valheru. Byli součástí tohoto světa, stvořeni ze základní materie jeho bytí, téměř jako bohové, co se moci týká, a nepochopitelní ve svém konání. Jejich povaha byla nevyzpytatelná a nepředvídatelná. Byli mocnější než kdokoli jiný. Léтали na hřbetech obrovských draků a ve vesmíru nebylo místo, kam by se nedostali. Potulovali se po cizích světech a přinášeli, co se jim líbilo; poklady i vědomosti, které si bez okolků brali od jiných bytostí. Nebyli podřízeni žádnému zákonu, jen své vlastní vůli a vrtolům. Bojovali mezi sebou, kdy se jim zachtělo, a jedině smrtí byly řešeny jejich spory. Tento svět byl jejich doménou. A my jsme byli jejich majetkem.

My i pekloři jsme tehdy byli jedné rasy a Valheru nás chovali jako dobytek. Někteří z obou ras byli vybíráni jako..." Královně bylo očividně zatěžko o tom hovořit. "...osobní mazlíčci, chováni pro krásu... a jiné vlastnosti. Další byli chováni proto, aby pečovali o lesy a pole. Ti, kteří žili v divočině, se stali předky elfů, zatímco ti, již setrvali s Valheru, byli předchůdci peklořů.

Ale potom přišla doba změn. Naši páni přestali bojovat mezi sebou a spojili se. Proč se tak stalo, se už zapomělo, ačkoliv mezi pekloři by to mohli někteří stále vědět, neboť byli našim pánům blíží než my elfové. Možná jsme také znali jejich důvody, ale tehdy vládł čas válek Chaosu a mnohé bylo ztraceno. Jedině toto víme: všem sluhům Valherů byla dána svoboda a žádný z elfů ani peklořů už nikdy neviděl jediného Starého mystika. Když běsnily války Chaosu, otevíraly se obrovské trhliny v čase i prostoru a těmi goblini, lidé a trpaslíci přišli na tento svět. Z našich lidí i z peklořů přežilo jen několik a ti znovu vybudovali naše domovy. Pekloři toužili zdědit moc svých zmizelých pánů, místo aby se snažili najít vlastní cestu, jako to udělali elfové, a využili své prohnání, aby našli pozůstatky po Valheru, a vydali se na Temnou stezku. To je důvod, proč jsme tak rozdílní, ač jsme kdysi bývali bratry.

Stará magie je stále mocná. V síle a odvaze Tomas všechny předčí. Dostal se k ní však nevědomky, a to by mohlo znamenat změnu. Stará magie přetvořila pekloři v Bratrstvo temné stezky, protože hledali moc z temných pohnutek. Tomas byl chlapcem s čistým a šlechetným srdcem, s duší nepoznamenanou ďáblem. Stále je tu však možnost, že vyroste v mistra černé magie."

Dolgan se poškrábal na zátylku. "To je velká hrozba, podle toho, co říkáš. Byl jsem, to je pravda, zaujat tím hochem a nemyslel jsem v širších souvislostech. Vyznáš se v těchto věcech mnohem lépe nežli já, ale doufám, že se nedožijeme dne, kdy budeme litovat, že jsme mu tu zbroj ponechali."

Královna sestoupila z trůnu. "Také doufám, že nebudeme litovat, Dolgane. Zde v Elvandaru je kouzelná moc staré magie zmíněna a Tomas je bezstarostnější. Možná je to znamení, že postupujeme správně, když změnu usměrňujeme, namísto abychom ji bránili."

Dolgan vysekl dvorskou úklonu. "Skláním se před tvou moudrostí, paní. A modlím se, abys měla pravdu."

Královna jim popřála dobrou noc a odešla. Calin se ozval: "Také se modlím, aby slova mé královské matky pramenila z moudrosti a ne z jiných citů."

"Nerozumím ti, elfi princí."

Calin pohlédl dolů na malou postavu. "Nedělej si ze mě blázny, Dolgane. Jsi široko daleko známý svou uvážlivostí a zkušeností a jsi pro ni ctěn a obdivován. Vidíš to stejně dobře jako já. Mezi mou matkou a Tomasem cosi vzniká."

Dolgan si povzdychl a osvěžující vánek odnesl kouř z jeho dýmky. "Ba, Caline, také jsem si toho všiml. Letmé pohledy, nic víc, ale stačí to."

"Hledí na Tomase tak, jak se kdysi dívala na mého královského otce, ačkoliv to dosud sama sobě popírá."

"A něco kličí v Tomasovi," řekl trpaslík a pozorně prince sledoval, "ačkoliv to není tak jemně upředené jako to, co cítí tvá paní. Přesto se stále pečlivě snaží ovládat."

"Dohlédni na svého přítele, Dolgane. Pokud se pokusí požádat královnu o ruku, budou z toho potíže."

"Tak mnoho jej nenávidíš, Caline?"

Calin se na Dolgana zamyšleně podíval. "Ne, Dolgane. Nemohu říci, že bych jej nenáviděl. Bojím se ho. To stačí." Calin se na nějakou dobu odmlčel a potom řekl: "Už nikdy více neohneme svůj hřbet před jiným pánem, my, kteří žijeme v Elvandaru. Pokud by se víra mé matky ve způsob Tomasovy změny ukázala falešnou, nadejde den odplaty."

Dolgan pomalu pokýval hlavou. "To by byl smutný den, Caline."

"To tedy ano, Dolgane." Calin vystoupil z poradního kruhu, prošel kolem trůnu své matky a zanechal trpaslíka o samotě. Dolgan vyhlédl ven na pohádkové světélkování Elvandaru a modlil se za to, aby se královniny naděje neprojevíly jako nepodložené.

Vítr se proháněl po planině. Ashen-Shugar seděl roznožmo na Shurugových širokých ramenech. Myšlenky velikého zlatého draka se dotkly pánova vědomí. Jsme na lovu? V drakově mysli byl hlad.

"Ne. Čekáme."

Vládce orlích výšin vyčkával, zatímco zástupy peklořů proudily k rostoucímu městu. Stovky jich táhly obrovské kamenné bloky vytěžené v lomech vzdálených polovinu světa, vláčely je k městu na planině. Mnoho jich zemřelo a mnoho jich ještě zemře, ale to nebylo podstatné. Nebo bylo? Ashen-Shugar byl touto novou a zvláštní myšlenkou znepokojen.

Shora se ozvalo zaburácení, jak se další obrovský drak snášel ve spirálách dolů, byl to majestátní, vyzývavý řev. Shuruga zvedl hlavu a zahřměl v odpověď. Svého pána se zeptal: Budeme bojovat?

"Ne."

Ashen-Shugar vycítil zklamání svého zvířete, ale rozhodl se nevšímat si toho. Sledoval, jak se druhý drak snáší ladně k zemi nedaleko od nich a skládá mocná křídla na zádech. Černé šupiny odrážely mlžné sluneční světlo jako naleštěný eben. Dračí jezdec pozvedl paži k pozdravu.

Ashen-Shugar mu pozdrav oplatil a druhý drak se opatrně přiblížil. Shuruga ostře nasál vzduch a Ashen-Shugar jej nepřítomně udeřil pěstí. Shuruga se utišil.

"Přišel se k nám konečně Vládce orlích výšin připojit?" zeptal se nově příchozí, Draken-Korin, Pán tygrů. Jeho černě a oranžově pruhovaná zbroj se zatřpytila, když sesedal z draka.

Navzdory dvorskému protokolu Ashen-Shugar rovněž seskočil. Jeho ruka se ani na okamžik nevzdálila od zlatého meče s bílým jilcem, neboť ač se časy měnily, důvěra byla mezi příslušníky národa Valheru neznámá. V minulých dobách by spolu s největší pravděpodobností bojovali, ale nyní byla potřeba nových zpráv naléhavější. Ashen-Shugar odvětil:

"Ne, pouze se dívám."

Draken-Korin si změnil Vládce orlích výšin a v jeho světlemodrých očích se neobjevil ani náznak vzrušení. "Ty jediný nesouhlasíš, Ashen-Shugare."

"Připojit se k divokým jízďám po kosmu a drancování je jedna věc, Draken-Korine. Tento... tento váš plán je šílený."

"Co to znamená, šílený? Nemám tušení, o čem to mluvíš. Jsme. Konáme. Co je víc?"

"To není náš způsob."

"Není naším zvykem nechat ostatní, aby se stavěli proti naší vůli. Tyto nové bytosti s námi soupeří."

Ashen-Shugar pozvedl své oči k nebi. "Ano, tak tomu je. Ale oni jsou jiní než ostatní. Jsou rovněž stvoření ze základní materie tohoto světa, stejně jako my."

"A koho to zajímá? Kolik příslušníků našeho druhu jsi zavraždil? Kolik krve ochutnaly tvé rty? Kdokoliv se ti postaví, musí být zabit, nebo zabít tebe. To je vše."

"A co ti, které po sobě zanecháme, peklomoři a elfové?"

"Co s nimi? Nic nejsou."

"Patří nám."

"Divně ses změnil pod svými horami, Ashen-Shugare. Jsou to naši sluhové. Není to stejné, jako by vládli skutečnou mocí. Jsou tu pro naše potěšení, nic víc. Co tě znepokojuje?"

"Nevím. Je tu něco..."

"Tomasí."

Krátkou chvíli existoval Tomas na dvou místech současně. Pak potřásl hlavou a vize se vytratila. Ohlédl se a spatřil Galaina, ležícího v křoví vedle něj. Vojsko elfů a trpaslíků čekalo v určité vzdálenosti za nimi. Mladý bratranec prince Calina ukázal směrem k tsuranskému ležení za řekou. Tomas sledoval gesto svého druha a spatřil mimozemské vojáky sedět kolem táborových ohňů a usmál se. "Drží se v táborech," zašeptal.

Galain přikývl. "Postrašili jsme je natolik, že se raději uchýlili do tepla svých ohýnků."

Na celou oblast se snesl večerní opar pozdního jara a zahalil tsuranské ležení. Dokonce i ohně se zdály hořet méně jasně. Tomas znovu zkoumal tábor. "Napočítal jsem jich třicet, a po dalších třiceti je v každém z táborů na východě a na západě."

Galain neodpověděl a čekal na Tomasův další rozkaz. Ačkoliv byl vojvodou Elvandarů Calin, velení nad elfy i trpaslíky převzal Tomas. Nebylo jasné, kdy se tak stalo, ale jak rostl, postupně přecházelo vedení do jeho rukou. Uprostřed boje jednoduše vykřikl nějaký rozkaz a elfové i trpaslíci se mohli přetrhnout, aby uposlechli. Zpočátku tomu tak bylo proto, že jeho příkazy byly logické a samozřejmé. Ale postupem času této skutečnosti přivykli natolik, že poslouchali už jen proto, že to byl Tomas, kdo rozkazoval.

Tomas pokynul Galainovi, aby jej následoval, a oba se plazili od břehu řeky, dokud nebyli bezpečně z dohledu tsuranských hlídek, mezi těmi, kdož čekali ukryti hluboko v lese. Dolgan pohlédl na mladého muže, který kdysi býval chlapcem zachráněným z Mac Mordainova průchodu vůdcem trpaslíků ze Šedých věží.

Tomas byl nyní vysoký šest stop a šest palců, dosahoval výšky elfů. Kráčet s mocnou sebejistotou jako rozený bojovník. Za šest let strávených s trpaslíky se z něj stal muž... a víc než to. Dolgan jej pozoroval, jak přehlíží válečníky shromážděné před sebou, a věděl, že dnes by Tomas mohl procházet temnými šachtami táhnoucími se pod Šedými věžemi beze strachu a zcela bezpečně.

"Vrátili se i ostatní stopaři?"

Dolgan přitakal a naznačil jim, aby vystoupili dopředu. Tři elfové a tři trpaslíci přišli k nim. "Nějaké známky po přítomnosti Černohávníků?"

Když průzkumníci zavrtěli hlavami, muž ve zlatobílé zbroji se zamračil. "Bylo by dobré, kdybychom jednoho z nich zajali a odvedli do Elvandarů. Jejich poslední útok byl zatím nejtěžší. Dal bych nevímco za to, abych poznal hranice jejich schopností."

Dolgan vyňal svou dýmku, usoudil, že jsou dost daleko od řeky a nemohou být spatřeni. Zapálil si a řekl: "Tsurané si hlídají Černooděnce tak, jako si drak hlídá svůj poklad."

Tomas se jeho poznámce zasmál a Dolgan na okamžik zahlédl toho chlapce, kterého znal. "Ba, a je to vždycky udatný trpaslík, kdo plní dračí brloh."

Galain řekl: "Pokud se budou řídit stejnou taktikou jako poslední tři roky, pravděpodobně už s námi pro letošek skončili. Je možné, že neuvidíme žádného Černooděnce až do příštího jara."

Tomas se zamyslel a jeho bledé oči se zdály žhnout vlastním vnitřním světlem. "Jejich taktika... jejich taktika je zabrat kus území, udržet ho a pak zabrat další. Chtěli jsme je nechat, ať si dělají, co chtějí, dokud nepřekročí řeku. Teď je čas jejich taktiku změnit. A pokud jim způsobíme dost velké potíže, mohli bychom mít příležitost zajmout jednoho z Černohávníků."

Dolgan nad bezpodmínečným rizikem, obsaženým v Tomasově předpokladu, zavrtěl hlavou. Potom Tomas s úsměvem dodal: "Kromě toho, jestli neuvolníme jejich sevření podél řeky alespoň na čas, trpaslíci a já budeme nuceni zde

přezimovat, protože mimozemci jsou teď rozlezlí hluboko v Zeleném srdci."

Galain se podíval po svém vysokém příteli. Tomas se podobal elfům každým rokem víc a víc a Galain měl rád černý humor, který tak často provázel jeho slova. Věděl, že Tomas by přivítal příležitost zůstat v blízkosti královny. Ale navzdory obavám z Tomasovy magie si onoho muže oblíbil. "Jak to provedeme?"

"Pošlete lučištníky za ležení napravo i nalevo. Až zavolám jako divoká husa, ať vystřelí své šípy přes řeku, ale zpoza těchto pozic, jako by hlavní útok byl veden ze západu a z východu." Usmál se, avšak jeho výraz nebyl veselý. "To by mělo odříznout tento tábor na tak dlouho, abychom měli čas na krveprolití."

Galain přikývl a vyslal lukostřelce k oběma ležením. Ostatní se připravili na útok a po uplynutí dostatečné doby Tomas zvedl ruce k ústům. Přiložil je a vydal zvuk divoké husy. O chvíli později bylo slyšet ze západu i z východu za řekou křik. Tsuranští vojáci vyskočili a rozhlíželi se oběma směry, několik z nich přišlo ke břehu a snažilo se prohlédnout temný les. Tomas zvedl ruku a mávl jí dolů, jako by chtěl něco rozetnout.

Náhle se na tábor za řekou snesl déšť elfích šípů a Tsurané se shýbali pro své štíty. Než se stačili plně vzpamatovat, Tomas se v čele oddílu trpaslíků vrhl přes mělký písečný brod. Další záplava šípů jim proletěla nad hlavami, poté si elfové zavěsili luky na ramena, tasili meče a zaútočili za trpaslíky - všichni kromě tuctu, který čekal v záloze, aby v případě potřeby kryl ústup svých spolubojovníků.

Tomas byl na břehu první a srazil k zemi strážného Tsurana, se kterým se střetl ještě na okraji řeky. V mžiku byl uprostřed davu nepřátel a řádl jako černá ruka. Od zlatého ostří jeho meče prýštily potoky tsuranské krve a nárek zraněných naplnil vlhkou a nevlídnou noc.

Dolgan navěky uspal jednoho strážného a nenašel dalšího, s nímž by se pustil do souboje. Otočil se a uviděl Galaina stojícího nad dalším mrtvým Tsuranem, avšak s pohledem upřeným na něco za ním. Trpaslík sledoval směr jeho pohledu až k Tomasovi, který se tyčil nad zraněným vojákem. Ten ležel na zemi a z rány na hlavě mu prýštila krev a stékala po obličejí. Ruku měl zvednutou v prosebném gestu. Tomas stál nad ním rozkročen a tvář měl schovanou pod cizí maskou zuřivosti. Se zvláštním a strašlivým výkřikem, hlasem krutým a řezavým, spustil svůj zlatý meč a ukončil Tsuranův život. Rychle se obrátil a hledal další nepřátele. Když se žádný neukázal, zdálo se, že na chvíli oslepl, pak však jeho oči opět zaostřily.

Galain uslyšel trpaslíkovo volání: "Přicházejí." Z dalších tsuranských ležení se ozýval jekot, nepřátelé prohlédli lest a rychle se blížili k místu skutečného boje.

Bez jediného slova Tomasova skupina uháněla přes řeku. Dosáhli břehu právě v okamžiku, kdy tsuranští lučištníci začali vypouštět první šípy, jen aby neprodleně dostali stejnou odpověď od elfů na protější straně. Útočný oddíl rychle zmizel mezi stromy a příslušníci obou ras neustali v úprku, dokud nebyli bezpečně vzdáleni z dosahu tsuranských šípů.

Když zastavili, elfové i trpaslíci se posadili, aby nabrali dech a zaplašili bojovné vytržení, jež se stále ještě vzdouvalo v jejich žilách. Galain se podíval na Tomase a řekl: "Počínali jsme si dobře. Neztratili jsme jediného muže a jen několik je lehce zraněno. Naproti tomu jsme pobili třicet mimozemců."

Tomas se neusmál, chvilku vypadal zadumaně a zdálo se, že něčemu naslouchá. Po nějaké době obrátil svůj pohled na Galaina, jako by teprve teď zaznamenal jeho slova. "Ba, počínali jsme si dobře, ale musíme udeřit znovu, zítra a pozítří a popozítří, dokud nezačnou jednat."

Noc za noci překračovali řeku. Zaútočili na jedno ležení a další noci se objevili na míle daleko. Pak uplynula noc bez nájezdu a nato byl napaden stejný tábor tři noci za sebou. Někdy zasáhl osamělý šíp strážného na protějším břehu, pak se však nedělo nic, zatímco jeho druzi ostražitě očekávali útok, který nikdy nepřišel. Jednou zaútočili na jejich řady za svítání, když už obránci nepočítali s tím, že budou napadeni. Přepadli ležení na míle daleko na jihu a zničili karavanu se zásobami, dokonce pobili i podivné šestinohé obludy táhnoucí vozy. Poté, co se vrátili z tohoto nájezdu, bylo svedeno pět různých bojů, ze kterých se nevrátili dva trpaslíci a tři elfové.

Teď Tomas a jeho vojsko, čítající přes tři stovky elfů a trpaslíků, seděli a čekali na zprávy z dalších ležení. Jedli dušené srnčí maso, doplněné a okořeněné mechem, kořinky a hlízami.

K Tomasovi a Galainovi přistoupil běžec. "Zpráva z královské armády." Za ním se k táborovému ohni přiblížila vysoká postava v šedém.

Tomas a Galain povstali. "Buď zdrav, Vysoký Leone z Natalu," řekl elf.

"Buď zdrav, Galaine," odpověděl veliký natalský strážce s tmavou pletí.

Jeden z elfů přinesl chléb a misku kroučícího masa s omáčkou oběma novým příchozím, a když se posadili, Tomas se otázel: "Jaké jsou zprávy od vévody?"

Strážce odpovídal s plnou pusou mezi jednotlivými sousty. "Lord Borric posílá pozdravy. Věci si nestojí právě nejlip. Tsurané pomalu, jako mech na stromě, postupují na východ. Zaberou pár yardů a zastaví se. Zdá se, že vůbec nemají naspěch. Vévoda se dohaduje, že se chtějí příštího roku dostat k pobřeží a odříznout Svobodná města ze severu. Potom možná zaútočí na Zün nebo LaMut. Kdo ví?"

Tomas se zeptal: "Je něco nového v Crydee?"

"Holubi dorazili těsně předtím, než jsem se vydal na cestu. Princ Arutha se proti Tsuranům drží. Mají střídavě štěstí i smůlu. Ale postupují jižně Zeleným srdcem." Přelétl pohledem trpaslíky i Tomase. "Jsem překvapen, že jste se dostali do Elvandarů."

Dolgan zabafal z dýmky. "Bylo to dlouhé trmácení. Museli jsme se pohybovat rychle a kradmo. Je nepravděpodobné, že by se nám podařilo vrátit se do hor teď, když má nepřítel oči na stopkách. Jakmile se jednou někde utáboří, vzdávají se toho, čeho dosáhli, jen s největší nechtí."

Tomas přecházel sem a tam podél ohniště. "Jak ses vyhnul tsuranským strážím?"

"Vaše nájezdy způsobily v jejich řadách velký zmatek. Muži, kteří čelili Západním armádám, byli staženi a spěchají k

řece. Já jsem jen sledoval jednu takovou skupinu. Ani jedinkrát je nenapadlo ohlédnout se dozadu. Jen dvakrát jsem musel proklouznout jejich liniemi, když se stáhli, a potom znovu přes řeku."

Galain se zeptal: "Kolik jich na nás poslali?"

Leon pokrčil rameny. "Viděl jsem šest rot, ale musí jich být víc." Předpokládali, že tsuranská rota se skládá z dvaceti oddílů po třiceti mužích.

Tomas spráskl ruce v rukavicích. "Tři tisícovky mužů by sem táhly jediné tehdy, kdyby plánovali další přechod. Určitě mají za lubem dostat nás zase hluboko do lesa, aby nám zabránili v útocích na jejich pozice." Přišel blíž a stoupl si před strážce. "Mají s sebou i nějaké Černooděnce?"

"Tu a tam jsem nějakého zahlédl s rotou, kterou jsem sledoval."

Tomas znovu tleskl rukama. "Tentokrát jich přichází síla. Pošlete zprávy do ostatních táborů. Za dva dny se všichni muži z Elvandaru sejdou u královnina dvora, kromě stopařů a běžců, kteří budou sledovat mimozemce."

Běžci v tichosti vyskočili ze svých míst kolem ohně a rozprchli se předat poselství dalším elfím tlupám, rozesetým podél břehu řeky Crydee.

Ashen-Shugar seděl na svém trůně, netečný k tanečnicím. Peklomoři dívky byly vybrány pro svou krásu a ladnost, ale jeho se jejich svůdnost nedotýkala. Jeho vnitřní zrak byl upřen do daleka a vyhlížel blížící se bitvu. V duši se mu rozrůstal cizí prázdňový pocit, pro který neměl jméno.

Říká se tomu smutek, ozval se hlas uvnitř.

Ashen-Shugar si pomyslel: Kdo jsi, že mě navštěvuješ v mém osamění?

Jsem ten, jímž se teprve staneš. Toto je jen pouhý sen, vzpomínka.

Ashen-Shugar tasil meč a vstal z trůnu. Zařval přitom vzteky. Hudebníci v okamžiku přestali hrát a všichni, tanečnice, sloužící i muzikanti, padli na zem a přitiskli před svým pánem tváře k zemi. "Já jsem! Toto není žádný sen!"

Jsi pouhou připomínkou minulosti, řekl hlas. Spojíme se v jednoho.

Ashen-Shugar pozvedl meč a ťal jím dolů. Hlava krčícího se sluhy se odkutálela po podlaze. Ashen-Shugar poklekl a nastavil ruku do proudu tryskající krve. Přiblížil prsty k ústům, okusil slanou chuť a zařval: "Není snad toto chuť života?!"

Je to jen iluze. Vše minulo.

"Cítím zvláštní pocit, neklid, který mi působí... působí mi... není na to slovo."

Je to strach.

Ashen-Shugar znovu sekl mečem a mladá tanečnice zhynula. "Tyto věci, ty znají strach. Co má strach společného se mnou?"

Bojíš se. Všichni tvorové se obávají změn, dokonce i bohové.

Kdo jsi? tázal se Valheru v duchu.

Jsem ty. Jsem tím, kým se staneš. Jsi tím, kým jsem byl. Jsem Tomas.

Výkřik odněkud zdola vytrhl Tomase z denního snění. Vstal, opustil svůj malý pokojík a přešel po mostu z větve stromu na úroveň královnina dvora. Skrze hrazení rozpoznal matné postavy stovek trpaslíků, utábořených pod visutým Elvandarem. Každou hodinou sem přicházely stovky dalších elfů i trpaslíků, aby se připojily k armádě, již velel. Zítra zasedne k poradě s Calinem, Tatharem, Dolganem a ostatními a vyjeví jim svůj plán, jak se postavit nadcházejícímu útoku.

Šest let bojů dalo Tomasovi zvláštní náhled na smysl snů, které stále rušily jeho spánek. Když jej přepadlo válečné opojení, existoval ve snech někoho jiného. Když byl daleko od elfích lesů, volání těchto snů bylo daleko naléhavější a bylo těžké mu odolat. Necítil už z těchto pobytů v cizím světě strach jako zpočátku. Byl více než člověkem díky snům nějaké dávno mrtvé bytosti. Narůstaly v něm síly, kterých mohl využívat, a staly se jeho součástí, stejně jako bývaly součástí toho, kdo oblékal bílou a zlatou zbroj. Věděl, že už z něj nikdy nebude ten starý Tomas z Crydee, ale čím se stával...?

Za ním se ozval ten nejlehčí zvuk kroku. Aniž by se otočil, řekl: "Dobrý večer, má paní."

Elfí královna k němu přistoupila a postavila se vedle něj. Na tváři se jí zračil zkoumavý výraz. "Tvé smysly jsou teď smysly elfa," poznamenala ve svém jazyce.

"Ano, zdá se, Zářící Měsíci," odpověděl jí stejnou řečí a použil přitom starobylého překladu jejího jména.

Otočil se a podíval se jí do obličeje, v jejích očích přitom spatřil údiv. Vztáhla ruku a něžně se dotkla jeho tváře. "Je to ten chlapec, který stál tolik znepokojen ve vévodově poradním sále a bál se promluvit před královnou elfů, jenž nyní mluví pravým jazykem, jako by se s ním narodil?"

Jemně odstrčil její ruku. "Jsem, čím jsem, tím, co vidíš." Jeho hlas byl pevný a panovačný.

Pozorovala jeho obličej a snažila se skrýt zachvění, když v jeho vzhledu rozeznala cosi, z čeho dostala strach. "Ale co vidím, Tomasi?"

Nevšímal si její otázky a sám se zeptal: "Proč se mi vyhýbáš, paní?"

Rozechvěně promluvila: "Něco mezi námi pučí, něco, co by nemělo být. Vzniklo to v prvním okamžiku, kdy jsi k nám přišel, Tomasi."

Tomasův hlas zněl téměř pobaveně: "Již předtím, lady, od první chvíle, kdy na tobě spočinul můj pohled." Stál před ní, vyšší než ona. "A proč by to nemohlo být? Kdo by se lépe vyjímal po tvém boku?"

Odstoupila od něj, na okamžik ztratila sebevládu. Na tento kratičký časový úsek spatřil to, co viděl jen málokdo před ním: elfí královnu zmatenou a nejistou, pochybující o své věkovité moudrosti. "Ať je to jakkoliv, jsi člověk. Navzdory tomu, jakou mocí vládneš, je ti dán jen lidský čas. Já budu vládnout, dokud se má duše nevydá na cestu na Svaté ostrovy, abych se připojila ke svému pánovi, který již cestu podstoupil. Potom bude vládnout Calin, jako syn krále,

jako král. Tak je tomu u mého národa."

Tomas natáhl ruku a otočil Aglarannu tak, aby se mu dívala do tváře. "Nebylo tomu tak odjakživa."

V jejích očích se objevil záblesk strachu. "Ne, nebyli jsme vždy svobodní."

Vycítila jeho netrpělivost, ale povšimla si rovněž, že s ní bojuje a snaží se, aby jeho hlas zněl klidně. "Ty tedy necítíš nic?"

Ustoupila o krok. "Lhala bych, kdybych řekla, že ne. Ale je to podivná přitažlivost a něco, co mne naplňuje nejistotou a nemalým děsem. Pokud by ses stal více Valheru, více, než člověk dokáže zvládnout, pak bychom tě zde nemohli trpět. Nepřipustíme návrat Starých mystiků."

Tomas se zasmál a v jeho smích se ozvala zvláštní směsice veselí a hořkosti. "Spatřil jsem tě jako chlapec a naplnilo mě to chlapeckou touhou. Nyní jsem muž a dívám se na tebe s mužskou touhou. Bude to stejná síla, která mě činí dost odvážným, abych se o tebe ucházel, ta síla, která mi dává možnost, abych tak činil, bude i tím, co nás od sebe rozdělí?" Aglaranna si přiložila ruku na tvář. "Nevím to. Nikdy se nestalo, že by královská rodina jednala jinak. Ostatní mohou hledat spojení s lidmi. Já bych nesnesla tíhu svého žalu, kdybys zestárl a zešedivěl a já bych vypadala stále tak, jak mě vidíš dnes."

Tomasovy oči zaplály a v jeho hlase zazněl ostrý tón. "To se nikdy nestane, paní. Budu v těchto mokřadech žít tisíce let. O tom nemám pochyb. Ale nebudu na tebe dále naléhat... dokud nebudou vyřešeny jiné věci. Osud chce, aby se ta věc stala, Aglaranno. Poznáš to sama."

Stála s rukou přitisknutou k ústům a oči měla vlhké dojetím. Odešel pryč a nechal ji samotnou, aby rozvažovala o tom, co řekl. Poprvé od skonu svého manžela a krále pocítila Aglaranna dva protichůdné pocity: strach a touhu.

Tomas se otočil za křikem, jenž se ozval z okraje palouku. Z lesa vyšel elf, následovaný prostě oblečeným mužem. Přerušil rozhovor s Calinem a Dolganem a všichni tři spěchali připojit se k muži, který byl veden nahoru na královnin dvůr. Aglaranna seděla na trůnu a po obou stranách byli na lavicích usazeni její rádci. Tathar stál těsně vedle královny. Cizinec přistoupil k trůnu a lehce se uklonil. Tathar vrhl rychlý pohled na strážce, jenž muže doprovázel, ale elf vyhlížel zmateně. Muž v hnědém promluvil: "Pozdravení, paní," bezchybnou elfštinou.

Aglaranna odpověděla v jazyce Království. "Přišel jsi směle mezi nás, cizinče."

Muž se usmál a opřel se o svou hůl. "Přesto jsem hledal průvodce, neboť bych do Elvandaru nevstoupil nepozván."

Tathar poznamenal: "Domnívám se, že tvůj průvodce neměl příliš na výběr."

Muž prohlásil: "Vždy existuje volba, ač nemusí být pokaždé na první pohled patrná."

Tomas učinil krok vpřed. "Proč jsi sem přišel?"

Muž se otočil po hlase a usmál se. "Ach! To je ten, jenž obléká dračí dar. Šťastné shledání, Tomasi z Crydee."

Tomas opět o krok ustoupil. Z očí toho muže vyzařovala moc a v jeho nenuceném chování se skrývala síla, kterou Tomas zřetelně cítil. "Kdo jsi?"

Muž odpověděl: "Mám mnoho jmen, ale zde jsem nazýván Macrosem Černým." Namířil špičkou své hole a přelétl jí přes shromážděné přihlížející. "Přišel jsem, neboť jste se pustili do odvážného činu." Nakonec ukázal na Tomase.

Spustil špičku dolů a znovu se o hůl opřel. "Ale úmysl zajmout Černohávníka nepřinese nic než zkázu Elvandaru, pokud nepřijmete mou pomoc." Maličko se pousmál. "Černooděnce dostanete, až přijde vhodná doba, ale nebude to hned." V jeho hlase zazněl nádech ironie.

Aglaranna vstala. Ramena držela pevně vzadu a její oči se dívaly přímo do jeho. "Víš mnoho."

Macros lehce sklonil hlavu. "Ach ano, vím mnoho, víc, než je leckdy příjemné." Udělal několik kroků a položil ruku Tomasovi na rameno. Vedl jej k sedadlu nedaleko místa, kde stála královna, a lehkým tlakem jej donutil posadit se. Sám zaujal místo vedle něho a položil hůl tak, že se opírala o ohbí jeho krku a ramene. Pohlédl na královnu a řekl: "Tsurané přijdou za rozbřesku a potáhnou přímo na Elvandar."

Tathar předstoupil před Macrose a otázal se: "Jak víš tohle?"

Macros se znovu usmál. "Nepamatuješ si mne z rady, které jsem byl přítomen společně s tvým otcem?"

Tathar ucouvl a jeho oči se rozšířily. "Ty..."

"Já jsem on, ačkoliv se již nejmenuji tak jako tehdy."

Tathar vypadal znepokojeně. "Je to tak dávno. Nepomyslel bych, že je to možné."

Macros odvětil: "Mnohé je možné." Významně se podíval z královny na Tomase.

Aglaranna se pomalu posadila a snažila se zakrýt své rozpaky. "Jsi čaroděj?"

Macros přitakal. "Tak mě nazývají, ačkoliv v tom příběhu je obsaženo víc, než mohu nyní vyprávět. Budete dbali mých slov?"

Tathar přikývl a pronesl ke královně. "Tento muž nám přišel před dávnými lety na pomoc. Nechápu, jak je možné, že je to týž člověk, ale tehdy byl věrným přítelem mého otce i mým. Můžeme mu důvěřovat."

"Jaká je tedy tvá rada?" zeptala se královna.

"Tsuranští mágové označili místa vašich hlídek, vědí, kde se ukrývají. Za úsvitu se vydají na cestu, přejdou přes řeku ve dvou vlnách jako rohy býka. Jakmile se střetnete, záplava tvorů nazývaných cho-ja se přičítí středem, kde je vaše síla nejmenší. Dosud je proti vám nenasadili, ale trpasličí vám mohou o jejich válečnickém umění vypravovat."

Dolgan vystoupil. "Ba, paní. Jsou to děsiví netvoři a bojují ve tmě stejně dobře jako mí lidé. Myslím, že se jejich působení omezuje na doly."

Macros řekl: "Tak tomu také bylo, až do doby, kdy začaly nájezdy. Přivedli jich celé hordy a připravují se na druhé straně řeky mimo dohled vašich stopařů. Přijde jich velké množství. Tsurané jsou unaveni vašimi útoky a rádi by s bojem přes řeku skoncovali. Jejich mágové tvrdě pracovali, aby prohlédli tajemství Elvandaru, a nyní vědí, že padne-li posvátné srdce elfího lesa, elfové už nebudou mít žádnou moc."

Tomas prohlásil: "Pak se tedy budeme držet zpátky a bránit střed."

Macros chvilku seděl tiše, jako by na něco vzpomínal. "To je začátek, ale oni s sebou přivedli mágy, kteří netouží po ničem tak jako po tom, aby tohle skončilo. Jejich magie způsobí, že tsuranští válečníci budou moci projít lesem neodhalení mocí vašich Zařikávačů a přijdou sem."

Aglaranna se přidala: "Pak se s nimi utkáme zde a vytrváme až do konce."

Macros přikývl. "Odvážně řečeno, paní, ale budete potřebovat mou pomoc."

Dolgan si čaroděje prohlížel. "Co zmůže jeden navíc?"

Macros se postavil. "Mnohé. Zítra uvidíte. Nemějte strach, trpaslíci, bitva bude krutá a mnoho mužů pocestuje na Svaté ostrovy, ale pevně věřím tomu, že zvítězíme."

Tomas se ozval: "Mluvíš jako někdo, kdo už viděl to, co se teprve stane."

Macros se usmál a jeho oči mluvily o tisíci věcech a o ničem zároveň. "Tak to vypadá, Tomasi z Crydee, nebo snad ne?" Obrátil se k ostatním, máchl holí a řekl: "Připravte se. Budu s vámi." Ke královně potom pronesl: "Odpočinul bych si, pokud by pro mě bylo nějaké místo."

Královna se otočila k elfovi, který přivedl Macrose do poradního shromáždění. "Vezmi jej do pokoje a poskytni mu cokoliv, oč požádá."

Čaroděj se uklonil a následoval svého průvodce. Ostatní stáli bez hlesu, dokud Tomas nepřikázal: "Pojďme se přichystat."

Když noc odevzdala svou vládu časnému úsvitu, královna stála sama u svého trůnu. Za celá léta vlády nepoznala nikdy takové časy. Její myslí letěly stovky obrazů, od doby dávno minulé, kdy ještě byla téměř děckem, až do doby zcela nedávné, před dvěma dny.

"Hledáš odpověď v minulosti, paní?"

Otočila se a uviděla čaroděje, který stál za ní a opíral se o svou hůl. Přistoupil k ní a stanul v její blízkosti.

"Umíš číst mé myšlenky, čaroději?"

Macros mávl s úsměvem rukou a řekl: "Ne, má paní. Ale hodně vím a hodně vidím. Tvé srdce postrádá lehkost a tvá mysl nese těžké břímě."

"Chápeš, proč tomu tak je?"

Macros se nenuceně zasmál. "O tom není sporu. Přesto bych o těchto věcech s tebou rád promluvil."

"Proč, čaroději? Jakou úlohu máš v této hře?"

Macros se zahleděl na světla Elvandaru. "Pouhou roli. Podobnou té, kterou hraje kdokoliv jiný."

"Ale ty znáš svou velmi dobře."

"To je pravda. Některým je dáno, že rozumějí věcem, které jiným zůstávají skryté. Takový je i můj osud."

"Proč jsi přišel?"

"Poněvadž vyvstala potřeba. Beze mne by Elvandar padl, a to se nesmí stát. Tak jest předurčeno a já hraji jen svou roli."

"Zůstaneš, jestliže bitvu vyhrájeme?"

"Ne. Mám jiné úkoly. Ale přijdu ještě jednou, až to bude stejně nezbytné."

"Kdy to bude?"

"To ti nesmím říci."

"Bude to brzy?"

"Dost brzy, a přece ne dost brzy."

"Mluvíš v hádankách."

Macros se usmál, byl to křivý a neveselý úsměv. "Život sám je hádanka. Je celý v rukách bohů. Jejich přání přetrvá věky a životy mnoha smrtelníků se změní."

"Tomas?" Aglaranna pohlédla hluboko do čarodějových temných očí.

"U něj to bude nejvíce očividné, ale změna přijde ke všem, kdož žijí v této době."

"Kým je?"

"Za koho jej máš?"

Elfí královna zjistila, že není schopna odpovědět. Macros jí položil svou ruku jemně na rameno. Cítila, jak skrze jeho prsty protéká klid, a slyšela samu sebe říkat: "Nepřeji si, aby měl můj lid potíže, ale pohled na něj mne naplňuje touhou. Toužím po muži... po muži s jeho... silou. Tomas se podobá mému pánu, jehož jsem ztratila, víc, nežli se kdy dozví. A já z něho mám strach, protože jakmile mu jednou věnuji svůj slib, jakmile jej postavím nad moji úroveň, ztratím sílu vládnout. Myslíš snad, že rada starších by to připustila? Mí lidé by nikdy dobrovolně nesvolili, aby na jejich hřbety znovu dopadlo jařmo Valherů."

Čaroděj chvíli mlčel a potom řekl: "Přes veškeré moje umění jsou zde skutečnosti, jejichž podstatu neumím odhalit, ale chápu tolik: existuje tu magie, která sahá daleko za naši představivost. Nedokážu to vysvětlit, mohu jen říci, že přesahuje propast věků víc, než je patrné. Na okamžik je Valheru přítomen v současnosti v Tomasovi a stejně tak je chvílemi Tomas přítomen ve Valheru v dávné minulosti."

Tomas obléká šat Ashen-Shugara, posledního z Dračích vládců. Když zuřily války Chaosu, on jediný zůstal na tomto světě, neboť cítil věci, jež byly jeho druhu cizí."

"Jako Tomas?"

Macros se usmál. "Nepřemýšlejte nad tím přespříliš dlouho, paní. Tento druh rozporů může způsobit pomatení mysli. Co Ashen-Shugar cítil, byla povinnost ochránit tento svět."

Aglaranna studovala Macrosovu tvář v mihotavém světle Elvandaru. "Víš o pradávných pověstech víc než kterýkoliv

jiný člověk, čaroději."

"Bylo mi... poskytnuto hodně, paní." Zadíval se na elfí lesy a promluvil víc k sobě než ke královně. "Brzy přijde pro Tomase čas zkoušky. Nemohu si být jist, co se přihodí, ale tolik přece jen vím. Chlapec z Crydee, se svou láskou k tobě a tvému druhu, se svou prostou lidskou starostlivostí, odolal dosud nejmocnějšímu členovi nejmocnější smrtelné rasy, jež kdy obývala tento svět. A k tomu, aby vydržel strašlivou bolest, již střetnutí těchto dvou povah přináší, mu jemné umění tvých Zaříkavačů slouží dobře."

Podívala se na Macrose ostře. "Ty o tom víš?"

Zasmál se s upřímným pobavením. "Paní, jsem tak trochu marnivý. Bolí mě, že by sis mohla myslet, že můžete použít tak zajímavé zaříkávání, aniž bych se o tom dozvěděl. Jen nemnoho magie na tomto světě unikne mé pozornosti. Co jste udělali, je moudré a může zvrátit křehkou rovnováhu v Tomasův prospěch."

"To je myšlenka, která se ve mně naléhavě ozývá," prohlásila Aglaranna tiše, "když spatřuji v Tomasovi pána, jenž se podobá králi z mého mládí, manželovi, který tak brzy odešel z místa po mém boku. Může to být pravda?"

"Pokud přežije dobu zkoušky, pak ano. Možná se stane, že spor vyústí v konec jak Tomasův, tak Ashen-Shugarův. Ale kdyby Tomas přežil, mohl by se stát tím, po čem v nejskrytějším koutku duše toužíš."

Nyní ti povím něco, co vědí jen bohové a já. Mohu posoudit mnoho věcí, které teprve přijdou, ale je toho hodně, co je mi stále nejasné. Jednu věc vím, a to je tato: po tvém boku by Tomas mohl vyrůst v moudrého a dobrého vládce a, až jeho mládí nahradí zkušenost, vyrůst v pána tvých představ, jestliže ovšem jeho lidské srdce dokáže usměrnit jeho moc. Kdyby však byl poslán pryč, potom by Království i všechny svobodné lidi na Západě mohl čekat strašlivý osud."

Její oči se němě tázaly a on pokračoval. "Nemohu nahlédnout do nezřetelné budoucnosti, paní, mohu jen odhadovat. Kdyby přistoupil ke své síle z temnější strany své bytosti, stal by se z něj úděsný nástroj zla, takový, jenž by musel být zničen. Ti, kteří viděli, jaké šílenství jej přepadá v bitvě, viděli pouhý stín skutečné zlověstnosti, jež se vzdouvá v jeho duši. Dokonce i kdyby se jeho dvě protichůdné složky vyrovnaly a Tomasova lidskost vydržela, ale ty bys jej přesto odehnala, potom by lidská schopnost hněvu, bolesti a nenávisti nabyla vrchu. Ptám se tě: kdyby byl Tomas vyhnán a jednoho dne by na Severu vztyčil dračí standartu, co by nastalo?"

Královnu zachvátil strach a dala to otevřeně najevo, její maska sebeovládání byla tatam. "Peklomoři by se spojili."

"Tak tak, má paní. Ne jako tlupy nepohodlných banditů, ale jako hordy. Dvacet tisíc Temných bratrů a s nimi sto tisíc goblinů a k tomu skupiny lidí, jejichž zlá povaha hledá zisk z ničení a drancování. Mocná armáda pod velením železné ruky rozeného válečníka, generála, kterého by i tví vlastní lidé následovali bez ptaní."

"Radiš mi, abych jej držela zde?"

"Pouze naznačuji možnosti. Ty se musíš rozhodnout."

Královna elfů zvrátila hlavu dozadu, její rudozlaté lokny zavířily a oči jí zvlhly. Podívala se ven na Elvandar. První denní světlo se právě dostalo k moci. Růžová záře se proplétala mezi stromy a vrhala tmavomodré stíny. Ranní ptačí písně se rozezněly lesem. Obrátila se k Macrosovi, chtěla mu poděkovat za radu a zjistila, že je pryč.

Tsurané postupovali přesně tak, jak Macros předpověděl. Cho-ja zaútočili přes řeku, těsně za dvěma proudy lidských vojáků po obou bocích. Tomas nechal průzkumníky vybavit luky a postavil před ně linii strážných se štíty, aby ustupovali a přitom pálili proti pronikající armádě. Budili tak zdání odporu.

Tomas stál před shromážděným vojskem Elvandaru a trpaslíků ze Šedých věží. Pouhých patnáct set sešikovaných válečníků mělo čelit šesti tisícům vetřelců a jejich mágů. Vyčkávali v tichosti. Jak se nepřítel přibližoval, bylo z lesa slyšet křik tsuranských bojovníků a nářek těch, jež zasáhly elfí šípy. Tomas vzhlédl ke královně, stojící na balkonu a přehlížející obrázek nadcházející bitvy po boku čaroděje.

Náhle se vynořily postavy elfů, utíkajících proti nim, a bylo možno zahlédnout první záblesky jasně zbarvených tsuranských zbrojí. Když se předvoj připojil k hlavní síle, Tomas pozvedl meč.

"Počkat," zvolal hlas shůry a čaroděj ukázal napříč otevřeným prostranstvím, kde vbíhaly na paseku první řady tsuranského vojska. Při pohledu na čekající elfí armádu se čelo zastavilo a vojáci vyčkali příchodu svých druhů. Jejich důstojníci vydali rozkaz k seřazení, neboť toto byl konečně boj, kterému rozuměli, dvě armády utkavší se na volném poli. Výhoda byla na jejich straně.

Cho-ja stáli ve vyrovnaných řadách a naslouchali hlasitým rozkazům důstojníků. Tomas byl fascinován, neboť dosud věděl o těchto stvořeních jen málo a domníval se, že jsou to zvířata, nikoli inteligentní spojenci Tsuranů.

Macros opět zvolal: "Čekejte!", zvedl svou hůl nad hlavu a opisoval s ní široké kruhy. Nad mokřady se rozhostilo ticho.

Náhle kolem Tomasovy hlavy proletěla sova a zamířila přímo do tsuranských řad. Zakroužila nad nepřítelem, pak se střemhlav snesla dolů a zasáhla jednoho vojáka do tváře. Muž zařval bolestí, když se do něj zařaly její drápy a vyklovla mu oči.

Za ní přilétlo káně a zopakovalo soví útok. Pak se z oblohy snesl veliký černý havran. Ze stromů za Tsurany vzlétlo obrovské hejno vrabců a klovalo do tváří a nechráněných paží. Ptáci se slétali ze všech koutů lesa a napadali vetřelce. Brzy byl vzduch vyplněn jen zvukem pleskajících křídel a lesní opeřenci všeho druhu nalétávali na Tsurany. Tisíce jich, od nejmenších kolibříků až po mocné orly, útočily na mimozemské nepřátele. Muži naříkali a někteří porušili příkazy a vyběhli ze zástupů ve snaze uniknout štipajícím zobákům, které se pokoušely klovat do očí, pronikat kůží a vyškubávat maso. Cho-ja se vzpínali, protože ač byla jejich obrněná kůže vůči drápání a klování netečná, jejich veliké, klenotům podobné oči byly pro opeřené útočníky snadným cílem.

Elfové radostně zájásali, když řady Tsuranů propadly zmatku a rozptýlily se. Tomas vydal rozkaz a elfí lučištníci přimísili do vřavy své opeřené šípy. Tsuranští vojáci padali zasaženi ještě dříve, než měli vůbec možnost se s

nepřítelem vypořádat. Jejich vlastní lukostřelci nemohli palbu oplácet, protože je sužovaly tisíce maličkých protivníků. Elfové pozorovali, jak se Tsurané snaží udržet pozice, zatímco ptáci pokračovali v jejich středu v krvavém náletu. Tsurané se bránili, jak nejlépe dovedli, zabili mnoho ptáčků ještě za letu, ale namísto každého nastoupili hned tři další. Náhle lomoz rozřízl syčivý, trhavý zvuk. Na okamžik zavládlo ticho a vše, co se pohybovalo na tsuranské polovině prostranství, se zdánlivě zastavilo. Potom ptáci jako jeden prudce vzletli vzhůru, doprovázeni ohlušujícím praskotem energie, jakoby odhození nějakou neviditelnou silou. Když opeřenci vyklidili prostor, Tomas uviděl černé hávy tsuranských mágů, kmitající mezi svými vojáky a znovunastolující pořádek. Stovky zraněných Tsuranů ležely na zemi, ale bojchtiví cizinci opět rychle zformovali své šiky a raněných si nevšímali.

Nad útočníky se zase utvořilo nezvykle obrovité hejno ptáků a chystalo se vrhnout dolů. V tom okamžiku se kolem celého tsuranského vojska objevil rudě žhnoucí energetický štít. Jakmile na něj opeřenci narazili, ztuhli a padali dolů, z jejich peří se kouřilo a dým naplňoval vzduch pronikavým čpavým pachem. Elfí šípy, které do štítu udeřily, se zastavily v půli letu, vyšlehly plamenem a spadly na zem, aniž by někoho zranily.

Tomas dal povel k zastavení palby a obrátil se na Macrose. A znovu čaroděj zvolal: "Čekejte!"

Poté zamával svou holí a ptáci se rozptýlili, slyšeli jeho tichý příkaz. Hůl se teď obrátila proti Tsuranům a Macros namířil její špičku na červenou bariéru. Vytryskl zlatavý záblesk síly. Přeletěl paseku a pronikl červenou překážkou, aby se zaťal černě oblečenému mágovi do hrudi. Mág se zhroutil k zemi a z hrdel shromážděných Tsuranů se vydral výkřik hrůzy a rozhořčení. Ostatní mágové obrátili svou pozornost na terasu nad elfím vojskem a vyslali proti Macrosovi modré ohnivé koule. Tomas zaječel: "Aglaranno!", když drobné malé hvězdičky zasáhly pódium a zahalily její postavu oslepujícím výbuchem světla. Potom znovu prohlédl.

Čaroděj stál na balkonu bez jediné známky poranění a stejně tak i královna. Tathar ji táhl pryč a Macros opět namířil svou hůl. Další mág v černém padl. Čtyři zbývající mágové se na přeživšího Macrose a jeho protiútok dívali se smíšenými výrazmi posvátné úcty a hněvu, patrnými i přes vzdálenost celé mýtiny. Zdvojnásobili sílu úderu namířeného proti čarodějovi a modrý oheň a světlo se vlna za vlnou odrážely od Macrosovy ochranné bariéry. Všichni, kdo stáli na zemi, byli nuceni odvrátit zraky, jinak by byli děsivými energiemi, jež se zde střetávaly, úplně oslepeni.

Když tento magický nápor skončil, Tomas pohlédl nahoru a opět spatřil čaroděje stát na svém místě.

Jeden z mágů vydal sten čirého utrpení a vytáhl ze záhybů svého šatu jakousi pomůcku. Uvedl ji do chodu a zmizel z palouku, vzápětí následován svými třemi soukmenovci. Macros obrátil zrak dolů na Tomase, ukázal svou holí na tsuranské hordy a zvolal: "Ted!"

Tomas zvedl meč a vydal pokyn k útoku. Nad hlavami jim svištěly záplavy šípů, když uháněli vstříc nepříteli přes mýtinu. Tsurané propadli zmatku a jejich odvaha dostala po náletu opeřenců a poté, co viděli, jak jejich mágové umírají nebo prchají, co proto. Přesto stáli na svých místech a čekali na útok. Stovky jich zemřely drápy a zobáky opeřenců, a mnohem víc zásahem šípů, ale přesto měli převahu nad elfy a trpaslíky tři proti jednomu.

Bitva nabrala plně obrátky a Tomase zalila rudá mlha, jež odplavila všechny myšlenky, až na jedinou: zabít. Sekal napravo nalevo, probíjel si cestu mezi Tsurany a v zárodku mařil veškeré jejich pokusy srazit jej k zemi. Tsurané i cho-ja padali pod jeho ostřím, rozséval smrt jistou rukou všem, kdož se mu postavili.

Bitva se přelévala sem a tam po louce a muži i cho-ja, trpaslíci i elfové klesali. Slunce doputovalo na obloze k nejvyššímu bodu a vřava neustávala. Stony umírajících se rozléhaly všude kolem a vysoko nad hlavami kroužili supi. Pomalu Tsurané zatlačovali elfy a trpaslíky dozadu. Pak na okamžik nastala odmlka, jako by obě strany dosáhly rovnováhy, kdy se protivníci odtáhli od sebe navzájem a nechali mezi sebou volný prostor. Tomas uslyšel hlas čaroděje, jasně a zvonivě se nesoucí nad zvuky boje. "Zpátky!" volal a obranné vojsko Elvandarů se stáhlo do posledního muže.

Tsurané se na okamžik zastavili, vycítili zaváhání elfů a trpaslíků i jejich nejistotu, zda pokračovat, a začali se tlačit dopředu. Náhle se ozval dunivý zvuk a země se zachvěla. Všichni ustali v pohybu a Tsurany zachvátil děs.

Tomas sledoval, jak se stromy třesou víc a víc, stále nebezpečněji, protože záchvěvy nabíraly na síle. Pak najednou zaznělo hřmotné crescendo, jako by nad hlavami zaburácel sám prapředek všech hromobitů. S ohlušujícím rachocením obrovský kus země vybuchl jako vyhozený nějakou gigantickou rukou. Tsurané, kteří tam právě stáli, byli vymrštnuti nepředstavitelnou silou přímo vzhůru a tvrdě dopadli o velký kus dál, zatímco ti, kteří stáli po krajích, byli smeteni do stran.

Potom vybuchl další kus země a hned za ním i třetí. V okamžiku byl prostor nad mýtinou plný obrovitých kusů země, které tryskaly do oblak, aby o vteřinu později padaly na vyděšené Tsurany. Hřmizoplý jekot provázel jejich zběsilý úprk, v němž nebylo žádného pořádku, neboť co chvíli vylétávali mimozemci v chumlech z míst, kde je napadala a vraždila samotná země. Tomas pozoroval, jak se palouk vyprazdňuje a zůstávají zde pouze mrtví a umírající.

Uběhlo jen několik minut a prostranství bylo tiché. Země se uklidnila a pomalu sesedala a ořesení přihlížející stáli a sledovali celý výjev v němém úžasu. Mezi stromy se ozývaly slábnoucí zvuky ustupující tsuranské armády, jinak nic. Jejich křik vypovídal o nepopsatelné hrůze, jež je zachvátila na útěku.

Tomas se cítil slabý a vyčerpaný. Pohlédl dolů na své ruce a zjistil, že je má celé pokryté zasychající krví. Jeho tabard i štít, stejně jako zlatý meč, byly jako vždy neposkvěněné, ale poprvé za celou dobu měl pocit, jako by byl potřísněn lidskými životy. V Elvandarův bitevní zběsilost ihned vyprchala a on cítil, že se mu zvedá žaludek.

Otočil se a tiše prohlásil: "Je po všem." Mezi elfy a trpaslíky propukl slabý jásot, nešel však zcela od srdce, neboť nikdo z nich si nepřipadal jako vítěz. Viděli, jak je mocné vojsko poraženo základními, výchozími silami, prvotní mocí, jež se vymyká chápání.

Tomas pomalu prošel kolem Calina a Dolgana a vstoupil na schodiště. Elfí princ poslal vojáky pronásledovat unikající vetřelce, postarat se o zraněné spolubojovníky a poskytnout rychlou úlevu umírajícím Tsuranům.

Tomas vyšel nahoru k malému pokojíku, ve kterém přebýval, a roztáhl závěsy. Ztěžka dosedl na své lůžko a odhodil

meč a štít. Duté tepání uvnitř jeho hlavy jej přinutilo zavřít oči. Zaplavily jej vzpomínky.

Nebesa byla rvána prudkými spleťmi čisté energie od obzoru k obzoru. Ashen-Shugar seděl na Shurugových rozložitých zádech a pozoroval trhliny v prazákladní látce samotného času a prostoru. Zaznělo clarino, zvěstující zvuk slyšený pouze díky jeho magickým schopnostem. Přišla chvíle, na kterou čekal.

(Clarino -trubka s vysokým laděním, vyvolávající jemný třepetavý zvuk.)

Ashen-Shugar pobídl Shurugu ke stoupání a jeho oči prohledávaly oblohu ve snaze objevit to, co se na pozadí šíleného vření nebes muselo ukázat. Náhlé Shurugovo vzepětí časově souhlasilo s okamžikem, kdy poprvé zahlédl svou kořist. Postava Draken-Korina na černém drakovi rostla se zmenšující se vzdáleností. V jeho očích se zračilo cosi podivného a Ashen-Shugar poprvé za svůj předlouhý život porozuměl úděsu. Nedokázal jej sice pojmenovat, nebyl schopen jej popsat, ale ve zmučených očích Draken-Korina ho zřetelně viděl.

Ashen-Shugar nasměroval Shurugu vpřed. Mohutný zlatý drak zaburácel svou výzvu, na kterou stejně silný drak Draken-Korina odpověděl. Oba draci se na obloze srazili a jejich jezdci se vrhli jeden na druhého se svým uměním. Ashen-Shugarova zlatá čepel se kmitla nad hlavou a udeřila, rozťala černý štít se šklebícím se tygrem vedví. Bylo to téměř příliš snadné, přesně jak Ashen-Shugar předpokládal. Draken-Korin se vzdal příliš velkého množství své bytostné esence ve prospěch toho, co procházelo procesem stvoření. Tváří v tvář moci posledního z Valherů byl nyní jen o málo víc než pouhým smrtelníkem. Jednou, podruhé, potřetí ještě Ashen-Shugar t'al svým mečem a poslední z jeho bratrů se sesul ze hřbetu svého černého draka. V přemetech se řítit dolů a narazil do země. Silou vůle Ashen-Shugar opustil Shurugova záda, snesl se k bezmocnému tělu Draken-Korina a nechal Shurugu, aby se vypořádal s černým drakem, kterému již v přesýpacích hodinách, odměřujících jeho vymezený čas, zbývalo posledních pár zrníček písku.

Nepatrná jiskřička života stále přetrvávala v potlučené postavě pamatující život před mnoha a mnoha staletími. V Draken-Korinových očích se usadil naléhavý výraz, když k němu Ashen-Shugar přistoupil. Zaseptal: "Proč?" Ashen-Shugar ukázal špičkou svého zlatého ostří k nebi a řekl: "Tato podlost neměla být nikdy připuštěna. Přinesl's konec všemu, co jsme znávali."

Draken-Korin vzhlédl vzhůru, kam Ashen-Shugar ukazoval. Sledoval snášející se zběsilý výjev energií, po nebeské klenbě se třepily vířící a ječící světelné duhové mosty. Zakusil novou hrůzu zformovanou z překroucené životní síly svých bratrů a sester, zuřící a pomatené, poskládané z hněvu a nenávisti.

Draken-Korin zaskřehotal: "Byli tak silní. Nikdy se nám o tom ani nesnilo." Jeho tvář se zkrivila děsem a záští, když Ashen-Shugar pozvedl svůj zlatý meč. "Ale měl jsem na to právo!" zaječel.

Ashen-Shugar nechal čepel dopadnout. Hlava Draken-Korina se čistě oddělila od těla. Vtom se hlava i tělo zahalily blikotavým světlem a vzduch kolem Ashen-Shugara zasyčel. Pak mrtvý Valheru zmizel beze stopy, jeho pralátka se vrátila k nepřítelům přišle bésníci odporem vůči novým bohům. S hořkostí pokýval Ashen-Shugar hlavou: "Není žádné právo. Je jen moc."

Takhle to bylo?

"Ano, tak jsem zabil posledního ze svých bratrů."

A ti ostatní?

"Ti jsou teď součástí tamtoho." Ukázal na hrůzostrašné nebe.

Společně, jako by byli vždy vzájemně součástí jeden druhého, sledovali šílenství válek Chaosu, kolotající nad hlavou. Po chvíli Ashen-Shugar řekl: "Pojď, už se to chýlí. Ukončeme to."

Vydali se směrem k čekajícímu Shurugovi. Pak se ozval hlas.

"Jsi tichý."

Tomas otevřel oči. Před ním klečela Aglaranna, v ruce umyvadlo s vodou a bylinkami a kus látky. Stáhla jeho tabard a pomohla mu svléknout zlatou kroužkovou zbroj. Seděl tam a neměl daleko k úplnému vyčerpání. Začala mu omývat krev z obličeje a z paží a neřkala nic, zatímco on ji sledoval.

Když byl čistý, otřela mu tvář suchým ručníkem a řekla: "Vypadáš unaveně, můj pane."

"Vidím mnoho věcí, Aglaranno, věcí, jež nejsou určeny očím člověka. Nesu ve své duši břímě věků a jsem znaven."

"Nemůžeš si dopřát oddechu?"

Podíval se na ni a jejich oči se střetly. Panovačný pohled byl sice zmírněn nádechem něhy, ale přesto byla nucena sklopit oči.

"Vysmíváš se mi, paní?"

Zavrtěla hlavou. "Ne, Tomasi. Já... přišla jsem ti poskytnout odpočinek a útěchu, potřebuješ-li."

Natáhl se, vzal ji za ruku a přitáhl ji k sobě. V jeho očích se zračil hlad. Když byla pevně uvězněna v jeho objetí a cítila rostoucí touhu jeho těla, uslyšela jej říkat: "Má žádost je nesmírná, paní."

Pohlédla do jeho světlých očí a poslední hráz mezi nimi se sesula v prach. "Tak jako má, můj pane."

Kapitola čtvrtá
VÝCVIK

Vstal do tmy. Oblékl prostou bílou kutnu, odznak svého postavení, a opustil svou celu. Čekal za dveřmi malého a

jednoduchého pokojíku, ve kterém byl slavník na spaní, jediná svíčka a polička na svitky: vše, co bylo shledáno nezbytným pro jeho výchovu. V chodbě viděl ostatní, všechny o několik let mladší, než byl on sám, tiše stojící před vchody do svých komůrek. První z černě oděných mistrů procházel chodbou a zastavil se před jedním z nich. Beze slova muž kývl, chlapec se k němu připojil a oba odkráčeli do šera. Svítání vyslalo na zem první světlo našedlé paprsky a ty pronikly dovnitř vysokými úzkými okny. On, stejně jako ostatní, zhasil při prvním náznaku dne louči naproti svým dveřím. V chodbě se objevil. druhý muž v černém a s ním odešel další čekající mladík. Brzy nato třetí. Pak čtvrtý. Za nějaký čas zůstal v chodbě sám. Kolem panovalo ticho.

Ze tmy se vynořila postava, černé šaty tajily její příchod až do posledního okamžiku. Postavila se před mladého muže v bílém a kývla, ukazujíc přitom směr chodbou. Mladík v závěsu sledoval svého černě oděného průvodce a oba kráčeli osvětlenými pasážemi do nitra rozlehlé budovy, která byla mužovým domovem od samého počátku, pokud si pamatoval. Zanedlouho prošli mnoha nízkými tunely, zatuchlými věkem a mokrem, jako by se nacházeli hluboko pod jezerem, jež obklopovalo budovu ze všech stran.

Muž v černém hávu zastavil u dřevěných dveří, odstrčil závoru a otevřel je. Mladší muž vstoupil dovnitř po starším a postavil se před sestavou dřevěných koryt. Každé bylo polovinu výšky člověka hluboké a stejně tak široké. První bylo položeno na podlaze a ostatní byly seskupené nad ním, vyrovnané na dřevěných podpěrách do stupňů jedno nad druhým. Horní dosahovalo do výše hlavy. Každé z nich, kromě spodního, mělo jediný otvor, který přesahoval nad žlab pod ním. V korytě na zemi bylo slyšet šplouchání, jak dunění jejich kroků na kamenné podlaze rozechvělo vodní hladinu.

Muž v černém ukázal na vědro, obrátil se a zanechal mladíka v bílém o samotě.

Mladý muž se chopil vědra a pustil se do plnění svého úkolu. Všechny příkazy těm, kteří se oblékali do bílých šatů, byly udělovány beze slov a, jak se rychle naučil poté, co byl poprvé upozorněn, těm v bílém nebylo povoleno mluvit. Věděl, že může mluvit, neboť chápal pojetí a v duchu zkoušel zformovat několik slov ve chvílích, kdy ležel ve tmě na své lůžku. Jako tomu bylo s mnoha dalšími věcmi, porozuměl té skutečnosti, aniž by si byl vědom, jak k pochopení dospěl. Věděl, že existoval předtím, než se poprvé probudil ve své komůrce, ale nebyl ani v nejmenším poplašen tím, že veškeré jeho vzpomínky vymizely. Připadalo mu to tak správné.

Začal s úlohou. Jako většina ostatních úkolů, jež mu byly přikázány vykonat, i tento se zdál být nesplnitelný. Vzal nádobu a naplnil nejhořejší koryto vodou ze spodního. Stejně jako tomu bylo i v předchozích dnech, voda stékala dolů a postupně plnila jedno koryto po druhém, dokud se všechna voda nevrátila zpět do žlebu položeného na zemi.

Houževnatě pokračoval ve své práci, mozek byl nezatížen myšlením, zatímco tělo dřelo na nesmyslném, neproveditelném úkolu.

Jako to udělaly již mnohokrát předtím, jeho myšlenky, ponechané vlastnímu konání, přeskakovaly z představy na představu, jasné záblesky tvarů a barev unikaly jeho sevření, když se je pokusil zadržet stiskem mentální ruky. Nejprve se vynořil krátký pohled na pláž s vlnami bijícími o skály, černé a omleté. Boj. Zvláště vyhlížející studená bílá substance ležící na zemi - sníh, slovo, jež se vytratilo stejně náhle, jako se objevilo. Blátivý tábor. Velká kuchyně plná chlapců spěchajících za svou prací. Místnost ve vysoké věži. Každý z výjevů prolétl jeho myslí s omamující rychlostí a zanechal po své existenci jen pouhý dojem.

Dennodenně se v jeho hlavě ozýval něčí hlas a jeho vlastní vnitřní hlas mu odpovídal, přitom jeho svaly nepřestávaly plnit zadanou úlohu. Hlas se tázal na prosté věci a jeho mysl na dotazy reagovala. Pokud byla odpověď nesprávná, otázka zazněla znovu. Opakovalo-li se několik špatných odpovědí, hlas se přestal ptát. Někdy se vrátil ještě později téhož dne, jindy ne.

Bíle oblečený dělník pocítil známý tlak na podstatu, z níž byly utkány jeho myšlenky.

- Co je zákon - tázal se hlas.

- Zákon je stavba, jež obklopuje naše životy a dává jim smysl - odpověděl.

- Jaké je nejvyšší ztělesnění zákona? -

- Říše je nejvyšším ztělesněním zákona -

- Co jsi ty? - zněla další otázka.

- Jsem služebníkem Říše -

Duchovní kontakt jako by na okamžik zaplápolal, pak se vrátil znovu v plné síle. Vypadalo to, že ten druhý pečlivě volil další otázku.

- Jakým způsobem je ti povoleno sloužit? -

Stejná otázka již byla položena několikrát dříve a pokaždé se jeho replika střetla s prázdnou vnitřní mlčenlivostí, která mu sdělovala, že odpověděl chybně. Tentokrát opatrně a ze všech stran rozvažoval, vyloučil všechny odezvy, které již dříve použil, stejně jako ty, které byly kombinací či odvozením předešlých mylných odpovědí.

Konečně odpověděl - Jak považují za vhodné -

Uvnitř něj se rozlil příjemný pocit, pocit souhlasu. Rychle následovala další otázka.

- Kde je tvé určené místo? -

Přemýšlel o tom, věděl, že odpověď, která je nasnadě, je pravděpodobně nesprávná, ale přesto ji musel vyzkoušet. Odpověděl.

- Mé místo je zde -

Duševní kontakt byl přerušen, přesně jak předpokládal. Věděl, že je připravován, ačkoliv účel jeho výcviku mu zůstal utajen. Nyní mohl hloubat nad poslední otázkou ve světle svých předchozích replik a možná i přijít na správnou odpověď.

Té noci měl sen.

Cizí muž, který měl na sobě hnědou róbu, podvázanou v pase spletenou šňůrou, kráčel po cestě. Pojednou se muž v hnědém otočil a řekl: "Pospěš si. Nemáme mnoho času a ty nesmíš zůstat pozadu."
Pokusil se pohybovat rychleji, ale nohy měl jako z olova a paže připoutané k bokům. Muž v hnědém přerušil svou rychlou chůzi a prohlásil: "Dobrá tedy. Pěkně jedno po druhém."
Pokusil se promluvit, ale zjistil, že jeho rty se odmítají pohnout. Muž v hnědém se zamyšleně poškrábal ve vousech a potom promluvil: "Přemýšlej o tomhle: ty sám jsi strůjcem svého vlastního vězení."
Podíval se dolů a uviděl, že jeho holé nohy stojí na prašné cestě. Zvedl opět zrak a muž v hnědém znovu kráčel rychlým tempem pryč. Pokusil se jej následovat a zas se nemohl hnout.
Probudil se zalitý studeným potem.

Opětovně mu byla položena otázka, kde je jeho místo, a znovu jeho odpověď - Kde je mne zapotřebí - byla neuspokojivá. Nanovo se pachtil s úkolem, jenž pozbýval smyslu, zatloukal hřeby do silné vrstvy vlny, kterou procházely skrz a padaly na zem, kde je sbíral, a znovu zatloukal. Přerušil přezkoumávání poslední otázky, na niž měl odpovědět, když se za ním otevřely dveře a jeho průvodce mu naznačil, aby jej následoval. Procházeli dlouhými chodbami, jež se kroutily nahoru, až k úrovni, kde dostávali skromné ranní jídlo.
Jakmile vstoupili do haly, průvodce zaujal místo vedle dveří, zatímco ostatní v černých hávech obdobně doprovázeli bíle oděné do sálu. Toto byl den, kdy průvodce mladého muže bude tím, kdo stojí a hlídá chlapce v bílém, kteří, společně s mladíkem, byli povinni jít v tichosti. Každý den plnil tuto úlohu jiný nositel černého šatu.
Mladý muž jedl a přemýšlel nad poslední ranní otázkou. Zvažoval všechny možné odpovědi, hledal na nich eventuální chyby, a jakmile nějakou takovou objevil, vyřazoval je. Nečekaně mu na mysli vyvstala jedna odpověď, vytušený náhlý skok, když mu podvědomí poskytlo řešení jeho otázky. Sám jsem stvořitelem vlastního vězení. Již několikrát v minulosti, pokud narazil na obzvlášť spletnou hádanku, která jej brzdila ve vývoji, se mu toto stalo. To také vysvětlovalo jeho rychlý postup v učení. Zkoumal ve své odpovědi případné nedostatky, a když si byl jist, že je správná, povstal. Oči ostatních jej pokradmu sledovaly, neboť toto bylo porušení pravidel.
Přistoupil ke svému průvodci a postavil se před něj. Ten pozoroval jeho počínání s ovládaným výrazem, jedinou známkou zvědavosti bylo lehce povytažené obočí.
Bez úvodu mladý muž v bílém prohlásil: "Toto už není mé místo."
Muž v černém nedal najevo žádné vzrušení, ale položil mladému muži ruku na rameno a pokývl. Sáhł do záhybů své kutny a vyňal odsud malý zvonek, s nímž jedinkrát zazvonil. Jiná černě oděná postava se objevila o chvíli později. Beze slova zaujal nově přichodí místo u dveří a průvodce pokynul mladému muži, aby šel za ním.
Kráčeli v tichosti, tak jako už mnohokrát předtím, dokud nepřišli k místnosti. Muž v černém se obrátil na mladého muže a poručil: "Otevři dveře."
Mladý muž zvedl ruku, aby se dotkl dveří, pak v náhlém záblesku poznání ruku odtáhl. Zkrabatil čelo soustředěním a zapůsobil na dveře silou své vůle. Ty se pomalu otevřely dovnitř. Muž v černém se otočil a usmál se. "Dobře," řekl lehkým, potěšeným hlasem.
Vstoupili do místnosti, kde na hácích visely spousty bílých, šedých a černých oděvů. Muž v černém rozkázal: "Převlékni se do šedého šatu."
Mladý muž tak rychle učinil a otočil se tváří k druhému muži. Ten s černou kutnou si nového nositele šedé barvy pozorně změřil. "Už nejsi nadále vázán mlčenlivostí. Jakákoliv tvá otázka ti bude zodpovězena, jak nejlépe bude možno, ačkoliv stále existují věci, na které si budeš muset počkat, dokud neoblékneš černou. Potom teprve plně porozumíš. Pojd'."
Mladý muž v šedém šel za svým průvodcem do jiné komnaty, ve které byly na zemi kolem nízkého stolu naskládané polštáře a podušky. Na stole spočívala konvice horkého chocha, čpavého, hořkosladkého nápoje. Muž v černém nalil dva šálky a podal jeden z nich mladému muži s pokynem, aby se posadil. Když oba seděli, mladý muž se zeptal: "Kdo jsem?"
Muž v černém pokrčil rameny. "O tom budeš muset rozhodnout sám, neboť jedině ty si můžeš určit své pravé jméno. Bude to jméno, které nesmí vyslovit nikdo jiný, poněvadž jinak by nad tebou získal moc. Ode dneška až navěky budeš nazýván Milamberem."
Nově pojmenovaný Milamber se na chvíli zamyslel a pak řekl: "To poslouží dobře. Jak se jmenuješ ty?"
"Říkají mi Shimone."
"Kdo jsi?"
"Tvůj průvodce, tvůj učitel. Nyní budeš mít i další, ale já jsem byl určen zodpovědným za první část tvého výcviku, nejdelší část."
"Jak dlouho jsem tady?"
"Téměř čtyři roky."
Milamber byl odpovědí překvapen, neboť jeho paměť sahala nedaleko, přinejlepším několik měsíců do minulosti. "Kdy se mi vrátí mé vzpomínky?"
Shimone se usmál, neboť jej potěšilo, že se Milamber nezeptal, zda mu budou vráceny, a řekl pouze: "Tvé vědomí si vyvolá tvůj předchozí život, jak budeš postupovat ve svém dalším výcviku. Zpočátku to půjde pomalu, pak stále rychleji a rychleji. Existují pro to důvody. Musíš být schopen unést tíhu bývalých pout, k rodině a národu, nebo k přátelům a domovu. V tvém případě je to obzvlášť důležité."
"Proč to tak je?"
"Až se ti vrátí tvá minulost, pochopíš," bylo vše, co Shimone řekl s úsměvem ve tváři. Jeho dravčí rysy a tmavé oči nasadily výraz, který zřetelně dával najevo, že rozhovor na dané téma je ukončen.

Milamberovi se vynořilo v hlavě několik otázek, které však rychle odmítl, neboť nebyly v tomto okamžiku tak důležité. Nakonec se zeptal: "Co by se stalo, kdybych otevřel dveře rukou?"

"Zemřel bys." Shimone to řekl bezvýrazně, bez pohnutí.

Milamber nebyl překvapen ani otřesen, prostě to přijal. "K čemu to?"

Shimone byl otázkou lehce zaskočen a dal to najevo. "Nemůžeme vládnout jeden druhému, vše, co je v našich silách, je přesvědčit se, aby byl každý nový mág schopen přijmout zodpovědnost přítomnou v jeho konání. Ty jsi dospěl k rozhodnutí, že tvé místo už nadále není mezi těmi, kdo oblékají bílou, mezi novici. Pokud to skutečně nebylo tvé místo, musel jsi prokázat svou schopnost vypořádat se s odpovědností, již tato změna přináší. Chytří, ale nerozumí na tomto stupni často umírají."

Milamber se nad tím zahloubil a uznal správnost takové zkoušky. "Jak dlouho bude můj výevik pokračovat?"

Shimone učinil neurčitě gesto. "Tak dlouho, jak bude potřeba. Vývíjí se rychle, proto se domnívám, že to v tvém případě nebude o mnoho déle. Máš jisté přirozené nadání, a - tomu porozumíš, až se ti vrátí paměť - určitou výhodu před ostatními, mladšími studenty, kteří začali stejně s tebou."

Milamber zkoumal obsah svého šálku. Zdálo se mu, že v řídké temné tekutině zahlédl jakoby koutkem oka jedno slovo, které zmizelo, jakmile se na něj pokusil zaostřit. Nemohl by na to přísahat, ale bylo to jméno, krátké, jednoduché jméno.

Té noci měl další sen.

Muž v hnědém krácel po cestě a tentokrát jej Milamber mohl následovat. "Vidíš, je jen několik málo objektivních omezení. Co tě učí, je užitečné, ale nikdy se nepoddávej předpokladu, že jen proto, že řešení daného problému vypadá uspokojivě, je to jediné možné řešení."

Muž v hnědém se zastavil. "Podívej se na tohle," řekl a namířil prstem na květinu u cesty. Milamber se sklonil dolů, aby viděl, na co muž ukazuje. Malý pavouček spřádal svou pavučinu mezi dvěma listy. "Tento tvoreček," prohlásil muž v hnědém, "se dře bez zřetele k tomu, že se na něj díváme. Každý z nás může z pouhého vrtochu ukončit jeho život. Přemýšlej o tomhle: kdyby toto stvoření nějak pochopilo skutečnost naší existence, která představuje pro jeho život hrozbu, uctíval by nás?"

"Nevím," odpověděl Milamber. "Nevím, jak přemýšlí pavouk."

Muž v hnědém se opřel o svoji hůl. "Když uvážím, jak málo lidí myslí podobně, mohl bych se domnívat, že tento pavouček bude reagovat se strachem, vzdorem, pocitem osudovosti, nevěřičně, lhotejně. Cokoliv je možné." Natáhl ruku a opatrně zachytil pavoučí hedvábí na svou dřevěnou hůl. Zvedl drobného tvora do výše a přenesl jej na druhou stranu cesty. "Myslíš si, že ten drobeček ví, že je to jiná květina?"

"Nevím."

Muž v hnědém se usmál. "To je pravděpodobně nejmoudřejší ze všech odpovědí."

Znovu se vydal na cestu a za chůze řekl: "Brzy uvidíš mnoho věcí, některé z nich ti nebudou dávat žádný smysl. Až se tak stane, pamatuj si jedno."

"Co si mám pamatovat?"

"Věci nejsou vždy takové, jak na první pohled vypadají. Vzpomeň si na pavoučka, který mi v tomto okamžiku možná obětuje z vděčnosti za můj nečekaný dar." Ukázal špičkou hole zpátky na květinu a vysvětlil: "Na téhle je mnohem více hmyzu než na té původní." Poškrábal se ve vousech a dodal: "Ptám se: modlí se ke mně a nabízí mi v tomto okamžiku dary i ta květina?"

Strávil týdny ve společnosti Shimona a několika dalších. Věděl o svém životě již víc, ale přesto to byly stále jen útržky toho, co by vědět měl. Býval otrokem a bylo objeveno, že má jistou sílu. Pamatoval si ženu a při myšlence na její podobu, kterou si vybavoval jen mlhavě, cítil slabé zatnutí.

Učil se rychle. Každou lekci dokončil ještě téhož dne, nanejvýš mu tu a tam zabrala dva dny. Bystře řešil každý daný problém, a když nastal čas prohovořit jej se svými učiteli, jeho otázky byly případné, dobře promyšlené a správné. Jednoho dne vstal ve své novější, avšak stále prosté komůrce a vyšel ven, kde našel Shimona, jak na něj již čeká. Černě oděný mág řekl: "Od této chvíle nesmíš promluvit, dokud nesplníš úkol, který na tebe čeká."

Milamber přikývl na srozuměnou a následoval svého průvodce chodbou. Starší mág ho vedl mnoha dlouhými tunely na místo, kde ještě nikdy předtím nebyl. Vydali se vzhůru po vysokém schodišti, minuli přitom mnoho a mnoho podlaží. Šplhali nahoru, až Shimone otevřel jedny z dveří, jež se před nimi ukázaly. Milamber Shimona předešel, prošel dveřmi a ocitl se na otevřené ploché střeše na vrcholku vysoké věže. Ze středu střechy se vypínala jediná útlá kamenná věžička. Mířila do nebes jako jehla z opracovaného kamene. Kolem dokola se vinulo úzké schodiště, vytesané do boků vížky. Milamberovy oči putovaly po stavbě vzhůru až k místu, kde se horní část ztrácela v oblacích. Pohled na ni mu připadal ohromující, neboť tento výtvar se zdál porušovat několik ze základních fyzikálních zákonů, jež kdysi studoval. Přesto se tu tyčil přímo před ním, a co víc, jeho průvodce naznačoval, aby krácel po tesaných stupních.

Vydal se na cestu vzhůru. Když dokončil první spirálu, všiml si, že Shimone zmizel za dřevěnými dveřmi. Osvobozen od jeho přítomnosti Milamber obrátil zrak na okolí střechy a vpíjel se do obrázku, jenž se před ním otevřel.

Nacházel se na vrcholu nejvyšší věže v nesmírném věžovém městě. Všude, kam se podíval, trčely k nebi stovky kamenných prstů, mohutné stavby s okny slepě vyhlížejícími ven. Některé byly otevřené obloze, jako byla tato, jiné byly zastřešené kamenem nebo mihotavým světélkováním. Ale z veškerého množství tato jediná se pyšnila štíhlou věžičkou. Pod stovkami věží se volným prostorem vypínaly mosty, spojující je navzájem, a ještě níže se dalo zahlédnout rozpětí jediné, neuvěřitelné budovy, z níž vyrůstalo všechno, co viděl. Byl to monstrózní útvar. Rozlézal se v hloubce pod ním a rozpínal se všemi směry na míle daleko. Milamber sice tušil, že to bude velké místo - podle cest, které uvnitř podnikal - ale toto vědomí nikterak nezmenšilo posvátný údiv nad takovou podívanou.

Ještě níž, na samé hranici, kam až mohl dohlédnout, spatřil vybledlou zeleň trávníků, uzounkou hranici lemující tmavou obludnost obrovské stavby. Všude okolo pak viděl vodu, jedinkrát letmo zahlédnuté jezero. V dále rozeznal mlhavé obrysy hor, ale dokud nevyvinul velké úsilí, aby je uviděl, zdálo se mu, jako by se pod ním rozprostíral celý svět. Plahočil se vzhůru a otáčel se kolem věžičky. Každý kruh mu otevřel nějaký nový detail. Osamělý pták, kroužící vysoko nad krajinou, nevšímavý k záležitostem lidí, se svými šarlatovými křídly rozestřenými na vlnách větru, pozorující bystrým okem dění v jezeře hluboko dole. Povšiml si prozrazujícího záblesku na hladině, složil křídla a střemhlav se vrhl dolů, narazil na vodu jen zlomeček mžiknutí oka předtím, než zase začal stoupat k výšinám s vlající kořistí pevně sevřenou v drápech. S vítězným výkřikem ještě jednou zakroužil a zamířil na západ.

Otáčka. Hra větru. Každý přinášel na svých křídlech představu vzdálených zemí. Z jihu zadul poryv s náznakem žhavých džunglí, ve kterých se otroci dřeli s vysoušením vodou zatopených močálů tak, aby se na polích založených na jejich krvi a potu daly znovu pěstovat plodiny. Od východu lehká bríza přivála vítězné volání tuctu válečníků z Thurilské konfederace po porážce stejného počtu vojáků Říše v pohraniční potyčce. Z opačné světové strany se ozývala slabá ozvěna umírajících tsuranských bojovníků, nařikajících pro své rodiny. Ze severu bylo cítit vůni ledu a slyšet zvuk kopyt tisíců Thünů, dunících zamrzlou tundrou, mřící na jih do teplejších oblastí. Ze západu smích mladé ženy mocného šlechtice, popichující napolo vyděšeného, napolo procitlého domácího strážce ke zradě jejího manžela, jenž se na jihu zabíral obchodem s thusanským kupcem. Z východu vůně koření a halas trhovců smlouvajících na náměstí v daleké Yankoře. Znovu jih a odér soli z Krvavého moře. Sever, větrem ošlehaná ledová pole, na která nikdy nevstoupila noha člověka, ale po kterých kráčely způsobem neznámým lidem bytosti staré a moudré, pátrající po znamení nebes - takovém, jež nikdy nepřijde. Každý vánek přinášel sdělení a tón, barvu a odstín, chuť a vůni. Uspořádání světa dulo kolem a on se zhluboka nadechoval a vychutnával jeho jednotlivé přísady.

Otáčka. Ze schodů pod ním se rozlehlo tepání, jako by se tep světa vyrovnal s rytmem jeho srdce. Nahoru ostrovem, budovou, věží, vízkou a samotným jeho tělem přicházely naléhavé, ale přesto věčné údery srdce planety. Sklopil oči a spatřil hluboké jeskyně, z nichž vrchní byly zbudované otroky, těžícími těch několik málo vzácných kovů, které se ještě daly nalézt, společně s uhlíkem topení a kamenem pro stavby. Pod těmito se nalézaly další jeskyně, některé přirozené, jiné byly pozůstatkem ztraceného města, zaváté prachem, jenž se působením věků změnil v půdu. Tam kdysi žili tvorové, které si ani nedokázal představit. Jeho vize jej vedla stále hlouběji, do království žáru a světla, kde spolu bojovaly základní síly. Tekuté skály, hořící a žhnoucí, se tlačily proti svým pevným příbuzným, hledaly průchod na povrch, nepřičetně hnány matkou přírodou. Ještě hlouběji pak svět čisté síly, kde se proudy energie proháněly srdcem světa.

Otáčka - a stanul na malé plošince na vrcholku spirály. Na každé straně přesahovala jen nepatrně jeho vlastní velikost - nejisté, vratké bidýlko. Vstoupil doprostřed a přemáhal přitom závrať, jež mu působila nutkání vrhnout se s výkřikem přes okraj. Musel využít veškerých svých schopností a výcviku, aby se tam udržel, neboť chápal, aniž by mu to bylo řečeno, že pokud zde zklame, zemře.

Očistil svou mysl od strachu a rozhlédl se po scéně kolem, uchvácen rozlohou prázdnoty. Nikdy předtím se necítil tak opravdově odtržený, tak skutečně sám. Zde stál a mezi ním a jeho osudem, ať už byl jakýkoliv, nestálo nic.

Pod ním se rozpínal svět a nad ním prázdné nebe. Vítr navozoval dojem vlhkosti a on uviděl temná oblaka ženoucí se od jihu. Věž, která nesla věžičku, se lehce zakymácela a on podvědomě přenesl váhu, aby pohyb vyrovnal.

Zablesklo se, bouřkové mraky se valily směrem k němu. Nad hlavou mu zaburácel hrom. Samotný rachot byl schopen srazit jej z titěrné terasy a on byl nucen ponořit se hlouběji do vnitřní studnice moci, do tichého místa známého jedině jako wal, a tam nalezl sílu vzdorovat náporu bouře.

Vichřice jím zmítala, a náhle jej vrhla k okraji plošiny. Zakolísal, ale vzpamatoval se, černavá propast pod ním jej vábila a přitahovala. Silou vůle znovu zahnal závrať a soustředil svou mysl na úkol, který stál před ním.

V jeho vědomí zvolal hlas - Nyní přichází čas zkoušky. Na vrcholu této věže musíš setrvat, pokud však tvá vůle povolí, z věže spadneš -

Nastala krátká odmlka, pak hlas zvolal ještě jednou - Vydrž! Poznej a pochop, jak se vše stalo -

Temnota se vzedmula a pohltila jej.

Nějakou dobu plul, bezejmenný a ztracený. Soustředěný bod plápolavého vědomí, neznámý plavec v černém moři nicoty. Potom prázdnotu narušil osamělý tón. Chvěl se, nezvučný zvuk, smysly postrádajícími smyslů vetřelec. - Jak mohu vnímat beze smyslů? - ptala se jeho mysl. Jeho mysl! - Pokud jsem, potom co nejsem já? - zajímal se.

Ozvěna odpověděla, -Jsi to, co jsi, a ne to, co nejsi -

- Neuspokojivá odpověď - zadumal se nad tím.

- Dobře - odtušila ozvěna.

- Co je ten tón? - ptal se.

- Je to dotek spánku starého muže v okamžiku před smrtí -

- Co je ten tón? -

- Je to barva zimy -

- Co je ten tón? -

- Je to zvuk naděje -

- Co je ten tón? -

- Je to chuť lásky -

- Co je ten tón? -

- Je to poplach, jenž tě má probudit -

Plul. Kolem něho proplouval milion milionů hvězd. Gigantické chuchvalce se převalovaly kolem v plamenech energie.

Točily se v prudkých kotoučích barev, obrovské červené a modré, menší oranžové a žluté a drobné červené a bílé. Bezbarvé a útočné černé polykaly bouři světla, jež je obklopovala, zatímco jiné pulsovaly energiemi neznámých spekter. Několik z nich pokrývalo prostor a čas a zmátlo jeho dojmy, když se je pokoušel pochopit, zatímco jej mýjely. Od každé z nich se ke všem ostatním napínaly linie sil a svazovaly je mocnou sítí vzájemného vlivu. Tam a zpátky po jednotlivých vláknkách této pavučiny plynula energie, tepající životem, jenž životem není. Hvězdy vědí, když proplouvají kolem. Jsou si vědomy jeho přítomnosti, ale neuvědomují si ji. Je pro ně příliš malý, než aby se jím zabývaly. Okolo něho se rozpínal celý vesmír.

Na různých místech pavoučí sítě odpočívala či pracovala stvoření sil, každé jiné, a přesto jsou si navzájem podobná. Někteří se mu objevují před očima, to jsou bohové, neboť jsou mu povědomí a všichni jsou více nebo méně stejní. Každý hraje svou úlohu. Někteří si jej všimlí, neboť jeho průchod se jich nějak dotýká, jiní jsou mimo něj, příliš velcí, než aby ho obsáhli, stejně tak zde existují bytosti, které jsou menší než on. Další jej upřeně pozorují, zvažují jeho moc a schopnosti ve srovnání s jejich vlastními. Také on je studuje. Všichni mlčí.

Spěchá mezi hvězdami a stvořeními moci, dokud nezahledne hvězdu, jednu mezi myriádami, ale ona jediná jej volá. Od hvězdy se táhne dvacet siločar a blízko každé z nich dle stvoření moci. Aniž by věděl proč, rozumí, že zde jsou prastarí bohové Kelewanu. Každý z nich hraje na nejbližší strunu síly a ovlivňuje povahu prostoru a času, jež ji obklopují.

Někteří mezi sebou soupeří, jiní jsou ke sporům neteční a konají svou práci a opět další se zdají nečinně přihlížet.

Připlul blíž. Jediná planeta obíhá kolem hvězdy, modrozelená koule zahalená bílými oblaky. Kelewan.

Sestupuje dolů podél nitek, dokud nestane na povrchu. Zde vidí svět nedotčený lidskou nohou. Obrovské nestvůry se šesti nohama kráčí po této zemi a před nimi se ukrývá mladé plémě rychle myslících bytostí.

Cho-ja, několik tlup poklusávajících stvoření, sotva víc než obrovský hmyz, ze kterého se přerodili, spěchá mezi stromy rozlehlých lesů, strachuje se dravců, kteří je loví, a na oplátku oni sami loví menší zvěř. Právě začali uvažovat a jejich královny rodí každého k jinému účelu. Velké a dobře vyzbrojené vojáky k ochraně dělníků. Do úlů je přinášeno více potravy a druh začíná prosperovat.

Přes planiny se ženou mladí samci Thünů, bojují mezi sebou kameny a klacky, pěstmi a tesáky. Bojují a vede je k tomu jedině bezejmenné puzení vyžadující, aby jeden z nich vyhnal od stáda ostatní a sám se podílel na zplození další generace. Potrvá věky, než se z nich stanou myslící bytosti schopné spolupráce proti dvounohým stvořením, která se na tomto světě teprve objeví.

Nedaleko moře, ještě nepojmenovaného po krvi tisíců, kteří na něm byli zavražděni, se choulí Sunn, jenž se právě z moře vynořil a necítí se na souši dobře, avšak není schopen nadále obývat hlubiny. Bojí se všeho, spolčuje se se svými druhy v přímořských jeskyních a buduje svůj postoj vůči ostatním, který se stane podstavcem jejich vyhlazovacího tažení o generace později.

Vysoko nad horami se vznášá Thrillilil, s kulturou krutou a primitivní, jen o málo vyspělejší než volné spojení rodičovských párů a mláďat. Jejich veliká, ale půvabná křídla vrhají stíny, ve kterých se ukrývají Nummongnumové plížíci se při okrajích skal, schováni před cizími zraky díky kropenatým kožíškům připomínajícím kamení, mezi nímž žijí a hledají Thrillililí vejce. Začínají tím válku, jež potrvá tisíc let a skončí se naprostým vyhlazením obou druhů.

Je to syrový svět, s hojností životních forem, soupeřících však bez slitování a bez slabin. Z těchto plemen, jež nyní vidí, zůstanou jen dvě, Thünové a cho-ja. Vidí temnotu blížící se jako náhlá bouře a ta se přes něj převalí.

Jako klid po bouři přichází světlo. Stojí na útesu a hledí dolů na široširou travnatou planinu, oddělenou od moře úzkým proužkem pláže. Vzduch se začíná chvět a moře za savanou deformovat. Krajina se vlní, jako kdyby byl vzduch vybuzen vedrem letního dne. V ovzduší se objevují jiskřící barvy. Potom, jakoby působením dvou gigantických rukou, se prostor a čas trhá a tvoří se neustále se rozšiřující mezera, skrze niž on vidí. Za touto vzdušnou prolomeninou se odhaluje vize Chaosu, pomatený výjev energií, a zdá se, že všechny siločáry tohoto vesmíru jsou rozškubány na cucky. Záblesky energie, dost silné na to, aby zničily slunce, vybuchují v paletách barev, které oči smrtelníka nedokážou popsat, a navozují závrať. Z hloubi této obrovité trhliny se vysunuje široký most zlatého světla, dokud se nedotkne trávy na planině. Na mostě se pohybují tisíce postav unikajících šílenství za trhlinou směrem k poklidu pláně. Spěchají dolů, někteří nesou všechna svá zavazadla na zádech, další přicházejí se zvířaty táhnoucími vozy a saně naložené cennostmi. Všichni se tlačí dopředu, prchají před nepojmenovatelnou hrůzou za nimi.

Pozoruje postavy, a ač jsou mu někdy cizí, nalézá i hodně známého. Mnozí mají na sobě krátké šaty jednoduchého tvaru a on ví, že se dívá na sémě tsuranské rasy. Jejich rysy jsou výchozí, vykazují méně smísení s ostatními, jejichž čas přijde v letech následujících. Mnozí jsou světlí, s hnědými či plavými vlasy. U jejich nohou běží poštěkávající psi, uhlazení a rychlí greyhoundi a whippeti.

Vedle nich se táhnou hrdí válečníci se šikmými očima a bronzovou pleť. Jsou to bojovníci, ale ne vojsko uvyklé kázni a pořádku, neboť každý z nich má na sobě oděv jiného střihu a barvy. Všichni sestupují dolů po mostě, někteří jsou zranění a do jednoho skrývají děs, pro něž nenacházejí výrazů. Přes ramena nesou dlouhé meče z dobré oceli, vykované s velkou péčí. Temena hlav mají vyholená a vlasy kolem stažené vzadu do copu. Tváří se hrdě jako muži, kteří si nejsou zcela jisti, zda jsou lepší než ostatní, protože přežili bitvu. Mezi nimi jsou přimícháni ostatní, samí cizinci. Plemeno malých lidí nese sítě, jež na první pohled prozrazují rybáře, avšak od kterého moře, to vědí jen oni sami. Mají tmavé vlasy, nažloutlou pleť a šedozelené oči. Muži, ženy i děti, všichni mají na sobě prosté kožešinové kalhoty a odhalenou horní část těla.

Za nimi přichází národ vysokých, vznešených lidí s černou kůží. Jejich šaty jsou bohatě zdobené jemnými a nevtravými barvami. Mnozí mají čelenky, jež krášlí jejich čela, a zlaté náramky po celé délce paží. Všichni slzí po domově, který už nikdy nespátí.

Potom se objevují jezdcí na neuvěřitelných stvůrách podobných létajícím hadům s opeřenými ptačími hlavami. Jezdci

mají obličej skrytý pod maskami zvířat a ptáků, jasně pomalované a s ptačími pery. Jsou zahaleni pouze barvou na holém těle, protože svět, z něhož pocházejí, je velmi horký. Nosí svou nahotu jako plášť, neboť jejich tvary jsou půvabné, jako by každý z nich vznikl pod rukama mistra sochaře. V rukou mají zbraně z černého skla. Za muži jedou ženy a děti s odhalenými tvářemi, zhrblými krutostí světa, ze kterého unikly. Hadí jezdci obražejí své tvory k východu a odlétají pryč. Obrovští létající hadi v chladné vysočině na východě vymřou, ale navždy zůstanou součástí legend hrdých Thurilů.

Přicházejí tisíce dalších, všichni scházejí dolů po zlatém klenutí, aby otiskli svou nohu do půdy Kelewanu. Když dojdou na planinu, někteří se vydají pryč, cestují na jiná místa planety, ale mnoho jich zůstává stát a pozoruje příchod tisíců dalších. Čas letí, noc střídá den, pak uvolní místo ještě jednomu dni a z chorého světa Chaosu sem vstupují záplavy lidí různých národů.

S nimi přichází i dvacet stvoření moci, rovněž prchajících před naprostým zničením vesmíru. Zástupy na travnatém prostranství je nevidí, ale on ano. Ví, že se stanou dvaceti bohy Kelewanu, rozdělí se na deset Vyšších a deset Nižších bytostí. Vzlétají vzhůru, aby se utkali o siločáry s pradávnými, slabými stvořeními, která dosud vládla nad tímto světem. K bitvě však nedochází, protože staré bytosti vědí, že v tomto světě nastávají nové pořádky.

Po dnech sledování vidí, že proud lidí se ztenčuje. Stovky mužů a žen táhnou velikánské lodě z nějakého kovu, zářící ve světle slunce, na kolech z černé hmoty. Dorazí na savanu a za úzkou pláží spatří oceán. Vykřiknou a své lodě vlečou k vodě, kde je spustí na hladinu. Padesát lodí zvedne plachty a vydá se na cestu přes oceán, na jih, k pevnině, jež se stane Tsubarem, ztracenou zemí.

Poslední skupina je složena z tisíců mužů v kutnách mnoha barev a tvarů. Ví, že jsou to mágové a kněží bezpočtu národů. Stojí pospolu, zadržují zuřící šilenství za sebou. Zatímco se dívá, hodně jich padne, jejich životy shoří jako svíčky. Na jakýsi předem dohodnutý signál se spousta z nich, ale přesto méně než jeden ze stovky stojících na vrcholu zlatého mostu, otočí a uhání dolů. Všichni drží svítky, knihy a jiné svazky vědomostí. Když doběhnou pod most, znovu se obrátí a pozorují odvíjející se drama nahoře.

Ti nad nimi se nedívají na ty, kteří uprchli, ale na to, čemu brání, vykřikují, vyslovují mocná zaklínadla, ovládají magii nesmírné síly. Ti dole jako ozvěna opakují jejich volání a všichni, kdož je zaslechli, se třásli hrůzou před oním zvukem. Most se začal rozpouštět směrem od země vzhůru. Trhlinou prosakovala záplava děsu a nenávisti a řady těch, kteří stáli na mostě, se začaly pod jejím nápořem kroutit a mačkat. Když most a otvor nad ním zmizely z očí, přehnal se jedině vzduch zuřivosti, jež ochromilo mnohé z těch na planině a srazilo je jako kuželky.

Nějakou chvíli stáli všichni, kdo unikli bezejmenné hrůze za trhlinou, úplně potichu. Potom se pomalu začali rozdělovat. Jednotlivé skupiny se odtrhávaly a odcházely pryč. Věděl, že v letech, která přijdou, títo otrhaní uprchlíci ovládnou tento svět, neboť oni představovali sémě národů, jež zalidní Kelewan.

Věděl, že právě viděl počátek, útěk lidských plemen před Nepřítelem, nepopsatelným děsem, jenž zničil jejich domovy a vyhnal je do jiných vesmírů.

Znovu se přes něj přetáhl závoj času a zahalil jej do tmy...

...Následován světlem. Na planině, dříve prázdné, vyrostlo veliké město. Jeho bílé věže se tyčí k nebesům. Lidé v něm jsou pracovití a město vzkvétá. Obchodní karavany se zbožím přicházejí ze vzdálených zemí a veliké lodě připlouvají z druhé strany moře. Roky plynou, přinášejí války a hlad, i mír a hojnost.

Jednoho dne vpluje do přístavu loď, stejně zjizvená a poraněná jako její posádka. Byla svedena velká bitva a tato loď je jednou z mála, které přežily. Ti za vodou brzy přijdou a Město Plání se neubrání, pokud nedorazí pomoc. Na sever, do měst podél mohutné řeky, jsou vysláni běžci, neboť padne-li bílé město, nic nezabrání útočníkům vytáhnout do vnitrozemí. Běžci se vrací a přináší zprávy. Armády ostatních měst přijdou. Dívá se, jak se shromažďují a střetávají se s útočníky v blízkosti moře. Nepřítel je odražen, ale cena je vysoká, poněvadž bitva trvá dvanáct dní. Stovky tisíc mužů umírají a písek je zbarven jejich krví celé měsíce. Tisíc lodí hoří a obloha je zatažena černým kouřem, který po celé dny padá na zemi a pokrývá čtvereční míle jemným prachovým popelem. Z bílého města se stane šedé. Moře je pojmenováno Krvavé, od toho dne až navěky, a semínko veliké Říše je zaseto, Říše Tsuranuanni rozepne jednoho dne svá křídla po celém světě.

Zároveň se snájejícím se tichem nastupuje tma.

Zazní clarino a světlo se vrací. Stojí na vrcholu chrámu, v srdci ústředního města Říše. Pod ním se tísní tisícíhlavý dav. Jeden člověk vedle druhého plní ulice a všichni skandují, zatímco tisíce zvednutých rukou nesou nad hlavami veliké dřevěné plošiny. Na podstavcích stojí šlechtici Říše, lordi pěti nejvznešenějších rodin. Na poslední plošině, největší ze všech, spočívá zlatý trůn, vykováný z nejvzácnějšího kovu v tomto - na rudě chudém - světě. Na trůně sedí malý chlapec. Když pódium dorazí na Veliké náměstí Dvaceti Vyšších a Nižších bohů, je položeno na zemi a trůn vyneseno na zádech občanů na špičku nejvyššího chrámu.

Trůn je postaven čelem k jihovýchodu, odkud národy na počátku přišly. Z hloubi chrámu spěchá tucet černě oděných kněží s kněžími v červeném po boku. Kněžky Sibi, bohyně Smrti, ukazují na občany v davu a rudě zahalení kněží Vraždicího boha je uchvacují. Berou muže, ženy, občas i děti. Všichni jsou vy vlečeni na vršek chrámu, kde čekají kněží Rudého boha, aby jim vyřízli srdce z těla před zraky tichých kněží a kněží ostatních osmnácti bohů. Obětují takto stovky lidí a chrámové schody se koupou v krvi. Pak teprve nejvyšší kněžka bohyně Smrti prohlásí, že bohové jsou ukojeni. Položí stříbrný kruh na chlapcovu ruku a zlatý kroužek nad obočí a jmenuje ho Nebeskou Září, Minjokou, jedenáctkrát císařem. Chlapec si hraje s dřevěnou hračkou, kterou dostal na začátku dne, protože se nudí, zatímco zástupy lidí se tlačí, aby smočily ruce v krvi svých krajanů v domnění, že jim to přinese štěstí.

Na východě obloha tmavne a blíží se noc.

Vychází slunce a on stojí nedaleko mága, jenž pracuje přes noc. Muž je stále více znepokojen tím, co ukazují jeho výpočty, a pronáší zaklínadlo, které ho přenáší na jiné místo. Pozorovatel jej následuje. V malém sále stojí několik dalších mágů a jejich odezva na zprávu předanou přichozím je hrůzyplná. K Vojevůdci, ve jménu císaře vládce Říše, je vyslán posel. Vojevůdce svolává mágy. Pozorovatel je následuje. Mágové vysvětlují situaci. Znamení hvězd společně s prastarými zápisy zvěstuje příchod velké pohromy. Hvězda Nebeský tulák byla spatřena v místech, kde se ještě nikdy předtím neobjevila, nehybná a rostoucí, čím dál jasnější. Přinese zkázu všemu národu. Vojevůdce je nedůvěřivý, ale postupem času víc a víc šlechticů naslouchá slovům mágů. Vždy existovaly pověsti o mysticích, kteří zachrání zemi před Nepřítelem, ale jen nemnozí jim věřili. Přesto zde nyní stojí seskupení mágů, kteří vytvořili cosi nazývané Shromážděním, a k čemu směřují, vědí jen mágové sami. Vojevůdci se dere na mysl neodbytná představa měnicích se časů. Souhlasí, že předá zprávu císaři. Po nějaké době je Shromáždění od císaře zaslán rozkaz. Jeho požadavek zní: podejte důkazy. Mágové potřesou hlavami a vrátí se do svých skromných příbytků.

Míjejí desetiletí a mágové vedou přesvědčovací tažení, snaží se získat vliv na kdekterého šlechtice v Říši, jenž je ochoten jim naslouchat. Pak nastane den, kdy je vyhlášeno, že císař je mrtev a vládne nyní jeho syn. Mágové se shromáždí společně se všemi, kteří mohou cestovat do Svatého města na korunovací nového císaře.

Tisíce lidí lemují ulice a otroci nesou šlechtice na nosítkách k velkým chrámům. Nový císař se veze na starobylém zlatém trůnu, podpíraném stovkou statných otroků. Je korunován, zatímco v hlubinách chrámu je bohu smrti, Turukamovi, obětován otrok jako přímůva k bohům za to, aby duše starého císaře spočinula v nebi.

Dav jásá, protože Sudkahanchozo, čtyřiatřicetkrát císař, je milován a dnes naposledy se na něj mohou podívat. Nyní se odebere do Svatého paláce, kde jeho duše bude navždy bdít ve jménu poddaných, zatímco Vojevůdce a Nejvyšší rada ponosou na svých bedrech vládu nad chodem Říše. Nový císař prožije svůj určený čas rozjímáním, četbou, malováním a studiem velikých chrámových knih a bude dělat vše pro to, aby očistil a rozjasnil svou duši pro tento namáhavý způsob života.

Nynější císař není jako jeho otec a poté, co se dozví od Shromáždění závažnou novinu, nařídí zbudovat na ostrově ve středu nedozírného jezera v horách Ambolina obrovský hrad.

Čas...

...plyne. Stovky černě oděných mágů stojí na vrcholcích věží tyčících se nad městem na ostrově, dosud nejednotném ve své okázalosti, jak tomu bude v letech, která teprve přijdou. Uplynulo dvě stě roků a nyní na nebi planou dvě slunce, jedno teplé, žlutozelené, a druhé menší, bílé a hněvivé. Pozorovatel vidí muže, jak ovládají svoji magii, největší zaklínadlo vyřčené v dějinách národů. Dokonce pověstný most odjinud, počátek času, nebyl tak velkolepým počinem, neboť tehdy se pouze přesunuli z jednoho světa do jiného, ale nyní možná pohnou hvězdou. Pod sebou cítí přítomnost stovek ostatních mágů, vysílajících svou sílu k těm nahoře. Zaklínadlo bylo vybrušováno a opracovávalo posledních několik let, každý krok připravován s nebývalou péčí a neochvějnou dokonalostí, zatímco Cizinec se přibližoval. Ač je toto zařikání nebývale mocné, je také výjimečně choulostivé. Jediný chybný krok a kouzlo zůstane nedokončené. Vzhlédl a spatřil Cizince i s jeho vyznačenou trasou mířící k dráze planety. Nezasáhne Kelewan, ale není pochyb, že zde jeho žár, ve spojení s působením už tak dost horké hvězdy Kelewanu, spálí veškerý život. Kelewan zůstane déle než rok zavěšen mezi svým sluncem a Cizincem v neustálém světle a všichni mágové se shodují v tom, že jen několik lidí může přežít v hlubokých jeskyních, aby se po uplynutí určené doby vyšplhali na povrch ohořelé planety. Nyní musí jednat, než bude příliš pozdě na druhý pokus, pokud by zaklínadlo selhalo.

Ted' tedy konají, všichni v dokonalém souladu, vyslovují poslední písmena obrovského tajemného díla. Zdá se, že se svět na okamžik zastavil a rozechvěl posledním slovem zaklínání. Vnitřní dunění nabývá na hlasitosti, rezonuje, vytváří novou harmonii, nové příděchy, vlastní charakter. Brzy je tak silné, že ohlušuje ty na věžích a nutí je zakrývat si uši. Ostatní stojí na zemi a v němém úžasu hledí na nebe, kde se tvoří zářivé barvy. Zmítají se tam záblesky energie a světlo obou hvězd bledne před oslepujícím výjevem, jenž některé z těch, kteří jej spatřili, zbaví nadosmrti zraku. Není ovlivněn zvukem ani světlem, jako by se jakési činidlo postaralo o to, aby jej ochránilo před jejich účinky. V obloze se objeví obrovská trhlina, velmi podobná té, z níž se vynořil před dávnými věky zlatý most. Sleduje to bez vzrušení, jeho nejsilnějším pocitem je odtazité okouzlení. Trhlina roste, zvětšuje se mezi Cizincem a Kelewanem a začíná se pohybovat od planety směrem k útočící hvězdě.

Ale stane se něco jiného. Ze srdce trhliny vytryskne záplava energie mnohem nebezpečnější než za dob zlatého mostu. Sféra Chaosu se spojí ve všezaplavující vlnu nenávisti. Nepřítel, ďábelská síla, jež vyhnala národy na Kelewan, stále přežívá v cizím vesmíru a nezapomněla na ty, kteří jí před dávnými dobami unikli. Nemůže proniknout přepážkou trhliny. Aby se přemístila z jednoho vesmíru do druhého, potřebuje víc času, než je životnost trhliny, ale natahuje se dopředu a deformuje ji a odhání od Cizince. Trhlina stále nabývá na velikosti a ti na zemi vidí, že se přibližuje ke Kelewanu, chystá se jej pohltit a přenést zpět do království Nepřítele.

Pozorovatel sleduje vše nezúčastněně, ne jako všichni okolo něho, protože on ví, že toto není konec světa. Trhlina se řítí k planetě a jeden mág vystupuje dopředu.

Tomu, kdo se na vše dívá, je nějak povědomý. Onen muž nemá na sobě totéž co ostatní, je oděn v hnědé kutně, v pase svázané spletenou šňůrou a drží dřevěnou hůl. Zvedne hůl nad hlavu a vysloví zaklínadlo. Trhlina změní barvu z nepopsatelné v tmavě inkoustovou a v témže okamžiku se střetne s planetou.

Nebesa náhle vybuchnou a potom vše kolem zčerná. Když temnota ustoupí, slunce, to pravé, kelewanské, se sklání za obzor.

Mágové, kteří nezemřeli nebo nezešileli, zírají vzhůru s děsem. Obloha nad nimi je prázdná, bez hvězd.

A muž v hnědém se k nim otočí a řekne: "Pamatujte, věci nejsou vždy takové, jak vypadají."

Černota...

...oznamuje opět plynutí času. Stojí v sálech Shromáždění. Mágové se pravidelně objevují, používají přitom vzoru na podlaze jako ohniska pro svůj přesun. Každý z nich si pamatuje určitý vzorec jako adresu a přeje si ocitnout se v něm. Od císaře přichází poselství. Prosí v něm Shromáždění, aby potíže odstranilo, a slibuje jim veškerou podporu, o kterou požádají.

Pozorovatel proplová mnoha generacemi a opět nachází mágy stát na věžích. Nyní se místo na útočného Cizince dívají na nebe, na kterém chybějí hvězdy. Je vyslovováno další, po léta zdokonalované zaklínadlo. Když je vyřčeno, země se rozechvěje nebezpečnými silami. Náhle se obloha rozzáří hvězdami a Kelewan je opět na svém původním místě. "Věci nejsou vždy takové, jak vypadají," poznamenává hlas.

Císař posílá rozkaz, aby celé Shromáždění neprodleně zavítalo do Svatého města. Jednotlivě i po dvojicích používají vzorců k cestě do Kentosani. Pozorovatel je následuje. Tam jsou pozváni do vnitřních prostor císařova paláce, což je v dějinách Říše neslýchané.

Ze sedmi tisíc mágů, shromážděných se před stoletím, aby se postavili Cizinci, přežily jen dvě stovky. Dosud rozmnožili své řady jen nepatrně, takže ani ne každý dvacátý z těch, kteří stáli tehdy na věžích, mohl odpovědět na císařovo povolání. Postavili se před Tukamaca, čtyřicetkrát císaře, následovníka Sudkahanchozy, Nebeské Záře. Císař se ptá, zda Shromáždění přijme úkol stát navždy bděle na stráži Říše a chránit ji až do konce věků. Mágové se radí a poté souhlasí. Nato císař opouští svůj trůn, sestoupí mezi shromážděné mágy a poklekne před nimi. Ještě nikdy se nic takového nestalo. Posadí se na paty a, stále na kolenou, rozepne doširoka ruce a prohlásí, že od toho dne až navěky budou mágové nazýváni Ctihodnými, jsou osvobozeni od všech povinností kromě úkolu, který právě přijali. Jsou mimo zákon a nikdo jim nesmí poroučet, včetně Vojevůdce, jenž stojí opodál a mračí se. Ať zatouží po čemkoliv, má jim to náležet, neboť jejich slova jsou jako zákon sám.

A mágové se vědoucne usmívají jeden na druhého.

Temnota...

...a čas letí. Pozorovatel se nachází před trůnem Vojevůdce. Zástupci mágů stojí před Vojevůdcem. Mají pro něho dar s ujištěním toho, co slíbili. Byla otevřena ovladatelná trhlina, na niž nemá Nepřítel vliv, a objeven další svět. Ten byl nevhodný pro život - ale byl objeven i druhý, bohatý a zralý. Ukazují mu nesmírná bohatství, poklad kovů, jež našli povalovat se všude kolem. Ten, který se dívá, se pro sebe usmívá Vojevůdcově chamtivosti při pohledu na prolomený náprsní plát, zrezivělý meč a plnou hrst ohnutých hřebů. Jako další důkaz, že to je cizí svět, mu věnují zvláštní, ale překrásnou květinu. Vojevůdce si k ní čichne a je očividně potěšen její plnou, sytou vůní. Pozorovatel přikývne, neboť on také zná půvab midkemianské růže.

Černá křídla uhánějícího času jej opět zahálí.

Znovu stanul na plošině. Rozhlížel se a viděl, že kolem něj se zuřící bouře pomalu utiňuje. Jedině díky podvědomé vůli byl schopen udržet se na této maličké terase, zatímco jeho vědomí bylo plně zaměstnáno odvíjející se historií Kelewanu. Nyní porozuměl povaze zkoušky, neboť se po tomto úkolu, při kterém ze sebe musel vydat obrovské množství energie, cítil vyčerpan. Ve chvílích, kdy mu byly vštěpovány poslední pokyny ohledně jeho místa v této společnosti, byl vystaven surové zběsilosti základních přírodních sil a hodnocen.

Naposledy se rozhlédl kolem, ponurý vzhled bouří zmítaného jezera a zabedněných věžních oken mu připadal jaksi uspokojujivý. Snažil se zachytit tento obraz svým srdcem, jako by se chtěl ujistit, že si bude navždy pamatovat okamžik, kdy se plně probudil jako Ctihodný. Již nebylo v jeho paměti prázdných míst a překážek. Zajásal nad svou mocí: už ne Pug, chlapec z pevnosti, ale mág se schopnostmi, ve srovnání s kterými se nejodvážnější představy jeho bývalého mistra Kulšana zdály směšné. A už nikdy mu ani jeden z těchto světů, Midkemie ani Kelewan, nebude připadat stejný jako dřív.

Silou vůle sestoupil na střechnu, lehce se snášel dujícím větrem. Dveře se otevřely v očekávání jeho příchodu. Vstoupil a dveře se za ním zavřely. Shimone na něj čekal a jeho tvář se rozléval úsměv. Jak scházeli dolů dlouhými chodbami budovy-města Shromáždění, obloha venku vybuchla hromobitím, jako by oslavovala jeho příchod.

Hochopepa seděl na své podušce a očekával svého hosta. Těžký, holohlavý mág měl zájem prohlédnout si a ohodnotit nejnovějšího člena Shromáždění, který byl do jeho hájemství přijat předcházejícího dne jako nositel černého hávu.

Zazněl zvon, ohlašující příchod jeho hosta. Hochopepa povstal a prošel svým bohatě zařízeným příbytkem. Odtáhl na stranu posuvné dveře. "Vítej, Milambere. Jsem potěšen, že jsi přijal mé pozvání."

"Jsem poctěn," bylo jediné, co Milamber řekl, když vstoupil a prohlédl si místnost. Ze všech obydlí, která v budově Shromáždění viděl, toto bylo nejokázalejší. Na stěnách visely závěsy z drahých látek, okrášlené nejlepšími výšivkami, a různé poličky zdobily několik drahocenných kovových předmětů.

Milamber si rovněž pozorně změřil svého hostitele. Silný mág ukázal Milamberovi polštář před nízkým stolem a nalil do šálků chocha. Jeho buclaté ruce se pohybovaly s dokonale odměřenou dávkou uvolnění, přesně a účelně. Jeho tmavé, téměř černé oči zářily zpod hustého obočí, které dodávalo důraz jinak zdánlivě mdlému obličej. Byl to nejzavlaštější mág, jakého Milamber dosud spatřil, většina těch, kteří oblékali černou kutnu, tíhli spíše k hubenosti, jež navozovala dojem odříkání a střidmosti. Milamber vycítil, že to je z velké části záměr, jako kdyby někdo tak zaměstnaný uspokojováním potěšení těla se nemohl příliš zabírat záležitostmi vyžadujícími hluboké a soustředěné myšlení.

Po prvním doušku chocha Hochopepa řekl: "Představuješ pro mě tak trochu problém, Milambere."

Když na to Milamber neodpověděl, Hochopepa pokračoval: "Nic jsi k tomu nepoznamenal." Milamber kývl souhlasně

hlavou. "Tvá minulost pravděpodobně poskytuje důvod k větším obavám, než zde bývá pravidlem."

Milamber prohlásil: "Otrok, jenž se stane mágem, to je přece jen na pováženou."

Hochopepa mávl rukou. "Je vzácností, že otrok získá černý oděv, ale není to poprvé. Někdy je moc odhalena až v dospělém věku. Ale zákony jsou jasné a nezáleží na tom, jak pozdě jsou schopnosti rozpoznány ani v jak nízkém postavení se nachází muž, který je vykázal; od toho okamžiku je podřízen pouze Shromáždění. Jednou byl voják odsouzen svým pánem k smrti oběšením. Vzněl se a zůstal zavěšen v prostoru, takže mohl dýchat. Jen silou vůle. Jeho síla se projevila ve chvíli největší potřeby. Byl předán Shromáždění, kde přežil výcvik, ale ukázal se být mágem průměrného nadání s celkově chabými vyhlídkami."

Ale to není předmětem tohoto rozhovoru. Tvá výjimečná situace, to, co z tebe jistým způsobem činí můj problém, je, že jsi barbar - promiň, byl jsi barbar."

Milamber se znovu usmál. Opustil Věž zkoušky se všemi vzpomínkami na uplynulý život, ačkoliv mnohé skutečnosti týkající se výcviku chápal dosud jen rámcovitě. Rozuměl postupu, který byl použit, aby dokázal ovládnout svoji magii. Vyčlenili ho jako jednoho mezi stovkami tisíc, jako Ctihodného. Ze dvou set milionů obyvatel Říše on byl jedním z dvou tisíc mágů v černé kutně. Jeho léty v otroctví vypěstovaná ostražitost, jak Hochopepa upozornil, ve spojení s přirozenou inteligencí jej přinutila mlčet. Hochopepa se snažil cosi přesvědčivě vyložit a Milamber si chtěl poslechnout co, bez ohledu na to, jak se statný mág snažil svá slova zaobalit.

Když Milamber neříkal nic, Hochopepa pokračoval. "Tvé postavení je zvláštní z několika důvodů. Ten nejočividnější je, že jsi první, kdo nosí černý háv a není z tohoto světa. Druhý, že jsi byl učněm nižšího mága."

Milamber povytáhl obočí. "Kulgan? Vy víte o mém učení?"

Hochopepa se zasmál, byl to upřímný břišní smích, který uvolnil Milamberovu obezřetnost a způsobil, že se na druhého muže začal dívat s menší nedůvěrou. "Zajisté. Neexistuje ani jedna skutečnost z tvé minulosti, která by nebyla pečlivě prostudována, protože jsi nám poskytl přehráš sdělení o tvém světě." Hochopepa se pozorně zadíval na svého hosta. "Vojevůdce se může rozhodnout podniknout invazi na svět, o kterém toho moc neví - přes protesty jeho poradců mágů, mohl bych dodat - ale my ze Shromáždění dáváme přednost zkoumání svých protivníků. Hodně se nám ulevilo, když jsme zjistili, že studium magie je řádu kněží a následovníkům nižší cesty na tvém světě zakázáno."

"Znovu ses zmínil o nižší magii. Jaký je význam tohoto spojení?"

Nyní to byl Hochopepa, kdo projevil lehké překvapení. "Předpokládám jsem, že to víš." Milamber zavrtěl hlavou.

"Cestou nižší magie kráčí ten, kdo umí ovládat jisté síly pouhou vůlí, ačkoliv poněkud jiným způsobem, než jakým to provádíme my."

"Potom také víš o mých předchozích neúspěších."

Hochopepa se znovu zasmál. "Ano. Kdyby ses byl méně hodil pro vyšší cestu, mohl ses jejich způsobům naučit. Ty však máš příliš velké schopnosti, než abys uspěl jako mág nižší cesty. Je to spíš talent než umění. Vyšší cesta je pro učence."

Milamber přikývl. Pokaždé, když Hochopepa vysvětlil nějakou souvislost, bylo to, jako by ji Milamber znal po celý život. A také to řekl.

"Je snadné to pochopit. Během tvého výcviku ti byla vštěpována mnohá fakta a pojetí. Základním přístupům magie ses učil na začátku, odpovědnosti vůči Říši později. Součástí vývoje, při kterém dozrávaly veškeré tvé schopnosti, vyžaduje, aby ti všechny tyto skutečnosti byly známy v okamžiku, kdy je potřebuješ. Ale mnohé z toho, co jsme tě naučili, bylo také skryto, aby se mohlo odhalit, až se bez nich neobejdeš, až budeš moci plně porozumět tomu, co se odehrává v tvé mysli. Přejde doba, kdy myšlenky budou čas od času odhalovány. Jakmile vyjádříš otázku, odpověď se vynoří ve tvém vědomí. A někdy odpověď přijde, když dotaz uslyšíš nebo si jej přečteš. Slouží to k ochraně tvého mozku, pod tíhou nenadálého nárazu, kdyby sis najednou uvědomil vše, co ses naučil za léta, by mohl zešlehtat."

Není to jako zaklínadla použitá k vytvoření vidin na Věži zkoušky. Obvykle nemá smysl 'vidět', co se dělo před dobou mostu, ani v jiném okamžiku v dějinách, ale můžeme vypěstovat představy, vytvořit iluze -

Věcí nejsou takové, jak vypadají. Milamber stěží skryl údiv nad tím nečekaným hlasem v mysli.

"- a poskytnout kostru, kolem které si můžeš přidávat obrazy, jež jsou pro tebe nejvýznamnější. Mezi námi, mně osobně představení na Věži zavání operou Grand Dö. Kdyby ses chtěl dozvědět něco o historii, dosáhneš lepšího výsledku v knihovnách než v divadle." Hochopepa si všiml, že Milamberova pozornost poletuje bůhvídkde, a řekl: "Na každý pád jsme mluvili o jiných věcech."

Milamber se ozval: "Poslouchám tvou řeč o potížích."

Hochopepa si natrhl kutnu a uhladil záhyby. "Na krátké odbočení jsem se tomu věnoval příliš dlouho. Všechno je to spojeno s tím, proč jsem si tě sem pozval." Milamber naznačil, aby Hochopepa pokračoval.

"O našich národech před Únikem je toho známo velmi málo. Víme, že lidé sem přišli z mnoha různých světů. Existují také dohady, že někteří unikli Nepříteli i na jiné světy, tvůj bývalý domov možná může být mezi nimi. Existuje několik útržkovitých důkazů, které podporují tuto domněnku, ale v tomto bodě jsou to stále pouze dohady." Milamber si vzpomněl na partie šachu, které sehrál s lordem Shinzawaiem, a zvažoval onu možnost.

"Přišli jsme jako uprchlíci. Z milionů přežily jen tisíce, aby zde zasadily semínka. Našli jsme tento svět, byl starý a vysátý. Kdysi zde vzkvétaly velké civilizace a vše, co po sobě zanechaly, jsou ohlazené kameny na místech, kde stávala jejich města. Kdo byli tyto tvorové, to neví nikdo. Tento svět nemá mnoho kovů a to, co jsme si přinesli s sebou, se dlouhými věky opotřebovalo. Naše zvířata, jako vaši koně a dobytek, vymřela, všechna kromě psů. Museli jsme se přizpůsobit novému domovu a jeden druhému."

Vedli jsme hodně válek mezi Únikem a zvěstováním Cizince. Měli jsme jen o málo lepší uspořádání než městské státy, až do Bitvy tisíce lodí. Potom se nejponiženější ze všech ras, Tsurané, rozrostla, podrobila si všechny ostatní a spojila většinu tohoto světa v jedinou Říši. My ze Shromáždění podporujeme Říši, neboť na této planetě je to nejmočnější síla,

zajišťující pořádek - ne proto, že je vznešená nebo čestná, krásná, nebo prostě proto, že je. Ale poněvadž většina lidstva může žít a pracovat ve svých domovech bez válek, může žít bez hladu, moru a jiných neštěstí, která přicházela za starých časů. A s tímto řádem, jenž nás obklopuje, my ze Shromáždění můžeme bez překážek pracovat.

Byl to právě pokus zbavit se Cizince, který jasně ukázal, že musíme být schopni pracovat bez cizích nepříznivých zásahů, včetně císařových, a se všemi potřebnými zdroji. Byli jsme okradeni o drahocenný čas nedostatkem spolupráce ze strany císaře, když jsme se poprvé dozvěděli o Cizinci. Kdyby se nám dostalo podpory bez váhání, možná bychom byli schopni vypořádat se s Nepřítelem, když začal deformovat trhlinu. Proto jsme také přijali úkol bránit a sloužit Říši výměnou za naprostou volnost."

Milamber podotkl: "To všechno, o čem mluvíš, se zdá být jasné. Stále však čekám na tvoji starost, která se týká mne."

Hochopepa si povzdychl. "Správná chvíle, můj příteli. Musím dokončit ještě jednu poslední myšlenku. Je nutné, abys pochopil, proč Shromáždění běží tak, jak běží, abys měl nějakou naději přežít víc než pár týdnů."

Milamber dal otevřeně najevo své překvapení. "Přežít?"

"Ano, Milambere, přežít, neboť je zde dost takových, kteří by tě během tvého výcviku rádi viděli na dně jezera."

"Proč?"

"Pracujeme na obnovení vyššího umění. Když jsme unikli Nepříteli, za úsvitu věků, přežil jen jeden mág z tisíce těch, kteří bojovali proti Nepříteli. Byli to většinou nižší mágové a učedníci. Shlukovali se do malých skupin, aby ochránili vědomosti, které s sebou přinesli ze svých domovů. Nejprve vyhledával krajan krajana, potom, později, vyrostla větší seskupení, neboť se zvětšovala touha znovu nalézt ztracené umění. Uplynula staletí, bylo založeno Shromáždění a přišli mágové ze všech koutů světa. Dnes jsou všichni, kdo krácejí vyšší cestou, členy Shromáždění. Mnozí z těch, kteří provozují nižší magii, zde rovněž slouží, ačkoliv se jim dostává jiného stupně úcty a volnosti. Mají sklony být lepší v sestrojování pomůcek a chápání přírodních sil než my v černých kutnách - například stavějí kotouče, které nám slouží k přepravování z místa na místo. I když nejsou nižší mágové mimo zákon, jsou chráněni před zásahy zvenčí Shromážděním. Všichni mágové jsou pod jeho ochranou a jemu se také zodpovídají."

Milamber poznamenal: "Takže jsme získali svobodu jednat, jak uznáme za vhodné, pokud budeme konat v nejlepším zájmu Říše."

Hochopepa přisvědčil. "Nezáleží na tom, co děláme. Dva mágové se mohou dokonce dostat do sporu ohledně nějakého jednání, ale dokud oba pracují na tom, o čem věří, že slouží zájmům Říše, je vše v pořádku."

"Z mého poněkud 'barbarského' úhlu pohledu je to zvláštní zákon."

"Není to zákon, ale tradice. Na tomto světě, můj barbarský příteli, tradice a zvyk bývá daleko silnějším poutem než právo. Zákony se mění, ale tradice zůstává."

"Myslím, že vím, v čem tkví tvůj problém, můj civilizovaný příteli. Nejsi si jist, zda budu jednat v nejlepším zájmu Říše, když pocházím z jiného světa."

Hochopepa přikývl. "Kdybychom měli jistotu, že jsi schopen konat proti Říši, byl bys zabit. Ale my ji nemáme, ačkoliv se přikláníme věřit tomu, že je nepravděpodobné, že by ses proti Říši dokázal postavit."

Poprvé byl Milamber naprosto zmaten tím, co slyšel. "Byl jsem přesvědčen, že máte způsoby, jak se ujistit, že všichni, kteří procházejí výcvikem, jsou oddaní a službu Říši považují za svoji první povinnost."

"Běžně ano. V tvém případě jsme museli čelit potížím, které pro nás byly nové. Pokud to tak můžeme říci, zůstáváš skryt mimo dosah bratrstva mágů i řádu Říše. Obvykle jsme si jisti. Prostě přečteme učedníkovu vědomí. S tebou to nejde. Museli jsme spoléhat na medikamenty pravdy, dlouhé výsledky a způsoby výcviku, které mají odhalit jakékoliv zdvojení."

"Proč?"

"Není pro to důvod, kterému bychom rozuměli. Zakládala k skrytí myšlenek jsou známá. Tohle není nic takového. Tvé vědomí jako by obsahovalo náležitost, jakou jsme dosud neviděli. Pravděpodobně přirozené nadání, které neznáme, ale které je běžné v tvém světě; nebo výsledek výcviku pod dohledem tvého mistra nižší magie, jenž tě chrání před uměním čist myšlenky. V každém případě to způsobilo ve zdejších sálech rozruch, tím si můžeš být jist. Několikrát během tvého výcviku byla nadnesena otázka, zda pokračovat, či ne. A pokaždé jako důvod pro ukončení byla připomenuta naše neschopnost číst ve tvé mysli. Vždy poněkud vzrostl počet těch, kteří souhlasili s dalším výcvikem. Celkově pro nás představuješ možnost, která získá nové a cenné znalosti, a proto si zasloužíš veškeré dobrodiní, které z pochybností vyplývá, abys nás přesvědčil, že nepřijde o tak drahocenný příspěvek do naší sbírky talentů, samozřejmě."

"Samozřejmě," pronesl Milamber suše.

"Včera začala být otázka týkající se pokračování výcviku velmi vážná. Když nadešel čas tvého konečného přijetí do Shromáždění, došlo k hlasování a volba skončila nerozhodně. Jeden člen se zdržel, já sám. Dokud se nepřipojím k jedné nebo druhé straně, otázka tvého přežití je odložena. Máš povoleno jednat jako plnohodnotný člen Shromáždění, dokud nepoužiji svého hlasu buď k potvrzení tvého členství ve Shromáždění, nebo proti. Protože nikdo, kdo nebyl hlasování přítomen, nemůže přidat svůj hlas později, jsem já jediný, kdo může rovnováhu zlomit. Takže výsledek volby musím rozhodnout já bez ohledu na to, jak dlouho to budu odkládat."

Milamber se dlouze a tvrdě zadíval na staršího mága. "Chápu."

Hochopepa pomalu potřásl hlavou. "Divil bych se, kdybys mě opravdu chápal. Když to vyjádřím v té nejjednodušší podobě, co mám s tebou dělat? Anž bych to zamýšlel, tvůj život se ocitl v mých rukou. Musím rozhodnout, zda máš, či nemáš být zabit. To je pravý důvod, proč jsem tě chtěl vidět, abych se dozvěděl, zdali jsem se ve svém rozhodnutí mohl mýlit."

Náhle Milamber zvrátil hlavu dozadu a rozesmál se, dlouze a plně. V mžiku se mu koulely po tvářích slzy smíchu. Když se utiřil, Hochopepa podotkl: "Nevidím v tom, bohužel, nic veselého."

Milamber zvedl ruku ve smířlivém gestu. "Nezamýšlel jsem tím nic zlého, můj civilizovaný příteli. Ale určitě musíš cítit ironii této situace. Býval jsem otrokem, můj život závisel na rozmarech druhých. Přes všechnen můj výcvik a povýšení stavu shledávám, že tato skutečnost zůstává nezměněna." Na chvilku se odmlčel a přátelsky se usmál. "Přesto jsem raději, že můj život je ve tvých rukou než v rukou mého bývalého dozorce. To je to, co mi přišlo k smíchu."

Hochopepa byl odpovědí nejprve vylekán, pak se dal také do smíchu. "Hodně našich bratrů věnuje málo pozornosti starobylým učení, ale pokud jsi obeznámen s našimi staršími filosofy, pochopíš. Vypadáš jako muž, který našel své wal. Myslím, že si budeme rozumět, můj barbarský příteli. Řekl bych, že jsme začali dobře."

Milamber Hochopepu pozoroval. Aniž by si byl vědom podvědomého vývoje, při kterém dospěl k tomuto závěru, usoudil, že objevil spojence a snad i přítele. "Také si myslím. A domnívám se, že i ty jsi muž, který nalezl své wal."

Hochopepa předstíral skromnost a bránil se: "Jsem jen prostý muž, jsem příliš otrokem potěšení těla, než abych dosáhl takového stavu bezchybné vyrovnanosti." S povzdechem se naklonil dopředu a jeho hlas zazněl velmi soustředěně.

"Poslouchej mě dobře, Milambere. Ze všech důvodů, které tu zazněly, jsi stejně zbraní, které je třeba se obávat, jako zdrojem vědomostí."

Tsurané jsou otroky politiky, jak může potvrdit kterýkoliv student Velké hry Rady; a i když my ze Shromáždění jsme považováni za povznesené nad takové věci, máme své vlastní odnože i vzájemné roztržky, které se ne vždy podaří urovnat mírovou, nekrvavou cestou.

Mnozí naši bratři nejsou o moc lepší než podezíraví vesničané, nedůvěřiví ke všemu, co je nepoznané a cizí. Od tohoto dne se musíš oddat plně jednomu úkolu. Zůstaň pokojně ukryt ve svém wal a staň se Tsuranem. Ve všech viditelných směrech se musíš stát víc Tsuranem než kdokoli jiný ve Shromáždění. Rozumíš tomu?"

"Ano," odvětil Milamber prostě.

Hochopepa oběma nalil další pohár horkého chocha. "Obzvlášť se měj na pozoru před Vojevůdcovými oblíbenci, Elgaharem a Ergoranem, a před lehkomyslným mladíkem jménem Tapek. Jejich pán je nespokojen s vývojem války s tvým rodným světem a je nedůvěřivý vůči Shromáždění. Nyní dva z našich bratrů zemřeli během posledního velkého útoku a stále méně z nás je ochotno tomuto podniku poskytnout svou pomoc. Těch několik mágů, kteří ještě v jeho skupině zůstali, přepíná své síly a kolují pověsti, že nebude možno podrobit další kus tvého světa, jestliže se nedostaví nějaký zázrak. Buď by potřeboval, aby byla Nejvyšší rada jednotná - což nenastane dřív, než se z Thünů stanou zemědělci a básníci - nebo aby se k němu připojil velký počet Černooděnců. To druhé nastane asi tak rok po tom prvním, takže vidíš, že je v poněkud nezáviděníhodné situaci. Vojevůdci, kteří selžou ve vedení války, většinou rychle přicházejí o milost." S úsměvem dodal: "Samozřejmě, my ze Shromáždění jsme povýšeni nad politické záležitosti."

Potom jeho hlas opět zvažněl. "Budeš muset čelit jedné věci: může na tebe pohlížet jako na možnou hrozbu, ať už kvůli domnělému vlivu na ostatní, aby mu nepomáhali, nebo kvůli otevřeně nepřátelskému postoji na základě nějaké hluboce zakořeněné náklonnosti ke svému bývalému domovu. Jsi chráněn před jeho přímými útoky, ale dosáhnou na tebe jeho mazlíčkové. Někteří se stále ještě slepě podřizují jeho vedení."

"Cesta moci je cestou zákrutů v zákroutech," citoval Milamber.

Hochopepa přikývl a po jeho tváři se rozlil potěšený výraz. Jeho oči se zaleskly. "To je tsuranské. Učíš se rychle."

Během následujících týdnů se Milamber plně obeznámil se svým postavením a naučil se povinností vyplývajícím z jeho nového úřadu. Více než jednou bylo připomenuto, a někdy i s nedůvěrou, že před ním bylo jen málo těch, kteří projevíli takové schopnosti, a nadto tak brzy po obdržení černého hávu.

Přes tolik změn ve svém životě Milamber zjistil, že některé věci zůstaly stejné. Pokusy dospěl k tomu, že uvnitř něho stále existují nedotčené studnice síly, jež mohou být vyvolány pouze v okamžicích ohrožení. Pokoušel se ovládnout toto divoké navýšení sil, ale bez úspěchu. Rovněž zjistil, že je schopen odstranit mentální kondicionování, kterému byl podroben během svého výcviku. Rozhodl se, že tuto skutečnost nikomu nevyjeví, ani Hochopepovi. Vymazání těchto úprav vložených do jeho mysli za jistým účelem mu ale něco vrátilo, a to byla téměř neovladatelná touha být znovu s Katalou. Zaplašil nutkání okamžitě se za ní vypravit a požádat o její uvolnění ze služby u lorda Shinzawaie, což bylo plně v jeho moci, když byl nyní Ctíhodným. Váhal, neboť se obával reakce ostatních mágů a také proto, že měl strach, že se její city vůči němu mohly změnit. Namísto toho se ještě hlouběji ponořil do studia.

Čas strávený ve Shromáždění vynesl na povrch jeho skutečnou totožnost, přesně, jak bylo předpovězeno. Tato totožnost poskytovala klíč k neobvyklému mistrovství, s nímž kráčet po vyšší cestě magie. Byl stvořením obou světů, světů spojených v jeden obrovskou trhlinou. A dokud tyto světy zůstanou propojeny, bude získávat energii z obou, bude vládnout dvojnásobnou silou, než jakou mohou využívat ostatní muži v černých kutnách. Toto poznání mu také odhalilo jeho pravé jméno, jméno, jež nesmí být vysloveno, protože jinak by nad ním jiný získal moc. Ve starobylém jazyce Tsuranů, nepoužívaném od dob Úniku, jeho jméno znamenalo: "Ten, jenž stojí mezi světy."

Kapitola pátá CESTA

Martin se pozorně rozhlížel po okolí. Tiše pokynul svým společníkům a všichni se začali plížit při okraji lesa mimo dohled těch, kteří tábořili na louce. Z tsuranského tábora k nim zřetelně doléhalo volání důstojníků udílejících rozkazy. Martin se přikrčil, aby ani náznak pohybu neprozradil jejich přítomnost. Za ním se pomalíčku sunuli Garret a bývalý tsuranský otrok Karel. Za šest let, které uplynuly od obléhání hradu Crydee, Karel splnil všechna Martinova očekávání. Nejméně tucetkrát projevil věrnou oddanost a dobře se osvědčil v boji. Také se z něho stal dobrý lesník, ačkoliv bylo zřejmé, že se nikdy nebude pohybovat s tak přirozenou lehkostí jako Garret a Martin.

Karel zašeptal: "Mistře lovčí, všiml jsem si mnoha nových praporů."

"Kde?"

Karel ukázal k nejvzdálenější hranici tsuranského ležení. S pomocí trpaslíků, kteří zůstali ve vysokohorských vískách, Martin a jeho dva druhové podnikli nebezpečný přechod Šedých věží a lehce překonali těch několik tsuranských vysunutých hlídek, rozestavených podél západní části údolí, kde, jak se Tsurané domnívali, bylo nejméně nutné zachovávat ostražitost. Nyní se nacházeli pouhých pár set stop od hlavního nepřátelského tábora.

Garret téměř neslyšně hvízdal. "Ten chlap má oči jako sokol. Ty vlajky sotva vidím."

Karel odpověděl: "Jenom vím, kam se mám dívat."

"Co ty nové prapory znamenají?" zeptal se Dlouhý Luk.

"Špatné zprávy, mistře lovčí. Jsou to vlajky domů a rodin, které byly oddané straně Modrých kol. Aspoň v době, kdy jsem byl zajat. Neúčastnili se války od obléhání Crydee. Tohle může znamenat jediné další velký zvrat v Nejvyšší radě." Pozoroval lovcovu tvář. "Je to znamení, že Společenství pro válku bylo znovu obnoveno. A příští jaro můžeme čekat velký útok."

Martin jim pohybem ruky naznačil, že se mají stáhnout zpátky mezi stromy. Dřeviny byly oděné do jásavých podzimních barev, halila je záplava červené, zlaté a hnědé. Muži se kradmo prodírali spadaným listím, dokud nenašli malý úkryt v keři obemkajícím starobylý dub, a klekli si pod něj. Martin vytáhl malý kousek sušeného hovězího a začal jej žvýkat. Cesta přes Šedé věže, i když za pomoci trpaslíků, si vybrala svou daň: všichni byli vyhládlí, unavení a špinaví. "Kde jsou nové oddíly vojáků?" zajímal se Martin.

"Neprivedou je sem na zimu. Mohou zůstat za branami Města Plání v Kelewanu, v klidu a mírnějším podnebí. Trhlinou projdou těsně před nástupem jarního tání. V době, kdy v zahradě princezny Carliny rozkvetou květiny, vytáhnou do boje."

Od severu k nim dolehl vysoký pronikavý zvuk. Karlův výraz dával tušit ovládané zděšení. "Cho-ja!" Rozhlédl se kolem, pak ukázal nahoru.

Martin přikývl a udělal z rukou stoličku. Vystrčil nejprve Karla a potom Garreta k prvním větvím. Potom vyskočil, oba muži jej chytli za ruce a vytáhli nahoru. Vyšplhali až do vrcholku koruny a nehybně strnuli se zbraněmi připravenými v ruce. Pak se objevila hlídka cho-ja; prošla přímo pod stromem. Šest tvorů podobných mravencům se pohybovalo plynulým tempem. Náhle jejich vůdce, na hlavě měl přílbici s chocholem tsuranského stylu, nařídil zastavit. Otáčel se kolem dokola a pak vydal ostrým pisklavým hlasem nějaké rozkazy. Ostatních pět se rozptýlilo a téměř deset minut tři muži na stromě poslouchali, jak pročesávají celou oblast.

Když se vrátili, rychle se znovu seřadili a odklusali. Když si byl Martin jist, že jsou mimo doslech, zašeptal: "Co to bylo?"

"Učili nás. Můj pach se změnil po tom všem midkemianském jídle, které jsem snědl. Vědí, že nejsme Tsurané."

Karel slezl dolů a dodal: "Pro cho-ja je těžké dívat se nahoru, a proto to dělají jen zřídka."

Garret se zeptal: "Co kdyby s nimi byl nějaký tvůj bývalý krajan?"

Karel pokrčil rameny. "Cho-ja by mluvili tsuransky. Jejich jazyku se téměř nedá naučit, takže se o to nikdo nepokouší."

Martin se otázel: "Jsou schopni sledovat naši stopu?"

Karel odpověděl: "Nemyslím si to, ale -" Přestal mluvit, když se od tsuranského ležení ozvalo štěkání. "Psi!"

Martin prohlásil: "Ti nás mohou vystopovat. Jdeme." Dal se do rychlého klusu a zamířil zpátky k prastaré stezce vedoucí do hor. Byla téměř úplně zarostlá a Tsurané ji neobjevili, ale Martinova skupina ji použila ke vstupu do údolí. Nějakou chvíli uháněli tři muži dlouhými skoky lesem a naslouchali přitom rařání za sebou. Náhle se štěkot změnil ve vytí a vrčení. "Učili náš pach," poznamenal Garret.

Martin jen pokývl a přidal na rychlosti. Běželi další minutu a hlasy psů se neustále přibližovaly. Pojednou Martin zastavil a popadl Garreta za ruku, aby jej nepředběhl. Dal znamení, odbočil z cesty a vedl ostatní k malému potůčku. Vstoupil do vody a vysvětlil: "Vzpomněl jsem si, že jsem ho slyšel, když jsme tudy cestou dolů procházeli."

Druzi dva také vkročili do strouhy a Martin podotkl: "Získáme tím jenom pár minut. Prohledají potok po i proti proudu."

Garret se zeptal: "Tak kudy?"

Martin rozhodl: "Po proudu. Pročesou potok nejdřív nahoře, tam vede úniková cesta."

Karel se ozval: "Mistře lovčí, byl by tu ještě jeden způsob." Rychle sundal ze zad batoh a vyndal z něj velký váček.

Začal z něj rozsypávat černý prášek nahoru a dolů po břehu potůčku, ve kterém stáli.

Garret si všiml, že mu začínají slzet oči, a prudce vydechoval nosem, aby nekýchal. "Pepř!"

Karel přisvědčil: "Mistr kuchař Megar bude mít vztek, ale myslím jsem si, že by se nám to mohlo hodit. Cho-ja ani psi neucítí nic celé hodiny, jestli tady budou čenichat."

Martin přikývl. "Proti proudu!"

Tři muži se šplouchavě brodili vodou, po čase nabrali stálý a tišší rytmus. Byli už daleko od místa, kde vstoupili do vody, když vytí a štěkání vystřídalo kýchání. Rozzlobené hlasy vykřikovaly rozkazy a bylo slyšet i roztřesené odpovědi. Karel si dovolil slabý úsměv a všichni pokračovali v běhu.

Když narazili na větev visící nízko nad vodou, Martin vyzvedl své dva společníky a sám se vyšplhal za nimi. Prolézali korunou stromu, dokud nenašli větev dalšího dubu, která se nacházela v dosahu, a přeskočili na ni.

Země se dotkli dobrý tucet yardů od zurčícího potoka. Martin se rozhlédl kolem, aby se ujistil, že je nikdo nezahledl; naznačil ostatním, aby se mu drželi v patách, a vedl je zpět směrem k Šedým věžím.

Po hradbách se proháněl mořský vánek. Arutha pozoroval město Crydee a moře za ním a s jeho hnědými vlasy si pohrával vítr. Po krajině se rozlévalo střídavě světlo a stín, neboť nad hlavou se hnala načechraná, vysoká oblaka. Arutha sledoval vzdálený obzor, užíval si pohledu na Nekonečné moře s našlehanou bělostnou pěnou na špičkách vln a naslouchal hluku dělníků opravujících další budovu dole ve městě, hluku, který donesla na křídlech slaná bríza.

Crydee navštívil další podzim, už osmý od začátku války. Arutha považoval za velké štěstí, že jaro a léto uplynulo bez velkého tsuranského nájezdu. Přesto však neměl mnoho důvodů k pocitu bezpečí. Už nebyl chlapcem, pro něhož bylo velení něčím novým, ale ostříleným vojákem. Ve svých sedmadvaceti letech viděl víc soubojů a učinil víc rozhodnutí než většina mužů v Království za celý život. Podle jeho nejlepšího soudu Tsurané pomalu vyhrávali.

Nechal své myšlenky trochu toulat, pak se ale násilím vytrhl ze zadumání. Ačkoliv už nebyl náladovým hochem, stále měl tendenci dovolovat vnitřním duševním pochodům, aby zcela pohltily jeho pozornost. Rozhodl se, že bude lépe být stále zaneprázdněn, vyhně se tak zbytečnému marnění času.

"Bude to krátký podzim."

Arutha se ohlédl doleva a uviděl Rolanda stojícího opodál. Panoš přistihl prince ponořeného v myšlenkách a podařilo se mu přiblížit se bez povšimnutí. Aruthu to lehce popudilo. Pokrčil však nad tím rameny a řekl: "A po něm přijde krátká zima, Rolande. A na jaře..."

"Jaké jsou zprávy od Dlouhého Luka?"

Arutha zaťal pěst v rukavici a udeřil do kamenné hradby, bylo to pomalé a kontrolované gesto, zřetelná známka jeho neklidu. "Litoval jsem jeho odchodu už stokrát. Z těch tří má snad jedině Garret špetku pudu sebezáchovy. Ten Karel je tsuranský šílenec zaslepený jakýmsi podivným smyslem pro čest a Dlouhý Luk je..."

"Dlouhý Luk," dokončil Roland.

"Nikdy jsem nepotkal muže, který by o sobě odhaloval tak málo, Rolande. I kdybych žil stejně dlouho jako elfové, nemyslím si, že bych někdy pochopil, co ho žene, aby byl takový, jaký je."

Roland se opřel o chladnou kamennou zeď a řekl: "Myslíš, že jsou v pořádku?"

Arutha obrátil svůj pohled opět na moře. Jestli je některý muž z Crydee schopen přejít přes hory, dostat se do Tsurany obývaného údolí a ještě se vrátit zpátky, pak je to Martin. Přesto mám obavy."

Rolanda to přiznání překvapilo. Stejně jako Martin ani Arutha nebyl mužem, který by chodil se svými pocity na trh.

Roland vycítil princovo hluboké zachmuření a změnil téma. "Dostal jsem vzkaz od svého otce, Arutho."

"Řekli mi, že mezi zprávami z Tulanu je i osobní vzkaz."

"Pak také víš, že můj otec mě povolal domů."

"Ano. Je mi líto, že si zlomil nohu."

"Otec nikdy nebyl dobrým jezdcem. To je už podruhé, co spadl z koně a něco si zlomil. Naposledy se to stalo, když jsem byl ještě malý, poranil si tehdy ruku."

"Už je to dávno, co jsi byl naposledy doma."

Roland pokrčil rameny. "Když je teď válka, necítím potřebu se tam vracet. Většina bojů probíhá zde. A," dodal a zašklebil se přitom, "jsou tu i jiné důvody, proč zůstávám."

Arutha se také usmál a zeptal se: "Už jsi o tom řekl Carlině?"

Rolandovi se vytratil úsměv z tváře. "Ještě ne. Myslel jsem, že s tím počkám, dokud nezařídím vše potřebné k plavbě na jih." Poté, co Bratrstvo opustilo Zelené srdce, cesta na jih po souši byla téměř vyloučená, protože Tsurané odřízli cestu do Carsu i Tulanu.

Volání hlídky na věži je přimělo otočit se. "Stopaři se blíží!"

Arutha se přivřenýma očima zadíval do oslnivé záře, kterou odrážel vzdálený oceán, a rozeznal tři postavy, lehce klusající po cestě. Když byly dost blízko, aby se dalo rozpoznat, kdo to je, Arutha oznámil: "Dlouhý Luk." V jeho hlase zaznívala úleva.

Opustili hradby a Arutha sestoupil po schodech vedoucích na nádvoří, aby tam počkal na mistra lovčího a jeho muže.

Roland stál po jeho boku, když tři zaprášení muži procházeli branami hradu. Garret i Karel zůstali potichu a Martin řekl:

"Buď zdrav, Výsosti."

"Vítej, Martine. Jaké jsou zprávy?" zeptal se princ.

Martin začal podrobně vyprávět o novinkách, které získali v tsuranském ležení, ale Arutha jej po chvíli přerušil. "Raději si šetří dech pro radu, Martine. Rolande, najdi otce Tullyho, mistra šermíře Fannona a Amose Traska a přiveď je do poradního sálu."

Roland odpěchala Arutha se obrátil ke třem mužům: "Karel a Garret půjdou také, Martine."

Garret mrkl po bývalém tsuranském otrokovi, který jen pokrčil rameny. Oba věděli, že vytožené teplé jídlo bude muset ještě chvíli počkat.

Martin zaujal místo vedle Amose Traska, Karel a Garret zůstali stát. Bývalý námořní kapitán pokývl Martinovi na pozdrav, Arutha si mezitím posunul vlastní křeslo, jak bylo jeho zvykem; když byl o samotě se svými poradci, nedbal většinou na etiketu. Amos se stal neoficiálním členem Aruthova dvora během obléhání; projevil se jako muž nečekaných schopností, a byl tudíž pro Crydee velkým přínosem.

Fannon se usadil po Aruthově pravici. Po svém zranění s úlevou přijal Aruthu jako plnoprávného velitele Crydee a poslal lordu Borricovi osobní zprávu, ve kterém doporučil Aruthovo jmenování. Vévoda zaslal obratem odpověď potvrzující změnu ve velení a Fannon se vrátil ke své původní úloze adjutanta.

(Adjutant - pobočník, důstojník sloužící jako tajemník u velitele.)

Situace se ustálila a mistr šermíř byl očividně spokojený.

Arutha prohlásil: "Martin se právě vrátil z výjimečně důležitého poslání. Martine, řekni nám, co jsi viděl." Martin promluvil: "Přešli jsme Šedé věže a dostali se do údolí, kde mají Tsurané hlavní stan."

Fannon a Tully pohlédli na vrchního lovčího s úžasem, zatímco Amos Trask se rozchechtal. "Odbyl jsi menší odyseu

jedinou větou," smál se mořeplavec.

Martin si poznámky nevšímal a řekl: "Myslím, že bude lepší, když necháme vyprávět Karla o tom, co jsme viděli."

V hlase bývalého tsuranského otroka se patrně ozývaly obavy. "Podle všeho se Vojevůdce příští jaro chystá vést další frontální útok."

Všichni v místnosti seděli bez hnutí a mlčeli, jen Fannon se ozval: "Jak si můžeš být jist? Jsou v ležení nová vojska?"

Karel zavrtěl hlavou. "Ne, noví vojáci nepřijdou před prvním jarním táním. Mí bývalí krajané si vaše chladné podnebí zrovna neoblíbili. Utáboří se na zimu na mém bývalém světě. Trhlinou projdou těsně před útokem."

Dokonce ani po pěti letech se Fannon nedokázal oprostít od pochybností, které choval ohledně Karlovy oddanosti, přestože Dlouhý Luk si jím byl naprosto jist. "Jak tedy," ptal se mistr šermíř, "můžeš být tak přesvědčený o přípravách útoku? Neměli jsme tu žádný už od doby napadení Elvandarů před třemi lety."

"Ve Vojevůdcově táboře vlají nové prapory, mistře šermíři, vlajky domů, které náležejí ke straně Modrých kol."

Neúčastnili se války šest let. Může to znamenat jediné další velký převrat v Nejvyšší radě. Společenství pro válku se znovu seskupilo."

Ze všech přítomných jediné otec Tully se zdál chápat, co Karel právě řekl. Studoval Tsurany, od zajatých otroků se naučil vše, co mohl. Nadnesl: "Měl bys to lépe vysvětlit, Karle."

Karel si chvíli urovnával myšlenky a pak spustil: "Musíte porozumět jedné věci o mém bývalém domově. Nad vším, kromě cti a poslušnosti císaři, stojí Nejvyšší rada. Prosadit se v Nejvyšší radě může znamenat mnohé, dokonce ohrožení samotného života. Více než jedna rodina byla rozprášena a zničena úskoky a pletichami uvnitř rady. My z Říše to nazýváme 'Velkou hrou rady'."

Má rodina měla dobré postavení v Hunzanově klanu, ani tak vysoké, aby hrozil nadměrný zájem ze strany našich soupeřů v klanu, ani tak nízké, aby jí byly přidělovány jen bezvýznamné úkoly. Měli jsme výhodu, že jsme věděli o mnoha záležitostech dříve než Nejvyšší rada a nemuseli jsme se příliš obávat jejich rozhodnutí. Náš klan se účastnil dění ve straně Pokroku, neboť v našich rodinách bylo mnoho učenců, učitelů, léčitelů, kněží a umělců.

Potom na nějakou dobu Hunzanův klan stranu Pokroku opustil, z důvodů, které jsou známy jediné nejvyšším rodinným představitelům, důvodů, které si já mohu pouze domýšlet. Můj klan se pak připojil ke straně Modrých kol, jedné z nejstarších v Nejvyšší radě. Ač není tak mocná jako Vojevůdcova strana Války nebo tradicionalistická Říšská strana, stále je velmi vážená a vlivná.

Před šesti lety, když jsem sem poprvé přišel, se strana Modrých kol spojila se stranou Války a vytvořily tak Společenství pro válku. My z nižších rodin jsme se nedozvěděli, proč došlo k tak výrazné změně v seskupení, ale nebylo pochyb, že je to výsledkem Hry rady.

Můj osobní pád a moje uvržení do otroctví bylo zajisté nezbytné, aby lidé z mého klanu zůstali mimo podezření do doby, než nastala správná doba pro jejich plánovaný přesun, ať už byl jakýkoliv. Nyní je jasné, o co šlo.

Od obléhání tohoto hradu jsem neviděl jediný náznak, že by se zde vyskytovali vojáci, kteří by patřili k rodinám spolčeným ve straně Modrých kol. Chápal jsem to tak, že Společenství pro válku bylo rozpuštěno."

Fannon jej přerušil: "Ty tedy tvrdíš, že vedení této války je pouhým výsledkem nějaké politické hry v téhle Nejvyšší radě?"

Karel odpověděl: "Mistře šermíři, vím, jak je těžké pro muže tak neochvějně oddaného svému národu, jako jste vy, porozumět takové věci. Ale je to přesně, jak říkám."

Pro takovou válku existují důvody, tsuranské důvody. Váš svět je bohatý na kovy a kovy jsou v Kelewanu velmi cenné. Máme krvavé dějiny a všichni, kdo nepatří k Tsuranuannům, jsou pro nás hrozbou a musí být porobeni. Jestliže my jsme byli schopni objevit váš svět, proč byste jednoho dne nemohli vy objevit ten náš?

Ale to není všechno; je to také způsob, jak může Vojevůdce získat veliký vliv v Nejvyšší radě. Po staletí jsme bojovali s Thurilskou konfederací, a když jsme konečně byli přinuceni usednout za stůl a uzavřít mír, strana Války ztratila hodně ze své moci v Radě. Tato válka je způsob, jak získat ztracenou moc. Císař málokdy vydává rozkazy, nechává Vojevůdci volnou ruku, ale Vojevůdce je stále hlavou rodiny, válečným velitelem klanu a jako takový se neustále snaží získat výhodu pro své vlastní lidi ve Hře rady."

Tully vypadal ohromeně. "Takže to, že se strana Modrých kol připojila k Vojevůdcově straně a pak se náhle stáhla, nebylo ničím víc než komplotem v této politické hře, tahem k získání nějaké výhody?"

Karel se usmál: "Je to hodně tsuranské, milý otče. Vojevůdce si naplánoval své první tažení s velkou péčí a pak, o tři roky později, se zde ocitl jen s polovinou vojska. Přepíná své síly a není schopen donést Nejvyšší radě a císaři zprávy o drtivých vítězstvích. Ztrácí ve hře postavení a vážnost."

Fannon zvolal: "Neuvěřitelné! Stovky mužů umírají kvůli takové věci."

"Taková je Hra rady, mistře šermíři. Vojevůdce Almecho je ctižádostivý muž. Musí takový být, aby se stal Vojevůdcem. Je nucen spoléhat na jiné ctižádostivé muže, takové, z nichž mnozí by rádi získali jeho úřad v případě, že by zklamal."

Aby si uchoval v těchto lidech spojence namísto nepřátel, musí čas od času dělat, že nevidí.

V prvním roce války nařídil jeden Vojevůdcův důstojník, muž jménem Tasio z klanu Minwanabi, útok na jednu z laMuských posádek. Kromě toho, že je druhým nejvyšším velitelem v tažení proti tomuto světu, Tasio je také bratrancem lorda Jingua z Minwanabi. Rozkaz k útoku byl dán lordu Sezuovi z Acoma klanu, zapřísáhlému nepříteli Jingua. Vojáci Acoma byli pobiti téměř do jednoho, včetně lorda Sezua a jeho syna. Tasio dorazil o chvíli později, než aby mohl muže Acoma zachránit, ale včas na to, aby mohl převzít velení v bitvě a přinést Vojevůdci vítězství."

Fannon měl doširoka rozevřené oči, nemohl tomu uvěřit. "To je ta největší podlost, o které jsem kdy slyšel."

Arutha připomenul: "Je to také mistrovský plán, podle měřítek těchto lidí."

Karel při princově poznámce souhlasně přikývl. "Vojevůdce odpustil Tasiovi, že připustil vraždu jednoho z nejlepších velitelů i ztrátu celého acomského vojska, výměnou za vítězství a zvýšenou podporu od Minwanabi."

Každý z vládnoucích lordů, jenž si na tuto hru přímo nevsadil, by tomuto tahu zatleskal, dokonce i ti, kteří lorda Sezua obdivovali. Almecho a lord Jingu tím získali v Radě hodně spojenců. Takže Vojevůdcovi političtí protivníci potřebovali vymyslet způsob, jak zastavit jeho rostoucí moc, a vytvořili situaci, kterou jsem popsal - vystavili Vojevůdce vypětí a opustili jej, neschopného s touto válkou pohnout. Mnoho rodných, kolísajících na samém okraji strany Války, pak bylo přetlačeno k Modrým kolům a jejich spojencům. Tím zasadili Vojevůdci pořádnou ránu."

Arutha podotkl: "Ale pro nás je důležitá skutečnost, že Modrá kola se k Vojevůdci znovu připojila a jejich vojáci budou nasazeni příštího jara."

Karel se rozhlédl po mužích v poradním sále. "Neodvažuji se ani hádat, proč se síly v radě znovu přeskupily. Jsem teď hře příliš vzdálen. Ale jak jeho Výsost řekla, co je nyní pro nás v Crydee významné vědět, je to, že se na jakékoliv z front může na jaře objevit dobře deset tisíc čerstvých vojáků."

Amos se zamračil. "Na tom si dozajista vylámeme zuby."

Arutha rozvinul půl tuctu pergamenů. "V posledních několika měsících většina z vás tyto vzkazy četla." Podíval se na Tullyho a na Fannona. "Vy jste si všimli, že v nich začínají být patrné jisté souvislosti." Vzal jeden ze svitků do ruky. "Od otce: 'Neustávající tsuranské nájezdy a výpady udržují naše muže ve stavu napětí. Naše neschopnost vypořádat se s nepřítelem vrhá na všechno, co děláme, temný stín. Obávám se, že konec je v nedohlednu.' ...Od barona Bellamyho: '...narůstající činnost Tsuranů v blízkosti jonrilské posádky. Považuji za vhodné doporučit zvýšení naší bdělosti v této oblasti i v zimě, kdy sice Tsurané obvykle neútočí, ale je nebezpečí, že příštího jara bychom o tyto pozice mohli přijít.' Panoš Roland bude tuto zimu dohlížet na připojení posil z Carsu a Tulanu k Jonrilu."

Několik mužů v místnosti vrhlo na Rolanda, který stál za Aruthovým ramenem, krátký pohled. Princ pokračoval: "Od lorda Dulanice, rytíře-maršálka z Krondoru: 'Přestože Jeho Výsost sdílí vaše obavy, je jen málo skutečností, jež by ukazovaly na nutnost takového poplachu. Dokud nebudou doručeny zprávy, beze zbytku potvrzující vaše obavy z budoucího tsuranského útoku, doporučil jsem princům z Krondoru zamítnout váš požadavek na vyslání oddílů krondorské posádky k Vzdálenému pobřeží...'"

Arutha se rozhlédl po sále. "Nyní je jejich záměr jasný."

Arutha shrnul svitky a ukázal na mapu připevněnou k desce stolu. "Už jsme zaměstnali všechny vojáky, které máme k dispozici. Netroufáme si stáhnout muže z jihu, neboť máme obavy z tsuranského tažení proti Jonrilu. Když bude tato posádka posílena, nějakou dobu tam budeme schopni udržet situaci ve svých rukách. Jestliže nepřítel posádku napadne, mohou jí přijít na pomoc posily z Carsu i z Tulanu. Pokud se nepřítel vrhne na jeden z hradů, bude mít Jonril v zádech. Ale všechno by přišlo vniveč, kdybychom odsud odvedli část vojáků."

A otec bojuje na dlouhém úseku a nemá jediného volného muže." Podíval se na Karla. "Kde bys očekával, že zaútočí?" Bývalý tsuranský otrok pohlédl na plán a pokrčil rameny. "Těžko říci, Výsosti. Jestliže bude volba záviset pouze na vojenském hledisku, Vojevůdce by měl napadnout nejslabší místo, buď elfy, nebo nás. Ale jen velmi málo rozhodnutí v Říši je učiněno bez vlivu politiky." Zkoumal na mapě rozmístění jednotek a potom řekl: "Kdybych byl Vojevůdcem a potřeboval prosté vítězství, abych posílil své postavení v Nejvyšší radě, vytáhl bych ještě jednou proti Crydee. Ale kdybych byl Vojevůdcem, můj vliv v Nejvyšší radě byl nejistý a já potřeboval odvážný tah, abych získal ztracenou vážnost, mohl bych si troufnout podniknout frontální útok proti hlavnímu šiku Království, proti armádě pod velením vévody Borrice. Prolomit nejvýznamnější frontu by mu přineslo převahu v Radě na celá léta."

Fannon se ve svém křesle opřel a povzdychl si. "Potom tedy čelíme možnosti dalšího útoku proti Crydee; již toto jaro a bez naděje na příchod posil, protože útok hrozí odkudkoliv." Máchnutím ruky ukázal na plán. "Stojíme tvář v tvář stejnému problému jako vévoda. Všechny naše síly jsou rozmístěny podél tsuranské fronty. Jediní muži, kteří přicházejí v úvahu, jsou ti, již dostali svolení ke krátkému oddechu v městech, a to je jen nepatrná část z celkového počtu."

Nemůžeme vydržovat vojska v poli donekonečna; dokonce i lordi Borric a Brucal zimují v LaMutu s hrabětem a nechávají jen malé oddíly, aby strážily Tsurany." Zamával rukou ve vzduchu a řekl: "To ale odbočuji. Nyní je důležité poslat okamžitě zprávu tvému otci, Arutho, o možnosti útoku. Jestliže pak Tsurané napadnou jeho linie, bude zpátky z LaMutu včas a připravený. I kdyby Tsurané přivedli deset tisíc čerstvých vojáků, může povolát další posily z odlehlých posádek v Yabonu, plné dva tisíce."

Arutha zavrtěl hlavou: "Dva tisíce proti deseti tisícům není zrovna mnoho, mistře šermíři."

Fannon musel souhlasit. "Děláme, co můžeme. Nemáme žádnou záruku, že to bude stačit."

Karel poznamenal: "Alespoň to budou vojáci na koních, mistře šermíři. Mí bývalí druhové ta zvířata stále ještě moc v lásce nemají."

Fannon přisvědčil. "Ale i tak je to nehezka představa."

"Je tu jedna věc," ozval se Arutha a v ruce držel pergamen. "Zpráva od lorda Dulanice hovoří o potřebě důkazů, aby vyhověli naší žádosti o pomoc. Řekl bych, že nyní máme dost přesvědčivé potvrzení, které by jej mohlo uspokojit."

Fannon podotkl: "Dokonce i malá část krondorského vojska by pro nás byla dostatečná, abychom odolali napadení. Ale roční doba pokročila a vzkaz by musel být odeslán okamžitě."

"To je svatá pravda," souhlasil Amos. "Kdybys vyrazil dnes odpoledne, stěží bys doplul k Úžině temnot dříve, než ji zima úplně uzavře. Za další dva týdny by to bylo už téměř nemožné."

Arutha řekl: "Už jsem nad tím trochu přemýšlel. Myslím, že události dospěly k bodu, kdy je nutné podniknout nebezpečnou cestu do Krondoru."

Fannon se ve svém křesle napřímil. "Ale jsi velitel vévodova vojska, Arutho. Nemůžeš se té odpovědnosti vyhnout."

Arutha se usmál. "Mohu a udělám to. Víím, že nemáš tu nejmenší chuť převzít zde opět velení, ale převezmeš je. Pokud máme získat Erlandovu podporu, musím jej přesvědčit sám. Když otec poprvé donesl Erlandovi a králi zprávu o Tsuranech, poučil jsem se o výhodách osobního setkání. Erland je opatrný muž. Budu potřebovat všechny přesvědčovací schopnosti, které mám."

Amos si odfrkl. "A jak se plánuješ do Krondoru dostat, prosím Jeho Výsosti za prominutí? Mezi námi a Svobodnými městy stojí převážná část tří tsuranských armád, pokud se chceš vydat po souši. A máme jen několik bárek, vhodných tak pro plavbu kolem přístavu, a ty potřebuješ na takovou cestu zámořskou loď."

"Je tu jedna loď pro dlouhou plavbu, Amosi. Vánek úsvitu stále kotví v přístavu."

Amos otevřel ústa dokořán. "Vánek úsvitu?" vykřikl, jako by nemohl uvěřit vlastním uším. "Kromě té skutečnosti, že není o moc lepší než přístavní bárka, je připravena na zimu. Slyšel jsem jejího kapitána plakat nad přeraženou výztuhou kýlu, když si to ten pomatený blázen před měsícem přišněroval do přístavu. Musí se vytáhnout z vody, trup se musí prohlédnout a vzpruhy vyměnit. Bez opravy je kýl příliš slabý, než aby vydržel zmitání v zimních bouřích. Stejně tak můžeš strčit hlavu do sudu s dešťovou vodou, prosím Jeho Výsosti za prominutí. Utopíš se zrovna tak, ale uchráníš pěknou řádku dalších lidí před spoustou potíží."

Fannona námořnickova slova rozhněvala, ale Tully, Martin, Roland i Arutha vypadali pobaveně. "Když jsem posílal Martina pryč," řekl Arutha, "uvažoval jsem i o možnosti, že bude nutné plout do Krondoru. Nařídil jsem její opravu před dvěma týdny. Teď se to na její palubě hemží loděři." Upřel na Amose tázavý pohled. "Samozřejmě že neodvedou tak dobrou práci, jako kdyby ji vytáhli z vody, ale opraví ji."

"Ano, bude dobrá tak na šibování podél pobřeží za jarního větríčku. Ale tady je řeč o zimních bouřích a mluvíš o plavbě Úžinou temnot."

Arutha prohlásil: "No, budeme to muset zvládnout. Odjíždím za pár dní. Někdo musí přesvědčit Erlanda, že potřebujeme pomoc, a ten někdo jsem já."

Amos odmítl toto téma opustit. "A souhlasil Oscar Danteeen s tím, že bude velet lodi, která s tebou propluje úžinou?"

Arutha odpověděl: "Ještě jsem mu neoznámil, kam poplujeme."

Amos pokýval hlavou. "To jsem si myslel. Ten muž má srdce žraloka, což znamená žádné, a kuráž medúzy, což je přesně totéž. Jakmile vydáš rozkaz, podřízne ti hrdlo, hodí tě přes palubu, přezimuje s piráty na Ostrovech zapadajícího slunce, a až přijde jaro, zamíří rovnou do Svobodných měst. Tam si koupí nějaké hezké natalské pero a napíše tu nejzarmoucenější a nejkvětnatější zprávu tvému otci, popíše mu, jak statečný a udatný jsi byl předtím, než ses ztratil v hlubinách moře při boji s piráty. Potom stráví rok propíjením zlata, které mu dáš za cestu."

Arutha se bránil: "Ale já jsem si loď najal, já jsem nyní jejím pánem."

Amos jeho námitku odmítl. "Vlastník nebo ne, princ nebo ne, na palubě je jen jeden pán, a to je kapitán. On je král a nejvyšší kněz a nikdo mu nebude říkat, co má dělat, kromě přístavního lodivoda, a to ještě jen s nejvyšší úctou. Ne, Výsosti, nepřežiješ tu cestu, pokud bude na můstku stát Oscar Danteeen."

U vnějších koutků Aruthových očí se objevily drobné veselé vrásky. "Máš snad jiný návrh, kapitáne?"

Amos si zhluboka povzdechl a zhroutil se do svého křesla. "Chytil jsem se; teď už zbývá jen mě očistit a vykuchat. Vzkazte Danteeenovi, ať vyklidí kapitánskou kajutu, a propust'te posádku. Podívám se po nějaké jiné, protože tohle je banda hrdlořezů, ačkoliv v přístavu jsou touhle roční dobou už jen ožralové a malí kluci. A, pro lásku boží, nezmiňujte se před nikým, kam se chystáme. Jestli se jediný z těch vychlastaných ničemů domákně, že chcete pokoušet Úžinu temnot v takhle pozdní roční dobu, nebude celá posádka Crydee dělat nic jiného než pročešávat okolní lesy a chytat zběhy."

Arutha řekl: "Dobrá tedy. Nechám přípravy na tobě. Vyplujeme, jakmile rozhodneš, že je loď schopná plavby." Obrátil se k Dlouhému Lukovi. "Chci, abys jel s námi, vrchní lovčí."

Dlouhý Luk vypadal poněkud překvapeně. Já, Výsosti?"

"Chci, aby s námi byl očitý svědek, kvůli lordu Dulaniciovi a princí."

Martin se zamračil, ale po chvíli se ozval: "Nikdy jsem v Krondoru nebyl, Výsosti." Pak stáhl tvář do svého typického křivého úsměvu. "Možná už nikdy takovou příležitost mít nebudu."

Hlas Amose Traska prořízl skučení větru. Náhlý poryv od moře donesl jeho slova ke zmateně vyhlízejícímu chlapci v lanoví. "Ne, ty dutohlavý suchošlape, nepřitahuj ty provazy tak zatraceně pevně. Budou drnčet jako struna na loutně. Nejsou k tomu, aby táhly loď, to dělá stěžeň. Lana jsou od toho, aby pomohla, když se změní vítr." Sledoval, jak hoch nastavuje úvazy. "Ano, to je ono; ne, to je moc volné." Hlasitě zaklel. "Takhle; a máš to!"

Vypadal znechuceně, když Arutha vycházel po spojovacím můstku. "Kluci rybářů, kteří chtějí být námořníky. A ochmelkové. Musel jsem také znovu najmout pár Danteeenových darebáků. To je pěkná posádka, Výsosti."

"Budou nám k něčemu dobří?"

"Budou se muset zatraceně zlepšit, jinak budou mít co do činění se mnou." Zkoumavým zrakem sledoval, jak námořníci šplhají po ráhnech, zavěšení v prostoru, a kontroloval každý uzel a smýčku, každé lano a plachtu. "Potřebujeme třicet dobrých mužů. Teď se můžu spolehnout na osm. A zbytek? Napadlo mě zastavit se cestou dolů v Carsu i v Tulanu. Možná tam budeme moc vyměnit chlapce a méně spolehlivé mořeplavce."

"A co zpoždění, dostaneme se tak k úžině přece mnohem později?"

"Kdybychom tam byli dneska, podařilo by se nám projet. V době, kdy tam doplujeme, bude daleko víc záležet na spolehlivé posádce než na nějakém tom týdnu. Stejně už bude dávno po sezóně." Zadíval se Aruthovi do očí. "Víš, proč se ten průliv jmenuje Úžina temnot?"

Arutha pokrčil rameny a Amos odpověděl sám. "Není to jen obyčejná námořnická pověra. Je to přesný popis toho, co nás tam čeká." Zahleděl se do dálky a pokračoval: "Chtěl bych ti teď vyprávět o protichůdných proudech z Hořkého moře a z Nekonečného moře, které se tam setkávají, nebo o nestálých, bláznivých větrech vanoucích od podzimu do jara, když měsíce na obloze jsou v tom nejhorším vzájemném postavení, nebo jak tam duje sněhová vichřice ze severu tak hustá, že nevidíš palubu na několik yardů. Ale pak... Nejsou slova, která by dokázala popsat úžinu v zimě. Znamená to jeden, dva, tři dny plavby poslepu. A pokud tě převažující vítr neodfoukne zpět do Nekonečného moře, pak tě

zažene na jižní skály. Nebo nefouká vítr a mlha zahalí úplně všechno, zatímco proudy točí lodí kolem dokola."

"Pokoušíš se mě zastrašit, kapitáne?" ozval se Arutha s neveselým úsměvem.

"Říkám ti pouze pravdu. Jsi mladý muž s neobvykle pevnými nervy a zdravým rozumem, Výsosti. Viděl jsem tě mnohokrát vytrvat ve chvílích, kdy by se na tvém místě jiní muži s většími zkušenostmi zhroutili a utekli. Nepokouším se tě nijak vyděsit. Prostě si přeji, abys pochopil, do čeho se pouštíš. Jestli někdo dokáže proplout úžinou v těchto neckách, pak je to Amos Trask, a to není jen tak nějaké plané vychloubání. Nevymyslel jsem si ani jediné slovo, úžina je od podzimu do jara skutečně nepopsatelná. Ale také ti řeknu toto: než odjedeš, popřej jemně sbohem své sestřičce, pošli dopis otci a bratrovi, napiš závěť a vyřiď všechny své záležitosti."

Aniž by změnil výraz, Arutha odpověděl: "Dopisy a testamenty jsou napsané a s Carlinou dnes večerím o samotě." Amos přikývl. "Vyplujeme s ranním přílivem. Tahle loď je prohnílá a solí rozežraná příbřežní bárka se stěnami jako z pergamenu a dnem jako necky na prádlo, ale dokáže to, i kdybych si ji měl posadit na záda a vlastnoručně ji úžinou pronést."

Arutha se obrátila odešel. Když zmizel z dohledu, Amos obrátil oči k nebi. "Astalone," zvolal k bohu spravedlnosti, "jsem hříšník, to je pravda. Ale když jsi pro mě vyměřoval spravedlivý trest, muselo to být právě tohle?" Smířený se svým osudem se pak Amos vrátil ke kontrole lodi.

Carline se procházela ve své zahrádce a vadnoucí květiny přesně odrážely její podzimní náladu. Roland stál nedaleko a díval se na ni. V duchu hledal ta správná uklidňující slova. Konečně se osmělil: "Jednoho dne budu baronem Tulanu. Je to už přes devět let, co jsem byl naposledy doma. Musím se plavit dolů s Aruthou."

Tiše odpověděla: "Já vím."

Spatřil v její tváři odevzdanost, přešel k ní a objal ji. "Jednou z tebe bude baronka."

Pevně jej k sobě přitiskla a pak o krok ustoupila. Nutila se do lehkého tónu. "Přesto by si člověk mýsl, že po těch letech se tvůj otec už naučil obejít se bez tebe."

Usmál se. "Měl strávit zimu v Jonrilu s baronem Bellanym a dohlédnout na rozšíření posádky. Pojedu tam místo něj. Mí bratři jsou příliš mladí. V zimě, kdy jsou Tsurané zalezlí v okopech, je jediná příležitost pevnost zabezpečit."

S předstíranou bezstarostností řekla: "Aspoň se nebudu muset bát, že budeš lámat na dvoře svého otce srdce dvorních dam."

Zasmál se. "Na to nebudu mít moc času. Zásoby i muži se už shromažďují a čluny na cestu proti proudy řeky Wyndermeer jsou připravené. Až mě Amos vysadí v Tulanu, strávím jeden nebo dva dny doma a pak budu pokračovat dál. V Jonrilu se zima povleče, když tam nebude jiná společnost než vojáci a několik rolníků. Je to bohy zapomenutá země."

Carline se zahihňala a zakryla si pusou rukou. "Doufám, že tvůj otec na jaře nezjistí, že jsi prohrál s vojáky celé jeho panství."

Roland se na ni usmál. "Budeš mi chybět."

Carline vzala jeho ruce do svých. "A ty mně."

Stáli tak chvíli bez hnutí, pak se náhle Carlinina statečná maska zborčila a dívka se vrhla do Rolandova náručí. "Ať se ti nic nestane. Nemohla bych bez tebe žít."

"Já vím," opáčil jemně. "Ale kvůli ostatním se musíš tvářit srdnatě. Fannon bude potřebovat tvoji pomoc při spravování hradu a ty sama budeš mít odpovědnost za všechny dvořany. Jsi paní Crydee a mnoho lidí bude závislých na tvém vedení."

Dívali se na prapory na hradbách, pleskající v odpoledním větru. Vzduch byl syrový a Roland přitáhl kolem obou svůj plášť. Carline rozechvěle řekla: "Vrať se mi, Rolande."

Tiše odpověděl: "Vrátím se, Carline." Pokusil se zaplašit studený, mrazivý pocit, který se vzedmul v jeho nitru, ale nedokázal to.

Stáli v přístavu v šeru před úsvitem, slunce se ještě koupalo pod obzorem. Arutha a Roland čekali u spojovacího můstku. Arutha řekl: "Na všechno tu dohlédni, mistře šermíři."

Fannon stál s rukou na pochvě svého meče, navzdory pokročilému věku stále hrdě vzpřímený. "Ano, Výsosti."

S lehkým úsměvem Arutha dodal: "A až se Algon a Gardan vrátí z hlídky, přikáž jim, aby dohlíželi na tebe."

Fannonovy oči se zablýskly, když odsekával: "Drzé štěně! Porazím každého muže v hradu, kromě tvého otce. Sejdi z lávky a tas svůj meč, já ti ukážu, proč stále nesu titul mistra šermíře."

Arutha zvedl ruce v předstírané obraně. "Fannone, je hezké vidět opět jiskru tvého mladistvého ducha. Crydee má ve svém mistru šermíři dobrého ochránce."

Fannon udělal krok dopředu a položil ruku Aruthovi na rameno. "Dávej na sebe pozor, Arutho. Byl jsi vždy mým nejlepším žákem. Nechtěl bych tě ztratit."

Arutha se s láskou usmál na svého starého učitele. "Přijmi mé díky, Fannone." Potom se do jeho chování vloudila potměšilost. "Také bych o sebe nechtěl přijít. Vrátím se. A se mnou Erlandovi vojáci."

Arutha a Roland se vydali po můstku a ti, co zůstali na molu, jim mávali. Martin Dlouhý Luk čekal u hrzení, díval se, jak odstraňují lávku a jak muži v přístavu uvolňují lana. Amos Trask vykřikl rozkazy a z ráhen byly spuštěny plachty. Loď se pomalu pohnula podél přístavní hráze a zamířila na volné moře. Arutha to celé sledoval mlčenlivě, s Rolandem a Martinem po boku, dokud jim kotviště nezmizelo z očí.

Roland se ozval: "Jsem rád, že se princezna rozhodla nevyprovázet nás až do přístavu. Další sbohem by už bylo víc, než bych snesl."

"Chápu," přitakal Arutha. "Velmi jí na tobě záleží, panoši, ačkoliv vůbec nechápu proč." Roland na prince pohlédl, aby

zjistil, zda si dělá legraci, a spatřil, že se Arutha slabě usmívá. "Ještě jsem ti to neřekl," pokračoval princ. "Ale protože se zřejmě nějakou dobu neuvidíme, poté, co nás v Tulanu opustíš, chci, abys věděl, že až se mi dostane příležitosti hovořit se svým otcem, přimluvím se za tebe."

"Děkuji, Arutho."

Město mizelo ve tmě a výhled na ně zakryl zvýšený násep vedoucí k majáku. První paprsky denního světla prorazily temnotou a přimalovaly všemu šedé a černé stíny. Po nějaké chvíli se pak na pravoboku objevila mohutná skaliska Námořníková hoře.

Amos nařídil zajistit kormidlo a vytáhnout další plachty a loď se vydala pod příznivým větrem na jihozápad. Nabrala na rychlosti a Arutha zaslechl nad hlavou křik racků. Náhle k němu v plné síle dolehlo poznání, že už nejsou v Crydee. Cítil zamrazení a přitáhl si plášť úžeji k tělu.

Arutha stál na kapitánském můstku, meč připravený v pravé ruce. Vedle něho Martin nasazoval do tětiny šíp. Amos Trask a jeho první důstojník Vasco měli rovněž tasené zbraně. Šest rozhněvaných námořníků se shromáždilo na palubě pod můstkem, zatímco zbytek posádky němě přihlížel vyhrcoené situaci.

Jeden mořeplavec zavolal z paluby: "Lhal jste nám, kapitáne. Neplujeme zpátky do Crydee, jak jste říkal v Tulanu.

Pokud nechcete plout do keshanského Elarialu, pak na jih od nás už není nic než průliv. Vy chcete proplout Úžinou temnot?"

Amos zahřměl: "Prokletý chlapec. Chceš pochybovat o mých rozkazech?"

"Přesně tak, kapitáne. Podle tradice neexistuje žádný způsob, jak donutit posádku plout v zimě úžinou, kromě oboustranné dohody. Lhal jste nám a my nejsme povinni se s vámi plavit."

Arutha slyšel Amose brumlat: "Zpropadený obhájce." K námořníkovi pak nahlas řekl: "No, tak dobře," a podal svou šavli Vascovi. Slezl po žebříku na hlavní palubu a s přátelským úsměvem na lici se přiblížil k námořníkovi.

"Podívejte, chlapci," začal, když přišel k šesti vzbouřencům, kteří měli všichni v rukou harpuny a háky na dlouhých provazech. "Budou k vám upřímný. Princ se musí dostat do Krondoru, jinak zaplatíme na jaře krvavou daň. Tsurané připravují velké vojsko, které může vytáhnout proti Crydee." Položil dlaň mluvčímu rebelantů na rameno a řekl: "Z toho všeho vyplývá, že se musíme plavit do Krondoru." Náhle ovinul nepostřehnutelným pohybem paži kolem mužova krku. Odvlekl jej k okraji paluby a naklonil bezmocného námořníka přes hrazení. "Jestli s námi nechceš pokračovat," zařval a uvolnil sevření, "můžeš plavat zpátky do Tulanu!"

Další námořník se pohnul směrem k Amosovi, ale do paluby mezi jeho nohama se zabodl šíp. Vzhlédl a uviděl Martina, jak na něj znovu míří. Vrchní lovcí zavrtěl hlavou: "Nedělal bych to."

Muž upustil svou zbraň a o krok ustoupil. Amos se otočil obličejem k námořníkům. "Až vstoupím znovu na kapitánský můstek, ať jste všichni nahoře v lanoví - anebo přes palubu, to je mi jedno. Každý z vás, kdo nebude tou dobou pilně pracovat, bude oběšen za vzpuru jako prašivý pes."

Když se Amos vracel na své místo, bylo z vody slyšet zoufalé volání o pomoc. Řekl Vascovi: "Hod' tomu bláznovi lano, a jestli nebude poslouchat, strč ho tam zpátky." Nahlas zvolal: "Vytáhnout plachty! Směr Úžina temnot!"

Arutha se pokoušel mrkáním vyhnat z očí slanou vodu a vši silou se držel vodícího lana. O bok lodi se rozbila další vlna, zalila palubu a znovu Aruthu zaslepila. Zezadu jej popadly silné ruce a v naprosté tmě slyšel Martinův hlas. "Jsi v pořádku?"

Vyplivl vodu a zařval: "Ano," a pokračoval v cestě ke kapitánskému můstku. Martin se držel za něj. Vánek úsvitu se pod jeho nohama houpal a kymácel a princ dvakrát uklouzl, než se dostal ke schůdkům. Celá loď byla opletena provazy, neboť za rozbouřeného moře bylo nemožné udržet se na nohou bez opory, na kterou se člověk mohl v případě potřeby pověsit.

Arutha se vytáhl po žebříku nahoru na můstek a doklopýtal k Amosu Traskovi. Kapitán stál vedle kormidelníka a pomáhal mu, kdykoliv síla jednoho muže na veliké kormidlo nestačila. Vypadal jako vrostlý do země, široce rozkročený vyrovnával náklony lodi a jeho zrak pronikal šerem před nimi. Oči i uši měl dokořán a všemi smysly vnímal pohyby lodi. Arutha věděl, že nespál už noc a dva dny a teď i většinu této noci.

"Jak dlouho to ještě potrvá?" zakřičel Arutha.

"Jeden, dva dny, kdo ví?" Zvuk shora připomněl praskání tajícího ledu na řece Crydee. "Plnou levou!" zařval Amos a vši silou se opřel do kormidla. Když se loď znovu narovнала, zavolal na Aruthu: "Jestli bude tenhle bohý prokletý víchr házet s lodí ještě jeden den, budeme rádi, když se nám podaří udělat čelem vzad a pláchnout zpátky do Tulanu."

Z Tulanu vypluli před devíti dny a z toho tři poslední proplouvali božím dopuštěním. Loď byla bez ustání zmítána vlnami i větrem, Amos byl už třikrát během té doby v podpalubí, aby prohlédl, jak drží opravené výztuhy. Kapitán odhadoval, že se nacházejí na západ od úžiny, ale nebylo způsobu, jak si to ověřit, dokud nebude po bouři. Do boku narazila další vlna a loď se zatřásla.

"Mraky se trhají!" zaječel hlas z lanoví.

"Kde?" řval Amos.

"Přimo na pravoboku!"

"Zatáčíme!" nařídil Amos a kormidelník se pověsil na kormidlo.

Arutha třeštil oči zalepené štiplavou solí a po chvíli zahlédl slabou záři, která se zdánlivě otáčela a míhala, dokud se neocitla před příd. Pak zamířili k onomu místu, kde bouře nezuřila tak silně. Přibližovali se pomalu a svit sílil a jasněl. Vypadalo to, jako by vyšli z tmavé jeskyně na denní světlo. Obloha nad nimi se otevřela a oni spatřili vysokou, světle sivou nebeskou klenbu. Hřebeny vln stále dosahovaly do velké výšky, ale Arutha sám vycítil, že konečně přichází vytoužená změna počasí. Ohlédl se přes rameno a sledoval, jak se od nich černá pekelná masa vzdaluje.

S každým okamžikem se moře tišilo. Po tom, co prožívali v posledních několika dnech, jim náhle připadalo docela klidné. Rychle se vyjasňovalo a Amos řekl: "Je ráno. Musel jsem úplně ztratit pojem o čase. Myslel jsem si, že je ještě noc." Arutha pozoroval mizející bouři a udivilo jej, jak zřetelně jsou vyznačeny její hranice. Kochal se pohledem na vroucí temnotu, nad níž se rozprostírala světlejší šed' svěžího jitra. Tu však rychle nahradila břidlicová modř a později už jen lehounce našedlý blankyt, když vyhlédlo slunce. Skoro celou hodinu se Arutha nechal unášet tím představením, zatímco Amos Trask vyměnil noční hlídku za denní a přidělil svým mužům nové úkoly.

Bouře se nyní stočila na východ a v místech, kudy prošla, po sobě zanechala jen zvrženou vodní hladinu. Pro Aruthu se čas zastavil. Na obzoru dva výčnělky pevniny zdánlivě zadržely část bouře. Obrovské spousty vody se vzdouvaly mezi okraji vzdáleného úzkého průlivu. Vypadalo to jako jakási černá nadpřirozená bytost, která do svého gigantického jícnu stahovala potravu v podobě ženoucích se temných mračen. Aruthu zachvátila posvátná hrůza.

"Úžina temnot," poznamenal za jeho ramenem Amos Trask.

"Kdy se do ní pustíme?" zeptal se Arutha tiše.

"Teď," odpověděl Amos. Otočil se a zakřičel. "Denní hlídka nahoru! Noční vzbudit a ať je připravena! Kormidelníku, nastavte východní kurs!"

Muži se vyšplhali na svá místa v lanoví, ostatní mezitím vylezli z podpalubí. Po několika málo hodinách spánku, kterých se jim dostalo od poslední služby, na nich byla stále vidět velká únava. Arutha si stáhl kápi dozadu a ledový vítr objal jeho mokrou hlavu. Amos jej chytil za paži a řekl: "Obvykle bychom mohli čekat celé týdny na příznivý vítr. Ta bouřka byla pro nás požehnání. Aspoň nám zafouká do plachet."

Arutha ohromeně zíral, jak loď míří do soutěsky. Jakousi záhadnou souhrou počasí a mořských proudů halilo úžinu celou zimu vlhké a mlhavé přítmi. I když panovaly příznivé podmínky, byl průliv obtížným úsekem. Ačkoliv vypadal široký, na mnoha místech se pod hladinou skrývaly nebezpečné útesy. Mnoho kapitánů považovalo za nemožné proplout jím za špatného počasí. Z nejjihnějších štítů Šedých věží se sem hnaly těžké dešťové nebo sněhové mraky, aby se tu zbavily svého nákladu. Vichr pak lijáky i sněhové vločky opět vyzdvíhoval do výšky a ty se znovu a znovu snažily v bláznivých rejích dopadnout na hladinu či na útesy. Nečekaně a bez varování zde vybuchovaly gejzíry a vysoké sloupce slané vody se kroutily a proplétaly ve vzduchu po celé minuty. Poté se rozpouštěly v oslepujících kaskádách. Mezi tím vším se klikatily fialové blesky doprovázené ohlušujícím hromobitím, jako by se všechny přírodní síly utrhly ze řetězu a rozhodly se své nejhorší kousky provádět právě zde.

"Hladina stoupá," zakřičel Amos. "To je dobré. Budeme mít větší šanci, že nenarazíme na nějakou podmořskou skálu. A nebude trvat tak dlouho, než se dostaneme na druhou stranu, nebo nás to rozdrtí na kousky. Jestli vítr vydrží, budeme z ní venku před setměním."

"A co jestli se vítr změní?"

"Na to je lepší nemyslet!"

Řítili se dopředu a vrhli se do náruče vířícím vichřlům uvnitř soutěsky. Loď se otřásla, jako by se vzpírala další plavbě rozbourěným mořem. Začala sebou škubat a házet a Arutha se pevně chytil zábradlí. Amos zvolil cestu, snažil se vyhnout náhlým poryvům větru a vedl loď při západním okraji nedávno prošlé bouře.

Světlo zmizelo. Palubu osvětlovala jediné poskakující záře luceren, která probleskovala temnotu nepravidelnými žlutými paprsky. Vzdálené dunění vln narážejících do skal se ozývalo ze všech stran a mátló smysly. Amos zařval na Aruthu: "Budeme se držet ve středu úžiny; kdybychom uhnuli nebo kdyby nás to otočilo, napíchli bychom se na útesy."

Arutha přitakal, ale to už kapitán znovu vykřikoval rozkazy pro svou posádku.

Arutha si probíjel cestu k čelnímu hrazení kapitánského můstku a volal přitom Martina. Vrchní lovcí mu odpověděl z hlavní paluby, nic mu nebylo, byl jen promočený na kost. Arutha se křečovitě držel dřevěného zábradlí. Loď jednu chvíli mířila téměř kolmo dolů do propasti mezi dvěma vlnami a hned nato zase stoupala prudce vzhůru. Zdálo se to jako celé minuty, než se vydrápala na hřeben, pak se náhle přes příď přelila voda a znovu se špice zabodávala někam do nitra země. Dřevěné příčky se staly Aruthovým jediným spojením s pevnou zemí uprostřed mokrého, mrazivého chaosu. Z úporného úsilí jej již začínaly bolet ruce.

V běsnící kakofonii měly hodiny. Amos po celou dobu udílel příkazy své posádce a upřesňoval je při každé změně větru či vzdutí moře. Tu a tam temnotu pročísl oslnivý blesk, dodal každé maličkosti na okamžik ostrý rozměr a zhasl. Na sítnici vždy zanechal obrysy předmětů a působil malou závrat'.

Náhle sebou loď prudce trhla a naklonila se do strany. Arutha cítil, jak mu ujíždějí nohy, a pověsil se na hrazení vši silou. Vzduch vyplnil ohlušující skřípot. Paluba se narovнала a on se přitáhl zpátky a rozhlédl se, co se děje. Ve světle matných záblesků svítilny spatřil, že kormidelník leží bezvládně na mokré palubě, tvář zčernalou krví, jež mu vytékala z otevřených úst. Páka kormidla se volně zmítala sem a tam. Amos se zoufale škrábal k místu neštěstí a natahoval se po kormidle. Nedbal na nebezpečí, že mu zdivočelé ráhno zláme žebra, a vrhl se k němu, aby dostal loď znovu pod kontrolu.

Arutha napůl skočil, napůl upadl ke kormidlu a zapřel je. Vložil do toho pohybu veškeré úsilí. Pod pravobokem se ozvalo táhlé silné praskání a vrzání a loď se znovu otřásla. Kormidlo se v témže okamžiku zaseklo.

"Tak se pohni, ty prašivá děvko!" zařval Amos Trask a žíly na rukách mu téměř praskaly napětím. I Aruthovy svaly se bránily síle, kterou vyvíjel ve snaze pomoci kapitánovi s neovladatelným kormidlem. Pak se pohnulo. Nejprve jen o píd', potom o maličko víc. Skřípot nabýval na hlasitosti a Aruthovi z toho zvuku dunělo v hlavě.

Náhle se kormidlo uvolnilo. Arutha neudržel rovnováhu a byl odmrštěn na opačný konec kapitánského můstku. Těžce dopadl na dřevěnou podlahu a klouzal po jejím mokrému povrchu, dokud nenarazil do ohrazení v místě, kde bylo vyztuženo silnými dřevěnými deskami. Zachroptěl, když mu úder vyrazil vzduch z plic. Přes vyvýšenou palubu se přelila vlna a zatopila mladého muže. Pak voda opadla a on se rozkašlal. Plival a dával, měl ústa i hrdlo plné slané tekutiny. Omráčeně se za pomoci obou rukou zvedla vrávorat zpět ke kormidlu.

Ve slabém světle byla Amosova tvář bílá vyčerpáním, když však kapitán uviděl Aruthu, rozesmál se. Jeho výraz s očima široce rozevřenými navozoval dojem šílenství. "Myslel jsem si, že tě to smetlo přes palubu."

Arutha se opřel do kormidla a společně jej přinutit k účelnému pohybu. Amosův bláznivý smích se opět rozezněl a princ zaječel: "Co je tu, k sakru, tak směšné?"

"Podívej!"

Supící Arutha se podíval směrem, kterým Amos ukazoval. Ve tmě rozeznal obrovský černý masiv, tyčící se vedle lodi, černočerné obrysy na temném pozadí. Amos křičel: "Míjíme Velký jižní útes. Zaber, princí z Crydee! Zaber, jestli chceš ještě někdy v životě spatřit suchou zemi!"

Arutha zapráhl všechnu sílu, která mu zbývala, a zatlačil ze strany na kormidlo. Neposednou loď od té strašné skály dělily jen pouhé yardy. Znovu se paluba otřásla a znovu jim pod nohama zahřměl ten děsivý praskavý zvuk. Amos nadskočil. "Ať se propadnu, jestli tahle bárka bude mít ještě nějaké dno, až se dostaneme ven."

Arutha měl dojem, jako by mu rostoucí panika ždímla vnitřnosti. Znenadání jej však přepadlo zvláštní vzrušení.

Vnímál, jak se jej zmocňuje nepojmenovatelný, téměř jásavý pocit. Bojoval s nadlidskou silou a jeho jediným cílem bylo udržet loď ve správném kursu. Nad ohlušujícím řevem přírodních démonů náhle uslyšel jiný zvuk. Byl to smích, jeho vlastní a Amosův smích. Smáli se běsnění kolem. Už nezůstalo nic, z čeho by mohli mít strach. Buď přežijí, nebo nepřežijí. V této chvíli na tom nezáleželo. Vše, co mohli dělat, bylo věnovat se jedinému úkolu, uřídít loď kolem rozeklaných skalisek. Každíčké vlákenko jeho těla se s hrůzou svíjelo radostí, že nespočet rozporů a nejistot zmizel a veškerý smysl života se omezil na tuto nižší úroveň existence, na základní a jedinečný stav bytí. Nezbylo vůbec nic, jen tato jediná zkouška, na které záviselo všechno ostatní.

Arutha překročil nový práh vědomí. Vteřiny, minuty a hodiny ztratily svůj význam. Zápolil bok po boku s Amosem s cizí mocností a snažil se ovládnout loď, zároveň však jeho smysly zaznamenávaly dění kolem do neuvěřitelných podrobností. Přes promočené kožené rukavice cítil tkát dřeva. Vnímál, že látka jeho punčoch se v botách nasáklých vodou zmuchlala a tlačí jej do chodidel. Vítr voněl solí a čpěním mokřích vlněných čapek i plachet, po kterých stékala dešťová voda. Zřetelně slyšel každé zapraskání prken, šlehnutí provazu o dřevo i volání mužů nad nimi. Na tváři cítil mrazivý tající sníh i slanou vodu a studený dotek větru. A smál se. Nikdy si nepřipadal tak blízko smrti a nikdy se necítil víc živý. Svaly se mu vzdouvaly a on se stavěl prvotním a nesmírným silám. Postupovali stále vpřed, nořili se hlouběji a hlouběji do šílenství Úžiny temnot.

Arutha slyšel Amose, jak vykřikuje příkazy a v jednotlivých okamžicích řídí pohyb každého ze svých mužů. Ovládal svou loď, jako by byla nástrojem, loutnou v rukou hudebního mistra. Vnímál každý záchvěv i zvuk a sladil je v jediný akord, harmonii, jež vedla Vánek úsvitu bezpečně rozbouraným oceánem. Posádka reagovala na jeho slova okamžitě, riskujíc životy v houpajícím se lanoví. Věděli, že úspěšný průjezd touto soutěskou závisí pouze na jeho schopnostech.

A pak bylo po všem. V jedné chvíli se s šíleným úsilím snažili vyhnout útesu a vymanit se peklu úžiny a v té příští se do jejich plachet opírala ostrá bríza a temnota byla tatam.

Obloha před nimi byla zatažená, ale z bouře, která je obklopovala celé dny, zbylo jen vzdálené šero na východním obzoru. Arutha se podíval na své ruce, jako by patřily někomu jinému, a pokusil se uvolnit sevření kormidla.

Námořníci jej zachytili, když se zhroutil, a opatrně jej položili na palubu. Nějakou dobu byl beze smyslu. Potom zahlédl Amose sedícího opodál a Vasca, který se ujal řízení. Amosova tvář stále vyzařovala veselí, když říkal: "Dokázali jsme to, chlapče. Jsme v Hořkém moři."

Arutha se rozhlédl. "Proč je pořád taková tma?"

Amos se zasmál. "Je skoro soumrak. Drželi jsme se toho kormidla celé hodiny."

Arutha se také rozesmál. Nikdy neměl pocit takového triumfu. Chechtal se, dokud se mu po lících nezačaly koulet slzy vyčerpání a dokud jej nerozbolelo na bocích. Amos se k němu doplazil. "Víš, co to znamená smát se smrti, Arutho. Už nikdy nebudeš stejný jako dřív."

Arutha popadal dech. "Chvilí jsem si myslel, že ses zbláznil."

Amos přijal mčch s vínem, který mu podával jeden z námořníků, a zhluboka se napil. Podal jej Aruthovi a řekl: "Jo, taky jsi tak vypadal. Je to něco, co zažije jen málo lidí. Je to představa něčeho tak čistého, tak opravdového, že to může být jediné šílenství. Víš, jakou cenu má život a co znamená smrt."

Arutha se podíval nahoru na námořníka stojícího nad nimi a vzpomněl si, že je to muž, kterého Amos hodil přes palubu, aby zabránil vzpouře. Vasco se na něj zamračil, ale on se nepohnul. Amos k němu vzhlédl a mořeplavec se ozval:

"Kapitáne, jenom jsem vám chtěl říct... mýlil jsem se. Jsem námořníkem už třináct let, a vsadil bych se o svou duši s Lims-Kragmou, že žádný člověk neprovede úžinou loď, jako je tahle." Sklopil oči a pokračoval. "Rád se nechám zmrskat za to, co jsem udělal, kapitáne. Ale potom s vámi popluju třeba do horoucích pekel a stejně tak i všichni chlapi tady."

Arutha otočil hlavu a spatřil, že ostatní námořníci se shromáždili pod můstkem nebo se dívají dolů z lanoví. Ozývaly se výkřiky: Jo, kapitáne!" a "To je svatá pravda."

Amos se vyškřábal na nohy a chytil se hrazení, kolena se mu trochu podlamovala. Přelétl zrakem posádku a zvolal:

"Noční hlídka nahoru! Ranní a odpolední hlídka má volno." Obrátil se k Vascovi. "Prohlédněte poškození trupu a pak otevřete lodní kuchyni. Směr - Krondor!"

Arutha se probudil ve své kajutě. Dlouhý Luk seděl vedle něho. "Tady." Vrchní lovčí mu podával misku s kouřící polévkou.

Arutha se nadzvedl a opřel se o loket. Jeho otlučené a unavené tělo zaprotestovalo. Usrkl horké tekutiny. "Jak dlouho jsem spal?"

"Usnul jsi na palubě minulou noc, těsně po západu slunce. Nebo jsi spíš omdlel, jestli chceš slyšet pravdu. Teď jsou

čtyři hodiny po rozednění."

"A počasí?"

"Ujde, přinejmenším není bouřka. Amos už je zpátky na můstku. Myslí si, že by nám počasí mohlo přát po většinu plavby. Poškození spodku nejsou tak zlá, vydrží to, jestli ovšem nebudeme muset čelit další vichřici. Ale i kdyby, Amos říká, že se podél keshanského pobřeží dá najít pár kotvišť, do kterých bychom se v případě potřeby mohli uchýlit."

Arutha vylezl ze svého lůžka, navlékl si plášť a vystoupil na palubu. Amos stál u kormidla a jeho oči sledovaly, jak se vítr opírá do plachty. Pak jeho pohled sklouzl na Aruthu a Martina, šplhající po žebříku nahoru na kapitánský můstek. Chvilku dvojici pozoroval, jako by se mu něco honilo v hlavě, a pak se usmál, když se Arutha zeptal: "Jak si stojíme?"

Amos odpověděl: "Fouká nám příznivý vítr už od chvíle, kdy jsme propluli úžinou. Jestli to tak vydrží, budeme v Krondoru poměrně brzy. Ale vítr se často mění, takže to zřejmě potrvá trochu déle."

Ze strážního koše se ozvalo: "Na obzoru loď!"

"Kterým směrem?" zavolal Amos.

"Dva stupně na levoboku!"

Amos upřel zrak na to místo a brzy se na obzoru vynořily tři drobné bílé skvrnky. Křikl na hlídku: "Co je to za loď?"

"Galeony, kapitáne!"

Amos nahlas zapřemýšlel. "Quegani. To je trochu moc jižně na jejich obvyklé hlídky, jestli jsou to válečná plavidla, a neřekl bych, že vypadají na kupce." Nařídil vytáhnout další plachty. "Jestli se vítr neobrátil, budeme už dost daleko, než se stačí přiblížit. Jsou to necky s rozpláclym dnem a s plachtami, jejich veslaři neudrží tempo na takovou vzdálenost."

Arutha ohromeně sledoval, jak se loď zvětšují. Nejbližší galeona se oddělila od ostatních dvou, aby jim odřízla cestu.

Netrvalo dlouho a už mohl rozeznat její kolohnátské obrysy i majestátní plachty rozprostírající se nad přední a zadní částí paluby. Arutha viděl pohyb vesel rozmístěných po třech řadách na každé straně. Kapitán se očividně snažil vyvinout co největší rychlost. Ale Amosova slova se potvrdila a zanedlouho začala galeona zaostávat. Vzdálenost mezi Vánkem úsvitu a válečnými loděmi narůstala a po nějaké chvíli se Arutha otázel: "Pluli pod queganskou královskou vlajkou. Co asi dělaly queganské bitevní galeony tak daleko na jihu?"

"To vědí jenom bohové," odvětil Amos. "Možná honí piráty, možná hlídají, aby se Keshané neodvažovali plout příliš severně. Je těžké to odhadnout. Quegané považují celé Hořké moře za své teritorium. Je ale lepší nezjišťovat moc zblízka, co mají za lubem."

Zbytek dne pak uběhl bez příhod a Arutha vychutnával chvíle oddechu po nebezpečích prožitých během posledních pár dní. V noci se rozžala záplava jasných hvězd a on strávil několik hodin na palubě studováním zářivých souhvězdí. Martin vystoupil z podpalubí a našel ho s hlavou zvrácenou dozadu. Arutha jeho příchod slyšel a promluvil: "Kulgan a Tully tvrdí, že hvězdy jsou slunce, jako je to naše, a maličkými je dělá jen obrovská vzdálenost."

Martin řekl: "Je to neuvěřitelná myšlenka, ale myslím, že mají pravdu."

"Napadlo tě někdy, zda není některá z nich domovem Tsuranů?"

Martin se opřel o zábradlí. "Mnohokrát, Výsosti. V horách jsou hvězdy vidět stejně jako tady, poté, co vyhasnou táborové ohně. Nezastřené světlem z města či pevnosti hoří po celém nebi. Také mě zajímalo, jestli by některá z nich mohla být sluncem, které svítí na svět našich nepřátel. Karel mi vyprávěl, že jejich slunce je jasnější než naše a jejich svět víc horký."

"Připadá mi to nemožné. Vést válku na takovou propastnou dálku odporuje veškeré logice."

Chvilku stáli potichu bok po boku a obdivovali se nádherné noci, nevšímaví k mrazivému větru, který je nesl do Krondoru. Zvuk kroků je oba přinutil otočit se a ze tmy se vynořil Amos Trask. Na okamžik zaváhal, zrak vpitý do dvou tváří před ním, a pak se k nim přidal. "Díváte se na hvězdičky?"

Neodpověděli. Trask nejdřív hleděl na brázdu zpěněné vody, tvořící se za lodí a pak také obrátil obličej k nebi. "Na světě není druhé takové místo, jako je moře, pánové. Ti, kdož prožili celý svůj život na souši, tomu nikdy nemůžou úplně porozumět. Moře je primitivní, někdy kruté, jindy něžné, a hlavně vždy nepředvídatelné. Ale za noci, jako je tato, jsem bohům vděčný, že jsem se stal mořeplavcem."

Arutha podotkl: "A také trochu mudrcem."

Amos se zachechtal. "Vezni kteréhokoliv námořníka, který křižuje otevřená moře tak dlouho jako já a právě tak často stál tváří v tvář smrti, sloupni vrchní slupku a najdeš pod ní filosofa, Výsosti. To nejsou jen planá slůvka. Nejstarší známá námořnická modlitba je k Ishapevi a zní takto: 'Ishape, moře je širé a můj člun nepatrný, slituj se nade mnou.' To vyjadřuje všechno."

Martin promluvil tiše, téměř jakoby sám k sobě. "Když jsem byl malý chlapec a vyrůstal mezi stromy, mívával jsem stejný pocit. Když člověk stojí vedle kmene tak prastarého, že ani nejzazší lidské vzpomínky tak daleko nesahají, také cítí, co znamená znát své místo v tomto světě."

Arutha se protáhl. "Je pozdě. Přejí vám dobrou noc." Byl už na odchodu, když jej najednou něco napadlo. "Nemám sice dar chápat váš světonázor, ale... jsem rád, že se mohu plavit s vámi oběma."

Poté, co odešel, Martin ještě chvíli pozoroval hvězdnou oblohu. Pak si všiml, že si jej Amos pozorně prohlíží. Upřeně se mu zadíval do očí a řekl: "Zdá se, že se ti něco honí hlavou, Amosi."

"Pravdaže, mistře Dlouhý Luku." Opřel se o hrazení a pokračoval. "Uplýnulo už téměř sedm let od doby, kdy jsem přišel do Crydee. Něco mě svrbí na duši už od chvíle, co jsem se s tebou poprvé setkal."

"Co je to, Amosi?"

"Jsí muž opředený tajemstvími, Martine. V mém životě je rovněž mnoho věcí, o kterých raději nemluví, ale u tebe je to něco jiného."

Zdálo se, že Martina téma rozhovoru zanechává chladným, ale oči se mu nepatrně zúžily. "Není mnoho věcí, které by o mně v Crydee nebyly všeobecně známy."

"To je pravda, ale právě to málo mě znepokojuje."

"Můžeš být klidný, Amosi. Jsem vévodův vrchní lovcí, nic víc."

Amos potichu odporoval: "Já si myslím, že víc. Častokrát jsem procházel městem, když jsem dohlížel na přestavbu, a potkal jsem hodně lidí. Za sedm let jsem o tobě slyšel spoustu klepů. Před nějakým časem jsem si poskládal jednotlivé kousky dohromady a našel jsem odpověď. Vysvětluje to, proč se tvé chování změnilo - jen nepatrně, ale přesto tolik, abych si toho všiml - když jsi v blízkosti Aruthy, a obzvlášť v přítomnosti princezny."

Martin se zasmál. "Vidíš duchy tam, kde žádní nejsou, Amosi. Chceš snad tvrdit, že já, obyčejný lovec, jsem zoufalec zmítaný láskou k mladé princezně? Myslíš snad, že jsem do Carliny zamilovaný?"

Amos se ohradil: "Ne, ale jsem přesvědčen o tom, že ji máš rád. Tak jako každý bratr má rád svou sestru."

Lovecův nůž byl na poloviční cestě z pouzdra za pasem, když Amosova ruka sevřela Martinovo zápěstí. Svalnatý námořník držel jeho paži šikovným chvatem, takže Martin nemohl rukou ani pohnout. "Ovládej svůj hněv, Martine. Byl bych nerad, kdybych tě musel hodit do vody, aby ses zchladil."

Dlouhý Luk se přestal pokoušet uvolnit Amosův pevný stisk a nechal svou dýku sklouznout zpátky do pochvy. Amos ještě chvíli svíral Martinovo zápěstí a pak je pustil. Po nějaké době se Martin ozval: "Ani v nejmenším nic netuší, zrovna tak jako její bratři. Až do této chvíle jsem se domníval, že jedině vévoda a snad další dva lidé vědí co a jak. Jak ty ses o tom dozvěděl?"

Amos odpověděl: "Nebylo to nic těžkého. Lidé často nevidí věci, které mají přímo před očima." Amos se otočil a sledoval plachty nad sebou. Nepřítomně hodnotil každý detail práce posádky, zatímco pokračoval. "V hlavním sále jsem si prohlížel obraz vévody. Kdyby sis nechal narůst plnovous, jaký má on, vaše vzájemná podoba by křičela do světa. Všichni v hradu mluví o tom, jak Arutha postupem času stále více připomíná otce než matku. Od chvíle, kdy jsme se poprvé střetli, jsem nechápal, jak to, že nikdo jiný nepostřehl, že se podobá i tobě. Předpokládám, že si toho nevšimli, protože nechtěli. Vysvětluje to mnohé: proč se ti dostalo od vévody zvláštní pozornosti, když tě přiřadil do služby ke starému lovcímu, a proč jsi byl vybrán jako jeho nástupce, když nadešel čas. Měl jsem nějakou dobu podezření, ale dnes v noci mám jistotu. Když jsem vystoupil ze spodní paluby a vy oba jste se otočili, v té chvíli jsem v první chvíli nevěděl, který z vás je který."

"Bude tě to stát život, pokud se o tom jen slůvkem prokeřneš." V Martinových slovech se neobjevil ani stín vzrušení, prostě jen konstatoval skutečnost.

Amos se pohodlněji opřel. "Nejsem člověk, kterému by se dalo beztestně vyhrožovat, Martine Dlouhý Luku."

"Je to otázka cti."

Amos zkrřížil ruce na prsou. "Lord Borric není první šlechtic, který zplodil levobočka, a není ani poslední. Mnozí nemanželsí synové dokonce dostávají úřady a postavení. Jak by mohla být ohrožena čest vévody z Crydee?"

Martin sevřel oběma rukama zábradlí a v tmavé noci jeho silueta připomínala sochu. Jeho slova zaznívala jakoby z veliké dálky. "Ne jeho čest, kapitáne. Moje." Otočil se tváří k mořeplavci a oči mu zářily zvláštním vnitřním světlem, které zdánlivě nemělo nic společného s odrazem světla lucerny pohupující se za Traskovými zády. "Vévoda věděl o mém narození a z důvodů, které zná jedině on sám, se rozhodl přivést mě do Crydee, když jsem byl sotva odrostlým chlapcem. Jsem si jistý, že otcí Tullymu o mně řekl pravdu, neboť mu bezmezně důvěřuje, a možná i Kulganovi. Ale žádný z nich nemá ani stín podezření, že vím i já. Myslí si, že mě můj původ nezajímá."

Amos se poškrábal na bradě. "To je zapeklitá situace, Martine. Tajemství v tajemstvích. Nu, máš mé slovo - ne kvůli hrozbám, ale kvůli našemu přátelství - že o tom nikomu nepovím, jedině s tvým svolením. Přesto, jestli jsem odhadl Aruthu dobře, dříve či později na to přijde."

"Nech to rozhodnutí na mně, Amosi. Jednoho dne mu to možná řeknu, možná neřeknu."

Amos se odstrčil od zábradlí. "Mám toho ještě hodně na práci, Martine, ale dovol mi říct ještě jedno. Vydal ses na osamělou plavbu. Nezávidím ti tvé rozhodnutí. Dobrou noc."

"Dobrou noc."

Amos odkráčel ke kapitánskému můstku a Martin dál pozoroval známé hvězdy. Z oblohy na něj netečně shlíželi všichni jeho druzi ze samotářských cest po kopcích kolem Crydee. Souhvězdí zářila do noci, Pytlák a Divoký pes, Drak, Kraken a Pět drahokamů. Pak obrátil svou pozornost opět na moře, zíral dolů do jeho černi, ztracen v myšlenkách, o kterých se domníval, že je už navždy pohřbil v hloubi své mysli.

"Na obzoru země!" vykřikla hlídka v lanoví.

"Kterým směrem?" zavolal Amos.

"Přímo před námi, kapitáne!"

Arutha, Martin a Amos seběhli z můstku a rychle se přemístili na příď. Stáli tam a čekali, až i oni spatří pevninu. Amos prohodil: "Cítíte to chvění, pokaždé, když narazíme do vlny? To je tím vyztužením, jestli vím něco o lodích, jako že vím. V Krondoru ji budeme muset dát do doku na opravu."

Arutha pozoroval, jak se uzounký proužek země v dáli v odpoledním světle vybarvuje. I když nebylo úplně jasno, obloha byla poměrně čistá a potažená jen lehkým oparem. "Měli bychom na to mít dost času. Chci se vrátit do Crydee, jakmile bude Erland přesvědčen, ale i kdyby souhlasil okamžitě, nějakou dobu potrvá, než shromáždíme muže a loďstvo."

Martin suše podotkl: "Já bych tedy rozhodně nechtěl pokoušet Úzinu temnot, dokud se trochu nevyčáší."

Amos opáčil: "Máš srdce v kalhotách? Už jsi jí jednou proplul, a nebyla to procházka růžovým sadem. Cesta na Vzdálené pobřeží uprostřed zimy je oproti tomu jen lehce sebevražedná."

Arutha v tichosti vyčkával, až na vzdálené linii pevniny bude možno rozlišit jednotlivé podrobnosti. Ani ne za hodinu už poznávali krondorské věže tyčící se k obloze i lodě ukotvené v přístavu.

"Nuže," ozval se Amos, "jestli čekáte důstojné uvítání, nechám raději rozbalit vaši vlajku a vytáhnout ji na stožár."

Arutha jej zadržel slovy: "Počkej, Amosi. Poznáváš tu loď v ústí zálivu?"

Amos pátravě zkoumal zmíněnou loď. Když připluli ještě blíž, řekl: Je to zatracená potvora. Podívejte, jak je veliká. Princ je teď staví podstatně větší, než když jsem byl v Krondoru naposledy. Trojstěžník, vybavený pro třicet nebo víc plachet, od kosatky až po spankera. Podle tvaru trupu je to bezpochyby bitevní loď. Nechtěl bych se jí postavit s mňí než třemi queganskými galeonami. A museli bychom mít veslaře, protože ty obří kuše, co jsou na přídi a na bocích, by nám z plachtovní dokázaly nadělat pěknou fašírku.

Teď tedy víme, proč se ty queganské lodě toulaly tak daleko od domova. Jestli Království spouští na Hořké moře bitevníky jako tento, pak Queg -"

"Řekni mi, co je to za vlajku na nejvyšším stěžni," přerušil jej Arutha.

Zatímco vplouvali do přístavu, měli mohutnou loď v nevelké vzdálenosti. Na přídi měla vymalováno jméno Královský kyklop. Amos zavrtěl hlavou. Je to královská loď, o tom není pochyb, ale dosud jsem neviděl, aby pluly pod jiným praporem než praporem Krondoru. Na samém vrcholku se ve větru třepetala černá standarta s vyobrazením zlatého orla. "Myslel jsem si, že znám vlajky všech lodí, které kdy křižovaly Hořké moře, ale tuhle tedy neznám."

"Stejný prapor visí v docích, Arutho," upozornil Martin a ukazoval k vzdálenému městu.

Arutha tiše řekl: "Nikdo jej nemohl dosud v Hořkém moři vidět." Jeho tvář se zakabonila a pokračoval: "Až do mého výslovného odvolání jsme natalští kupci, nic jiného."

"Či je to znak?"

Arutha sevřel rukama hrazení, až mu zbělely klouby, a odpověděl: "Je to standarta druhého nejstaršího rodu v Království. Oznamuje světu, že můj vzdálený bratranec Guy, vévoda z Bas-Tyry, je v Krondoru."

Kapitola šestá

KRONDOR

Hostinec byl přeplněn k prasknutí. Amos vedl Aruthu a Martina přes sál k volnému stolu vedle krbu. K Aruthovým uším doléhaly útržky cizích rozhovorů. Při bližším sledování byla nálada v místnosti stísněnější, než bylo patrné na první pohled.

Aruthovi se honila v hlavě spousta myšlenek. Jeho plány o tom, že získá Erlandovu pomoc, se rozplynuly vniveč přesně v okamžiku, kdy vpluli do přístavu. Všude po celém městě byly patrné známky toho, že Guy du Bas-Tyry nebyl ve městě pouhým hostem. Naopak vše nasvědčovalo tomu, že je má plně ve své moci. Muži z městské hlídky pochodovali za důstojníky v černo-zlatých stejnokrojích Bas-Tyry a Guyův prapor vlál na každé z městských věží. Přikolébala se k nim ošuntělá hospodská a Amos objednal tři korbele piva. V tichosti čekali, dokud jim je nedonesla. Když byla žena z doslechu, Amos rozvážně pronesl: "Budeme teď muset pečlivě zvažovat každý náš krok."

Arutha neodtrhl zrak od čehosi, co viděl jen on sám, když se ptal: "Jak dlouho potrvá, než budeme moci odplout?"

"Nejméně tři týdny. Musíme nechat opravit trup a vyměnit dřevo na kýlu. Záleží jen a jen na loďářích, jak dlouho se s tím budou párat. Zima je špatná doba, všichni obchodníci nechávají vytáhnout své lodě na souš, aby byly na jaře připravené k vyplutí. Nicméně první věc, kterou zítra udělám, bude, že se poptám v docích."

"To by mohlo být příliš zdlouhavé. Bude-li potřeba, kup jinou."

Amos povytáhl obočí. "Máme dost peněz?"

"V mé truhle na palubě." S ponurým úsměvem přidal vysvětlení. "Tsurané nejsou jediní, kdo míchají do války záležitosti politiky. Pro mnoho šlechticů v Krondoru a na Východě je válka jen čímsi velmi vzdáleným, něčím, co si jen těžko dokážou představit. Trvá už téměř devět let a jedině, co viděli na vlastní oči a slyšeli na vlastní uši, byly zprávy někoho jiného."

Ale naši oddaní královští kupci nám neposkytují lodě a zásoby jen z lásky ke králi Rodricovi. Mé zlato je určeno na výdaje potřebné k získání a přivedení krondorských vojáků do Crydee, jak na náklady, tak i na úplatky."

"Dobrá tedy," přikývl Amos. "Ale přesto nám to zabere tak týden, dva. Není zvykem vtrhnout do přístavu a zaplatit zlatem za první loď, kterou vidíte. Pokud ovšem nechcete přitahovat nepřijemnou pozornost. A hodně lodí, které jsou na prodej, nemají žádnou cenu. Chvilí to potrvá."

"A také," vložil se do hovoru Martin, "je tady úžina."

"To je pravda," souhlasil Amos. "Ačkoliv bychom vlastně mohli odplout na sever podél pobřeží do Sarthu a tam počkat na příznivější podmínky."

"Ne," odporoval Arutha. "Sarth je součástí princova panství. Jestli má Guy v rukou Krondor, pak jeho agenti a vojáci se jistě roztahují i v Sarthu. Nebudeme v bezpečí, dokud neopustíme Hořké moře. A v Krondoru budeme méně nenápadní než v Sarthu. Zde jsou cizinci běžní."

Amos se na Aruthu dlouze zadíval a pak poznamenal: "No, netvrdil bych, že tě znám stejně dobře jako některé muže, které jsem potkal, ale myslím si, že je ti ledacos přednější než spása vlastního krku."

Arutha se rychle rozhlédl po hospodě. "Měli bychom raději najít místo, kde budeme mít na řeči víc soukromí."

Amos napůl vzdychl a napůl záupěl a ztěžka se zvedl ze své židle. "Plavčikova útěcha sice není místo, kde bych se rád zdržoval, ale našemu účelu poslouží." Zamířil k masivnímu nálevnímu pultu a drahnou dobu hovořil s hostinským. Obltloustlý majitel kořalny po chvíli ukázal nahoru do schodů a Amos přikývl. Pokynul svým společníkům, aby jej následovali, a vedl je tlačenicí v sále ke schodišti, po němž vystoupili do patra, a pak dlouhou chodbou až k posledním dveřím. Otevřel je a nechal oba muže vstoupit.

Za vchodem se rozkládal pokojík, jehož tvůrce patrně nikdy neslyšel slovo pohodlí. Na podlaze ležely čtyři slamníky,

velká nádoba v rohu sloužila jako toaleta a na hrubém stole stála nádoba na olej, ve kterém plaval knot, zřejmě měla připomínat lampu. Světlo skomíralo a napolovic utopené lněné vlákno štiplavě čadilo poté, co Dlouhý Luk vykřesal jiskru a zapálil je.

Amos zavřel dveře a Arutha se ušklíbl. "Teď už chápu, co jsi měl na mysli pod pojmem 'pokoje na výběr'."

"Už jsem spal daleko hůř," odušil Amos a uvelebil se na jedné z matrací. "Pokud si máme uchovat svobodu, měli bychom si raději vymyslet důvěryhodnou totožnost. Prozatím tě budeme oslovovat Arthure. Je to dost podobné tvému vlastnímu jménu, takže by se dalo celkem dobře vysvětlit, kdyby tě někdo zavolał tvým skutečným jménem a ty ses otočil nebo odpověděl. Také se to bude dobře pamatovat."

Arutha i Martin se posadili a Amos pokračoval. "Arthure - abychom si na to zvykli - o navigaci toho nevíš, ani co by se za nehet vešlo, a Martin ještě o něco méně. Bude nejlepší, když se budeš vydávat za syna bezvýznamného šlechtice z nějakého zapadákov. Martine, ty budeš lovec z natalské vysočiny."

"Umím docela slušně jejich jazyk."

Arutha se pousmál. "Dej mu šedý plášť a bude z něj prvotřídní strážce. Já nemluvím ani natalsky, ani keshansky, takže budu synem nízkého šlechtice z východu, který se sem přijel podívat a povyrazit. Málo lidí v Krondoru zná víc než polovinu východních baronů."

"Pokud to ovšem nebude moc blízko Bas-Tyry. Se všemi těmi černými tabardy, kterými se to kolem jenom hemží, by bylo moc pěkné narazit na nějakého falešného bratrance, který je Guyovým důstojníkem."

Arutha se opět zakabonil. "Měl jsi pravdu, když jsi mluvil o tom, co je pro mě přednější, Amosi. Neodjedu z Krondoru, dokud nezjistím, co tu Guy přesně dělá a jaké následky z toho plynou pro průběh války."

"I kdybych pro nás našel loď už zítra," řekl Amos, "což je velmi nepravděpodobné, budeš mít spoustu času na slídění. Nejspíš toho zjistíš víc, než ti bude milé. Ve městě se tajemství neudrží. Na tržišti prodávají své příběhy drbný a fámotvůrci a každý obyvatel tu ví dost, aby ti vykreslil podrobný obrázek toho, co se stalo. Jen si pamatuj - měj uši otevřené a pusu zavřenou. Ti mizerové ti za peníze řeknou, co chceš vědět, ale otočíš se, a bez meškání vyklopí městské hlídce, že ses vyptával." Amos se protáhl a navrhl: "Je sice ještě brzy, ale možná bychom si měli dát teplé jídlo a uložit se ke spánku. Zítra se dost nachodíme, než vykonáme vše, co jsme si předsevzali." S těmito slovy vstal, otevřel dveře a všichni tři se vrátili do hlavního sálu.

Arutha žvýkal téměř vychladlý masový piroh. Sklonil hlavu a přinutil se ukousnout další sousto stánkařova mastného výtvaru. Silou vůle se snažil nemyslet na to, co ukrývá obsah rozmáčeného těsta kromě prodávacem udávaného hovězího a vepřového.

Po straně přitom sledoval brány do paláce prince Erlanda, které se vypíraly na opačné straně rušného náměstí. Dojedl piroh a rychle přešel ke stánku s pivem, kde si objednal velký korbek, aby spláchl protivnou pachut'. Poslední hodinu se zdánlivě bezúčelně potloukal od jedné káry pouličního prodáváče ke druhé a kupoval si to a ono, předstíraje chování nafoukaného syna nevýznamného šlechtice. A za tu hodinu se dozvěděl mnoho.

Martin a Amos se vynořili z davu téměř celou hodinu před určenou schůzkou. Oba se tvářili znepokojeně a neustále se vylekaně rozhlíželi kolem. Když procházeli kolem Aruthy, Amos mu beze slova naznačil, aby šel za nimi. Prodírali si cestu poledním mumrajem a rychle se vzdalovali z velkého náměstí. Protlačili se davem na ne tolik utěšené, zato však o nic méně živé místo a pokračovali stále dál, dokud Amos nepokynul, a všichni vstoupili do určité budovy.

Jakmile byli za dveřmi, Aruthu udeřilo do tváře horko a vlhko, které se vyvalilo na uvítanou. "Lázně?" podivil se Arutha.

Aniž by se v jeho hlase objevil náznak veselí či ironie, Amos řekl: "Potřebuješ se zbavit pouliční špíny, Arthure."

Otočil se k lázeňskému. "Páru pro všechny."

Muž je zavedl do šatny, kde podal každému hrubý ručník a nepromokavý vak na osobní věci. Svlékli se, ovinuli si ručníky kolem těla a nesli si vaky s šaty a zbraněmi do páry.

Rozlehlá místnost byla celá vyložená kachlemi, avšak zdi a podlaha byly špinavé a místy nazelenalé. Vzduch páchl a bylo tam dusno. Ve středu místnosti seděl před vrstvou velkých oblázků na bobku malý polonahý chlapec. Střídavě přikládal do velké pece pod kameny a poléval balvany vodou, takže se z nich řinula velká oblaka páry.

Usadili se na lavici v nejbližší koutě a Arutha se zajímal: "Proč právě lázně?"

Amos zašeptal: "Náš hostinec má velmi tenké zdi. A na místech, jako je toto, se domlouvá velké množství obchodů, takže tři muži šeptající v koutě tu nevyvolají nežádoucí pozornost." Zvedl hlavu a zavolał na chlapce: "Hej, hochu, běž a přines vychlazené víno." Amos mu hodil stříbrnou minci, kterou chlapec chytil ještě za letu. Když se nehýbal, Amos hodil další a klučina odpěchal. Amos si povzdechl: "Od té doby, co jsem tu byl naposledy, podražilo víno dvakrát. Bude nějakou chvíli pryč, ale ne dlouho."

"Co se vlastně děje?" zeptal se Arutha a nesnažil se nijak zakrývat své rozladění. Ručník zapáchal a místnost zrovna tak. Pochyboval, že bude čistší, až odsud vyjde, než kdyby byl celou tu dobu postával na náměstí.

"Martin a já máme špatné zprávy."

"To já také. Už vím, že Guy je vicekrálem v Krondoru. Co jste ještě zjistili?"

Martin promluvil: "Zaslechl jsem rozhovor, díky kterému jsem přesvědčen, že Guy uvěznil Erlanda a jeho rodinu v paláci."

Aruthovi se zúžily oči a jeho slova zněla vztekle. "Ani Guy by se neodvážil vztáhnout ruku na prince z Krondoru." Martin mu oponoval. "Ale ano, kdyby k tomu měl královo svolení. Nevím toho moc o neshodách mezi králem a princem, ale je zřejmé, že Guy má nyní moc nad Krondorem a jedná s královým souhlasem, pokud ne přímo s jeho požehnáním. Říkal jsi mi, že Caldric vás varoval, když jste byli naposledy v Rillanonu. Možná se králova nemoc zhoršila."

"Královo šílenství, jestli chceš mluvit otevřeně," vyštěkl Arutha.

"A jako by toho nebylo dost," přidal se Amos, "vypadá to, že vedeme válku s Velkou Keshí."

"Cože!" vydechl Arutha.

"Jen klepy, nic víc." Amos mluvil tiše a rychle. "Než jsem našel Martina, čmuchal jsem trochu kolem místního domu radosti, nedaleko kasáren tamní posádky. Zaslechl jsem nějaké vojáky, jak vyprávějí o tom, že se za svítání musí vydat na tažení. Když se jedna z jejich chvilkových obdivovatelek zeptala, kdy že je znovu uvidí, odpověď zněla: 'Za tak dlouho, jak dlouho trvá pochod do doliny a zpátky, budeme-li mít štěstí,' a přitom vyslovil jméno Ruthie, aby dáma šťastně nepohlížela s nevolí na skutečnost, že mluví o její doměné neuctivě."

"Dolina?" otázal se Arutha. "To může znamenat jediné Dolinu snů. Kesh musela napadnout posádku v Shamatě s nebyvale velkou jednotkou psích vojáků. Guy není žádný blázen. Je mu jasné, že jediná možná odpověď je rychlý a nesmlouvavý útok z Krondoru. Musí ukázat Velké Keshi, že stále dokážeme bránit své hranice. Jakmile budou psi vojáci z údolí vyhnáni, čekají nás opět nekonečné a zbytečné rozhovory na téma: 'Kdo má na dolinu nárok'. To znamená, že i kdyby Guy chtěl do Crydee poslat pomoc, o čemž pochybuji, nemůže. Není čas na to, aby se vypořádal s Keshí, vrátil se a do jara se dostal do Crydee; nebyl by tam ani do léta." Arutha zaklel. "To je hořká kapka, Amosi." Je toho ještě víc. Brzy ráno jsem podnikl nepříjemnou cestu k lodi, abych se přesvědčil, zda má Vasco všechno pevně v rukou a jestli posádka moc nereptá, že ji držíme na palubě. Naši bárku sledují."

"Jsi si jist?"

"Naprostě. Na nábreží je pár chlapců, postávají tam a předstírají, že spravují sítě, ale ve skutečnosti nepracují. Zato bedlivě sledovali, jak vesluji tam a zpátky."

"Kdo si myslíš, že jsou?"

"Netroufám si hádat. Mohou to být Guyovi lidé, nebo muži stále oddaní Erlandovi. Zrovna tak by to mohli být vyzvědači z Keshe, pašeráci, dokonce i Jízlivci."

"Jízlivci?" zeptal se Martin.

"Čech zlodějů," vysvětlil mu Arutha. "V Krondoru se neděje mnoho věcí bez vědomí jejich vůdce Spravedlivého muže."

Amos Aruthu doplnil. "Ta tajemstvími opředená bytost vládne Jízlivcům ještě pevněji než kapitán své posádky. Ve městě jsou místa, na která nemůže ani princ, ale pro Spravedlivého muže taková místa neexistují. Pokud se o nás z jakéhokoliv důvodu zajímá, máme se skutečně čeho bát."

Jejich rozmluvu přerušil chlapec, který se vrátil s cinovou konvicí vína a třemi poháry. Postavil je na stůl a Amos mu poručil: "Zajdi ještě k nejbližšímu obchodníkovi s vonnými oleji a kadidly, chlapče. Páchne to tu. Kup něco sladkého, co by se dalo nasypat či nalít do ohně."

Hoch si je prohlédl poněkud nedůvěřivě, ale když mu Amos hodil další stříbrnou minci, pokrčil rameny a vyběhl z místnosti. Amos poznamenal: "Vrátí se brzy a mně už došly důvody, proč jej posílat pryč. Každopádně tu zanedlouho bude plno kupců, kteří chodí do páry každé odpoledne."

Až se ten kluk vrátí, vypijte trochu vína, pokuste se odpočinout a neodcházejte moc brzy. Na každý pád je mezi těmi černými zprávami i jeden maličký záblesk světla."

"To by mě tedy zajímalo," ožil trochu Arutha.

"Guy zakrátko odjede z města."

Arutha se ušklíbl. "Stejně jeho muži zůstanou na svých místech. Dá nám to však možnost trochu si oddechnout. V Krondoru mě téměř nikdo nepozná, je to už devět let, co jsem tu byl naposledy. Navíc většina z těch, kteří mě tehdy viděli, pravděpodobně zmizela zároveň s princem. Také jsem rozvažoval o jistém plánu. Když bude Guy mimo Krondor, je dokonce větší šance na jeho úspěch."

"Jaký plán?" zajímalo Amose.

"Řeknu vám jej, až ho budu mít úplně promyšlený. Potřebuji ještě nějaký čas. Kde bychom se mohli bezpečně setkat?" Amos uvažoval. "Nevěstince, opiové domy i herny jsou stejně nevhodné jako hospody. Buď je ovládají Jízlivci a zaznamenávají příchod i odchod každého jednotlivce, nebo jsou tamjiní, kteří hledají zpeněžitelné informace. Pokud někdo z nich zaslechne, co nemá, během pár minut tě má v parádě městská hlídka nebo Jízlivci." Na okamžik se odmlčel. Pak se najednou rozzářil. "Vím o takovém místě! Až stráže zazvoní na gong, dvě hodiny po západu slunce, sejdem se na východním konci Kostelního náměstí."

Chlapec se vrátil a hodil na oheň hrstičku kadidla. Rozhovor tak byl u konce. Arutha se co nejpohodlněji opřel a uskrával chladného vína, které se ve vedru parní lázně rychle ohřívalo. Zavřel oči, ale neodpočíval, v duchu si probíral nastalou situaci. Po nějaké chvíli nabyl dojmu, že jeho nápad by mohl vyjít, podaří-li se mu dostat se k lordu Dulanicovi. Ztratil trpělivost a jako první vstal, opláchl se, natáhl na sebe šaty a opustil lázně.

Arutha čekal na Martina a Amose, přicházející z různých částí města na Kostelní náměstí. Po celém obvodu prostranství se tyčily chrámy významných i méně důležitých bohů. V některých bylo rušno, poutníci a uctívající se valili dovnitř i ven, a jiné byly naopak téměř opuštěné.

Amos přistoupil k princovi a prohodil: "Jak se ti dnes odpoledne vedlo?"

Arutha tiše odpověděl: "Strávil jsem čas v hospůdce, zabavil jsem se sám. Zaslechl jsem něco o Erlandovi, ale když jsem se chtěl přiblížit, ti, co o něm mluvili, se stáhli. Jinak jsem přemýšlel o mém záměru."

Martin se rychle rozhlédl a poznamenal: "Vybral jsi nešťastné místo, Amosi. Na tomto konci náměstí stojí jen chrámy bohů temnot a chaosu."

Amos pokrčil rameny. "Což znamená, že tudy nepůjde po setmění moc lidí. A máme tu dobrý výhled, kdyby někdo přicházel." Obrátil sek Aruthovi. "Takže v čem spočívá tvá taktika?"

Arutha promluvil rychle a nehlučně. "Všiml jsem si dnes dopoledne dvou věcí. Pozemek paláce stále hlídá Erlandova osobní stráž, takže Guyova vláda musí mít svá omezení. Za druhé, pár Erlandových dvořanů vešlo a vyšlo celkem volně, velká část každodenních vládních záležitostí Západního království tudíž jistě zůstala beze změny."

Amos se poškrábal na bradě, přemýšlel. "To dává smysl. Guy s sebou přivedl vojsko, ne úředníky. Ti jsou stále v Bas-Tyře a starají se o domácí povinnosti."

"A to znamená, že lord Dulanic i další, kteří nestojí zcela za Guyem, jsou stále schopni nám pomoci. Podá-li nám pomocnou ruku Dulanic, má cesta bude úspěšná."

Jak to?" divil se Amos.

Jako Erlandův rytíř-maršál ovládá Dulanic posádky panství podřízených Krondoru. On sám může povolát vojska z Durronského údolí a Malacova Kříže. Nařídí-li jim vydat se do Sarthu, mohli by se spojit i s tamní posádkou a nalodit se k cestě do Crydee. Byl by to náročný pochod, ale přesto by se nám mohlo podařit dopravit je do Crydee do jara."

"A také by netrpěl tvůj otec. Právě jsem se chystal ti to říct: Slyšel jsem, že Guy poslal vojáky z krondorských kasáren za tvým otcem."

Arutha odvětil: "To je divné. Nedovedu si představit, že by chtěl Guy otci pomáhat."

Amos zavrtěl hlavou. "Není to tak zvláštní. Tvůj otec si bude myslet, že Guy byl králem poslán jen proto, aby Erlandovi pomohl, protože předpokládám, že pověsti o Erlandově uvěznění ve vlastním paláci zatím nejsou příliš rozšířené. Také je to vhodná záminka, jak zbavit město důstojníků a vojáků oddaných princů."

I tak je to pro tvého otce velké dobrodíní. Podle všeho se na Sever odebralo téměř čtyři tisíce mužů. To by mohlo stačit, pokud by se Tsurané rozhodli zaútočit na vévodu."

Martin nadhodil: "Ale co když napadnou Crydee?"

"Právě kvůli tomu musíme vyhledat pomoc. Potřebujeme se dostat do paláce a najít Dulanice."

"Jak?" zeptal se Amos.

"Doufal jsem, že tě něco napadne."

Amos se zadíval do země a po chvíli položil Aruthovi otázku. "Je v paláci někdo, koho znáš a komu se dá důvěřovat?"

"Předtím jsem jich mohl jmenovat tucet, ale po tom všem raději nevěřím nikomu. Neodvážuji se ani hádat, kdo stojí za vicekrálem a kdo za princem."

"Potom musíme vyzvědět víc. A také je nutné poslouchat zprávy o lodích vhodných k přepravě. Jakmile jich několik najmeme, necháme je proklouznout z přístavu, po jedné nebo po dvou, každých pár dní. Jestli máme přepravit muže ze tří vojsk, budeme jich potřebovat pěknou spoustu. Ovšem za předpokladu, že získáš Dulanicovu podporu, což nás přivádí zpátky k potížím se vstupem do paláce." Amos potichu zanačoval. "Víš jistě, že nechceš tohle řemeslo pověsit na hřebík a stát se privateerem?" Aruthův výraz svědčil o tom, že ho to nepobavilo. Amos se ušklíbl. "Asi ne."

(Privateer - námořní loupežník, pirát.)

Arutha řekl: "Zdá se, že znáš místní podsvětí dobře, Amosi. Použij své zkušenosti a najdi způsob, jak se dostaneme do paláce, i kdyby to mělo být třeba přes švadlenu. Já budu hlídat všechny Erlandovy lidi, kteří projdou přes velké prostranství. A ty, Martine, měj prostě uši nastražené."

Amos dlouze, odevzdaně vzdechl a prohlásil: "Pokusit se vniknout do paláce je hodně nebezpečné a chci, abys věděl, že jsem tě varoval." Zvedl palec a ukázal na nedaleký chrám. "Zajdu pro jistotu i do Ruthiina chrámu a poprosím paní štěstěnu, aby se na nás usmála."

Arutha vydoloval ze svého váčku zlatou minci a hodil ji Amosovi. "Pomodli se k té dámě i za mě. Uvidíme se později v hostinci."

Arutha se ztratil ve tmě a Amos ukázal bradou k chrámu bohyně štěstí. "Půjdeš jí obětovat se mnou, Martine?"

Noční klid byl znenadání přerušen troubením trumpet povolávajících muže do zbraně. Arutha byl u okna první, rozrazil dřevěné okenice a vyhlédl ven. Vzhledem k tomu, že město spalo, jen nemnoho světla zakrývalo záři na východě. Amos se postavil Aruthovi po bok a Martin stanul těsně za nimi.

Martin ohodnotil situaci. "Táborové ohně, celé stovky." Vreční lovčí mrkl na jasnou oblohu a podle postavení hvězd určil čas. "Dvě hodiny do úsvitu."

"Guy připravuje vojsko na pochod," tiše poznamenal Arutha.

Amos se vyklonil hluboko z okna. Téměř si vykroutil krk, ale podařilo se mu letmo zahlédnout přístav. V dáli volali muže k nalodění. "Zní to, jako když se chystá i loďstvo."

Arutha se opřel oběma rukama o stůl pod oknem. "Guy posílá pěšáky lodí dolů po pobřeží na jezero Snů, do Shamaty, a jeho kavalerie mezitím pojede na jih po svých. Pěší oddíly dorazí do města odpočaté natolik, aby podpořily obranu, a až se tam dostanou i jízdní oddíly, nebude jim už zle z cestování po moři. A budou tam téměř současně."

Jakoby na potvrzení jeho slov se od východu ozvalo dunění mašínujících vojáků. Po několika minutách se vynořili v dohledu první pěšáci. Arutha a jeho průvodci je pozorovali, kterak procházejí kolem otevřených vrat hostinského dvora. Lucerny matně osvětlovaly jejich tváře a dodávaly pochoduujícím mužům zvláštní nepozemský vzhled. Kráčeli pravidelně a vlajky se zlatými orly se jim třepetaly nad hlavami. Martin řekl: "Jsou to dobře vycvičené jednotky."

Arutha k tomu podotkl: "Guy má mnoho vlastností, a většina z nich je nepříjemná. Ale jedna věc se mu nedá upřít: je to ten nejlepší vojevůdce v Království. Dokonce i můj otec je nucen to uznat, ačkoliv jinak pro toho člověka nemá dobré slovo. Kdybych byl králem, poslal bych východní armády bojovat pod jeho velením proti Tsuranům. Třikrát Guy táhl proti Keshi a třikrát ji zrtlil. Pokud Keshané nevědí, že je na Západě, pouhý pohled na jeho prapor by je mohl přimět k míru. Bojí se ho a váží si jej." Aruthův hlas zněl pojednou zamyšleně. "Je tu jistá záležitost. Když se Guy stal vévodou z

Bas-Tyry, utrpěl nějakou pohanu - otec mi nikdy neřekl, co se mu stalo - a začal nosit černou, jakýsi odznak, který mu vysloužil přezdívku Černý Guy. Taková věc vyžaduje zvláštní druh osobní odvahy. A ať o něm říká, kdo chce, co chce, nikoho nenapadlo nazvat jej havranem."

Vojáci stále rázovali pod okny a Arutha i jeho společníci je sledovali mlčenlivě. A když začalo vycházet slunce, poslední pěšák zmizel za rohem v ulici mířící do přístavu.

Toho rána, kdy před svítáním prošlo městem Guyovo vojsko, bylo vyhlášeno, že město je uzavřeno. Brány byly zamčeny pro všechny cestovatele a přístav zatarasen. Arutha odhadoval, že je to běžný postup, aby se zabránilo keshanským zvědům opustit město a rychlým člunem nebo na čilém koni dopravit zprávu o Guyově tažení. Amos využil návštěvy Vánku Úsvitu, aby si prohlédl blokádu zálivu. Zjistil, že je pouze lehká, neboť Guy nařídil většině loďstva vyjet dál od břehu a uchystat tak léčku všem keshanským flotilám, které by náhodou zjistily, že město je bez posádky, a chtěly je napadnout. Sidlo nyní chránila městská stráž v Guyových stejnokrojích, protože poslední krondorský voják už odešel na Sever. Mezi lidmi také kolovaly pověsti, že Guy boje na hranicích sám dohodl nebo vyprovokoval, aby mohl vyslat posádky pryč a ponechat si u sebe jen vojáky jemu oddané.

Arutha trávil většinu času po hospodách, obchodech a tržištích, kde bylo nejpravděpodobnější, že potká někoho z paláce. Amos se potloukal v blízkosti přístavu anebo v nejchátrnějších čtvrtích, zejména v nechvalně známé Chudinské, a začal se nenápadně vyptávat na možnosti ohledně lodí. Martin využil svého přestrojení za obyčejného lesníka a prostě si chodil kamkoliv, kde to vypadalo slibně.

Tak uběhl skoro celý týden a třem kumpánům se podařilo získat jen málo nových zpráv. Šestáho dne poté, co Guy opustil město, na Aruthu zamával uprostřed rušného náměstí Martin.

"Arthure!" volal lovčí a utíkal k Aruthovi. "Pospěš si." Vydali se k zálivu, kde se nacházela krčma s názvem Plavčíkova útěcha.

V hostinském pokoji našli Amose nataženého na lůžku a odpočívajícího před noční výpravou do Chudinské čtvrti.

Jakmile za nimi zapadly dveře, Martin spustil: "Myslím, že vědí, že Arutha je v Krondoru."

Amos vyskočil na nohy a Arutha koktal: "Co? Jak...?"

"Těsně před polednem jsem zašel do hospody nedaleko kasáren. Je tam teď, když je vojsko pryč, celkem klid. Byl jsem už na odchodu, a vtom vstoupil jeden muž. Byl to písař starosty té čtvrti a celý hořel nedočkavostí, až se s někým podělí o to, co ví. Tak jsem objednal nějaké víno a zahrál jsem si na prostého lesníka, který je celý vedle z tak důležitých osoby. Získal jsem si jeho důvěru.

Ten člověk mi prozradil tři věci. Lord Dulanic zmizel z Krondoru téže noci, kdy odjel i Guy. Jako důvod prý uvedl, že musí vyřídit nějaké záležitosti na jakémsi bezejmenném panství na Severu, když je nyní vicekrálem Guy, ale ten písařík o tom pochyboval. Druhá zpráva se týkala smrti lorda Barryho."

Arutha překvapeně vyhrkl: "Princův admirál je mrtev?"

"Ten muž povídal, že Barry zemřel za záhadných okolností, ačkoliv se nikdo nechystá k žádnému úřednímu prohlášení.

Jakýsi východní lord, Jessup, převzal nad krondorským loďstvem velení."

"Jessup je Guyův člověk," řekl Arutha. "Byl velitelem bas-tyrské části královského loďstva."

"A konečně také naznačil, že ví o utajované skutečnosti, jež se týká pátrání po někom, koho nazval pouze 'vicekrálovým královským příbuzným'."

Amos zaklel. "Nevím, jak je to možné, ale někdo tě poznal. Erland a jeho rodina jsou uvězněni v paláci a je nepravděpodobné, že by do Krondoru zavítal v posledních dnech nějaký další královský bratranec, pokud jich ovšem nemáš víc a nezatajil jsi nám je."

Arutha si Amosova nevalného humoru nevšímal. Za tu chvíličku, kterou Martinovi trvalo vypovědět svůj příběh, všechny jeho plány na pomoc Crydee se sesypaly jako domeček z karet. Město bylo plně v rukou lidí oddaných Guyovi a těch, kterým bylo jedno, kdo vládne královým jménem. V celém městě nebyl nikdo, koho by mohl požádat o podporu a Aruthovi bylo hořko z toho, že svůj úkol nezvládl. Tiše a smutně se ozval: "Nezbývá nám tedy nic jiného než se co nejdříve vrátit do Crydee."

"To nemusí být tak jednoduché," připomněl Amos. "Dějí se ještě jiné podivné věci. Navštívil jsem místa, kam si člověk obvykle chodí najmout někoho na ne zrovna poctivou práci, ale ať jsem přišel, kam jsem chtěl, všude bylo jedinou odpovědí na moje nenápadné dotazy jen veliké ticho. Kdybych je neznal, řekl bych, že Spravedlivý muž zavřel krám a všichni Jízlivci nyní slouží v Guyově armádě. Nikdy jsem ještě nenarazil na takovou sbírku hluchých hospodských, nevšimavých kurev, neznalých žebráků a nemluvných hazardních hráčů. Jeden nemusí být právě génius, aby poznal, že je něco v nepořádku. Bez ohledu na to, jak slibně spolupráce vypadá, tu s cizinci nikdo nemluví. Takže se nemůžeme spoléhat na to, že by nám kdokoliv pomohl dostat se pryč z města. A pokud Guyovi slídilové vědí, že jsi v Krondoru, neodstraní blokádu ani neotevrou brány dřív, než tě dostanou. A kupci se mohou klidně ukřičet, že jim nejdou obchody."

"Jsme v tom až po uši," souhlasil Martin.

"Ale jestli mají Guyovi muži jen podezření, že jsem v Krondoru, mohli by se za čas usilovným pátráním unavit."

"To je pravda," přitakal Amos, "a Jízlivci by opět mohli začít podnikat. Kdyby souhlasili s tím, že nám pomohou - pochopitelně za nemalou sumičku - získali bychom tak mocné spojence a naděje na opuštění města by se podstatně zvýšila."

Arutha sevřel ruku v pěst a udeřil do pryčny, na níž seděl. "Prokletý Bas-Tyry. S radostí bych mu bez meškání zakroutil krkem. Nejenže ohrožuje Západ, ale tím, že vyvěsil nad Krondorem svoji vlajku, dává v sázku celé Království. Teď se možná rozdělí na dvě poloviny, které se na sebe vrhnou v bratrovražedném boji. Stane-li se něco Erlandovi nebo někomu z jeho rodiny, neodvratně bude následovat občanská válka."

Amos pomalu pokýval hlavou. "To posláni se nám pěkně zamotalo, ale není to tvá chyba, Arutho." Povzdech si. "Přesto nesmíme zpanikařit. Přítel Martin možná poslední písařově poznámce nesprávně porozuměl. Nebo ten muž třeba mluvil jen proto, že se chtěl vytahovat, a nic z toho není pravda. Musíme být opatrní, ale nemůžeme se otočit na podpatku a zbaběle prchnout. Kdybys opustil hostinec, někdo by si toho mohl všimnout. Lepší bude, když zůstaneš nablízku, chovej se stejně jako předtím, ale obezřetně. Já budu pokračovat ve shánění někoho, kdo by nám pomohl dostat se z města. Třeba přesvědčím pašeráky, když už ne Jizlivce."

Arutha vstal z lůžka a rozhodl: "Nemám sice hlad, ale každý den jsme večeřeli dole v sále. Myslím, že bychom se měli sebrat a jít se najíst."

Amos jej zastavil pohybem ruky. "Počkej ještě chvíli. Zaběhnu do doku a podívám se na loď. Pokud si ten Martinův písař nevymýšlel, potom zajisté prohledávají každou loď v přístavu. Chci varovat Vasca a posádku, aby byli připraveni v případě nutnosti opustit bárku a našli nějaké místo, kde by se dala schovat tvá truhlička. Nebudou vytahovat naši loď k opravě ještě nejméně týden, takže musíme jednat s rozmyslem. Už kdysi jsem utíkal skrze zátarasy, ale nechtěl bych se o to pokoušet s tak děravými neckami, jako je Vánek úsvitu. Kdybychom však neměli jinou možnost..." Ve dveřích se otočil a upřeně se zadíval Aruthovi a Martinovi do tváří. "Je to ošklivá bouře, chlapci, ale už jsme čelili horší."

Arutha s Martinem seděli v hostinci a nemluvili, když Amos vstoupil. Námořník přistoupil k jejich stolu, odsunul židli a hlasitě si objednal jídlo a pivo. Jakmile byl obslužen, promluvil: "Všechno je zařízeno. Tvá truhla je v bezpečí po dobu, kdy zůstane loď ukotvena."

"Kam jsi ji ukryl?"

"Je pečlivě zabalená do nepromokavého plátna a pevně přivázaná ke kotvě."

Aruthu to zaujalo. "Pod vodou?" zeptal se.

"Šaty si můžeš koupit nové a zlatu ani drahému kamení to neublíží."

Martin se otázel: "A jak se daří posádce?"

"Trochu reptají, že jsou v přístavu druhý týden a ještě nevystoupili na břeh. Ale jsou to dobří chlapci."

Dveře hostince se otevřely a dovnitř vešlo šest mužů. Pět z nich zaujalo místa nedaleko vchodu a jeden zůstal stát a přehlížel místnost. Amos zasykl: "Vidíte toho chlapíka s krysím obličejem, který se právě posadil? Je to jeden z těch, kteří minulý týden hlídali v docích. Zdá se, že mě sledovali."

Stojící muž si Amose všiml a vydal se k němu. Byl to prostě vyhlížející člověk s otevřenou tváří. Světlé nazrzlé vlasy mu poletovaly kolem hlavy a na sobě měl obyčejný námořnický oděv. V ruce mačkal vlněnou čapku, a když přišel ke stolu, usmál se.

Amos pokývl a muž spustil: "Jestli jste velitel Vánku úsvitu, chci s váma mluvit."

Amos povytáhl obočí, ale neřekl nic. Ukázal na volnou židli a muž se posadil. "Menuju se Radburn. Hledám flek, kapitáne."

Amos se rozhlédl a zjistil, že Radburnovi přátelé předstírají nevšímavost ohledně dění u jejich stolu. "Proč na mé lodi?"

"Zkoušel jsem i jiný. Všechno je plný. Jen jsem myslel, že se zeptám."

"Kdo byl tvým posledním mistrem a proč jsi odešel z jeho služeb?"

Radburn se srdečně zasmál. "No dobrá. Naposled jsem sloužil na člunu, kterej vozí zboží od zakotvených lodí na břeh. Už mě to nebavilo, dělal jsem tam dýl než rok." Odmlčel se, když se přiblížila hospodská. Amos objednal další rundu piva. Jedno bylo postaveno i před Radburna, který upřel na Amose světlé oči. "Díky, kapitáne." Dopřál si hlubokého doušku a pak si otřel ústa hřbetem ruky. "Než jsem se dostal k tomuhle, plavil jsem se s kapitánem Johnem Averym na palubě Liliputa."

"Znám toho malého kohoutka. A také Johna Averyho, ačkoliv jsem ho neviděl od té doby, co jsem byl naposledy v Durbinu, tak pět nebo šest let."

"No, trochu jsem se namáznul a kapitán mi řekl, že na lodi nechce žádnýho kořalu. Nepil jsem víc než každěj druhej, kapitáne, ale vy znáte, jakou má mistr Avery pověst, uctívá přece bílou Sung."

Amos se podíval na Martina a na Aruthu, ale nepromluvil. Radburn se zeptal: "Tohle jsou vaši důstojníci, kapitáne?"

"Ne, obchodní společníci." Když bylo zřejmé, že Amos už nic víc nepoví, Radburn nechal otázku totožnosti plavat.

Amos se konečně ozval: "Jsme ve městě déle než týden, ale měl jsem hodně zařizování. Co je tady nového?"

Radburn pokrčil rameny. "Válka pokračuje. Je to dobrý pro kupce, ale zlý pro ostatní. Taky tu máme tu patálii s Keshi. Dřív byly starosti jen na Vzdáleném pobřeží, ale teď... Krondor by nemusel zůstat tím příjemným místem, pokud vícekrát nezažene ty keshanské psy zpátky do jejich boudy. Jináč jsou tu jen obvyklý klevety..." Rozhlédl se kolem, jako by se chtěl přesvědčit, zda někdo nenaslouchá. "...a pak taky některý ne tak obvyklý."

Amos zvedl svůj pohár ke rtům a stále mlčel. "Od chvíle, kdy sem přišel vícekrát," pokračoval Radburn tiše, "se všechno v Krondoru změnilo. Spravedlivý muž si už nemůže být na ulicích jist, pobíhají tu durbinští otrokáři a taky verbíři, což je skoro stejně zlý. Proto potřebuju loď, kapitáne."

"Verbíři!" Amos vybuchl. "V královském městě nebylo nic takového třicet let."

"Bylo nebylo, teď je všechno jinak. Trošku se máznete, nenajdete bezpečný místo na přespání a tihle lidi vás seberou a šoupnou do žaláře. To není správný, tak to prostě nemá bejt. Jen to, že chlap zrovna nemá loď, nedává nikomu právo poslat ho do Jessupova loďstva na sedum let. Sedum let honit piráty a válčit proti queganským galeonám!"

Amosovy oči se ztížily. "Je pravda, že Guy vládne Krondoru? Slyšeli jsme o tom vyprávět, ale bylo to trochu zmatené."

Radburn kývl. "To je pravda, kapitáne. Je to zmatek. Před měsícem lord Guy přijel, za ním jeho vojsko, prapory vlály, bubny duněly a tak. Princ, tak se to říká, ho přivítal a staral se o něj moc dobře, dokonce i přesto, že Bas-Tyra s sebou vezl od krále papír, že ho jmenuje vicekrálem. Princ mu dokonce pomáhal, říká se, dokud se mu nedoneslo to o těch

verbířích a tak." Snížil ještě více hlas a téměř šeptal: "Slyšel jsem, že když si stěžoval, Guy ho zamknul v jeho pokojích. Hezký komnaty, řek bych, ale když nemůžeš odejít, je to stejný jako v cele. To sem slyšel."

Aruthu Radburnovo vyprávění velmi rozhořčilo, chystal se promluvit, když tu jej Amos varovně chytil za paži a umlčel jej. Pak pronesl: "Dobrá, Radburne. Vždy se mi hodí muž, který se plavil s Johnem Averym. Povím ti co a jak. Musím jít ještě dnes v noci jednou na loď a ve svém pokoji mám několik osobních věcí, které tam potřebuji odnést. Půjdeš se mnou a odneseš je."

Amos vstal, a aniž by muži poskytl sebemenší prostor pro výmluvu, popadl jej za paži a táhl jej směrem ke schodům. Arutha krátce střelil pohledem po těch, kteří přišli zároveň s Radburnem. Zdálo se, že zatím nemají tušení, co se na druhém konci přeplněného sálu děje. Amos dál vlekl Radburna po schodech a Martin s Aruthou spěchali těsně za nimi. Amos postrkoval Radburna chodbou, a jakmile za nimi zapadly dveře do jejich pokoje, prudce se otočil a uštědřil mu pořádnou ránu do břicha. Radburn se předklonil bolestí a v té chvíli dopadlo do jeho tváře Amosovo koleno. Sesul se k zemi a zůstal ležet bez hnutí.

"Co se to tady děje?" kroutil hlavou Arutha.

"Ten muž je lhář. John Avery je v Keshi hledán. Před dvaceti lety zradil durbinské kapitány a nechal je napospas queganské nájezdni flotile. Radburn nehnul ani brvou, když jsem říkal, že jsem Averyho viděl před šesti lety v Durbinu. A také příliš dává najevo neúctu k vícekráli. Jeho příběh smrdí jako týden leklá ryba. Kdybychom s ním vyšli ze dveří, za druhým rohem by se na nás sesypal nejmíň tucet mužů."

"Co budeme dělat?" nevěděl si rady Arutha.

"Zmizíme odsud. Jeho přátelé budou na schodech v minutce." Ukázal na okno. Martin stál vedle dveří, Arutha mezitím už odhrnoval špinavý závěs a zatlačil proti dřevěným okenicím. Amos poznamenal: "Teď uvidíte, proč jsem vybral tento pokoj." Necelý yard pod okenním parapetem se rozprostírala střecha stáje.

Arutha na ni vstoupil a Amos s Martinem v těsném sledu za ním. Opatrně spěchali po prudce se svažující střeše, až doběhli na její okraj. Arutha seskočil, dopadl tiše, následován Martinem. Amos přistál o něco nešikovněji, jeho důstojnost však příliš neutrpěla.

Uslyšeli kašel a vzápětí kletbu. Vzhledli. V okně se objevila zkrvavená tvář. Radburn zakřičel: "Jsou na dvoře!" a tři uprchlíci se kvapně rozeběhli k bráně.

Amos si nadával. "Měl jsem mu podříznout krk."

Prchali k vratům. Jakmile se vynořili na ulici, Amos zachytil Aruthu za rameno. Ulicí se k nim hnala skupina mužů.

Arutha a jeho společníci se úprkem vydali opačným směrem a zahrnuli do temné uličky

Pádili mezi zdmi domů, překřídili rušnou třídu, kde převrátili několik vozíků naložených zbožím, a zabočili do další tmavé pasáže. Za nimi se nesly výkřiky rozhněvaných majitelů převržených kár. Pokračovali v běhu, protože zvuk jejich pronásledovatelů zněl stále nedaleko. Proplétali se bočními uličkami a zapáchajícími průchody nočního Krondoru. Zabočili za další roh a ocitli se v dlouhé úzké ulici lemované po obou stranách vysokými budovami. Amos se přitiskl k nároží a dal Aruthovi a Martinovi znamení stát. Velice potichu řekl: "Martine, utíkej k dalšímu rohu a rozhlédni se kolem. Arutho, ty běž na druhou stranu." Ukázal k místu, odkud se linulo slabé světlo. "Já zůstanu tady a budu hlídat. Jestli se budeme muset rozdělit, směřujte k lodi. Je jen slabá naděje, že se podaří prorazit blokádu, ale pokud ano, řekněte Vascovi, ať pluje do Durbinu. Za své zlato si koupíte dostatečnou ochranu, nechte opravit loď a vraťte se do Crydee. Teď si pospěšte."

Arutha a Martin uháněli ulicí každý jiným směrem a Amos se chystal zdržet hlídku. Náhle se v těsném prostoru uličky rozlehly výkřiky a Arutha se ohlédl. V dálce uviděl postavu Martina bojujícího s několika muži. Chystal se mu vydat na pomoc, ale Amos volal, "Pokračuj. Já mu pomohu. Dostaň se odsud!"

Arutha váhal, pak se znovu rozběhl za světlem. Když se dostal na roh, sotva popadal dech a málem se mu smekly nohy, jak prudce zastavil. Ocitl se na dobře osvětlené hlavní třídě plné chodců. Byla tu spousta kupeckých vozíků ověšených lucernami a podomních obchodníků prodávajících své zboží lidem, kteří se vyšli po večeri projít. Počasí bylo příjemné - tuto zimu nebylo pravděpodobné, že napadne nějaký sníh - a v ulicích byly davy obyvatel města. Podle stavu okolních budov a oblečení tamních lidí Arutha poznal, že se nachází v bohatší čtvrti.

Vykročil do ulice a přinutil se kráčet vycházkovým tempem. Otočil se a naoko si prohlížel zboží obchodníka s oděvy. Spatřil, že z uličky, odkud právě vyšel, se vynořilo několik mužů. Popadl křiklavě rudý plášť z hromady obleků a přehodil si jej přes ramena. Hlavu si zakryl kápí. "Ale, ale, co si to dovoluujete?" ozval se hlasitý chraplavý šepot starého muže s vráscitou tváří.

Arutha nasadil nosový hlas a bránil se: "Ach, dobrý muži, snad si nemyslíte, že si pořídím nový oděv, aniž bych vyzkoušel, jak mi padne?"

Jakmile prodavač zjistil, že před ním stojí možný zákazník, jeho chování se rázem změnilo. Přátelsky se omlouval. "Ale ne, samozřejmě že ne, pane." Prohlížel si Aruthu ve špatně ušitém plášti a drmolil: Je to bezvadné, pane. Ta barva vám výborně sluší, pokud mohu soudit."

Arutha se odvážil po straně se ohlédnout za svými pronásledovateli. Muž jménem Radburn stál na rohu, na obličejích měl zaschlou krev a jeho nos byl oteklý, ale přesto byl schopen řídit pátrání svých mužů. Arutha si poupravil plášť, veliký a neforemný, jenž na něm visel a dosahoval téměř na zem. S předstíranou vybíravostí se obrátil na kupce. "Myslíte? Nechtěl bych se objevit na dvoře jako nějaký otrhanec."

"Ach, tak na dvoře, pane? Věřte mi, pro takovou příležitost je to to pravé. Dodává vašemu vzhledu uhlazenost a švih."

"Kolik stojí?" Arutha sledoval, jak Radburnovi lidé procházejí davem, někteří z nich nahlíželi do hospod a výkladů, druzí spěchali na místo svého určení. Z malé uličky vycházeli další a Radburn jim v rychlosti cosi sděloval. Několik jich poslal na rušnou třídu a s ostatními se vrátil zpět stejnou cestou, jakou přišli.

"Je z té nejlepší látky vyrobené v Ranu, pane," vykládal prodavač. "Byla dovezena za drahé peníze z pobřeží

Královského moře. Nemohu jej prodat za míň než za dvacet zlatých dukátů."

Aruthovi ta nehorázná cena vyrazila dech, na okamžik zapomněl, co tam vlastně dělá. "Dvacet!" Ztišil hlas, když po něm jeden z procházejících Radburnových nohsledů střelil pohledem. "Můj drahý příteli," pokračoval už opět v započaté hře, "já si chci koupit plášť, ne založit roční rentu tvým vnukům." Radburnův slídil se otočil a zmizel mezi vozíky. "Koneckonců, je to jen vnější obal, řekl bych. Myslím, že dva dukáty budou víc než dostatečné."

Muž vypadal jako zasažený bleskem. "Pane, vy mě chcete ožebračit. V žádném případě nemohu slevit pod osmnáct zlatých."

Dohadovali se ještě dalších deset minut, než Arutha opustil stánek s červeným pláštěm za osm zlatých dukátů a dva stříbrné tolary. Byl to dvojnásobek jeho skutečné hodnoty, ale odvrátil tak pozornost pátračů, které nezajímalo muž handlující s pouličním obchodníkem, hledali přece šlechtice na útěku. Za skutečnost, že se zbavil jejich pozornosti, by Arutha s chutí zaplatil i stokrát víc.

Arutha zůstal obezřetný a neustále dával pozor, zda jej nikdo nesleduje. Pokračoval v chůzi širokou ulicí. Naneštěstí znal Krondor špatně a neměl nejmenší tušení, kde se v daném okamžiku nachází. Držel se na rušnější části třídy a nevzdaloval se od větších skupinek lidí, mezi které by se mohl případně zamíchat.

Po nějaké chvíli zpozoroval na nároží muže, který na první pohled jen tak zbůhdarma zabíjel čas, ale přitom si pečlivě prohlížel každého, kdo kráčel kolem. Arutha se rozhlédl a na druhé straně ulice spatřil hospůdku. Rychle přešel k ní s tváří odvrácenou tak, aby jej muž nezahlédl. Když přistoupil ke dveřím, něčí ruka jej popadla za kabát. Arutha se otočil a v témže okamžiku měl už meč napolo vytažený z pochvy. Za ním stál chlapec, asi třináctiletý, oblečený v jednoduché, podomácku tkané tunice a kalhotách ušitých u kolen. Měl tmavé vlasy a oči a jeho umazaná tvář se usmívala. "Tam ne, pane," promluvil hlasem, jenž nesl stopy veselí.

Arutha nechal meč sklouznout zpět do pouzdra a znovu se jal předstírat svou roli. "Zmiz, hochu. Nemám čas na žebráky a chudáse, ani na ty malé."

Chlapcův úsměv se ještě rozšířil. "Pokud na tom trváte, ale uvnitř jsou dva z nich."

Arutha opustil nosový přízvuk. "Kdo?"

"Ti chlapi, co vás honili v bočních uličkách."

Arutha vrhl letmý pohled po okolí. Chlapec se zdál být sám. Zadíval se do jeho temných očí. "O čem to mluvíš?"

"Viděl jsem, jak se chováte. Máte rychlé nohy. Ale pročesávají celou oblast a vy byste jim sám neunikl."

Arutha se k němu sklonil. "Kdo jsi, chlapče?"

Mladík pohodil rozčuchanými vlasy a odpověděl: "Jmenuju se Jimmy. Pracuju tady kolem. Můžu vás odsud dostat. Ne zadarmo, samozřejmě."

"A proč si myslíš, že chci odsud pryč?"

"Nedělejte si ze mě blázny jako z toho kupce, pane. Potřebujete zmizet z dohledu někoho, kdo by mi rád zaplatil za to, že mu řeknu, kde jste. Už jsem před Radburnem a jeho poskoky jednou utíkal, takže máte víc mojích přízně, než se kdy dostane jim. Jestli ovšem chcete za svou svobodu zaplatit víc než oni za vaše dopadení."

"Ty znáš Radburna?"

Jimmy se zašklebil. "Ne tak, jak bych si přál, ale ano, už jsme spolu měli co do činění."

Aruthu udivil chlapcův chladnokrevný postoj, od hochů doma by nikdy nic takového nečekal. Tady před ním ale stál někdo, kdo byl zvyklý pohybovat se po tenkém ledu pouličního života. "Za kolik?"

"Radburn mi zaplatí za vaši kůži pětadvacet zlatých, padesát, má-li o vás výjimečný zájem."

Arutha vytáhl svůj váček na peníze a podal jej chlapci. Je tam přes sto dukátů, chlapče. Vezmi mě do přístavu a dám ti ještě jednou tolik."

Chlapec zamžikal, ale úsměv z jeho tváře se nevytratil. "Musel jste se pustit do křížku s někým, kdo má velký vliv. Jdeme."

Vyrazil kupředu tak rychle, že jej Arutha téměř ztratil v davu. Hoch se zkušeně proplétal tlačenicí, zatímco Arutha musel použít veškerý svůj um, aby se vyhnul lidem, kteří do něho vráželi a pletli se mu pod nohy.

Jimmy jej vedl do uličky vzdálené několik bloků. Když ušli pár yardů, Jimmy se zastavil. "Měl byste zahodit ten plášť."

Červená není moje oblíbená barva, když chci zůstat nenápadný." Arutha nacpal kabátec do prázdného sudu a Jimmy prohlásil: "Za chvíli už uvidíte přístav. Jestli se na nás někdo pověsí, půjdeme každý po svém. Ale kvůli té druhé stovce zlatáků se budu snažit dovést vás až na konec."

Znovu se vydali na cestu, mířili ke konci uličky, která zjevně nebyla příliš využívána. Podél zdi se kupily hromady popela a odpadků, beden, polámaného nábytku a jiných předmětů. Jimmy odtáhl krabici na stranu a před nimi se objevila díra. "Tohle nás dovede mimo Radburnův dosah. Aspoň doufám," vysvětloval Jimmy.

Arutha následoval chlapce malým průchodem. Podle odporného zápachu bylo zřejmé, že tu někdo celkem nedávno musel skonat. Jako by Jimmy četl jeho myšlenky, poznamenal: "Každých pár dní sem hodíme mrtvou kočku. Lidé sem pak moc nestrkají nos."

"My?" podivil se Arutha.

Jimmy si jeho dotazu nevšímal a pokračoval v chůzi. Zakrátko došli do jiné malé uličky, rovněž zahlcené odpadky. V ústí průchodu dal Jimmy Aruthovi znamení, aby zůstal stát a čekal. Sám se pak rozběhl na konec ulice, odkud se chvatně vrátil. "Radburnovi muži. Museli vědět, že jdete do přístavu."

"Můžeme jim proklouznout?"

"Ani náhodou. Je jich jako vši v žebrákových vousech." Jimmy zamířil opačným směrem a Arutha za ním. Zabočili do další malé chodbičky. Arutha se v duchu ptal sám sebe, zda nevolil špatně, když se rozhodl věřit tomuto chlapci z ulice. Po několika minutách Jimmy zastavil. "Znám místo, kde se můžete na nějaký čas schovat, dokud se mi nepodaří najít další, kteří vám pomohou dostat se na vaši loď. Ale bude to stát další stovku."

"Když budu na své lodi do svítání, dám ti vše, o co si řekneš."

Jimmy se zakřenil. "Můžu si říct o hodně." Ještě okamžik si Aruthu měřil a pak se stočili zpět do města. Pouliční ruch pomalu odezníval a Arutha usoudil, že jejich cesta vede oblastí, kam mnoho lidí v noci nechodí. Okolní budovy svědčily o tom, že před nimi se rozkládá další chudá čtvrť, která však nebyla tak blízko u přístavu.

Po několika odbočeních v temných úzkých uličkách byl Arutha naprosto ztracen. Jimmy se pojednou obrátil a oznámil: "Jsme tady." Otevřel dveře ve zdi, která byla jinak hladká, bez dalších dveří či oken, a prošel jimi. Arutha se plahočil po nekonečně dlouhém schodišti v těsném závěsu za chlapcem.

Jimmy jej vedl dlouhou chodbou, jež se rozprostírala od vrcholku schodů až k nějakým dveřím. Chlapec je otevřel a pokynul Aruthovi, aby vstoupil. Arutha udělal jeden krok a zastavil. Na jeho hrudník mířily tři hroty mečů.

Kapitola sedmá

ÚTĚK

Muž Aruthovi pohybem ruky naznačil, aby vešel. Seděl za stolem čelem ke dveřím. Naklonil se a na obličej mu dopadlo světlo z malé lampy, která stála na stole. "Prosim, pojďte dál." Tvář měl podobanou od neštovic a jeho vzezření vévodil velký zahnutý nos. Nespustil z Aruthy oči, ani když tři šermíři ustoupili dozadu, aby uvolnili prince cestu. Arutha zaváhal, když spatřil u zdi svázaná a bezvědomá těla Amose a Martina. Amos sténal a házel sebou, avšak Martin se ani nepohnul.

Arutha měřil vzdálenost mezi sebou a třemi strážci a ruku držel v blízkosti jílce. Jeho plán uskočit a tasit rapír však znenadání shořel. Ucítil vzadu na krku špičku dýky. Zpoza něj se vynořila ruka a odzbrojila jej.

Jimmy potom vystoupil před prince, pečlivě uschoval svůj nůž v záhybech tuniky a prohlížel si rapír. Široce se usmál: "Už jsem několik takových viděl. Je dost lehký, abych jej mohl používat."

Arutha suše podotkl: "Za těchto okolností by možná bylo na místě, abych ti k tomu udělal svolení. Užij jej ve zdraví."

Muž znetvořený neštovicemi poznamenal: Je vidět, že máš všech pět pohromadě." Aruthu mezitím jeden z šermířů strkal dál do místnosti. Další odložil svou zbraň a svázal Aruthovi ruce za zády. Potom jej nešetrně usadili na židli před hovořícího člověka. Ten pokračoval: "Mé jméno je Aaron Cook a s Jimmym Ručkou jste se už seznámil." Ukázal na chlapce. "Ostatní prozatím dávají přednost zůstat nepoznání."

Arutha se podíval na hochy. "Jimmy Ručka?"

Chlapec předvedl dobrou napodobeninu dvorské úklony a Cook přikývl. "Nejlepší kapsář v Krondoru a je na dobré cestě stát se výborným zlodějem, pokud chcete věřit jeho sebevědomému tvrzení.

Teď k obchodním záležitostem. Kdo jste?"

Arutha odvyprávěl příběh o tom, že je Amosův obchodní společník a jmenuje se Arthur. Cook jej sledoval s ledovým klidem. Pak si povzddechl, kývl a jeden z mlčenlivých mužů přistoupil a praštil Aruthu do úst. Aruthovi se od té rány zvrátila hlava dozadu a oči mu zaslzely. "Příteli Arthure," pokyvoval Aaron Cook hlavou. "Můžeme v tomto rozhovoru pokračovat dvěma způsoby. Doporučuji ti nevolit ten obtížnější. Za prvé je mnohem méně příjemný a za druhé se stejně nakonec dozvíme, co chceme. Zvaž tedy pečlivě svou odpověď." Vstal a obešel stůl. "Kdo jsi?"

Arutha začal opakovat stejnou pohádku a muž, který jej prve udeřil, znovu přistoupil a uštědřil mu další ránu pěstí.

Cook sklonil svou tvář tak, aby byla na stejné úrovni s Aruthovou. Arutha mrkal, aby vyhnal slzy z očí, a muž mu poradil: "Příteli, odpověz na naši otázku." Když odpověď nepřišla, pokračoval sám. "Takže, abychom neztráceli zbytečně čas" - ukázal na Amose - "připouštíme, že toto je kapitán tvé lodi, ale ty, a jeho obchodní druh... to se nám nezdá. Ten druhý chlapík si hrál v několika hospodách ve městě na lovce z hor a já myslím, že to tak bude, protože vypadá jako někdo, kdo se lépe vyzná v lesích než na ulici, a to se jen s obtížemi předstírá." Upřel na Aruthu zrak. "Ale ty... ty jsi přinejmenším voják a tvé drahé boty a skvělý meč ukazují spíš na šlechtice. Ale řekl bych, že v tom bude něco víc." Zadíval se Aruthovi přímo do očí. "Teď chci vědět, proč se Jocko Radburn může přetřhnout, aby tě dostal." Arutha zabodl svůj zrak do Aaronových panenek. "Nevím."

Chlap, který měl za úkol po každé lživé odpovědi Aruthu bít, se pohnul, ale Cook zvedl rázně ruku. "To může být pravda. Byl jsi blázen, píchal jsi do vosího hnízda, když ses potuloval kolem bran paláce a hrál sis na neviňátko. Bud' jste špatní vyzvědači, nebo chudí duchem, ale není pochyb o tom, že jste vzbudili zájem vícekrálových lidí, a tím pádem i náš."

"A kdo jste vy?"

Cook jako by otázku přeslechl. Jocko Radburn je starší důstojník vícekrálové tajné policie. Navzdory upřímné a čestné tváři je to chladnokrevný zákeřník s ocelovými nervy, jakých po tomto světě chodí jen málo. S klidným svědomím by podřízl krk vlastní babičce, kdyby zjistil, že ta stará chuděra na pavlači prozradila státní tajemství. Skutečnost, že se objevil osobně, svědčí o tom, že vás pokládá přinejmenším za důležité.

Nejprve jsme se dozvěděli, že tři muži čenichají kolem, asi dva dny po vašem příjezdu, a když naši lidé zaslechli, že někteří Radburnovi muži se vám pověsili na paty, rozhodli jsme se jednat stejně. Potom začali nabízet za zprávy o vás drobné úplatky, a to v nás probudilo větší zvědavost. Chtěli jsme vás prostě sledovat, dokud nevyložíte karty na stůl. Když se však Jocko a jeho poskoci objevili v Plavčické útěše, byli jsme nuceni jednat. Vyfoukli jsme Radburnovi ty dva přímo před nosem, ale Jocko se svými buldoky odřízli cestu mezi námi a tebou, takže jsme je museli zahnat pryč. To, že tě Jimmy našel, bylo dílem štěstí, nemohl ještě vědět, že jsme připraveni tě sem přivést." Pochvalně na chlapce kývl. "Dobře jsi udělal, že jsi ho vzal sem."

Jimmy se zasmál. "Byl jsem na střeše a všechno jsem viděl. Hned, jak jste sebrali ty dva, věděl jsem, že budete chtít i tohoto."

Jeden ze strážců mu vynadal: "Neměl bys raději jednat na vlastní pěst, bez příkazů pána noci, hochu."

Cook zvedl ruku a muž ztichl. "Neublíží ti, když budeš vědět, že někteří zde jsou Jízlivci a někteří ne, ale všichni jsme se spojili kvůli velice důležité záležitosti. Poslouchej mě dobře, Arthure. Vaše jediná naděje na to, že odejdete po vlastních, je, že se přesvědčíme, že neohrozíte podnik, o kterém jsem mluvil. Je možné, že Radburnův zájem o vás nemá s jeho hlavním posláním nic společného. Nebo existuje předivo souvislostí, které zatím není patrné. V každém případě chceme slyšet pravdu, a budeme-li spokojeni, propustíme vás - a snad tobě i tvým společníkům pomůžeme. Jinak zemřete. Teď začneme od začátku. Proč jste přijeli do Krondoru?"

Arutha uvažoval. Lhaním nemohl nyní mnoho získat, nanejvýš bolest. S celou pravdou se však prozatím svěřit nehodlal. Nebylo jisté, že tito muži nepracují pro Guye. Mohla to být léčka a Radburn třeba sedí ve vedlejším pokoji a slyší každé slovo. Rozhodl se vyjít pouze část pravé skutečnosti. "Jsem vyslancem z Crydee. Přijel jsem osobně promluvit s princem Erlandem a lordem Dulanicem, požádat je o spojenectví proti Tsuranům, jejichž útok se na jaře očekává. Když jsme se dozvěděli, že Guy du Bas-Tyra vládne městu, usoudili jsme, že bude lépe, zjistíme-li nejprve stav věcí, a potom teprve budeme jednat."

Cook pozorně naslouchal, a když Arutha domluvil, otázal se: "Proč vyslanec z Crydee proklouzl do města jako myš? Proč nepřišel s vlajicemi prapory a nevyžadoval důstojné uvítání?"

"Protože Černý Guy by ho ze všeho nejdřív šoupnul do cely, ty natvrdlý bastarde."

Cook prudce otočil hlavu; Amos seděl opřený o stěnu a omámeně si protřepával hlavu. "Myslím, že jsi mi prorazil lebku, Cooku."

Aaron Cook vrhl na Amose přísný pohled. "Ty mě znáš?"

"Jo, ty zabedněná mořská kryso, znám tě. Znáš tě natolik dobře, abych věděl, že neřekneme už ani slovo, dokud nezavoláš Trevora Hulla."

Aaron Cook vstal od stolu s nejistým výrazem. Bradou pokynul na jednoho muže u dveří, jenž byl Amosovými slovy rovněž znepokojen. Chlapík přikývl a opustil místnost. O několik minut později se vrátil, následován dalším mužem, vysokým, s chomáči prošeďavých vlasů, avšak stále statným. Na čele měl dlouhou klikatou jizvu, která se táhla přes mléčně zakalené pravé oko až na tvář. Dlouho si Amose prohlížel, pak se hlasitě rozesmál a přikázal: "Rozvažte je." Dva muži Amose zvedli a uvolnili mu pouta. Když byl Amos volný, ozval se: "Myslel jsem, že tě pověsili už před lety, Trevore."

Hull plácl Amose do zad a opáčil: "A já byl přesvědčen, že pověsili tebe, Amosi."

Cook se na nově přichozího tázavě podíval. Mezitím odvázali i Aruthu a Martina probrali k vědomí tím, že mu chrstli do obličeje pohár studené vody. Muž jménem Trevor Hull pohlédl na Cooka a posměšně se zeptal: "Ztratil jsi snad všechn rozum? Nechal si narůst bradku a ostříhal si ty věhlasné dlouhé lokny - pár mu jich taky vypadalo - a přibral pár liber, ale stále je to Amos Trask."

Cook studoval pozorně Amosovu tvář a po chvíli se jeho oči rozšířily v údivu. "Kapitán Trenchard?"

Amos přisvědčil. Arutha nemohl uvěřit vlastním uším. Dokonce i v dalekém Crydee slyšeli o pirátu Trenchardovi, Dýce moří. Jeho působení trvalo jen krátce, ale o to bylo slavnější. Kolovaly pověsti o tom, že dokonce i queganské válečné galeony se obracely a v hrůze prchaly, zahlédly-li na obzoru Trenchardovu vlajku. Po celém pobřeží Hořkého moře nebylo jediné město, které by se nestrachovalo před jeho pleněním.

Aaron Cook natáhl ruku. "Omlouvám se, kapitáne. Je to už tolik let, co jsme se naposledy setkali. Nemohli jsme si být jisti, zda nejste součástí nějaké léčky přichystané Radburnem. Snaží se nás vyčenichat."

"Kdo jste?" zajímal se opět Arutha.

"Všechno má svůj čas," zněla Hullova odpověď. "Pojďte."

Jeden ze strážců pomohl stále omráčenému Martinovi na nohy a Cook s Hullem je zavedli do mnohem útulnější místnosti, kde stálo dost židlí, aby si všichni mohli sednout. Jakmile každý zaujal místo, Amos vysvětlil: "Tenhle starý darebák je Trevor Hull, kapitán Běločko, pán Bílé vrány."

Hull smutně zavrtěl hlavou. "Už ne, Amosi. Shořela před třemi lety u Elarialu, zapálili ji ti keshanští dobytci. Můj přítel Cook a pár mých chlapců se dostalo se mnou na břeh, ale většina posádky šla ke dnu společně s Bílou vránou. Vrátili jsme se zpět do Durbinu, ale časy se mění, přišla válka a tak. Proto jsme se vydali před rokem do Krondoru a od té doby pracujeme tady."

"Pracujete? Ty, Trevore?"

Muž se usmál, jizva se mu přitom zavlnila. "No dobrá, tak tedy pašujeme. To nás svedlo dohromady s Jízlivci. V téhle oblasti se nic neděje bez svolení Spravedlivého muže."

Když vícekrát přijel do Krondoru, začali jsme se honit s Jocko Radburnem a jeho tajnou policií. Je pro nás trnem v oku od samého počátku. Celá ta záležitost se strážemi, co špehují v převlečení za obyčejné lidi, nám připadá nečestná a nemá úroveň."

Amos žbrblal: "Věděl jsem, že jsem ho měl podříznout, když k tomu byla příležitost. Podruhé už nebudu taková citlivka."

"Můžeš mě nechat domluvit, Amosi? No, před týdnem jsme dostali od Spravedlivého muže zprávu, že má cenný náklad, který potřebuje dostat z města. Je ale potřeba vyčkat, až bude připravena ta správná loď. Radburn je celý nesvůj, jak se snaží ten náklad vypátrat dřív, než opustí Krondor. Takže vidíte, že jsme se ocitli ve vyložené choulostivé situaci. Nemůžeme vyplout, dokud nebudou odstraněny zátarasy, nebo dokud nenajdeme kapitána, který by se nechal podplatit. Když jsme poprvé zachytili zvěsti o tom, že se vy tři vypyťáváte, mysleli jsme, že je to možná Jockova chytrá lest, díky níž se mu podaří náklad vypátrat. Teď jsme si to tedy vyjasnili a já chci slyšet odpověď na Cookovu otázku. Proč se vyslanec z Crydee obává toho, že by byl vícekrálovými poskoky objeven?"

"Poslouchal jsi?" obrátil se Amos na Aruthu, jenž přitakal. "Toto není jen pouhý vyslanec, Trevore. Náš mladý přítel je

princ Arutha, syn vévody Borrice."

Aaron Cook málem spadl při těch slovech ze židle a muž, který předtím Aruthu udeřil, viditelně zbledl. Trevor Hull chápavě přikývl. "Vícekrát by pustil pěknou sumu, kdyby dostal do rukou syna svého dávného nepřítele, zvlášť teď, když nadchází doba, kdy hodlá přednést před Shromážděním lordů své nároky."

"Jaké nároky," chtěl vědět Arutha.

Hull se naklonil dopředu a opřel si lokty o kolena. "Nemůžete to pochopitelně vědět. My sami jsme se o tom doslechli před několika dny a není to nic, o čem by se povíдалo na nárožích. Přesto o tom nemohu mluvit bez svolení."

Vstal a vyšel z místnosti. Arutha s Amosem si vyměnili zvědavé pohledy. Potom se Arutha otočil k Martinovi. Jsi v pořádku?"

Martin si opatrně osahával hlavu. "To se spraví. Museli mě praštit přinejmenším stromem."

Jeden ze strážných se přátelsky, téměř omluvně usmál. Poklepal na dřevěný obušek, který mu visel u pasu, a řekl: Je těžké ho skolit, to je pravda."

Hull se vrátil do pokoje následován další osobou. Členové spolku povstali a Arutha, Amos i Martin pomalu učinili totéž. Za Hullem kráčela mladá dívka, ne starší než šestnáctiletá. Arutha byl zasažen příslibem krásy v jejích rysech. Měla mořsky zelené, veliké oči, rovný a jemný nosík a lehce plná ústa. Jemnou pleť na nose a na tvářích pokrýval slaboučký závoj pih. Byla vysoká a štíhlá a její chůze byla ladná a pružná. Přistoupila k Aruthovi, vystoupila na špičky a políbila jej na tvář. Aruthu to gesto překvapilo, sledoval ji, jak ustupuje o krůček dozadu a po tváři se jí rozlévá milý úsměv. Oblečena byla v jednoduchých tmavomodrých šatech a červenohnědé vlasy jí v loknách volně spadaly na ramena. Okamžik nato se rozesmála: "Ach, samozřejmě, jak jsem jen mohla být tak hloupá. Ty mě neznáš. Viděla jsem tě, když jsi byl naposledy v Krondoru, ale nikdy jsme se nesetkali. Jsem tvá sestřenice Anita, Erlandova dcera."

Arutha zůstal stát jako zasažený bleskem. Kromě zneklidňujícího dívčina účinku na jeho smysly jej navíc mátl její přítomnost ve společnosti těchto podloudníků. Zmámeně klesl na židli a ona si rovněž sedla. Byl tak zvyklý na nenucené způsoby otcova dvora, že jej překvapilo, když ostatním udělila svolení posadit se.

"Jak...?" začal Arutha.

Amos jej přerušil. "To je ten cenný náklad Spravedlivého muže?"

Hull přisvědčil a princezna se ujala slova. Její krásná tvářička se stáhla dojetím. "Poté, co vévoda z Bas-Tyry přijel s rozkazy od krále, můj otec jej vřele uvítal a nekladl žádný odpor. Zpočátku otec učinil vše, aby mu pomohl převzít velení nad vojskem, ale jakmile se dozvěděl o Guyově tajné policii a verbířích, měl vůči tomu výhrady. A Když zemřel lord Barry a Guy přes otcovy námitky předal jeho loďstvo do rukou lordu Jessupovi, navíc lord Dulanic zmizel za tak záhadných okolností, otec poslal králi dopis, v němž žádal Guyovo odvolání. Guy psaní zadržel a nařídil, aby nás drželi pod zámkem v jednom palácovém křídle. Potom jedné noci přišel Guy do mé komnaty."

Pokřčila rameny. Arutha téměř vykřikl: "Nemusíš mluvit o takových věcech." Jeho nečekaná zlost dívku vylekala.

"Ne," řekla. "Nestalo se nic takového. Choval se velmi zdvořile. Prostě mě zpravil o skutečnosti, že máme být oddáni a že se jej král Rodric chystá jmenovat následníkem krondorského trůnu. Kdyby nic jiného, zdálo se, že je pohněván tím, jaký ta věc vzala obrát."

Arutha praštil pěsti do zdi za svými zády. "Tak je to tedy! Guy chce získat Erlandovu korunu a potom i Rodricovu. Hodlá se stát králem."

Anita na Aruthu stydlivě pohlédla. "Vypadá to tak. Otec se netěší dobrému zdraví a nemůže se bránit. Přesto odmítl podepsat prohlášení o zásnubách. Guy jej uvrhl do žaláře, dokud si to nerozmyslí." V očích se jí objevily slzy, když pokračovala: "Otec dlouho nepřežije v těch chladných a vlhkých prostorách. Mám strach, že raději zemře, než aby se podvolil Guyovu přání." Srdnatě se ovládala, ačkoliv se jí po tvářích koulely slzy jako hrachy, zatímco mluvila o uvěznění svých rodičů. "Později mi jedna z mých dvorních dam prozradila, že ví o komorné, jež zná lidi ve městě, kteří by mi možná byli ochotni pomoci."

Trevor Hull se ozval: "S vaším svolením, Výsosti. Jedna z dívek v paláci je sestrou Jízlivce. Protože se události braly takovým směrem, Spravedlivý muž se rozhodl, že by mu mohlo být ku prospěchu vzít věc do vlastních rukou. Zařídil vše tak, aby princeznu tajně vyvedli z paláce té noci, kdy Guy odpustil město, a od té doby je zde."

Amos vydechl: "Pak tedy pověsti, které jsme zaslechli předtím, než jsme utekli z Plavčického útěchy, o pátrání po 'královském příbuzném', mluvily o Anitě, ne o Aruthovi."

Hull ukázal na prince. "Je možné, že Radburn a jeho hoši stále nemají tušení, kdo opravdu jste. Nejspíš se na vás pověsili v naději, že jste zapleteni v princeznině úniku. Jsme si téměř jisti, že vícekrát neví o tom, že zmizela. Stalo se to až po jeho odjezdu. Řekl bych, že Radburn se zoufale snaží přivést ji zpátky dřív, než se jeho pán vrátí z války s Keshí." Arutha princeznu pozoroval s nezkrotnou touhou nějak jí pomoci, touhou, která daleko přesahovala jeho záměr zmařit Guyovy plány. Násilím potlačil znepokojení, které se v něm vzdouvalo, a zeptal se Trevora Hulla: "Proč se Spravedlivý muž staví proti Guyovi? Proč princeznu za tučnou odměnu nevydává?"

Trevor Hull obrátil oči na Jimmyho Ručku, který Aruthovi s úsměvem odpověděl. "Můj pán je velice vnímavý člověk. Okamžitě poznal, že jeho zájmům poslouží lépe, když princezně pomůže. Po dobu, kdy byl princem v Krondoru Erland, šly obchody hladce, dané uspořádání podnikům mého pána vyhovovalo. Ustálené poměry svědčí nám všem, jak vidíte. Za přítomnosti Guye se kolem nás motá tajná policie a narušuje přirozený běh věcí. A především jsme ti nejoddanější poddaní Jeho Výsosti prince krondorského. Pokud on si nepřeje, aby se jeho dcera vdala za vícekrále, pak my také ne." Se smíchem dodal: "Kromě toho princezna souhlasila s cenou pětadvaceti tisíc zlatých dukátů, kterou zaplatí našemu pánovi hned, jak se její otec vrátí k moci, nebo až se posadí na trůn ona sama, podaří-li se cechu dostat ji z Krondoru."

Arutha vzal Anitu za ruku a prohlásil: "Inu, sestřenko, nemůžeme dělat nic jiného než tě při první příležitosti odvézt do Crydee."

Anita se usmála a Arutha se přistihl, že její úsměv opětuje. Trevor Hull podotkl: "Jak jsem už říkal, čekáme na vhodnou chvíli, abychom ji tajně propašovali z města." Obrátil se na Amose. "Ty pro to budeš ten pravý, Amosi. V celém Hořkém moři se nenajde šikovnější myška, která dokáže proklouznout skrze zátarasy. S výjimkou mě, ovšem, ale já mám na práci jiné věci a musím zde zůstat."

Trask namítl: "Nebudeme odsud moci uniknout ještě celé týdny. I kdyby zrušili blokádu, má loď je v bídném stavu a potřebuje nutně opravu. I kdybychom však vypluli neprodleně, museli bychom se potloukat po Hořkém moři do doby, než se v úžině vyjasní. A s Jessupovou flotilou za zády by to bylo příliš nebezpečné. Dával bych přednost tomu, nějakou chvíli tady setrvat a potom se bez otálení rychle pustit přímo na západ, skrz úžinu a nahoru podél Vzdáleného pobřeží."

Hull jej poplácal po rameni. "Dobrá, tím získáme čas. Slyšel jsem o tvé lodi; chlapeci mi říkali, že není o moc lepší než necky s plachtami. Najdeme pro tebe jinou. Včas dám tvým mužům vědět. Radburn s největší pravděpodobností nechal tvou posádku hlídat, jistě doufá, že se tam objevíš. Převezeme je po malých skupinkách během několika nocí na palubu nové lodi a nahradíme je mými chlapeci, takže Radburnovi lidé nepoznají, že se tam děje něco nekalého."

Potom promluvil k Aruthovi: "Vy tu budete také v bezpečí, Výsosti. Tato budova, ostatně jako mnoho dalších, patří Jizlivcům. Nikdo se nemůže přiblížit bez našeho vědomí. Až nadejde vhodná chvíle, pomůžeme vám všem uniknout."

Nyní vám ukážeme váš pokoj, abyste si mohl odpočinout."

Arutha, Martin i Amos byli odvedeni chodbou do pokoje a princezna se vrátila zpět do svých komnat. Místnost, která jim byla vyhrazena, byla prostá, ale čistá. Všichni tři byli unaveni. Martin ztěžka dopadl na jedno z lůžek a okamžitě usnul. Amos se ukládal pomalu a Arutha jej pozoroval. S jemným úsměvem prohlásil: "Když ses poprvé objevil v Crydee, myslel jsem si, že jsi pirát."

Amos bojoval se zouváním. Odpověděl: "Po pravdě řečeno, snažil jsem se na to zapomenout, Výsosti." Zasmál se. "Možná to byla boží odplata, ale znáš to, patnáct let, od chlapeckého věku jsem byl korzárem a později kapitánem. A poprvé, když jsem zkusil obchodovat čestným způsobem, byla moje loď zajata a spálena, moje posádka povražděna. Já sám jsem se ocitl tak daleko od srdce Království, jak jen člověk může, aniž by přitom překročil jeho hranice."

Arutha se natáhl na postel. "Byl jsi mi dobrým rádcem, Amosi Trasku, a statečným druhem. Tvá pomoc za ta léta určitě přispěla k tomu, že ti budou odpuštěny tvé předchozí skutky, ale" - nevěřícně kroutil hlavou - "pirát Trenchard! Ach, bohové, je toho tolik, co promíjet."

Amos zívá a protáhl se. "Až se vrátíme do Crydee, můžeš mě nechat pověsit, Arutho. Ale teď měj, prosím, se mnou špetku slitování. Mlč a zhasni světlo. Už jsem na takové blázniviny trochu starý. Potřebuji se vyspat."

Arutha se natáhl a zakryl knot lampy. Lehl si za naprosté tmy a hlavou se mu honily rozličné myšlenky a představy. Myslel na otce a na to, co by vévoda dělal na jeho místě. Potom jej napadlo, jak se asi daří jeho bratrovi a sestře. Při vzpomínce na Carline mu vytanul na mysli Roland a odhadoval, jak postupuje opevňování Jonrilu. Zaplašil zneklidňující obrazy a nechal své vědomí jen tak klouzat sem a tam. Než jej přemohl spánek, připomněl si Anitu, jak si stoupla na špičky a políbila jej na tvář, a znovu pocítil neklid v duši. Pak po jeho rtech přeběhl slabý úsměv a on usnul.

Anita radostně zatleskala Aruthovi, který odrazil špičku Jimmyho meče. Malý zlodějíček se zarděl nad svou neobratností, ale Arutha jej pochválil: "To už bylo lepší."

On a Jimmy procvičovali základní šermířské postoje a výpady, Jimmy používal rapír, jenž si obstaral s pomocí části zlata, které mu dal Arutha. Pokračovali v učení už měsíc a Anita je přitom občas sledovala. Kdykoliv byla princezna nablízku, Jimmyho Ručku opouštěla jeho obvyklá drzost a červenal se až po uši pokaždé, když jej oslovila. Arutha si byl nyní jist, že chlapec je postižen tím nejbolestivějším trnem tajné lásky k princezně, která byla jen o tři roky starší než on. Arutha však Jimmyho rozpaky vítal, neboť cítil rovněž v princeznině přítomnosti jisté napětí. Byla sice ženou teprve rok, nicméně nikdy nezapomínala na grácii, která jí byla na dvoře jejího otce vštípena. Dostalo se jí dobrého vychování, a navíc měla vlastní bystrý rozum. Vše nasvědčovalo tomu, že vyroste v krásnou, jemnou a moudrou ženu. Arutha většinou shledával snazším obírat se jinými věcmi než myšlenkami na princeznu.

Sklep, ve kterém se věnovali svým šermířským hrátkám, byl vlhký a špatně větraný, takže tam zakrátko bylo dusno a vedro. Arutha prohlásil: "Pro dnešek to stačí, Jimmy. Jsi stále netrpělivý a nemůžeš se dočkat konce. To by se ti mohlo stát osudným. Jsi rychlý a je dobře, že ses začal učit v mládí. Ale chybí ti síla paží na to, aby ses oháněl kolem sebe tak, jako to dělají starší muži. Vzhledem k tomu, že bojuješ rapírem, mohlo by to pro tebe rovněž mít neblahé následky."

Pamatuj si - ostří je k řezání -

"- a špička k zabíjení," dokončil Jimmy větu za něj se sebevědomým úšklebkem. "Chápu, že musím být opatrný, stojím-li proti muži se širokým mečem. Může přelomit mé ostří, pokud se budu snažit zastavit jeho ránu, místo abych se vyhnul a provedl výpad. Ale co uděláš, když se na tebe vrhne jeden z cizích bojovníků s tím obrovským mečem, o kterém jsi mi vyprávěl?"

Arutha se zasmál. "Pak se uvidí, kdo umí rychleji utíkat." Anita se rozesmála společně s nimi. Arutha řekl: "Ale vážně, musíš se držet u té ruky, ve které drží zbraň. S tak velkým mečem tvůj protivník sekne jednou, pak následuje odkrýtí -"

Dveře se rozlétly a dovnitř vpadli Amos s Martinem a s Trevorem Hullem. Amos spustil: "Stala se ta zatracená - prosím princeznu za prominutí. Arutho, došlo k nejhoršímu."

Arutha si otřel ručnícem pot z čela a naléhal: "Tak tam nestůj jako vyřezaný. Mám snad hádat? Co se přihodilo?"

"Dnes ráno přišla zpráva," ujal se slova Hull. "Guy se vrací do Krondoru."

"Proč?" chtěla vědět Anita.

Amos řekl: "Vypadá to, že náš vévoda z Bas-Tyry přijel do Shamaty a vyvěsil na hradbách svůj prapor. Keshanský velitel měl tolik důstojnosti, takže podnikl ještě jeden nájezd, aby nevypadal jako zbabělec, a potom si málem přivodil smrt, jak uháněl domů. Nechal tam několik nižších šlechticů, aby domluvili podmínky příměří, dokud nebude sepsána

mírová smlouva mezi králem a keshanským imperátorem. Je jen jediný důvod, proč Guy tolik spěchá zpátky."

Anita tiše pronesla: "Víš, že jsem utekla."

Trevor Hull přisvědčil: "Ano, Výsosti. Ten Černý Guy je pěkně prohnáný. Musí mít zvědy i v Radburnově spolku. Je zřejmé, že příliš nedůvěřuje ani své tajné policii. Naštěstí máme v paláci několik lidí, kteří jsou vašemu otci stále oddáni. Jinak bychom se nic nedozvěděli."

Arutha se posadil vedle princezny. "Inu, pak tedy musíme brzy odjet. Buď poplujeme domů, nebo zamíříme na sever do Ylithu za otcem."

Amos podotkl: "Uvážím-li naše vyhlídky, je těžké dát jednomu přednost. Obojí má své výhody i nevýhody."

Martin pohlédl na dívku a poznamenal: "Neřekl bych, že vévodovo ležení je tím nejvhodnějším místem pro mladou ženu."

Amos si sedl k Aruthovi. "Tvá přítomnost v Crydee není životně důležitá, aspoň ne teď. Fannon a Gardan jsou schopní muži, a pokud by to bylo nutné, myslím, že ani tvá sestra by se nedala ve velení zahanbit. Měli by být s to ohlídat pevnost stejně dobře jako ty."

Martin znovu promluvil: "Musíš se však sám sebe zeptat na toto: co tvůj otec udělá, až se dozví, že Guy pouze nevládne v Krongoru po Erlandově boku, ale drží město zcela ve své moci? Dále že nehodlá poslat vojsko na pomoc Vzdálenému pobřeží a že má v úmyslu zmocnit se trůnu?"

Arutha mocně přikyvoval. "Máš pravdu, Martine. Znáš mého otce dobře. Znamenalo by to občanskou válku." V jeho tváři se zračila bolest. "Stáhl by polovinu Západních armád a pochodoval s nimi podél pobřeží do Krongoru. Nezastavil by se, dokud by Guyova hlava nebyla nabodnuta na kůlu před městskými branami. Potom by jeho konání dostalo jednoznačný spád. Musel by se vydat na Východ a postavit se proti Rodricovi. Nikdy by nechtěl korunu pro sebe, ale jakmile jednou začne, musí vytrvat až do naprostého vítězství či porážky. Mezitím bychom však ztratili Západ, nad nímž by převzali vládu Tsurané. Brucal se jim neubrání jen s polovinou vojsk."

Jimmy prohodil: "Ta občanská válka vypadá jako pěkně špinavá záležitost."

Arutha si poposedl. Oťel si opět čelo a vzhledl zpoza vlhkých loken. "Už dvě stě padesát let žádná nebyla, od té doby, co první Borric zavraždil svého nevlastního bratra, Jona Pokrytce. Ve srovnání s tím, co by se stalo, kdyby se na sebe vrhl Východ se Západem, to byla jarní přeháňka."

Amos se na Aruthu podíval se zájmem. "Dějiny nejsou mou silnou stránkou, ale připadá mi, že uděláš nejlíp, když ponecháš svého otce v nevědomosti, dokud nebude po velkém tsuranském útoku."

Arutha si dlouze a zhluboka povzdechl. "Nedá se nic jiného dělat. Víme, že Crydee se žádné pomoci nedočká. Bude lépe, rozhodnu-li se až doma. Snad po poradě s Fannonem a ostatními vymyslíme, jak se Tsuranům ubránit." Jeho tón byl téměř odevzdaný. "Otec se o Guyových pletichách stejně dozví. Takovou věc není možné utajit. Můžeme jen doufat, že se o tom nedoslechne dřív, než bude po útoku. Třeba se potom něco změní." Z jeho hlasu bylo zřejmé, že tomu příliš nevěří.

Martin nadhodil: "Možná Tsurané napadnou Elvandar nebo vojska tvého otce. Kdo ví?"

Arutha se opřel a uvědomil si, že Anitina ruka jemně spočívá na jeho paži. "Nemáme příliš na výběr," posteskl si. "Bud' musíme čelit případné ztrátě Crydee a Vzdáleného pobřeží, nebo hrozbě bratrovražedného boje v rámci Království. Bohové musí naši zemi hluboce nenávidět."

Amos vstal. "Trevor mi řekl, že pro nás má loď. Můžeme vyrazit za pár dní. Bude-li nám přát štěstí, snad se nám podaří úžinou proplout, až se k ní dostaneme."

Arutha jej téměř neposlouchal, probíral se v duchu temnou mlhou osobní porážky. Přijel do Krongoru s takovými nadějemi. Chtěl získat Erlandovu podporu, s níž by Crydee bylo zachráněno před Tsurany. Nyní stál tváří v tvář ještě zoufalejším poměrům, než kdyby zůstal doma. Všichni jej nechali o samotě, kromě Anity, která seděla po jeho boku a spolu s ním sdílela v tichosti neutěšené vyhlídky na budoucnost.

Temné stíny postav se v naprostém tichu blížily k přístavu. Trevor Hull vedl mlčenlivými ulicemi Aruthu a jeho druhy společně s tuctem mužů. Tiskli se ke stěnám budov a po každých několika yardech se Arutha otočil, aby viděl, jak si Anita vede. Oplácela mu jeho zájem statečnými úsměvy, které byly v šeru těsně před svítáním sotva patrné. Arutha si byl vědom toho, že více než sto dalších Hullových lidí se plíží přílehlými uličkami a zbavuje oblast městských hlídek a Radburnových slídlů. Jízlivci se ukázali být velmi významnou silou, takže Arutha i ostatní mohli bezpečně opustit město. Hull jim předchozí noci sdělil, že Spravedlivý muž za rozumnou cenu zařídil, aby jedna z lodí tarasících výjezd z přístavu na nějakou dobu opustila své stanoviště. Od chvíle, kdy se Spravedlivý muž dozvěděl, jak se věci mají, včetně skutečnosti, že se Guy hodlá stát princem krongorským, vynaložil už na podporu princeva a Anitina úniku ne právě zanedbatelné úsilí. Anitu zajímalo, zda se někdo mimo zlodějský cech někdy dozvěděl, jaká je vlastně pravá totožnost tohoto tajemného vůdce. Podle náhodných poznámek, které Arutha tu a tam pochytil, se zdálo, že dokonce jen několik příslušníků Jízlivců vědělo, kdo to je.

Jocko Radburn se svými patolízaly nyní, když byl Guy na cestě do města, vyvíjeli horečnou snahu uprchlíky dopadnout. Od večera do rána byl vyhlášen zákaz vycházení a uprostřed noci vtrhávali jeho lidé do náhodně vybraných domů, aby je prohledali od sklepů až po půdy. Každý známý udavač ve městě a rovněž mnoho žebráků a klevetníků bylo odvečeno do vězení a vyslýcháno, ale ať Radburn dělal, co mohl, místo, kde je princezna ukryta, se mu nepodařilo vypátrat. Nebylo důležité, jak moc se lidé z ulice třáslí před Radburnem, Spravedlivého muže se báli víc.

Anita zaslechla, jak Hull tiše říká Amosovi: "Je to dobrá loď, jmenuje se Mořská střela a svůj název si zaslouží. V přístavu není rychlejší koráb. Všechny velké lodě odpluly s Jessupovou flotilou. Měl bys mít čas dostat se dost daleko na západ, než zjistíš, že prcháte. Větry vanou v tuto roční dobu převážně severně, takže jich budeš moci plně využít."

Amos se ohradil: "Trevore, plavil jsem se po Hořkém moři spoustu let. Vím stejně dobře jako kdokoliv jiný, jak teď

fouká vítr."

Hull si odfrkl. "Dobrá, dobrá. Jak chceš. Tví muži a princovo zlato jsou na palubě a Radburnovi čmuchalové o tom zřejmě nemají ani ponětí. Stále hlídají jako ostříží Vánek úsvitu, ale Mořskou střelu nechávají na pokoji. Poslali jsme do doků padělané doklady a nechali rozhlásit, že je na prodej. Takže i kdyby neexistovala blokáda, nenapadlo by je, že opustí přístav."

Došli až na přístavní molo a spěchali k dlouhému člunu, který tam na ně čekal. Kolem se ozývalo přidušené hekání a Arutha věděl, že Jízlivci a Trevorovi pašeráci odklízejí z cesty Radburnovy hlídky.

Potom za nimi vyštěkly výkřiky. Skřípot a zvonění oceli se neslo ranním tichem a Arutha slyšel, jak Hull volá: "Do člunu!"

Dusot bot na dřevěném molu vyvolal podivuhodnou odezvu. Ze všech uliček a průchodů vyrazily desítky a stovky Jízlivců, kteří se hnali jako o život, aby zabránili každému, kdo by se pokusil uprchlíkům odříznout cestu.

Ti mezitím doběhli až na konec hráze a ve spěchu slézali po žebříku dolů do lodi. Arutha čekal na molu, dokud nebyla Anita v bezpečí, a potom se ohlédl. Měl už jednu nohu na horní příčce, když zaslechl dunění kopyt a uviděl koně prorážející davem Jízlivců, kteří padali pod jejich kopyty. Jezdci v černožlatých Guyových stejnokrojích se oháněli svými meči po těch, již se je pokoušeli zpomalit.

Martin zavolal z lodi a Arutha rychle sešplhal po dřevěném žebříku. Když vskočil do člunu, seshora se ozvalo: "Sbohem!"

Anita vzhledla a uviděla Jimmyho Ručku, naklánějícího se přes okraj mola s neklidným úsměvem v obličeji. Jak se tomu chlapci podařilo je vyprovázet, přestože byli všichni přesvědčeni, že se bezpečně vrátil do úkrytu, nemohl Arutha pochopit. Navíc si povšiml, že je chlapec neozbrojen, což jej vyděsilo. Odepnul si rapír a vyhodil jej do výšky. "Tady máš, užij ho ve zdraví!" Jimmy zachytil opouzdřený meč rychlostí útočícího hada a zmizel.

Námořníci se ztěžka opřeli do vesel a člun letěl po vlnách pryč od doků. Na přístavní hrázi se objevily lucerny a bitevní vřava zesílila. I v této hodině před úsvitem se z mnoha míst nesly výkřiky: "Co se děje?" a "Kdo tam?" od těch, kteří hlídali zakotvené lodě a jejich náklad. Anita se ohlédla přes rameno, snažila se zablédnout, co se za nimi děje. Do doků byly doneseny další lampy a po chvíli tam vypukl požár. Velké balíky čehosi, skladované pod plachtami, vybuchly v plamenech.

Z člunu bylo nyní dobře vidět bojující strany. Mnozí ze zlodějů přechali úzkými uličkami do města, další skákali do ledové vody. Arutha nikde nespatriš sedovlasého Trevora Hulla ani malého Jimmyho. Zato však zřetelně viděl Jocko Radburna, oblečeného ve stále stejné prosté tunice. Radburn postoupil až na samý okraj mola a sledoval mizějící člun. Namířil na loď svým mečem a něco zvolal, jeho slova však zanikla v ryku boje.

Arutha se obrátil. Naproti němu seděla Anita s kápi staženou dozadu. Její tvář bylo v odlesku plamenů jasně vidět.

Byla unesena představením, které se odehrávalo v přístavu, a zřejmě si nebyla vědoma svého odhalení. Arutha jí rychle přehodil kápi přes obličej a zbavil tak její tvář kouzelné záře. Věděl však, že dílo zkázy již bylo dokonáno. Ohlédl se zpět a viděl, jak Radburn udílí svým mužům rozkazy a ti se vydávají za unikajícími Jízlivci. Zůstal stát na hrázi sám, potom se otočil a ve chvíli, kdy dlouhý člun přirážel k boku Mořské střely, zmizel v šeru.

Jakmile se všichni dostali na palubu, Amosova posádka se jala upevňovat lana a vytahovat plachty. Mořská střela se vydala na cestu z přístavu.

Před nimi se objevila slíbená trhlina v zátarasech a Amos nastavil kurs. Propluli ji dřív, než se kdo zmohl na jakýkoliv odpor, a pojednou se ocitli mimo přístav, na volném moři.

Arutha pocítil zvláštní úlevu, když si uvědomil, že jsou z Krondoru venku. Pak uslyšel Amose klít: "Podívejte!"

Ve slabounkém světle nadcházejícího úsvitu Arutha spatřil v místech, kam Amos ukazoval, temné obrysy. Královský kyklop, válečný trojstěžník, který zahlédli, když vplouvali do přístavu, kotvil za útesy skrytý před zraky města. Amos tomu nemohl uvěřit. "Myslel jsem, že odplul s Jessupovým loďstvem. Proklínám tu proradnou svini, ať se Radburnova černá duše smaží v pekle. Pověsí se nám na paty hned, jak se dostane na palubu." Rozkázal, aby vytáhli všechny plachty, a potom se díval za lodí, kterou pomalu nechávali za sebou. "Pomodlil bych se k Ruthii, Výsosti. Podaří-li se nám získat dost času, než se za námi vypraví, budeme možná volní. Ale budeme potřebovat všechno štěstí, které ta stříbrná dáma může postrádat."

Ráno bylo jasné a mrazivé. Amos s Vascem spokojeně pozorovali práci své posádky. Méně zkušené muži byli nahrazeni jinými, které osobně vybral Trevor Hull. Plnili své úkoly rychle a dobře a Mořská střela uháněla na západ.

Anitě byla vyčleněna kajuta v podpalubí. Arutha s Martinem zůstali na můstku s Amosem. Hlídka hlásila, že obzor je čistý.

Amos poznamenal: "Bude to jen tak tak, Výsosti. Pokud vypluli tak rychle, jak jen to bylo možné, získali jsme náskok nanejvýš hodinku nebo dvě. Jejich kapitán mohl nasadit špatný kurs, ale jestli nás viděl, jak se snažíme vyhnout Jessupovým nástrahám, jistě zamíří do blízkosti keshanského pobřeží, raději budou čelit nebezpečí, že vplují do rány keshanské válečné lodi, než aby nás ztratili. Nebudu mít klid, dokud neuplynou dva dny bez jejich pronásledování.

Ale i kdyby se vydali na cestu okamžitě, budou nás dohánět několik hodin. Takže dokud se nevynoří na obzoru, uděláme nejlépe, když si zatím odpočineme. Jděte dolů a já vás zavolám, až se bude něco dít."

Arutha přikývl a odešel. Martin jej následoval. Princ popřál Martinovi dobrou noc a díval se, jak lovčí vchází do kajuty, kterou sdílel společně s Vascem. Potom vstoupil do své vlastní. Zarazil se, když uviděl Anitu sedět na jeho lůžku.

Pomalu zavřel dveře a řekl: "Myslel jsem, že spíš u sebe."

Maličko zavrtěla hlavou. Náhle vstala a přeběhla úzký prostor, jenž je odděloval. Ukryla tvář na Aruthových prsou.

Otřásala se vzlyky a vypravila ze sebe: "Snažila jsem se být statečná, Arutho, ale tolik se bojím."

Arutha tam chvíli jen tak neobratně stál a poté ji jemně objal. Anitin odhodlaný postoj se zhroutil a on si náhle

uvědomil, jak je mladá. Její dvorská výchova jí dobře posloužila v čase, který strávila v drsné společnosti Jízlivců, ale nyní si už nedokázala udržet masku vyrovnanosti. Pohlídl ji po vlasech a utěšoval ji: "To bude dobré."

Mluvil dál uklidňujícím hlasem, aniž by si byl vědom toho, co vlastně říká. Její blízkost jej znepokojovala. Byla natolik mladá, aby ji pokládal za dívku, ale dost stará na to, aby o svém soudu pochyboval. Nikdy nedokázal po Rolandově vzoru lehce žertovat s mladými slečnami. Dával přednost přímému rozhovoru, který nechával dámy chladnými. Ani nepřítahoval jejich pozornost jako Lyam se svými světlými vlasy a příjemným vzhledem i veselým, uvolněným chováním. Celkově mu ženy působily muka a tato žena - nebo dívka - víc než kterákoliv jiná.

Když se utišila, posadil ji na jedinou židli v přeplněné kajutě a sám se uvelebil na lůžku. Ještě jednou popotáhla a řekla: "Omlouvám se, bylo to neslýchané."

Arutha se pojednou rozesmál. "Co ty jsi za dívku!" promluvil s upřímnou náklonností. "Kdybych já byl na tvém místě, utekl z paláce, schovával se mezi hrdlořezy a zloději, vyhýbal se Radburnovým lasičkám a vůbec, sesypal bych se už dávno."

Vytáhla z rukávu maličký kapesníček a jemně se vysmrkala. Potom se na Aruthu usmála. "Děkuji ti, že to říkáš, ale jsem přesvědčena, že by sis vedl lépe. Martin mi o tobě během posledních několika týdnů hodně vyprávěl a podle jeho líčení jsi velmi statečný."

Arutha se tou pozorností cítil zaskočen. "Vrchní lovčí má sklony k přehánění," vymlouval se, ačkoliv věděl, že tomu tak není. Změnil raději téma. "Amos se mi svěřil, že pokud neuvidíme tu loď dva dny, budeme volní."

Sklopila oči. "To je dobře."

Naklonil se dopředu a setřel jí z tváře slzu. Ihned však pocítil rozpaky a ruku odtáhl. "V Crydee s námi budeš v bezpečí, daleko od Guyových nástrah. Má sestra tě v našem domě moc ráda uvítá."

Pousmála se. "Přesto mám obavy o otce a matku."

Arutha se snažil ze všech sil, aby její strach zaplašil. "Když se budeš zdržovat v Crydee, Guy nic nezíská tím, že tvým rodičům ublíží. Může od tvého otce stále vynáhat souhlas se sňatkem, ale ten už mu Erland může klidně udělit. Nic tím nedá v sázku. Budeš-li mimo Guyův dosah, bude zasnoubení neplatné. A než tohle všechno skončí, vyřídíme si s milým bratrancem Guyem účty."

Povzdechla si a její úsměv nabyl na přesvědčivosti. "Děkuji ti, Arutho. Už se cítím lépe."

Povstal a doporučil jí: "Pokus se usnout. Já se prozatím vyspím ve tvé kajutě." Věnovala mu další úsměv a přistoupila k jeho lůžku. Arutha za sebou zavřel dveře. Náhle se cítil odpočatý a vrátil se na palubu. Amos stál vedle kornidelníka a upíral oči do dáli. Arutha si stoupl po jeho boku. Amos se jej zeptal: "Tam na obzoru, vidíš něco?"

Arutha se přivřenýma očima zadíval na určené místo a na pozadí modré oblohy odhalil bílou tečku. "Radburn?"

Amos si odplívl. "Řekl bych, že ano. Náš náskok se pomalu zmenšuje. Ale říká se, že pronásledovatelé za zádí mají před sebou dlouhou cestu. Pokud se celý den před nimi udržíme dost daleko, mohli bychom jim v noci uniknout - bude-li zataženo, aby měsíc nesvítal na brázdu za lodí."

Arutha na to neřekl nic a dál pozoroval nepatrné smítko na nekonečné hladině.

Během dne sledovali trojstěžník, který pomalu nabýval na velikosti. Zpočátku rostl maličký bod nesnesitelně pomalu, nyní však se zneklidňující rychlostí. Arutha již jasně rozeznával jednotlivé plachty, které se ještě před okamžikem slévaly v jedinou bílou plochu. Na hlavním stožáru uviděl i černou skvrnku, jež byla nepochybně Guyovou vlajkou.

Amos hleděl vstříc slunci schylujícímu se k obzoru přímo před přídi prchající Mořské střely. Potom obrátil svou pozornost zpět k lodi, kterou měli za sebou. Křikl na hlídku ve strážním koši: "Poznáváte ji?"

Bez prodlení se ozvala odpověď: "Válečný trojstěžník, kapitáne."

Amos upřel zrak na Aruthu. "Je to Královský kyklop. Dožene nás při slunce západu. Kdybychom tak měli k dobru jen deset minut nebo počasí, které by nás skrylo. Nebo kdyby byla jen o ždíbec pomalejší..."

"Můžeš něco podniknout"

"Bohužel toho není mnoho. Na delší vzdálenosti je rychlejší, je dost hbitá na to, abychom ji nesetřásl ani sebelepším úhybným manévrem. Za předpokladu, že bych se pokusil o ostrou obrátku ve chvíli, kdy se přiblíží, získal bychom tím trochu prostoru. Sice bychom oba ztratili rychlost, ale ona víc. Jenže až znovu nastaví plachty, bude to jen otázka minut. Další věc je ta, že bychom se tak dostali hodně na jih, a tam jsou nepříjemné podvodní útesy a mělčiny. Byla by to sázka na náhodu. Ne, přiblíží se k nám po návětrné straně. Až ji budeme mít za sebou, její hlavní plachta nám sebere vítr a my zpomalíme natolik, že budou moci pohodlně přirazit dřív, než řekneš 'sbohem, svobodo'."

Arutha se díval na blížící se loď další půlhodinu. Na palubu přišel Martin a sledoval, jak se vzdálenost mezi nimi a jejich pronásledovateli zmenšuje každou minutou o několik stop. Amos držel koráb přesně po větru, Mořská střela plula na hranici svých možností, ale přesto to nestačilo.

"Zatraceně!" klel Amos a téměř prskal vzteky. "Kdybychom se plavili na východ, ztratili bychom se jim ve tmě, takhle se náš obrys bude rýsovat proti obloze ještě dlouho po západu slunce. Budou nás moci pohodlně honit i poté, co se pro nás stanou neviditelnými."

Slunko se ponořilo pod hladinu a honička pokračovala. Ve chvíli, kdy nazlobeně zrudlý sluneční kotouč zmizel v temně zeleném moři, mezi válečnou lodí a uprchlíky zbývalo pouhých tisíc yardů.

Amos uvažoval: "Mohli by zkusit zpřetrhat nám lanoví nebo zamést palubu za pomoci těch obrovitých kuší, ale Radburn snad nebude chtít ohrozit princeznu."

Devět set, osm set yardů, Královský kyklop se neochvějně valil kupředu a bez nesnáží ukrajoval zbývající vzdálenost.

Arutha pozoroval členy jeho posádky, maličké postavičky šplhající v lanoví, černé stíny na pozadí sluncem zbarvených, krvavě červených plachet.

Když se koráb dostal na pět set yardů od nich, pojednou hlídka zvolala: "Míha!"

Amos vzhledl. "Kterým směrem?"

"Jihozápadně. Něco přes míli odsud."

Amos spěchal na příď a Arutha jej následoval. V dáli bylo vidět zapadající slunce a mírně na levoboku se nad černou hladinou líně převalovaly bílé kotouče mlhy. "Bohové!" vyjekl Amos. "Máme naději."

Amos křikl na kormidelníka, aby zamířil na jihozápad, a sám se kvapně rozeběhl na zád'. Arutha mu sotva stačil. Doběhli na můstek a všiml si, že trojstěžník je už o polovinu blíž než předtím. Amos se obrátil na Martina. "Martine, vidíš jejich kormidelníka?"

Martin nepatrně zašilhal a odpověděl: "Ztrácí se trochu v šeru, ale není těžké ho rozeznat."

Amos ho pobídl: "Zkus na chvíli odpoutat jeho pozornost."

Martin rozbalil luk, který nosil neustále s sebou, a napjal tětivu. Nasadil do ní opeřený šíp a zamířil na protivníkovu loď. Vyčkával, snažil se vyrovnat kymácení korábu. Pak vystřelil. Šíp se nesl vzduchem jako rozzuřený pták, ale svůj cíl minul.

Martin sledoval jeho dráhu. Tichounce si pro sebe zamručel. V jediném plynulém pohybu vytáhl nový šíp a připravil jej k další střele. Pak jej vypustil. Šíp sledoval téměř přesně cestu toho prvního, ale namísto toho, aby kormidlo přeletěl, zabodl se do hrzení několik palců od kormidelníkovy hlavy.

Z paluby Mořské střely bylo vidět, jak lodivod Královského kyklopa zalehl na palubu a pustil kormidlo. Válečná loď se stočila a začala se vzdalovat. Martin prohlásil: "Je poněkud větrno na přesné míření," a vyslal další šíp, jenž dopadl těsně vedle předchozího. Kormidlo díky tomu zůstalo bez obsluhy.

Vzdálenost mezi oběma koráby plynule narůstala a Amos nařídil své posádce: "Řekněte všem, že až dám povel k tichosti, každý, kdo se pohne hlasitěji než dech, poslouží za potravu rybám."

Válečná loď ještě minutu kličkovala, pak ale znovu nabrala správný kurs. Martin se ozval: "Zdá se, že se drží víc stranou, Amosi. Nemohu mířit přes plachty."

"To ne, ale pokud bys dokázal zaměstnat chlapce, kteří se pokoušejí zamířit své balisty, budu ti vděčný. Řekl bych, že jsi Radburna rozhněval."

Martin a Arutha spatřili, jak posádka připravuje své zbraně. Vrchní lovčí vypustil celou kupu šípů na příď nepřátelské lodi. Jedna střela vylétala za druhou ve chvíli, kdy ta první byla na půli cesty ke svému cíli. Hned úvodní šíp zasáhl jednoho z mužů do nohy a srazil jej k palubě, ostatní si raději našli vhodné úkryty.

"Mlha na dosah, kapitáne!" ozvalo se ze strážního koše.

Amos rozkázal kormidelníkovi: "Ostře doleva."

Mořská střela se stočila na jih. Královský kyklop se poněkud těžkopádně, ale zato okamžitě obrátil za ní, nebyl nyní vzdálen víc než čtyři sta yardů. Jakmile změnili kurs, vítr přestal vát. Blížili se k mlze a Amos Aruthovi vysvětlil: "Větry v těchto místech jsou nevyzpytatelné. Nechávám sundat plachty, aby nás jejich zvuk neprozradil."

Znenadání se ponořili do šedé stěny husté mlhy, jež rychle černala s tím, jak se slunce sklánělo níž a níž. Jakmile ztratili válečný koráb z dohledu, Amos zvolal: "Svinout plachty!"

Posádka se rozletěla po lanoví a rychle vyplnila kapitánův rozkaz. Loď výrazně zpomalila. "Stočit na pravobok a ať jsou všichni potichu."

Na lodi zavládl hrobový klid. Amos se obrátil na Aruthu a zašeptal: "Jsou tu západní proudy. Necháme se jimi unášet a budeme doufat, že Radburnův kapitán pochází z Královského moře."

"Kormidlo narovnat," tichounce nařídil kormidelníkovi a Vascovi řekl: "Pošli zprávu, ať připevní ráhna. A ostatní ať se nehýbají."

Náhle si Arutha uvědomil to ticho. Po rušné hře na honěnou, kdy vál svěží severní vítr, provazy zpívaly a plachty bez ustání pleskaly, zdála se tato tlumivá mlha téměř nepřírozená. Jen příležitostně se ozvalo zaskřípění ráhna či ojedinělé plácnutí lana, ale byly to jediné zvuky, které bylo možno ve tmě zaslechnout. Minuty se vlekly, vyplněné jediné strachem a nekonečnou ostražitostí.

Potom se jakoby na poplach rozezněly hlasy a hluk lodi. Praskání dřeva a dunění plachet, do nichž se opíral slabý vánek, se šířilo ze všech směrů. Arutha zprvu nic neviděl, ale po chvíli mlčným oparem proniklo matné světlo luceren Královského kyklopa, mřícího na jihozápad. Všichni muži na palubě Mořské střely stáli nepohnutě, báli se snad i mrknout, neboť i sebeslabší zvuk se nad vodou rozléhal jako rána bičem. Z dálky zaslechli křik z druhé lodi: "Ticho, proklatě! Neuslyšíme je kvůli našemu vlastnímu povyku!" Rozhostila se mlčenlivost, rušená pouze třepetáním lanoví a plachet Královského kyklopa.

Nebylo možné měřit čas strávený vyčkáváním ve tmě. Znenadání temnotu rozčíslo zapraskání, hlasité jako hrom za letní bouřky. Následoval skřípot a nařikavé vrzání trhaného dřeva a o vteřinku později i zděšené výkřiky mužů.

Amos se otočil k ostatním a jeho postava byla v černém přisvitu sotva vidět. "Najeli na mělčinu. Podle zvuku přišli o kýl. Mají to spočítané." Nařídil stočit kormidlo severozápadně, pryč od útesů a mělčin a námořníci spěšně vykasali plachty.

"Není to hezká smrt," poznamenal Arutha.

Martin pokrčil rameny, matně ozářený světlem luceren, které byly zavěšeny nad palubu. "Může být nějaká hezká smrt? Už jsem viděl i horší."

Arutha opustil kapitánský můstek. Slabé a zoufalé hlasy topících se mužů se stále ozývaly nad hladinou v příkrém protikladu k Vascovu vyrovnanému tónu, jímž přikazoval otevřít lodní kuchyň. Zavřel za sebou příklop a nešťastné volání utichlo. Tiše otevřel dveře do své kajuty a spatřil Anitu spící v šerém světle zastíněné svíce. Její červenohnědé vlasy, rozhozené na polštáři, vypadaly téměř černé. Chystal se zavřít, když ji uslyšel promluvit: "Arutho?"

Vstoupil dovnitř a zjistil, že se na něj dívá. Posadil se na pelest jejího lůžka. "Jak ti je?" zeptal se.

Protáhla se a přikývla. "Spala jsem, jako když mě do vody hodí." Otevřela doširoka oči. "Je všechno v pořádku?"

Posadila se a její tvář se ocitla blízko Aruthovy.

Ten natáhl ruce a objal ji, pevně ji k sobě přitiskl. "Všechno je, jak má být. Už jsme v bezpečí."

Povzdechla si a položila hlavu na jeho rameno. "Děkuji ti za všechno, Arutho."

Neodpověděl, přepadl jej náhle silný ochranný pocit, potřeba uchránit Anitu všech nástrah světa, pečovat o ni.

Dlouho tak seděli, než Arutha znovu nabyl sebevlády nad svými smysly. Maličko se odtáhl a nadhodil: "Budeš asi mít hlad."

Zasmála se, byl to upřímný a veselý smích. "Po pravdě řečeno, mám hlad jako vlk."

"Nechám ti něco poslat, ačkoliv to bude asi dost prosté jídlo, dokonce i ve srovnání s tím, co ti podávali Jízlivci."

"Sním cokoliv."

Vyšel na palubu a poručil plavčíkovi, aby z kuchyně donesl pokrm pro princeznu. Pak se vrátil do kajuty a přistihl Anitu při česání. "Musím vypadat hrozně," řekla.

Arutha se musel velmi snažit, aby se nerozesmál. Nevěděl proč, ale cítil se náhle neuvěřitelně šťastný. "Ani ne," lichotil jí. "Ve skutečnosti vypadáš moc hezky."

Přestala se česat a Arutha se podívil, jak dokáže v jednom okamžiku vypadat úplně dětsky a v příštím tak žensky.

Usmála se na něj. "Pamatuji si, jak jsem se plížila chodbami paláce, abych tě zahlédla během večeře, když jsi byl naposledy v Krondoru."

"Mě? Proč, pro milost boží?"

Zdálo se, že jeho otázku nevnímá. "Připadal jsi mi tehdy hezký, i když trochu moc přísný. Byl tam chlapec, který mě vyzvedl, abych tě viděla. Byl s družinou tvého otce. Zapomněla jsem jeho jméno, ale říkal, že je učedníkem mága."

Aruthův úsměv se vytratil. "To byl Pug."

"Co se s ním stalo?"

"Zmizel hned v prvním roce války."

Odložila svůj hřeben. "To je mi líto. Byl tak hodný na otravné děcko."

"Byl to milý hoch, bylo mu dáno do vínku konat odvážné činy. A byl velmi blízký mé sestře. Dlouho truchlila, když odešel." Ve snaze zahnat pochmurnou náladu položil otázku: "Proč se vlastně princezna z Krondoru plížila chodbami, aby spatřila vzdáleného bratrance z venkova?"

Anita si dlouze Aruthu prohlížela a potom odpověděla: "Chtěla jsem tě vidět, protože naši otcové pokládali za pravděpodobné, že se vezmeme."

Arutha zůstal stát jako opařený. Měl co dělat, aby zachoval klid. Přitáhl si k sobě tu jedinou židli a posadil se. Anita se zajímala: "Tvůj otec se o tom před tebou nikdy nezminil?"

Arutha nevěděl, co by na to řekl, proto jen zavrtěl hlavou.

Anita pokývla. "Já vím. To ta válka. Události nabraly takový spád brzy poté, co jste odjeli do Rillanonu."

Arutha ztěžka polkl, v ústech měl najednou sucho. "Co má vlastně znamenat ten nápad našich otců s... naším sňatkem?"

Arutha se na Anitu podíval, její oči zářily nejen odraženým světlem svíce. "Státní záležitost, obávám se. Otec chtěl můj nárok na trůn nějak podepřít a Lyam je jako starší příliš nebezpečný. Ty by ses výborně hodil, neboť král by jistě neměl námitek... aspoň tehdy. Teď předpokládám, že když o mě projevil zájem Guy, král s tím určitě souhlasil."

V Aruthovi se vzvedla vlna hněvu, přestože si nebyl jistý příčinou. "A já odhaduji, že se nás nikdo nehodlal zeptat na náš názor!" Jeho hlas nabýval na síle.

"Prosím, já za to přece nemohu."

"Omlouvám se. Nechtěl jsem na tebe útočit. Jen jsem nikdy příliš nepomýšlel na svatbu a už vůbec ne kvůli zájmům království." Na rtech se mu zavlínil uštěpačný úsměv. "Obvykle se to týká jen prvorozených synů. My mladší býváme zpravidla ponecháváni, abychom se protloukali, jak umíme. Bereme si ovdovělé hraběnky či dcery bohatých kupců."

Pokusil se mluvit s nadsázkou. "Krásné dcery bohatých kupců, pokud máme štěstí, což většinou nemáme." Nedokázal udržet lehký tón a zvrátil se do opěradla. Nakonec prohlásil: "Anito, zůstaneš v Crydee tak dlouho, jak to bude nutné."

Možná to bude nějaký čas kvůli Tsuranům nebezpečné, ale nějak to překonáme. Třeba tě pošleme do Carsu. Až válka skončí, pojedíš klidně domů, to ti slibuji. A nikdy, pamatuj, nikdy tě nikdo nebude nutit k tomu, co si sama nepřeješ."

Rozhovor přerušilo zaklepání a dovnitř vstoupil námožník s podnosem, na kterém stála kouřící mísa rybí polévky, tvrdý chléb a talíř soleného vepřového. Postavil jídlo na stůl a naléval víno do číše. Arutha mezitím Anitu pozoroval. Když námožník odešel, pustila se do jídla.

Arutha už s Anitou moc nemluvil, opět si uvědomil, jak jej dívčino přímé a uvolněné chování přitahuje. Když jí konečně popřál dobrou noc, náhle mu připadlo, že mu nápad s nuceným sňatkem nevádí tolik, jak by si představoval. Vystoupil na palubu. Mlha se již zvedla a loď plula hnána lehkým vánkem. Díval se na hvězdy a poprvé za celá léta si vesele pohvizdoval.

Nedaleko kormidla seděl Martin s Amosem, upíjeli z jednoho měchu s vínem a tiše spolu promlouvali. "Princ je dnes nějak neobvykle dobře naladěný," poznamenal Amos.

Martin vyfoukl obláček kouře z dýmky, jenž se rychle rozplynul ve větru. "A vsázím se, že ani neví, proč se cítí tak radostně. Anita je mladá, ale ne tak mladá, aby si dokázal dlouho nevšímat její pozornosti. Pokud si na něj myslí, a já bych řekl, že ano, pak jej polapí do roka. A on se rád nechá."

Amos se zasmál. "Nějakou dobu potrvá, než si to bude ochoten přiznat. Troufám si odhadnout, že mladý Roland se objeví před oltářem dříve než Anita."

Martin potřásl hlavou. "To není žádný odhad. Roland je spoután už léta. Anita má práci teprve před sebou."

"Ty jsi nikdy nebyl zamilovaný, Martine?"

Martin odvětil: "Ne, Amosi. Lesníci, stejně jako mořeplavci, jsou špatní manželé. Nikdy nebývají doma dlouho a tráví

dny a týdny o samotě. To z nich dělá zamlklé samotáře. A ty?"

"Ne tak, aby to stálo za řeč." Amos si povzddechl. "Čím jsem starší, tím víc by mě zajímalo, o co přicházím."

"A chtěl bys to změnit?"

Amos se kuckavě zasmál a zakroutil hlavou. "Nejspíš ne, Martine, nejspíš ne."

Loď přirazila k přístavní hrázi a ve stejné chvíli Fannon a Gardan seskočili z koní. Arutha pomohl Anitě přejít po spojovacím můstku a představil ji crydeeskému mistru šermíři.

"Nemáme v Crydee žádná nosítka, Výsosti," omlouval se Fannon princezně. "Ale nechám ihned poslat pro vůz. Do hradu je to dlouhá procházka."

Anita se usmála. "Mohu jet na koni, mistře Fannone. Postačí mi jakýkoliv kůň, jenž není příliš bujný."

Fannon rozkázal dvěma svým mužům, aby dojeli do stáje a přivedli jednoho z Carlininých běloušů se správným sedlem pro jízdu bokem. Arutha se zajímal: "Co je nového?"

Fannon odvedl prince o kousek dál a odpověděl: "Do hor letos přijde tání pozdě, Výsosti, takže jsme dosud nezaznamenali žádný větší pohyb Tsuranů. Bylo napadeno několik malých posádek, ale stále se neděje nic, co by naznačovalo přípravy na jarní útok. Snad se rozhodli podniknout hlavní výpad proti tvému otci."

"Doufám, že máš pravdu, protože otci se vydala na pomoc většina krondorského vojska." V rychlosti načrtl, co se událo v Krondoru. Fannon mu pozorně naslouchal.

"Udělal jsi dobře, že jsi nevyrazil za otcem. Řekl bych, že jsi správně odhadl stav věcí. Nic by nemělo strašnější důsledky, než kdyby Tsurané zaútočili na postavení vévody Borrice a on byl na tažení proti Guyovi. Necháme si to zatím pro sebe. Tvůj otec se to tak jako tak brzy dozví, ale čím později na Guyovu zradu přijde, tím máme větší naději ubránit se Tsuranům další rok."

Arutha vyhlížel znepokojeně. "Už to nemůže trvat dlouho, Fannone. Musíme udělat něco, co válku ukončí." Na chvíličku se otočila viděl, jak se obyvatelé města hnou k princezně. "Přesto máme alespoň trochu času něco vymyslet, pokud vůbec existuje způsob, jak Tsurany porazit."

Fannon se zamyslel, pak se nadechl, jako kdyby chtěl něco říci, ale opět zavřel ústa. V jeho tváři se objevily chmury téměř bolestné. Arutha naléhal: "Co se děje, mistře šermíři?"

"Mám pro tebe na uvítanou moc špatnou a zarmucující zprávu, Výsosti. Panoš Roland je mrtev."

Aruthou ta slova otřásla. V prvním okamžiku jej napadlo, že snad Fannon krutě žertuje. Jeho vědomí nebylo schopné přijmout to, co slyšel. Nakonec vykoktal: "Co... jak?"

"Od barona Tolburta o tom dorazila zvěst před třemi dny. Je z toho velice nešťastný. Panoš byl zabit při tsuranském nájezdu."

Arutha pohlédl k hradu na kopci. "Co Carline?"

Jak se dalo čekat. Pláče, ale nese to statečně."

Arutha se ze všech sil snažil zahnat dusivý pocit. V jeho obličejí se zračil hluboký smutek. Vrátil se zpět k Anitě, Amosovi a Martinovi. Po okolí se již rozšířila zpráva, že v přístavu je princezna z Krondoru. Vojáci, kteří přijeli s Fannonem a Gardanem, se rozestavili kolem ní a drželi měšťany v uctivé vzdálenosti. Arutha se podělil o tu žalostnou novinu s Amosem a Martinem.

Zanedlouho byli přivedeni jejich koně a oni nasedli a vydali se k hradu. Arutha svého oře pobízel ke spěchu a seskočil na dlažbu nádvoří dřív, než ostatní projeli branou. Většina služebnictva byla shromážděna před pevností a očekávala jej. Bez jakýchkoliv obřadních řečí křikl Arutha na správce Samuela: "Princezna z Krondoru bude naším hostem. Dohlédni na přípravu jejích komnat. Zaveď ji do velkého sálu a řekni jí, že se k ní brzy připojím."

Chvatně proběhl vchodem do hradu, minul strážu, které se před ním vypjaly do pozoru, a zaklepal na dveře Carlininy komnaty.

"Kdo je tam?" ozval se zevnitř tichý hlas.

"Arutha."

Dveře se rozlétly a Carline se vrhla bratrovi do náručí. Pevně jej k sobě přivinula. "Ach, jsem tak ráda, že ses vrátil. Ani nevíš, jak ráda." O krok ustoupila a prohlížela si jej. "Omlouvám se. Chtěla jsem sejít dolů a uvítat tě, ale prostě jsem se nedokázala vzbudit."

"Fannon mi o tom právě řekl. Je mi to hrozně líto."

Tiše jej pozorovala s výrazem pochopení. Vzala jej za ruku a zavedla ho do svého pokoje. Posadila se na lenošku a spustila: "Celou dobu jsem věděla, že se to může stát. Byla to ta nejhoupější věc na světě. Baron Tolburt napsal dlouhý dopis, ubohý muž. Užil si svého syna tak málo a velice jej to zarmoutilo." V očích se jí objevily slzy a ztěžka polkla. Odvrátila zrak. "Roland zemřel..."

"Nemusíš mi to říkat."

Zavrtěla hlavou. "To je v pořádku. Moc to bolí..." Rozplakala se, ale mluvila dál. "Tak strašně to bolí, ale neboj, dokážu se přes to přenést. Roland mě to naučil, Arutho. Věděl, že na něj číhají různé nástrahy, a vysvětlil mi, že pokud by zemřel, musím žít dál vlastním životem. Naučil mě to dobře. Myslím, že jsem si konečně uvědomila, jak moc jsem ho milovala. To, že jsem mu to řekla, mi pomohlo získat sílu, díky které se s tím dokážu vyrovnat."

Roland byl zabit, když se snažil zachránit krávy nějakého sedláka," usmála se skrz slzy. "Není to celý on? Celou zimu strávil budováním opevnění a první potíže se vyskytly, když nějací hladoví Tsurané chtěli ukrást hubené krávy."

Roland se vydal se svými muži, aby jim v tom zabránil, a byl zasažen šípem. Byl jediný, kdo byl zraněn, a skončil dřív, než jej donesli do pevnosti." Zhluboka si vzddechla. "Choval se někdy jako šašek, připadá mi, že to dělal schválně."

Rozvzlykala se a Arutha ji tiše sledoval. Zakrátko se však ovládla a prohlásila: "Nic dobrého z toho nemohlo vzejít."

Vstala a vyhlédla z okna. Potichu dodala: "K čertu s tou hloupou válkou."

Arutha k ní přistoupil a objal ji. "K čertu se všemi válkami."

Několik dalších minut tak stáli beze slova, potom se Carlina znovu ozvala: "Teď mi pověz, jaké přinášíš novinky z Krondoru."

Arutha jí krátce popsal vše, co se v Krondoru přihodilo, ale po celou dobu vnímavě zkoumal její stav. Zdálo se, že Rolandovu ztrátu nese hůř, než když truchlila pro Puga. Arutha sdílel její bolest, ale zároveň si byl jistý, že se jeho sestra zotaví. Byl potěšen tím, jak Carline za poslední léta dospěla. Končil s příběhem o Anitině záchraně a Carline jej přerušila: "Anita, princezna z Krondoru, je zde?"

Arutha přisvědčil a Carline se na něj dobrácky obořila: "Určitě vypadám jako strašák a ty sem přivedeš princeznu z Krondoru. Arutho, ty jsi ohava." Uháněla k leštěnému stříbrnému zrcadlu a začala si otírat obličej vlhkým ručníkem. Arutha se usmál. Pod závojem smutku byla jeho sestra stále stejná, její jiskra se neztratila.

Carline si rozčesávala vlasy a otočila se k bratrovi. Je hezká, Arutho?"

Aruthův lehce posměšný úsměv vystřídal veselý úšklebek. "Ano, řekl bych, že je."

Carline se na Aruthu upřeně zadívala. "Vidím, že ji budu muset poznat co nejlépe." Odložila hřeben a uhladila si šaty. Pak natáhla k Aruthovi ruku a řekla: "Pojď, nemůžeme nechat naši mladou dámu čekat."

Dlaň v dlani opustili komnatu a sešli po schodech dolů do velkého sálu uvítat Anitu v Crydee.

Kapitola osmá

CTIHODNÝ

Vysoko nad městem se vypínal opuštěný dům. Místo, na kterém byla vila vystavěna, pamatovalo zašlé časy slávy jedné velké rodiny. Z vrcholku kopce, jenž měl z mnoha návrší obklopujících město Počátek k nebi nejbližší, byl podle všeobecného mínění nejkrásnější výhled na město a na moře za ním. Rodina, která stavení obývala, je musela opustit a přestěhovat se na menší panství, neboť stála na straně poražených v jedné z mnoha drobných, avšak ve svých důsledcích osudných politických bitev. Dům postupně chátral a o pozemek neměl nikdo zájem. Ač byl pro stavbu stejně dobrý jako kterýkoliv jiný, a snad i lepší, nežestí, které potkalo jeho původní majitele, pověřivé Tsurany odrazovalo.

Jednoho dne se po městě rozšířila zpráva, že nějací pastevcí kula zahlédli postavu v černém, krácející vzhůru ke starému domu. Spěchali, aby se mu vyhnuli, jak jim přikazovalo jejich společenské postavení. Neopustili však oblast, ve které se pásala jejich zvířata, kula, jejichž vlna pro ně byla jediným zdrojem skrovných příjmů. Kolem poledne uslyšeli veliký hluk, jako kdyby nebesa nad nimi vybuchla hněvem praotce všech bouří. Stáda se v hrůze rozprchla. Některá zvířata zamířila ve zmatku vzhůru. Pastevci nebyli vyděšeni o nic méně, ale zdravý rozum jim velel zachránit svá stáda.

Rozeběhli se proto sehnat kula dohromady.

Jeden z pasáků, muž jménem Xanothis, se ocitl až na samém vršku kdysi slavného kopce. Uviděl tam černě oděného mága, kterého prve spatřili stoupat po cestě. V místech, kde stálo ještě před několika okamžiky zchátralé stavení, se několik stop pod úroveň trávníku rozprostírala obnažená plocha, z níž se lehce kouřilo. Xanothis se vylekal, že vyrušil Ctihodného při práci, a chystal se ustoupit, doufal, že zůstane nepovšimnut. Čaroděj stál k pastevcí zády a kápi měl staženou do čela. Jakmile však muž učinil první krok zpět, mág se otočila zabodl do něj pohled neobvykle hluboko posazených, temně hnědých očí.

Pasák padl podle zvyku na kolena a sklopil oči. Necítil se příliš provinile, byl svobodným mužem, a přestože nebyl šlechtic, byl hlavou své rodiny.

"Vstaň," přikázal mu mág.

Xanothis byl lehce zmaten, ale uposlechl. Oči stále upíral do země.

"Podívej se na mě."

Vzhlédl a uviděl tvář, která si jej pozorně prohlížela. K jeho údivu byla lemována vousem stejně tmavým jako pichlavé oči. Připadalo mu to zvláštní, neboť pouze otroci nosili bradku. Mág se obvyklým rozpakům usmál a obešel pastevece kolem dokola, aby si jej prohlédl.

Pozoroval pasáka, jenž byl na Tsurana vysoký, o palec či dva vyšší než mág, který měřil pět stop, osm palců. Měl pleť tmavou jako nápoj chocha nebo káva. Jeho oči byly černé stejně jako vlasy, kromě skrání, které již začínaly šedivět. Krátká pastevecká tunika odhalovala statnou postavu bývalého vojáka. Mág tak usuzoval i podle vzpřímeného postoje a několika jizev. Bylo mu po padesátce, ale přesto byl stále schopen vést vyčerpávající život pasáka stád. Ač byl menší, připomínal Gardana z Crydee.

"Jméno!" dožadoval se mág, když se znovu postavil přímo před pastevece. Xanothis odpověděl a jeho hlas prozrazoval neklid. Mág jej vzápětí vyděsil otázkou: "Souhlasíš, že toto je dobré místo pro dům, pasteveče?"

Xanothis popleteně koktal: "Jestli... jestli si... to přejete, Ctihodný."

Mág vyštěkl: "Neptám se na to, co si myslím já. Chci znát tvůj názor!"

Xanothis dokázal sotva skrýt hněv nad vlastním studem. Ctihodní byli posvátní a neupřímnost vůči nim znamenala cosi velmi nečestného. "Odpusťte mi, Ctihodný. Říká se, že toto místo je prokleté samotnými bohy."

"A kdo to říká?"

Brítost mágova hlasu zapříčinila, že muž zaklonil hlavu, jako kdyby dostal políček. V jeho očích se zračila zloba, ale hlas měl klidný, když vysvětloval: "Ti, kdož žijí ve městě, Ctihodný. I ostatní zde v kraji." Pastevcův pohled se střetl s mágovým a Xanothis vydržel neuhnout.

Kolem mágových očí to vesele zašubalo a maličko pozvedl koutky rtů, ale jeho tón zůstával ostrý. "A ty ne, pasteveče?"

"Byl jsem patnáct let vojákem, Ctihodný. Častokrát jsem si ověřil, že bohové pomáhají těm, kteří se o své blaho zapřičiní sami."

Mág se nad tím úslovím pousmál, ačkoliv jeho výraz nebyl nikterak vřelý. "Muž, jenž se spoléhá sám na sebe. Výborně. Jsem rád, že máme stejné názory, neboť si zde hodlám vybudovat sídlo. Líbí se mi výhled na moře."

Mág při té poznámce zaznamenal v pasákově postoji určitou strnulost a zeptal se: "Mohu počítat s tvým souhlasem, Xanothisi z Počátku?"

Xanothis přešlápl na místě a maličko zavrtěl hlavou. "Ctihodný jistě žertuje. Jsem si jist, že můj souhlas či nesouhlas nemá sebemenší váhu."

"To je pravda, ale vyhnul ses mé otázce. Máš něco proti?"

Xanothis nepatrně svěsil ramena a odvětil: "Budu muset přemístit svá stáda, Ctihodný. To je vše. Nepovažujte to za neuctivost."

"Vyprávěj mi, Xanothisi, o tom domu, který tu až do dnešního dne stál."

"Byl sídlem lorda z Almachu, Ctihodný. Ten podporoval svého bratrance proti Almechovi, když nadešel čas volby nového Vojevůdce." Pokrčil rameny. "Býval jsem kdysi v tomto domě velitelem oddílu. Byl jsem příliš hrdý a to mi bránilo v postupu. Můj lord mi později udělil svolení odejít a oženit se, takže jsem převzal stáda otce mé ženy. Kdybych zůstal vojákem, byl by ze mě dnes otrok nebo prošeďivělý bojovník, nebo bych byl už mrtev." Krátce se podíval směrem k moři. "Co ještě chcete vědět, Ctihodný?"

Mág promluvil: "Můžeš pást svá stáda na tomto kopci, Xanothisi. Kula za sebou nechávají hezký trávník a já nemám rád neudržované pozemky. Jen je hlídej, aby nepřicházely k domu, kde budu pracovat, jinak si je postupně upeču k večeri."

Bez dalšího slova mág vyňal z kutny jakési zařízení a spustil je. Chvilku se ozývalo jemné bzučení; pak náhle černě oděný mág s jemným zapraskáním zmizel. Xanothis stál několik dalších minut naprosto nehnutě a posléze se vrátil k pátrání po zvířatech, rozuteklých do všech světových stran.

Té noci vyprávěl u ohně své rodině a ostatním pastevcům o podivném setkání se Ctihodným. Nikdo o jeho slovech nepochyboval, ač měl Xanothis hodně chyb, neměl ve zvyku si vymýšlet. Nicméně všichni byli jeho příběhem udiveni. A žádný pasák z jeho okolí si nikdy zcela nezvykl na to, že v průběhu následujících měsíců, kdy na vrcholku kopce vyrůstal nový obrovský dům, mohl tu a tam zahlédnout Xanothise rozprávějícího se Ctihodným, zatímco jeho kula se pásla kolem.

Nyní stál na kopci nový a podivný dům, jenž se stal zdrojem dohadů a špetky závisti starousedlíků. Dohady se týkaly osoby čerstvého vlastníka usedlosti, záhadného Ctihodného. Závist pak budil jak návrh, tak i samotné provedení stavby. Použité prvky způsobily v tsuranském stavitelství přímo převrat. Tatam byla tradiční čtvercová třípatrová budova s volným prostorem uprostřed. Namísto ní se zde rozpínalo dlouhé, jednopodlažní stavení, k němuž po stranách přiléhalo několik dalších, spojených s ústřední částí krytými chodníčky. Mezi nepravidelně uspořádanými křídly se rozprostíralo mnoho malých zahrádek, jimiž se proplétaly potůčky, místy rozšířené v titěrná jezírka. Způsob, jakým byl dům vystavěn, nebyl o nic méně neobvyklý. Byl převážně kamenný a střecha byla pokryta vypálenými taškami. Někteří odhadovali, že v létě jistě poskytuje ochranu před vedrem.

K všeobecnému okouzlení neobvyklým domem a jeho vlastníkem navíc přispívaly i další dvě skutečnosti. Především to byl způsob, jakým mág získal prostředky na jeho stavbu. Jednoho dne se objevil v Počátku u Tumacelova domu. Tumacel byl nejbohatším lichvářem ve městě. Vzal si od něj třicet tisíc imperiálů a zanechal tak lichváře téměř na mizině. Milamber si zvykl vypořádat se takto s tsuranskou byrokracií. Každý kupec a obchodník, od kterého si Ctihodný vyžádal nějakou službu, byl nucen žádat říšskou pokladnu o náhradu. To mělo obvykle za následek zpožděné dodávky materiálu, nepřilíhající velkou ochotu a nakonec i zášť a zlobu. Milamber jednoduše zaplatil předem a nechal na lichváři - který se většinou s případnými ztrátami vyrovnal lépe než prostý obchodník, a to díky poněkud odlišnému způsobu vedení účetních knih - aby si od Říše nechal proplatit vynaložené náklady. Výraznou osobitostí se rovněž vyznačoval sloh, jakým byl dům ozdoben. Namísto výrazně křiklavých nástěnných maleb, pokrývajících všechny volné plochy, zde malíři ponechali většinu zdí nenatřených, jen místy použili přírodních, tlumených barev k vyobrazení jednoduchého motivu krajiny. Uplatnění při tom našlo mnoho mladých malířů. Když byli se svou prací hotovi, poptávka po jejich službách nebývale vzrostla. Během měsíce byla na postupu nová vlna tsuranského umění.

Na okolních poličkách nyní pracovalo padesát otroků oděných v šatech, jež pocházely z jejich domovského světa, Midkemie. Všichni mohli odcházet a přicházet, jak se jim zachtělo. Milamber je získal v jediném dni na místním trhu s otroky, aniž by za ně zaplatil.

Cestovatelé přicházeli do Počátku a trávili nejedno odpoledne šplháním do jednoho z okolních kopců, jen aby zahlédli pověstné panství. Samozřejmě z uctivé vzdálenosti. Pastevce Xanothis se stal mnohokrát terčem zvědavých dotazů na zvláštního Ctihodného, který v domě přebýval, ale bývalý voják nikdy neodpovídal, jen se usmíval jako sluníčko.

"Víra, že stávající velká trhlina do Midkemie je ovladatelná, je založena na pravdě pouze částečně." Milamber se odmlčel, aby jeho písař mohl dokončit větu. "Lze tvrdit, že průrvy mohou být otevřeny bez uvolnění ničivé energie, která provází jejich náhodné vytváření, buď za pomoci nevalně působících magických zaklínadel, nebo díky seskupení příliš velkého množství nestálých magických zařízení."

Milamber si jako téma svého bádání zvolil mimořádná hlediska výskytu takzvaných trhlinových energií. Až svou práci ukončí, bude uložena ve sbírkách písemností v budově Shromáždění. Stejně jako jiná díla, která našel v archivech a přečetl, i výzkum trhlín ukazoval na skutečnost, již Milamber považoval za jeden z nejzávažnějších nedostatků bratrů mágů. Naprosto jim chyběl byt' jen náznak ucelenosti a důkladnosti. Jakmile se podařilo vyvinout postup, jak průrvu

bezpečně otevřít, další zkoumání její podstaty bylo zastaveno.

Pokračoval v diktátu: "V čem je pojetí jejich ovládnutí nedokonalé, je neschopnost předem určit, či dokonce vybrat místo jejich střetnutí, možnost trhlínu 'zamířit'. Je pravděpodobné, že vládne jistá příbuznost mezi stávajícími trhlínami a průrvami nově vzniklými, jak nám ostatně dokázal výskyt lodi, na jejíž palubě se plavil Fanatha, nedaleko břehů Crydee v Midkemii. Přesto však, jak prokázaly další zkoušky, tato souvislost je pouze omezená a těmto omezením jsme dosud plně neporozuměli. Existuje sice zvýšená pravděpodobnost, že druhá průrva se otevře nedaleko první, jistotu ovšem vůbec nemáme."

Když pisař jeho myšlenky přenesl na papír, Milamber ještě dodal: "Rovněž se nabízí otázka, proč trhlíny vykazují určitou nesourodost. Velikost je zřejmě přímo úměrná energii vynaložené na její vytvoření, ale ostatní veličiny se zdají být naprosto náhodné. Některé trhlíny jsou jednosměrné," - Milamber ztratil několik cenných zařízení, když zkoumal tento jev - "zatímco jiné umožňují pohyb oběma směry. Existují rovněž 'párové průrvy', dvě jednosměrné trhlíny, jež se vynoří současně, přičemž každá z nich umožňuje pohyb mezi výchozím a cílovým bodem, ale pouze jedním směrem. Ačkoliv se mohou vyskytovat ve vzdálenosti několika mil od sebe, jsou navzájem příbuzné - Nit Milamberových slov byla přetržena zvukem gongu, jenž ohlašoval příchod člena Shromáždění. Propustil pisaře a vydal se k vzorcovému sálu. Po cestě dumal o pravém důvodu, kvůli kterému se na poslední dva měsíce tolik ponořil do svého bádání. Vyhýbal se rozhodnutí, jež musel brzy učinit, totiž zda se vrátit, či nevrátit na panství Shinzawaiu pro Katalu.

Milamber si uvědomoval, že se možná už stala ženou jiného, jejich odloučení trvalo téměř pět let a ona neměla ten nejmenší důvod domnívat se, že se k ní někdy vrátí. Ale ani čas, ani tvrdý výcvik jeho city neotupil. Byl už u sálu, když se konečně rozhodl: zítra se za ní vypraví.

Vstoupil do místnosti a uviděl Hochopepu sestupovat ze vzoru na dlaždicové podlaze. "Ach," oddechl si baculatý mág, "tady jsi. Je to už dva týdny, co jsme se naposledy setkali. Rozhodl jsem se, že tě navštívím."

"Jsem rád, že jsi tady. Zhloubal jsem se do studia a ztratil jsem pojem o čase."

Opustili společně sál a zamířili do jedné z několika blízkých zahrádek. Hochopepa řekl: "Chtěl jsem se tě na něco zeptat: co znamená vzor, který sis zvolil? Neznám jej."

Milamber odpověděl: "Je to upravená podoba vzorce, který jsem kdysi viděl na vodotrysku. Tři delfíni."

"Delfíni?"

Milamber mu vysvětlil, že delfíni jsou midkemianští mořští savci, a mezitím se oba usadili na podušky mezi dvěma trpasličími ovocnými stromky.

"Proč sis vybral právě delfíny z té fontány?"

"Nevím. Snad z okamžitého popudu. A také proto, že když jsem procházel konečnou zkouškou na věži, viděl jsem něco, co jsem si potomasi měsíc nebo dva vůbec neuvědomil."

"A jakou to má souvislost?"

"Pamatuješ si na závěrečný souboj s Cizincem, kdy se tam objevil jediný mág v hnědé kutně? Ten, který ohnul trhlínu a zachránil Kelewan před průchodem do Nepřítelova vesmíru?"

Hochopepa vypadal zamyšleně. "Nemohu říci, že bych si vzpomínal. Ale potom tedy zaklínadlo, jímž se tato představa vyvolává, působí na každého z nás jinak. Porovnáš-li své vidiny s ostatními, zjistíš, že se liší v mnoha podrobnostech. Ale v dobách Cizince jsme měli všichni černé hávy. Kdo by ten hnědý oděný mág mohl být?"

Milamber nadhodil: "Muž, jehož jsem před lety potkal."

"To je vyloučené. Ta událost se odehrála před staletími."

Milamber se usmál, ale trval na svém. "Nicméně já jsem ho potkal. Použil jsem pro svůj vzorec tři delfínů jako upomínku na naše setkání."

"Je to velmi podivné. Existují dohady o cestování v čase, což by mohlo vysvětlovat tento případ. Pokud si ovšem s tebou na věži nezahrávala tvá barbarská mysl." Poslední větu řekl s přátelským úsměvem.

Milamber tleskl a před nimi se vynořil sluha s mísou občerstvení. Tento sluha, Netoha, býval kdysi hadonrou rodiny, jež zde dříve přebývala. Milamber jej našel, když hledal někoho, kdo by pěstoval rozličné rostliny, které chtěl mít v zahradě. Onen muž byl tak odvážný, že přišel sám. Už to samo jej odlišovalo od obyčejných Tsuranů. Netoha nemohl najít práci, kterou ovládal, od doby, kdy byl propuštěn z tohoto panství. Žil dlouhá léta na pokraji bídy. Milamber jej zaměstnal spíš z náklonnosti než skutečné potřeby. Netoha však rychle prokázal, že to byla dobrá volba. Vymýšlel si stovky způsobů, jak být užitečný, a zpříjemňoval mágovi život tak, jak se mu o tom nikdy nesnilo. Jejich vzájemný vztah přinášel uspokojení oběma.

Hochopepa si užděl nabízených sladkostí a napil se. "Přišel jsem ti vlastně oznámit novinu. Za dva měsíce se budou konat říšské slavnosti s hrami. Přijdeš?"

Milamberovi připadala jeho zvědavost na nějaké hry téměř urážlivá. Mávnutím ruky propustil Netohu. "A čím jsou ty slavnosti tak zajímavé? Nepamatuji si, že bych tě kdy viděl tak rozechvělého."

"Pořádá je Vojevůdce na počest svého synovce, císaře. Chystá nový velký útok týden před zahájením her a doufá, že tam bude moci vyhlásit úspěch svého tažení." Ztišil hlas. "Pro ty, kteří mají přístup k dvorním kletvám, není žádným tajemstvím, že je pod velkým tlakem. Musí před Nejvyšší radou obhájit své další válečné kroky. Říká se, že byl nucen nabídnout straně Modrých kol velké dary, aby znovu získal jejich podporu."

Ale co bude na hrách skutečné neobvyklé, je to, že naše Světlo nebes vyjde z bran svatého paláce. Poruší tak starobylou tradici. Bude to pro tebe dobrá příležitost proniknout do společnosti dvora."

"Je mi líto, Hocho," zavrtěl Milamber hlavou. "Netoužím se účastnit žádné slavnosti. Na začátku tohoto měsíce jsem na jedné byl zde v Počátku, považoval jsem to za součást svého studia. Tance jsou nudné, jídlo příšerné a víno je stejně nevýrazné jako projevy. Hry mě zajímají ještě méně. Pokud toto má být dvorská společnost, o které mluvíš, rád se bez

ní obejdu."

"Milambere, tvé vzdělání má stále mnoho mezer. To, že jsi získal černou kutnu, ještě neznamená, že jsi okamžitě dosáhl mistrovství ve svém řemesle. Ochrana Říše je složitá věc. Nestáčí jen sedět a snít o nových cestách rozptylu energie nebo společně s místním lichvářem probouzet zmatek v říšském hospodářství." Vzal si další zákusek a pokračoval v hubování. "Existuje několik důvodů, proč musíš jít se mnou na tu slavnost, Milambere. Předně jsi pro šlechtice v Říši osobností, pověsti o tvém pozoruhodném domě se donesly do všech koutů naší země, z větší části díky těm mladým vydřiduchům, jimž jsi za ty malby, které tak miluješ, zaplatil příliš dobře. Vlastnit takové obrazy se nyní považuje za známku jisté oduševnělosti.

A toto místo" - jeho ruka opsala veliký oblouk a v očích se mu objevil předstíraný úžas - "každý, kdo je dost chytrý, aby vytvořil něco takového, je jistě hoden pozornosti." Jeho jízlivý tón se vytratil, když dodával: "Mimochodem, celému tomuhle nesmyslu ještě přidala tvá záhadná odloučenost. Kdyby nic jiného, proslavilo tě to.

Mám ale i jiný důvod než jen společenský. Jak bezpochyby víš, o zprávách z války se stále více říká, že jsou poněkud neuspokojivé. Za všechna ta léta jsme nezískali mnoho a kolují zkažky o tom, že císař by se mohl postavit proti Vojevůdcově politice. Pokud ano..." Nechal větu nedokončenou.

Milamber byl nějakou chvíli potichu. "Hocho, myslím, že nadešel čas, abych se ti s něčím svěřil. Získáš-li dojem, že bych tím mohl něco ohrozit, můžeš se vrátit do Shromáždění a předložit obvinění."

Hochopepa napjatě poslouchal a všechny poznámky či připomínky si schovával na později.

"Byl jsi to ty, kdo mě učil, a odvedl jsi svou práci dobře. Z hloubi svého já toužím prospívat Říši a sloužit jí, jak nejlépe umím. Nechovám nadále city ke své rodné zemi a nedovedeš si ani představit, jak významná je tato skutečnost. Ale během vývoje, na jehož konci jsem se stal tím, kým jsem dnes, jsi nedokázal v mém nitru probudit takovou lásku k domovu, jakou jsem kdysi cítil ke Crydee. Výsledkem tvého snažení je muž se silným smyslem pro povinnost, jenž není ovlivněn láskou k tomu, za co cítí odpovědnost." Hochopepa byl ponořen do hlubokého mlčení a vstřebával Milamberova slova, jež na něj měla velmi silný účinek. Potom přikývl a Milamber pokračoval.

"Mohl bych se stát pro Říši největší hrozbou od časů Cizince, neboť zapletu-li se do její politiky, budu soudit bez milosti.

Vím o dění uvnitř stran, znám svazky mezi rodinami, jež jsou členy různých spolků, a chápu i příčiny jejich jednání. Myslíš snad, že jen proto, že sedím na svém kopci na východě, nezajímám se o náhlé zvraty a proudy v politickém dění hlavního města? Samozřejmě tomu tak není. Jestliže se strana Modrých kol zhroutí a její příslušníci se opět spojí se Stranou pro válku nebo s Říšskou stranou, bude o tom následujícího dne debatovat na tržišti každý pouliční obchodník v Počátku. Vím stejně dobře jako kdokoliv jiný, co se odehrává. A za těch několik měsíců, které jsem zde strávil, jsem dospěl k jedinému závěru: Říše pomalu, ale jistě stravuje samu sebe."

Starší mág chvíli neřikal nic. Potom se zeptal: "A zajímal ses také, proč je toto uspořádání takové, že samo sebe zabíjí?" Milamber vstal a začal rázovat sem a tam. "Zajisté. Provádím pozorování a rozhodl jsem se vyčkat, než začnu jednat. Potřebuji ještě trochu času, abych porozuměl dějinám, jinž jsi mě tak důkladně učil. Ale o některých pasážích mám pochybnosti, zdá se mi, že nejsou správné, a právě u těch jsem začal." Naklonil hlavu, chtěl vědět, zda může pokračovat. Hochopepa přikývl. "Mám dojem, že zde existuje několik hlavních potíží, jejichž dopad na Říši mohou pouze odhadovat.

Za prvé" - zvedl ukazováček - "ti, kteří jsou u moci, se zajímají daleko více o svou vlastní velkolepost než o prospěch Říše. A vzhledem k tomu, že se na první pohled právě oni jeví jako Říše samotná, není těžké to přehlédnout."

"Co tím myslíš?" zajímalo Hochopepu.

"Pomyslíš-li na Říši, co ti vytane před očima? Dějiny vojsk táhnoucích přes širou zemi? Vznik Shromáždění? Nebo snad sled jejich vládců? Ať je to cokoli, pokaždé přehlídíme jedinou a očividnou pravdu. Říši tvoří každý, kdo žije na jejím území, od šlechticů až k poslednímu sluhovi, dokonce i otroci, pachťáci se na polích. Musíme na ni nahlížet jako na celek, ne na její ztělesnění malou, ale viditelnou částí, Vojevůdcem či Nejvyšší radou. Rozumíš tomu?"

Hochopepa byl znepokojen. "Nejsem si jistý, ale myslím... Pokračuj."

Jestli je to tak, potom uvaž i všechno ostatní. Za druhé - nikdy nesmí nadejít okamžik, kdy potřeba rovnováhy převáží nad potřebou růstu."

"Ale my rosteme odjakživa!" odporoval Hochopepa.

"Není to pravda," oponoval mu Milamber. "Vždy jste se rozpínali, což při letmém pohledu může vypadat jako růst. Ale co se dělo s vaším uměním, vaší hudbou, vaší literaturou, vaším bádáním, zatímco vojska podrobovala další a další krajiny? Dokonce i osvěcené Shromáždění nedělá nic jiného, než že přepisuje to, co už dávno víme. Před chvílí jsi naznačil, že mrhám časem, když hledám nové způsoby 'rozhozování energie'. A co je na tom špatného? Nic. Jen je něco špatného na společnosti, která na vše nové pohlíží s nedůvěrou.

Podívej se kolem sebe, Hocho. Vaši umělci jsou celí bez sebe, protože jsem jim popsal, co jsem viděl na kresbách v mládí, a několik mladých malířů to zaujalo. Vaši hudebníci tráví veškerý čas tím, že se učí staré písně až k naprosté dokonalosti, ale nikdo neskládá nové. Stále jen vymýšlejí variace na melodie staré celá staletí. Nikdo nepíše nové eposy, básníci jsou schopni nanejvýš převyprávět ty původní. Hocho, vždyť vy jste uvízli v mrtvém bodě. Tato válka slouží jako příklad. Neměli jste k ní žádný důvod, bojujete ze zvyku, aby se určité skupiny lidí udržely u moci, aby ti bohatí mohli nashromáždit ještě více bohatství a abyste mohli hrát tu svou Velkou hru. Ale co vás to stojí! Tisíce zmařených životů každý rok, životů těch, kdož jsou Říši, jejích občanů. Říše je lidožrout, polyká vlastní muže."

Starší mág byl tím, co slyšel, silně rozrušen. Vykreslený obrázek byl v ostrém protikladu k jeho vlastní představě vzkvétající, živé, pulsující kultury; k tomu, co viděly jeho oči.

"Za třetí," prohlásil Milamber, "je-li mou povinností sloužit Říši a její společenské uspořádání je příčinou jejího ustrnutí, pak je mou povinností změnit je i za cenu pádu celé Říše."

Nyní Hochopepu udeřila závažnost Milamberovy logiky plnou silou. Jeho myšlenkový postup byl bezchybný, ale navrhované řešení ohrožovalo ve svých důsledcích vše, co Hochopepa znal a čemu věřil. "Rozumím tomu, co jsi řekl, Milambere. Je to však příliš složité, než aby se o tom dalo přemýšlet jako o celku."

Milamber staršího mága ujišťoval: "Nechci tím naznačit, že naprosté zničení stávajícího řádu je jediným řešením. Použil jsem to jako příklad, abych tě vyburcoval a ukázal pravý stav věcí. Je to předmětem mého bádání. Nezkoumám jen viditelné ovládnutí energií, ale i podstatu tsuranského národa a Říše. Věř mi, toužím celou svou bytostí věnovat této otázce tolik času, kolik budu potřebovat. Hodlám strávit nějaký čas v archivu."

Hochopepa svažtil obočí a soustředěně si Milambra prohlížel. "Musím tě varovat, je možné, že ve sbírkách narazíš na některé znepokojivé skutečnosti. Jak jsem řekl, tvé vzdělání není úplné."

Milamber ztišil hlas, takže téměř šeptal. "Některé znepokojivé skutečnosti jsem již objevil. Mnohé z toho, co je národem považováno za obecně známé, se zakládá na nepravdě."

Hochopepu přepadly obavy. "Jsou věci, jež jsou nepřístupné pro všechny, s výjimkou členů Shromáždění, Milambere. A je nerozumné o nich mluvit byť i s některým z bratrů mágů." Odvrátil oči a zamyslel se. "Budeš-li však cítit potřebu promluvit si, až se probereš těmi starými poklady, rád tě vyslechnu." Podíval se znovu na svého mladšího přítele.

"Mám tě rád a jsem přesvědčen, že tvá horlivost přináší osvěžující změnu, Milambere. Jistě se však najde hodně takových, kteří by se mnou nesouhlasili a nejraději by tě viděli mrtvého. Doporučuji ti nehovořit o svém společenském výzkumu s nikým kromě Shimona a mě."

"Dobrá. Ale až se doberu výsledku a zjistím, co musím učinit pro nápravu, budu jednat."

Hochopepa vstal a v jeho tváři se zračila starost. "Nepovažuj to za můj nesouhlas, příteli. Potřebuji jen nějaký čas, abych vstřebal vše, o čem jsi tu mluvil."

"Musel jsem ti říct pravdu, Hocho, bez ohledu na to, jak je závažná."

Hochopepa se usmál. "Přijímám tvé vyznání s povděkem, Milambere. Musím celou záležitost uvážit." Do jeho tónu se opět vloudilo obvyklé veselí. "Možná bys mě mohl doprovodit do Shromáždění. Téměř jsi tam nebyl, když jsi stavěl dům a tak vůbec; uděláš jediné dobře, když se tam čas od času ukážeš."

Milamber úsměv opětoval. "Zajisté." Naznačil Hochopepovi, že má jít první. Když kráčeli do vzorcového sálu, Hochopepa prohodil: "Pokud chceš studovat naši kulturu, Milambere, navrhuji, aby ses zúčastnil císařových slavností. V lóžích kolem arény se bude v jediném dni odehrávat víc politiky než za celý měsíc v Nejvyšší radě."

Milamber se otočil k Hochopepovi. "Snad máš pravdu. Budu o tom přemýšlet."

Když se vynořili na dlaždicovém vzoru v budově Shromáždění, Shimone stál právě opodál. Lehce se uklonil na pozdrav a řekl: "Vítejte. Zrovna jsem se chystal, že se půjdu po vás dvou poohlédnout."

Hochopepa pobaveně opáčil: "Cožpak jsme my dva pro Shromáždění tolik nepostradatelní, že tě museli vyslat, abys nás přivedl?"

Shimone nepatrně naklonil hlavu na stranu. "Možná, ale ne dnes. Jednoduše jsem se domníval, že by vás dnešní projednávaná záležitost mohla zajímat."

Milamber se zeptal: "Co se děje?"

"Vojevůdce poslal do Shromáždění zprávu a Hodiku o ní hodlá debatovat. Měli bychom si pospíšet, už to začíná."

Rychle prošli chodbami k hlavnímu sálu a vstoupili dovnitř. Místnost byla uspořádána jako veliký amfiteátr. Uprostřed se rozprostírala volná plocha, ze všech stran obklopená vzhůru ubíhajícími lavicemi. Tři mágové zaujali místa v jedné ze spodních řad. Shromáždilo se zde již několik set černě oděných Ctihodných. Ve středu sálu stál osamoceně Fumita, bývalý bratr lorda Shinzawaie; řídil toho dne rokování. Vedení bylo vždy náhodně svěřováno jednomu z přítomných mágů. Milamber viděl Fumitu ve Shromáždění jen dvakrát od chvíle, kdy sem byl poprvé zaveden.

Shimone se ozval: "Je to skoro tři týdny, co jsem tě spatřil ve Shromáždění, Milambere."

"Musím se omluvit, byl jsem zaneprázdněn zařizováním svého domu."

"Slyšel jsem. Na císařském dvoře jsi zdrojem různých klevet. Doneslo se mi, že dokonce sám Vojevůdce se s tebou chce setkat."

"Snad někdy."

Hochopepa se obrátil k Shimonovi. "Pochopí toho muže někdo? Postavit si takový zvláštní dům!" K Milamberovi pokračoval: "Příště mi snad sdělíš, že se budeš ženit."

Milamber se rozesmál. "Proč, Hocho? Jak jsi to uhodl?"

Hochopepovi se rozšířily oči ohromením. "To snad ne!"

"A proč bych neměl?"

"Milambere, není to moudré rozhodnutí, věř mi. Já sám jsem do dnešního dne nepřestal svého snatku litovat."

"Hocho, nevěděl jsem, že máš ženu."

"Raději se o tom příliš nešířím. Má žena je moc hodná, ačkoliv má trochu břitký jazyk a kousavý vtip. Ve svém vlastním domě nejsem o mnoho víc než jen další sluha, kterému se poroučí. Proto se s ní vídám pouze o předepsaných svátcích; mé nervy by nesnesly častější setkání."

Shimona zajímalo: "Kdo je tvá vyvolená, Milambere? Dcera šlechtice?"

"Ne. Je to otrokyně, která se mnou sloužila na panství Shinzawaiů."

Hochopepa se zamyslel. "Tak otrokyně... hmm. To by mohlo vyjít."

Milamber se rozesmál a Shimone se pochechtával. Několik mágů se na ně zvědavě otočilo, Shromáždění nebylo místem, kde by se trpělo veselí.

Fumita pozvedl ruku a Shromáždění utichlo. "Dnes budeme projednávat záležitost, kterou přednese Hodiku."

Vyzábělý mág s oholenou hlavou a orlím nosem vstal ze svého místa před Milamberem a Hochopepou a přistoupil k

řečnickému pultu.

Přelétl zrakem své bratry a spustil: "Přišel jsem dnes na toto místo, abych promluvil o Říši." Touto větou se obřadně uváděla jakákoliv záležitost, o níž se mělo ve Shromáždění rokovat. "Mluvím zde pro blaho Říše," dodal a dokončil tak rituál. "Jsem znepokojen Vojevůdcovým požadavkem na podporu, jež mu má dopomoci k rozšíření vojenského nátlaku na svět Midkemii."

V kruhovém sále zavířila vlna pískání a výkřiků: "Politika!" a "Sednout!". Vzápětí byl Shimone s Hochopepou na nohou a volali společně s dalšími: "Nechte ho mluvit!"

Fumita zvedl ruku na znamení ticha a brzy se všichni uklidnili. Hodiku pokračoval: "Existuje precedens. Před patnácti lety zaslalo Shromáždění Vojevůdci příkaz, aby ukončil válku proti Thurilské konfederaci."

Jeden z mágů vyskočil. "Kdyby tehdy podrobování Thurilu mělo pokračovat, zůstalo by na Severu příliš málo posádek, které by bránily území před nájezdy Thůnů. Byla to jediná možnost, jak spasit provincii Szetac a Svaté město. Nyní jsou naše severní hranice bezpečné. Okolnosti jsou docela jiné."

Hala vybuchla nesouhlasem a trvalo pár minut, než Fumita zjednal klid. Hochopepa povstal a řekl: "Chtěl bych slyšet, proč se Hodiku domnívá, že tato žádost má pro bezpečnost Říše zásadní význam. Každý mág, který projeví vůli, se může dobývání účastnit."

"To je přesně ono," ozval se Hodiku. "Žádnému z nás nic nebrání, aby pracoval na podpoře této prostoročasové války, pokud si je jist, že je to pro Říši správné a dobré. Bez Ctihodných, kteří již Vojevůdci slouží, by trhlina k takovému úkolu nikdy nestačila. Právě proto teď sledávám nepříjemným, že žádá o pomoc Shromáždění jako celek. Jestliže se pět nebo šest mágů rozhodne pracovat ve volné krajině, nebo dokonce cestovat na jiný svět a na bitevním poli dávat v sázku vlastní životy, je to jejich věc. Pokud však jeden jediný mág vyhoví jeho žádosti, aniž by byl zcela a pevně přesvědčen o vhodnosti svého jednání, pak bychom stáli tvář v tvář skutečnosti, že Shromáždění se stalo podřízeným Vojevůdcově vůli."

Několik mágů jeho vývodům zatleskalo, ostatní se zdáli zvažovat pro a proti. Pouze nemnoho jich pískalo a nesouhlasně hučelo. Hochopepa si opět stoupl. "Chci nabídnout řešení. Podniknu cestu k Vojevůdci a jménem Shromáždění vyjádřím politování, že naše společenství jako takové nemůže donutit jednotlivé členy, aby jednali podle příkazů. Sdělím mu rovněž, že může bez omezení vyhledávat služby jednotlivých mágů, kteří budou ochotni pro něj pracovat."

Místností se rozeznělo souhlasné brčení a Fumita oznámil: "Hochopepa navrhuje zaslat Vojevůdci jménem Shromáždění naše stanovisko. Nesouhlasí snad někdo s tímto řešením?" Nikdo se neozval. Fumita tedy prohlásil: "Shromáždění děkuje Hochopepovi za jeho moudrá slova."

Na okamžik se odmlčel a pak řekl: "Nyní musíme věnovat pozornost další záležitosti: mravní hodnoty novice Shira, potřebné pro vyšší umění, byly shledány nedostatečnými. Zkoušky mysli odhalily, že u něj přetrvává protiríšské cítění, které mu v mládí vstřípla jeho babička, Thurilka. Co na to Shromáždění?"

Do vzduchu vylétly ruce mágů. Kolem každé se mihotavě chvěla barevná záře. Zelená znamenala život, červená smrt a modrou svítily ruce těch, kdož se zdrželi hlasování. Milamber se zdržel, ale kromě něj všichni jednomyslně odhlasovali chlapcovu smrt. Jeden z Ctihodných vstal a Milamber věděl, že během několika minut se novic ocitne v hlubokém bezvědomí a bude teleportován na dno jezera, kde jeho neživé tělo překoná věky, příliš chladné, než aby vystoupilo k povrchu.

Když bylo jednání skončeno, Shimone se ozval: "Měl bys sem přicházet častěji, Milambere. Sotva tě teď vidíme. Trávíš příliš mnoho času o samotě."

Milamber se usmál. "To je pravda. Hned zítra se však chystám s tím skoncovat."

Domem se rozezvuchel gong a sloužící se rozeběhli, aby se přichystali na návštěvu Ctihodného. Kamatsu, lord Shinzawai, věděl, že Ctihodný udeřil na gong v sálech Shromáždění a přenesl jeho zvuk právě sem, aby zvěstoval svůj neprodlený příchod.

V Kasumiho komnatě seděli Laurie a starší syn pána domu nad hrou pashawa, kterou hráli s pomalovanými kousky tuhého papíru. Hrávala se obvykle v pivnicích a hospodách v Midkemii a pro mladého Tsurana byla dalším dílkem ve skládance midkemianského způsobu života, jemuž se měl naučit.

Kasumi se zvedl. "To bude nejspíš ten, jenž býval mým strýcem. Raději půjdu."

Laurie se usmál. "Nebo se jen pokoušíš vyhnout další prohře."

Tsuran zavrtěl hlavou. "Obávám se, že jsem nechal ve svém domě vyrůst jednu potíž. Nikdy jsi nebyl dobrý otrok, Laurie, a navíc jsi čím dál tím nesnesitelnější. Máš štěstí, že jsem si tě oblíbil."

Oba se zasmáli a Kasumi opustil místnost. O několik minut později přiběhl pro Laurieho otrok, který sloužil v domě, a oznamoval mu, že pán domu nařizuje, aby okamžitě přišel. Laurie vyskočil spíš díky vrozené zvědavosti než nějaké poslušnosti, která mu nebyla vlastní. Uháněl do lordova pokoje a zaklepal na dveřní rám. Dveře se odsunuly a Laurie uviděl Kasumiho stát u vchodu. Vstoupil, a když spatřil pána Shinzawae a jeho hosta, upadl do rozpaků.

Návštěvník měl na sobě černý háv tsuranského Ctihodného, ale tvář patřila Pugovi. Laurie otevřel pusku, chtěl něco říci, ale hned ji zase zavřel.

Znovu začal: "Pugu?"

Pána domu jeho přímé chování rozhněvalo, ale rozkaz, který se mu už už dral na jazyk, byl Ctihodným zastaven. "Mohl bych tuto místnost na několik minut použít, pane? Přeji si mluvit s tímto otrokem o samotě."

Kamatsu, lord Shinzawai, se prkenně uklonil. "Jak si přejete, Ctihodný." Vyšel z pokoje následován svým synem. Stále byl otřesen tím, že se zde objevil jeho bývalý otrok, a zmaten vnitřním rozporem. Byl to skutečně Ctihodný, o tom nemohlo být pochyb: způsob jeho příchodu to potvrzoval. Ale Kamatsu se nemohl zbavit dojmu, že jeho přítomnost

znamená pohromu pro jeho plán, který tak pečlivě připravoval posledních devět let se svým synem.

Milamber promluvil: "Zavři dveře, Laurie."

Laurie vyplnil jeho rozkaz a pak si bývalého přítele pozorně prohlížel. Vypadal dobře, ale hodně se změnil. Jeho postoj byl téměř královský, jako by moc, kterou nyní vládl, odrážela nějakou vnitřní sílu, jež mu dříve scházela.

Já..." začal Laurie, a hned ztichl. Nevěděl, co má říci. Konečně se odvážil: "Daří se ti dobře?"

Milamber přikývl. "Ano, starý příteli."

Laurie se usmál a přešel místnost. Objal svého kamaráda a potom se odtáhl. "Nech mě, ať si tě prohlédnu."

Milamberovi se také roztáhly rty v úsměvu a řekl: "Jmenuji se Milamber, Laurie. Chlapec, kterého jsi znal, je pryč jako loňské sněhy. Pojď, posad' se, popovídáme si."

Usadili se u stolu a každý si nalil šálek chocha. Laurie usrl hořkého nápoje a poznamenal: "Vůbec jsme o tobě neslyšeli. Po roce jsem byl už přesvědčen, že jsi mrtvý. Promiň."

Milamber přitakal. "Takové je Shromáždění. Jako od mága se ode mě očekává, že zapomenou na všechna bývalá pouta kromě těch, jež mohou být udržována ve společensky přijatelných mezích. Protože nemám klan ani rodinu, neměl jsem na co zapomínat. A ty jsi byl odjakživa ubohým otrokem, který nezná své místo. Kdo by měl být pro vyvržence, jako jsem já, barbarského mága, lepším přítelem?"

Laurie přisvědčil: "Jsem rád, že ses vrátil. Zůstaneš zde?"

Milamber kroutil záporně hlavou. "Tady není mé místo. Navíc mám práci, které se musím věnovat. Mám nyní vlastní panství nedaleko Počátku. Přišel jsem pro tebe. A pro Katalu, jestli..." Jeho hlas odumřel, jako by se na ni bál zeptat. Laurie vycítil jeho nepokoj a řekl: "Je stále tady a nemá manžela. Nikdy na tebe nezapomněla." Na tváři se mu objevil veselý úšklebek. "Bohové Midkemie! Úplně by mi to vypadlo. Ty to vlastně nevíš."

"Co?"

"Máš syna."

Milamberovi se zastavila ruka s šálkem na půli cesty k ústům. "Syna?"

Laurie se smál. "Narodil se osm měsíců poté, co tě odsud odvedli. Je to správný kluk a Katala je dobrá matka."

Milamber byl tou novinou zaskočen. Něco takového nečekal. Vypravil ze sebe: "Prosím tě, mohl bys ji přivést?"

Laurie vyskočil na nohy. "Hned."

Vyběhl z pokoje. Milamber seděl na svém místě a snažil se potlačit mohutný přívál citů. S pomocí magických schopností znovu nabyl vnitřní rovnováhy.

Dveře se odsunuly a v nich se objevila Katala s nejistým výrazem v obličeji. Laurie stál za ní a v náručí držel asi čtyřletého chlapce.

Milamber vstal a napřáhl paže. Katala se k němu vrhla a on téměř vykřikl radostí. Chvilí se tiše objímali. Pak začala Katala drmolit: "Myslela jsem, že jsi odešel. Doufala jsem... ale myslela jsem, že jsi mrtev."

Několik minut tam stáli, ztraceni v nezkaleném štěstí, které jim přinášela vzájemná blízkost, dokud se Katala neodtrhla.

"Musíš poznat svého syna, Pugu."

Laurie přinesl hochu k Milamberovi. Klučik jej pozoroval velkýma hnědýma očima. Bylo to dobře vyvinuté dítě, nápadně podobné své matce, ale něco v jeho výrazu připomínalo chlapce z pevnosti Crydee. Katala jej vzala od Laurieho a podala jej Milamberovi. "William, to je tvůj otec."

Chlapec to přijal pochybovačně. Pokusil se o stydlivý úsměv, ale hned se odtáhl a držel se od otce co nejdál. "Chci dolů," prohlásil náhle. Milamber se rozesmál a postavil hochu na zem. Ten se podíval na otce, ale okamžitě ztratil o cizince v černém zájem. "Jé!" vykřikl a řít se k šachovým figurkám lorda Shinzawaie.

Milamber jej chvíli sledoval a pak se otázel: "Proč William?"

Katala stála vedle něj, paže obtočené kolem jeho pasu, jako by se bála, že jí znovu zmizí. Laurie vysvětloval: "Chtěla mu dát midkemianské jméno, Milambere."

Katala se polekala. "Milamber?"

"To je mé nové jméno, lásko. Musíš si na ně zvyknout." Svrážila obočí, ta myšlenka se jí očividně nezamlouvala.

"Milamber," opakovala si a zkoušela zvuk toho slova. Potom pokrčila rameny. "Je to dobré jméno."

"Jak jste přišli na William?"

Laurie přistoupil k chlapci, jenž se snažil stavět figurky jednu na druhou, a jemně mu je sebral. Chlapec se na něj škaredě zamračil. "Chci si hrát," odmlouval rozmazleně.

Laurie jej zvedl a řekl: "Navrhl jsem jí spoustu jmen a ona vybrala právě tohle."

"Líbilo se mi, jak to zní," prohlásila. "William."

Při vyslovení svého jména se hošík otočil na matku. "Mám hlad."

"Já bych dal přednost Jakubovi či Owenovi, ale ona trvala na svém," dodal Laurie, zatímco se William snažil vyprostit z jeho náruče.

Katala si dítě vzala. "Musím ho nakrmit. Vezmu jej do kuchyně." Políbila Milambere a vyšla z komnaty.

Mág stál chvíli nehnutě. "Je to víc, než v co jsem kdy doufal. Báł jsem se, že si našla jiného."

"Tahle ne, P- Milambere. S žádným mužem nic neměla, a že se jich o ni ucházelo. Je to dobrá žena. Nemusíš o ní nikdy pochybovat."

"Nikdy nebudu, Laurie."

Chtěli se právě posadit, když je vyrušilo nesmělé zakašlání. Mezi dveřmi stál Kamatsu. "Mohu dál, Ctihodný?"

Milamber a Laurie se začali zvedat, ale lord mávnutím ruky naznačil, že to není nutné. "Prosím, zůstaňte sedět." Kasumi vešel za otcem a zavřel dveře. Milamber si poprvé všiml, že syn hlavy rodiny je oblečen v šatech podle midkemianské módy. Povytlhl obočí, ale neřekl nic.

Pán Shinzawaii vypadal značně znepokojeně a pokoušel se urovnat si myšlenky. Po nějaké chvíli promluvil:

"Ctihodný, mohu k vám být upřímný? Váš dnešní příjezd byl neočekávaný a stal se možným zdrojem těžkostí."

"Ach," odpověděl na to Milamber, "neměl jsem v úmyslu způsobit jakékoliv nepříjemnosti ve vašem hájemství, pane. Chci pouze svou ženu a syna. A rovněž žádám o tohoto otroka." Ukázal na Laurieho.

"Jak si přejete, Ctihodný. Ta žena a chlapec půjdou samozřejmě s vámi. Ale pokud vás mohu poprosit, dovolte tomuto otrokovi zůstat."

Milamber přelétl zrakem tváře všech přítomných. Oba Shinzawaiové se snažili ovládat, ale ze způsobu, jakým se dívali jeden na druhého i na Laurieho, bylo zřetelně cítit jejich rozčarování. Co si se za posledních pět let změnilo. Vztah mezi těmito muži nebyl takový, jaký obvykle bývá mezi pány a otrokem.

"Laurie?" Milamber se zahleděl na svého přítele. "Co to znamená?"

Laurie se podíval na své majitele a potom na Milambra. "Musím tě požádat, abys mi něco slíbil."

Kamatsuův úlek byl provázen ostrým nadechnutím. "Laurie! Odvážil ses příliš. Žádný člověk nemůže smlouvat s Ctihodným. Jeho slovo je zákon." Milamber zvedl pravici. "Ne. Nechte ho mluvit."

Laurieho hlas náhle zazněl prosebně, když otevřel ústa. "Vím jen málo o těchto věcech, Milambere. Ty víš, že nemám ponětí o zdejších společenských pravidlech. Možná porušuji tradici, ale zapřísahám tě ve jméno našeho starého přátelství, necháš si pro sebe, co v této místnosti uslyšíš?"

Mág rozvažoval. Mohl přikázat lordu Shinzawaiovi, aby mu všechno řekl, a on by jej uposlechl stejně mimovolně, jako plní rozkazy voják. Jeho přátelství s trubadúrem pro něj však bylo důležité. "Dávám ti své slovo, že nikomu neprozradím, co se zde dozvím."

Laurie vydechl a usmál se. I Shinzawaiové se poněkud uvolnili. Laurie se ujal slova. "Uzavřel jsem se svými pány dohodu. Až splníme jisté úkoly, budu volný."

Milamber zakroutil hlavou. "To není možné. Zákon nepovoluje osvobození otroka. Ani Vojevůdce nemůže pustit otroka na svobodu."

Laurie se usmál. "A ty?"

Milamber se zatvářil přísně. "Já jsem mimo zákon. Nikdo mi nesmí poroučet. Prohlašuješ se za mága?"

"Ne, Milambere, nic takového. Je pravda, že zde nemohu být ničím jiným než otrokem. Ale já tu nezůstanu. Vráťím se na Midkemii."

Milamber vypadal zmateně. "Jak je to možné? Je jen jediná trhlina vedoucí do Midkemie, a ta je hlídána Vojevůdcovými oddanými mágy. Neexistuje žádná další, to bych o ní musel vědět."

"Máme plán. Je složitý a není lehké jej objasnit, ale zjednodušeně se dá říci toto: Doprovodím Kasumiho v přestrojení za kněze Rudého Turukama. Kasumi povede jednotky, které nahradí stávající vojáky na bojišti. Je nepravděpodobné, že by si někdo všiml mé výšky, neboť kněží Rudého jsou přepravováni ve velkých nosítkách. Vojenské oddíly jsou oddané Shinzawaiům. Jakmile budeme v Midkemii, proklouzneme za hranice ležení a vydáme se na cestu ke královskému vojsku."

Milamber přikývl. "Nyní chápu ty hodiny jazyka i oděv. Ale pověz mi, Laurie, ty jsi ochoten špehovat pro Tsurany výměnou za svou volnost?" V jeho hlase nebyly patrné známky nesouhlasu, jen prostá zvědavost.

Laurie zrudl. "Nejdu tam jako vyzvědač. Stanu se průvodcem. Mám vzít Kasumiho do Rillanonu na slyšení ke králi."

"Proč?" překvapeně se tázal Milamber.

Kasumi jim skočil do řeči: "Setkám se s králem a nabídnu mu mír."

Milamberovi to nepřipadalo tak jednoduché. "Jak můžete očekávat, že válka skončí, když Strana pro válku stále drží v rukou otěže Nejvyšší rady?"

"V náš prospěch mluví jedna skutečnost," trval na svém Kamatsu. "Tato válka trvá již devět let a konec je v nedohlednu. Ctihodný, nevykládejte si to jako poučování, ale mohu něco vysvětlit?"

Milamber přitakal. Kamatsu upil ze svého šálku a pokračoval: "Od konce války s Thurilskou konfederací byla Strana pro válku pod silným tlakem, nebylo pro ni snadné uchovat si převahu v Nejvyšší radě. Každá pohraniční potyčka s Thurilem měla za následek volání po obnovení sporu. Mezi boji na hranici a neustálou snahou Thůňů prorazit severní opevnění a znovu získat jejich bývalé jižní pláň měla Strana pro válku plné ruce práce, aby si udržela většinu.

Seskupení, vedené stranou Modrých kol, bylo před deseti lety, když Shromáždění otevřelo trhlinu do vašeho bývalého světa, na nejlepší cestě tento poměr zvrátit. Jakmile se však zjistilo, že tento svět je bohatý na rudy, rozezněly se hlasy, jež požadovaly válku. Veškerý pokrok, kterého jsme dosáhli v průběhu let, přišel v jediném okamžiku vniveč.

Neodkladně jsme začali tomuto šilenství čelit. Kovy vytěžené v Midkemii jsou podle Laurieho jen zbytky z opuštěných dolů. Těm, které nazýváte trpaslíky, nestály již za pozornost. Pro Tsuranuany nemají jiný význam než jako omluva pro to, že opět pozvedli válečný prapor a prolili krev.

Vy jste obeznámeni s našimi dějinami. Víte, jak těžké je pro nás řešit spory a rozdíly mírovou cestou. Byl jsem vojákem a znám válečnou slávu. Známe ale i plýtvání, které k ní patří. Laurie mě utvrdil v mém přesvědčení, že obyvatelé Království nejsou příliš bojechtiví, navzdory šlechticům a jejich vojskům. Byli byste bývali ochotni obchodovat."

Milamber jej přerušil: "To je všechno pravda. Ale nejsem si jist, zda to vůbec má něco společného se současným stavem věcí. Můj bývalý národ nevedl větší válku téměř padesát let, nepočítám-li potyčky s gobliny na severu a podél hranice s Keshí. Ale nyní se nad Západem nese rachot válečných bubnů. Byla prolita krev vojáků Královských armád. Země byla napadena bez příčiny. Nebudou ochotni, domnívám se, jen tak z ničeho nic přestat a odpustit. Budou požadovat spravedlivý trest, nebo alespoň náhradu škod. Bude Nejvyšší rada svolná s tím, že se bude muset vzdát své cti, i cti všech Tsuranuannů, a napravit zlo, které napáchaly ruce jejich vojáků?"

Lord Shinzawai se tvářil nešťastně. "Rada by něco takového nikdy nepřipustila, tím jsem si jist. Ale císař ano."

"Císař?" zvolal Milamber v údivu. "Co ten s tím má společného?"

"Ichindar, nechť mu nebesa žehnají, cítí, že Říše kvůli válce krvácí. Když jsme dobývali Thuril, poučili jsme se, že některé hranice jsou prostě příliš rozsáhlé a příliš vzdálené, než aby je Říše mohla spravovat, aniž by náklady daleko přesáhly cenu jednotlivých vítězství. Nebeská záře chápe, že nikde nemůže existovat pohraničí tak široké a tak vzdálené, než jaké udržujeme v Midkemii. Vložil se do Velké hry Nejvyšší rady. Je to pravděpodobně nejvelkolepější hra, jaká byla v dějinách Tsuranuannů rozehrána. Nebeská záře chce nařídít Vojevůdci, aby nastolil mír, a je ochotna jej i sesadit, pokud to bude nutné. Ale neodvážá se tak významného porušení tradice, dokud nebude mít jistotu, že král Rodric bude souhlasit s dohodou. Předstoupí před Nejvyšší radu jedině s hotovou věcí, jinak by dával v sázku příliš mnoho.

Královražda byla v dějinách Říše spáchána pouze jedinkrát, Ctihodný. Nejvyšší rada tehdy vyzdvihla jméno vraha a dosadila jej na císařský trůn. Byl to syn muže, jehož zavraždil. Jeho otec chtěl uvalit na chrámy daně a bylo to naposledy, kdy císař sehrál svou partii ve Velké hře. Umíme být tvrdí, Ctihodný, dokonce i k sobě. Žádný císař se ještě nikdy nepokusil o nic podobného, k čemu se chystá Ichindar a co mnoho, velmi mnoho lidí bude považovat za snižování důstojnosti Říše, za cosi nemyslitelného.

Ale pokud by se nám podařilo obnovit mír, potom by se jasně prokázalo, že bohové tomu přáli, a nikdo by se jej neodvážil napadnout."

"Dáváte všanc téměř všechno, lorde Shinzawaii."

"Miluji svůj národ a Říši, Ctihodný. Obětoval bych pro ně život. V mládí jsem tak činil během thurilského sporu. Obětoval bych pro ně svůj život, životy svých synů, čest svého domu, rodiny i klanu, kdyby to přineslo Říši spásu. Stejně jako císař. Jsme trpěliví lidé. Tento plán připravujeme dlouhé roky. Strana Modrých kol je již dávno tajně spojena se Stranou pro mír. Stáhli jsme se ve třetím roce války, abychom oslabili Stranu pro válku a mohli začít s výcvikem Kasumiho pro jeho nadcházející výpravu. Předtím, než jste přišel vy a Laurie do tohoto domu, abyste se stali jeho učiteli, strávili jsme více než rok cestami za mnoha lordy, kteří jsou členy strany Modrých kol, a ujišťovali se o jejich spolupráci. Každý z nich má ve hře své místo.

Jsme Tsurané a Nebeská záře by nesouhlasila se zahájením hry, dokud nebude připraven posel. Tímto poslem se stal Kasumi, snažili jsme se mu poskytnout vše, co bylo v našich silách, aby měl naději, že dorazí k vašemu králi v pořádku. Musí to tak být. Kdyby se kdokoliv nepovolaný dozvěděl o našem pokusu a ten nevyšel, padlo by hodně hlav, včetně té mé, což je cena za prohru. Odvedete-li odsud Laurieho, není velmi pravděpodobné, že by se Kasumimu podařilo dojít až k vašemu bývalému králi. Mírové úsilí by tak muselo být o rok či o dva odloženo, dokud nenajdeme dalšího důvěryhodného vyslance. Věci dospěly do osudného stadia. Strana Modrých kol je opět součástí Společenství pro válku, po letech vyjednávání se Stranou pro válku, a tisíce mužů jsou posílány na frontu, aby Kasumi mohl projít přes královské obranné linie na území vaší bývalé domoviny. Čas zanedlouho uzraje. Musíte zvážit, co by znamenal být jeden jediný další rok války. Kdyby se Vojevůdci podařilo Midkemii podrobit, jeho postavení by se stalo neotřesitelným a my bychom s tím nemohli už nic dělat."

Milamber přemýšlel. Po chvíli se zeptal Kasumiho: "Za jak dlouho máš odjet?"

Kasumi odpověděl: "Brzy, Ctihodný, je to otázka týdnů. Vojevůdce má své zvědy všude a něco tuší. Nedůvěřuje náhlému obratu strany Modrých kol v Nejvyšší radě, ale nemůže odmítnout pomoc. Potřebuje dosáhnout velkolepého vítězství. Na jaře se chystá podniknout velké tažení proti vojskům lordů Borrice a Brucala, což je největší obranná síla Království. Bude načasováno těsně před císařskými slavnostmi tak, aby mohl oznámit zprávu o vítězství při říšských hrách a získat tak pro sebe velkou slávu."

Kamatsu dodal: "Je to velmi podobné zakončení v šachu, Ctihodný. Díky drtivému vítězství získá Vojevůdce veškerou vládu nad Nejvyšší radou, ale my vsadíme vše na poslední tah. Na frontě bude vládnout zmatek, všechno se zaměří na přípravu velkého útoku. Kasumi a Laurie budou mít příležitost proklouznout hlídkami. Bude-li král Rodric souhlasit, může se Nebeská záře postavit před Nejvyšší radu s vyhlášením míru. Tím se všechno, na čem je založena Vojevůdcova moc a vliv, zhroutí. Slovy hráče šachu: nabídneme poslední figurku a náš císař dá mezitím Vojevůdci mat."

Milamber dlouhé minuty uvažoval. "Řekl bych, že jste se pustili do smělého činu, lorde Shinzawaii. Máte mé slovo, že nikomu nic neřeknu. Laurie zde může zůstat a pokračovat." Podíval se na Laurieho. "Nechť tě bohové našich předků ochraňují a přinesou ti úspěch. Modlím se, aby tato válka brzy skončila." Stoupl si. "Nemáte-li nic proti, opustím vás. Odvedu si ženu a dítě domů."

Kasumi vstal a uklonil se. "Rád bych vám pověděl ještě něco, Ctihodný."

Milamber pokývl, aby pokračoval. "Před lety, když jste si chtěl vzít Katalu za ženu, řekl jsem, že vaše žádost bude odmítnuta. Také jsem řekl, že k tomu existuje důvod. Důvodem byl tento náš záměr, jehož součástí byl i váš návrat do vlasti. Věřím, že to nyní pochopíte. Jsme tvrdí lidé, Ctihodný, ale ne krutí."

"Bylo to zřejmé hned, jak jste mi odhalili svůj plán." Otočil se na Laurieho. "Pro to, čím jsem nyní, je mým domovem tento svět. Uvnitř mě duše však stále přebývá část, kvůli níž ti závidím tvůj návrat domů. Nikdy na tebe nezapomenu, starý příteli."

S těmito slovy vyšel Milamber z místnosti. V zahradě našel Katalu, která na něj čekala a krátila si chvíli pozorováním svého syna při hře. Přistoupila k němu a objali se, vychutnávající shledání. Po nekonečné chvíli Milamber řekl: "Pojď, má milovaná, vezmeme našeho syna domů."

Dlouhý Luk tiše plakal. Vrchní lovčí z Crydee stál sám na mýtince nedaleko hranic elfího lesa. Na zemi před ním leželi tři mrtví elfové. Jejich nehybná těla spočívala na studené zemi. Končetiny měli zohýbané v nepřírozených úhlech a na krásných tvářích jim zasychala krev. Martin si uvědomoval, co pro elfy znamená smrt. Bylo běžné, že elfí rodina měla jen jedno nebo dvě děti za sto let. Jednoho z padlých dobře znal. Byl to Algavin, Galainův druh již od dětství. Nebyl ani třicet let starý, podle elfích měřítek byl ještě dítětem.

Za Martinem se ozvaly kroky. Lovec si rychle otřel slzy a nasadil svůj obvyklý neproniknutelný výraz. Za sebou uslyšel Garretův hlas: "Dole na cestě leží další, mistře lovčí. Tsurané se tudy přehnali jako vichřice."

Martin přitakal a beze slova se vydal na cestu. Garret jej následoval. Přes své mládí byl Martinovým nejlepším stopařem. Oba se lehce pohybovali po úzké stezce směrem k Elvandaru.

Po několika hodinách překročili řeku západně od tsuranského ležení, a když se ocitli bezpečně v elfím lese, zpoza stromů se ozval pozdrav: "Bud vítán, Martine Dlouhý Luku."

Martin a Garret se zastavili a čekali, dokud se tři elfové nevynoří z hloubi lesa. Náhle stanul Galain a jeho dva společníci před nimi, jako by se zhmotnili snad z lesního vzduchu. Martin lehce naklonil hlavu zpátky k řece a Galain kývl. Nepotřebovali nic víc k tomu, aby si sdělili, že oba vědí o smrti Algavina i ostatních. Garret si té výměny všiml, ačkoliv byl dalek toho, aby plně chápal nepatrné odlišnosti ve způsobu jejich dorozumívání.

"Kde je Tomas a Calin?" zajímalo Martina.

"Radí se s královnou. Přinášíte nějaké novinky?"

"Poselství od prince Aruthy. Míříte do poradního sálu?"

Galain se příznačně usmál elfím kousavým poloúsměvem. "Padlo na nás břímě ochrany této cesty. Musíme zde nějakou dobu zůstat. Přijďme hned, jak trpaslíci přebrodí řeku. Měli by dorazit brzy."

Martin jeho slovům naslouchal pozorně, ač to tak možná nevypadalo, když jim poté jen popřál hodně štěstí a pokračoval v cestě do Elvandaru. Zatímco se blížili k mýtině, obklopující stromové město, podíval se vyloučení Galaina i dalších mladých elfů z porady. Všichni byli Tomasovými věrnými druhy od doby, kdy se rozhodl trvale přebývat v Elvandaru. Martin sem nezavítal již dlouho, naposledy těsně před obléháním hradu Crydee. Během oněch let však mluvil s několika natskými strážci, kteří do Crydee a do Elvandaru přinášeli zprávy od vévody. Občas měl příležitost pořádně si popovídat s Dlouhým Leonem a Grimsworthem z Natalu. Byli nemluvní, když nebyli mezi svými, ale Dlouhému Lukovi důvěřovali a cítili se v jeho společnosti dobře. Ve vrchním lovčím z Crydee viděli spřízněnou duši. Byl jediným člověkem, kromě natských strážců, který mohl volně vstoupit do Elvandaru. Oba poslové mu naznačili, že na dvoře elfí královny nastaly velké změny, a Martin měl podivný pocit tichého neklidu.

Běželi dlouhými plavnými skoky. Elvandar byl už téměř na dosah. Garret se otázel: "Mistře lovčí, oni nikoho nepošlou, aby přinesl mrtvé?"

Martin zastavil a opřel se o svůj luk. "To nemají ve zvyku, Garrete. Nechají les, aby je přijal do svého lůna, protože věří, že jejich pravá duše je teď na cestě na Svaté ostrovy." Na chvíli se zamyslel a potom se znovu ozval: "Ze všech mých stopařů jsi pravděpodobně ten nejlepší." Mladík se při pochvalě zarděl, ale Dlouhý Luk zavrtěl hlavou. "Nejsou to žádná prázdná slova, je to pravda. Což říkám proto, že právě ty bys mě měl nahradit, kdyby se se mnou něco stalo." Garretův obvyklý výraz věrného psa nyní vystřídal pozorný zájem. Martin pokračoval: "Kdybych přišel o život, rád bych, aby někdo dál udržoval spojení mezi světem lidí a Elvandarem."

Garret přisvědčil: "Myslím, že rozumím."

"Víš, bylo by velmi smutné, kdyby obě rasy rostly a vyvíjely se jedna bez druhé." Mluvil tiše. "Je potřeba, aby ses naučil jejich víře, potrvá to však dlouho. Několik věcí bys měl ale vědět už teď, obzvláště v době války. Vzpomínáš, co se říká o určitých kněžích? Že umějí přivolat zpět mrtvé, pokud jejich duše neodešla dále než před hodinou?"

Garret na to odpověděl: "Slyšel jsem o tom, ale nikdy jsem nepotkal nikoho, kdo by to viděl na vlastní oči. Nikdo z lidí, s nimiž jsem se za celý svůj život setkal, ani neznal člověka, který by tvrdil, že to viděl."

"To je pravda. Otec Tully to také říká a je jedním z nejdůvěryhodnějších mužů vůbec." Martin se zadíval do země.

"Znám jeden příběh: významného kněze - nevím, z jakého řádu - jednoho dne unavilo neustálé rozmlouvání s bohy a rozhodl se vydat mezi lidi. Odložil drazé zdobené šaty s drahokamy, prošívány zlatem, a oblékl si prostou, podomácku tkanou tuniku potulného mnicha. Cestoval divočinou a žil velmi skromně. Náhoda jej zavedla do Elvandaru, kde našel nedávno padlého elfa, zabitého několik minut před jeho příchodem. Počal elfa přivolávat zpět do života, neboť byl velmi mocný a rozhodl se poskytovat pomoc všem, kdo ji potřebují. Elfova žena jej však zastavila, a když se jí ptal proč, odpověděla: 'Není to naším zvykem. On právě přišel na lepší místo, a kdybys jej zavolał, vrátil by se proti své vůli a k naší velké bolesti. Proto nikdy nevyslovíme jeho jméno, jinak by zaslechl stesk v našem hlase a vrátil by se, aby nás utěšil, ovšem za cenu ztráty vlastního klidu.' Podle toho, co vím, nebyl nikdy žádný elf přivolán zpět."

Někteří lidé se domnívají, že žádný elf nemůže být oživen lidským uměním. Jiní zase tvrdí, že elfové nemají pravou duši, a proto se prý nevracejí. Myslím, že ani jedno z toho není pravda. Elfové mají vyvinutější cit pro vše, co je na světě obklopuje."

Garret byl chvíli zticha, vstřebával Martinovo vyprávění. "Je to zvláštní příběh, mistře lovčí. Proč jste si na něj vzpomněl?"

"Přivedla mě na něj smrt těch elfů a tvá otázka. Chtěl jsem ti ukázat, jak moc se od nás liší a kolik máš před sebou práce, než se naučíš žít jako oni. Nějakou dobu mezi nimi pobudeš."

"Je ta pohádka o mrtvém elfovi pravdivá?"

"Ano. Ten padlý elf byl bývalý elfí král, manžel královny Aglaranny. Byl jsem tehdy malý chlapec, ale pamatuji se na to dobře. Účastnil jsem se tehdy lovu, při kterém došlo k nehodě. Viděl jsem toho kněze."

Garret nebyl schopen slova. Martin vzal svou zbraň a znovu se rozběhl k Elvandaru.

Zanedlouho už viděli jeho okraj před sebou. Martin zastavil, když si všiml, jaký dojem na Garreta učinily obrovité

stromy. Les vrhal v pozdně odpoledním slunečním světle dlouhé stíny a nejvyšší vrcholky již začínaly zářit vlastním mihotavým jasem.

Martin vzal Garreta za paži a jemně vedl ohromeného stopaře ke královninu dvoru. Došli až k poradnímu kruhu, vstoupili a Martin královnu pozdravil.

Aglaranna se usmála, když jej spatřila. "Vítej, Martine Dlouhý Luku. Už je tomu dávno, co jsi k nám naposledy zavítal." Martin představil Garreta. Ten se královně nemotorně uklonil. Znenadání do kruhu vkročila další postava, která se doposud ukrývala ve stínu.

Martin vyrůstal s elfími dětmi a dobře se naučil skrývat své pocity, pokud to bylo potřeba. Pohled na Tomase jej však vyvedl z míry natolik, že téměř vykřikl. Slyšel Garretův hlasitý nádech a spolkl slova, jež se mu drala na jazyk. Nutil se na Tomase nezírat. Slyšeli o tom, že se změnil, ale nikdo je nepřipravil na něco takového. Před nimi se tyčil obrovský muž, který si je prohlížel cizíma očima. V jeho vzhledu téměř nic nepřipomínalo usměvavého, veselého chlapce, který kdysi za Martinem běhal do lesa a žadonil, aby mu lovec vyprávěl pověsti o elfech, nebo se honil spolu s Garretem a ostatními dětmi za mičem. Bez sebemenšího náznaku srdečnosti Tomas udělal krok dopředu a otázal se: "Jaké jsou zprávy z Crydee?"

Martin se opřel o svůj luk. "Princ Arutha posílá pozdravení," oznamoval královně, "a přání všeho dobrého, věří, že se těšíte pevnému zdraví." Otočil se na Tomase, jenž si podle všeho přivlastnil výlučné postavení v královnině radě.

"Arutha vzkazuje následující: Černý Guy, vévoda z Bas-Tyry, nyní vládne v Krondoru, a tudíž Vzdálené pobřeží nemůže očekávat žádnou pomoc. Princ má také dobré důvody domnívat se, že mimozemci plánují velký útok, ale neví, zda jej povedou proti Crydee, Elvandaru nebo vévodovým vojskům. Je známo, že jižní enklávy nebyly posíleny, přestože trpasličí proti nim vyvíjejí značný nátlak. Mí stopaři zaznamenali malý pohyb na severu, ale nic významného. Arutha odhaduje, že tažení bude směřovat proti armádě jeho otce a vévody Brucala." Potom dodal: "A rovněž přináším zprávu o smrti Aruthova panaše." Dodržel elfí zvyk nevyslovovat jméno mrtvého.

V Tomasových očích zableskla při zmnice o Rolandově skonu jiskra pohnutí, ale řekl jen: "Ve válce muži umírají."

Calin usoudil, že slovní výměna mezi Martinem a Tomasem byla osobního rázu. Nikdo z přítomných neznal Rolanda důvěrně, Calin si jej letmo pamatoval z večere v Crydee před mnoha lety. Martin byl Tomasovou odezvou na zprávu o úmrtí přítele z dětství znepokojen. Elfí princ se vrátil k debatě o válečných záležitostech: "Je to logické. Pokud by mimozemci porazili královská vojska na Západě, mohli by plně věnovat svou pozornost ostatním bojištím a rychle dobýt Svobodná města a Crydee. Během roku, nejvýše dvou let by jim pak náleželo celé území bývalé keshanské Bosanie. Potom by bez potíží mohli vytáhnout proti Yabonu. Netrvalo by dlouho a stanuli by před branami Krondoru." Tomas upíral na Calina zúžené oči, jako by chtěl něco říci. Nato mezi ním a královnou proběhl němý rozhovor a Tomas ustoupil zpátky na své místo v poradním kruhu. Calin mluvil dál: "Jestliže se mimozemci nerozpínají na západ od hor, měli bychom se brzy připojit k trpaslíkům. Tsurané sice podnikají občasně výpady přes řeku, ale nevykazují známky příprav na nějaký velký útok. Myslím, že Aruthův odhad je správný, a pokud se vévoda dostane do úzkých, měli bychom se pokusit přijít mu na pomoc."

Tomas se obrátil na elfího prince. "Nechat Elvandar nechráněný!" Jeho obličej vyzařoval hněv. Martina polekala divoká síla Tomasovy těžko ovládané zuřivosti. "Nemůžeme dát dohromady tolik mužů, kolik je na takovou bitvu potřeba, aniž bychom stáhli obránce elfích lesů."

Calin si uchoval kamennou tvář, ale v očích se mu zrcadlil Tomasův vztek. Tiše, ale pevně prohlásil: "Já jsem princ Elvandar. Nenechám naše lesy bez obrany. Ale pokud se mimozemci vrhnou všemi silami na vévody, nezbyde jim podél řeky dost vojáků na to, aby nějak výrazně ohrozili naše území. Nenapadli nás od doby, kdy jsme je s pomocí čaroděje porazili na hlavu a pobili jejich Černooděnce. Ale jestliže budou bojovat s lordy Borricem a Brucalem a budou-li síly vyrovnané, naše podpora by mohla převážet výhodu na stranu Midkenie, obzvláště zaútočíme-li na jejich slabé křídlo."

Tomas udržel svůj hněv na uzdě. Chvilku tam strnule stál a potom ledovým tónem řekl: "Trpasličí budou následovat Dolgana a Dolgan se nechává vést mnou. Nepohnou se, dokud je já nepovolám do boje." Bez dalšího slova se otočil zády a opustil poradní kruh.

Martin sledoval vzdalujícího se Tomase. Tvář se mu zkrivila, když poprvé pocítil sílu vyzařující z této podivné směsice člověka a čehosi, co žilo vlastním životem uvnitř chlapce z Crydee. Zachytil pouze slabý odlesk jeho nitra, ale stačilo to k tomu, aby si uvědomil, že Tomas se stal bytostí, již je třeba se obávat.

Martin pak uviděl i výraz královny Aglaranny. Povstala a pronesla: "Půjdu raději s Tomasem promluvit. Poslední dobou bývá nějak podrážděný."

Její odchod Martina utvrdil v jeho úsudku. Ať viděl, co viděl, stal se svědkem střetu královnina syna a jejího milence. Stejně tak ovšem hlubokého rozporu uvnitř ní samé. Aglaranna působila jako elf zmítaný bezvýhodným osudem. Když byla královna pryč, Calin promluvil: "Přišel jsi v pravý čas, Martine. Potřebujeme tvou radu."

Martin přikývl. Poslal Garreta pro trochu jídla, a jakmile zůstali sami, lovec přelétl zrakem přítomné rádce. Tathar stál na svém obvyklém místě, po pravé straně královnina trůnu. Martin znal i ostatní, všichni byli staří a osvědčení mudrcové. Mnozí z nich patřili k starobylým Zařikávačům.

Martin se posadil a trpělivě čekal, až Calin začne. Elfí princ s rozmluvou nespíchal. Martin jej mlčky sledoval, znal jej a vycítil jeho rozrušení. Jako chlapec pokládal Martin prince elfů za ztělesnění všech ctností. I když se později klukovský obdiv vytratil, stále choval ke Calinovi bezmeznou úctu.

Calin konečně spustil: "Martine, z nás všech, kdo jsme tady, ty jediný víš, jaký Tomas býval před svou proměnou. Co můžeš říct o tom, co jsi tu viděl?"

Martin hodnou chvíli zvažoval svou odpověď. "Až do dnešního dne jsem o tom mnoho nevěděl, jen tu a tam jsem zahlédl nějaký náznak. Je jisté, že zvrat v jeho postoji je nesmírný. Ovšem co ta změna přináší, to se neodvažuji hádat."

Býval to dobrý chlapec; nebyl vyložený uličník, jen jeho zvědavost jej občas přivedla k neplechám. Byl citlivý a neskrýval svou laskavou srdečnost. Byl mírný, ačkoliv dokázal ztratit hlavu, pokud byl jeho přítel slovně nebo pěstmi napaden. Celkově byl jako ostatní hoši, snilek."

"A nyní?"

Martin seděl jako na jehlách a nesnažil se to nikterak utajit. "Stal se něčím, co sahá daleko za hranice mé představitivosti."

Tathar se ozval: "Dobře tvým slovům rozumíme, Martine. Po pravdě řečeno, i našemu chápání se jeho současná povaha zcela vymyká."

Calin se znovu ujal slova, jeho hlas zněl tiše a nevyrazně. "Naše dějiny znáš ze všech lidí nejlépe. Víš o nenávisti, kterou chováme k věkům stráveným pod jhem Valherů. Je ti známo, že jsme odmítli kráčet Temnou stezkou, na niž se oni vydali. Obáváme se návratu moci Valherů stejnou měrou, jako se strachujeme vpádu mimozemců a jejich Černooděnců. Viděl jsi Tomase. Musí ti být jasné, co jsme nuceni uvážít."

Martin přisvědčil: "Ano. Na miskách vah je jeho život."

"Spousta mladých elfů jej slepě následuje," vysvětloval Tathar. "Chybí jim zralá moudrost k pochopení skutečnosti, že to, co je k němu táhne, je slabý vliv magie Valherů v něm. A trpasličí... ačkoliv za ním nejdou úplně slepě, přesto se jím nechávají vést. Nekoluje jim v žilách naše dědictví strachu a vkládají velkou důvěru v jeho vůdcovské schopnosti."

Dokazuje jim svou nepostradatelnost již osm let a mnohé z nich opakovaně zachránil před jistou smrtí."

Ale přesto, že je Tomas velkým přínosem v boji proti mimozemcům, musíme se zaměřit na jediné: pokusí se tento napůl člověk a napůl Valheru někdy stát naším vládcem?" Tathar se mračil. "Pokud ano, musí být zničen."

Martina zamrazilo. Ze všech chlapců, kteří v Crydee vyrůstali, měl nejraději tři: Garreta, Tomase a Puga. V ústraní tiše truchlil, když Pug padl do rukou Tsuranů, a často přemýšlel, zda je mrtev, nebo zda jej zajali. Nyní se rmoutil pro Tomase, protože věděl, že ať se v budoucnosti přihodí cokoliv, už nikdy nebude takový jako dřív."

Martin se Calina zeptal: "Nedá se nic dělat?"

Calin pokynul Tatharovi, aby zodpověděl Martinovu otázku. Starý Zaříkavač se rozhlédl po kruhu a němě žádal ostatní mudrce o souhlas. Potom promluvil: "Snažíme se ze všech sil, abychom přivedli věci k dobrému konci. Pokud však Valheru nabude v Tomasovi vrchu, nevydřžeme, svazuje nás příliš velký strach. Nechováme vůči Tomasovi nenávist, ale i když je ti líto vzteklého vlka, musíš jej utratit."

Martin se zasmušile zahleděl na světlo Elvandaru. Tma houstla. Kam až sahala jeho paměť, cítil se zde bezpečně a pohodlně. Nyní zakoušel jen chladnou hořkost. "Kdy se rozhodnete?"

Tathar opáčil: "Znáš nás. Učiníme rozhodnutí, až budeme muset."

Martin pomalu vstal. "Má rada zní takto: do doby, než se jasně prokáže, že obrat k Temné stezce je u Tomase nevyhnutelný, neudělejte tu chybu, že se poddáte starodávnému strachu. Dlouho jste mě učili, že ti, kdož teď vládnou v Elvandaru, jsou laskavější a nezávislejší než ti, kteří se kdysi vymanili z pout Valherů. Zadržte svou ruku až do posledního okamžiku. Stále z toho všeho může vzejít něco dobrého, nebo alespoň ne zcela špatného."

Tathar přikývl. "Tvá rada je moudrá. Rádi ji přijímáme."

Na Martinovi byla zřetelně patrná tíha břemene, které nesl společně s elfy. "Udělám, co budu moci. Míval jsem na Tomase vliv, snad bych jej mohl uplatnit. Budu nyní rozjímat, pak jej vyhledám a pohovořím s ním." Nikdo v poradním kruhu nepromluvil, když odešel. Věděli, že jeho srdce je stejně zkrouceno jako jejich."

Teplání zesílilo, ne zcela do bolesti, ale přesto vzbuzovalo nepříjemný pocit, neboť bylo vytrvalé a nedalo se nijak zaplašit. Tomas seděl v chladném háji nedaleko mlčenlivého jezírka a sváděl vnitřní boj. Od doby, kdy přišel do Elvandaru, byly jeho sny matnější a obrazy nejasnější, jen zpola si vybavoval obvyklé fráze a myslí mu poletovala jména, jež nebyl s to uchopit. Představy jej tolik neobtěžovaly a nebyly příliš děsivé, během dne na ně téměř zapomínal. Ale tlak v jeho hlavě, jakási tupá skoro-bolest, stále narůstal. Účastnil-li se bitvy, zachvacovala jej rudá zuřivost a trápení ji ustupovalo. Avšak jakmile válečný běs zmizel, a obzvláště pak ve chvílích, kdy s návratem do Elvandaru nespěchal, teplání se navracelo.

Za ním se ozvaly tiché kroky. Aniž se otočil, řekl: "Chci být sám."

Aglaranna se jemně zeptala: "Znovu ta bolest, Tomasi?"

Jeho nitrem pronikl slabý záchvěv podivného pocitu a Tomas naklonil hlavu, jako by něčemu naslouchal. Potom úsečně odvětil: "Ano. Vráťím se brzy do našich komnat. Teď jdi a připrav se na můj příchod."

Aglaranna o krok ustoupila a její hrdé rysy se zkřivily bolestí nad takovým tónem. Kvapně se obrátila a opustila jej. Krácela lesem se smíšenými pocity. Přestože odolávala Tomasově i své vlastní touze, ztratila nad ním vládu. Rovněž nebyla schopna vzdorovat jeho příkazům. Byl nyní jejím pánem a ona cítila stud. Jejich svazek byl neradostný navzdory tomu, že od něj očekávala návrat ztraceného štěstí. Prostupovala ji však neodolatelná touha být v jeho blízkosti, náležet mu, která ji zbavovala síly k obraně. Tomas byl živý, rychlý a mocný, někdy i krutý. Ne krutý, jen tak vzdálený ostatním bytostem, že se to vymyká chápání, opravila se. Nebyl netečný k jejím potřebám, on si prostě nebyl vědom toho, že by nějaké mohla mít. Když se přiblížila k Elvandaru, slabé pohádkové světlo se odrazilo od slz, jež jí stékaly po tvářích.

Tomas její odchod téměř nevnímal. Pod tupou bolestí, vyplňující celý vnitřek hlavy, zaslechl vzdálené volání. Napjatě poslouchal, znal ten hlas, jeho odstín i barvu. Věděl, kdo jej volá...

"Tomasi?"

Ano. Ashen-Shugar pohlédl přes spálenou planinu, suchou rozpraskanou zemi zbavenou vláhy kromě bublajících zásaditých tůň, jejichž jedovatý puch se šířil vzduchem. Nahlas promluvil ke svému neviditelnému společníkovi: "Je to

již dávno, co jsme spolu naposledy rozmlouvali."

Tathar a ti ostatní se nás snaží odloučit. Často na tebe zapomínám.

Ze severu vanul páchnoucí vítr, studený a nevlidný. Čpějící hnilobu bylo cítit všude a ve zbytcích všeovládajícího šílenství, jež zachvátilo celý vesmír, se udrželo jen málo života.

"Nevadí. Hlavně že jsme opět spolu."

Co je to za divné místo?

"Zkáza válek Chaosu. Draken-Korinův památník, mrtvá tundra na místě bývalé savany. Nežije zde již mnoho tvorů. Většina jich uprchla na jih, do příznivějšího podnebí."

Kdo jsi ty?

Ashen-Shugar se rozesmál. "Jsem tím, kým se staneš. Jsme jeden a týž. Mnohokrát jsi mi to opakoval."

Zapomněl jsem.

Ashen-Shugar zavolal a Shuruga k němu spěchal šedou krajinou, nad níž se převalovala černá mračna. Obrovský drak se snesl dolů a jeho pán mu vyšplhal na záda. Valheru letmo vrhl zrak na hromádku popela, jedinou připomínku Draken-Korina, a prohlásil: "Pojďme, podíváme se, jaký osud je přichystán pro nás."

Shuruga se vznesl k oblakům a letěli nad záhubou. Ashen-Shugar potichu seděl na Shurugově širokém hřbetě a uvědomoval si vítr, jenž mu vál do tváře. Letěli a čas plynul. Stali se svědky skonu jednoho věku a zrodu nového.

Vystoupili vysoko k modré obloze, osvobození od válek Chaosu.

Je to smutné.

"Nemyslím. Je to zkušenost, ačkoliv má mysl to odmítá pochopit. Přesto cítím, že tvá to dokáže přijmout." Tepání se vrátilo a Ashen-Shugar zavřel oči.

Ano, vzpomínám si.

"Tomasi?"

Tomas vylekaně otevřel oči. Kus před ním stál na okraji mýtiny Galain. "Mám se vrátit později?"

Tomas pomalu vstal ze svého místa, kde se oddával snění. Jeho hlas zněl drsně a unaveně. "Ne, co se děje?"

"Dolganovi trpaslíci došli až do vnějšího pásu lesa a čekají na tebe u záhybu potoka. Než překročí řeku, napadli mimozemskou enklávu." Po obličejích se mladému elfovi rozlil radostný úsměv. "Konečně se podařilo získat zajatce."

V Tomasově tváři se mihla zvláštní směsice potěšení a zuřivosti. Galain se necítil ve své kůži, když pozoroval reakci válečníka v bílé a zlaté na jeho novinku. Tomas jako by naslouchal vzdálenému volání. Roztržitě přikázal: "Jdi do tábora trpaslíků. Přijdu hned za tebou."

Galain se vytratil a Tomas se zaposlouchal. Vzdálený zvuk nabýval na hlasitosti.

"Zmýlil jsem se?"

Síň se rozezvučela ozvěnou slov, neboť byla nyní prázdná, sloužící zmizeli. Ashen-Shugar seděl zadumán na svém trůnu. Hovořil se stíny. "Zmýlil jsem se?"

Teď víš, co je pochybnost, odpověděl všudypřítomný hlas.

"To divné ticho uvnitř, co znamená?"

Je to blížící se smrt.

Ashen-Shugar zavřel oči. "Myslel jsem si to. Tak málo příslušníků mého druhu se nezúčastnilo bitvy. Bylo to vzácné. Jsem poslední. Přesto bych se chtěl ještě jednou proletět na Shurugovi."

Není tu. Je mrtev už věky.

"Ale dnes ráno jsem na něm letěl."

Byl to sen. Stejně jako toto.

"Jsem snad šílený?"

Jsi pouhá vzpomínka. Toto je jen sen.

"Pak tedy učiním, co je třeba. Přijímám neodvratitelné. Na mé místo nastoupí další."

To se již stalo, já jsem ten, který přišel po tobě. Zdvihl jsem tvůj meč a oblékl tvůj plášť, tvůj život teď patří mně.

Postavím se všem, kdož by chtěli drancovat tento svět.

"Potom zemřu usmířen."

Otevřel oči, naposledy se rozhlédl obrovským sálem, zahaleným nyní staletým prachem. Vládce orlích výšin naposledy sklopil víčka a počal odřikávat závěrečné zaklínadlo. Jeho síla bledla, neodhalena prozatím na tomto světě nikým jiným než novými bohy, vyprchávala ze znaveného těla a přetékala do jeho zbroje. Místo, na němž spočívalo jeho tělo, se zahalilo oblaky kouře, jenž se po chvíli rozptýlil. Na podlaze ležela pouze zlatá zbroj - bílý tabard, bílý a zlatý štít a meč. Jsem Ashen-Shugar; jsem Tomas.

Tomas otevřel oči a v prvním okamžiku jej zmátlo, že se nachází v lese. Narůstala v něm podivná touha a cítil, jak jeho tělem proniká nová síla. V jeho mysli zaznělo clarino: Jsem Ashen-Shugar, Valheru. Zničím každého, kdo se pokusí vtrhnout do mého světa s nekalými úmysly.

S děsivým odhodláním vyšel z hájku a jal se hledat místo, na něž trpaslíci přivedli nepřítele.

"Rád se s tebou opět setkávám, příteli Dlouhý Luku," řekl Dolgan a zabafal z dýmky. Neviděli se od náhodného shledání, od něhož uplynulo již několik let. Trpaslíci tehdy mířili do Elvandarů a procházeli lesem na východ od Crydee. Martin s Calinem a několika dalšími elfy se přišli podívat na vězně. Ti byli stále spoutáni. Čekali v houfu na okraji paseky a zlobně hleděli na své přemožitele.

Z lesa se vynořil Galain a přistoupil k elfům. "Tomas přijde brzy," prohlásil.

Martina zajímalo: "Jak je možné, Dolgane, že se ti po tolika letech marného snažení podařilo zajmout Tsurany, a rovnou celou tlupu?"

Za osmi svázanými bojovníky se ustrašeně krčili tsuranští otroci, mačkali se jeden k druhému, aniž by je k tomu nutila nějaká pouta. S bázní očekávali, co jim osud přinese. Dolgan mávl nedbale rukou. "Obvykle činíme výpady přes řeku a zajatci mají sklon zpomalovat následný ústup, buď jsou bez sebe, nebo odpírají spolupráci. Tentokrát jsme neměli na vybranou, potřebovali jsme přebrodit řeku Crydee. V minulých letech bychom vyčkávali temnoty a snažili se proklouznout, avšak teď jsou rozesetí podél toku tak hustě jako sršání kolem hnízda.

Nalezli jsme je na poměrně odlehklém místě, toliko těchto osm je hlídalo. Spravovali okopy, tuším, že to bývalo jedno z ležení, jež bylo nedávno srovnáno se zemí při elfím útoku. Prosmýkli jsme se kolem a několik mých chlapců vyšplhalo na stromy - asi uhádnete, jak se jim to líbilo. Seskočili na tři vnější strážce a umlčeli je dříve, než se stihli nadechnout ke křiku. Ostatních pět si pěkně pochruovalo, lenoši jedni líní. Vnikli jsme do tábora a po pár dobře mířených ranách našimi kladivky jsme je svázali. Ti ostatní" - ukázal na otroky - "byli přespriliš ustrašení, než aby vydali hlásku. Když bylo zřejmé, že jsme nezburcovali žádnou z vedlejších enkláv, usnesli jsme se, že je vezmeme s sebou. Připadalo nám jako zbytečné plýtvání nechávat je tam. Říkali jsme si, že bychom od nich mohli vyzvědět ledacos užitečného." Dolgan se snažil zachovat netečný výraz, ale pýcha nad úspěchem jeho družiny z něj zářila jako noční maják.

Martin se pochvalně usmál a řekl Calinovi: "Doufám, že se dozvíme, co chystají, zda nás čeká obávaný útok a kde. Naučil jsem se několik vět v jejich jazyce, ale ne dost na to, abych porozuměl tomu, co nám možná poví. Jedině otec Tully a Karel, můj tsuranský stopař, by s nimi mohli plyně pohovořit. Snad bychom se mohli pokusit dopravit je do Crydee?"

Calin odvětil: "Máme způsoby, jak se naučit jejich jazyku, chce to jen čas. Pochybuji, že by se nechali jen tak snadno odvést takovou dálku. Nejspíš by se pokoušeli na každém kroku přivolat pomoc."

Martin zvažoval Calinovu odpověď. Potom jej cosi vyrušilo a on se otočil.

Tomas krácel dlouhými kroky po mýtině. Dolgan otevřel ústa k pozdravu, ale něco v chování mladého bojovníka a jeho výraz jej přinutil opět je zavřít. Z Tomasových očí vyzařovalo šílenství, jehož nezřetelný odraz již trpaslík viděl dříve. Nyní však plně vystoupilo na povrch.

Tomas si změřil svázané vězně, pak pomalu vytáhl svůj meč a namířil na ně špičkou. Slova, jež pronesl, byla pro Martina a trpaslíky nesrozumitelná, ale elfové byli tím, co slyšeli, otřeseni. Několik starších elfů padlo prosebně na kolena a ti mladší ustupovali s bezděčným strachem. Jedině Calin se nepohnul, vypadal však rozechvěle. Potom se elfí princ obrátil k Martinovi, z tváře mu vyprchala veškerá barva, když pronášel: "Konečně je Valheru skutečně mezi námi."

Tomas si nevšímal nikoho na pasece a přistoupil k prvnímu tsuranskému zajatci. Spoutaný voják k němu vzhledl se smíscí strachu a odevzdanosti. Náhle se zlatý meč zaleskl ve vzduchu a kmitl dolů. Jedinou ranou oddělil mužovu hlavu od těla. Krev vystříkla na bílý tabard, ale nazanechala na něm jedinou skvrnku. Z těsného hloučku otroků se ozvalo tlumené hrůzyplné zavtí. Oči zbylých vojáků byly rozšířené děsem. Tomas se pomalu postavil před dalšího vězně a jeho meč znovu přeřal nit lidského života.

Martin se vytrhl z ochromení a přinutil se odvrátit oči od té řežby. Cítil nepopsatelnou bázeň, ale nebylo to nic proti tomu, co odhalovaly výrazy elfů, ponížených před Tomasovou bytostí. Calinova tvář vypovídala o vnitřním boji, jak se pokoušel překonat téměř instinktivní touhu uposlechnout slov vyřčených v řeči Valherů, mistrů všech mistrů, staré celou věčnost. Mladší elfové, kteří neměli takové vědomosti, prostě nechápali nepřekonatelnou potřebu plnit rozkazy tohoto muže ve zlaté a bílé. Jazyk Valheru byl stále jazykem moci.

Tomas se otočil od svého krvavého díla a Martina udeřila síla jeho pohledu. Tatam byla jakákoliv podobnost s chlapcem z Crydee. Teď celou jeho bytost prostupovala cizí mocnost. Tomas stáhl paži dozadu a Martin pocítil nutkání uhnout před jeho ranou. Všichni smrtelníci byli možnou obětí, a dokonce i trpaslíci se stahovali před hrozbou, již Tomas představoval. Potom problikla Tomasovými očima jiskřička poznání a on vzdáleným hlasem pronesl: "Martine, pro lásku, kterou jsem k tobě kdysi choval, odejdi, jinak je tvůj život ztracen."

Martin v sobě zburcoval odvahu a překonal pohlcující strach takové síly, jaký dosud nepoznal. Zvolal: "Nebudu zde stát a dívat se, jak vraždíš bezmocné muže!"

Vzdálený hlas nyní s vystupňovanou starobylou vznešeností a znovunabytou slávou odpověděl: "Oni vstoupili do mého světa, Martine. Nikdo se nesmí vloudit na mé území, do mé državy, mé a nikoho jiného! Hodláš snad také vkročit do mého světa, Martine?" Nelidskou rychlostí se Tomas otočil a další dva Tsurané skonali.

Martin zaútočil, v mžiku překonal vzdálenost, která je od sebe dělila, a narazil do Tomase, čímž jej odmrští od zajatců. Svalili se na zem a Martin uchopil pevně zápěstí, jež svíralo zlatý meč.

Silný muž, schopný nést čerstvě zabitého kozla bez potíží celé míle, jakým Martin beze sporu byl, nepředstavoval pro Tomase žádnou překážku. Se stejnou lehkostí, s jakou se dospělý muž zbavuje otravného batolete, odstrčil Tomas Martina stranou a vyskočil na nohy. Martin se na Tomase vrhl znovu, ale tentokrát byl Tomas připraven. Jednoduše popadl Martina za tuniku a zahromoval: "Nikdo se nebude stavět proti mé vůli." Odhodil Martina přes paseku, jako by vážil jen desetinu skutečné váhy. Martin rozpráhl za letu ruce a snažil se kontrolovat svůj pád. Přesto narazil do země tvrdě a všichni okolostojící slyšeli jeho heknutí, když si vyrazil dech.

Dolgan k němu přispěchal, elfové byli stále znehybněni tím, čeho se stali svědky. Vůdce trpaslíků vychrstl Martinovi do tváře vodu ze svého měchu a třásl s ním, dokud se neprobral. Příškrčené hrůzyplné výkřiky tsuranských otroků, kteří se dívali na popravu vojáků, byly první, co Martin uslyšel, jakmile nabral vědomí.

Lovčí se ze všech sil pokoušel zaostřit zrak, vše se kolem něj míhalo a houpalo. Když prohlédl, v úděsu zasykl.

Tomas s'ál posledního tsuranského vojáka a počal se přibližovat k ječícím otrokům. Zdálo se, že se nemohou pohnout,

rozšířenými očima sledovali nositele svého zániku. V Martinových očích připomínali stádo srnců, vylekaných v noci nenadálým světlem.

Z Martinových rtů unikl rozrušený výkřik v okamžiku, kdy Tomas popravil prvního z otroků, zuboženou trosku muže. Dlouhý Luk se zoufale snažil vstát, smysly se mu rozbíhaly. Dolgan mu pomohl na nohy.

Tomas pozdvihl meč a další Tsuran padl. Znovu se ostří jeho meče vyhouplo do výše a Tomas hleděl do tváře své oběti. Mladý chlapec, sotva dvanáctiletý, na něj hleděl kulatými očima a čekal na smrtící úder.

Pro Tomase se náhle zastavil čas, okamžik v jeho mysli zmrzla protáhl se do věčnosti. Pozoroval chomáče hustých hnědých vlasů a velké hnědé oči onoho hochy. Dítě se krčilo v očekávání smrti, která nad ním visela v podobě zlatého meče, kroutilo prosebně hlavou a jeho rty se otvíraly v němém 'ne', znovu a znovu.

Ve slabém světle lesního průsmyku Tomas zahlédl starého druha, zjevení dávno zapomenutého přítele. Připomnělo mu pouto z nejranějšího dětství a spojilo se s jeho podvědomím. Představy se mu míhaly před očima, minulost se promíchala s přítomností a on se opatrně zeptal: "Pugu?"

Uvnitř jeho vědomí vybuchla strašlivá bolest a jiná vůle jej hrozila pohltnout.

Pugu! křičela.

Zab ho! přiletěla zuřivá odpověď. V jeho nitru sváděly souboj dvě odlišné síly.

Ne! ječela jedna z nich.

Pro všechny na mýtině stál Tomas nepohnutě a trásl se jakousi vnitřní zimnicí. Meč se vznášel stále vysoko nad hlavou chlapce a čekal na uvolnění.

Jsou to nepřátelé! Zab je!

Je to chlapec! Jenom dítě!

Je to nepřítel!

Chlapec!

Tomasova tvář se zkrivila bolestí, zuby měl pevně zaťaté a každický sval se napínal k prasknutí. Oči se mu rozšířily, zpod přílby začal vytékat pramínek potu a řinul se mu dolů po čele a po tvářích.

Martin se vrávoravě postavil. Pomalu, protože každý pohyb mu přinášel utrpení, vykročil.

Tomasova ruka se píd' za pídí přibližovala k zemi, roztřeseně, jako by se silou vůle snažil udržet ji nahoře. Chlapec stál jako přimražený, nedokázal učinit jediný krok. Jeho oči sledovaly dráhu ostří.

Jsem Ashen-Shugar! Jsem Valheru! zpíval hlas uvnitř v přívalu vzteku, bojovné zběsilosti a touhy po krvi.

Proti tomuto moři zloby se tyčilo osamělé skalisko, klidný, nepatrný hlásek se prostě ozýval: Jsem Tomas.

Zas a zas se moře nenávisti vrhalo proti pokojné skále, pokaždé ji přelilo a pak ustoupilo, aby mohlo zaútočit znovu.

Ale s každou novou vlnou příliv slábl, a skála stála pevně, neotřesitelně se tyčící nad běsnícím příbojem. Tříštění a hřmění z věků dávno minulých otřásl Tomasovým vědomím. Zavrávorala v příštím okamžiku plul neznámou krajinou a hledal nepatrný světelný bod, o němž s jistotou věděl, že jej přivede ke svobodě. Vlny jím pohazovaly sem a tam a on se s nimi rval, bojoval ze všech svých sil, aby udržel hlavu nad hladinou toho strašidelného černého oceánu. Nad hlavou se mu proháněl ďábelský víchr, jehož skučení znělo jeho ušima jako žalostný nárek. Vzepjal se a znovu zahlédl záblesk světla. Opět jej zaplavil příboj a nutil jej vzdát se svého cíle, ale tentokrát již ne s takovou urputností. Ještě jednou sebral síly a prodíral se k záři. Potom přišlo vzednutí, poslední, úděsný výpad, vystupňovaný k nepříčetnosti. Já jsem Ashen-Shugar! Pak se tato vůle prolomila, praskla pod náporem jako uschlá větev pod sněhovým příkrovem, jako zvuk ledových ker za jarního tání, jako kdyby si ten poslední útok vyžádal příliš velkou daň.

Černé moře pozbylo na zuřivosti a stáhlo se. Stál znovu na pevné zemi jako osamělá skála. Jsem Tomas. V dálce se maličké světélko začalo rozrůstat, závratnou rychlostí se přibližilo a pohltilo jej.

Jsem Tomas.

"Tomasí!"

Zamrkal a spatřil, že stojí opět na mýtině. Před ním se krčil chlapec a čekal na smrt. Otočil hlavu a uviděl Martina, kterak jej sleduje podél opeřeného šípů, s těživou napjatou k prasknutí. Vrchní lovčí z Crydee se ozval: "Dej dolů ten meč nebo tě, u všech bohů, zabiju přímo tam, kde stojíš."

Tomasův pohled těkal po pasece a dotkl se i trpaslíků, kteří vyčkávali s tasenými zbraněmi stejně jako několik starších elfů. Calin, stále se třesoucí, měl rovněž obnažené ostří a pomalu se k němu přibližoval.

Martin Tomase bedlivě pozoroval, nebál se jej, ale byl si dobře vědom jeho úctyhodné síly a rychlosti. Vyčkával, v Tomasových očích stále ještě mihotal plamínek šílenství. Ten se náhle vytratil, jako když vytáhne oponu. Zlatý meč vypadl Tomasovi z ruky a jeho bledé, téměř bezbarvé oči se naplnily slzami. Tomas padl na kolena a z jeho rtů unikl výkřik strašlivých muk. "Ach, Martine, co se to ze mě stalo?"

Martin sklonil luk a díval se, jak se Tomas objímá pažemi. Na mýtině se objevil Tathar s ostatními Zaříkávači. Přistoupili k Tomasovi a rozhledli se po tvářích těch, kteří byli přítomni dramatu. Tomasovy ztrápené vzlyky zněly tak děsivě, tak bolestně a lítostivě, že se mnoho elfů rozplakalo s ním.

Tathar řekl Martinovi: "Před chvílí jsme pocítili, že předivo našich zaklínadel se roztrhlo, a bez prodlení jsme se vydali sem. Obávali jsme se, že Valheru přišel, a jak vidím, tak oprávněně."

Martin se zeptal: "A teď?"

"Druhá strana rovnováhy. Valheru je pryč a na jeho místo nastoupil chlapec, o tom není pochyb. Ale ten chlapec nyní musí nést ve svém svědomí tíži staletí vyplněných vraždami a radostí, již mu ničení cizích životů přinášelo. Jeho lidské výčitky svědomí jsou teď nesmírné. Uvidíme, zda dokáže to břímě unést. Tento zápas by mohl znamenat jeho konec."

Martin opustil věkovitého elfa a přešel k Tomasovi. V kalném světle, jež na pasece panovalo, byl první, kdo měl možnost povšimnout si Tomasovy změny. Tytalyby cizí rysy, žhnoucí oči a povýšené obočí. Byl to opět Tomas,

muž, ačkoliv tu stále přetrvával odkaz zkušenosti, jež z něj už navždy bude činit více než člověka: elfí uši, bledé oči. Pán moci, Starý mystik, Valheru, byl pryč. Na místě, kde před nedávnem stál Dračí vládce, choulil se nyní nešťastný, nemocný muž v šatu, jenž konečně překonal.

Tomas zvedl hlavu a Martin mu položil ruku na rameno. Zarudlé oči, téměř nepříčetné hloubkou hoře, si Martina chvíli měřily a pak se zavřely, jako by se chtěly vyhnout všemu kolem. Trpaslíci i elfové nějakou dobu přihlíželi. I tsuranští otroci stáli bez hlesu, uvědomovali si, že se právě stali svědky zázraku, jemuž nerozuměli, ale chápali, že budou ušetřeni. Všichni se dívali, jak Martin Dlouhý Luk kolébá v náruči vzlykajícího muže v bílé a zlaté, který plakal tak usedavě, že jen naslouchat bylo nesnesitelné.

Aglaranna seděla na svém lůžku a pročesávala si dlouhé rudozlaté vlasy. Tak jako vždy čekala na Tomase, napůl doufajíc, napůl se obávajíc, že opravdu přijde.

Výkřik zvenčí ji přiměl povstat. Podkasala si šaty a vyšla z komnaty. Zastavila se až na visutém prostranství a sledovala skupinu elfů a trpaslíků, přicházející směrem k srdci Elvandaru. S nimi se blížil i Martin Dlouhý Luk a nějací lidé, podle oblečení zjevně mimozemci.

Ruka jí vylétla k ústům a ozvalo se vyjeknutí. Ve středu družiny kráčel Tomas a po jeho boku chlapec, nesmírně udivený nádherou Elvandaru.

Aglaranna se nedokázala pohnout, obávala se, že to, co vidí, je pouhou představou, zrozenou z jejího niterného přání. Čas uháněl jako splašený, zatímco na něj čekala. Pojednou stál Tomas před ní. Zanechal chlapce za sebou a učinil krok vpřed. Martin vzal hochu za ruku a odváděl jej pryč. Ostatní je následovali. Věděli, že elfí královna a Tomas potřebují být o samotě.

Tomas pomalu vztáhl ruku a dotkl se její tváře. Vpíjel se do jejích očí, jako kdyby ji viděl poprvé, jako tehdy v Crydee. Potom ji beze slova k sobě něžně přitiskl. Objímal ji tiše a nechával se prostupovat žářem lásky, jenž jej při pohledu na ni naplnil.

Po nekonečně dlouhé době jí zašeptal do ucha: "Za každý okamžik bolesti, který jsem ti připravil, ó má paní, modlím se, aby mi bohové dopřáli rok, ve kterém tě budu zahrnovat radostí a láskou. Jsem znovu tím, jenž tě oddaně zbožňuje."

Elfí královna byla příliš dojata, než aby mohla promluvit. Stulila se v jeho objetí a prožitá bolest jí zůstala již jen matnou vzpomínkou.

Kapitola desátá VYSLANEC

Vojáci stáli bez hnutí. Dlouhé zástupy mužů čekaly, až na ně přijde řada a budou moci projít trhlinou do Midkemie.

Důstojníci procházeli kolem nich a samotná jejich přítomnost zajišťovala disciplínu a pořádek. Na Laurieho v masce a kutně kněze Turukamy silně zapůsobila moc, již měli zdejší důstojníci nad svými muži. Usoudil, že tsuranský smysl pro čest, zahrnující i skutečnost, že rozkazy byly plněny bez váhání, je mu velmi cizí.

Společně s Kasumim postupovali rychle podél čekajících řad. Mířili k první vyčleněné jednotce, jež se právě nacházela těsně před průrvou. Laurie pokrčil kolena a nahlbil záda, aby svou výškou tolik nepřitahoval nechtěnou pozornost. Jak doufali, většína vojáků raději odvracela zraky, když je falešný kněz míjel.

Jakmile dospěli k čelu zástupu, Kasumi se rychle zařadil. Jeho mladší bratr, jmenovaný pro tuto ofenzívu velitelem útoku, si zdánlivě nevšímal pozdního příchodu svého nadřízeného důstojníka ani rudého kněze, který jej doprovázel.

Po značném zdržování a odkladech konečně přišel rozkaz a oni vykročili k mihotavému světélkování 'nicoty', jež označovala přechod mezi dvěma světy. Před očima se jim objevily jasné barevné záblesky, provázené kratičkou závratí, a v příštím okamžiku již pochodovali v drobném midkemianském deštíku. Obklopil je závoj vlhka, spíš mlha než mžení. Tsuranští vojáci odchovaní teplem se halili do svých plášťů.

Důstojník ve službě spěšně pohovořil s Kasumim a vojáci byli odesláni do určité vzdálenosti na severovýchod, aby tam rozbili tábor. Kasumi a Hokanu se měli poté zúčastnit porady ve Vojevůdcově stanu. Vojevůdce sám se před časem vrátil do Kentosani, Svatého města, připravoval se na císařskou slavnost, ale jeho pobočník je měl zpravit o jejich povinnostech a odpovědnosti do Vojevůdcova návratu.

Rychle se vydali k okraji bojové linie a postavili ležení. Jakmile stál velitelský stan, Laurie a oba Shinzawaiové se ukryli uvnitř. Rozbalili balíky s midkemianským ošacením a zbraněmi a Kasumi prohlásil: "Hned, jak se vrátíme ze schůzky s velitelovým zástupcem, najíme se. Dnes v noci povedeme hlídku kolem naší oblasti a pokusíme se proklouznout za obranné linie." Pohlédl na svého bratra. "Až budeme pryč, zůstane na tobě, abys naše zmizení utajil co nejdéle. Ihned po první potyčce nás můžeš prohlásit za zajaté nebo mrtvé."

Hokanu souhlasil. "Měli bychom jít na poradu," podotkl.

Kasumi mrkl na Laurieho. "Zůstaň tady. Nechceme riskovat. Jsi ten nejvyšší prokletý kněz, jakého jsem kdy viděl."

Laurie přitakal. Posadil se na podušku a čekal.

Patrola procházela tiše lesem. Déšť ustal, ale ochladilo se, a Laurie potlačil zachvění. Roky strávené v horkém podnebí jej zbavily schopnosti snášet zimu. V duchu se zajímal, jak se nové tsuranské posily zachovají, až napadne první sníh. Nejspíš jej uvítají s pozornou nezaújatostí navzdory tomu, jaké pocity se budou odehrávat v jejich nitrech. Tsuranský voják by se nikdy nenechal vyvést z míry něčím tak banálním, jako je ztuhlá voda snášející se z oblohy.

Vybrali si cestu k Severnímu průsmyku, neboť vedl v nejdlehlější oblasti fronty a bylo zde nejméně pravděpodobné, že by si někdo povšíml jejich průchodu. Přiblížili se ústí průsmyku, kde minuli stálou hlídku. Jakmile se dostali z údolí,

stočili se lehce na východ.

Za nevysokými kopci a řídkým lesem se vinula cesta z LaMutu do Zūnu. Až oba cestovatelé opustí svou skupinu a dorazí k cestě, zamíří do Zūnu, koupí tam koně a pojedou na jih. Bude-li jim přát štěstí, budou v Krondoru během dvou týdnů. Ve městě vymění koně za čerstvé a vydají se do Saladoru, kde se pokusí nalodit k plavbě do Rillanonu. Jedinou překážkou mezi nimi a cestou byla Královská armáda. Pokud je chytí královské strážce, budou se snažit vyklouznout jako poutníci, prchající z tsuranského zajetí. O Lauriem nebylo pochyb, že není Tsuran, a Kasumi vládl jazykem Království tak umně, že se mohl bez potíží vydávat za občana Království, pocházejícího z Doliny snů; v pohraniční oblasti se mluvilo několika různými řečmi, což by mohlo vysvětlit Kasumiho lehký přízvuk.

Hlídka se pohybovala volným klusem a pomalu za sebou nechávala dlouhé míle. Laurie běžel po Kasumiho boku a tajně se obdivoval vojákově výdrži. Nedávali na sobě znát únavu, kterou již Laurie zřetelně pociťoval. Hokanu dal povel zastavit na začátku rozlehlého volného prostranství v blízkosti lesa. "Odsud se vrátíme zpátky do oblasti, kterou máme na starosti. Neměli bychom tu už potkat žádné tsuranské vojáky. Doufejme, že se nesrazíte ani s žádnou královskou jednotkou."

Pokynul svým mužům a vydali se nazpět. Laurie a Kasumi si vzali své batohy a balíky s oblečením. Spěšně se převlékli a potom se jali sledovat stezku, po které před nimi běžela jejich hlídka. Půjdou za svými druhy v nevelké vzdálenosti, aby je případně využili jako krytí, kdyby se tu objevil předvoj královského vojska.

Po chvíli se ocitli v úzkém údolí a spatřili, že oddíl zastavil, vyrušen něčím vpředu. Poslední voják v řadě na ně mávl, aby zůstali potichu. Přesunuli se na špici patroly. Laurie se rozhlížel po okolí, hledal únikovou cestu pro případ nouze. Hokanu zašeptal: "Myslel jsem, že jsem něco zaslechl, ale už několik minut je naprostý klid."

Kasumi přikývl. "Postupujte tedy dál. My počkáme, dokud nepřekonáte tu louku, a potom zamíříme do lesa." Ukázal k malému hájku na druhé straně palouku.

Když byla družina uprostřed mýtiny, mraky se roztrhaly a krajinu ozářila záplava měsíčního světla. "Zatraceně!"

Kasumi tichounce zaklel. "To si s sebou rovnou mohli přinést zapálené louče."

Náhle mezi stromy vypukl lomoz. Země se zachvěla pod kopyty koní, na nichž seděli útočící jezdci, kteří houfně vyrazili z lesíka. Každý z kopiníků měl na sobě těžkou kroužkovou zbroj a hledí přilby stažené do tváře. Dlouhými kopími mířili na překvapené tsuranské vojáky.

Tsurané měli sotva čas seřadit se do nepravidelného útvaru tak, aby se mohli bránit, a už byli jezdci u nich. Vzduchem se nesl nárek koní i mužů a Tsurané padali k zemi. Kopiníci se přehnali přes jejich řadu a znovu se připravili k útoku na druhé straně louky, nedaleko místa, kde se skrývali dva uprchlíci. Obrátili koně a opět zaútočili. Přeživší Tsurané, méně než polovina z původního počtu, se rychle rozeběhli k západní straně údolí, kde měli naději, že kvůli stromům a příkrému svahu nebudou jezdci moci tolik manévrovat.

Laurie se dotkl Kasumiho paže a posunkem naznačil směr vpravo. Bylo očividné, že tsuranský důstojník by se nejraději připojil ke svým mužům. Pak byl pojednou Kasumi pryč, utíkal skloněný při okraji lesa. Laurie jej následoval. Po chvíli uviděl zarostlou stezku vedoucí na východ. Popadl Kasumiho za rukáv a ukázal k cestičce. Otočili se zády k bitevní vřavě a uháněli dál.

Další den zastihl dva poutníky na cestě dolů do Zūnu. Oba měli na sobě vlněné košile, kalhoty a pláště. Bližší ohledání by prozradilo, že látka nebyla opravdová vlna, ale něco velmi podobného. Jejich opasky a boty byly vyrobeny z needří usně, vyčiněné a nabarvené tak, aby připomínala kůži. Byli oděni po midkemianském způsobu a meče, jež jim visely u pasu, pocházely z Midkemie.

Jeden z nich byl zřejmě minstrel, neboť měl k batožině přivázanou loutnu. Ten druhý vypadal jako nevázanec, žoldák. Náhodný pozorovatel by se zřejmě nepídil po jejich původu ani po původu pokladů, jež měli oba ukryty na dně batohů. Jednu chvíli je mýjel oddíl lehké kavalérie, mířící na sever. Laurie poznamenal: "Hodně věcí se změnilo od doby, kdy jsem tu byl naposledy. Ti muži v lese patřili ke královským krondorským kopiníkům a ti, kteří právě jeli kolem, byli v barvách posádky z Hledienu. Musí sem pochodovat všechny jednotky Západních armád. Něco visí ve vzduchu. Je možné, že by prohlédli záměr tvého Vojevůdce ohledně velkého útoku?"

"Nemám ponětí. Ať se děje, co se děje, nezdá se mi, že by situace byla tak příznivá, jak nás doma přesvědčovali. Ve spojeních stran panuje neklid od smrti lorda Minwanabiho, kdy se ve Velké hře vyskytly další síly. Vojevůdce je možná zoufalejší, než můj otec odhadoval. A soustředění místních oddílů mě nutí pochybovat o 'snadném vítězství'." Kasumi se na chvíli odmlčel. "Doufám, že Hokanu byl mezi těmi, kteří se dostali mezi stromy." Bylo to poprvé, co se o svém bratrovi zminil, a Laurie nedokázal najít vhodná slova.

O dva dny později seděli Laurie, minstrel z Tyr-Sogu, a Kenneth, žoldnér z Doliny snů, v hostinci U zelené kočky v Zūnu. Oba se lačně vrhli na donesené jídlo, neboť poslední dva dny byli živi pouze o vojenských přidělech - obilných bochníčcích a sušeném ovoci.

Laurie strávil déle než hodinu vyjednáváním s klenotníkem nevalné pověsti. Dohadovali se o ceně několika menších drahokamů. Nakonec mu je přenechal za třetinu jejich skutečné hodnoty s tvrzením: "Když si bude myslet, že jsou kradené, nebude se příliš vptávat."

Kasumi se nyní zeptal: "Proč jsi mu neprodal všechny?"

"Tvůj otec nás zásobil tolik, že by nám to stačilo na pohodlný život až do nejdelší smrti. Nemyslím si, že by všichni obchodníci s drahokamy v Zūnu dohromady měli dost zlata, aby nám mohli zaplatit. Po cestě prodáme další. A navíc: váží méně než zlato."

Dojedli, zaplatili a odešli. Kasumi nemohl odtrhnout pohled od kovu, jenž se vyskytoval všude kolem. Jenom stříbrné talíře, na kterých jedli, by stačily tsuranské rodině na rok živobyti.

Pospíchali po jedné z městských obchodních uliček a mířili k jižní bráně. V její blízkosti, jak se dozvěděli, měl sídlit dobrý obchodník s koňmi, který by jim mohl prodat oře za přijatelnou cenu. Našli onoho muže, hubeného chlapíka s orlím nosem, jménem Brin. Lauriemu trvalo téměř hodinu, než koupil dva z lepších koní. Zanechali za sebou handlíře kroutícího hlavou. Křičel za nimi, že nevěří, že budou moci klidně spát poté, co ožebračili poctivého kupce, který má, chudák, na starosti sedm hladových dětských krků.

Když projeli branou a vydali se po cestě vedoucí do Ylithu, Kasumi prohodil: "Mnohé v této zemi mi připadá divné, ale jak ses dohadoval s tím handlířem, připomnělo mi to domov. Naši obchodníci jsou sice mnohem zdvořilejší, nikdy by si nedovolili zvýšit hlas takovým způsobem, ale jinak jsou stejní. Všichni mají hladovějící děti."

Laurie se rozesmál a pobídl svého koně. Zanedlouho jim město zmizelo z dohledu.

Jižně od Hledienu potkali na silnici další vojáky, tentokrát Královské vojsko, jehož členové v něm sloužili dobrovolně po celý život, a pomocné jednotky. Plahočili se pěšky, zatímco jejich důstojníci jeli na koních. Laurie a Kasumi zastavili a nechali pást své oře, aby mohl konvoj projít. Bojovník si prohlížel vojáky zkušeným okem. Ti v červených stejnokrojích pochodovali v bezvadně vyrovnaném útvaru. Poněkud otrhanější pomocné oddíly nebyly tak dokonalé, ale přesto vykazovaly známky dobrého výcviku. Povozy se zásobami a zbraněmi jely jeden za druhým v pravidelných odstupech, ostřílení kočí svá zvířata řídili dobře. Když je minul i poslední voják, Kasumi prohlásil: "Tito vojáci jsou ti nejlepší, jaké jsem ve vašem světě dosud viděl, Laurie. Ti červení vypadali jako profesionálové. Pochodují skvěle. A ti druzí se zdáli být zkušení, ač jejich vzhledu by prospělo více péče."

Laurie přitakal. "Znám jejich standartu. Je to posádka ze Shamaty v Dolině snů. Užili si své v bojích proti keshanským psím vojákům a jsou to ošlehaní veteráni. Ty další oddíly jsou podpůrné jednotky, žoldnéři z Doliny; ostřejší bandu chlapů bys těžko hledal." Laurie začal znovu sedlat svého koně. "Takovým se tví krajané ještě nepostavili, to mi věř." Když byli koně opět připraveni k jízdě, Laurie s Kasumim nasedli a vyrazili. Zakrátko spatřili Hořké moře, cesta se vinula podél pobřeží mezi kopci u Hledienu.

Laurie přitáhl svému koni uzdu a zastavil. Hleděl upřeně na moře. "Co tam vidíš?" ptal se Kasumi.

Laurie si dlaní zastínil oči. "Lodě! Celá flotila pluje na sever." Chvilí je sledoval, dokud i Kasumi nezahlédl bílé tečky na nekonečné modři oceánu.

"Kam mají namířeno?" zajímalo Kasumiho.

"Jediný větší přístav na sever odsud je Ylith. Musí vézt válečné zásoby."

Znovu se rozjeli po prašné cestě. Oba pociťovali silné nutkání ke spěchu, vše, co zatím v Midkemii viděli, naznačovalo, že válka se brzy rozeběhne v plném proudu, a čím déle byli na cestě, tím menší byla naděje, že jejich poslání skončí úspěchem.

Uplynulo dalších čtrnáct dní, než dospěli k severní bráně Krondoru. Když jí projížděli, cítili na sobě upřené podezíravé pohledy stráží oděných v černé a zlaté. Jakmile byli bezpečně z dosahu jejich uší, Laurie řekl: "To nejsou princovy tabardy. Nad Krondorem vlaje prapor Bas-Tyry."

Nějakou chvíli jeli pomalu dál a pak se Kasumi otázel: "Co to znamená?"

"To nevím. Ale myslím, že znám místo, kde se to dozvíme." Propletli se několika ulicemi lemovanými po obou stranách skladišti a obchodními budovami. Slyšeli zvuky z doků vzdálených několik ulic. Jinak vládl všude klid. "To je divné," poznamenal Laurie. "Tahle čtvrť bývá obvykle daleko rušnější."

Kasumi se rozhlédl kolem. Nebyl si zcela jist, co čekal. Midkemianská města byla ve srovnání s říšskými malá a špinavá. Přesto na panujícím tichu bylo cosi znepokojujícího. Jak Zün, tak Ylith se kolem poledne hemžily vojáky, kupci i místními obyvateli, ačkoliv se jednalo o podstatně menší města než Krondor. Pokračovali v cestě a Kasumiho se čím dál víc zmocňoval neklid.

Ocitli se v ještě zchátralější oblasti, než bylo okolí přístavu. Zde byly uličky úzké, sevřené čtyř- i pětipatrovými budovami, tísňícími se jedna k druhé. Temné stíny se tu plížily i za pravého poledne. Lidé, kteří byli venku, pár obchodníků a ženy spěchající na trh, se pohybovali tiše a kvapně. Kamkoliv padl pohled dvou jezdců, setkal se s opatrností a nedůvěrou.

Laurie vedl Kasumiho k vratům, za nimiž se tyčil třípatrový dům. Laurie se sehnul a zatahal za provaz vedoucí ke zvonu. Když se ani po několika minutách nikdo neukázal, zazvonil znovu.

O chvilku později se odsunulo malé okénko v bráně a něčí hlas protáhl: "Co tady chcete?"

Laurieho tón byl přísný. "Lucasi, jsi to ty? Co se to děje, že se poutníci musí dožadovat vstupu?"

Oči ve škvíře se rozšířily a okénko se zabouchlo. Vrata se líně a se skřipěním pootevřela a muž vystoupil ven, aby je mohl otevřít dokořán. "Laurie, ty ničemo!" zvolal, když si prohlédl oba jezdce. "Už je to pět - ne, šest let, co jsem tě neviděl."

Vjeli dovnitř a Laurieho udeřil do očí nepořádek kolem. V jednom koutě byly zaneřáděné stáje. Naproti bráně visela nad hlavním vchodem dřevěná tabule se zašlým vyobrazením pestrobarevného papouška s rozepjatými křídly. Slyšeli, jak se za nimi brána zavírá.

Šedovlasý muž jménem Lucas byl vysoký a vyzábělý. Obrátil se k nim. "Musíte ustátit své koně sami. Jsem tu sám a musím se vrátit do hospody, než mi hosti všechno rozkradou. Uvidíme se uvnitř, tam si můžeme popovídat." Obrátil se zády a nechal je, aby zaopatřili zvířata.

Sundávali sedla z koňských hřbetů a Laurie se ozval: "Stalo se tu hodně věcí, kterým nerozumím. Duhový papoušek nebyl nikdy výstavní místo, ale vždycky býval jedním z lepších hostinců v Chudinské čtvrti." Mlčenlivě hřebelcoval svého oře a pak opět promluvil: "Jestli existuje místo, kde se dozvíme, co se v Krondoru doopravdy děje, pak je to tady. A jednu věc jsem se během trmácení po Království naučil: když si stráže u městské brány pozorně prohlížejí

každého přichozího, pak je nejlépe zalézt někam, kam se jim nebude chtít na procházku. V Chudinské čtvrti se ti může snadno přihodit, že ti někdo podřízne krk, ale stěží tu uvidíš jediného strážného. A pokud by se tu náhodou objevili, pak chlapík, který ti chtěl podříznout hrdlo, tě s největší pravděpodobností ukryje, než přejdou."

"A pak se tě pokusí zabít."

Laurie se zasmál. "Učíš se rychle."

Když bylo o koně postaráno, cestovatelé si vzali sedla pod paží a vydali se do hospody. Uvnitř je přivítal špatně osvětlený sál s dlouhým nálevním pultem podél zadní zdi. Nalevo stál veliký krb a po pravé straně vedly schody do patra. Bylo zde mnoho volných stolů a jen dva obsazené. Hosté vrhli po nově přichozích krátké pohledy a znovu se vrátili ke svým nápojům a tichému rozhovoru.

Laurie s Kasumim přešli k pultu, kde Lucas leštil špinavým hadrem poháry na víno. Spustili svá zavazadla na zem a Laurie se otázel: "Máš nějaké keshanské víno?"

Lucas odpověděl: "Trochu, ale je drahé. Od začátku nepokojů se s Keshí obchoduje jen málo."

Laurie se na Lucase zadíval, jako kdyby zvažoval nad cenou. "Tak tedy dvě piva."

Lucas před ně postavil dva obrovské korbele a řekl: "Jsem rád, že tě zase vidím, Laurie. Chyběl mi ten tvůj jímavý hlas."

Laurie se podívil: "Nic takového jsi posledně neřikal. Pokud si dobře vzpomínám, vykřikoval jsi něco o kočce a o ocasu."

Všichni se zasmáli a Lucas pokýval hlavou. "Teď je tu tak pošmurno, že jsem vůči věrným přátelům nějak přecitlivělý. Už nás zbylo jen málo." Tázavě pohlédl na Kasumiho.

Laurie se usmál. "To je Kenneth, můj věrný přítel, Lucasi."

Lucas si Tsurana ještě chvíli prohlížel, pak se ušklíbl. "Laurieho doporučení má svou váhu. Vítej." Napřáhl paži a Kasumi si s ním podle zvyku potřásl rukou. "Těší mě vaše přijetí."

Lucas ztuhl, když zaslechl jeho přízvuk. "Cizinec?"

"Z Doliny snů," odpověděl Kasumi.

"Z královské části," doplnil Laurie.

Lucas si bojovníka nedůvěřivě měřil. Po nějaké době pokrčil rameny. "Jak chcete. Mně je to jedno, ale varuji vás. Doba je zlá a všichni jsou podezřívaví. K cizincům se teď nikdo nechová uctivě. Dávejte si dobrý pozor, s kým mluvíte, protože kolují zvěsti o tom, že keshanští psi vojáci se chystají táhnout na sever, a ty nemáš daleko k jejich vzhledu."

Než stihl Kasumi něco říct, Laurie se zeptal: "Jsou tedy potíže s Keshí?"

Lucas zavrtěl hlavou. "To nemůžu říct. Tržištěm se hemží víc klevet, než je vši v žebrákových vousech." Ztišil hlas.

"Před dvěma týdny přijeli obchodníci se zprávou, že Velká Kesh znovu bojuje daleko na jihu a snaží se zase podrobit své bývalé vazaly z Konfederace. Takže by měl být nějaký čas klid. Už se poučili, že je bláznovství bojovat na dvou frontách současně. Před více než sto lety tak ztratili celou Bosanii, a přesto Konfederaci neporazili."

Laurie nadhodil: "Byli jsme na cestě velmi dlouho a nemáme žádné nové zprávy. Proč má v Krondoru svou vlajku Bas-Tyra?"

Lucas se spěšně rozhlédl po místnosti. Pijáky hovor u výčepu zřejmě nezajímal, ale Lucas dal znamení k mlčení. "Ukážu vám váš pokoj," promluvil hlasitě. Laurie i Kasumi byli lehce překvapeni, ale sebrali své věci a následovali Lucase nahoru po schodech bez poznámek.

Zavedl je do malé místnůstky, ve které stály dvě postele a noční stolek. Když se za nimi zavřely dveře, řekl: "Věřím ti, Laurie, takže se nebudu na nic vyptávat, ale od doby, kdy jsi tu byl naposledy, se toho v Krondoru hodně změnilo. Dokonce i v Chudinské čtvrti má vícekrát své uši. Bas-Tyrovi leží město u nohou, a byl by blázen, kdo by mluvil, aniž by se přesvědčil, kdo ho poslouchá."

Lucas se posadil na jedno z lůžek a Laurie s Kasumim si sedli naproti němu. Lucas pokračoval: "Když sem Bas-Tyra přijel, měl s sebou královskou listinu potvrzující jeho jmenování vládcem Krondoru s veškerou pravomocí vicekrále. Princ Erland i s rodinou byli zamčeni v paláci, Guy tomu říká 'ochranná péče'. Potom se pustil do utlačování města. Po nábřeží se procházejí verbíři a mnoho mužů se nyní plaví s loďstvím lorda Jessupa, aniž by jejich ženy a děti věděly, co se s jejich tatínkem stalo. A kdo řekne cokoliv proti vicekráli nebo králi samotnému, prostě zmizí, protože Guyova tajná policie poslouchá u všech dveří ve městě."

Daně rostou rok od roku, aby se zaplatila válka, a obchod upadá, jedině kupci, kteří prodávají armádě, mají co na práci, ale zapláceno dostávají bezcennými poukazy. Jsou to těžké časy a vícekrát nedělá nic, aby je usnadnil. Jídla je málo a nejsou peníze, aby se dalo koupit. Spousta sedláků přišla o statky kvůli daním, a země teď leží ladem. Z venkova se tedy stěhují do města, a lidí přibývá. Většina mladých mužů byla odvedena buď do armády, nebo k námořnictvu."

Dávejte si pozor, aby vás nesebraly stráže, z jakéhokoliv důvodu, a vyhýbejte se verbířům."

Ale stejně," zachechtal se Lucas, "trochu to tady ožilo, když do Krondoru přijel princ Arutha."

"Borricův syn? On je tady?" podívil se Laurie.

V Lucasových očích se vesele blýsklo. "Už ne." Znovu se zasmál. "Minulou zimu připlul princ směle do Krondoru."

Musel určitě překonat Úžinu temnot v zimě, jinak by se sem tou dobou nedostal." Rychle jim pověděl o Aruthově a Anitině útěku.

Laurie se zeptal: "Vrátili se do Crydee?"

Lucas přisvědčil. "Kupec z Carsu, který přicestoval před týdnem, přinesl celou přehršel novinek. Jedna z nich byla, že kolem Jonrilu se to hemží Tsurany a princ z Crydee se jim chystá na pomoc. Takže se mu to muselo podařit."

Laurie podotkl: "Guy musel být z té zprávy vzteky bez sebe."

Lucasovi se vytratil úsměv z tváře. "To také byl, Laurie. Uvrhl prince Erlanda do žaláře, aby od něj získal svolení ke sňatku s Anitou. Držel ho tam i poté, co Anita uprchla. Myslím, že doufal, že se dívka raději vrátí, než aby zůstal její otec ve vlhké cele, ale to se pěkně spletl. Teď se říká, že princ díky chladné cele nemá daleko ke smrti. Proto je také

město vzhůru nohama. Nikdo neví, co by se stalo, kdyby Erland zemřel. Lidé ho mají rádi, a asi by nastaly potíže." Laurie se podíval na Lucase s nevyslovenou otázkou v očích. "Žádné povstání," odvětil Lucas. "Na to jsme příliš bojácní. Ale několik Guyových strážných by chybělo při nástupech, vázly by dodávky posádkám i do paláce a tak. A nechci si ani představit, co by čekalo vícekrálový výběrčí daní, až by byli příště vysláni do Chudinské čtvrti." Laurie uvažoval nad tím, co právě slyšel. "Máme namířeno na Východ. Jak vypadají cesty?" Lucas pomalu potřásl hlavou. "Nějací poutníci se po nich ještě trmácejí. Řekl bych, že až budete za Temnými Slatěmi, nemělo by vám hrozit žádné nebezpečí. Slyšel jsem, že na Východě se moc nezměnilo. Přesto vám doporučuji obezřetnost."

Kasumiho napadlo: "Budeme mít potíže, až se budeme chtít dostat z města?"

"Nejlepší to bude severní branou. Je tam nejméně stráží, jako obvykle. Za malý poplatek by vás mohli Jízlivci vyprovodit."

"Jízlivci?" nechápal bojovník.

Lucas překvapeně povytáhl obočí. "Jsi opravdu z daleka. Cech zlodějů. Zůstala jim vláda nad Chudinskou čtvrtí a Spravedlivý muž má stále velký vliv na kupce a obchodníky, především kolem přístavu. Oblast skladišť je jejich druhým domovem hned po téhle čtvrti. Dostanou vás ven, pokud budete mít u brány potíže."

Laurie řekl: "Budeme si to pamatovat, Lucasi. Jak se daří tvé rodině? Nikde jsem je tu neviděl."

Lucas se stáhl do sebe. "Má žena je mrtvá, Laurie, zemřela před rokem na horečku. Oba moji synové jsou v armádě. Za celý rok jsem o nich moc neslyšel. Naposledy jsem dostal vzkaz, že jsou někde na Severu s lordem Borricem a lordem Brucalem."

Město je plné válečných vysloužilců. Potkáte je na každém kroku. Jsou to ti s chybějícími údý a slepýma očima. Pořád nosí ty své obnošené tabardy. Je na ně smutný pohled." Upnul zrak kamsi do dále. "Já jen doufám, že moji chlapečci tak nikdy neskončí."

Laurie ani Kasumi na to nedokázali nic říct. Lucas se vytrhl ze zamýšlení. "Musím se vrátit dolů. Večeře se bude podávat za čtyři hodiny, ačkoliv jídlo není takové, jaké bývalo." Zastavil se u dveří a dodal: "Pokud byste se potřebovali spojit s Jízlivci, dejte mi vědět."

Odešel a Kasumi prohlásil: "Je těžké znát tvou zemi, Laurie, a stále pohlížet na válku jako na něco velkolepého."

Laurie němě přitakal.

Skladiště bylo tmavé a zatuchlé. Kromě Laurieho, Kasumiho a jejich dvou koní tam nikdo nebyl. Minulou noc strávili v Duhovém papouškovi a dnes si za spoustu peněz koupili nové koně. S nimi se pokusili odjet z města. Dojeli k městské bráně, kde je zastavila Bas-Tyrova hlídka. Po chvíli bylo zřejmé, že je nepustí jen tak. Laurie s Kasumim se jim vytrhli a následovala zběsilá honička městskými uličkami. V Chudinské čtvrti své pronásledovatele setřáslí a vrátili se k Duhovému papouškovi. Lucas poslal vzkaz Spravedlivému muži a oba teď čekali na zloděje, jenž je měl vyvést z města. Hvízdnutí náhle prořizlo ticho. Laurie i Kasumi měli v tom okamžiku meče v rukou. Ozval se pisklavý smích a seshora se snesla malá postava. V šeru se nedalo určit, odkud seskočila, ale Laurie odhadoval, že se už nějakou chvíli ukrývala v trámech nad nimi.

Stín vystoupil dopředu a oni s podivem zaznamenali, že je to chlapec ani ne třináctiletý. "U Matky je zábava," ozval se nově příchozí.

"A všichni se tam dobře pobaví," odpověděl Laurie.

"Vy jste tedy ti cestovatelé."

"A ty jsi průvodce?" zeptal se Kasumi a nijak se přitom nesnažil skrývat svůj údiv.

Chlapcův hlas byl ztělesněná pýcha. "Jo. Jimmy Ručka je váš průvodce. A lepšího v Krondoru nenajdete."

Laurie byl netrpělivý. "Co máme udělat?"

"Nejdřív je tu otázka placení. Za každého sto dukátů."

Bez jediného slova vydoloval Laurie několik malých kamínků a podal je chlapci. "Bude to stačit?"

Chlapec přistoupil ke dveřím skladiště a maličko je postrčil, aby dovnitř mohl vklouznout úzký proužek měsíčního světla. Zkušeně drahokamy hodnotil a pak se vrátil k nim. "V pořádku. Za další stovku můžete dostat tohle." Přistrčil jim pod nos pergamenový svitek.

Laurie si jej vzal, ale ve tmě nedokázal rozluštit, co je na něm napsáno. "Co je to?"

Jimmy se kuckavě zasmál. "Královský list se svolením cestovat po Královské cestě."

"Je pravý?" zajímal se minstrel.

"Na mou čest. Štípnul jsem ho dneska ráno obchodníkovi z Ludlandu. Platí ještě měsíc."

"Dojednáno," prohlásil Laurie a dal hochovi další drahokam.

Když byly všechny kamínky pečlivě uschovány ve zlodějově váčku, Jimmy pokračoval: "Brzy uslyšíme od brány lomož. Několik chlapíků zabaví strážné. Až budou v nejlepší, proklouzneme kolem."

Vrátil se k vratům a vyhlédl ven. Zatímco čekali, Kasumi zašeptal: "Můžeme mu věřit?"

"Ne, ale nemáme na vybranou. Pokud Spravedlivý muž usoudí, že pro něj bude výhodnější nás vydat, udělá to. Ale Jízlivci nemají stráž zrovna v oblibě, a podle Lucase teď ještě méně než kdykoliv dříve, takže je to nepravděpodobné. Přesto se měj na pozoru."

Uplynula zdánlivě nekonečně dlouhá doba, než se zvenčí náhle ozvaly výkřiky. Jimmy zapískal a okamžitě dostal stejnou odpověď. "Je čas," obrátil se k nim a vyběhl ze dveří.

Laurie a Kasumi vedli své koně v jeho stopách. "Následujte mě rychle a tiše," přikázal malý průvodce, když byli venku. Zabočili za roh a před nimi se vynořila severní brána. Před ní se rvala skupinka mužů, z nichž většina vypadala na námořníky z doků. Stráž se činily, seč mohly, aby nastolily pořádek, ale pokaždé, když jednoho chlapa vytáhli z

chumlu, ze stínů se neprodleně vyloupil další a zaujal jeho místo. Zakrátko měli všichni strážní plné ruce práce a Jimmy zašeptal: "Teď!"

Odlepil se od zdi a oba poutníci za ním. Přeběhli ke stěně vedoucí k bráně a ve stínu se plížili směrem k ní. Rvačka dokonale přehlušila klapot koňských kopyt. Když se ocitli na dosah brány, na druhé straně spatřili jednoho strážného, jenž byl předtím ukryt před jejich zraky.

Laurie popadl Jimmyho za rameno. "Budeme ho muset rychle odstranit."

Jimmy nesouhlasil. "Ne. Jakmile tasíte zbraně, strážce nechají bitku bitkou a sesypou se na vás jako švábi. Nechte to na mně."

Jimmy vyrazil kupředu a utíkal k vojákovi. Strážný mu zatarasil kopím cestu a zvolal: "Stát!" Jimmy jej vší silou kopl pod koleno. Muž záúpěl a pak se podíval očima plnými hněvu na malého útočníka. "Proč, ty malý -"

Jimmy na něj vyplázl jazyk a rozeběhl se k přístavu. Strážce se jej jal pronásledovat. Oba muži ukrytí v přítmi proklouzli branou. Jakmile byli z města venku, kvapně nasedli na koně a cválali pryč. Za sebou ještě hodnou chvíli slyšeli hluk předstírané potyčky.

V Temných Slatích si jeden den odpočinuli v malé hospůdce ve městě pod hradem. Dva dny cestovali kopcovitou krajinou a potřebovali nechat koně odpočinout před putováním přes pláň do Malacova Kříže. Městečko bylo klidné a tiché a nic se vcelku nedělo, dokud neotevřel dveře hostince muž v hnědé špinavé kutně. Byl to léty ohnutý stařec, hubený až na kost. Hostinský vzhledl od čištění korbělů a zeptal se: "Co si přejete?"

Stařík tiše zaprosil: "Prosím, pane, trochu jídla."

"Máš čím zaplatit?"

"Umím zaklínadlo, které zbaví váš hostinec havěti, kdyby se tu usadily krysy. Možná -"

"Zmiz! Nemám žádné jídlo pro žebráky a mágy. Vypadni! A jestli se mi srazí mlíko, pošlu na tebe psy!"

Mág se rozhlédl kolem sebe. Laurie se natáhl přes stůl a dotkl se Kasumiho paže. Jeho tsuranské vychování jej zradilo a on nepokrytě žasl nad tím obrázkem. Před ním stál mág, s nímž jednali jako s kusem hadru. Laurieho dotek jej vrátil zpět. Mág se beze spěchu otočil a vyšel z hostince.

Laurie vyskočil a přešel k hospodskému. Cíkl několika mincemi o výčep a pravil: "Rychle. Nějaké studené maso, bochník chleba a měch vína."

Hostinský vypadal překvapeně, ale mince na stole jej přinutily hostovo přání vyplnit. Když bylo, oč žádal, připraveno na stole, Laurie vše rychle popadl. Na chvilku zaváhal, pak sebral z talíře ještě klínek sýra a vyřítíl se ze dveří. Kasumi byl stejně ohromený jako hospodský.

Laurie se rozhlížel na všechny strany, pak uviděl kráčet starého muže vzpřímeně po cestě. V ruce měl vysokou hůl, o kterou se nepatrně opíral. Běžel za ním, a když jej dostihl, vyhrkl: "Promiňte, ale byl jsem před chvilkou v hostinci a..." Podával starci jídlo a měch s vínem.

Viděl, jak pýcha v očích starého muže ustupuje. "Proč to děláš, minstrele?"

Laurie odpověděl: "Měl jsem přítele mága, velmi výjimečného přítele. Prokázal mi kdysi velkou laskavost a já... je to něco jako odplata."

Mág jeho vysvětlení uznal a přijal nabízený dar. Přitom, jak bojoval s tím velkým nákladem, mu Laurie vhodil do prázdného váčku u pasu několik drahokamů. Bylo jich dost, aby zabezpečily mágovi živobytí až do smrti, bude-li skromný. "Jak se ten mág jmenuje? Třeba ho znám."

"Milamber."

Starý muž zavrtěl hlavou. "Nikdy jsem o něm neslyšel. Kde přebývá?"

Laurie se zahleděl na západ, kde se slunce sklánělo nad vrcholky kopců. Se zvláštním dojetím odvětil: "Daleko odsud, milý příteli. Velmi daleko odsud."

Loď se nesla po vlnách a námořníci svinovali plachty. Laurie s Kasumim stáli na palubě a obdivovali věžičky Rillanonu. Vplouvali do přístavu. "Nádhera," vydechl bývalý tsuranský důstojník. "Ne tak velké jako města u nás doma, je tolik odlišné. Všechny ty kamenné prsty a barvy vlajek z něj dělají tak trochu město z pohádky."

"Zvláštní," podotkl Laurie. "Pug a já jsme měli přesně stejný pocit, když jsme poprvé uviděli Jamar. Myslím, že je to proto, že jsou každé úplně jiné."

Stáli na otevřené palubě a vítr byl chladný, přesto však cítili teplo slunečních paprsků. Oba měli na sobě nejlepší šaty, jaké mohli v Saladoru dostat, neboť chtěli vypadat před dvorem co nejpříjemněji. Věděli rovněž, že by neměli příliš velkou naději předstoupit před krále, kdyby byli otrhaní a špinaví jako nějací pobudové.

Kapitán korábu přikázal stáhnout i poslední plachtu a loď hladce přirazila k molu. Na břeh byla vyhozena lana a muži čekající na přistavní hrázi je rychle přivázali ke sloupkům.

Co nejrychleji sešli oba muži po spojovacím můstku a vydali se do města. Rillanon, starobylé bájně město, zářil ve slunci mnoha barvami, ale ve vzduchu na tržištích a v ulicích bylo cítit slabé napětí. Všude, kudy procházeli, mluvili lidé tlumeně, jako by se báli, že je někdo zaslechne. Dokonce i podomní obchodníci se zdáli nabízet své zboží jen zpola nadšeně.

Bylo k polednímu a oni zamířili rovnou do paláce, aniž by si našli místo, kde přenocují. Došli k hlavní bráně a důstojník v purpurové a zlaté barvě Královské hradní stráže se zajímal o důvod jejich návštěvy.

Laurie se ujal slova. "Přinášíme králi nanejvýš důležité poselství týkající se války."

Důstojník uvažoval. Byli dobře oblečení a nevyhlíželi jako obvyklí blázni, zvěstující pohromy a zánik, ani jako proroci nějaké bezejmenné sekty, ale nebyli to ani členové dvora nebo armádní zmocněnci. Rozhodl se jednat tak, jak jednají všichni vojáci všech zemí v každé době: postoupil celou záležitost vyšší autoritě.

Stráž je doprovodila do předpokoje kanceláře úředníka královského kancléře. Zde museli čekat půl hodiny, než se úředníkovi uráčilo je přijmout. Vstoupili do kanceláře a střetli se s královým správcem, domýšlivým mužičkem s tlustým břichem, který se při řeči ustavičně zadýchal. "Co máte, vy dva gentlemani, na srdci?" dožadoval se a dával přitom jasně najevo, že jeho zájem nepotrvá dlouho.

"Přinášíme králi zprávy ohledně války," odpověděl Laurie.

"Ach tak," odfrkl si úředník. "A proč se tyto dokumenty nebo vzkaz, nebo co to vlastně máte, nepošlou obvyklou cestou přes armádu?"

Kasumi byl již rozčilený čekáním a nyní, když se objevily další potíže, se neudržel. "Chceme mluvit s někým, kdo nás zavede ke králi."

Královský správce zrudl vzteky. "Já jsem baron Šedoun. Já jsem ten, s kým budete mluvit, pane! A mám dobrý důvod zavolat stráž a nechat vás vyhodit na ulici. Jeho Veličenstvo se nebude obtěžovat s každým šarlatánem, který se snaží o slyšení. Já jsem ten, koho musíte přesvědčit, a to se vám nepodařilo."

Kasumi udělal krok dopředu a popadl mužička za tuniku pod krkem. "A já jsem Kasumi z rodu Shinzawaiů. Můj otec je Kamatsu, lord Shinzawaiů a válečný velitel klanu Kanazawai. Chci mluvit s tvým králem!"

Lord Šedoun viditelně zbledl. Horečně cloumal Kasumiho rukou, jak se ji snažil odtáhnout, a pokoušel se promluvit. Ohromení nad tím, co právě slyšel a co cítil, jej zcela připravilo o řeč. Zběsile kýval hlavou nahoru a dolů, dokud jej Kasumi nepustil.

Mužík si uhladil tuniku a rozechvěle řekl: "Neprodleně zpravím královského kancléře."

Přistoupil ke dveřím. Laurie ho pozorně sledoval pro případ, že by je považoval za šílence a zavolal stráž. Ale ať si ten člověk myslel cokoli, Kasumiho chování jej utvrdilo, že v jeho kanceláři stojí někdo naprosto odlišný od všech, s nimiž se až do této chvíle setkal. Vyslal poslíčka a během několika minut vstoupil do místnosti obstarožní muž.

Stručně se otázel: "Co se tu děje?"

"Vaše Milosti," podlézavě protahoval správce, "myslím, že byste si měl promluvit s těmito dvěma muži a zvážit, zda by nebylo vhodné, aby se setkali s Jeho Veličenstvem."

Muž se otočil, aby si návštěvníky prohlédl. "Jsem vévoda Caldric, královský kancléř. Co vás přivádí k Jeho Veličenstvu?"

Kasumi se hrdě napřimil. "Nesu poselství od císaře Říše Tsuranuanni."

Král seděl na balkoně s vyhlídkou na přístav. Pod ním se těsně kolem paláce vinula horská říčka, součást přirozeného obranného systému, který už dávno nebyl potřeba. Vznešené mosty se klenuly přes ni a nesly lidi z jedné strany na druhou.

Král Rodric se zdál poslouchat Kasumiho slova. Nepřítomně si pohrával se zlatým míčkem, který držel v pravé ruce, a Kasumi mezitím do nejmenších podrobností popisoval císařovo mírové poselství.

Poté, co Kasumi skončil, Rodric zůstal potichu, jako by zvažoval, co právě slyšel. Kasumi podal vévodovi Caldricovi svazek listin a potom čekal na královu odpověď. Po delší odmlce Kasumi dodal: "Císařovy návrhy jsou podrobně vyjádřeny na těchto pergamenech, Vaše Veličenstvo, pokud byste si přál prostudovat je v klidu, počkám, až shledáte vhodným zaslat odpověď."

Rodric ani potom neřekl nic a kolemstojící dvořané po sobě začali neklidně pokukovat. Kasumi otevřel znovu ústa, když vtom král promluvil: "Vždy mě pobaví sledovat mé maličké poddané, jak spěchají městem. Jako mravenečci. Často se divím, nad čím asi přemýšlejí, když si žijí ty své prosté nicotné životy." Otočil se tváří k oběma vyslancům. "Víte, mohl bych komukoli vzít život. Prostě vybrat jednoho z nich, z tohoto balkonu, kdybych chtěl. Jenom bych řekl svým strážím: 'Vidíte tamtoho v modré čapce? Jděte a setněte mu hlavu,' a oni by šli a udělali to, víte? To je proto, že jsem král."

Laurie pocítil mrazení v zádech. Toto bylo horší než cokoli, co si dokázal představit. Král očividně neslyšel jediné slovo z toho, co mu Kasumi povídal. Ten teď velmi tiše tsuransky zašeptal: "Pokud neuspějeme, jeden z nás musí předat zprávu mému otci."

Nato sebou král trhl. Oči se mu rozšířily a rozechvěně se otázel: "Co je toto?" Jeho hlas nabral na výšce. "Nikdo mi tady nebude šeptat!" V jeho obličeji se objevila hrozba. "Víte, stále si o mně špitají, ti neoddaní. Ale já o nich dobře vím a jednoho dne přede mnou budou klečet na kolenou; opravdu budou. Ten zrádce Kerus přede mnou klečel, než jsem ho dal pověsit. Nechal bych oběsit celou jeho rodinu, kdyby neprehli do Keshe." Pak si prohlédl Kasumiho. "Vy si myslíte, že mě obelstíte tím divným příběhem a těmito takzvanými dokumenty. Každý hlupák by prohlédl váš převlek. Jste vyzvědači!"

Vévodu Caldrica to obvinění hluboce zasáhlo a snažil se krále uklidnit. Několik opodál stojících strážců neklidně přešláplo, zneklidnění tím, co slyšeli.

Král odstrčil žadonícího vévodu stranou. Do jeho hlasu se vloudila hysterie. "Jste špehové toho zrádce Borrice. On a můj strýc kuli pikle, aby mě připravili o trůn. Ale já jsem je zastavil. Můj strýc Erland je mrtev..." Na chvíli se odmlčel, jako by byl zmaten. "Ne, chtěl jsem říci nemocen. Proto jsem poslal svého oddaného vévodu Guye do Krondoru, dokud nebude mému milovanému strýci lépe..." Oči se mu pojednou vyjasnily a on prohlásil: "Necítím se dobře. Promluvíme si zítra." Vstal ze svého trůnu. Udělal první krok a hned se otočil zpět ke Kasumimu a Lauriemu. "Co jste mi vlastně chtěli? Ach ano, mír. Ano, to je dobré. Tato válka je strašná věc. Musíme ji ukončit, abych se mohl vrátit zpět ke svému budování. Musíme znovu začít stavět."

Páže vzalo krále za paži a odvádělo jej pryč. Královský kancléř jim řekl: "Pojďte za mnou a nic neříkejte."

Popoháněl je chodbami paláce a zavedl je do komnaty, před níž stáli na stráži dva vojáci. Jeden z nich jim otevřel dveře a oni vstoupili. Uvnitř se nacházela ložnice se dvěma velkými lůžky V rohu stál stůl se židlemi. Kancléř se ozval: "Váš

příjezd je špatně načasován. Král je, jak jste si bezpochyby všimli, nemocný muž a já se obávám, že se již nezotaví. Doufám, že zítra bude schopen lépe přijmout vaše poselství. Prosim, zůstaňte zde, dokud pro vás nepošlu. Nechám vám donést jídlo."

Přešel ke dveřím, a než odešel, dodal: "Tak tedy zítra."

Uprostřed noci je probudil křik. Laurie rychle vstal a přistoupil k oknu. Nahlédl skrz záclonu a uviděl na terase pod sebou postavu. Král Rodric tam v noční košili a s mečem v ruce sekal do okrasných keřů. Laurie otevřel okno a Kasumi se postavil vedle něho. Slyšeli, jak král volá: "Vrahové! Už jsou tady!" Stráže vyběhly a prohledávaly křoví, zatímco páže odvádělo ječícího monarchu zpět do jeho komnat.

Kasumi nadhodil: Vskutku je poznamenán. Bohové musí tvou zemi opravdu nenávidět."

Laurie odvětil: "Obávám se, milý Kasumi, že bohové s tím mají málo společného. Právě teď si však myslím, že bychom měli co nejrychleji najít cestu odsud. Mám takový pocit, že Jeho královské Veličenstvo je špatně naladěno pro choulostivé a jemné mírové vyjednávání. Řekl bych, že bychom měli odtud zmizet a promluvit s vévodou Borricem." "Bude schopen zastavit válku, tenhle vévoda?"

Laurie udělal několik kroků ke křeslu, přes které měl přehozený oděv. Sebral tuniku a prohlásil: "To doufám. Pokud se zdejší lordi mohou dívat na královo vystupování a nic nepodniknout, pak máme brzy na krku občanskou válku. Bude lépe jednu ukončit dřív, než začne druhá."

Kvapně se oblékali. Laurie pokračoval: "Doufejme, že najdeme loď, která vyplouvá za ranního přílivu. Jestli král nařídí uzavřít přístav, jsme v pasti. Takovou dálku bychom nedoplavali."

Zatímco si sbírali své věci, dveře se rozletěly a v nich stál královský kancléř. Zastavil se, když je uviděl oba vzhůru a oblečené. "Výborně," řekl a zavřel dveře. "Máte tolik rozumu, kolik jsem předpokládal. Král nařídil vyzvědače popravít."

Laurie nevěřil vlastním ušima. "On nás považuje za špehy?"

Vévoda Caldric se posadil na jedno z křesel a v jeho obličeji se zřetelně rýsovala únava. "Kdo ví, co si Jeho Veličenstvo myslí? Je nás několik, kteří se pokoušíme vydržet jeho stále se horšící nálady ale je to den za dnem těžší. Je děsivé sledovat jeho nemoc. Před lety to byl prudký a prchlivý muž, ale v jeho představách a plánech byla jakási nepříčetná dokonalost, jež mohla toto Království učinit největším a nejslavnějším v Midkemii.

Na dvoře je dnes mnoho těch, kteří se snaží vytěžit něco pro sebe. Využívají jeho strachu, aby získali to, po čem touží. Mám obavy, že mě brzy označí za zrádce a já budu následovat ty, které již nechal zabít."

Kasumi si připjal meč. "Proč tedy zůstáváte, Vaše Milosti? Jestli je to pravda, pojdte s námi za vévodou Borricem."

Vévoda pohlédl na staršího syna lorda Shinzawaie. "Jsem šlechtic a on je můj král. Musím vykonat vše, co je v mých silách, abych mu zabránil uškodit Království, i za cenu vlastního života. Nemohu na něj však vztáhnout ruku ani pomáhat těm, kteří tak učiní. Nevím, jak to vypadá ve vašem světě, Tsurane, ale já musím zůstat zde. On je můj král."

Kasumi přikývl. "Rozumím. Toto je vaše místo, já bych udělal totéž. Jste statečný muž, vévodo Caldricu."

Vévoda vstal. "Jsem unavený muž. Král požil silný nápoj, z mé ruky. Nenapil by se od nikoho jiného, bojí se jedu.

Nechal jsem od ranhojiče připravit lék na spaní. Než se probudí, měli byste být na moři. Nevím, zda si bude pamatovat vaši návštěvu, ale můžete si být jisti, že někdo mu to během jednoho, nejvýše dvou dnů připomene. Jděte přímo k vévodovi Borricovi a vypovězte mu, co se děje."

Laurie se zeptal: "Je princ Erland opravdu mrtvý?"

"Ano. Zpráva o tom dorazila před týdnem. Jeho chatrné zdraví neuneslo pobyt v chladném žaláři. Dědicem trůnu je nyní Borric. Rodric se nikdy neoženil, jeho strach z lidí je příliš silný. Osud Království spočívá v Borricových rukou. Řekněte mu to."

Zamířili ke dveřím. Než je vévoda otevřel, dodal: "Také mu povězte, že kdyby přijel do Rillanonu, budu už zřejmě mrtvý. Bude to tak lepší, neboť se musím postavit každému, kdo by chtěl zaútočit na královskou standartu."

Než stihli Laurie nebo Kasumi cokoliv říci, otevřel dveře. Před nimi stáli jako předtím dva strážníci a vévoda jim nařídil, aby dopravili Laurieho a Kasumiho do přístavu. "V přístavu kotví Královská vlaštovka. Předajte kapitánovi toto."

Podal Lauriemu svitek. "Je to královská listina, která mu ukládá dopravit vás do Saladoru." Vytáhl z tuniky druhý pergamen. "A toto je další, příkazující všem jednotkám Královských armád, aby vás cestou podporovaly."

Stiskl si ruce. Oba vyslanci potom vykročili za strážníky dlouhou chodbou. Laurie se ohlédl přes rameno po Caldricovi. Starý vévoda tam stál a čekal, shrbený a vyčerpaný, ve tváři vryté vrásky obav a bolesti, ale i strachu. Když zmizeli za rohem, Laurie si pomyslel, že nic na světě by jej nepřimělo vyměnit si s oním starcem místo.

Koně byli zpěnění. Jezdci je pobízeli ke stoupání do kopce. Na cestě za lordem Borricem, kterou započali před měsícem, jim zbývalo posledních několik kroků. Královská vlaštovka je rychle přepravila do Saladoru, odkud se bez meškání vypravili na Západ. Po cestě mnoho nespali a brali si s pomocí královské listiny, již obdrželi od Caldrica, čerstvé koně pokaždé, když měli příležitost. Všude potkávali jízdní jednotky, se kterými mohli koně směnit. Laurie si nebyl jist, ale předpokládal, že ještě nikdy nikdo neprekonal takovou vzdálenost v tak krátké době.

Když za sebou nechali brány Zünu, několikrát je zastavily hlídky. Pokaždé však ukázali kancléřovu listinu a byli propuštěni. Nyní se blížili k vévodovu ležení.

Tsuranský Vojevůdce podnikl plánovaný velký útok. Královské vojsko se dokázalo udržet týden, pak se zhroutilo, když se proti nim vyřítlo tisíc čerstvých tsuranských vojáků, kteří zvrátili výhodu na svou stranu. Boje pak byly těžší a urputnější, bitva trvala tři dny, než byly Královské armády konečně přemoženy. Když bylo po všem, velká část fronty byla prolomena a Tsurané se posunuli o značný kus od Severního průsmyku.

Nyní byli elfové a trpaslíci, stejně jako hrady na Vzdáleném pobřeží, odříznuti od hlavního voje Královských armád.

Nemohli se nikterak dorozumět, neboť holubi používaní k přepravě vzkazů byli zničeni, když byl dobyt starý tábor. Osud ostatních bojových linií nebyl znám.

Západní armády se přeskupily a Lauriemu a Kasumimu nějaký čas trvalo, než našli hlavní ležení. Po cestě k velitelskému stanu viděli na všech stranách následky hořké porážky. Pro Království to byl největší nezdár za celou dobu války. Všude, kam pohlédli, viděli zraněné a nemocné muže. Ti, již neměli rány na těle, byli zasaženi na duši a z jejich očí se dalo vyčíst zoufalství.

Seržant na stráží prozkoumal listinu a poslal s nimi vojáka, aby jim ukázal vévodský stan. Došli k velkému přístřešku a podkoní odvedl jejich koně, aby se o ně postaral. Strážný mezitím vešel dovnitř, aby oznámil jejich příchod. O chvíli později se objevil vysoký mladý muž se světlými vousy a v tabardu Crydee. Za ním kráčel podsaditý muž se šedivým plnovousem - podle šatu mág - a ještě jeden, rozložitý, se zarudlou dlouhou jizvou na tváři. Laurieho napadlo, zda to nejsou Pugovi staří přátelé, o kterých vyprávěl, ale rychle obrátil svou pozornost k mladému důstojníkovi, jenž před ním zastavil. "Přináším poselství lordu Borricovi."

Mladý muž se hořce usmál a řekl: "Můžete mi ten vzkaz předat, pane. Jsem Lyam, jeho syn."

Laurie trval na svém. "Nechci být nezdvořilý, Výsosti, ale musím mluvit s vévodou osobně. Je to vůle vévody Caldrica."

Při vyslovení jména královského kancléře si Lyam vyměnil pohledy se svými společníky a potom poodhrnul látku. Laurie s Kasumim vešli a ostatní je následovali. Uvnitř hořel v malém plechovém koši oheň a na velkém stole se povalovala spousta map. Lyam je vedl do další části obrovského stanu, oddělené závěsy. Odsunul plentu a oni spatřili muže, spočívajícího na lůžku.

Byl vysoký, s černými prošedivělými vlasy. V obličeji byl bledý a rty měl namodralé. Dýchal přerývaně a o každý nádech musel ve spánku bojovat. Na sobě měl čistou noční košili, ale pod volným límcem bylo vidět silnou vrstvu obvazů.

Lyam spustil závěs, když do stanu vstoupil další voják, starý, s téměř bílou hřívou hustých vlasů, přesto však stále vzpřímený a se širokými rameny. Tiše se zeptal: "Co se tu děje?"

Lyam odpověděl: "Tito muži přinesli otci zprávy od Caldrica."

Starý válečník napřáhl ruku. "Dejte mi je."

Laurie váhal, ale muž zahřměl: "Zatraceně, chlape. Jsem Brucal. Když je teď Borric raněn, jsem velitelem Západních armád."

Laurie namítl. "Nemám žádný psaný vzkaz, Vaše Milosti. Vévoda Caldric chtěl, abych představil svého společníka. Toto je Kasumi Shinzawai, vyslanec tsuranuanského císaře. Přinesl králi nabídku smíru."

Lyam povytáhl obočí. "Že by konečně nastal mír?"

Laurie zavrtěl hlavou. "Bohužel ne. Vévoda rovněž vzkazuje toto: Král je šílený a vévoda z Bas-Tyry zavraždil prince Erlanda. Obává se, že jedině lord Borric může Království zachránit."

Brucal byl zprávou otřesen. Tiše prohodil k Lyamovi: "Teď tedy víme, že ty zvěsti byly pravdivé. Erland byl Guyovým vězněm. Nemohu tomu uvěřit." Potřásl hlavou, jako by chtěl zapudit nepříjemné myšlenky, a řekl: "Lyame, vím, že teď myslíš především na otce, ale musíš uvážit následující: Tvému otci nezbývá mnoho dní života a ty se brzy staneš vévodou z Crydee. Erland je mrtev, takže jsi podle práva prvorozeného i dědicem královského trůnu."

Brucal ztěžka dosedl na židli vedle stolu s mapami. "Poneseš na svých bedrech těžké břímě, ale ostatní ze Západu po tobě budou požadovat, abys je vedl jako dříve tvůj otec. Pokud mezi dvěma částmi Království panovala kdy nějaká náklonnost, nyní hrozí zcela zaniknout, když sedí Guy na trůnu v Krondoru. Všem je teď jeho záměr jasný. Bas-Tyra chce být králem, protože nepřítelnému Rodricovi nemůže být povoleno nadále nést korunu." Upřel na Lyama svůj pohled. "Brzy se budeš muset rozhodnout, co my ze Západu učiníme. Na tvé slovo rozpoutáme občanskou válku."

Kapitola jedenáctá ROZHODNUTÍ

Svaté město slavilo. Prapory visely na každé vyšší budově. Lidé se rozjásaně vyvalili do ulic a nyní stáli ve špalíru a házeli květiny před nosítka šlechticů, směřujících ke stadionu. Byl to nejhezčí den v roce a všichni byli veselí a šťastní. Kdo by se také v takový den zaobíral starostmi?

Jeden, jehož mysl byla starostmi přímo zahlcena, právě přibyl do vzorcového sálu na stadion. Poslední dozvuky chvějivého gongu ohlašovaly příchod tsuranuanského Ctihodného. Milamber pokrčením ramen na chvíli zahlal neradostné úvahy a opustil místnost nacházející se nedaleko hlavní lóže Velkého císařského stadionu. Dav tsuranských šlechticů zabíjejících čas do začátku her uvolnil Milamberovi cestu, aby mohl vystoupit klenutým průchodem k sedadlům vyhrazeným pro mágy. Rozhlédl se po malém moři černých hávů a všiml si Shimona a Hochopepy, kteří mu drželi místo.

Zamávali mu na pozdrav a on se vydal z odpočívadla mezi oddělením Shromáždění a místy Říšské strany, aby se k nim připojil. Dole v aréně bojovali jacísi trpasličí lidé z Tsubaru - území za Krvavým mořem nazývaného Ztracenou zemí - proti velkým hmyzím stvořením, podobným cho-ja, ale nerozumným. Měkké dřevěné meče a v podstatě nevinné kousance od čelistí brouků činily pasování spíše zábavným než nebezpečným. Poddaní a nižší šlechtici usazení již na svých sedadlech se pobaveně smáli. Tyto souboje je měly zabavit do doby, než na stadion dorazí významní šlechtici a činitelé. Protahování a zdržování patřilo u Tsuranuannů od určité společenské úrovně k dobrému vychování. Shimone nadhodil: "Škoda, že ti trvalo tak dlouho, než jsi přišel, Milambere. Před chvílí se odehrál výjimečně dobrý zápas."

"Měl jsem dojem, že zabíjení má teprve začít."

Hochopepa louskal oříšky pražené ve sladkém oleji. Přitakal: "To ano, ale Shimone je zapáleným obdivovatelem her." Shimone se nenechal odradit. "Mladí důstojníci ze šlechtických rodin bojovali s cvičnými zbraněmi do první kapky krve. Předváděli svou dovednost a získali pro své rodiny čest -"

"A to nemluvě o ovoci nezanedbatelné tíhy," skočil mu Hochopepa do řeči.

Shimone si jeho poznámky nevšímal a pokračoval: "Odvážně si vedli synové Oronalmaru a Kedy. Už léta jsem neviděl tak dobré představení."

Milamberův zrak bloudil po stadionu, zatímco se Shimone rozplýval nad bitkou. Viděl malé standarty Kedy, Minwanabi, Oaxatucanu, Xacatecasu, Anasati i dalších velkých rodin Říše. Zaznamenal, že prapor Shinzawaiů chybí, a podivil se tomu. Hochopepa na něj promluvil: "Vypadáš příliš předpojatě, Milambere."

Milamber souhlasně přikývl. "Než jsem se vydal na slavnost, obdržel jsem zprávu, že Nejvyšší radě byly včera předneseny návrhy na přepracování pozemkových daní a zrušení dlužního otroctví. Ten vzkaz poslal lord Tuclamekla a já jsem nemohl za živý svět pochopit, proč mi jej zaslal, dokud mi téměř na konci dopisu nepoděkoval za poskytnutí plánů na společenskou reformu, již hodlají uzákonit. Jeho jednání mě vyděsilo."

Shimone se smál. "Kdybys byl tak nechápavý už jako student, nosil bys dodnes bílou róbu."

Milamber se nechápavě ohlédl a Hochopepa mu to objasnil: "Rozdmýcháš kolem sebe svými projevy ve Shromáždění velký rozruch, jak neustále napadáš všechny možné poklesky naší společnosti, a pak se divíš, když se ukáže, že tě někdo poslouchal?"

"Co jsem tam řekl, bylo určeno uším našich bratrů mágů, a ne aby si o tom vyprávěli vrabci na střeše."

"Jak poštil!" zvolal Hochopepa. "Každý druhý ve Shromáždění má přátele, kteří nejsou jeho členy."

"Co by mě zajímalo, je to," ozval se Shimone, "jak mohla být tahle kupa úprav předložena klanem Hunzan s připojením tvého jména."

Milamber k potěše svých přátel seděl jako na jehlách. "Jeden z mladých umělců, který pracoval na výzdobě stěn mého domu, je synem Tuclamekly. Hovořili jsme spolu o rozdílech mezi tsuranskou a královskou kulturou a mezi žebříčkem společenských hodnot, ale jen jako doplněk k debatě o rozdílech v uměleckých slozích."

Hochopepa obrátil zrak k nebi, jako kdyby hledal radu u bohů. "Když jsem slyšel, že Strana pokroku - kterou představuje především Hunzan klan, jemuž vládne rodina Tuclameklů - tě cituje jako zdroj inspirace, nemohl jsem uvěřit svým uším. Ale teď vidím, že máš prsty ve všech potížích, které se na Říši valí." Podíval se na svého přítele s posměšně vážnou tváří. "Pověz mi, opravdu se chce Strana pokroku přejmenovat na Milamberovu stranu?"

Shimone se rozesmál a Milamber si Hochopepu zle měřil. "Katale připadá zábavné, že mě zlobí takové věci, Hocho. A ty si to můžeš klidně myslet také, ale chci, aby bylo všeobecně známo, že jsem to nechtěl způsobit. Pouze jsem nabídl výsledky svých pozorování a názory, a co s nimi Hunzan klan a Strana pokroku učiní, to není má starost."

Hochopepa káravě pronesl: "Obávám se, že když si taková slavná osoba přeje, aby se něco podobného nestalo, musí si zašít ústa."

Shimone se znovu zasmál a Milamber cítil, že mu nálada stoupá. "No dobrá, Hocho," odpověděl. "Uznávám svou vinu. Přesto nevím, zda je již Říše zralá pro některé ze zamýšlených změn, které považuji za nezbytné."

Shimone řekl: "Už jsme tvé odůvodnění slyšeli, Milambere, ale dnes tu není ani vhodný čas, ani vhodné místo na vědecké rozmluvy. Nech nás, abychom se tou věcí zabývali. Pamatuj si, mnoho členů Shromáždění je pohoršeno tvým zájmem o otázky, jež pokládají za politické. A ač mně tvé poznámky připadají osvěžující a pokrokové a podporuji je, věz, že si děláš nepřátele."

Zazněly trumpety a bubny oznamující příchod Říšské strany. Rozhovor tak byl ukončen. Tsubarové a hmyzoidi byli vyhnáni z arény, psovodi je směřovali do tunelů pod hledištěm. Když bylo prostranství prázdné, vyhrnuli se na ně upravovači s hráběmi a táhly, aby vyčistili a uhladili písek. Znovu se ozvalo troubení a branou vstoupili první členové císařova procesí, bíle odění heroldi. Nesli dlouhé, zakroucené trubky z rohu nějakých velkých zvířat, jež se jim obtáčely kolem ramen a dosahovaly vysoko nad jejich hlavy. Následovali bubeníci s pravidelným rytmem.

Když došli před císařskou lóží, zastavili se a v téže okamžiku vešla na stadion Vojevůdcova čestná stráž. Každý z vojáků měl na sobě zbroj a přilbu pokrytou needří usní, až neskutečně vybělenou. Kolem prsního plátu a helmice měli zlatý proužek, jenž zářil v odpoledním slunci. Milamber zaslechl, jak Hochopepa brumlá nad nesmyslným plýtváním vzácným kovem.

Když se i čestná stráž postavila na určené místo, nejstarší herold zvolal: "Almecho, Vojevůdce, přichází!" Dav se nadšeně rozjásal. S Vojevůdcem přicházel i jeho doprovod včetně několika Černooděnců - Vojevůdcových mazlíčků, jak jim ostatní mágové přezdívali. Těm vévodili dva bratři, Elgahar a Ergoran.

Potom herold oznámil: "Ichindar! Jedenadevadesátkrát císaři!" Dav již téměř šlel, když se objevil mladý muž, Nebeská záře. Kolem něj šlo seskupení kněží všech dvaceti řádů. Lidé na stadionu jej nekonečně dlouho bouřlivě vítali.

Milamber se v duchu tázal sám sebe, zda by jim jejich láska k Nebeské záři vydržela i tehdy, došlo-li by ke střetu mezi ním a Vojevůdcem. Pochyboval, že by se Vojevůdce navzdory tsuranskému smyslu pro tradici jen tak beze všeho vzdal svého postavení - záležitost v dějinách nevídaná - kdyby to císař přikázal.

Když se dav trochu utišil, Shimone poznamenal: "Zdá se, příteli Milambere, že rozjímavý život Nebeské záři nesvědčí. Nemohu mu to ovšem vyčítat, sedí celý den sám, obklopen pouze hordou kněží a hloupoučkými děvčaty, vybíranými podle krásy namísto duchaplnosti. Musí se strašlivě nudit."

Milamber se zasmál. "Myslím, že by s tebou jen málokdo souhlasil."

Shimone pokrčil rameny. "Neustále zapomínám, že jsi byl docela starý, když jsi se k nám přišel učit, a také že máš ženu." Při zmínce o ženě se Hochopepa zatvářil ublíženě. Přerušil je: "Vojevůdce se chystá k proslovu."

Almecho povstal a zvedl ruce nad hlavu, aby zjednal klid. Jakmile zavládlo ticho, zaduněl jeho hlas. "Bohové se na

Tsuranuanny usmáli! Mám tu čest zvěstovat zde o velikém vítězství nad mimozemskými barbary! Rozdrtili jsme jejich nejmocnější vojsko a naši bojovníci zpívají oslavné písně! Brzy celá země, nazývaná Královstvím, bude ležet u nohou Nebeské záře." Otočil se a uctivě se císaři poklonil.

Milamber pocítil jeho slova jako bodnutí. Aniž by si to uvědomoval, začal vstávat. Hochopepa uchopil jeho paži a sykl: "Jsi Tsuran!"

Milamber překonal nečekaný otřes a znovu nabyl duševní rovnováhy. "Děkuji, Hocho. Málem jsem se zapomněl."

"Pst!" zašeptal Hochopepa.

Zaposlouchali se opět do Vojevůdcovy řeči. "...a na znamení naší oddanosti Nebeské záři konají se tyto hry na jeho počest!" Stadion se zavlnil bouří jásotu a Vojevůdce se posadil.

Milamber tiše promluvil ke svým přátelům. "Vypadá to, že císaře ta zpráva příliš nerozradostnila." Hochopepa i Shimone pohlédli na císaře, jenž dál seděl s výrazem neotřesitelného klidu.

Hochopepa odvětil: "Skrývá to dobře, ale řekl bych, že máš pravdu, Milambere. Něco jej na tom všem ruší."

Milamber na to neřekl nic, ačkoliv dobře znal pravou příčinu. Toto vítězství by mohlo zcela překazit mírovou snahu Modrých kol a upevnit Vojevůdcovo postavení na úkor panovníka.

Shimone poklepal Milamberovi na rameno. "Hry začínají."

Brána do arény se otevřela dokořán, aby mohli bojovníci vstoupit. Milamber si ale prohlížel císaře. Byl mladý, sotva přes dvacet let, a vypadal velmi oduševněle. Měl vysoké čelo a hnědé nazrzlé vlasy mu volně spadaly na ramena. Podíval se Milamberovým směrem a hovořil přitom s knězem po svém boku. Milamber pozoroval, kterak jeho jasné zelené oči září odraženými slunečními paprsky. Jejich zraky se na okamžik setkaly a Milamber si pomyslel: Takže ti řekli o mé úloze v tvém plánu. Císař pokračoval v debatě, aniž by mu uniklo jediné slovo, a nikdo si výměny pohledů nevšiml.

Hochopepa řekl: "Toto je souboj milosti. Všichni budou bojovat, dokud nezůstane jen jeden. Tomu budou odpuštěny jeho přečiny."

"Co provedli?" zajímalo Milambra.

Shimone odpověděl: "Obvyklé trestné činy. Drobné krádeže, žebrání bez povolení chrámu, křivé svědectví, neplacení daní, obcházení nařízení a tak."

"A co závažné přestupky?"

"Vražda, velezrada, rouhání, udeření pána, to jsou všechno neodpustitelné skutky." Zvýšil hlas, aby překřičel ruch.

"Jsou zavírání společně s válečnými zajatci, kteří odmítají sloužit jako otroci. Pak spolu bojují tak dlouho, dokud nezemřou."

Vojáci vyklidili písečný prostor a přepustili jej věžňům. Hochopepa prohodil: "Obyčejní trestanci. To tedy nebude přílišná zábava."

Jeho poznámka byla případná, neboť odsouzenci vypadali zbědovaně. Až na bederní roušky byli nazí a postávali tam se zbraněmi a štíty, jako kdyby je drželi v rukou poprvé. Mnozí byli nemocní a staří a očividně zmatení. Sekery, meče a kopí drželi volně svěšené.

Zahlaholily trumpety a zahájily boj. Staří a nemocní muži byli rychle pobiti. Několik z nich dokonce ani nepozvedlo své zbraně na obranu, byli natolik popletení, že se nepokusili obhájit své životy. Během několika minut ležela téměř polovina věžňů na zemi mrtvá či umírající. Řezba zakrátko polevila, soupeři nyní čelili mužům obdobně zkušeným a mazaným. Jejich počet se neustále zmenšoval a charakter bitvy se změnil. Bezhlavé davové zabíjení vystřídaly párové souboje. Čas od času, když jeden z bojovníků padl, zůstal ten, který přežil, stát vedle další soupeřící dvojice. To vyústilo obvykle v boj tří mužů, doprovázený nadšeným pokřikováním obecenstva, protože poskytoval pohled na více krve a bolesti.

Nakonec zbyli jen tři bojovníci. Dvěma z nich se nedařilo ukončit svár. Oba byli příliš vyčerpaní. Ten třetí se k nim opatrně přiblížil, zachovával přitom od nich bezpečnou vzdálenost a čekal na příležitost.

Dostal ji o několik sekund později. V jedné ruce nůž a v druhé meč skočil dopředu a zasáhl jednoho z bojujících ze strany do hlavy, čímž jej usmrtil. Shimone vykřikl: "Ten hlupák! Copak nevidí, že ten druhý je silnější? Měl počkat, dokud jeden z nich nebude ve vyložené výhodě, a pak na něj zaútočit. Potom by se musel vypořádat už jenom s tím slabším."

Milamber se cítil zhnusen. Shimona, svého bývalého učitele, považoval po Hochopepovi za nejbližšího přítele. Bez ohledu na moudrost a výchovu tu teď jeho druh lačnil po krvi jako nejposlednější plebejec. Přes veškerou snahu se Milamber nedokázal vžít do tsuranského zánění pro smrt druhých. Otočil se k Shimonovi a řekl: "Jsem si jist, že byl příliš zaneprázdněn, než aby se obtěžoval vybroušenou taktikou." Shimone však jeho sarkasmus nepostřehl a dál se zaujatě kochal soubojem.

Milamber si všiml, že Hochopepovi je zápas naprosto lhostejný. Prohnáný mág si všiml všech rozhovorů na sedadlech pod baldachýny. Pro něj byly hry jen další příležitostí ke studiu jemných zákrutů Velké hry. Milamber shledal tuto nevšimavost ke smrti a utrpení právě tak znepokojující jako Shimonovo nadšení.

Netrvalo dlouho a bylo po boji, vyhrál muž s nožem. Dav oslavoval vítěze jásavým potleskem. Lidé házeli do písku drobné mince, aby se vítěz mohl vrátit do obyčejného života s malým obnosem peněz.

Kdy byla aréna vyčištěna, Shimone přivolal herolda a zajímal se o další náplň slavnosti. Pak se obrátil k ostatním a z jeho tváře se dalo vyčíst potěšení. "Teď bude následovat několik párových soubojů a pak dva zvláštní zápasy, skupina věžňů proti harulthovi a bitva mezi nějakými midkemianskými vojáky a zajatými thurilskými válečníky. To by mělo být nejzajímavější."

Milamber dával jasné najevo svůj nesouhlas. Usoudil, že nadešel správný čas pro dlouho připravovanou otázku, a zeptal se: "Hocho, viděl jsi tu někoho z rodiny Shinzawaiů?"

Ten se rozhlédl po stadionu, hledaje vlajku jednoho z nejprestižnějších domů v Říši. "Minwanabi, Anasati, Keda, Tonmargu, Xacatecas, Acoma... Ne, Milambere. Neřekl bych, že by se tu vynacházel některý z tvých bývalých, ehm, dobrodinců. To bych od nich nečekal."

"Proč?"

"Poslední dobou se neteší Vojevůdcově přízni. Má to něco společného s nesplněným úkolem, který jim dal. A slyšel jsem, že jsou dokonce z čehosi podezřelí, ačkoliv se jejich klan náhle rozhodl znovu připojit k jeho vojsku. Klan Kanazawai má dobu své největší slávy za sebou, ale nějak si to nepřipouští. A Shinzawaiové jsou z nich nejvíce staromódní."

Zápasy pokračovaly celé odpoledne a úroveň zápasníků s postupujícím časem rostla. Skončil i poslední duel a dav dychtivě očekával další dění. Dokonce i šlechtici utichli, neboť příští představení mělo být velmi neobvyklé.

Doprostřed arény vpochoďovala družina dvaceti bojovníků, soudě podle výšky nejspíš Midkemianů. V rukou nesli provazy, těžké sítě, kopí a dlouhé zahnuté nože. Byli opásáni bederními rouškami a jejich naolejovaná těla se v pozdním odpoledni zlatě leskla. Stáli napohled uvolněně, ale přítomní vojáci u nich rozpoznali nepatrné známky napětí, obvyklé u válečníků před bitvou. Po chvilce se otevřely mohutná dvoukřídlá vrata na protilehlém konci stadionu. Na písek se vyšourala šestinohá zrůdná příšera.

Harulth byl samý obrovský kel a ostrý dráp. Byl to nesmírně útočný tvor pokrytý tlustou, neproniknutelnou kůží. Dosahoval výšky midkemianského slona. Na okamžik zaváhal, jen tolik, aby přivykl světlu, a vrhl se přímo na skupinu mužů.

Rozutekli se před stvořením ve snaze jej zmást. Harulth neoplýval inteligencí, dalo by se říci, že jeho mozek byl schopen zosnovat jediné honbu za potravou. Jal se pronásledovat jednoho bezmocného bojovníka. Třemi neuvěřitelně dlouhými skoky jej dohonil a srazil k zemi. Pak jej na dvě sousta zhltl. Ostatní se mezitím za zvířetem znovu seskupili a roztáhli sítě. Šestinožec se otočil rychleji, než by člověk řekl, že je tak mohutná zrůda schopna, a znovu zaútočil.

Tentokrát stáli muži na místě až do posledního okamžiku, hodili na něj sítě a rozprchli se do všech stran. Sítě byly zakončeny háky, aby se mohly zachytit za silnou kůži. Harulth se do nich zapletl a rázem byl zaujat jediné tím, jak se jich zbavit. Zběsile sebou házel a trhal je. Muži s kopími stojící v jeho blízkosti neprodleně využili jeho nepozornosti a napadli jej. Harulth zuřil, neboť nevěděl, jak se vyplést ze svého dočasného vězení. Kopí se však ukázala být neúčinná, nedokázala prorazit tvorovo brnění. Bojovníci si okamžitě všimli, že jejich snaha k ničemu nevede. Jeden z nich chytil svého druha za paži a ukázal k zadní části zvířete. Rozeběhli se k ocasu, který sebou mrskal po písku sem a tam se silou obléhacího beranidla.

Krátce se poradili a pak popadli svá kopí. Mezitím si obluda vybrala další cíl. Vyrázila, čelistmi zachytila dalšího muže a nakrátko se zastavila, aby spolykala svou kořist. Dva muži za ní vyběhli a vyskočili jí na ocas. V první chvíli se zdálo, že si toho harulth nevšiml, pojednou se však divoce otáčel kolem dokola a jednoho z mužů shodil. Přestal se točit a omráčeného útočníka požřel. Ten druhý se jakýmsi zázrakem udržel nahoře. Využil několika vteřin, kdy zvíře požíralo jeho druha, a vyšplhal po ocase dál k místu, kde se spojoval s tělem. Složitým pohybem vytáhl dlouhý nůž a zarazil jej mezi dva obratle, kde byla kůže slabší. Byl to zoufalý pokus, jenž byl vzrušeným obecenstvím jásavě odměněn. Nůž projel tuhou chrupavkou mezi kostmi a zasáhl míchu. Příšera strašlivě zařvala bolestí a chtěla nevídaného jezdce shodit. Její zadní nohy však vypověděly službu. Harulth nejprve nechápal, co se děje, a první dva páry končetin vláčely bezvládnou zadní část těla pískem. Dvakrát se marně pokusil chňapnout po malém trapíči, ale tlustý krk mu v tom zabránil. Muž uvolnil nůž z rány a plazil se dál podél páteře. Zbylí bojovníci s oštěpy se mezitím snažili rozptýlit harulthovu pozornost a pobíhali před ním sem a tam. Třikrát neměl muž na hřbetě nestvůry daleko k pádu, ale pokaždé se znovu dokázal zachytit. Když se dostal těsně před prostřední pár nohou, opět zabodl příšeře nůž mezi obratle. I tyto končetiny zanedlouho podklesly a muž byl odhozen daleko stranou. Harulth zaburácel bolestí i vzteky, ale nemohl se pohnout. Bojovníci ustoupili a vyčkávali. Dva zásahy do míchy stačily k jeho zneškodnění, protože o několik minut později se harulth svalil na bok, chvíli hrabal předními nohama do písku, a nakonec skončil.

Hlediště vybuchlo v opojném vytržení, nikdy předtím nedokázali lidští bojovníci zabít harultha, aniž by ztratili nejméně pětkrát tolik mužů. V tomto souboji zemřeli pouze tři. Zajatci stáli kolem mrtvoly. Zbraně jim vyčerpáním vypadly z ochromených prstů. Souboj trval necelých deset minut, ale každý z nich se vydal ze svých sil. Všichni byli zpocení, nejen z boje, ale i strachy, a téměř omdlévali. Naprosto neteční k šilenství kolem sebe pomalu vrávorali k východu. Jenom muž, který obludě vrazil nůž do zad, něco cítil. Neskrývaně plakal, když kráčet po písku pryč.

"Proč, myslíš, je ten muž tak rozrušený?" ptal se Shimone. "Bylo to přece skvělé vítězství."

Milamber se nutil odpovědět klidně. "Protože je vyčerpaný, bojí se a je mu z toho nanic." Potom tiše dodal: "A je daleko od domova." Těžce polykal a potlačoval svůj hněv. "Víš, že je to k ničemu. Znovu a znovu se bude vracet do této arény, bude bojovat s dalšími nestvůrami a dalšími muži, i se svými přáteli a krajany, a dříve nebo později stejně zemře." Hochopepa na Milambera udiveně zíral a Shimone vypadal zmateně. "Nebýt náhody, mohl jsem být také tam dole," dodal Milamber. "Ti, kteří tam bojují, jsou lidé. Měli své domy a rodiny, milovali a smáli se. Nyní jen čekají na smrt."

Hochopepa mávl nepřítomně rukou. "Milambere, máš znepokojivý zvyk brát si všechno osobně."

Milamber se cítil krvavým představením zhnusen a rozlícen, ale potlačil oba pocity. Byl předurčen zůstat. Bude se chovat jako Tsuran.

Písek byl opět vyčištěn a uhrabán a trubky se ozvaly nanovo. Před nimi byl poslední odpolední souboj. Z jednoho konce arény vyšel tucet hrdě vyhlížejících válečníků, oděných v bojových postrojích, kožené nátepníky měli ozdobené cvočky a na hlavách nesli čelenky s pestrobarevnými chochoły. Milamber se s nimi dosud nesetkal, ale pamatoval si jejich oděv z Věže zkoušky. Byli to potomci Hadích jezdců, Thurilové. Všichni hleděli před sebe s tvrdým výrazem pochmurného uvědomění.

Z druhé strany vypochoďovalo dvanáct bojovníků v barevných napodobeninách midkemianské zbroje. Jejich vlastní kovová zbroj byla ohodnocena jako příliš cenná a příliš zbytečná pro takový souboj, a tsuranští řemeslníci stvořili tyto náhražky.

Thurilové stáli nehnutě a pozorovali příchodí s nesmířitelným opovržením. Ze všech lidských ras jedině Thurilové dokázali vzdorovat Říši. Byli nejlepšími bojovníky v Kelewanu a jejich horské pevnosti a vysoko položené usedlosti nebylo možno dobyt. Říše se o to pokoušela dlouhá léta, avšak bezvýsledně. Nakonec byl vyhlášen mír. Thurilové byli vysocí, což byl důsledek jejich důsledného dodržování rodových linií. Ženit se s menšími rasami, jež považovali za podřadné, pro ně bylo nemyslitelné.

Trubky zaduly ještě jednou a davem proběhlo sykové "pst". Herold jasným hlasem oznámil: "Tito vojáci z Thurilské konfederace porušili smlouvu mezi jejich národy a Říší tím, že napadli císařovy oddíly. Jejich vlastní lid je zavrhl a označil za vydědence a zločince. Budou bojovat se zajatci ze světa Midkemie. Budou se bit, dokud nezůstane naživu jen jeden poslední muž." Obecenstvo zajásalo.

Trumpety zatroubily potřetí a bojovníci se připravili k boji. Midkemiané se nahrbili a vzali zbraně do rukou, ale Thurilové stáli vzpřímeně a hleděli vzdorně před sebe. Jeden z Thurilů vykročil kupředu a zastavil před nejbližším Midkemianem. Rychle promluvil pohrdavým tónem a rukou přitom opsal kruh kolem arény.

Milamber pocítil horký nával vzteku, znásobený hanbou nad tím, co viděl. V Midkemii se pořádaly hry - slyšel o nich - ale rozhodně nevypadaly takto. Muži, kteří spolu zápasili v Kronodoru a na jiných místech po celém Království, byli něco jako akrobaté, vydělávali si na živobytí potyčkami, které však pokaždé končily s první kapkou krve. Příležitostně se odehrál i souboj na život a na smrt, ale byla to vždy osobní záležitost, řešily se tak spory poté, co byly vyčerpány všechny ostatní možnosti. Toto bylo naprosto nesmyslné mrhání lidskými životy pro pobavení znučených zahalečů, kteří tím uspokojovali svou potřebu stále ostřejších a důraznějších připomínek skutečnosti, že jejich vlastní životy ještě mají nějakou cenu. Milamber se rozhlédl kolem sebe a udělalo se mu zle z výrazů tváří, jež ho obklopovaly.

Thurilský válečník stále vztekle křičel a Midkemiané jej sledovali. Něco v jejich chování vypovídalo o změně nálad.

Před chvílí byli napjatí a připravení bojovat, nyní vypadali uvolněnější. Thuril dál ukazoval na shromážděný dav. Potom vysoký a rozložitý Midkemian postoupil vpřed, jako kdyby chtěl něco říci. Thuril byl okamžitě ve střehu a meč držel vysoko, připravený udeřit. Za ním se ozval hlas jeho druha, uklidňující a přesvědčivý. První Thuril si ulehčeně oddychl.

Midkemian si pomalu sundal prilbu a odhalil unavenou, ztrhanou tvář lemovanou vlhkými a splenými černými vlasy. Rozhlédl se po kolbišti a krátce pokývl. Obecenstvo už začínalo pískat a nesouhlasně brčet, protože jednání bojovníků neodpovídalo jeho představám. Muž upustil svůj meč a štít na zem a promluvil ke svým společníkům. Ostatní válečníci v aréně jej mlčky následovali a zakrátko ležely všechny zbraně v písku.

Milamber nedokázal skrýt svůj údiv nad jejich podivným činem. Shimone vypískl: "To bude mela. Thurilové nebojují mezi sebou, a jak se zdá, nebudou bojovat ani s těmi barbary. Jednou jsem viděl, jak Thurilové pobili všechny, které proti nim poslali, ale pak odmítli zápasit mezi sebou. Když je přišly stráže zabít, zaútočili na ně a zahnali je zpátky. Nakonec je museli postřílet lučištníci z ochozů. Byla to pohroma. Dav se vzbouřil a rozsápal prefekta her na kousíčky. Více než sto občanů bylo tehdy ušlapáno a zabito v tlačenici."

Milamber pocítil úlevu. Díky bohům byl ušetřen podívané na vzájemné vraždění Kataliných krajanů a svých vlastních soukmenovců. Diváci již začali pobouřeně křičet. Dupali a pískali a nutili tak vzpurné válečníky k souboji.

Hochopepa dloubl Milambra do žeber a poznamenal: "Vojevůdce se nebaví příliš dobře."

Milamber pohlédl na Vojevůdcův zsinálý obličej, odraz toho, jak se jeho představení pro císaře mění v debakl. Almecho rozvážně povstal ze svého místa nedaleko Nebeské záře a zahřměl: "Necht' souboj začne!"

Statní strážci, pomocníci prefekta slavnosti, vběhli do arény s praskáním bičů. Obklopili nehybné válečníky a počali je bičovat. Milamber opět pocítil rostoucí zášť vůči tsuranským vojákům, mířícím své údery na obnažené paže a nohy thurilských i midkemianských bojovníků. Dobře věděl, jak taková rána bičem bolí, poznal to na vlastní kůži v bažinách. Cítil každé šlehnutí, jako by sám stál dole v písku.

Dav zaprotestoval, neboť se nepřišel dívat na bičování mužů, kteří stáli jako vrostlí do země. Lidé v ochozech hanlivě pokřikovali směrem k císařské lóži a ti odvážnější dokonce házeli odpadky a drobné mince do kolbiště, dávající najevo, co si o takové zábavě myslí. Konečně jeden ze strážců ztratil trpělivost, postavil se před Thurila a udeřil jej do tváře rukojetí svého biče. Než stihl učinit další pohyb, Thuril se vymrštil dopředu a vytrhl vylekanému muži bič z ruky. V okamžiku jej pevně omotal kolem jeho hrdla a začal jej škrtit.

Ostatní strážci se obrátili k bojovníkovi, který napadl jejich druha, a zasypali jej ranami po celém těle. Asi po tuctu zásahů se Thuril zapotácel a padl na kolena. Bič, jímž dával chroptícího vojáka, však z rukou nepustil. Děšť ran se stále dál snášel na jeho krk, záda, paže i obličej, dokud se jeho zbroj nezbarvila červenou krví. Přesto nepovolil a dál pevně svíral hrdlo své oběti.

Ve chvíli, kdy se bezvládné tělo strážce se zmodralým obličejem a očima vypoulenýma svezlo k zemi, poslední zbytky sil z Thurila vyprchaly a on padl tváří dolů vedle mrtvol.

Jako první se pohnul midkemianský voják. S chladnou odtažitostí sebral z písku meč a probodl jednoho ze strážných. Pak náhle měli Midkemiané i Thurilové jako jeden muž zbraně v rukou a během okamžiku byli všichni Tsurané mrtví. Nato, opět společně, zajatci znovu zbraně zahodili.

Milamber se při tom výjevu stěží ovládl. Cítil k oněm mužům hluboký obdiv. Byli ochotni raději přijmout smrt, než aby se povraždili navzájem. Možná, že někteří z nich s ním před mnoha lety projížděli údolím, když se vydali prozkoumat zařízení k udržování trhliny. Navenek vypadal klidný, jako Tsuran, ale uvnitř něj to vřelo.

Hochopepa zašeptal: "Mám z toho špatný pocit. Vše, co během dnešního dne Almecho získal k upevnění svého postavení, je tímhle otřeseno. Obávám se, že nepřijme vzpouru tvých bývalých krajanů jen tak. Měli zemřít pro zábavu

Nebeské záře a ne tohle."

Milamber téměř prskal, když říkal: "Čert vem takovou zábavu." Pohlédl rozohněně na Hochopepu. Tlustý mág nikdy předtím takový výraz neviděl. Milamber již napůl stál, když dodával: "A čert vem všechny, kdo nalézají potěšení v takové řezničině."

Hochopepa jej uchopil za ruku a pokoušel se jej stáhnout zpět do sedadla se slovy: "Milambere, vzpamatuj se!"

Milamber se mu vytrhl a neváhal si ho.

Díval se společně se svými druhy do císařovy lóže, kde kapitán stráží cosi probíral s Vojevůdcem. Milamber znovu pocítil ten zvláštní nával horka a okamžik bojoval s touhou poslat Vojevůdce dolů do arény, aby viděl, jak si poradí s těmi, kteří odmítli na jeho rozkaz laskavě zemřít.

Poté zazněl Almechův hlas a umlčel všechny kolem. "Ne, ne lučištníky. Ta zvířata nezemřou smrtí válečníků." Obrátil se k jednomu ze svých oblíbených mágů a předal mu pokyn. Černě oděný muž přikývl a počal vyslovovat zaklínadlo.

Milamber pocítil, jak mu přítomností magie vstávají vlasy na zátylku.

Stadionem se přehnalo tlumené užaslé zašumění. Bojovníci padli zbaveni smyslu a bezmocně se váleli v prachu.

Vojevůdce zvolal: "Nyní je svažte, postavte šibenici a oběste je pro výstrahu ostatním."

Jeho slova vyvolala hrobové ticho, následované výkřiky "Ne!" - "Jsou to válečníci!" - a - "To není čestné!" Dav se rozlétl.

Hochopepa zavřel oči a hlasitě si povzdechl. Promluvil zpola k sobě a zpola ke svým společníkům: "Vojevůdce se zase jednou nechal unést svou pověstnou zlostí. Teď nás čeká pohroma. Toto nepomůže ani jeho postavení v Nejvyšší radě, ani poměrům v Říši." Vojevůdce se otočil jako rozlícená šelma v kleci a poblíž něj všichni ztichli, ze vzdálenějších míst se však řev ozýval dál. Podle tsuranských hodnot se děla příliš velká nespravedlnost, než aby ji čestní občané mohli přejít mlčením. Přestože vězňové nedopřáli lidu zábavu, dokázali, že jsou praví bojovníci a jako takoví si zaslouží čestnou smrt.

Hochopepa se otočil k Milamberovi, chtěl mu něco říci, ale zarazil se, když spatřil přítelův výraz. Milamberův hněv se nyní plně prodral na povrch a jeho zuřivost se mohla s Vojevůdcovou směle měřit. Vycítil, že bude následovat cosi hrozného, a chtěl upozornit Shimona, ten však již také sledoval Milamberovo děsuplné vzezření. Jediné, na co se Hochopepa zmohl, bylo tiché "Milambere, ne!", a pak se otrok, jenž se stal mágem, pohnul.

Přehnal se kolem ohromeného Hochopepy a ucedil pouze: "Dohlédni, ať je císař v bezpečí." Milamber se chvěl pod náhlým vzrmutím pocitů strádaných celá léta. Tak dlouho je potlačoval, až se jich nahromadilo tolik, že vyvěřely na povrch jako vroucí láva. Zaplavila jej podivná a mocná jistota. Já nejsem Tsuran! uvědomil si. Nemohu se stát součástí tohoto. Poprvé od získání černé kutny se ocitly jeho dvě části v dokonalém souladu. Toto byla hanba podle měřítek obou kultur, cosi, co jej naplnilo děsivým odhodláním bez sebemenší pochybnosti.

Kromě diváků v blízkosti císařské lóže dav nyní skandoval: "Meč, meč, meč," vyžaduje tak pro každého z bojovníků smrt, jakou si zasloužili. Omráčení Midkemiané i Thurilové byli spoutáni jako dobytek před porážkou a nebezpečný hněv shromážděných dostoupil vrcholu. Někteří z mladých důstojníků ze šlechtických rodin tasili meče a chystali se vskočit do arény, aby osobně zaručili vězňům právo zemřít důstojně. Ač byli zajatí muži nepřátelé, chovali se statečně. Mnozí z přítomných bojovali ve válkách jak proti Thurilům, tak i proti vojákům z Království. Na bitevním poli by neváhali je pobít do jednoho, ale nyní se nehodlali dívat na jejich ponížení.

Milamberem proudil temný přívál vzteku, hnusu a bolesti. Jeho mysl ječela navzdory snaze o ovládnutí na poplach. Hlava se mu zvrátila dozadu a oči se jakoby svinuly dovnitř. Jako již dvakrát v jeho životě zaplála před jeho duševním zrakem ohnivá písmena. Ale nikdy dříve neměl moc zachytit tento okamžik. S téměř zvířeckou radostí se ponořil do nově otevřené studnice síly. Jeho pravá paže vystřelila dopředu a z jeho prstů vytryskla energie. Modrá ohnivá koule, jasně zářící dokonce i v plném slunečním světle, se snesla dolů a zasáhla písčitou zemi mezi Vojevůdcovými strážci. Živí muži byli odhozeni všemi směry jako listy ve větru. Ti, kdož právě vcházeli s prkny na stavbu popraviště, byli výbuchem srazeni na kolena a obecnost v nižších řadách omráčila síla soustředěné magie. Veškerý zvuk na stadionu utichl.

Oči přítomných se obrátili ke zdroji onoho výboje. Ti, kteří stáli blízko něj, se pudově stáhli. Milamberova tvář byla tmavě rudá zlobou. Když se rozhlížel arénou, bělmo jeho očí jasně svítilo. Krátce sekl rukou ve vzduchu a řekl: "Již nikdy více!"

S výjimkou Hochopepy a Shimona se nikdo nehýbal. Neměli sice ponětí, co Milamber zamýšlí, ale po tomto činu vzali jeho příkaz vážně. Spěchali k napůl omráčenému, napůl uchvácenému mladému císaři, jenž seděl na svém místě a jako všichni na stadionu přihlížel neuvěřitelnému představení. Spěšně s Ichindarem promluvili a o chvíli později bylo císařovo křeslo prázdné.

Milamber se otočil nalevo, odkud se ozval vzteklý řev. "Kdo se odvažuje?!"

Milamber zachytil Vojevůdcův pohled. Almecho vypadal jako rozlícený polobůh, rozkročený výhružně ve své bílé zbroji. Jejich zraky se setkaly.

"Já se odvažuji!" zvolal Milamber v odpověď. "Toto se nesmí stát; nestane se! Již nebudou muži umírat pro zábavu ostatních!"

Almecho, Vojevůdce národů Tsuranuanni, se téměř neovládal. Zařval: "Jakým právem se opovažuješ?!" Šlachy na krku se mu napínaly a každický sval v jeho těle se trásl. Po čele mu stékal pot.

Milamber snížil hlas a odpověděl s přesně odměřenou dávkou ovládané vzpurné zlosti: "Svým právem jednat tak, jak považuji za vhodné." Potom se obrátil na strážce poblíž. "Ti v aréně jsou zbaveni otroctví. Jsou volní!"

Voják na okamžik zaváhal, ale jeho tsuranský výcvik byl silnější. "Jak si přejete, Ctihodný."

Vojevůdce zakřičel: "Zůstaň stát!"

Dav zasykl. V dějinách Říše se nikdy nepostavili proti sobě Vojevůdce a Ctihodný. Strážný zastavil a Milamber zavrčel:

"Mé slovo je zákon. Jdi!"

Muž znovu vykročila Vojevůdce zaječel: "Porušuješ zákon! Nikdo nesmí osvobodit otroka!"

V Milamberovi se vzedmula další vlna hněvu a on vykřikl: "Já mohu! Stojím mimo zákon!"

Vojevůdce se zapotácel, jako by jej udeřila nějaká neviditelná síla. Za celý jeho život si nikdo netroufl odporovat mu takovým způsobem. Žádný Vojevůdce od počátků Říše nemusel podstoupit takové veřejné zostuzení. Byl otřesen.

Vedle Vojevůdce vyskočil jeden z mágů. "Prohlašuji tě za zrádce a nepravého Ctihodného. Pokoušíš se podrýt Vojevůdcovu vládu a vnést do Říše chaos. Budeš své opovržlivosti litovat!"

V těžce chvíli zavládl kolemčilý ruch, neboť všichni, kteří jejich slova slyšeli, se snažili klidit co nejdál od svářících se mágů. Milamber pohlédl na Vojevůdcova mazlíčka. "Chceš si snad se mnou změřit síly?"

Vojevůdce sledoval Milambra s nepokrytou nenávisť. Aniž spustil z mladého mága oči, rozkázal svému oblíbenci: "Znič ho!"

Milamber vymrštil ruce vzhůru a překřížil zápěstí. Obklopila jej zlatavá aura. Druhý mág vypustil svazek energie a modrá ohnivá koule neškodně narazila do zlatého štítu.

Milamber uvolnil paže. Zuřivost jej zahltila. Dvakrát v životě, poprvé, když byl napaden troly, a podruhé při souboji s Rolandem, sáhl do skryté nádrže síly a použil ji. Nyní roztrhl poslední zástěnu mezi vědomím a utajenou mocí. Již pro něj nebyla záhadou, ale pramenem, z něhož prýštily všechny jeho schopnosti. Nyní teprve Milamber plně pochopil, kým doopravdy je. Ne Ctihodným, omezeným starobylými učenými tohoto světa, ale mágem vyššího umění, mistr naprosto ovládající veškerou energii dvou světů.

Vojevůdceův mág na něj ustrašeně pohlížel. Milamber byl teď něčím víc než pouhou zvláštností, barbarským mágem. Před ním stála postava, jíž bylo třeba se obávat, s rukama nataženými dopředu a tělem chvějícím se záští. Z očí jí vyzářovala neskutečná síla.

Milamber tleskl dlaněmi nad hlavou a zaburácel hrom, jenž otrásl okolostojícími. Z jeho rukou, které držel vysoko nad hlavou, vyšlehl energie. Nad ním se roztočil vír nestálých sil a vyletěl vzhůru. Fontána tryskala vysoko do oblak. Tam se zploštila a zakryla stadion jako obrovský baldachýn. Tento ohromující výjev trval krátce, pak se najednou obloha roztřeskla a oslepila ty, kteří vzhlíželi vzhůru. Zčernala a slunce pomalu bledlo, jako by přes ně přetáhl šedý závoj, až zmizelo docela.

Milamberův hlas se nesl až do nejdlehlších zákoutí stadionu. "To, že jste žili dlouhá staletí tak, jak jste žili, vás neopravňuje k takové krutosti. Všichni jste vinni a všichni zasluhujete odplatu."

Většina mágů opustila svá místa, bylo však ještě hodně těch, kteří setrvali. Uvážlivější poddaní prchali nejbližšími východy, ale mnozí vyčkávali, pokládali dění za součást představení, za další zábavu. Spousta lidí byla příliš opilá nebo vzrušená, než aby mágovo varování dolehlo k jejich uším.

Milamberova paže kolem nich opsala oblouk. "Vy, kteří se tolik těšíte ze smrti a pohany druhých, podívejte se tedy, jak dokážete čelit zkáze!" Odpovědí mu bylo ostré nadechnutí stovek přihlížejících.

Milamber zvedl jednu ruku nad hlavu a všichni zmlkli. Dokonce i lehký letní vánek utichl. Potom promluvil s nesmírnou vnitřní silou. Při jeho slovech přítomní zbledli, protože jeho hlas zněl, jako kdyby obživla sama smrt a přišla mezi ně.

Jeho slova se rozléhala a ozvěna je opakovala znovu a znovu. "Třeste se a zoufejte, neb já jsem MOC!"

Zazněl ostrý, pronikavý zvuk a jeho původcem byl Milamber. Samotný vzduch se zachvěl pod nesmírnou silou čiré magie. "Vitr!" vykřikl Milamber.

Stadionem zadul víchř přinášející na svých křídlech hnusný a všeprostopující pach hniloby. Lehce odvál přidušený sten mučivé bolesti, který se ozval v davu. Zafoukal silněji, jeho síla rostla s každým okamžikem. Byl stále hroživější a bezútěšnější. Ochladilo se a mrazivá vichřice se zabodávala do tváří lidí, kteří nepoznali zimu. Muži slzeli a vysoko nad arénou se počala kupit těžká oblaka.

Vítr skučel v ochozech a přehlušoval nárek zástupů. Šlechtici se pokoušeli uprchnout, příliš vyděšení, než aby dokázali myslet na cokoliv jiného než na vlastní spásu. Tlačili se a prodírali mezi členy vlastních rodin, sráželi staré a pomalé a šlapali po jejich tělech. Mnozí byli srazeni na kolena nebo vyhozeni ze sedadel na písčité prostranství.

Po nebi se teď hnaly obrovské bouřkové mraky, šedé a černé. Vířily zběsile nad místem přesně nad Milamberovou hlavou. Mága halila tajemná záře tepající energií. Stál v samém středu bouře jako strašlivé zjevení. Vítr hučel a vyl jako nikdy předtím, ale Milamberův hlas jeho řevem projel jako horký nůž máslem.

"Déšť!"

Spustil se ledový liják zmítaný vichřem. Pomalu sílil a po chvíli se z nebes řinuly proudy vody. Lidé klesali pod jejich nápor a omdlávali zasažení neuvěřitelnou silou, jejímž původcem nemohla být příroda. Některým se podařilo nalézt útočiště v krytých chodbách, ale většina se bezmocně tísnila v zoufalém shluku.

Ostatní mágové se pokoušeli svými zaklínadly bojovat proti probuzeným děsům, jejich snaha však byla marná. Nikdy předtím se ještě nenahromadilo tolik syrové energie. Zde stál pravý mistr magie, jediný, jenž dokázal ovládat základní síly a přivlastnit si je. Mág, který před několika okamžiky vyzval Milambra, ležel omráčený na zádech přes své sedadlo. Pomrkal, což byl jediný pohyb, kterého byl schopen, svědčící o vnitřním vypětí, s nímž sbíral sílu, aby se mohl postavit vládnoucímu chaosu. Vojevůdce musel sáhnout až na samé dno svých možností, ale dokázal stát téměř zpřímá, odmítl se podrobit hrůze, která zachvátila všechny kolem.

Milamber spustil paži, pak zvedl jednu dlaň vzhůru a prudkým gestem ukázal před sebe. "Oheň!", vykřikl opět tak, aby jej každý slyšel.

Oblaka se vzňala. Nebesa vybuchla záplavou jasných a neskutečných barevných záblesků a oheň zaplápal temnotou. Po celé obloze se klikatily zuřivé blesky, jako kdyby bohové ohlašovali soudný den. Lidé ječeli hrůzou, ke slovu se dostal nejprimitivnější strach.

Potom začal pršet oheň. Plamenné kapičky dopadaly na paže a oděvy, tváře i pláště a rozhořivaly se. Ze všech stran se

nesly výkřiky bolesti a utrpení a přítomní se oháněli a snažili se uhasit oheň, který jim páčil kůži i svaly. Z arény se vytratili další mágové, své duchem nepřítomné druhy odnášeli s sebou. Milamber v lóži vyhrazené pro členy Shromáždění osaměl. Vzduch se naplnil zápachem spáleného masa smíšeného s čpavým puchem zhmotnělého strachu. Milamber zkrříl obě ruce před tělem a sklopil zraky.

"Země!"

Pod nohama se začalo ozývat hluboké dunění. Země se nejprve lehounce zachvěla, vibrace však rychle nabíraly na síle. V ovzduší se třepetal rozčilený bzukot, jako kdyby arénu obklopilo hejno obrovského hmyzu. Po chvíli se oba zvuky sladily v jediný harmonický akord a země se pohnula.

Chvění přerostlo v třes, pak v nebezpečné kymácení, vzdouvání a valení. Milamber stál klidně na jakémsi ostrůvku. Zdálo se, jako by půda, sama země ztratila svou soudržnost a zkapalněla. Lidé byli mrštěni dolů na dno stadionu. Obrovské koloseum skučelo pod náporom prazákladních sil. Sochy tančily na podstavcích a velikánské brány byly vyvráceny z pantů za doprovodu ohlušujícího praskotu letitého dřeva. Chvíli poskakovaly před únikovými chodbami, vypadalo to téměř, jako kdyby kráčely opileckým vrávoravým krokem, potom se sklopily na písek a rozdrtily ty, kteří zůstali pod nimi. Většina zvířat přebývajících pod arénou zešílela a rozbíjela své klece, útočila na zámky a vyvracela dveře. Netvoři prochali tunely a přehnali se přes povalená vrata. Jakmile se ocitli pod ohnivou sprchou, začali hučet a řvát. Rozzuření bolestí vrhali se náhodně na omráčené občany Říše ležící na zemi a trhali je na kusy. Nejednou se stalo, že muž seděl a nepřítomným plácáním zhášel ohnivé kapky, zatímco několik stop od něj požírala jiného muže nějaká příšera ze vzdálených lesů.

Nato zakvílela samotná aréna, věkovité kameny se daly do pohybu a skřípaly o sebe. Tisíc let stará malta se v jediném okamžiku proměnila v prach. Výkřiky a prosby o milost odvál vítr, nebo se ztratily v neutuchající kakofonii zkázy. Běsy řádily naplno a zdálo se, že svět bude v příští vteřině roztrhán na kusy. Milamber znovu zvedl obě ruce nad hlavu. Spojil dlaně, a zazněl nejmocnější hrom. Pak se náhle rozhostil klid.

Nad hlavami zářilo na jasné obloze slunce a z východu foukal lehký vánek. Země stála tak, jak měla, nehybná a pevná, a ohnivý déšť byl pouhou vzpomínkou.

Ticho, jež zavládlo, téměř ohlušovalo. Po nějaké době bylo slyšet sténání raněných a vystrašené vzlyky. Vojevůdce vytrval vzpřímený, tvář měl nelidsky bledou a obličej i paže mu pokrývaly drobné popáleniny. Na místě mocného vůdce veliké Říše stál nyní muž, kterému nezůstala ani nejmenší jiskřička jiného pocitu než hrůzy. Oči měl rozšířené natolik, že mu bylo vidět bělmo kolem dokola. Jeho ústa se pohnula, ale nedokázal vyslovit jedinou hlásku.

Milamber pozvedl ještě jednou ruce nad hlavu a Vojevůdce s bázlivým vzlykem klesl k zemi. Mág tleskl dlaněmi o sebe a zmizel.

Odpolední vánek přinášel vůni letních květů. V zahradě hrála Katala s Williamem slovní hru. Trvala na tom, že se oba naučí mateřskému jazyku jejího manžela.

Byl skoro večer, nacházeli se totiž o mnoho východněji než Svaté město. Slunce na západě se sklánělo k obzoru a prodlužovalo stíny v zahradě. Katalu vylekalo, když se bez obvyklého zvuku gongu objevil Milamber ve dveřích jejich domu. Pomalu vstala, vycítila, že je něco v nepořádku. "Co se děje, drahý?"

William utíkal k otci a Milamber mezitím odpovídal: "Vysvětlím ti všechno později. Nyní musíme vzít Williama a uprchnout."

William se přitiskl k otcově černé kutně. "Táta!" vykřikl a vyžadoval pozornost. Milamber svého syna zvedl do náručí a pevně jej k sobě přitiskl. Pak řekl: "Willame, vydáme se na cestu do mé rodné země. Musíš být statečný chlapec a nesmíš plakat."

William vysunul spodní ret, neboť pokud jej otec žádal, aby neplakal, pak pro to musel mít velmi dobrý důvod. Přesto však přikývl a zadržel slzy.

"Netoho! Almorello!" zvolal Milamber a zanedlouho se oba sloužící objevili v zahradě. Netoha se uklonil, ale Almorella okamžitě spěchala ke Katala. Katala odmítala zanechat Almorellu samotnou na statku Shinzawaiů a stála si na svém, takže nakonec se její přítelkyně přestěhovala do nového domu s ní. Byla jí víc sestrou a Williamovi tetou než otrokyní. Ihned si všimla, že se něco přihodilo, a do očí jí vstoupily slzy.

"Vy odcházíte," spíše oznámila, než aby se ptala.

Netoha pohlédl na svého pána. "Jaké je vaše přání, Ctihodný?"

Milamber odvětil: "Odcházíme. Musíme. Je mi líto." Netoha přijal tu novinu klidně jako pravý Tsuran, ale Almorella se rozplakala a objala Katalu.

Milamber pokračoval: "Rád bych vás oba zabezpečil. Pro tento den jsem připravil vše potřebné. Až budeme pryč, jděte do mé studovny, kde jsem shromáždil všechnu svou práci. Na horní polici nad pracovním stolem leží pergamen s černou pečeti. Je to darovací listina, Netoho, věnuji ti toto panství." Obrátil se k Almorelle. "Vím, že vás k sobě poutá vzájemná náklonnost. Svitek, kterým Netohovi dávám statek, zajišťuje svobodu i pro tebe, Almorello. Netoha ti bude dobrým manželem. Ani císař nemá moc zrušit příkaz, jenž nese pečeť Ctihodného, takže nemusíte mít obavy."

Almorellin výraz vypovídal o tom, že dívka není schopna uvěřit vlastním uším. V její tváři se odrážela směsice radosti i bolesti. Lehce přikývla na srozuměnou s očima plnými díků.

Milamber opět promluvil na Netohu. "Spodní louka náleží od nynějška pastevcí Xanothisovi. Postarej se dobře o všechny v tomto domě, Netoho."

V mé studovně rovněž naleznáš několik pergamenů s červenou pečeti. Musíš je ihned spálit. Ať se děje cokoliv, nesmíš je otevřít. Vše ostatní předej do Shromáždění Hochopepovi společně s mým nejsrdečnějším pozdravením a pevnou vírou, že je shledá užitečnými. On už bude vědět, co s nimi."

Almorella znovu objala Katalu a políbila Williama. Netoha ji popohnal: "Pospěš, děvče. Ještě nejsi paní tohoto domu a

musíme vykonat mnoho důležitých věcí." Hadonra se počal uklánět, pak se ale zarazil a dojatě řekl: "Ctihodný, já... přeji vám hodně štěstí." Rychle se uklonil a zamířil do pracovny. Milamber zahlédl v jeho očích vlhký odlesk.

Slzící Almorella následovala Netohu do domu. Katala se otočila k Milamberovi. "Už?"

"Ano, už." Vedl je do vzorcového sálu a cestou vysvětloval: "Je zde ještě jedna věc, kterou musím zařídít, než se vydáme k trhlíně." Objal svou ženu kolem ramen, William stál mezi nimi, a vůlí se přenesl k dalšímu vzorci.

Na okamžik je zahalila bílá mlha a znenadání se ocitli v cizí místnosti. Přešli ke dveřím, a když je otevřeli, Katala si uvědomila, že jsou v domě pána Shinzawaie.

Pospíchali do Kamatsuovy komnaty a bez zaklepání vstoupili. Kamatsu pohněvaně vzhlédl, ale jeho výraz se ihned změnil, když spatřil, kdo jej vyrušil z práce. "Ctihodný, co se stalo?" zeptal se a vstával z podušky.

Milamber v rychlosti popsal události toho dne. Katala při jeho vyprávění zbledla. Lord Shinzawai pokýval hlavou.

"Možná jste uvedl do pohybu dění, jež jednou provždy změni vnitřní řád Říše, Ctihodný. Doufám, že to není smrtelný úder. V každém případě potrvá léta, než se podaří změřit jeho dosah. Strana pokroku již chystá spojení se Stranou pro mír. Nepotrvá dlouho a vaše činy dopadnou na mou zemi jako boží ruka."

Kamatsu neprodleně pokračoval a zabránil tak Milamberovi promluvit. "Přesto to není otázka okamžiku. Vy, který jste býval mým otrokem, jste se naučil mnohému, ale přesto nejste Tsuranem. Musíte pochopit, že Vojevůdce nemůže připustit takovou porážku a zachovat si přitom tvář. Nejspíš si v hanbě vezme vlastní život, ale ti, kteří následovali jeho vedení - jeho rodina, jeho klan, jeho vojáci - všichni budou usilovat o vaši smrt. Snad už dokonce najali úkladné vrahy, aby vás sprovodili ze světa, nebo se mágové sjednotili a postaví se proti vám. Nemáte jinou možnost než uprchnout do svého domovského světa i se svou rodinou."

William usoudil, že nastal správný čas pro pláč, neboť navzdory sveřepé snaze o statečnost cítil, že jeho matka je vyděšena, a poddal se jejímu vlivu. Milamber se odvrátil od Kamatsua a vyslovil zaklínadlo. William okamžitě usnul.

"Bude spát, dokud nebudeme v bezpečí." Katala přitakala, věděla, že je to pro jejich dobro, ale přesto se jí to nelíbilo.

"Nebojím se žádného mága, Kamatsu," vrátil se Milamber k rozhovoru. "Ale mám strach o Říši. Nyní vím, že ač se mi učitelé ve Shromáždění snažili sebevíc, nikdy ze mne nebude pravý Tsuran. Ale sloužím Říši. Díky znechucení, jež jsem pocítil nad tím, co se odehrávalo v aréně, jsem se ujistil v tom, o čem jsem již delší dobu uvažoval. Říše se musí vydat jinou cestou, jinak je předurčena k zániku. Prohnílé, slabé srdce této kultury není schopno nadále nést obrovskou tíhu Říše a ta, stejně jako strom ngaggi se zetlelým kmenem, by se zhroutila vlastní vahou. Jsou tu i jiné skutečnosti, které jsem se zde za dobu svého pobytu dozvěděl, ale o nichž nesmím hovořit. A všechny na mne křičí, že musí přijít změna. Nadešel čas mého odchodu, neboť kdybych zde zůstal, Shromáždění, Nejvyšší rada, celá Říše by se rozdělila. Nemohl bych opustit Říši, pokud by to nebylo v zájmu Tsuranuannů. Tak jsem vychován. Ale než odejdu, rád bych ještě věděl, zda máte nějaké zprávy od Laurieho a vašeho syna ohledně císařovy mírové předešly?"

"Ne. Víme jen, že zmizeli během potyčky hned první noc. Hokanuovi muži prohledali po boji celou oblast a nenašli je, takže předpokládáme, že se jim podařilo projít. Můj mladší syn si je jist, že se dostali na cestu za královskými liniemi. Od té doby o nich nevíme vůbec nic. Ostatní členové našeho seskupení jsou stejně nedočkaví jako já."

Milamber uvažoval. "Pak tedy císař stále nemůže jednat. Doufal jsem, že by to mohlo být již brzy, abychom mohli bezpečně odjet, než se proti mně všichni spolčí. Ale nyní, když Vojevůdce ohlásil vítězství nad vojskem lorda Borrice, možná se míru nedožijeme."

Kamatsu potřásl hlavou. "Je vidět, že nejste Tsuran, Ctihodný. Po vašem zásahu na hrách, které Vojevůdce věnoval Nebeské záři, je Almecho zneuctěn a Strana pro válku vzhůru nohama. Nyní se klan Kanazawaiů může opět odloučit od Společenství pro válku. Naši spojenci v Modrých kolech zdvojnásobí tlak na Nejvyšší radu, aby uzavřela příměří. Strana pro válku je bez vůdce. Dokonce i kdyby Vojevůdce prokázal, že na něj nedoléhá hanba, kterou mu připravily vaše skutky, a nezabil by se, byl by rychle odstraněn, neboť Strana pro válku potřebuje silného velitele a Minwanabi jsou ctižádostiví - již po tři generace dosahují na bílou a zlatou. Ale ostatní v Nejvyšší radě rovněž uplatní své nároky. Strana pro válku bude potřebovat čas, než se vzpamatuje, a my tento čas využijeme pro posílení našeho postavení. Hra Rady pokračuje."

Kamatsu se na Milambra dlouze zadíval. "Jak jsem řekl, ti, již usilují o váš život, jsou už na cestě. Vydejte se ihned k domovu. Nebudete-li otálet, měl byste se s největší pravděpodobností dostat bezpečně skrz trhlínu. Jistě se nenajde mnoho těch, kteří by okamžitě zamířili k průrvě. Každému Ctihodnému by trvalo týden, než by dal dům do pořádku."

Usmál se na Milambra. "Ctihodný, byl jste čerstvým vánkem v zatuchlém pokoji. Je mi líto, že opouštíte naši zemi, ale je to nutné a nemohu vás déle zdržovat."

"Doufám, že jednou nadejde den, kdy se znovu setkáme jako přátelé, lorde Shinzawai, protože je mnoho věcí, jimž by se oba naše národy od sebe mohly naučit."

Pán Shinzawaiů položil Milamberovi ruku na rameno. "Také doufám, že taková doba nastane, Ctihodný. Budu se za vás modlit. Ještě něco - pokud byste náhodou potkal Kasumiho, vyřídte mu, že jeho otec na něj stále myslí. Nyní jděte a buďte sbohem."

"Na shledanou," odpověděl Milamber. Vzal Katalu pod paži a uháněli zpět k vzorcovému sálu. Jakmile k němu dospěli, ozval se gong. Milamber se postavil před svou ženu a dítě. Nad vzorcem na podlaze se objevila bílá mlha, jež se v okamžiku rozplynula, a oni spatřili vylekaného Fumitu.

"Milambere!" zvolal a udělal krok dopředu.

"Stůj, Fumito!"

Starší mág se zarazil. "Nechci ti ublížit. Zpráva o tom, co se událo, již dostihla ty ze Shromáždění, kteří se her neúčastnili. Shromáždění je zmatené. Tapek a ostatní Vojevůdci mazlíčci požadují tvou hlavu. Hochopepa a Shimone se s nimi přou. Nikdy jsem nezažil takový nepořádek. V Nejvyšší radě navrhla Strana pro válku zrušení nezávislosti Shromáždění po čas války. Strana pokroku se otevřeně spojila se stranou Modrých kol. Celá Říše je naruby."

Starší mág se při těch slovech viditelně shrbil. Vypadal o hodně starší, než si ho Milamber pamatoval. "Myslím, že jsi měl v mnohém pravdu, Milambere. V Říši musí nastat změny, pokud chceme, aby neshnila, ale tolik zvrátí a tak rychle? Nevím, nevím."

Chvilku oba mlčeli. Potom Milamber promluvil: "Co jsem učinil, bylo v zájmu Říše, Fumito. Musíš tomu věřit."

Starší mág zvolna pokýval hlavou. "Věřím ti, Milambere, nebo si to alespoň přeji." Zdálo se, že se poněkud napřimil.

"Ale ať bude výsledek jakýkoliv, Shromáždění čeká perná práce, až se první rozruch trochu usadí. Snad se nám podaří nasměrovat Říši k zdravějšímu větru."

Ale ty musíš rychle odejít. Žádný voják se tě nepokusí zastavit, neboť mimo Svaté město nikdo o tvém konání neví, ale Vojevůdcovi mazlíčci tě už možná hledají. Na hrách jsi zastihl naše bratry nepřipravené a jednotlivě se ti nemohli postavit, ale pokud budou postupovat společně, nepomohou ti ani tvé záhadné síly. Budeš muset zabít dalšího mága, nebo se nechat zabít."

"Ano, Fumito, já vím. Musím jít. Nijak netoužím po smrti dalšího mága, ale zabiju, bude-li to nezbytné."

Fumito jeho prohlášení bolestně zarmoutilo. "Jak se dostaneš k trhlíně? Nebyl jsi přece ještě u lešení, nebo ano?"

"Ne, ale přepravím se do Města Plání a odtud si najmu nosítka."

"To je příliš pomalé. V nosítkách to trvá déle než hodinu, než se dostaneš k trhlíně." Vyňal ze záhybů kutny přepravní zařízení a podal je Milamberovi. "Třetí nastavení tě zaneše přímo na lešení pod trhlínou."

Milamber jeho dar přijal. "Fumito, hodlám trhlínu uzavřít."

Fumita zakroutil hlavou. "Nemyslím, Milambere, že bys to svedl, i přes své schopnosti. Zástupy mágů pracovaly na vytvoření velké trhlíny a ovládací zaklínadla fungují pouze na kelewanské straně. Konstrukce na Midkemii slouží jen k tomu, aby ustálila polohu průrvy."

"Já vím, Fumito. Brzy se dozvíš víc, nechal jsem poslat svou práci Hochovi. Při svém 'tajemném' bádání jsem se ve skutečnosti zabýval usilovným zkoumáním trhlínových energií."

Snad o nich vím víc než kterýkoliv jiný mág ze Shromáždění. Je mi jasné, že z midkemianské strany by to byl zoufalý pokus, mohl by přinést i zkázu, ale tahle válka musí skončit."

"Pak se tedy vrať na svůj svět a vyčkej. Jsem si jistý, že císař již brzy zasáhne. Vojevůdce by nemohl utrpět větší pokoření, kdyby prohrál válku, než jaké jsi mu zasadil v aréně. Vydá-li Nebeská záře rozkaz k míru, pak se zřejmě začneme zaobírat otázkou trhlíny. Pozdrž svou ruku, dokud se nedozvíme, jaká bude králova odpověď na nabízený mír."

"Ty tedy také hraješ Velkou hru?"

Fumita se usmál. "Nejsem jediný mág, který se zapletl do sítě politiky, Milambere. Hochopepa a já jsme součástí Hry od samého začátku. Teď jdi a nechť tě provázejí bohové. Přeji ti šťastnou cestu a dlouhý a úspěšný život v tvém rodném světě."

Pak Fumita prošel kolem Milambere a jeho rodiny. Jakmile se za ním zavřely dveře, Milamber aktivoval zařízení.

Voják vyskočil. V jedné chvíli seděl pod stromem, jenž mu poskytoval stín a ochranu před žářem zapadajícího slunce, a v příští se před ním znenadání vynořil mág s ženou a dítětem. Ve chvíli, kdy se postavil na nohy, už kráčeli směrem k trhlíně nacházející se několik set yardů od něj. Došli k lešení, velkému dřevěnému pódiu, kolem kterého se tyčily vysoké kůly. Zhruba uprostřed se mihotala "nicota." Důstojník, jenž měl na povel oddíly, které se právě přesunovaly na jiný svět, se postavil do pozoru.

"Odved'te tyto muže z lešení."

"Jak si přejete, Ctihodný." Vyštěkl rozkazy a vojáci vycouvali. Milamber vzal Katalu za ruku a vedl ji skrz trhlínu.

Udělali krok, na chvíli ztratili pojem o prostoru, a náhle stáli uprostřed tsuranského ležení v údolí Šedých věží. Byla noc a táborové ohně jasně plápolaly. Několik důstojníků polekala neobvyklá návštěva, ale ustoupili mágovi z cesty.

Milamber se zeptal: "Zajali jste nějaké koně?"

Jeden z důstojníků tupě přikývl.

"Okamžitě mi dva přiveďte. Osedlané."

"Jak si přejete, Ctihodný," uklonil se muž a odspěchal.

Zkrátka se znovu objevil se dvěma koňmi. Když voják přišel blíž, Milamber si všiml, že je to Hokanu. Mladší Shinzawaiův syn se kvapně rozhlédl, když podával Milamberovi otěže. "Ctihodný, právě jsme obdrželi zprávu, že se na císařských slavnostech přihodilo něco strašlivého, ačkoliv není příliš podrobná. Předpokládám, že váš nečekaný příchod má s touto záležitostí něco společného. Musíte si pospíšet, tábor je plný Vojevůdcových mužů, a pokud dospějí ke stejnému závěru, nechci si ani představit, čeho by se mohli odvážit."

Milamber vzal Williama do náručí a Hokanu pomohl Katala nasednout. Pak si Katala znovu vzala syna k sobě a Milamber vyskočil na svého koně. "Hokanu, před okamžikem jsem mluvil s tvým otcem. Pospěš za ním, potřebuje tě."

"Vrátím se na panství svého otce, Ctihodný." Mladý Tsuran zaváhal a dodal: "Kdybyste viděl mého bratra, řekněte mu, že jsem naživu, on to neví."

Milamber mu to slíbil, obrátil se ke Katala a vzal uzdu jejího koně do ruky. "Drž se sedla, má nejdražší. Já povezu Williama."

Bez dalšího slova se vydali na cestu z tábora. Několikrát se je chystaly zastavit strážé, ale pohled na černou kutnu je pokaždé zastavil. Jeli celé hodiny a měsíc jim svítil na cestu. Milamber slyšel křik vojáků, nedbal ho však a vedl dál svou rodinu do bezpečí.

Katala to všechno snášela jako válečník, z jejichž rodu ostatně pocházela. Milamber se jí obdivoval. Nikdy předtím na koni neseděla, ale nestěžovala si. Sebral jí domov a přivedl ji na tento cizí, temný svět, což pro ni musela být děsivá zkušenost. Přesto nedávala na sobě nic znát a odhalila tak pevné jádro, které Milamber doposud neměl možnost

poznat.

Po zdánlivě nekonečné cestě se před nimi ozval hlas. Mezi stromy se pohybovaly temné, stíny zahalené postavy. "Stát! Kdo tam?" Otázka byla položena v jazyce Království. Tři jezdci zastavili a muž vpředu s úlevou zvolal: "Pug z Crydee!"

Kapitola dvanáctá POZDVIŽENÍ

Kulgan seděl tiše. Bylo to shledání okořeněné hořkou příchutí zármutku. Pug stál nedaleko lůžka lorda Borrice a nijak se nesnažil skrývat svůj žal. Umírající vévoda se na něj slabě usmíval. Lyam, Brucal a Meecham čekali opodál a tiše spolu rozmlouvali a Katala se snažila rozptýlit Williama, zatímco Pug hovořil s vévodou.

Borricův hlas byl tenký jako vlasek, zesláblý nemocí, a tvář měl staženou bolestí, když bojoval o každý další nádech. "Jsem rád, že tě vidím... že ses vrátil, Pugu. A dvojnásob rád, že poznávám tvou ženu a dítě." Rozkašlal se a v koutku úst se mu objevila bílá pěna s kapičkami krve.

Katala plakala, neboť i ona byla zasažena náklonností, kterou její manžel choval k tomuto muži. Borric pokynul Kulganovi a zavalitý mág se postavil po bok svého bývalého žáka. "Ano, Vaše Milosti."

Borric něco zašeptal a Kulgan se otočil na Meechama. "Doprovod', prosím, Katalu a chlapce do našeho stanu. Čekají tam Laurie a Kasumi."

Katala se na Puga tázvavě podívala a ten přikývl. Meecham mezitím zvedl chlapce, který si jej nedůvěřivě prohlížel. Když odešli, Borric se pokusil posadit se. Kulgan mu pomohla narovnat mu pod záda polštáře, aby se mohl opít. Vévoda dlouho a hlasitě kašlal, oči měl pevně sevřené bolestí.

Když se mohl konečně znovu nadechnout, povzděchl si a pak opatrně promluvil. "Pugu, pamatuješ si, jak jsem tě odměnil za to, že jsi zachránil Carline před troly?" Pug přitakal, bál se otevřít ústa, aby jej lítost nepřemohla. Borric pokračoval: "Pamatuješ se rovněž na můj příslib dalšího daru?" Pug opět přikývl. "Kdyby tu tak byl Tully, aby ti jej mohl předat, ale řeknu ti to jen v krátkosti. Dlouho jsem přemýšlel nad tím, jak Království mrhá jedním z největších zdrojů síly, když považuje mágy za vydědence a žebráky. Kulganova věrná služba mě utvrdila vtom, že jsem se nemýlil. Nyní ses vrátil, a ačkoliv rozumím jen nepatrně tomu, co jsi zde vyprávěl, vidím, že se z tebe stal mistr svého umění. Doufám, že tomu tak bude, neboť jsem měl předtuchu.

Uschoval jsem ti určité množství zlata do dne, kdy se staneš mistrem mágem. Chtěl bych, abyste jej ty a Kulgan společně s dalšími mágy využili pro založení univerzity, místa, kam by mohl každý přijít a učit se. Tully ti předá všechny listiny s mými příkazy, které do nejmenších podrobností vysvětlují můj záměr. Nyní se pouze ptám: Přijmete tento úkol? Vybudujete akademii pro studium magie a jiných oborů?"

Pug přisvědčil se slzami v očích. Kulgan stál bez hnutí, nemohl uvěřit vlastním uším. Jeho nejsmělejší sny, jeho životní touha, o níž vyprávěl vévodovi během nekonečných hodin nad pohárem vína, se nyní vyplnila.

Borric znovu přemohl záchvat kašle. Po dlouhé chvíli se utišil a řekl: "Patří mi ostrov uprostřed Velkého hvězdného jezera, nedaleko Shamaty. Až tato válka konečně pomine, jeďte tam a postavte svou univerzitu. Třeba se jednoho dne stane největším shromážděním učenců v Království."

Opět se začal dusit kašlem, který bylo hrozné bezmocně poslouchat. Sipal a bojoval o doušek vzduchu, téměř už nebyl schopen mluvit. Naznačil Lyamovi, aby přišel blíž, pak ukázal na Puga a požádal svého syna: "Pověz mu to," a klesl do podušek.

Lyam těžce polykal a potlačoval slzy, jež se mu draly do očí. "Když tě zajali Tsurané, Pugu, otec si přál udělat něco na tvou památku. Dlouho zvažoval, co by bylo vhodné, neboť jsi třikrát prokázal velkou odvahu, dvakrát jsi zachránil život Kulganovi a jednou mé sestře. Usoudil, že jediné, co ti schází, je jméno, protože nikdo nezná tvé rodiče. Nařídil vyzvednout z královského archivu listiny, které tam později vrátil. Na svitky rodu conDoinů vepsal tvé jméno, adoptoval tě do rodiny." Lyam se přinutil k úsměvu. "Přál bych si jen, abych se s tebou mohl radovat z té noviny ve veselejších dobách."

Puga zaplavila vděčnost, klesl na kolena vedle vévodova lůžka. Vzal Borricovu ruku do svých dlaní a políbil jeho pečetní prsten, hrdlo měl stažené a nedokázal jinak projevit to, co cítí. Borric tiše řekl: "Nemohl bych být na tebe více hrdý, i kdybys byl mým vlastním synem." Zalpal po dechu. "Nos své jméno se ctí."

Pug stiskl kdysi silnou ruku, která nyní visela ochable a bezvládně. Vévodovy oči se počaly zavírat a jeho dech byl slabý. Pug pustil jeho ruku a vévoda všem pokynul. Shromáždili se kolem něj, a dokonce i starý Brucal měl zarudlé oči, když čekali, až lord Borric vydechne naposledy.

Borric zašeptal k Brucalovi: "Jsi svědkem, starý brachu."

Vévoda z Yabonu tázvavě pozvedl obočí a nechápavě se podíval na Kulgana. "Co tím míníš?"

Kulgan mu vysvětlil: "Přeje si, abyste byl svědkem jeho prohlášení před smrtí. Je to jeho právo."

Borric pohlédl na Kulgana a hlesl: "Postarej se o všechny mé syny, starý příteli. Ať vyjde pravda najevo."

Lyam se Kulgana tázal: "Proč říká 'všechny mé syny'? Jaká pravda?"

Kulgan se upřeně zahleděl Borricovi do očí a ten neznatelně přikývl. Mág tiše prohlásil: "Tvůj otec se hlásí ke svému nejstaršímu synovi, Martinovi."

Lyam o krok ustoupil. "Martin?"

Borricova ruka se nečekaně mrštně pohnula a chytila Lyama za rukáv. Vévoda přitáhl svého syna k sobě a zašeptal: "Martin je tvůj bratr. Zapřel jsem jej, Lyame. Je to dobrý muž a já k němu chovám vřelý city." Na Brucala zasípal již jen jediné slovo: "Svědectví!"

Brucal přítakal. Slzy se mu řinuly proudem po tvářích až k bílému knírku, když přísahal: "Já, Brucal, vévoda z Yabonu, jsem svědkem tohoto prohlášení."

Borricovy oči se náhle zatáhly bílou mlhou. Hluboko v hrudi zaznělo smrtelné zachroptění a vévodovo tělo znehybnělo.

Lyam padl na kolena a plakal. Ostatní rovněž nechali svému zármutku volný průchod. Pug ještě nikdy nezažil okamžik tak hořkosladký.

Té noci nikdo ve stanu, který Meecham vyhradil pro Puga a jeho rodinu, neproněs ani slůvko. Zpráva o Borricově smrti se vznášela nad ležením jako těžký příkrov a Kulganova radost ze shledání s bývalým učněm byla nemálo zkalena. Den pomalu ubíhal, všichni se již seznámili, ale mluvili tiše a nedokázali se veselit. Příležitostně se někdo z nich vytratil, aby se toulal po okolí sám se svými myšlenkami. Devět let dějin bylo pomalu převyprávěno a Pug nyní hovořil o svém útěku z Říše.

Katala po očku sledovala Williama, jenž ležel stočený na prýčně a pravou ruku měl ovinutou kolem Fantuse. Ohnivému dráčkovi i chlapci stačil jediný pohled k tomu, aby se spřátelili. Meecham seděl vedle ohně a pozoroval ostatní. Laurie s Kasumim byli podle tsuranského zvyku usazeni na podlaze. Pug právě dokončil své vyprávění.

Kasumi promluvil jako první. "Ctihodný, jak je možné, že jste mohl opustit Říši teď, a ne dříve?"

Kulgan povytáhl obočí. Stále ještě nevstřebal všechny proměny svého bývalého učedníka. Jeho rozpravu o vyšší cestě a nižší cestě pořad plně nepochopil a nemohl uvěřit tsuranskému přístupu k jeho chlapci. K tomu mladému muži, opravil se v duchu.

"Po střetnutí s Vojevůdcem mi bylo jasné, že posloužím Říši nejlépe tím, že odejdu, má další přítomnost by vedla jediné k rozdělení v době, kdy Říše bude potřebovat všechny prostředky, aby se uzdravila. Je nezbytně nutné, aby byla válka ukončena a nastolen mír, neboť Říše je vyčerpána."

"Tak, tak," skočil mu do řeči Meecham. "Království také. Devět let války nám pořádně pustilo žilou."

Kasumi byl celý nesvůj z tónu, jakým tito lidé jednali s Pugem. "Ctihodný, a co když císař nedokáže zastavit nového Vojevůdce? Rada si jistě pospíší s volbou."

"Nevím, Kasumi. Pak bych se musel pokusit zavřít trhlinu."

Kulgan potáhl ze své dýmky a vypustil mohutný oblak kouře. "Ještě stále mi není zcela jasné vše, o čem jsi tu mluvil, Pugu. Podle toho, co jsi řekl, nevidím nic, co by jim bránilo otevřít další trhlinu."

"Nic jim také nebrání, kromě toho, že průrvy jsou velmi nestálé. Neexistuje způsob, jak určit místo, na které trhlinka povede. Je pouze dilem náhody, že trhlinka spojila s Kelewanem právě náš svět. Jakmile byla jednou zajištěna, další mohly volně následovat, jako kdyby průchod mezi dvěma světy ovlivňoval i další trhliny, podobně jako magnetitový kámen přitahuje kovy."

Tsurané se mohou pokusit znovu trhlinku otevřít, ale každý pokus je pravděpodobně zavede do dalšího nového světa. Byla by velká náhoda, kdyby se jim podařilo se sem vrátit, šance je tak jedna ku tisíci. Uzavře-li se tato trhlinka, potrvá léta, než se jim to povede, pokud ovšem vůbec."

"Z toho všeho, co jsme tady slyšeli o Vojevůdci a o tom, že si zřejmě vzal život, můžeme usuzovat, že boje poleví?" zajímal se Kulgan.

Tentokrát odpověděl Kasumi. "Obávám se, že ne, příteli Kulgane. Jak znám Vojevůdcova pobočníka, zřejmě zaútočí během několika dnů s novou silou. Je to Minwanabi, pochází z hrdé rodiny a z mocného klanu. Jejich zájmům poslouží, když se kvůli velkému vítězství klanu sejde Nejvyšší rada."

Kulgan potřásl hlavou. "Meechame, měl bys raději požádat lorda Lyama, aby se k nám připojil, tohle by měl slyšet."

Vysoký lovec se zvedl a opustil stan.

Kasumi se zamračil. "Znám tento svět jen málo, ale souhlasím se Ctihodným. Mír by prospěl oběma stranám, nevidím však žádnou naději."

Mladý vévoda vstoupil do stanu o několik minut později s Meechamem v patách. Kasumi zopakoval své varování.

"Pak bychom se tedy měli připravit k boji," prohlásil Lyam poté, co si vše vyslechl.

Kasumi byl neklidný. "Pane, musím vás poprosit o prominutí, ale pokud dojde k bitvě, nemohu se postavit proti vlastním lidem. Udělíte mi laskavé svolení k návratu?"

Vévoda chvíli rozvažoval a Pug si všiml, že jeho tvář zdobí vrásky, vyryté tíží zodpovědnosti. Tytam byly veselé oči a všudypřítomný úsměv. Nyní připomínal otce víc než kdykoliv předtím. "Chápu. Vydám rozkazy, aby vás převedli přes naše linie. Musím však mít vaše slovo, že nebudete opakovat nic z toho, co jste zde slyšel."

Kasumi souhlasil a vstal. Pug se rovněž zvedl a prohlásil: "Vkládám na tvá bedra poslední příkaz jako mág

Tsuranuannů, Kasumi. Vrať se ke svému otci, potřebuje tě. Jeden padlý voják navíc by tvé vlasti příliš neposloužil."

Kasumi sklonil hlavu. "Jak si přejete, Ctihodný."

Pak objal Laurieho a vyšel za Lyamem ven.

Kulgan zamyšleně prohodil: "Pověděl jsi mi toho tolik, že je pro mě těžké všechno vstřebat. Myslím, že bychom si teď měli odpočinout, cítím, že se potřebuji vyspat."

Starý mág se postavil a Pug se na něj zadíval. "Je tu ještě jedna věc, na kterou jsem se chtěl zeptat. Co Tomas?"

"Tvůj přítel z dětství je živ a zdrav. Žije v Elvandaru. Stal se z něj slavný válečník, tak, jak si kdysi přál."

Pug se usmál. "To jsem moc rád. Děkuji."

Kulgan, Laurie a Meecham jim poté popřáli dobrou noc a odešli. Katala se ozvala: "Drahý, jsi unavený. Pojd' si odpočinout."

Pug přešel k lůžku, na kterém seděla. "Udivuješ mne. Bylo toho na tebe tolik, a přesto se zajímáš o můj odpočinek."

Vzala jej za ruku. "Když jsem s tebou, všechno je, jak má být. Ale ty vypadáš, jako kdybys nesl na ramenou tíži celého

světa."

"Bojím se, že tíží dvou světů, má lásko."

Probudil je hlahol trumpet. Když Pug s Katalou vstávali z lůžka, polekal je Laurie, který vtrhl do jejich stanu. Podle světla řinoucího se do stanu vchodem, z něhož minstrel odstranil závěs, poznali, že spali dlouho. "Král se blíží!" Podával Pugovi oděv. "Obleč si tohle."

Pug souhlasil, nebylo moudré, aby se potuloval po ležení v černé kutně. Katala si přetáhla šaty přes hlavu, zatímco Laurie stál otočený zády. Přistoupila k Williamovi vyděšeně sedícímu na prýčně. Ve chvíli jej uklidnila a chlapec začal tahat Fantuse za ocas, na což dráček zareagoval odmítavým fíkním.

Pug a Laurie opustili přístřešek a kráčeli k hlavnímu stanu, postavenému na návrší uprostřed ležení. Daleko na jihovýchodním konci tábora spatřili rychle se blížící královskou družinu a zaslechli jásot vojáků, kteří se radovali z toho, že vidí královskou zástavu. Tisíce vojáků nadšeně vítalo krále, neboť jej nikdy dříve neviděli. Králova přítomnost pozvedla jejich bojového ducha, těžce otřeseného po posledním drtivém nájezdu Tsuranů.

Laurie s Pugem se postavili vedle velitelského stanu dost blízko, aby slyšeli každé slovo. Vévoda Brucal nespustil oči z krále, ale Lyam si jejich přítomnosti všiml a lehce přikývl.

Králova osobní stráž vyjela do mírného svahu ve dvou řadách. Před stanem se vojáci roztoupili, aby mohl král vystoupit dopředu. Rodric, panovník Království, jel na velkém černém válečném oři, který poté, co zastavil před oběma vévody, začal škubat travu. Rodric byl oděn v křiklavé zbroji lemované zlatem, zdobené na prsou mnoha ornamenty a kresbami. Na hlavě měl zlatou přilbici s korunkou a purpurově červeným chocholem na špici.

Chvilku seděl nehnutě, pak si sundal přilbu a podal ji pážeti. Narovnal se v sedle a pozoroval oba velitele, shlížel na ně s křivým úsměvem na rtech. "Tak co, nepozdravíte svého panovníka, jak se sluší a patří?"

Vévodové se uklonili. Brucal řekl: "Vaše Veličenstvo. Byli jsme pouze překvapeni. Nenacházeli jsme slov."

Rodric se zasmál a vtom zvuku se ozývalo šílenství. "To proto, že jsem neposlal zprávu. Chtěl jsem vás překvapit."

Pohlédl na Lyama. "Kdo je to zde v tabardu Crydee?"

"Lyam, Vaše Veličenstvo," odpověděl Brucal. "Vévoda z Crydee."

Král vzkřikl: "Je vévoda, jedině když já řeknu, že je vévoda." Jeho nálada se rázem změnila a on soucitně prohlásil: "Je mi líto, že je tvůj otec mrtev." Pak se zahihňal. "Ale byl to zrádce, víš. Chystal jsem se ho pověsit." Lyam se při Rodricových slovech napružil a Brucal mu sevřel paži.

Král si toho všiml a zařval: "Tak tys chtěl napadnout svého krále? Zrádče! Jsi stejný jako tvůj otec a ostatní. Stráž, chopte se ho!" Ukázal na mladého muže.

Královské strážě sesedlaly a vojáci Západních armád, kteří stáli poblíž, se pohnuli, aby je zastavili. "Stát!" poručil Brucal a jeho muži uposlechli. Otočil se k Lyamovi. "Na tvé slovo rozpoutáme občanskou válku," sykl.

Lyam prohlásil: "Podřizují se Jeho Veličenstvu." Mezi západními vojáky to zahučelo.

Král chladně řekl: "Nechám tě pověsit, víš. Odved'te ho do jeho stanu a hlídejte ho." Strážní vykonali jeho rozkaz. Král se obrátil k Brucalovi. "Jsi mým oddaným sluhou, můj vévodo Brucale, nebo dostane Yabon stejně jako Crydee nového vévodu?"

"Jsem vždy oddán královské koruně, Vaše Veličenstvo," zněla odpověď.

Král seskočil z koně. "Ano, věřím tomu." Znovu se zahihňal. "Ty víš, že si tě můj otec velmi považoval, je to tak?" Vzal vévodu za paži a oba vstoupili do velitelského stanu.

Laurie se dotkl Pugova ramene a zašeptal: "Raději bychom měli zůstat v našich stanech. Jestli mě některý z těch dvořanů pozná, budu viset vedle vévody."

Pug přisvědčil. "Přived' Kulgana a Meechama a sejdem se v mém stanu."

Laurie odběhl a Pug se vrátil do svého přístřešku. Katala krmila Williama jídlem, které zbylo na misce z předešlé noci.

"Obávám se, že máme na krku další potíže, lásko," poznamenal Pug. "Král je v táboře a je pomatenější, než jsem pokládal za možné. Musíme brzy odjet, nařídil uvěznit Lyama."

Katalu jeho prohlášení hluboce zasáhlo. "Kam pojedeme?"

"Mohu nás vzít do Crydee k princí Aruthovi. Znáám nádvoří v hradu Crydee stejně dobře, jako kdyby tam byl vzor.

Neměl bych mít s přenosem těžkosti."

Laurie, Meecham a Kulgan vstoupili o několik minut později. Pug jim načrtl plán útěku. Kulgan pokýval hlavou. "Vezmi chlapce a Katalu, Pugu, ale já musím zůstat."

Meecham se k němu připojil. "Já také."

Pug nechápal. "Proč?"

"Sloužil jsem Lyamovu otcí a nyní sloužím jemu. Pokud se král pokusí Lyama popravít, strhne se bitva. Západní vojska nebudou nečinně přihlížet, jak Lyama vedou na šibenici. Král tu má pouze osobní stráž a ty lehce porazíme. Jakmile se tak stane, znamená to občanskou válku. Bas-Tyra povede Východní armádu. Lyam bude potřebovat mou pomoc."

Meecham dodal: "Nějakou dobu potrvá, než se vše vyřeší. Západní vojáci jsou ostřílení veteráni, ale jsou unavení.

Zbylo jim už jen málo bojovnosti. Východní armáda je čerstvá a Černý Guy je nejlepší generál v Království. Lyam zatím neměl možnost své schopnosti prokázat. Bude to dlouhá válka."

Pug chápal, o čem ti dva mluví. "Možná to nedojde tak daleko. Zdá se, že Brucal je ochoten následovat Lyama, ale co když znění názor? Kdo ví, zda Ylith, Tyr-sog a ostatní půjdou za Lyamem bez vévody z Yabonu?"

Kulgan si povzděchl. "Brucal nebude váhat. Nenávidí Bas-Tyru, stejně jako ho nenáviděl Borric, ačkoliv pro to nemá zcela osobní důvody. Vidí však Guyovu pracku ve všech pokusech o oslabení Západu. Domnívám se, že vévoda z Yabonu by docela rád vlastnoručně ut'al Rodricovu hlavu, ale i tak se Lyam raději vzdá, než aby riskoval občanskou válku a nechal Tsurany, aby si podrobili Západ. Uvidíme, co se bude dít dál.

Je to i další důvod k tvému odchodu do Crydee, Pugu. Pokud Lyam zemře, dědicem trůnu je Arutha. Jakmile král jednou začne, nebude moci zastavit, dokud nezavraždí i Aruthu. Dokonce i Martin - jehož nároky zpochybňuje to, že není manželským synem - a Carline budou štváni tak dlouho, až padnou. Možná i Anita. Rodric nebude čelit nebezpečí, že by na trůn dosedl někdo ze Západu. Po Lyamově smrti bude krveprolití pokračovat až do chvíle, kdy si buď Rodric, nebo Arutha nasadí korunu a nebude nikdo, kdo by je o ni mohl připravit. Jsi nejmocnější mág v Království." Pug se chystal bránit. "Vím dost o umění, abych dokázal odhadnout tvé schopnosti podle toho, co jsi nám vyličil. A pamatuj na svůj chlapecký slib. Máš možnosti, jaké nemá nikdo na tomto světě. Arutha tě bude velmi potřebovat, protože by nenechal smrt svého bratra bez pomsty. Crydee, Cars i Tulan se vydají na pochod, jakmile se vypořádáme s Tsurany. Ostatní, a především Brucal, se k nim připojí. Pak započne občanská válka.

Meecham si odplivl mimo stan. Ztuhl, chvíli držel závěs odhrnutý a pak řekl: "Myslím, že není o čem se dohadovat. Podívejte."

Nahlédli mu přes ramena. Ani Kulgan, ani Pug neměli tak ostrý zrak, aby viděli, na co ukazuje statný lovec. Teprve po chvíli začali rozeznávat oblak prachu daleko na jihovýchodě. Táhl se na obzoru v šíři mnoha mil jako špinavě hnědá stužka pod blankytem oblohy.

Meecham se otočil a podíval se na své společníky. "Východní armády."

Stáli nedaleko hlavního stanu uprostřed skupiny LaMutských vojáků. Společně s Lauriem, Kulganem, Pugem a Meechamem tam byl hrabě Vandros z LaMutu, bývalý důstojník kavalérie, který vedl před mnoha lety nájezd do údolí, kde poprvé spatřili trhlínu. Získal titul po otcově smrti necelý rok poté, co Pug padl do zajetí, a stal se z něj jeden z nejschopnějších velitelů v Královském vojsku.

Do vrchu směrem k velitelskému přístřeší přijížděla družina šlechticů. Vedle každého z nich jel voják se standartou. Král s Brucalem je již očekávali. Vandros hlásil jméno každé posádky, kterou reprezentovali. "Rodez, Timons, Sadara, Ryn, Cibon, jsou tu všechny." Obrátil se ke Kulganovi. "Pochybují, že mezi námi a Rillanem zbylo více než tisíc vojáků." Laurie poznamenal: "Jeden prapor tady nevidím. Bas-Tyry."

Vandros se rozhlédl. "Salador, Vichechton, Mys náznaků... máš pravdu, zlatý orel na černém poli tu chybí."

Meecham ucedil: "Černý Guy není žádný blázen. Sedí už na trůnu v Krondoru. Pokud Lyama oběsí a Rodric padne v boji, schází mu do Rillanonu jen malý krůček."

Vandros se znovu obrátil k nastoupeným šlechticům. "Je přítomno téměř celé Shromáždění lordů. Vrátili-li se do Krondoru bez krále, Guy nastoupí na jeho místo bez velkého otálení. Mnozí z nich jsou jeho lidé."

Pug se zeptal: "Kdo je to pod vlajkou Saladoru? To není lord Kerus."

Vandros si odplivl. "To je Richard, bývalý baron z Dolthu, nyní vévoda Saladoru. Král nechal Keruse popravit a Kerusova rodina uprchla do Keshe. Teď vládne třetímu nejmocnějšímu vévodství na Východě Richard. Patří ke Guyovým oblíbencům."

Mezitím se šlechtici seskupili před králem a Richard, muž s rudou bradkou, oznámil: "Můj vládce, jsme zde. Kde máme rozbít tábor?"

"Tábor? Nebude žádný tábor, můj vévodo. Vyrazíme!" Otočil se k lordu Brucalovi. "Nech nastoupit Západní armády, Brucale." Vévoda dal signál svému pobočníkovi a heroldové se rozběhli ležením, vykřikující rozkaz k nástupu. Zavířily bubny a zazněly trumpet, povolávající vojáky do zbraně.

Vandros odešel, aby shromáždil své muže, a zakrátko se prostranství před stanem vyprázdnilo. Kulgan, Pug a ostatní se přesunuli stranou, aby je král nezahlédl.

Král promluvil k urozeným pánům. "Devět let jsme dávali prostor západním velitelům, kteří si na všechno berou rukavičky. Já sám nyní povedu útok, jenž zbaví tuto zemi nepřítele." Opět se zahleděl na Brucala. "Vzhledem k tvému pokročilému věku, můj vévodo, předávám velení nad pěchotou vévodu Richardovi. Ty zůstaneš zde."

Starý vévoda z Yabonu, který si právě navlékal zbroj, vypadal dotčeně. Ledovým a upjatým hlasem řekl jen: "Vaše Veličenstvo," prkenně se uklonila vešel do velitelského stanu.

Rodricovi přivedli jeho koně a král nasedl. Páže mu podalo helmici s korunou a král si ji nasadil na hlavu. "Pěšáci nás budou následovat tak rychle, jak jen budou moci. Kupředu!"

Král pobídl svého oře a ten se pustil dolů z kopce, následován královskou stráží a přítomnými šlechtici. Jakmile zmizeli z dohledu, Kulgan se otočil k ostatním a povzdechl si. "Teď budeme čekat."

Den se lině vlekl. Každá hodina trvala celou věčnost a pomalu odlupovala lístky času. Seděli v Pugově stanu a mysleli na to, co se asi děje na západ od nich. Vojsko postupovalo kupředu za zvuku bubnů a trubek. Na Tsurany se valilo přes deset tisíc jízdních vojáků a dvacet tisíc pěšáků. Vležení zůstalo jen několik hlídek a zranění. Ticho, které venku panovalo, ostře kontrastovalo s obvyklým ruchem a drásalo nervy.

William byl nepokojný, tak jej Katala vzala ven, aby si pohrál. Fantus uvítal příležitost k nerušenému odpočinku bez neunavitelného malého společníka.

Kulgan mlčky seděl a pokuřoval dýmku. On a Pug si chvílemi vyměnili pár slov ohledně magie, ale většinou byli potichu.

Laurie první prolomil napětí. Vstal a prohlásil: "Už to čekání nesnesu. Myslím, že bychom měli jít za lordem Lyamem a pomoci mu rozhodnout, co učiníme, až se král vrátí."

Kulgan jej mávnutím zahnal zpět na místo. "Lyam neudělá nic, protože je synem svého otce, a nerozpoutá občanskou válku. Ne teď a ne tady."

Pug si nepřítomně hrál s dýkou. "Lyam si je dobře vědom, že když jsou Východní vojska v táboře, pokus o odpor by znamenal jediné to, že Tsurané dostanou Západ a Bas-Tyra korunu. Raději by šel k šibenici a sám si ovinul smyčku

kolem krku, než aby se na to díval."

"To je ta největší ztřeštěnost, jakou jsem kdy slyšel," odporoval mu Laurie.

"Ne," vložil se do rozhovoru Kulgan, "není to ztřeštěnost, minstrele, ale otázka cti. Lyam, stejně jako před ním jeho otec, věří, že šlechta je povinná pro Království obětovat celoživotní práci, a třeba i život sám. Po Borricově a Erlandově smrti je následníkem koruny Lyam. Ale jeho nástupnictví není tak jasné, neboť král dědice neurčil. Lyam by nesl pomýšlení, že by usedl na trůn a někdo jej přitom mohl označit za uchvatitele. S Aruthou je to něco jiného, ten by prostě udělal, co je třeba, zmocnil by se vlády - třebaže by to nebyla jeho vůle - a obával se toho, co o něm kdo řekl teprve tehdy, až by to bylo vyřčeno."

Pug přitakal. "Myslím, že Kulgan má pravdu. Neznám oba bratry tak dobře jako on, ale domnívám se, že by bylo lépe, kdyby prvorozeným byl Arutha a Lyam byl mladší. Z Lyama by se stal dobrý král, ale z Aruthy skvělý. Vojáci by Lyama následovali až do horoucích pekel a položili by za něj své životy, Arutha by však využil své chytrosti, aby je udržel naživu."

"Dobré hodnocení," připustil Kulgan. "Pokud z tohoto zmatku dokáže někdo najít cestu ven, pak je to Arutha. Má odvahu svého otce, ale myšlení stejně rychlé jako Bas-Tyra. Dokázal by se proplést dvorskými pletichami, ačkoliv je nenávidí." Kulgan se usmál. "Když byli ještě malí, přezdívali jsme Aruthovi 'malý bouřkový mráček', protože když se rozhněval, jeho tvář potměla a mluvil, jako když hřmí. Lyam se rychle rozčílil, snadno se nechá vyprovokovat k souboji, a rychle zapomíná."

Kulganovy vzpomínky přerušil křik ozývající se zvenčí. Vyskočili ze židlí a pospíchali ven.

Kolem nich se přehnal jezdec v tabardu LaMutu s tváří zbrocenou krví. Běželi za ním a k velitelskému stanu přibyli právě ve chvíli, kdy se objevil lord Brucal. Starý vévoda z Yabonu se zeptal: "Jaké jsou novinky?"

"Hrabě Vandros posílá vzkaz. Zvítězili jsme!" Bylo slyšet ostatní jezdce, blížící se k ležení. "Přeletěli jsme přes ně jako vítr. Jejich východní linie byla prolomena. Prorazili jsme skrz a odřízli je od většiny jejich vojska. Pak jsme se stočili k západu a pobili ty, kteří jim šli na pomoc. Pěší oddíly je teď drží v šachu a kavalérie zahání Tsurany zpět do Severního průsmyku. Prchají jako o život! Dokázali jsme to!"

Někdo jezdcí podal meč s vínem, protože měl vyschlé hrdlo a chraptěl. Zaklonil hlavu a nechal si víno téci do úst. Stékalo mu po bradě a spojilo se s temněší rudou, již byl potřísněn jeho tabard. Odhodil meč a pokračoval: "Je toho ještě víc. Richard ze Saladoru padl a hrabě ze Sildenu také. Král byl raněn."

V Brucalově tváři se objevilo zděšení. "Jak se mu vede?"

"Obávám se, že špatně," odvětil voják a uklidňoval svého koně, který nepokojně podupával a tancoval na místě. "Byla to zlá rána. Jeho přílbu roztal široký meč poté, co zabili koně, na němž seděl. Stovka mužů zemřela, aby jej ochránila, jeho královský tabard však přitahoval Tsurany jako červený prapor zuřivého býka. Přivázejí ho nazpět." Jezdec ukázal za sebe směrem, kterým sám přijel.

Pug i ostatní se otočili a spatřili skupinu vojáků. Mezi nimi jel králův strážce a vezl krále před sebou. Panovníkův obličej byl zalit krví. Král se držel pravou rukou sedla, druhá paže se mu bezvládně komíhala podél těla. Zastavili před stanem a vojáci pomohli králi sesednout. Chtěli jej odnést dovnitř, ale král poručil slabým hlasem: "Ne. Nechte mě na slunci. Přineste křeslo, abych se mohl posadit."

Urození pánové dorazili ve chvíli, kdy byla králi donesena židle. Panovník byl usazen a opřen o opěradlo, hlava se mu přitom stále naklápěla doleva. Na lících i na čele mu zasychala krev a v ráně na lebce bylo vidět bílou kost.

Kulgan se postavil před krále. "Můj vládce, mohu přistoupit?"

Král se s vypětím všech sil podíval, kdo to na něj mluví. Zdálo se, že v první chvíli nebyl schopen zaostřit, ale potom se mu zrak vyjasnil. "Kdo je to? Mág? Ano, Borricův mág. Prosím, mám velké bolesti."

Kulgan zavřel oči a soustředil své síly. Položil ruku králi na rameno a přál si, aby se mu ulevilo. Ti, kteří stáli poblíž, si mohli po chvíli všimnout, že se panovník uvolnil. "Děkuji ti, mágu. Cítím se o mnoho lépe." Rodric se pokusil lehce pootočit hlavou. "Můj lorde Brucale, prosím, přiveď sem Lyama."

Lyam setrval ve svém stanu hlídán strážemi. Brucal pro něj poslal vojáka a netrvalo dlouho a mladý muž poklekl před svým bratrancem. "Můj pane, vy jste zraněn!"

Ke Kulganovi se připojil kněz Daly. Souhlasil se způsobem, jakým mág pečoval o královu ránu. Podíval se na Brucala a lehce pokývl hlavou. Po chvíli donesli vojáci byliny a obvazy a král byl ošetřen. Kulgan nechal kněze s jeho modlitbami a vrátil se na místo, kde stáli přihlížející. Přistoupila k němu Katala s Williamem v náručí a Kulgan jí pošeptal: "Obávám se, že ta rána je smrtelná. Lebka je proražena a z otvoru vytéká tekutina."

V tichosti sledovali krále. Kněz stál po jeho boku a modlil se za Rodrica. Všichni šlechtici kromě těch, kteří veleli pěchotě, se nyní shromáždili před králem. Do ležení přijížděli další a další jezdci. Zastavovali se u svých druhů, němě pozorujících návrší, a ti jim pověděli, co se přihodilo. Shromážděním prolétlo netrpělivé "Pst!", neboť král se chystal promluvit.

"Lyame," ozval se malátně. "Byl jsem nemocný, že ano?" Lyam neodpověděl a v jeho očích se zračily smíšené pocity. Neměl svého bratrance příliš v lásce, ale byl to stále jeho král.

Rodricovi se podařilo vyloudit na rtech slabý úsměv. Jedna polovina jeho tváře se pohybovala jen nepatrně, nemohl dobře ovládat všechny svaly. Natáhl pravou ruku a Lyam ji stiskl. "Nevím, co jsem si poslední dobou myslel. Mnohé z toho, co se přihodilo, mi nyní připadá jako sen, temný a strašidelný sen. Byl jsem jím polapen, ale teď jsem se osvobodil." Na čele mu vyrazil pot a obličej měl už téměř bílý. "Démon je již vyhnán, Lyame, a já vidím, že většina mých činů byla špatná, téměř dábelská."

Lyam vzhlédl k panovníkovi. "Ne, můj králi, nebyla dábelská."

Král se neovladatelně rozkašlal. Když záchvat pominul, zalapal po dechu. "Lyame, můj čas se krátí." Zesílil maličko hlas. "Brucale, budeš mi svědkem." Starý vévoda na něj pohlédl s neproniknutelným výrazem. Postavil se vedle Lyama

a prohlásil: "Jsem zde, Vaše Veličenstvo."

Král sevřel Lyamovu ruku a přitáhl se, aby seděl vzpřímeněji. Jeho hlas nabral na síle, když vyhlášoval: "My, Rodric, toho jména čtvrtý, dědičný vládce Ostrovního království, zde oznamujeme, že Lyam conDoin, náš pokrevní příbuzný, je královské krve. Jako nejstaršího muže rodu conDoinů jej jmenuji dědicem královské koruny."

Lyam vrhl po Brucalovi zděšený pohled, ale letitý vévoda ostře trhl hlavou a přinutil ho tak mlčet. Lyam sklopil hlavu, a jeho duševní bolest byla zřetelně patrná. Pevně stiskl královu dlaň. Brucal pokývl. "Já, Brucal, vévoda z Yabonu, jsem svědkem tohoto prohlášení."

Rodricův hlas zněl vzdáleně. "Lyame, o něco tě chci požádat. Tvůj bratranec Guy jednal vždy na můj rozkaz. Rmoutí mě choromyslnost, jež mne dohnala k tomu, abych nechal uvrhnout Erlanda do žaláře. Věděl jsem, že to pro něj bude znamenat smrt, a nic jsem proti tomu neučinil. Měj s Guyem slitování. Je to ctižádostivý muž, ale není zlý."

Král potom hovořil o svých plánech s Královstvím, žádal, aby v nich Lyam i jeho následníci pokračovali, avšak s větším ohledem na poddané. Vyprávěl o mnoha dalších věcech: o svém dětství a o tom, jak lituje, že se nikdy neoženil. Po nějaké době přestalo být jeho slovům rozumět a brada mu klesla na prsa.

Brucal nařídil strážným, aby přistoupili. Opatrně krále zvedli a odnesli jej do stanu. Brucal a Lyam vešli dovnitř, ostatní šlechtici mezitím čekali venku. Do ležení přijížděli noví jezdci a každý z nich se o králově zranění okamžitě dozvěděl.

Téměř třetina Královských armád již stála kolem návrší, na němž se tyčil hlavní stan, jako rozlehlé moře tváří obrácených vzhůru. Všichni mlčeli a drželi hlídku u umírajícího vládce.

Brucal zakryl vchod těžkým závěsem a odřízl je tak od rudé záře zapadajícího slunka. Kněz z Daly krále vyšetřil a pak se podíval na oba vévody. "Již se z bezvědomí neprobere, lordi. Jeho skon je pouze otázkou času."

Brucal vzal Lyama za loket a odvedl jej stranou. Tlumeným šeptem mu přikázal: "Nesmíš říct jediné slovo, až tě prohlásím za dědice, Lyame."

Lyam se Brucalovi vyškubl a upřel na něj nesouhlasný pohled. "Jsi svědkem, Brucale," odporoval mu šeptem. "Slyšel jsi testament mého otce, přiznal se k Martinovi jako ke svému synovi. On je nejstarší muž rodu conDoinů. Rodricovo prohlášení nástupnictví je neplatné. Předpokládá přece, že já jsem nejstarší!"

Brucal promluvil tiše, ale nesmlouvavě. "Musíš ukončit válku, Lyame. Až bude tato drobná nepříjemnost uzavřena, musíš odvézt pozůstatky svého otce a Rodrica do Rillanonu a pohřbít je v hrobce vašich předků. Ode dne královny smrti následuje dvanáct dní smutku a v poledne třináctého dne se všichni, kteří mají právo zdědit korunu, sejdou před kněžími Ishapu a celým tím zatraceným Shromážděním lordů. Celou tu dobu si můžeš rozmyslet, jak se zachováš. Ale teď musíš, rozumíš, musíš přijmout následnictví. Není jiné cesty.

Zapomněl jsi snad na Bas-Tyru? Zaváháš-li, bude v Rillanonu se svým vojskem o měsíc dříve než ty. Potom vypukne hořká občanská válka, chlapče. Pokud slíbíš, že budeš mlčet, okamžitě pošlu své vlastní oddané vojáky s královskou pečeti do Krondoru, aby uvěznil Černého Guye. Uvrhnou Bas-Tyru do žaláře dřív, než je jeho muži budou moci zastavit - bude tam dost Krondořanů, aby se o to postarali. Můžeš jej držet pod zámek do chvíle, než sám dorazíš do Krondoru, a pak ho necháš doprovodit do Rillanonu na korunovaci, ať už tvou nebo Martinovu. Ale musíš jednat, jinak, u všech bohů, budou Guyovi poskoci připravovat občanskou válku od prvního dne, kdy prohlásíš Martina za pravého dědice. Rozumíš mi?"

Lyam mlčky přitakal. S povzdechem po chvíli nadhodil: "A Guyovi muži nechají svého vůdce zajmout?"

"Ani kapitán jeho osobní stráže se nepostaví do cesty královské listině, obzvláště když bude podepsaná členy Shromáždění lordů. A zaručuji se za to, že tam ty podpisy chybět nebudou." Zamával sevřenou pěstí před obličejem. Lyam opět nějakou dobu neřikal nic. Pak se ozval: "Máš pravdu. Nepřeji si, aby Království mělo potíže. Udělám, co mi radíš."

Oba muži se poté vrátili zpět k místu, kde spočíval král, a čekali. Uplynuly téměř dvě hodiny, než se kněz sklonil a přiložil ucho k panovníkově hrudi. Narovnal se a oznámil: "Král je mrtev."

Brucal a Lyam se připojili k tiché modlitbě za královu duši. Nato sňal Brucal z Rodricovy ruky prsten a pohlédl na Lyama.

"Pojď, je čas."

Odsunul závěs a Lyam vyhlédl ven. Slunce již zapadlo a noční obloha byla poseta hvězdami. Všude kolem plály ohně a louče, takže prostranství, jež obklopovalo hlavní stan, vypadalo jako oceán světélek. Ani jeden muž neopustil své místo, ačkoliv byli po vítězném tažení unavení a vyhládlí.

Brucal s Lyamem vyšli před stan a starý vévoda zvolal: "Král je mrtev." Zachovával si kamennou tvář, ale jeho oči byly zarudlé. Lyam byl bledý, stál však zpřímá a hlavu měl hrdě vztyčenou.

Brucal zvedl nějaký malý předmět nad hlavu. Ten se v odražené záři louče rudě zaleskl. Urození pánové stojící poblíž pokývli na srozuměnou, neboť vévoda z Yabonu držel v ruce královský pečetní prsten, který nosili všichni králové od dob Delonga Velikého, jenž překročil moře dělicí Rillanon od pevniny a zabodl do země prapor Ostrovního království.

Brucal vzal Lyama za ruku a navlékl mu prsten. Lyam si prohlížel starého muže a obnošený prsten s královským znakem vyrytým do velkého rubínu, jemuž věk nikterak neubral na velkoleposti. Když po chvíli zvedl oči, jeden z šlechticů vystoupil dopředu. Byl to vévoda z Rodezu, který poklekl před Lyamem se slovy: "Vaše Výsosti." Jeden za druhým jej následovali i ostatní vévodové a baroni z Východu i ze Západu, aby složili Lyamovi poctu. Jako obrovská vlna poklekli postupně všichni přítomní, až Lyam stál sám, jediný.

Přehlédln klečící zástupy přemožen záplavou pocitů a neschopen promluvit. Položil ruku Brucalovi na rameno a pokynul, aby povstali.

V ten ráz byl dav na nohou a planina zaburácela jásotem. "Ať žije Lyam! Ať žije dědic trůnu!" Vojáci Království se hlasitě radovali, mnozí si uvědomovali, že ještě před několika hodinami visela nad jejich hlavami hrozba bratrovražedného boje. Muži z Východu i ze Západu se objímali a oslavovali onu potěšující zprávu, neboť beznaděj

byla zažehnána.

Lyam pozvedl ruce a zakrátko zavládl klid. Jeho hlas se nesl nad nekonečnými šiky jako orel rozprostírající svá křídla nad horami. "Necht' dnešní noci nikdo není vesel. Necht' bubny umlknou a trubky hrají tiše a žalostně. Dnes oplakáváme krále."

Brucal ukázal na mapu. "Hlavní nepřátelské vojsko je obklíčeno a každý pokus proniknout skrz jejich linie je odražen. Uzavřeli jsme tam téměř čtyři tisíce tsuraných vojáků." Byla pozdní noc. Rodric byl pohřben se všemi poctami, kterých se mu mohlo v ležení dostat.

Obřad proběhl bez příkras obvyklých při královském pohřbu, ale v časech války to jinak nešlo. Jeho tělo bylo spěšně nabalzamováno a spuštěno do země vedle Borrice na návrší nad táborem. Až bude po válce, jejich těla budou převezena do rodinných hrodek v Rillanonu.

Mladý nástupce se skláněl nad plánem a zvažoval situaci ve světle nejnovějších zpráv z fronty. Tsurané se opevnili v Severním průsmyku a zatarasili vstup do údolí. Pěší vojsko zbudovalo okopy nedaleko od nich, zmařilo tak v zárodku jakýkoliv pokus o opuštění průsmyku a odřízlo jak tsurané oddíly rozmístěné podél řeky Crydee, tak i ty, kteří nestihli dojít do údolí.

"Prorazili jsme jejich obranu," poznamenal Lyam, "ale je to dvousečná zbraň. Nezvládneme boj na dvou frontách. Musíme být rovněž připraveni na možnost, že Tsurané na nás zaútočí z jihu. Navzdory našim úspěchům je konec v nedohlednu."

Brucal zabručel: "Ti obklíčení se jistě brzy vzdají. Jsou naprosto odděleni od ostatních a nemají dost vody ani jídla. Nemohou očekávat, že by se jim dostalo pomoci. Během několika dnů budou hladovět."

Pug jim vstoupil do hovoru. "Promiňte, lorde Brucale, ale nebudou."

"Co mohou získat tím, že vytrvají? Jejich postavení je beznadějně."

"Zaměstnají vaše vojáky, kteří by jinak útočili na jejich hlavní ležení. Brzy se situace v Říši ustálí natolik, že se mágové vrátí. Potom budou moci nerušeně přepravovat vodu i jídlo. A s každým dnem, který nám budou klást odpor, budou přicházet další posily z Kelewanu. Tsurané raději zemřou, než aby se nechali zajmout."

Lyam se otázel: "Jsou tolik svázáni ctí, že obětují i vlastní život?"

"Ano. Na Kelewanu se ze zajatců stávají otroci. Bez výjimky. Neznají výměnu vězňů."

"Pak tedy musíme přenést veškeré síly ihned proti opevnění," uvažoval Brucal. "Musíme je roznést na kopytech a uvolnit tak naše armády, aby se mohly vypořádat s ostatními nepřijemnostmi."

"To by bylo příliš drazé vykoupené vítězství," odporoval Lyam. "Tentokrát již nemůžeme počítat s nějakým překvapením a oni jsou zakopáni jako krtci. Za každého jejich vojáka zaplatíme životy dvou našich."

Kulgan seděl stranou vedle Laurieho a Meechama. "Je to neštěstí, podařilo se nám jedině zesílit boje. A tak brzy poté, co nám císař nabídl příměří," povzdechl si.

Pug se ozval: "Snad ještě není příliš pozdě."

Lyam se na Puga podíval. "Co máš na mysli? Kasumi už jistě předal zprávu o tom, že mír jsme odmítli."

"Ano, ale přesto bychom se mohli pokusit poslat zprávu, že máme nového krále, který si přeje uzavřít příměří."

"A kdo tu zprávu předá?" zajímal se Kulgan. "Přijdeš o hlavu, pokud se vrátíš do Říše."

"Snad by se nám to mohlo podařit vyřešit okamžitě. Vaše Výsosti, udělíte mi svolení jednat s Tsurany? Slíbím těm v obklíčení, že jim umožníme volný průchod k jejich jednotkám."

Lyam přemýšlel. "Dobrá, pokud odpřisáhnu, že se nevrátí dříve než za rok."

"Jdu tedy za nimi," prohlásil pevně Pug. "Možná přece jen ukončíme tuto válku, i přes všechna příkoří a nečekané zvraty, které nás provázejí na každém kroku."

Tsuranská hlídka byla neklidná a ostražitá. Jakmile zaslechla blížící se zvuk kopyt, jeden z vojáků vykřikl: "Jedou!"

Muži se chopili svých zbraní a spěchali k zátarasům. Jižní okopy byly stále nedotčené, ale zde na západní straně navršili vojáci neproniknutelné bariéry z poražených stromů a mělkých příkopů.

Lučističníci nasadili šípy do třetiv, očekávaný nájezd se však nekonal. Před jejich zraky se vynořila osamělá postava jezdce. Ruce měl zvednuté nad hlavou a dlaně spojené, znamenalo to, že přichází vyjednávat. A navíc byl oděn v černé kutně.

Jezdec přivedl svého koně až k zátarasům a bezchybnou tsuranštinou se zeptal: "Kdo tady velí?"

Vylekaný důstojník odvětil: "Velitel Wataun."

Muž v černém vyštěkl: "Zapomínáš na své vychování, veliteli útoku!" Všiml si barev a znaků na vojákově hrudním plátu a přilbici. "Jsou Chilapaningové pokaždé tak nezdvořilí?"

Důstojník se postavil do pozoru. "Prosím za prominutí, Ctihodný," vykotal ze sebe. "Jen jsme vás neočekávali."

"Přived' sem velitele Watauna."

"Jak si přejete, Ctihodný."

Tsuranský velitel se objevil o chvilku později. Byl to zavalitý muž se silnými nohama. Více než o fakt, že před ním stojí Ctihodný, se zajímal o své vojáky. Podezíravě se na mága zadíval. "Jsem zde, Ctihodný."

"Přišel jsem vám a vašim vojákům nařídit, abyste se vrátili zpět do údolí."

Velitel Wataun se smutně usmál a potřásl hlavou. "Je mi líto, Ctihodný, ale nemohu. Donesla se nám zpráva o vašich směrlých činech i o tom, že Shromáždění debatuje o vašem postavení. Možná již nestojíte mimo zákon. Kdybyste nepřišel se znamením vyjednávače, zjal bych vás bez ohledu na to, co by mě to stálo."

Pug cítil, jak mu rudnou tváře. Věděl, že je pravděpodobné, že jej Shromáždění vyloučí ze svých řad, ale přesto jej zabolelo, když to doopravdy uslyšel. Zarmoutilo ho to, protože kvůli výcviku, kterým prošel, stále cítil oddanost k

cizímu světu a byl si plně vědom toho, že se nikdy nebude ve své rodné zemi cítit zcela jako doma.

S povzdechem se zeptal: "Co tedy uděláte?"

Velitel pokrčil rameny. "Budeme držet své postavení. Zemřeme, bude-li třeba."

"Pak mám pro vás nabídku, veliteli. Musíte se sám rozhodnout, zda je to léčka, nebo ne. Kasumi Shinzawai předal králi Midkemnie nabídku od Nebeské záře. Byla to nabídka příměří. Král ji odmítl, ale nyní máme nového krále, který si přeje uzavřít mír. Žádám vás, abyste poslal císaři do Svatého města zprávu, že princ Lyam přijímá mír. Uděláte to?"

Velitel zvažoval. "Pokud to, co říkáte, je pravda, byl bych blázen, kdybych mařil životy svých mužů. Jaké chcete dát záruky?"

"Dávám vám své slovo Ctihodného, pokud jím ovšem ještě jsem. Také slibuji, že vašim mužům bude umožněn návrat do údolí, pokud přistoupíte na to, že se nejméně na rok přenesou do Říše. A pojedu k ústí průsmyku jako vaše rukojmí. Stačí to?"

Wataun chvilku přemýšlel a pozoroval přitom své unavené a žíznivé vojáky. "Souhlasím, Ctihodný. Pokud si Nebeská záře přeje ukončit tuto válku, kdo jsem já, abych ji prodlužoval?"

"Oaxatucanové budou dlouho slavní pro svou odvahu. Nechť vejde ve známost, že si zaslouží úctu rovněž pro svou moudrost."

Velitel se uklonil a obrátil se ke svým vojákům. "Dejte všem vědět toto: Vracíme se... domů."

Zpráva o tom, že císař souhlasí s uzavřením příměří, dostihla ležení čtyři dny nato. Pug předal Wataunovi vzkaz, který měl být pronesen trhlinou. Pergamen nesl černou pečeť Shromáždění a nikdo neotálel s jeho dopravením na místo určení. Byl adresován Fumitovi, jenž byl žádán, aby vzkázal ve Svatém městě, že panovník Království nepožaduje spravedlivou odplatu a souhlasí s navrhovaným mírem.

Lyam se netajil se svým dojetím, když Pug četl dopis. Císař sám projde trhlinou za měsíc a podepíše listiny nezbytné k formálnímu ukončení války. Pug neměl daleko k slzám. Novinka se rozletěla ležením, jako kdyby měla křídla. Táborem se nyní nesl nadšený povyk.

Pug s Kulganem seděli ve stanu staršího mága. Poprvé za celá léta pocítili něco ze svého starého přátelství. Pug dokončoval dlouhé vysvětlování tsuranského způsobu výuky noviců.

"Pugu," ozval se Kulgan mezi dvěma oblaky kouře ze své dýmky. "Zdá se, že když je teď válka skončena, můžeme se vrátit k záležitostem magie. Jen si vyměníme úlohy, ty budeš mistrem a já tvým žákem."

"Není toho právě málo, co se můžeme učit jeden od druhého, Kulgane. Ale zvyk je železná košile. Obávám se, že bych nikdy nepřivykl představě vás jako svého studenta. A je stále mnoho věcí, které umíte a já ještě ne."

Kulgan vypadal překvapeně. "Vážně? A já bych si byl myslel, že mé chabé znalosti se s tvým uměním vůbec nedají srovnat."

Pug pocítil dávno zapomenuté rozpaky. "Stále si ze mě děláte legraci."

Kulgan se rozesmál. "Jen trochu, chlapče. Vzhledem k mým letům jsi pro mě pořád chlapcem. Není právě lehké smířit se s tím, že z průměrného učeníka se stal nejmocnější mág jiného světa."

"Průměrný je to správné slovo. Zpočátku jsem chtěl být vojákem. Myslím, že to víte. A když jsem se konečně rozhodl, že se naplno ponořím do studia, začala válka." Pug se usmál. "Stále mám pocit, že mne vám bylo líto toho dne, kdy jsem stál sám před všemi z vévodova dvora, jediný, koho si nikdo nevybral do učení."

"Je to pravda jen částečně. Byl jsem první, kdo v tobě rozpoznal jisté předpoklady. A můj odhad se potvrdil bez ohledu na to, jak podivuhodných okolností bylo třeba, aby tvé schopnosti dozrály."

Pug si povzdechl. "Inu, Shromáždění by nebylo tím, čím je, kdyby neposkytovalo tak dokonalý výcvik. Jakmile u někoho odhalí sílu, jsou jen dvě možnosti, úspěch, nebo smrt. Studentovi seberou všechny vzpomínky, takže jej kromě magie nic jiného nezajímá. Bez toho bych se nikdy nedostal tak daleko."

Kulgan nesouhlasil. "Nemáš pravdu. I kdyby Tsurané nepřišli, jistě by se našla cesta, po které bys kráčet k vyššímu umění."

Seděli a rozmlouvali, těšili se vzájemné přítomnosti. Po nějaké době rozdělali oheň, protože se setmělo. Katala se přišla podívat, zda ji její manžel doprovází na oslavu pořádanou králem Lyamem. Nahlédla do stanu a spatřila dva muže ponořené v debatě.

Tiše vycouvala a s lehkým úsměvem na rtech se vrátila k synovi.

Kapitola třináctá

ÚKLADY

Tomas se s úlekem probudil. Così velmi zvláštního jej vytrhlo ze snů před úsvitem. Posadil se a všemi smysly se pokoušel odhalit příčinu svého nepokoje.

Aglaranna se vedle něj pohnula. Od návratu z oné mýtiny, na níž došlo ke střetu mezi ním a Martinem ohledně tsuranských zajatců, se jeho podivné sny ani záchvaty slepé zuřivosti již nevrátily. Nebyl více chlapcem z Crydee ani prastarým Dračím vládcem, ale zcela novou bytostí, sdílející vlastnosti obou.

Elfi královna se probudila a lehce se dotkla Tomasova ramene. Jeho tělo bylo uvolněné, neprobíhaly jím záchvěvy provázející představy o dávné minulosti. Zhluboka si oddechla a zeptala se: "Tomasí, co se děje?"

Zvedl ruku a přikryl královninu dlaň svou vlastní. "Nevím. Před okamžikem se přihodilo něco nepatřičného, zneklidňujícího." Seděl na lůžku s hlavou lehce nakloněnou, jako kdyby naslouchal vzdálenému zvuku. "Změna... posun v obvyklém řádu, možná."

Aglaranna na to neřekla nic. Za dobu, po kterou byla jeho milenkou, již uvykla jeho nevysvětlitelné schopnosti vytušit události, ať se odehrály kdekoli. Ani nejnadanější ze starých Zaříkavačů se nemohli v tomto bodě s Tomasem měřit. Byl to pozůstatek odkazu Valherů, který se plně projevil, jakmile se Tomasovi navrátila jeho lidskost. Královna považovala za podivné, avšak uklidňující, že se umění Valherů prodralo na povrch, až když byl vnitřní boj doveden do vítězného konce. Vypadalo to, že mu snad jakási neznámá síla bránila vystoupit, dokud Tomas nedozraje k moudrosti, která mu umožní je využít.

Tomas přestal naslouchat. "Je to na východě, směsice radosti a hlubokého smutku." Jeho hlas byl plný dojetí. "Umírá jeden věk."

Spustil nohy na zem a vstal. V temném šeru rozeznávaly královniny elfí oči pohyby jeho mohutných svalů. Rozkročil se ve dveřích jejich ložnice a vyhlédl ven, na Elvandar, naslouchaje zvukům noci. Všude se zdál být klid.

Hustá, sladká a omamná vůně lesa se mísila se slabým pachem pozdní večere a čerstvě upečeného chleba, právě vytaženého z pece. Noční ptáci zpívali a jejich denní bratrance již započali rozespale títat. Na východě se pod obzorem chystalo slunce na dlouhou cestu po nebeské klenbě. Dotek chladivého vánku na nahé kůži připadal Tomasovi jako pohlázení. Nikdy předtím se necítil v takovém souladu se vším, co jej obklopovalo.

Aglaranna mu obtočila ruce kolem pasu a on cítil, jak se k němu pevně tiskne. Slyšel tep jejího srdce. "Můj pane, má lásko," zašeptala. "Vraťme se na lůžko."

Otočil se, aniž by se uvolnil z jejího sevření, a vnímal teplo, které sálalo z jejího těla. "Je tam něco..." Sevrhel ji silně, ale něžně. "Mám pocit naděje."

Zavřela oči a nechala se unášet rostoucí vášní, která vyzařovala z jejich objetí. "Naděje. Kéž by to byla pravda."

Pohlédl jí do tváře, jeho smysly byly stejně ostré jako elfí, a ve tmě se vpíjel do její krásy. "Nikdy neztrácej naději, má královno."

Vroucně ji políbil, a ať už jej probudilo cokoli, rychle na to zapomněl.

Lyam seděl tiše ve svém stanu. Sestavoval dopis, který chtěl poslat do Crydee. Ze zamyšlení jej vytrhl strážný, ohlašující příchod Puga a Kulgana. Lyam vstal a uvítal je. Když voják odešel, pokynul jim, aby se posadili. "Zoufale potřebuji vaši radu." Vrátil se na své místo a máchl rukou nad pergameny ležícími na stole před ním. "Pokud se má Arutha připojit k mírovému setkání včas, musím to poslat ještě dnes. Ale nikdy jsem v psaní nebyl příliš obratný a přiznávám se, že jim nedokážu sdělit události uplynulého týdne."

Kulgan se natáhl pro svítek. "Mohu?"

Lyam pohybem ruky naznačil souhlas a mág začal číst. "Mému milovanému bratrovi a sestře. S nejhlubším zámutkem vám musím oznámit, že otec je mrtev. Byl smrtelně raněn při velkém tsuranském nájezdu, když vedl protiútok, aby zachránil obklíčené vojáky, většinou hadatské horaly, dobrovolně sloužící v posádce z Yabonu. Hadaté opěvují jeho jméno a píší básně na počest jeho hrdinství a odvahy. Odešel s myšlenkami na své děti a jeho láska k nám byla nekonečná."

Král již rovněž není mezi živými a na mne padlo břímě velení. Arutho, potřebuji tě zde, neboť je před námi konec války. Císař je ochoten podepsat smlouvu o příměří. Setkáme se za dvacet devět dní v pravé poledne. Carline, přál bych si, aby ses spolu s Anitou nalodila k cestě do Krondoru, je tam mnoho práce a princezna Alicia svou dceru postrádá. Přidám se k vám s Aruthou okamžitě po uzavření míru. S láskou sdílím vaši bolest. Váš milující bratr Lyam."

Kulgan chvíli mlčel a Lyam nadhodil: "Myslel jsem, že byste mohli tu a tam něco přidat a trochu to psaní uhladit."

Kulgan prohlásil: "Domnívám se, že jsi jim napsal o smrti otce s prostou jemností. Je to dobrý vzkaz."

Lyam se neklidně zvedl z křesla. "Musím toho napsat ještě tolik. Nezmínil jsem se o Martinovi."

Kulgan popadl pero. "Přepíšu to, neboť tvé ruce chybí lehkost, Lyame." S vřelým úsměvem dodal: "Vždy jsi raději dával přednost meči před brkem. Připojím ještě několik pokynů. Požádám Martina, aby jel do Krondoru s tvou sestrou. Gardan a Fannon by měli plout také. A čestný doprovod hradní posádky. Bude to vypadat, že chceš poctit ty, kteří v Crydee dobře sloužili. Potom budeš mít dost času na rozmyšlenou, jak Martinovi sdělit, co musíš."

Pug smutně potřásl hlavou. "Přál bych si jen, aby mohlo být na listině i Rolandovo jméno." Dozvěděl se o smrti panaše z Tulanu krátce poté, co přibyl do tábora. Kulgan mu vypověděl vše, co mu bylo známo o příhodách v Crydee i všude, kde se během posledních let ocitli jeho staří přátelé.

Lyam se uhodil do čela. "Jsem to ale hlava dubová! Carline ani netuší, že ses vrátil, Pugu. Je třeba to tam dopsat, Kulgane."

Pug poznamenal: "Snad to pro ni nebude příliš velká rána."

Kulgan se zachechtal. "Rozhodně ne taková rána jako sdělení, že máš ženu a dítě."

Vzpomínky na dětství a bouřlivý vztah s princeznou se vrátily a Pug pokýval hlavou. "Také doufám, že už překonala některé ze svých dávných představ."

Lyam se poprvé od smrti svého otce zasmál, upřímně pobaven Pugovými rozpaky. "Buď klidný, Pugu. Za ta léta jsem si vyměnil s bratrem a sestrou mnoho dlouhých dopisů a soudím, že Carline se od těch dob velmi změnila. Bylo jí patnáct, když jsi ji naposledy viděl. Zamysli se nad vlastním životem za posledních devět let. Také jsi jiný."

Pug přikývl.

Kulgan dokončil přepisování listu a podal jej Lyamovi. Ten si jej přečetl a pohlédl na mága. "Mé díky, Kulgane. Dodal jsi tomu přesnou dávku něhy."

Vtom se odhrnul závěs u vchodu a dovnitř vstoupil Brucal. Jeho stará vrásčitá tvář žhnula zlostí. "Bas-Tyra uprchl!"

"Jak to?" podivil se Lyam. "Naši vojáci musí být od Krondoru vzdáleni týden pochodu, možná i víc."

Vévoda ztěžka dopadl do křesla. "Našli jsme tajnou schránku poštovních holubů, kteří patřili zesnulému Richardovi ze Saladoru. Jeden z jeho mužů poslal zprávu o Rodricově smrti a o tom, že tě jmenoval nástupcem. Vyslychali jsme ho,

byl to Richardův komorník, a on se přiznal, že patřil k Bas-Tyrovým vyzvědačům na Richardově dvoře. Guy utekl z města, protože ví, že první věc, kterou uděláš, až se staneš králem, bude, že ho necháš pověsit. Odhaduji, že se vydal rovnou do Rillanonu."

"Myslel bych si, že to je poslední místo v Království, kde by se objevil," podivil se Kulgan.

"Černý Guy není žádný blázen, ať se o něm traduje, co chce. Bezpochyby se ukryje, ale pocítíš výsledky jeho práce dřív, než se nadějeme. Dokud nebude mít Lyam korunu na hlavě, Guy je v Království stále mocným mužem."

Lyam se při poslední Brucalově větě ošil, stále mu leželo v hlavě otcovo předsmrtné doznání. Od chvíle, kdy přislíbil vévodovi z Yabonu mlčení, každý mluvil jen o Lyamově korunovaci, a o Martinově možném nároku nepadlo jediné slovo.

Lyam zaplašil nepříjemné myšlenky a dál naslouchal Brucalovi. "Přesto však máme většinu potíží z krku, když je teď Bas-Tyra na útěku. A válka je u konce, takže se budeme moci brzy vrhnout do obnovy Království. A jedna věc mě těší. Jsem už moc starý na to, abych se ještě dlouho zabýval těmi politickými a válečnými nesmysly. Pouze lituji, že nemám syna; mohl bych jej jmenovat svým nástupcem a odejít do ústraní."

Lyam si prohlížel Brucala a kroutil přitom hlavou. "Ty nikdy neohneš svůj hřbet, ty starý válečný pse. I cestou na smrtelné lůžko budeš ještě kousat a škrábat, abys to oddálil, a ten den je velmi daleko."

"A kdo tu mluví o umírání?" odfrkl Brucal. "Chci lovit se svými psy a sokoly, možná také trochu rybařit... Kdo ví? Třeba i najdu nějakou pěknou dívku, která by se mnou chtěla žít, řekněme tak kolem sedmnácti, osmnácti let, znovu se ožením a zplodím ještě syna. Kdyby ten mladý blázen Vandros měl dost odvahy a oženil se s mou Felinah, to byste teprve viděli, jak rychle by se stal vévodou z Yabonu."

Na co ještě čeká, to vědí jen bohové." Zvedl se ze židle. "Dal bych si horkou koupel a trochu se před večerí vyspal. Smím odejít?"

Lyam souhlasně pokynul. Když byl vévoda pryč, poznamenal: "Nikdy si nezvyknu na to, že lidé potřebují mé svolení k příchodu a odchodu."

Pug a Kulgan také vstali. Kulgan prohlásil: "To bys raději měl, protože od nynějška tě o to bude žádat každý. S vaším svolením...?"

Lyam předstíráje znechucení mávl rukou, aby šli.

Rada se shromáždila kolem Aglaranny, jež seděla na svém trůnu. Kromě rádců byl přítomen i Martin Dlouhý Luk, který stál vedle Tomase. Jakmile všichni zaujali svá místa, Aglaranna promluvila: "Požádal jsi o svolání rady, Tathare. Nyní nám pověz, jaké důvody tě k tomu vedly."

Tathar se před královnou lehce uklonil. "My z rady cítíme, že nadešel čas k vyjasnění."

"Vyjasnění čeho, Tathare?" zajímala se elfí královna.

Tathar odpověděl: "Dlouho jsme věnovali své úsilí tomu, aby záležitost s Tomasem dospěla k přijatelnému konci. Všem je známo, že díky našemu umění se podařilo uklidnit vnitřní bouři a zmírnit moc Valheru. Tento mladý muž, jenž byl přetvořen, se tudíž nepoddal a ve zkoušce obstál."

Odměl se a Martin se naklonil k Tomasovi. "Potíže."

Tomas jej téměř polekal nepatrným úsměvem a mrknutím. Lovčí se znovu přesvědčil, že v tomto muži přebývá nejen duch Dračího vládce, ale i duše veselého chlapce z hradu Crydee. "Všechno dobře dopadne," zašeptal Tomas.

"Usoudili jsme," pokračoval Tathar, "že je na čase záležitost uzavřít, neboť není třeba se Tomase nadále obávat jako Starého mystika."

Aglaranna prohlásila: "To je vskutku potěšující zpráva. Ale proč je k tomu třeba rady?"

"Má paní, je nutné vyřešit ještě další otázku. Ač nemáme nadále z Tomase strach, přesto nedopustíme, aby nám vládl."

Aglaranna vstala a v její tváři se zračil hněv. "Kdo se odvažuje něco takového předpokládat? Slyšel snad někdo jediné slůvko, které by naznačilo, že se Tomas chce ujmout vlády?"

Tathar zpřímá čelil královninu rozhořčení. "Má paní, hledíte na něj očima zamilovaných." Dříve, než stačila odpovědět, zvedl ruce. "Neoplácej mi ostrými slovy, dcero mého dávného přítele, nechci tě vinit. Že s ním sdílíš lůžko, je pouze tvá věc. Nevyčítáme ti zhola nic. Ale nyní má důvod vyhlásit své nároky a my musíme jednat."

Aglaranna zbledla a Tomas vystoupil dopředu. "Jaký důvod?" zeptal se panovačně.

Tathar vypadal maličko překvapeně. "Nosí tvé dítě. Tys to nevěděla?"

Tomasovi došla řeč. Uvnitř něj se dmuly protichůdné pocity. Dítě! Doposud mu o tom neřekla. Pohlédl na Tathara.

"Jak to víš?"

Tathar se usmál a v jeho výrazu nebyla ani stopa po výsměchu. "Jsem starý, Tomasi. Rozpoznám známky mateřství."

Tomas se otočil k Aglaranně. "Je to pravda?"

Přikývla. "Nechtěla jsem ti to říkat, dokud by nebylo možné pravdu dál skrývat."

Pocítil závan nejistoty. "Proč?"

"Abych tě ušetřila starostí. Po dobu války se nesmíš zatěžovat ničím jiným. Nechtěla jsem ti na ramena položit břímě dalších myšlenek."

Tomas stál okamžik tiše, po chvíli zvrátil hlavu dozadu a radostně se rozesmál. "Dítě! Pro požehnání boží!"

Tathar se na Tomase zamyšleně podíval. "Uplatníš nárok na trůn?"

"To tedy ano, Tathare," odpověděl Tomas s úsměvem na rtech.

Poprvé se vložil do hovoru Calin. "To je můj odkaz, Tomasi. Budeš o něj se mnou muset bojovat."

Tomas se na Calina usmál. "Nezkřížím s tebou svůj meč, synu mé milované."

"Pokud chceš být naším králem, nic jiného ti nezbývá."

Tomas přistoupil ke Calinovi. Mezi těmi dvěma nikdy nepanovala přílišná náklonnost, neboť Calin se více než druží

obával možné hrozby, již Tomas pro jeho lid představoval. Nyní stál připraven za elfí národ bojovat.

Tomas položil Calinovi ruku na rameno a zahleděl se hluboko do jeho očí. "Ty jsi dědic. Neřekl jsem, že chci být tvým králem." Ustoupil a obrátil se k radě. "Jsem tím, co vidíte před sebou. Jsem bytost dvou původů. Vládnou mocí Valherů, ač jsem se pro ni nenarodil, a má paměť sahá daleko k zašlým věkům. Ale mám i chlapecké vzpomínky a opět nacházím potěchu ve smíchu a v objetí své lásky." Podíval se na elfí královnu. "Požaduji pouze právo na místo vedle královny, s vaším požehnáním a jejím souhlasem. Chci jen tolik moci, kolik mi dáte, nic víc. Nebudete-li si přát, abych sebe méně zasahoval do vlády Elvandarů, podvolím se, ale přesto zůstanu po jejím boku." Potom pevným hlasem dodal: "Ale neustoupím v jednom. Naše dítě ponese dědictví bez ohledu na okolnosti svého zrození."

Ozval se souhlasný šum a Tomas se obrátil na Aglarannu. "Pojmeš mne za manžela?" zeptal se jí starobylým jazykem elfů.

Aglaranně zářily oči. Upřela je na Tathara a odpověděla: "Ano. Je zde někdo, kdo by mi chtěl toto právo upřít?"

Tathar se rozhlédl po ostatních poradcích. Když viděl, že nikdo nemá námitek, oznámil: "Máš svolení, má paní."

Shromáždění elfové propukli v jasot a zakrátko se do poradního kruhu hrnuli další, aby zjistili, co způsobilo takové neobvyklé pozdvižení. Okamžitě se připojili k oslavám, neboť všichni věděli o lásce své královny k válečníkovi v bílé a zlaté. Nepochybovali o tom, že její volba byla správná.

Calin promluvil: "Jsi moudrý, Tomasi. Kdyby ses zachoval jinak, přineslo by to rozkol nebo přetrvávající pochybnosti. Jsem ti vděčný za tvou opatrnost."

Tomas pevně stiskl princovu ruku. "Je to jen spravedlivé, Caline. Tvůj nárok na trůn je samozřejmý. Až tvá královna a já odcestujeme na Svaté ostrovy, pak naše dítě bude tvým věrným poddaným."

Aglaranna se postavila po bok Tomasovi a Martin se k nim připojil, aby jim blahopřál. "Přeji vám štěstí v každém okamžiku." Tomas svého přítele objal a po něm i královna.

Calin zvolal a rozhostilo se ticho. Když umkl i poslední hlásek, oznámil: "Je čas, abychom všemu přiřadili pravá jména. Necht' vejde ve známost to, co bylo skutečností celá léta. Tomas je vojvodou Elvandarů a náleží mu titul prince, královna chotě. Jeho slova musí uposlechnout každý kromě královny. Tak jsem řekl já, Calin."

"A já princova slova potvrzuji," přidal se Tathar. Členové rady se uklonili královně a jejímu nastávajícímu. Martin řekl: "Je dobře, že opouštím Elvandar v době, kdy se sem vrátilo štěstí."

Aglaranna se podívala: "Ty odcházíš?"

"Je mi líto, ale musím. Stále je válka a já jsem vrchní lovcí v Crydee. Kromě toho," potměšile se usklíbl, "obávám se, že mladému Garretovi odpočinek ve vašich stinných zákoutích příliš vyhovuje. Musím jej trochu prohnat po lesních stezkách, než ztloustne."

"Zůstaneš na svatbu?" zeptal se Tomas.

Martin se chtěl začít omlouvat, ale Aglaranna jej přerušila. "Obřad může být hned zítra."

Martin zvažoval. "Jeden den? S radostí zůstanu."

Ozvalo se další zvolání a Tomas uviděl Dolgana, jak se prodírá davem. Když stanul vůdce trpaslíků před nimi, prohlásil: "Nebyli jsme přizváni do rady, ale když jsme slyšeli výkřiky, přišli jsme." Za ním bylo vidět přicházet další trpaslíky.

Tomas položil Dolganovi ruku na rameno. "Starý brachu, jsi zde vítán. Zastihl jsi nás při oslavách. Chystá se svatba." Dolgan si je oba změřil s vědoucím úsměvem. "Ba, však bylo na čase."

Jezdec pohnal svého koně podél tsuranských šiků. Stále jej znepokojoval pohled na obrovské množství vojáků táhnoucích na východ. Nedávny nepřítel sledoval muže, který mířil do Elvandarů, se stejnou nedůvěrou a ostražitostí. Laurie zastavil nedaleko velké skalní vyvýšeniny, odkud tsuranský důstojník v černooranžové zbroji dohlížel na procházející oddíly. Podle chocholu a dalších insignií byl velitelem ozbrojených sil. Obklopovala jej družina velitelů útoku a hlídkových velitelů. Zeptal se jej: "Kde leží nejbližší brod?"

Ostatní důstojníci si Laurieho podezíravě změřili, ale pokud jejich nadřízený pocítil údiv nad barbarovou téměř bezchybnou tsuranštinou, nedal na sobě nic znát. Ukázal bradou směrem, odkud kráčeli jeho vojáci, a doplnil: "Není odsud daleko, necelou hodinu pochodu. Na vašem netvorovi budete jistě rychlejší. Poznáte to místo podle dvou velkých stromů rostoucích po obou stranách paseky, blízko vodopádu."

Laurie bez potíží rozpoznal dům, jehož barvy nesl oděv tohoto muže, patřil k jedné z pěti nejurozenějších rodin. "Děkuji vám, veliteli ozbrojených sil. Čest vašemu domu, synu Minwanabi."

Důstojník se napřimil. Nevěděl, kdo je tento jezdec, ale byl zdvořilý a zdvořilost musela být oplacena. "Čest i tvému domu, cizince."

Laurie vyrazil dál, uháněl kolem sklíčených tsuranských vojáků, kteří se plahočili podél břehu řeky. Našel mýtinu nad malým vodopádem a vjel do vody. Řeka tu byla prudká, ale koni se podařilo přebrodit bez nehody. Laurie cítil na tvářích vodní tříšť, již sem přivál vítr od peřejí. Byla chladná a osvěžující po dlouhé rychlé jízdě. Byl v sedle od rozednění a neodpočine si, dokud se nesnese noc. Tom dobou by se měl již nacházet dost blízko Elvandarů, aby jej zpozorovaly elfí hlídky. Dozajista sledují stahující se Tsurany a jeden ze strážců by ho mohl dovést ke královně.

Laurie se dobrovolně nabídl, že dopraví vzkaz. Měl pocit, že posel, který mluví tsuransky, by se neměl ocitnout v nesnázích. Třikrát během cesty jej zastavila hlídka, ale pokaždé podezíravým Tsuranům vysvětlil, proč se pohybuje tak blízko nich a jaký má jeho cesta účel. Panovalo sice příměří, ale nedůvěra přetrvávala.

Jakmile Laurie překročil řeku, seskočil, neboť jeho kůň byl unavený. Kus cesty jej vedl, aby se zchladil, potom sundal sedlo a vytřel oře do sucha slámou, kterou vzev v sedlových brašnách. Náhle se mezi stromy objevila postava. Laurie se polekal, neboť to nebyl elf. Muž měl na skráních prošedivělé tmavé vlasy, na sobě hnědou kutnu a v ruce držel hůl. Přiblížil se k minstrelovi beze spěchu a klidně. Zastavil se několik stop od něj a opřel se o svou hůl. "Šťastné shledání, Laurie z Tyr-Sogu."

Muž se choval podivně. Laurie si nepamatoval, že by jej kdy dříve potkal. "Znám vás?"

"Ne, ale já znám tebe, trubadúre."

Laurie se pohnul blíž k sedlu, u kterého měl upoután meč. Muž se usmál a zamával rukou ve vzduchu. Náhle Laurieho zaplavil pocit klidu a on od svého nápadu chopit se meče upustil. Ať je ten muž, kdo chce, je zřejmé, že mi nechce ublížit, pomyslel si.

"Co tě přivádí do elfích lesů, Laurie?"

Aniž by věděl proč, Laurie bez váhání odpověděl: "Přináším vzkaz královně elfů."

"Co ji máš vyřídít?"

"Že Lyam je nyní následníkem trůnu a byl znovu nastolen mír. Za tři týdny zve elfy a trpaslíky do údolí, kde zpečetí mír smlouvou."

Muž kývl. "Chápu. Právě jdu k elfí královně. Zprávu jí předám. Jistě je mnoho jiných věcí, pro které můžeš využít svůj čas."

Laurie se chystal protestovat, ale zarazil se. Proč by se měl trmácet do Elvandaru, když tam ten muž má stejně namířeno? Je to ztráta času.

Minstrel přisvědčil. Muž se přidušeně zasmál. "Proč si tu neodpočineš? Zvuk vody uspává a pršet dnes v noci nebude. Zítra se vrať k princovi a řekni mu, že jsi vzkaz předal. Mluvil jsi s královnou a s Tomášem a oni sdílejí princovo přání. Trpaslíci z Kamenné hory se to také dozvědí. Potom pověz, že elfové i trpaslíci přijdou. Mohou klidně spát, opravdu přijdou."

Laurie přikývl. To, co ten muž říkal, dávalo smysl. Cizinec se obrátil k odchodu, ještě se však ohlédl a dodal: "A mimochodem, myslím, že by ses raději neměl zmiňovat o našem setkání."

Laurie na to neřekl nic, ale poutníkova slova přijal bez výhrad. Jakmile muž odešel, pocítil velkou úlevu, že je již na zpáteční cestě z Elvandaru a že v pořádku předal zprávu.

Obřad se odehrával na malé tiché mýtině, kde si Aglaranna s Tomášem vyměnili za přítomnosti Tathara svůj slib. Nikdo jiný tam kromě nich nebyl, elfové měli ve zvyku přísahat si věrnost v odloučení, před očima jediného svědka. Tathar pronesl požehnání a poučil je o jejich povinnostech vůči druhému.

Obřad skončil a Tathar prohlásil: "Nyní se vraťte do Elvandaru, neboť nadešel čas k oslavám. Přinesli jste svému lidu radost, má královno a můj princ."

Povstali a objali se. Tomáš učinil krok vzad a řekl: "Tento den si navždy uchovám ve své paměti, má nejdražší."

Obrátil se a přiložil dlaně k ústům. V pradávném jazyce elfů zvolal: "Belegrochu! Belegrochu! Přijď k nám."

Ozvalo se bubnování kopyt o ztvrdlou zemi. Na paseku vběhla malá skupinka bílých koní, zamířila k nim a vzepjala se k pozdravu elfí královně a jejímu choti. Tomáš vyskočil jednomu z nich na hřbet. Elfí oř stál klidně a Tathar poznamenal: "Nemohl jsi lépe dokázat, že jsi nyní jedním z nás."

Aglaranna a Tathar také nasedli a vraceli se zpět do Elvandaru. Když přijeli na dohled stromového města, z davu elfů se vznesl radostný křik. Pohled na královnu elfů a jejího prince-chotě na elfích ořích byl, jak Tathar správně řekl, potvrzením Tomášova místa v Elvandaru.

Oslavy trvaly mnoho hodin a Tomáš si všiml, že nadšení, které cítil, s ním sdílejí všichni. Aglaranna seděla vedle něj, do poradního kruhu byl umístěn další trůn jako stálá připomínka Tomášova stavu. Každý elf, kromě těch, kteří sledovali mimozemce, se před ně postavil, sliboval oddanost a vyjadřoval radost a příslib modliteb za jejich spojení. Trpaslíci jim rovněž blahopřáli a připojili se k slavnosti. Zakrátko se v hájích kolem Elvandaru rozléhal jejich procítěný zpěv.

Hluboko do noci jásal celý národ. Náhle Tomáš ztuhl, jako by jím projel mrazivý závan. Aglaranna jej uchopila za paži, protože vycítila, že něco není v pořádku. "Můj manželi, co se děje?"

Tomáš zíral do prázdna. "Něco... divného... jako té noci. Naděje a smutek."

V té chvíli se z konce prostranství obklopujícího Elvandar ozval křik. Prořízl hluk oslav, ale slova se ztratila ve větru.

Tomáš i Aglaranna vstali a bok po boku kráčeli k okraji rozlehlé visuté terasy. Podívali se dolů, kde stál bez dechu elfí stopař. "Stalo se něco?" zvolal Tomáš.

"Můj pane," zněla odpověď. "Mimozemci - stahují se."

Tomáš stál jako vrostlý do země. Ta prostá slova jej zasáhla jako blesk. Jeho mysl nebyla s to přijmout, že Tsurané po všech těch letech války jen tak odcházejí. Zaplašil tu myšlenku. "Proč se stahují? Chystají útok?"

Posel zavrtěl hlavou. "Ne, můj pane. Nestaví šiky. Pohybují se pomalu a bez poplachu. Jejich vojáci vypadají zkroušeně. Strhávají ležení podél celé řeky a vydávají se na východ." Stopařova vzhůru obrácená tvář vyjadřovala otřesené, ale šťastné pochopení. Rozhlédl se po přítomných a pak s úsměvem prostě oznámil: "Odcházejí."

Výkřik nekonečné úlevy zatřepetal svými křídly nad davem a mnozí se nepokrytě rozplakali, neboť to vypadalo, že válka končí. Tomáš se otočil a spatřil na tvářích své ženy slzy. Objala jej a chvíli tam tiše stáli. Poté princ-choť Elvandaru řekl Calinovi, stojícímu opodál: "Pošli běžce, ať je sledují. Může to být lest."

Aglaranna se polekala. "Opravdu si to myslíš, Tomasi?"

Zakroutil hlavou. "Jen se chci ujistit, ale něco mi říká, že je to opravdu konec. Byla to naděje míru smíšená se smutkem porážky, co jsem cítil."

Dotkla se jeho tváře a Tomáš řekl: "Pošli běžce do královského ležení a požádám lorda Borrice o vysvětlení."

"Pokud je mír, pošle zprávu sám," nadnesla královna.

Tomáš na ni pohlédl. "Pravda. Pak tedy počkáme."

Pozoroval její obličej, starý staletí, ale přesto překypující krásou ženy v rozpuku. "Tento den si budeme pamatovat jako dvojnásob slavný."

Tomas ani Aglaranna nebyli překvapeni, když se v Elvandaru objevil Macros. Přestali se divit po čarodějově první návštěvě. Bez okolků vystoupil zpoza stromů kolem prostranství a vydal se k stromovému městu. Ve chvíli, kdy Macros stanul před královnou a Tomasem, v poradním kruhu byl shromážděn celý dvůr včetně Dlouhého Luka. Mág se uklonil a pozdravil: "Bud' zdráva, paní, i tvůj choť." "Vítej, Macrosi Černý," odpověděla královna. "Přišel jsi nám odhalit záhadný odchod mimozemců?" Macros se opřel o svou hůl a přitakal. "Přináším zprávy." Zdálo se, že pečlivě zvažuje slova. "Mělo by vám být známo, že král i vévoda z Crydee jsou mrtví. Dědicem trůnu je nyní Lyam." Tomas si všiml Martina. Z obličejů vrchního lovcího se vytratila barva. Jeho rysy zůstaly nehnuté, ale Tomasovi bylo jasné, že Martin je touto novinou ořesen. Tomas se obrátil k Macrosovi. "Neznal jsem krále, ale vévoda byl dobrý muž. Je to smutná zpráva." Macros přešel několik yardů, které jej dělily od Martina. Lovec čaroděje sledoval, protože ač se s ním doposud nesetkal, dobře věděl o jeho činech od Aruthy, který mu vyprávěl o jejich setkání na ostrově, a od Tomase slyšel příběh o jeho zásahu během tsuranského útoku na Elvandar. "Ty, Martine Dlouhý Luku, se máš ihned vrátit do Crydee. Odtud popluješ s princeznami Carlinou a Anitou do Krondoru." Martin chtěl něco říci, ale Macros zvedl ruku; všichni přítomní strnuli a čaroděj zašeptal: "Na konci tvůj otec vyslovil tvé jméno s láskou." Potom ruku spustila všechno bylo jako předtím. Martin se Macrosových slov nepolekal, cítil spíš úlevu. Věděl, že krátké poznámky si nikdo nebyl vědom. Macros pokračoval: "Nyní k příjemnějším záležitostem. Je po válce. Lyam a Ichindar se setkají za dvacet dní, aby podepsali mírovou smlouvu." Dvořané zajásali a neprodleně poslali zprávu po celém Elvandaru. Zakrátko se radost rozlila po elfích lesích jako vlna. Dolgan znovu vstoupil do poradního kruhu a otíral si oči. "Co to má znamenat? Další oslava bez nás? Začínám si myslet, že tu nejsme vítáni." Tomas se zasmál. "Nic takového, Dolgane. Přiveď své bratry, nechť se připojí k našemu svátku. Válka skončila." Dolgan vytáhl svou dýmku a vysypal z ní popel. Nohou jej smetl dolů z kruhu. "Konečně," řekl a otevřel váček s tabákem. Odvrátil se a tvářil se, že je zaujat svou dýmkou. Tomas předstíral, že si nevšiml dvou vlhkých cestiček na trpaslíkových lících.

Arutha seděl na trůnu svého otce. Byl ve velkém sále úplně sám. V rukou držel list od bratra, který už přečetl několikrát. Pokoušel se sám sebe přesvědčit, že otec je opravdu mrtev. Cítil hluboký zármutek. Carline tu zprávu přijala statečně. Odebrala se do tiché zahrádky vedle pevnosti a oddávala se samotě. Aruthovou hlavou se honily myšlenky. Vzpomínal nato, jak jej otec vzal poprvé na lov, i na chvíli, kdy se vrátil z lovu s Martinem Dlouhým Lukem, a jak hrdě naslouchal otcovu proslovu nad velkým jelenem, kterého skolil. Vyvolal nezřetelné vzpomínky na zvěst o matčině smrti, ale bylo to už dávno a bolest utopil čas. Náhle se rozpomněl na otce rozzuřeného v královském paláci a pomalu si vzdychl. "Alespoň," promluvil sám k sobě, "většina z toho, co sis přál, otče, se splnila. Rodric je pryč a Guy upadl v nemilost." "Arutho?" zazvonil hlas na druhém konci sálu. Arutha vzhledl. Ze stínů u dveří se vyloupila Anita. Její saténové botky nevydávaly na kamenné podlaze jediný zvuk. Byl ponořen v myšlenkách a nevšiml si, kdy vstoupila. Nesla si malou lucernu, neboť večer zahalil komnatu šerem. "Pážata tě nechtěla rušit, ale nemohu se dívat, jak zde sedíš sám ve tmě," řekla Anita. Arutha byl rád, že jej přišla potěšit, a poněkud se mu ulevilo. Anita byla něžná mladá žena s neobvyklým citem, a pokud si Arutha vzpomínal, byla prvním člověkem, který dokázal proniknout pod pevnou slupku jeho netečnosti a suchého humoru. Rozuměla jeho náladám lépe než ti, kteří jej znali od dětství, a uměla použít ta správná slova k zaplazení chmur. Aniž by čekala na jeho odpověď, Anita pokračovala: "Slyšela jsem o dopisu, Arutho. Je mi to velice líto." Arutha se na ni usmál. "Ještě jsi nepřekonala vlastní hoře nad odchodem svého otce a již sdílíš můj žal. Jsi laskavá." Zpráva o Erlandově smrti dorazila do Crydee před týdnem na lodi z Krondoru. Anita zavrtěla hlavou a její jemné rudé vlasy se zavlnily jako oceán při západu slunce. "Otec byl léta těžce nemocen. Připravil nás na svůj skon dobře. Bylo téměř jisté, že v žaláři nepřežije. Věděla jsem to, už když jsme opouštěli Krondor." "Přesto jsi statečná. Doufám, že se s tím vyrovnám stejně dobře. Mám před sebou tolik práce." Tiše prohlásila: "Myslím, že budete vládnout moudře, Lyam v Rillanonu a ty v Krondoru." "Já? V Krondoru? Vyhýbal jsem se tomu pomýšlení." Posadila se po jeho boku na trůn princezny Carline, na němž sedávala po otcově boku. Naklonila se a položila svou dlaň na Aruthovu ruku spočívající na opěradle. "Musí to tak být. Po Lyamovi jsi dědicem koruny. Princem v Krondoru má být následník. Není nikdo jiný, kdo by tam kromě tebe mohl vládnout." Arutha vypadal rozrušeně. "Anito, vždy jsem předpokládal, že se stanu hrabětem na některém z menších panství, možná se budu snažit dosáhnout postavení v jedné z armád pohraničních baronů. Ale nikdy mi nepřišlo na mysl, že bych měl vládnout. Nejsem si jist, zda bych se chtěl stát vévodou v Crydee, natož princem Krondoru. Kromě toho, Lyam se určitě ožení, vždy přitahoval dívky a jako král si bude moci vybrat podle svého úsudku. Až bude mít syna, může se chlapec stát princem v Krondoru." Anita nesmlouvavě zavrtěla hlavou. "Ne, Arutho. Nyní je nutné mnoho věcí napravit a vykonat. Západní království potřebuje pevnou ruku, tvou ruku. Další jmenovaný vícekrát si pravděpodobně nezíská důvěru, každý z lordů by s ním jednal podezřívavě. Musíš to být ty." Arutha si dāmu prohlížel. Za pět měsíců, které strávila v Crydee, si zcela získala jeho srdce, avšak nebyl schopen projevit své city. Nenacházel slova, když byli spolu. Každým dnem byla krásnější a dospělejší. Byla velmi mladá, což Aruthu zneklidňovalo. Po dobu války nemyslel na plán jejich otců, který mu Anita odhalila oné noci na palubě

Královské střely. Ale nyní, když byl nastolen mír, se tato záležitost vrátila s nebývalou naléhavostí.

"Anito, to, co jsi řekla, je patrně pravda, ale ty máš rovněž nárok na trůn. Neprozradila jsi mi snad, že nápad tvého otce s naším sňatkem měl upevnit tvé postavení v Krondoru?"

Pohlédla na něj svými velkýma zelenýma očima. "Byl to záměr, jenž měl překazit Guyovo snažení. Měl posílit naděje tvého otce nebo bratra na královskou korunu, pokud by Rodric zemřel bez následníka. Nyní se nemusíš cítit spoután nějakým plánem."

"Kdybych vládl v Krondoru, co bys udělala?"

"Matka a já vlastníme několik panství. Z jejich výnosů můžeme celkem pohodlně žít."

Arutha bojoval se záplavou různých pocitů. Pomalu promluvil: "Neměl jsem mnoho času, abych v duchu vše uvážil.

Když jsem byl naposledy v Krondoru, zjistil jsem, jak málo vím o městech a ještě méně je mi známo o vládě. Ty jsi byla pro takovou věc vychována. Já... já jsem pouze druhorozený syn. Mé vzdělání je neúplné."

"Zde i v Krondoru jsou schopní muži, kteří ti mohou radit. Máš dobrou hlavu, Arutho, rozpoznáš důležité a máš odvahu jednat. Budeš dobrým princem v Krondoru."

Vstala a sklonila se, aby Aruthu políbila na tvář. "Je čas, aby ses rozhodl, jak nejlépe posloužit svému bratrovi, Arutho. Pokus se nedopustit, aby toto břímě dopadlo na tvá bedra příliš ztěžka."

"Zkusím to. Přesto bych se cítil lépe, kdybys byla nablízku, ty a tvá matka," dodal s ruměncem ve tváři.

Vře se na něj usmála. "Budeme po ruce, pokud bys potřeboval naši radu. Nejspíš se přestěhujeme na naše panství na vysočině nedaleko Krondoru, pouhých několik hodin jízdy od paláce. Krondor je jediný domov, který mám, a má matka nežila nikde jinde od svých tří let. Budeš-li nás chtít vidět, stačí vzkázat a my s radostí přijedeme. A kdybys hledal úlevu a odpočinek od úřadu, budeš naším vítaným hostem."

Arutha dívčin úsměv opětoval. "Předpokládám, že vás budu navštěvovat pravidelně, a doufám, že se vám mé návštěvy neomrzí."

"Nikdy, Arutho."

Tomas stál sám na visutém prostranství a skrz větve pozoroval noční oblohu. Hvězdy jasně zářily a neozýval se žádný neobvyklý zvuk, ale jeho elfí smysly mu prozradily, že někdo přichází. Pokývnutím pozdravil čaroděje. "Prožil jsem na tomto světě pouhých dvacet pět let, Macrosi, přestože mé vzpomínky sahají daleko do minulosti. Celou svou dospělost jsem strávil na válečném poli. Zdá se mi to jako sen."

"Jen ať se tento sen nezmění v noční můru."

Tomas zkoumal čarodějovu tvář. "Co tím myslíš?"

Macros nejprve chvíli mlčel a Tomas trpělivě čekal na jeho slova. Konečně mág promluvil: "Je tu jedna věc, kterou je nutné vyřešit, Tomasi. Na tebe dolehl úkol ukončit tuto válku."

"Nelíbí se mi tvůj tón. Myslel jsem, že je po válce."

"V den setkání Lyama a Ichindara musíš s elfy a trpaslíky přijít na západní stranu pole. Až se vládcové střetnou uprostřed louky, chystá se zrada."

"Jaká zrada?" V Tomasových očích se zračila zlost.

"Nemohu říci o moc víc. Jen tolik, že až se Ichindara a Lyam usadí, musíš napadnout Tsurany plnou silou. Jedině tak je možné Midkemii zachránit před naprostou zkázou."

Tomasovou tvář se mihl stín podezření. "Žádáš mnoho na člověka, který nechce dát víc."

Macros se napřímil a svou hůl držel po boku jako panovník žezlo.

Jeho oči se zúžily a obočí se mu spojilo u kořene orlího nosu. Jeho hlas byl stále tichý, slova však planula hněvem.

Dokonce i Tomas pocítil cosi jako posvátnou hrůzu.

"Víc!" vyštěkl Macros. "Dal jsem ti všechno, Valheru! Stojíš zde jedině díky mému dlouholetému konání. Větší část svého života jsem se věnoval přípravě na tvůj příchod. Kdybych nezvítězil a pak se nespřátelil s Rhuaghem, nikdy bys v Mac Mordainově šachtě nepřežil. Byl jsem to já, kdo nachystal zbroj a meč Ashen-Shugara a zanechal je ve sluji společně s Tholinovým kladivem a darem pro draka, abys je mohl o staletí později nalézt. Byl jsem to já, kdo tě přivedl na tvou cestu, Tomasi. Kdybych ti nepřišel před lety na pomoc, Elvandar by ležel v prachu a popelu. Myslíš snad, že Tathar a ostatní Zaříkávači byli jediní, kdo pracovali na tvé proměně? Bez mé pomoci bys byl dračím darem zcela zničen. Žádný smrtelník nesnese vliv tak staré a mocné magie bez podpory, již mohu poskytnout jedině já. Když jsi byl ponořen ve snech o minulosti, byl jsem to já, kdo tě přiváděl zpět do současnosti, já, kdo tě chránil před šílenstvím."

Čarodějův hlas zesílil. "Byl jsem to já, kdo ti dal moc ovlivnit Ashen-Shugara! Byl jsi mým nástrojem!" Tomas ustoupil před zuřivostí Macrosova proslovu. "Ne, Tomasi, nedal jsem ti hodně. Dal jsem ti všechno!"

Poprvé od chvíle, kdy v Mac Mordainově šachtě oblékl zlatobílou zbroj, zaplavil Tomase strach. Každým kousíčkem těla si náhle uvědomil čarodějovu sílu i to, že kdyby se Macrosovi zachtělo, mohl by jej smést jako otravný hmyz. "Kdo jste?" zeptal se tiše, s obavami v hlase.

Macrosův hněv vyprchal. Znovu se opřel o svou hůl a Tomasův strach se vytratil a s ním i vzpomínka na něj. Macros se tlumeně zasmál a řekl: "Čas od času se zapomenu. Omlouvám se." Pak jeho tón opět ztvrdl. "Nežádám tě proto, že chci tvůj vděk. Co jsem učinil, to jsem učinil, a ty mi nejsi nic dlužen. Ale uvědom si toto: Jak stvoření nazývané Ashen-Shugar, tak i chlapec jménem Tomas sdíleli neutuchající lásku k tomuto světu. Každý svým vlastním způsobem, druhému nepochopitelným. Ty v sobě neseš oba pohledy na lásku k zemi - touhu Valherů chránit a ovládat i touhu chlapce z pevnosti žít a pečovat. Ale selže-li při tomto úkolu, který jsem před tebe postavil, sklóníš-li se před překážkou, až bude čas rozhodnout, tento svět, na němž stojíme, bude ztracen, ztracen víc, než si umíme představit. Přisahám na vše svaté, že je to pravda."

"Pak budu jednat podle tvých příkazů."

Macros se usmál. "Jdi nyní za svou paní, princi, ale až bude čas, veď své vojsko. Já se chystám do Kamenné hory, neboť Harthorn a jeho vojáci se k vám musí připojit. Bude zapotřebí každého meče i kladiva." "Poslechnou tě?" Macros se na Tomase zadíval. "Zajisté, Tomasi z Elvandaru, neměj obavy." "Shromáždím všechny své poddané, Macrosi." Do jeho hlasu se vloudil ponurý tón. "A jednou provždy tuto válku ukončíme."

Macros mávl holí a zmizel. Tomas chvíli jen tak stál a bojoval s nově nabytým strachem, že tato válka potrvá věčně.

Kapitola čtrnáctá

ZRADA

Vojska stála proti sobě. Ostřílení veteráni na sebe hleděli přes údolí. Nebyli ještě zcela připraveni na to, aby se cítili uvolněně za přítomnosti nepřítele, se kterým válčili déle než devět let. Podél pole stál čestný doprovod, složený ze šlechticů království na jedné a klanů Říše na druhé straně. Každá družina čítala přes tisíc mužů. Poslední z tsuranských vojsk právě procházelo trhlinou a zanechávalo za sebou pouze císařovu stráž. Královské armády tábořily u ústí údolí. Neopustí oblast, dokud nebude smlouva podepsána. Znovunabytá důvěra stále nesla příděch opatrnosti. Na královském konci údolí seděl na bílém válečném koni Lyam a očekával císařův příchod. Opodál se shromáždili urození pánové v naleštěných zbrojích. Mezi nimi byli velitelé domobrany Svobodných měst a zástupci natalských strážců.

Zahlaholily trumpety a před trhlinou se objevili první členové císařovy družiny. Ve větru se třepaly císařské prapory a zástup se pomalu přesouval k čelu tsuranského doprovodu.

Tsuranský herold se vydal na několikasetyardovou cestu přes volné prostranství ležící mezi oběma stranami. Princ Lyam se obrátil a přehlédl své společníky, kteří seděli na koních nejbližší. Pug, Kulgan, Meecham a Laurie si vysloužili své postavení jako odměnu za oddané služby Království. Byl zde i hrabě Vandros a několik dalších významných důstojníků. Vedle Lyama seděl na bujném hnědákovi Arutha.

Pug se podíval kolem sebe a pocítil lehkou radostnou závat nad záplavou symbolů dvou mocných národů, s jejichž osudy byl tak těsně spjat. Na protější straně údolí viděl dobře známé vlajky nejmocnějších rodin Říše: Kedy, Oaxatucanu, Minwanabi i ostatních. Za nimi vlály prapory všech vévodů Království, od Crydee na Západě až po Ran na Východě.

Kulgan si všiml nepřítomného pohledu svého bývalého žáka a poklepal mu na rameno dlouhou holí. "Je všechno v pořádku?"

Pug se otočil. "Je mi dobře. Jen jsem se nechal trochu unést výjimečností okamžiku a vzpomínal jsem. Je to všechno tak trochu zvláštní. Tyto dvě strany byly nepřáteli na život a na smrt, a přece mám pouta k oběma zemím. Cítím ve svém nitru cosi, co zatím nedokážu pojmenovat."

Kulgan se usmál. "Později budeš mít na zpětné zkoumání dost času. Snad ti Tully a já budeme umět pomoci." Starý kněz doprovázel Aruthu při zběsilé jízdě z Crydee, neboť nechtěl zmeškat mírové setkání. Čtrnáct dní v sedle si však vyžádalo svou daň a on nyní ležel nemocen v Lyamově stanu. Lyam musel použít nesmlouvavého rozkazu, aby jej tam udržel, Tully trval na tom, že se připojí ke královské družině.

Herold se přiblížil a postavil se před Lyama. Hluboce se uklonil a pronesl něco tsuransky. Pug vyjel o kousek dopředu, aby jeho slova tlumočil. "Říká, že Jeho nejsvětější Milost Ichindar, jedenadevadesátkrát císař, Nebeská záře, vládce všech národů Tsuranuanni posílá pozdravy svému bratru panovníkovi, Jeho královskému Veličenstvu princi Lyamovi, vládci země zvané Království. Přijme princ jeho nabídku sejít se uprostřed údolí?"

Lyam odpověděl: "Pověz mu, že jej rovněž zdravím a rád se s ním střetnu na určeném místě." Pug králova slova přeložil a připojil k nim nezbytné tsuranské formality. Herold se opět uklonil až k zemi a vrátil se ke svým lidem.

Po chvíli viděli, jak se císařská nosítka pohnula dopředu. Lyam pokynul svému doprovodu, aby jej následoval, a vydal se císaři vstříc. Pug, Kulgan a Laurie jeli s čestnou stráží, zatímco Meecham čekal s vojáky.

Královští jezdci dospěli do středu údolí jako první a čekali, až se dostaví i Tsurané. Císařova nosítka neslo na zádech dvacet otroků, vybraných pro stejnou výšku a podobný vzhled. Jejich pevné svaly se nadouvaly pod tíhou zlatem zdobených nosítek. Z nádherných zlatem a drahokamy vykládaných dřevěných podpěr visely jemné bílé záclonky. Drahocenný kov a kamení se na slunečním světle jasně leskly.

Za nosítka pochodovali představitelé nejvlivnějších rodin, klanovní váleční velitelé. Bylo jich pět, z každé rodiny jeden muž, zplnomocněný k volbě nového Vojevůdce.

Nosítka byla spuštěna a Ichindar, císař národů Tsuranuanni, vystoupil ven. Byl oděn ve zlaté zbroji, jejíž cena byla podle tsuranských měřítek nevyčíslitelná. Na hlavě měl přilbu z téhož kovu s chocholem na špičce. Přesl k Lyamovi, který mezitím sesedlal, aby panovníka uvítal. Pug, jenž měl tlumočit, seskočil také a přistoupil k oběma vládcům. Císař mu zdvořile pokynul.

Lyam a Ichindar si prohlíželi jeden druhého, oba udiveni mládím svého protějšku. Ichindar byl pouze o tři roky starší než následník královského trůnu.

Lyam uvítal Nebeskou záři proslovem o přátelství a naději na smíření. Ichindar mu odpověděl obdobně. Potom císař vystoupil dopředu a napřáhl ruku. "Chápu dobře, že toto je váš zvyk?"

Princ si potřásl rukou s císařem Tsuranuannů. Náhle se napětí prolomilo a po obou stranách údolí se rozlehl jásot. Oba mladí panovníci se usmívali a stisk jejich dlaní byl pevný a srdečný.

Lyam prohlásil: "Kéž by toto byl počátek trvalého míru mezi našimi zeměmi."

Ichindar na to odvětil: "Mír je pro Tsuranuanny čímisi novým, přesto však věřím, že se mu rychle naučíme. Má Nejvyšší

rada je mým jednáním zaskočena a rozdělena. Doufám, že plody, jež přinese obchod, a nové znalosti, její postoj znovu sjednotí."

"To je i mým přáním," řekl Lyam. "Na potvrzení dobrých úmyslů jsem pro vás nechal připravit dar." Dal znamení a z královských linií vyběhl voják, který vedl překrásného černého válečného koně. Ten nesl na hřbetě černé, zlatem vykládané sedlo, na kterém byl připevněn široký meč s jílcem vykládaným drahými kameny, tepanou pochvou posázenou rubíny, smaragdy a diamanty.

Ichindar si prohlížel koně poněkud nedůvěřivě, ale mistrovským provedením meče byl uchvácen. Dotkl se ostří a podíval se na prince. "Prokázal jste mi velkou čest, princí Lyame."

Poté se Ichindar obrátil na jednoho z členů své družiny, jenž nařídil donést truhlu. Dva otroci ji postavili před císaře.

Byla zhotovena z dřeva ngaggi vyhlazeného do vysokého lesku. Reliéfy tsuranských zvířat a rostlin lemovaly ornamenty a písmo. Rytiny byly vyvedeny velmi pečlivě, umělci dokonce využili hry stínu a světla, aby se co nejvíce přiblížili skutečnosti. Sám o sobě to byl krásný dar, ale když bylo odklopeno víko, přihlízející oslnil odraz slunečních paprsků na nejvzácnějších broušených drahokamech, z nichž každý byl větší než mužský palec.

Císař oznámil: "Bylo by pro mne obtížné prosadit před Nejvyšší radou, aby vám byly nahrazeny válečné škody, a moje vztahy s ní nejsou nyní příznivé, ale dar při takové příležitosti nemohli zpochybnit. Doufám, že to zmírní alespoň trochu příkoří, jež vám můj národ způsobil."

Lyam se lehce uklonil. "Jste šlechetný a náleží vám mé díky. Přijmete malé pohoštění?" Císař přikývl a Lyam rozkázal, aby byl vztyčen přístřešek. Tucet vojáků vyrazilo směrem k nim a seskočilo z koní. Někteří nesli kuly a balíky plátna. Netrvalo dlouho a otevřený stan stál na určeném místě. Dovnitř byl umístěn stůl a křesla a další vojáci přinášeli víno a jídlo.

Pug odsunul pro císaře velké polstrované křeslo a Arutha totéž učinil pro svého bratra. Vládcové se posadili a Ichindar poznamenal: "Toto je daleko pohodlnější než můj trůn. Musím nechat zhotovit podušku."

Poháry se naplnily vínem a Lyam s císařem si připili. Potom pronesli přípitek na mír a všichni přítomní vyprázdnili své číše.

Ichindar se obrátil k Pugovi. "Vypadá to, Ctihodný, že toto setkání bude pro přihlízející snesitelnější než to minulé."

Pug se uklonil. "Rovněž v to věřím, Vaše císařská Milosti. Doufám, že mi bylo ono vyrušení při císařské slavnosti prominuto."

Císař se zamračil. "Vyrušení? Nemělo to daleko ke zkáze."

Pug přeložil ostatním jejich výměnu a Ichindar se mezitím smutně usmíval. "Tento Ctihodný vykonal v mé Říši mnoho osvěžujících činů. Obávám se, že jejich působení budeme cítit ještě dlouho poté, co jeho jméno bude zapomenuto.

Přesto to nyní patří minulosti. Věnujme se raději tomu, co je teprve před námi."

Čestní hosté z obou táborů stáli v altánu a naslouchali dvěma vládcům, rozprávějícím o nejlepším způsobu, jak zajistit dobré vztahy mezi dvěma světy.

Tomas pozoroval přístřešek. Calin a Dolgan čekali po jeho bocích. Za nimi se chystali k boji elfové a trpaslíci, kterých bylo více než dva tisíce. Vstoupili do údolí severním průsmykem a prošli kolem shromážděných královských vojsk. Vyhnuli se volnému prostranství a spojili se v lese na západním konci doliny. Odtud měli dobrý výhled na dění na poli. Tomas promluvil ke svým dvěma druhům: "Nevidím nic, co by naznačovalo nějakou lest."

Přistoupil k nim druhý trpaslík, Harthorn z Kamenné Hory. "Ba, elfíku. Všichni vypadají mírumilovně navzdory čarodějovu varování."

Náhle se nad loukou zavlhl horký vzduch a krajina se zhoupala a zachvěla. Potom Tomas i ostatní spatřili, jak Tsurané tasí zbraně.

Tomas se otočil a prikázal: "Připravte se!"

K otevřenému stanu přijížděl královský voják. Tsuranští urození jej sledovali s nedůvěrou, neboť doposud se k přístřešku přiblížili pouze vojáci, kteří obsluhovali panovníky.

"Vaše Výsosti!" zvolal. "Děje se něco podivného."

"Cože?" vyhrkl Lyam. Poslovo rozechvění jej znepokojilo.

"Z našeho postavení jsme zahlédli, jak se mnoho mužů plíží lesem na západ."

Lyam vstal a mezi stromy při okraji lesa spatřil postavy. Po chvíli, již Pug využil k tlumočení situace císaři, Lyam prohlásil: "To budou trpaslíci a elfové." Obrátil se k Ichindarovi. "Poslal jsem elfí královně a trpasličím vojvodům zprávu o připravovaném míru. Už přicházejí."

Císař se postavil vedle Lyama a hleděl na les. "Proč zůstávají mezi stromy? Proč se skrývají?"

Lyam poručil jezdcí: "Jeď a požádej ty mezi stromy, aby se k nám připojili."

Strážce uposlechl. Když byl na půli cesty k lesu, ozval se před ním křik a ze skrýší se vyřítili zeleně odění elfové a ozbrojení trpaslíci. Vzduch se naplnil jejich bojovným rykem. Ichindar zmateně pozoroval valící se dav. Několik jeho společníků tasilo meče. Z tsuranské strany údolí přiběhl voják a volal: "Milosti, jsme ztraceni. Je to past!"

Tsurané couvali s obnaženými zbraněmi. Ichindar rozhořčeně vzkřikl: "Tahle se tedy u vás jedná o míru? Na jazyku přátelství a v srdci zrada?"

Lyam mu nerozuměl, ale z jeho tónu pochopil. Popadl Puga za paži a naléhal: "Řekni mu, že jsem o ničem nevěděl!"

Pug se snažil překřičet zmatek, ale tsuranští lordi již byli na ústupu. Obklopili Nebeskou zář, zatímco k nim uháněli jejich vojáci, aby se připojili k obraně Ichindara.

Když Lyam viděl, že se Tsurané ženou k nim, zařval: "Zpátky! Zpátky k našim liniím!" Midkemiané kvapně vyskočili na koně.

Pug slyšel Ichindarův hlas, který se nesl nad hlukem vojáků. "Zrádče! Teď jsi ukázal svou pravou tvář. Tsuranuanné nikdy nebudou jednat se ctí s takovými pokrytci. Obrátíme tvé Království v prach!"

Nato se elfové a trpaslíci konečně střetli s tsuranskými vojáky a bitva se rozproudila. Lyam s ostatními cválal ke svým vojákům, kteří čekali, až se budou moci zapojit do boje. Lyam přitáhl uzdu svému koni. Brucal se zeptal: "Vyrážíme, Výsosti?"

Lyam zavrtěl hlavou. "Nechci se účastnit této podlosti."

Pozoroval výjev před sebou. Elfové a trpaslíci zatlačovali Tsurany k trhlíně. Císař a jeho ochránci se pohybovali velkým obloukem, aby se vyhnuli boji, a stále udržovali mezi sebou a útočníky tisícovku vojáků čestného doprovodu. V průrvě zmizelo několik běžců.

O okamžik později se z trhliny vyvalily tsuranské oddíly. Spěchaly vstříc nepřátelům ve snaze zastavit je. Jejich obranná linie, která již byla téměř proražena, se zpevnila a po chvíli začali elfové i trpaslíci pomalu ustupovat.

Arutha pobídl svého koně a přiklusal k Lyamovi. "Lyame! Musíme zaútočit. Elfové a trpaslíci již dlouho nevydrží takový tlak. Na druhé straně trhliny je připraveno deset tisíc Tsuranů, jen krůček odsud. Jestli chceš ukončit tuto válku, musíme dobýt to jejich zařízení."

Pug se přitočil k Lyamovi z druhé strany. "Lyame!" zvolal. "Musíme Aruthu poslechnout."

Mladý následník trůnu se však stále topil v pochybnostech. Pug zakřičel ještě hlasitěji. "Pochop jedno, devět let jsi čelil pouze části síly Říše, jenom těm vojákům, kteří sloužili klanům začleněným ve Straně pro válku. Doposud jsi měl mnoho skrytých spojenců, kteří bránili hromadnému útoku proti Království. Ale tato zrada rozhněvala jediného muže, který může rozkazovat všem klanům v Říši, a ty ho bez zaváhání uposlechnou. Je v Ichindarově moci nařídít všem svým poddaným, aby vytáhli do boje!

Nikdy tu neválčilo víc než třicet tisíc tsuranských vojáků na všech frontách dohromady. Zítřka může být těchto třicet tisíc zpět v tomto údolí. Za týden dvakrát tolik, Lyame, nemáš představu, jak obrovská je jejich síla. Do roka na nás mohou poslat milion mužů a tisíc mágů! Musíš jednat!"

Lyam seděl ztuhle na svém běloušovi a hořkost, jež jej zaplavila, se jasně zračila v jeho tváři. "Můžeš nás podpořit?"

"Mohu, pokud mi otevřete cestu k lešení, ale nevím, zda mám dostatek schopností k uzavření trhliny. Vládnu jinou mocí, ale i kdyby se mi podařilo překonat své kondicionování a já se dokázal postavit proti Říši a zabít každého muže na tomto poli, nepomohlo by nám to, neboť daleko větší armáda čeká jen krok před námi."

Lyam krátce přikývl. Pomalu se obrátil k Aruthovi: "Pošli jezdce se vzkazy k Severnímu a Jižnímu průsmyku. Povolěj Královská vojska do zbraně." Arutha obrátil svého koně a vykřikl rozkazy. Oběma směry se rozletěli poslové.

Lyam pohlédl zpět na Puga. "Můžeš-li nám pomoci, učiň tak, ale ne dřív, než bude cesta volná. Jsi jediný mistr svého umění na tomto světě." Ukázal na Laurieho, Meechama a Kulgana a řekl: "Vy se také držte zpátky, není důvod, abyste se bitvy zúčastnili. Kdybychom byli poraženi, vydejte se do Kronodoru. Carline a Anita musí být dopraveny na Východ ke svému prastrýci Caldricovi, protože Západ jistě padne do rukou Tsuranů." Nato tasil meč a dal rozkaz k útoku.

Tisícovka jezdců na koních se valila vpřed jako stěna z oceli, dokud důstojníci neudělili rozkazy a královské řady se nevyrovnaly. Pak Lyam zavelel "Vpřed!" a řady kavaleristů se vyřítily přes louku na Tsurany. Jakmile Tsurané uslyšeli dusot kopyt, někteří ustoupili před elfy a trpaslíky a spojili se k vytvoření štítové hradby. Pug, Laurie, Meecham a Kulgan sledovali, jak se s nimi srazili královští jezdci. Koně i muži zasténali, dlouhá kopí se ohýbala a praskala. Stěna štítů zakolísala, když někteří obránci padli, ale na jejich místa přiskočili ihned další a nájezdníci se museli otočit. Lyam nechal znovu sešikovat řady a zaútočil znovu. Tentokrát se jim podařilo probít se skrz val.

Pug viděl, že pravá strana tsuranské obrany se pod nájezdem kavalerie zhroutila, ale císař sám opět shromáždil zbylé vojáky a střed jejich linií se udržel. Přes velkou vzdálenost Pug rozpoznal tsuranské šlechtice, kterak nabádají císaře k úniku.

Císař s taseným mečem udílel rozkazy. Odmítal se vzdát z bitevního pole. Naváděl své muže do sevřeného kruhu k obraně trhliny, aby se ostatní vojáci z Kelewanu mohli vrátit do údolí. Ohlédl se a viděl, že Tsurané se valí z průrvy ve velkém počtu. Brzy jich bylo tolik, že byli schopni smést králův malý doprovod.

Náhle ucítili pod nohama slabé chvění a jeden z tsuranských lordů ukázal za císaře. Ichindar spatřil stovky jezdců, kteří vyrazili z lesa na severu. Kavalerie ze Severního průsmyku jako první zareagovala na Lyamovo volání. Císař nasměroval nové posily proti nim, aby se vypořádaly s novou hrozbou.

Křik zleva jej přiměl otočit se. Vysoký bojovník v bílé a zlaté si prosekával cestu mezi tsuranskými strážci a mířil přímo k Nebeské záři. Všichni vysocí důstojníci se seběhli ve snaze zastavit jej. Velitel ozbrojených sil jednoho klanu stál opodál. Přispěchal k císaři a zavolal: "Vaše Milosti, musíte odejít. Neudržíme se dlouho. Pokud byste padl, Říše ztratí své srdce a bohové od nás odvrátí svou tvář."

Císař se pokusil odstrčit jej na stranu, a bílozlatý obr mezitím zabil dalšího tsuranského lorda. Důstojník řekl: "Kéž nebesa pochopí můj čin," a udeřil Ichindara zezadu do hlavy plochou svého meče. Císař klesl k zemi a velitel nařídil vojákům, aby jej pronesli trhlinou. "Císař je omráčen! Dopravte jej do bezpečí!" Bez jediné otázky vojáci zvedli svého vládce a zamířili k průrvě.

Velitel útoku přiběhl k veliteli ozbrojených sil s křikem: "Pane, všichni naši lordi jsou mrtví!" Důstojník vzhlédl a spatřil, že vysoký válečník byl zatlačen zpět množstvím tsuranských vojáků, ale ne dřív, než zavraždil každého válečného velitele, který doprovázel císaře. Letmý pohled mu stačil, aby zjistil, že Ichindar je již téměř mimo ohrožení. Strážce, které jej nesly, právě zmizely ve vzdálenějším konci trhliny. Z bližší strany neustále proudily další oddíly. Když si uvědomil, že nesmí nadále ztrácet čas, velitel prohlásil: "Zaujímám místo vrchního velitele, vy jste mým zástupcem. Víc mužů na sever!" Vojáci se rozeběhli, aby posílili severní obrannou linii, neboť kavalerie ze Severního průsmyku se na ně řítila zběsilým cvalem.

Útočníci ze severu narazili na tsuranské pozice s ohlušujícím hřmotem. Spěšně postavené zátarasy ze štítů, které drželi muži v rukou, se otřáslly, ale vydržely. Vůdce se rozhlédl kolem a pomodlil se, aby vydrželi, dokud nedorazí dostatečné posily.

Pug a jeho tři společníci pozorovali, jak severní oddíly zaútočily na hradbu ze štítů. Kopí se tříštila a koně padali. Pod jejich kopyty sténali podupaní vojáci. Zeď stále držela a královské oddíly se opět sešikovaly k novému nájezdu. Lyamovi vojáci byli odrazeni a zatlačeni zpět. Lyam nařídil ústup, aby mohl sladit jejich výpad s útokem ze severu. Elfové a trpaslíci pod Tomasovým velením se hemžili mezi Tsurany na západě a působili jim největší ztráty. Přesto i oni byli pomalu odsouváni.

Jakmile se jezdci stáhli, Tsurané obrátili veškerou pozornost k elfům a trpaslíkům. Ti na severu a na jihu opustili svá postavení a vydali se na pomoc druhům na západě.

Když to Meecham spatřil, poznamenal: "Pokud elfové neustoupí, Tsurané je přemůžou." Ještě ani větu nedořekl a čtyři pozorovatelé měli možnost sledovat, jak se elfové a trpaslíci vracejí pod záštitou elfích lučištníků.

Kulgan řekl Pugovi: "Tento ústup Tsuranům dobře poslouží. Příliv posílí neustává." Z trhliny se řinuly proudy vojáků. "Jestliže Lyam nedosáhne trhliny při příštím nájezdu, budou již Tsurané silnější."

Pug pokýval hlavou. "Může je zastavit jedině tak, že postaví lukostřelce podél celé trhliny. Neutuchající déšť šípů by je měl zdržet na tak dlouho, aby to stačilo ke vztyčení nějaké bariéry. Pak bychom se mohli pokusit trhlínu vyřadit z činnosti."

Laurie se ozval: "Nemůžeš ji zničit? Vyřadit ji možná nepostačí."

Pug chvíli uvažoval. "Nevím, jestli má síla stačit na to, abych ji uzavřel úplně. Ale myslím, že je čas to vyzkoušet."

Už už se chystal pobídnout svého koně, když za ním zaduněl hlas: "Ne!"

Všichni se otočili a spatřili postavu v hnědých šatech a s holí v ruce. Byli si jisti, že ještě před okamžikem tam nikdo nestál. "Ani tvá moc není pro tento úkol dost velká, Ctihodný."

"Macros!" zvolal Kulgan.

Macros se hoře usmál. "Jak jsem předpověděl, jsem zde, v hodině nejtěžší zkoušky."

Pug se zeptal: "Co se má stát?"

"Zavřu trhlínu, ale budu potřebovat tvou pomoc." Obrátil se ke Kulganovi. "Jak vidím, máš stále tu hůl, již jsem ti dal. To je dobře. Sesedněte."

Pug i Kulgan seskočili na zem. Pug už zapomněl, že Kulganova všudypřítomná hůl je táž, kterou mu daroval Macros.

Čaroděj se postavil před Kulgana. "Zaraž tu hůl pevně do země." Otočil se a podal hůl, kterou měl sám v ruce, Pugovi.

"Tato hůl je jejím dvojčetem. Drž ji pevně a ani na okamžik nepovol své sevření, máš-li mít nějakou naději, že tento úkol přežiješ." Přehlédl vřavu zuřící nedaleko od nich. "Brzy nadejde předurčená chvíle. Poslouchejte dobře, neboť času je málo." Pohlédl nejprve na Puga a pak na Kulgana. "Až bude po všem, a pokud se podaří trhlínu zničit, vraťte se na můj ostrov. Tam najdete vysvětlení všech událostí, ačkoliv možná ne k vašemu plnému uspokojení." Znovu se trpce usmál. "Kulgane, chceš-li svého bývalého žáka ještě vidět, drž tuto hůl vši silou, kterou máš. Mysli na Puga a nedopuť, aby se přerušilo spojení mezi holí a půdou Midkemie. Rozumíš tomu?"

Kulgana zajímalo: "A co vy?"

Macrosův hlas zněl ostře. "O své bezpečí se postarám sám. Nezatěžuj svou mysl. Mé místo v tomto dramatu je stejně pevně dáno jako tvoje. Teď se dívej."

Přenesli své zraky opět k bitvě. Severní oddíly Královských armád útočily a Lyam a Tomas vydali svým vojákům rozkaz, aby se připojili k výpadu. Jezdci se poněkoliakrát střetli s hradbou štítů a tsuranské linie se zhroutily. Na chvíli byla na válečném poli pánem královská kavalerie a tsuranská obrana se vmáčkla dovnitř. Potom však jezdci ztratili svou výhodu, když pěší vojsko jako kobylky zaplavilo pole. Zabíjeli koně s jezdci na hřbetě nebo strhávali vojáky dolu. Síly se vyrovnaly. Kolem lešení pod trhlínou se vlnil oceán bojovníků. Nebylo nikoho, kdo by je vedl, a disciplína byla zapomenuta. Muži se rvali o holý život, a ne o získání nějakých pozic. Údolím se nesly zvuky kovu narážejícího na tvrzené dřevo a kůži. Kamkoliv se přihlížející obrátili, všude tekly potoky krve a zněl nářek umírajících.

Macros pohlédl na Puga a prohlásil: "Je čas. Pojď za mnou."

Pug vykročil za čarodějem v hnědé kutně. Pevně svíral Macrosovu hůl, neboť věřil mágovu varování, že je to jeho jediná naděje na přežití. Procházeli bitevní vřavou, jako by je chránilo jakési kouzlo. Několikrát se voják obrátil, aby na ně zaútočil, ale pokaždé byl v témže okamžiku sražen ranou zezadu. Konec se chystali zadupat je do země, ale vždy se v poslední chvíli odvrátili. Zdálo se, že se před nimi otevírá stezka, která se zavřela, jakmile prošli.

Přiblížili se ke zbytku tsuranské obranné linie. Muž držící štít těsně před nimi padl s kopím zabodnutým v hrudi.

Překročili jeho nehybné tělo a ocitli se v malém, relativně klidném kruhu kolem trhliny. Macros s Pugem vystoupili na podstavec u vzdálenějšího konce průrvy. Vojáci, kteří přicházeli z Kelewanu blíž k bitevnímu poli, si dvou mágů nevšíмали.

Macros vstoupil do nicoty. Pug jej následoval. Ale namísto očekávaného kroku na půdu Kelewanu se ocitl na místě, kterému scházela barva. Neměl představu o směru. Nebylo zde žádné světlo, jen stíny v různých odstínech šedé. Pug zjistil, že je sám, a jedině tlukot vlastního srdce jej ujišťoval o jeho existenci. Tiše se ozval: "Macrosi?"

Macrosův hlas odpověděl: "Tady, Pugu."

"Nevidím tě."

Uslyšel přidušený smích. "Ne, neboť zde není světlo. To, co vidíš, je pouze představa, vyvolaná mými kouzly, aby ses mohl na co upnout. Bez dlouhé přípravy by ani tvá velká moc nedokázala ochránit tvůj zdravý rozum, Pugu. Prostě přijmi skutečnost, že lidská mysl je nedostatečně vybavena k tomu, aby se vyrovnala s tímto místem."

"Co je to za místo?"

"Je to místo mezi. Zde bojovali bohové během válek Chaosu. Zde také vykonáme svou práci."

"Muži umírají, Macrosi. Měli bychom si pospíšet."

"Zde neplyne čas, Pugu. Vzhledem k těm, kteří nyní bojují, jsme znehybněli v okamžiku. Můžeme zde zestárnout a zemřít, aniž by v údolí uplynula jediná vteřina."

Ale přesto musíme rychle splnit svůj úkol. Ani já nás tu nedokážu udržet naživu bez ztráty velkého množství energie, již budeme potřebovat k uzavření této záležitosti. Nechci zde setrvávat zbytečně dlouho, ale mám na srdci několik věcí, které bych ti rád pověděl. Čekal jsem velmi mnoho let na chvíli, kdy budeš moci splnit svůj slib. Nemohu zavřít trhlinu bez tvé pomoci."

Pug promluvil, ale jeho oči přitom bloudily po šedé krajině táhnoucí se do všech stran, a snažil se odhalit odhmotný hlas, který zněl tak blízko. "Byl jsi to ty, kdo odvrátil trhlinu, když se objevil Cizinec a Nepřítel si přišel podrobit národy Tsuranuanni. Jistě to vyžadovalo nesmírnou moc."

Znova slyšel čarodějův smích. "Tak ty si pamatuješ takové podrobnosti? Inu, byl jsem tehdy mladší." Jako by věděl, že jeho odpověď Pugovi nestačí, dodal: "Tehdy byla trhlinu nedokonalá a syrová, stvořená vůlí těch, kteří stáli na věžích budovy Shromáždění. Já jsem ji jen přesunul jinam a zmařil tak záměr Nepřítele, ale bylo to velmi nebezpečné. Tato trhlinu je ovládnutá a díky zařízení pevně zakotvená na Kelewanu. Ve spojení s Midkemii ji udržuje mnoho složitých zaklínadel, a to mi brání v jejím ovlivňování. Jediné, co mohu udělat, je uzavřít ji, ale nedokážu to sám. Než skončíme tuto válku, chci ti říci toto: Mnoha věcem porozumíš, až připluješ na můj ostrov. Ale ze všeho nejvíc tě chci požádat, aby sis pamatoval, že jsem konal tak, jak jsem konal, jen proto, že takový byl můj osud. Nezapomeň na to a suď mne shovívavě."

Pug čaroděje neviděl, ale zřetelně cítil jeho přítomnost. Chtěl něco povědět, ale Macrosův hlas jej přerušil. "Až skončíme, použij všechnu sílu, která ti zůstane, a přej si být u Kulgana. Hůl ti pomůže, ale musíš se snažit co nejvíc. Pokud se ti to nepodaří, budeš ztracen."

Bylo to již druhé Macrosovo varování a Pug po mnoha letech poprvé pocítil strach. "A co ty?"

"Postarej se o sebe, Pugu. Já mám jiné zájmy."

Pug pocítil změnu, jako by se materie nicoty, která jej obklopovala, nepatrně pootočila. Macros jej poučil: "Na můj povel musíš odkrýt veškerou prudkost své moci. Co jsi provedl na císařově slavnosti, bylo pouhým stínem toho, co musíš učinit teď."

"Ty o tom víš?"

Opět se ozvalo čarodějovo zachechtání. "Byl jsem tam, ačkoliv mé místo se k tvému nedá připodobnit. Musím uznat, že to bylo celkem působivé. I já bych těžko odolal, kdybych měl možnost předvést takovou podívanou. Nyní nám však nezbývá čas. Vyčkej mého pokynu a pak vrhni celou svou sílu ke mně."

Pug neodpověděl. Tušil před sebou čarodějovu přítomnost, jako kdyby Macros nějak označil svou bytost. Podruhé vycítil zavření a změnu kolem něj. Letný záblesk oslepujícího světla nahradila neproniknutelná tma. Okamžik poté všechno vybuchlo zběsilými výboji energie, podobnými těm, kterým Pug přihlížel v trhlíně u Zlatého mostu. Všemi směry se rozletěla oslnivá mnohobarevná záře, prvotní síla, kterou nepoznával.

"Teď, Pugu!" vykřikl Macros.

Pug podrobil svou vůli určenému úkolu. Sáhł na dno nehlubších zákoutí své osobnosti a vyňal odsud všechnu magickou moc, kterou mohl a která pramenila ze samotné podstaty dvou propojených světů. Sebral sílu, jež byla schopna srovnat se zemí pohoří, odvést řeky z řečišť a obrátit města v hromadu sutin. Pak, jako kdyby odhazoval něco, co je příliš bolestivé si podržet, nasměroval tuto energii k místu, kde vnímal Macrosovo vědomí. Následoval strašlivý a nepopsatelný výbuch, zdálo se, že sám vesmír se snaží vytlačit dva vetřelce mimo svůj dosah. Potom běsnění vystřídalá náhlá úleva a oni byli vypuzeni.

Pug se vznášel v naprosté černi. Plul prostorem omráčený a bez schopnosti souvisle uvažovat. Jeho mysl nedokázala vstřebat výjev, jehož byl svědkem, a pomalu ztrácel vědomí. Cítil, jak mu povolují prsty, a hůl začala klouzat z jeho ruky. Instinkt donutil jeho ruku křečovitě se sevřít, ucítil slabé tepání. Vědomí odolalo mrazivé temnotě, která je chtěla pohltit, a Pug se pokusil rozpomenout se. Obklopoval jej stále větší chlad a vnímal, že mu hoří plíce nedostatkem vzduchu. Ještě jednou se pokusil vyvolat vzpomínku, ale ta nepřišla. Pak v prstech znovu pocítil tlukot a nedaleko od něj se ozval slabý, ale známý hlas.

"Kulgane?" zašeptal unaveně a dovolil chladné černi, aby jej pozřela.

Tsuranský vrchní velitel přežil. Nepřestával se tomu zárazu divit, když přehlížel mrtvé muže kolem zařízení pro udržování trhliny. Mohutná exploze zabila před minutou stovky vojáků a ti, kteří nezemřeli okamžitě, leželi opodál beze smyslů.

Vstal a pokoušel se vybavit si, co se přihodilo. Strašlivá zkáza trhliny příliš Královským vojskům neposloužila. Jezdci se zoufale snažili zvládnout splašené koně; a zvířata, jež své jezdce shodila, bezhlavě utíkala pryč. Kolem panoval nepředstavitelný zmatek. Avšak ti, kteří se nacházeli od trhliny nejdál, nebyli tolik otřeseni a znova se pustili do boje. Neměli mnoho nadějí ani na pomoc, ani na návrat domů, byli od Kelewanu zcela odříznutí. Přesto však jejich počet téměř dosahoval množství královských vojáků, takže s trochou štěstí by se jim mohlo podařit vybojovat toto území. Na obavy o trhlinu budou snad mít čas později.

Náhle hluk boje ustal a královské oddíly se stáhly. Vůdce se rozhlédl kolem sebe. Když nezahlédl žádného vyššího důstojníka, začal vykřikovat rozkazy k přípravě štítové hradby na odrazení dalšího nájezdu.

Královští vojáci se pomalu sešikovali. Nezaútočili, ale zaujali postavení přímo proti Tsuranům. Velitel čekal, zatímco jeho muži se řadili do obranných seskupení. Kolem dokola stáli připravení jezdci, ale ani se nepohnuli.

Napětí rostlo. Velitel nařídil, aby jej vyzvedli. Čtyři Tsurané vzali štít, on se na něj postavil a vojáci jej pomalu zvedali

do výše. Důstojník rozšířil oči v údivu. "Přicházejí jim posily." Daleko na jihu viděl postupující vojska z Jižního průsmyku. Byli vzdáleni od místa podpisu mírové smlouvy a teprve nyní přicházeli na pomoc svým krajanům. Křik z druhé strany jej přiměl otočit se. Mezi stromy proudily zástupy královské pěchoty. Znovu pohlédl k jihu a upřeně hleděl do krajiny. Na obzoru se v oblacích prachu za kavalerií blížilo obrovské množství pěších vojáků.

Důstojník nařídil štít spustit a jeho pobočník se zeptal: "Co se děje?"

"Míří sem celá jejich armáda." Těžce polkl, jeho obvyklá tsuranská netečnost byla tatam. "Bohové! Musí jich být na třicet tisíc."

"Pak jim tedy před smrtí nabídneme bitvu, o jaké se ještě dlouho bude zpívat v baladách," pokýval hlavou pobočník. Velitel se rozhlédl. Všude kolem stáli krvácející zranění a ořesení válečníci. Z Královských armád proti nim zatím bojovala necelá třetina. Dobře dvacet tisíc odpočatých vojáků pochodovalo vstříc čtyřem tisícům Tsuranů, z nichž polovina nebyla schopna plného nasazení.

Velitel zavrtěl hlavou. "Nebudeme bojovat. Jsme odloučeni od domova, možná navždy. Není důvod se bít."

Obešel zděšeného zástupce, minul řady mužů se štíty a kráčel stále dál. Ruce měl sepnuté nad hlavou na znamení smíru. Mířil pomalu k Lyamovi a s hrůzou očekával okamžik, kdy se jako první důstojník v dějinách Tsuranuannů vzdá i se svým vojskem nepříteli. Trvalo pouze několik minut, než předstoupil před prince, ale tento krátký časový úsek se zdál být nejdelsí věčností. Sňal svou přilbu a poklekl.

Vzhlédl k vysokému zlatovlasému princovi z Království a řekl: "Lorde Lyame. Do vašich rukou odevzdávám své muže. Přijímáte naši kapitulaci?"

Lyam přikývl. "Ano, Kasumi. Přijímám vaši kapitulaci."

Tma. Po chvíli se objevily rozmazané šedé stíny. Pug se přinutil otevřít olověná víčka. Nad ním se skláněla známá Kulganova tvář.

Rty starého učitele se roztáhly do širokého úsměvu. "Jsem rád, že jsi zase s námi. Nevěděli jsme, zda jsi naživu. Tvé tělo bylo na dotek podivně studené. Můžeš se posadit?"

Pug přijal nabízenou paži a zjistil, že vedle něj poklekl Meecham, aby mu pomohl vstát. Vnímál, jak chlad z jeho končetin mizí, jakmile jej sluneční paprsky pohládily hřejivým dotekem. Chvilku seděl a pak prohlásil: "Myslím, že to přežiju."

Když to vyslovil, pocítil, že se mu vrací síla. Po dalších několika minutách byl již schopen vstát.

Kolem spatřil nastoupené Královské armády. "Co se stalo?"

Laurie mu vše pověděl: "Trhlina je zničena a Tsurané, kteří tu zůstali, se vzdali. Je po válce."

Pug byl příliš slabý, než aby dokázal něco cítit. Pohlédl do tváří okolostojících a všiml si nesmírné úlevy, jež se zračila v jejich očích. Náhle jej Kulgan objal. "Dal jsi v sázku svůj život, abys toto šílenství ukončil. Je to i tvé vítězství."

Pag neřekl nic a po chvíli ustoupil od svého bývalého mistra. "Byl to Macros, kdo ukončil tuto válku. Vrátil se?"

"Ne, jenom ty. A hned, jak ses tu objevil, obě hole zmizely. Po Macrosovi tu nezbylo vůbec nic."

Pug potřásl hlavou a zaplašil lehkou závrať. "Co teď?"

Meecham se ohlédl přes rameno. "Možná by ses měl připojit k Lyamovi. Zdá se, že je tam nějaký rozruch."

Laurie s Kulganem Puga doprovodili, neboť byl stále zesláblý po přestálé zkoušce. Kráčeli k místu, kde se shromáždili Lyam, Arutha, Kasumi a šlechtici z Království. Přes bitevní pole přicházeli elfové a trpaslíci, následovaní severními královskými oddíly.

Pug byl překvapen přítomností staršího syna lorda Shinzawaie, domníval se, že se vrátil na Kelewan. Díval se na jeho sklíčenou postavu. Kasumi tam stál bez přilbice a meče s hlavou skloněnou, takže si Puga nevšiml.

Pug obrátil svou pozornost k elfům a trpaslíkům. V jejich čele šli čtyři vůdci. Dva z nich Pug poznal, Dolgana a Calina. Dalšího trpaslíka nikdy předtím neviděl. Když předstoupili před prince, Pug si s údivem uvědomil, že vysoký válečník v bílozlaté zbroji je jeho druh z dětství. Tomasova proměna mu vyrazila dech. Z jeho přítele vyrostla vysoká bytost připomínající elfa.

Lyam byl příliš vyčerpaný, než aby byl schopen hněvu. Pohlédl na vojvodu Elvandaru a tiše se otázel: "Co tě přimělo k takovému činu, Tomasi?"

Elfí princ-choť odpověděl: "Tsurané tasili zbraně, Lyame. Chystali se napadnout váš přístřešek. Copak jsi je neviděl?"

Navzdory únavě Lyam pozvedl hlas. "Viděl jsem jen váš hromadný útok na mírové setkání. Nevšiml jsem si v tsuranském táboře žádné nepřítomnosti."

Kasumi zvedl hlavu. "Vaše Výsosti, přísahám, že jsme tasili zbraně až poté, co se na nás tito vrhli." Ukázal na Tomasovo vojsko.

Lyam se znovu podíval na Tomase. "Neposlal jsem snad zprávu o tom, že se připravuje podpis smlouvy o míru?"

"Ba," odvětil Dolgan. "Byl jsem u toho, když čaroděj přinesl váš vzkaz."

"Čaroděj?" zvolal Lyam. Otočil se a křikl: "Laurie! Chci si s tebou promluvit."

Laurie vystoupil dopředu a ozval se: "Výsosti?"

"Donesl jsi mou zprávu královně elfů, jak jsem tě o to žádal?"

"Na mou čest. Mluvil jsem s královnou osobně."

Tomas se zahleděl Lyamovi zpřímá do očí. Pak vzdorně trhl hlavou a prohlásil: "A já přísahám, že jsem toho muže nikdy neviděl. Macros nám přišel povědět o tom, že Tsurané chystají zradu."

Kulgan s Pugem vstoupili do hovoru. "Vaše Výsosti," promluvil Kulgan, "jestliže v tom má prsty čaroděj - ostatně jako ve všem ostatním, jak se zdá - pak možná bude nejlepší vyřešit vše v klidu."

Lyam stále plál zlobou, ale Arutha se ozval: "Nechme to být. Můžeme si vše vyjasnit, až se vrátíme do tábora."

Lyam krátce pokývl. "Vrátíme se do ležení." Následník trůnu se obrátil k Brucalovi a nařídil: "Připrav doprovod pro zajatce a přiveď je do tábora." Pak se ohlédl po Tomasovi a dodal: "Ty přijď také do mého stanu. Musíme si mnohé

vysvětlit." Tomas souhlasil, ačkoliv se mu ta vyhlídka příliš nezamlouvala. Lyam zvolal: "Vracíme se do tábora. Vydejte rozkazy."

Královští důstojníci se rozjeli ke svým jednotkám a udělili jim pokyny. Tomas se otočil a uviděl před sebou cizince. Hleděl do usmívající se tváře a Dolgan zavrtěl hlavou. "Jsi slepý, chlapče? Nepoznáváš snad svého dávného přítele?" Tomas se díval na znaveného mága, který se k němu blížil. "Pugu?" vydechl tiše. Napráhl paže a objal svého ztraceného a znovu nalezeného bratra. "Pugu!"

Stáli tiše naproti sobě jako ostrůvek klidu v moři spěchajících vojáků a oba měli slzy v očích. Kulgan položil ruce na ramena obou mladých mužů. "Pojďte, musíme se vrátit. Máme o čem mluvit a, díky bohům, máme na to nyní i dostatek času."

Táborem se nesly zvuky mohutné oslavy. Po více než devíti letech vojáci z Království konečně mohli klidně spát bez obav, že zítra budou zranění nebo zabiti v boji, a nyní i beze strachu, že se nepřítel vrátí. Kolem táborových ohňů zněly písňe a odevšad se ozýval smích. Většina z nich teď nemyslela na to, že někteří leží ve stanech ranění, ošetřováni kněžími, a že někteří se nedožili dnešního dne, aby zakusili chuť vítězství. Vojáci se radovali z přítomnosti a dobře věděli, že na oplakávání mrtvých druhů bude dost času v příštích letech. Nyní se plnými doušky vpíjeli do života. V Lyamově přístřešku nepanovalo tak bujaré veselí. Kulgan na zpáteční cestě hodně přemýšlel o posledních událostech. V době, kdy mág seskočil z koně před hlavním stanem, měl už poskládaný hrubý náčrt toho, co se přihodilo. Předložil svou verzi shromážděným a nyní byl téměř u konce.

"Zdá se tedy," rozkládal Kulgan, "že Macros zamýšlel trhlinu uzavřít. Všechno nasvědčuje tomu, že ke svému záměru využil nás všech."

Lyam seděl mezi Antthou a otcem Tullym. "Přesto stále nechápu, co jej vedlo k takovému strašnému činu. V dnešní bitvě bylo zmařeno přes dva tisíce životů."

Pug se do toho vložil: "Předpokládám, že odpovědi na tuto a další otázky najdeme na jeho ostrově. Do té doby si myslím, že nemá smysl snažit se to uhadnout."

Lyam si povzdechl. Obrátil se na Tomase. "Konečně jsem přesvědčen, že jsi jednal v dobré víře. Jsem tomu opravdu rád. Bylo by těžké si představit, že jsi zodpovědný za dnešní řez."

Tomas pozvedl kalich vína a usrkl z něj. "Jsem rovněž potěšen, že nemáme důvod ke sváru. Ale cítím se osklivě zneužitý."

"Jako my všichni," ozvali se Dolgan s Harthornem jako jeden trpaslík.

Calin poznamenal: "Je zřejmé, že jsme se stali součástí jakési Macrosovy partie. Snad je to tak, jak říká Pug, a my nalezneme pravdu na Čarodějově ostrově. Jsem však znechucen tímto krveprolitím."

Lyam se ohlédl na Kasumiho, který seděl strnule na svém místě, oči upřené do prázdna, a zdálo se, že nevnímá nic z toho, co se kolem něj děje. "Kasumi," oslovil jej Lyam, "co mám udělat s tebou a s tvými muži?"

Kasumiho zrak se při vyslovení jeho jména zaostřil. Odpověděl: "Vaše Výsosti, něco vím o vašich způsobech, neboť Laurie mě mnohému naučil. Ale stále jsem Tsuranem. V naší zemi by důstojníci byli popraveni a vojáci zotročeni. Nemohu vám tedy poradit. Nevím, jak obvykle zacházíte s válečnými zajatci."

Jeho hlas zněl nevýrazně, prost jakýchkoliv emocí. Lyam chtěl něco říci, ale Pug jej umlčel pokynem ruky. Mág měl něco na srdci. "Kasumi?"

"Ano, Ctihodný?" Tomase důstojné oslovení překvapilo, ale zůstal potichu. Měli dosud s Pugem čas jen na povrchní výměnu nejdůležitějších událostí.

"Co bys udělal, kdyby ses princi Lyamovi nevzdal?"

"Bojovali bychom do posledního dechu, Ctihodný."

Pug přikývl. "Rozumím. Pak jsi tedy zodpovědný za záchranu téměř čtyř tisíc životů svých mužů? A tisíce dalších královských vojáků?"

Kasumiho výraz změkkl a odhalil tak potupu, kterou mladý Tsuran cítil. "Byl jsem mezi vašimi lidmi, Ctihodný. Snad jsem zapomněl na své tsuranské vychování. Přinesl jsem svému domu hanbu. Až se princ zbaví mých mužů, požádám o svolení vzít si život, ačkoliv by to pro mne byla nezasloužená čest."

Brucal i ostatní byli jeho projevem otřeseni. Lyam na sobě nedal nic znát, prostě jen řekl: "Nevysloužil sis žádnou pohanu. Ztratil jsi důvod posílat své muže na smrt, když byla trhlina zničena."

Kasumi pokrčil rameny. "Jsme takoví."

Lyam prohlásil. "Už ne. Toto je nyní váš nový domov, jiný nemáte. Podle toho, co Pug s Kulganem řekli o trhlínách, není pravděpodobné, že byste se kdy vrátili na Kelewan. Zůstanete zde a je mým přáním, abychom z toho měli všichni prospěch."

V Kasumiho očích zablikala jiskřička naděje. Dědic koruny se obrátil k lordu Brucalovi a zeptal se: "Můj vévodo z Yabonu, co soudíš o tsuranských vojácích?"

Starý vévoda se usmál. "Jsou to jedni z nejlepších, jaké jsem kdy viděl." Kasumi pocítil při jeho pochvalě záchvěv pýchy. "Zuřivostí se vyrovnají Temnému bratrstvu, ale jsou šlechetnější; jsou stejně poslušní jako keshanští psi vojáci a mají výdrž natalských strážců. Celkově jsou to bez nadsázky výteční vojáci."

"Pomohlo by takové vojsko při obraně našich neustále ohrožovaných severních hranic?"

Brucal se znovu usmál. "LaMutská posádka byla během války nejvíce zasažena. Jejich pomoc by byla v LaMutu nedocenitelná."

Hrabě z LaMutu souhlasil s vévodou. Lyam se opět podíval na Kasumiho. "Trval bys stále na tom, že si vezmeš život, kdyby tví muži zůstali svobodní a sloužili jako vojáci?"

Syn Shinzawaie se podívil: "Jak by bylo něco takového možné, Vaše Výsosti?"

"Pokud ty a tví lidé budete přísahat věrnost a oddanost koruně, umístím vás pod velení hraběte z LaMutu. Budete svobodnými občany Království a budete mít za úkol chránit naši severní hranici před nájezdy nepřátel, přebývajících na Severních pláních."

Kasumi seděl tiše, neboť nevěděl, co má na to říci. Laurie se před něj postavil a naléhal: "To není žádná hanba." Náhle se Kasumimu rozhostila v obličeji nesmírná úleva. "Přijímám a věřím, že i mí muži budou souhlasit." Odmlčel se a pak dodal: "Přišli jsme jako císařova čestná stráž. Podle toho, co jsem tady slyšel, jsme byli zneužití tím čarodějem stejně jako vy. Nechci, aby se v této záležitosti prolévala další krev. Děkuji, Vaše Výsosti."

Lord Vandros se ozval: "Myslím, že hodnost rytíře-kapitána bude pro velitele téměř čtyř tisíc vojáků správná. Souhlasíte, vévodo?" Brucal přisvědčil a Vandros dodal: "Pojďte, kapitáne, měli bychom si promluvit o vašich nových úkolech."

Kasumi vstal, uklonil se Lyamovi a odešel s hrabětem z LaMutu. Arutha se dotkl bratrova ramene. Lyam otočil hlavu k němu a princ prohlásil: "Dost už bylo státních záležitostí. Je čas oslavit konec války."

Lyam se usmál. "To je pravda." Obrátil se na Puga. "Mágu, běž a přiveď svou roztomilou ženu a hodného syna. Chci tu mít něco, co mi připomene domov a rodinu."

Tomas pohlédl nevěřicně na Puga. "Ženu? Syna? Co to má znamenat?"

Pug se rozesmál. "Máme si toho tolik co vyprávět. Sedneme si spolu, až dojdou pro svou rodinu."

Došel do svého stanu, kde právě Katala vyprávěla Williamovi pohádku. Oba vyskočili a hnali se k němu, protože jej od jeho návratu ještě neviděli. Poslal jen vojáka se vzkazem, že je v pořádku, ale má mnoho práce u prince.

"Katalo, Lyam si přeje, aby ses k nám připojila na večeři."

William zatahal Puga za kutnu. "Já chci jít taky, tatínku."

Pug vzal syna do náručí. "To víš, že ano, Williame."

Oslava ve stanu sice nebyla tak bujará jako ta, která se odehrávala venku, ale přesto se přítomní dobře bavili Laurieho baladami a veselili se při pomýšlení, že konečně nadešel vytoužený čas míru. Jídlo bylo stejné jako dřív, ale chutnalo najednou lépe. Velké množství vína rovněž přispělo k jejich povznesené náladě.

Lyam seděl s pohárem vína v dlaních. Ostatní ve stanu byli ponořeni v tichých rozhovorech. Následník byl lehce přio opilý, ale nikdo se nad tím nepozastavil, neboť v posledních měsících mnoho vytrpěl. Kulgan, Tully a Arutha, kteří jej znali nejlépe, věděli, že myslí na svého otce, jenž by tu s nimi dnes seděl, nebýt tsuranského šípu. Kvůli břemeni války a později i následnictví neměl Lyam doposud příležitost truchlit nad odchodem otce jako Arutha. Teprve nyní pocítil plnou tíži oné ztráty.

Tully povstal. Hlasitě řekl: "Jsem unavený, Vaše Výsosti. Mohu se, s vaším svolením, vzdálit?"

Lyam se na starého učitele usmál. "Ale jistě. Dobrou noc, Tully."

Ostatní kněze rychle následovali a nechali dědice o samotě. Před stanem si navzájem popřáli dobrou noc. Laurie, Kulgan, Meecham a trpaslíci odešli a nechali Puga s rodinou ve společnosti Calina a Tomase.

Dávni přátelé strávili celý večer vyprávěním událostí posledních devíti let. Oba byli stejně udiveni příběhem toho druhého. Pug vyjádřil zájem o magii Dračích vládců, stejně jako před ním Kulgan. Projevili přání navštívit jednu dračí sluj. Dolgan souhlasil, že je doprovodí, pokud budou chtít tuto cestu podniknout.

Nyní se hřejivý pocit znovuoobnoveného přátelství rozléval v duších obou mladých mužů. Byli si vědomi toho, že to již nikdy nebude stejné jako dřív, neboť oba prošli významným přerodem. Nešlo jen o dračí zbroj a černou kutnu, ale významnou součástí změny byla i přítomnost Williama a Kataly.

Katale připadali elfové a trpaslíci úchvatní - William byl unesen vším, a trpaslíky obzvlášť. Nyní spal v matčině náruči. Co se Tomase týče, nevěděla, co si má myslet. V mnoha ohledech připomínal Calina, ale přesto vypadal jako ostatní muži v ležení.

Tomas si prohlížel spícího chlapce. "Je podobný své matce, ale přebývá v něm malý ďáblík, který ve mně vyvolává vzpomínky na hochy, jehož jsem znával."

Pug se při jeho slovech usmál. "Doufám, že jeho život bude podstatně klidnější."

Arutha vyšel ze stanu svého bratra a připojil se k nim. Stál vedle chlapců, s nimiž jel tak dávno k Mac Mordainově šachtě. "Možná bych to neměl říkat, ale před mnoha lety - když jste poprvé přijeli navštívit mého otce, Caline - jsem zaslechl rozhovor dvou kluků, kteří vyšplhali na vůz se slámou a prali se tam."

Tomas s Pugem se na Aruthu nechápavě podívali. "Vy si to nepamatujete, že?" zeptal se Arutha. "Světlovlasý hubený hoch seděl na prsou toho menšího a sliboval, že se jednoho dne stane slavným válečníkem, který bude vítán v Elvandaru."

Pug a Tomas se tomu zasmáli. "Vzpomínám si," pokýval Pug hlavou.

"A ten druhý říkal, že se stane největším mágem v Království."

Katala poznamenala: "Snad se Williamovi také splní jeho sny."

Arutha se usmál a v očích mu zahořel rošťácký plamínek. "Pak jej musíš bedlivě sledovat. Než usnul, dlouho jsme si povídali a on mi prozradil, že až bude velký, chce být trpaslíkem." Všichni se rozesmáli, kromě Kataly, která pohlédla na svého syna s obavami, ale potom se připojila k všeobecnému veselí.

Arutha a Calin se rozloučili a Tomas prohlásil: "Půjdu také do postele."

Pug se zeptal: "Pojedeš s námi do Rillanonu?"

"Ne, nemohu. Chci být se svou paní. Ale až se dítě narodí, musíte nás navštívit, protože se budou konat velké oslavy."

Slíbili, že přijedou. Tomas řekl: "Ráno se vydáme na cestu domů. Trpaslíci se vrátí do svých vísek, neboť je tam čeka mnoho práce. Byli příliš dlouho odloučení od svých rodin. A kolují pověsti, že když teď mají Tholinovo kladivo, jmenují Dolgana králem Západu." Ztišil hlas a dodal: "Ačkoliv můj starý přítel kladivo nejspíš použije na prvního

trpaslíka, který se o tom v jeho přítomnosti zmíní." Položil Pugovi ruku na rameno. "Je dobře, že jsme to oba přestáli. Nezapomněl jsem na tebe ani v časech, kdy jsem byl nejvíce zasažen podivným běsněním."

Pug odvětil: "Ani já jsem na tebe nikdy nezapomněl, Tomasi."

"Až odhalíte tu záhadu na Čarodějově ostrově, pošleš mi zprávu?"

Pug mu to příslibil. Objali se a rozloučili. Tomas byl na odchodu, ale zastavil se a otočil. V očích mu plápolaly chlapecké jiskřičky. "Stejně bych chtěl být u toho, až se znovu setkáš s Carline, a za tebou bude stát tvá žena a syn."

Pug se zarděl, neboť očekával toto shledání se smíšenými pocity. Zamával Tomasovi, a když se obrátil, všiml si, že jej Katala pozoruje s pátravým výrazem v obličeji. Pečlivě odměřeným tónem se jej zeptala: "Kdo je Carline?"

Lyam vzhlédl, když Arutha vstoupil do velitelského stanu. Mladší z bratrů prohlásil: "Domnívám se, že by sis měl odpočinout. Jsi vyčerpaný."

"Jenom rozvažuji, Arutho. Neměl jsem na to mnoho času a chci si uspořádat myšlenky." Jeho hlas zněl unaveně a rozrušeně.

Arutha se posadil vedle svého bratra. "Co tě trápí?"

"Myslím na tuhle válku, na otce, na tebe, na" - na mysl mu vytanul Martin - "jiné věci... Arutho, nevím, jestli se mohu stát králem."

Arutha povytáhl obočí. "Řekl bych, že nemáš na vybranou, Lyame. Budeš králem a měl by sis na to zvyknout."

"Mohu odmítnout korunu ve prospěch svého bratra," odpověděl Lyam pomalu. "Stejně jako se jí vzdal Erland ve prospěch Rodrica."

"A co z toho také vzešlo. Pokud chceš občanskou válku, jsi na nejlepší cestě. Království si nemůže dovolit připustit debaty ve Shromáždění lordů. Je zapotřebí vyčistit mnoho ran mezi Západem a Východem. A Bas-Tyra je stále na svobodě."

Lyam si povzdechl. "Byl bys lepší král, Arutho."

Arutha se zasmál. "Já? Ani trochu mě netěší vyhlídka na to, že se stanu princem Krondoru. Podívej, Lyame, když jsme byli malí, záviděl jsem ti, že si tak snadno dokážeš získat přízeň. Lidé tě vždy měli raději než mne. Pak jsem vyrostl a pochopil jsem, že to není tak, že by mě neměli rádi. Máš v sobě prostě něco, co v lidech budí důvěru a lásku. To je pro krále dobrá vlastnost. Nikdy jsem ti nezáviděl, že budeš po otci vévodou, ani ti nezávidím královskou korunu. Kdysi jsem si myslel, že bych po válce mohl trochu cestovat, ale teď to není možné, protože musím vládnout v Krondoru. Takže se nepokoušej svalit na mě další břímě celého Království. Nepřijmu je."

"Přesto by z tebe byl lepší král." Lyam zachytil Aruthův pohled, a vydržel jej.

Arutha se zamračil a pak si bratra nedůvěřivě změřil. "Možná. Ale ty budeš králem a předpokládám, že jím nějaký čas zůstaneš." Vstal a protáhl se. "Jdu spát. Byl to dlouhý a náročný den." Když už byl u vchodu, dodal: "Nezatěžuj se tím přespíliš, Lyame. Budeš vládnout dobře. Caldric se stane tvým rádcem, i ostatní, Kulgan, Tully a Pug. Povedeš nás v dobách přestavby."

Lyam jej ještě zadržel. "Arutho, než odejdeš..." Arutha čekal, až se Lyam vyjádří. "Přál bych si, abys jel s Kulganem a s Pugem na Čarodějův ostrov. Už jsi tam jednou byl a... chtěl bych znát tvůj názor na to, co tam naleznete." Aruthu to rozladilo a chystal se vymluvit. Lyam jej přerušil: "Vím, že bys raději zamířil rovnou do Krondoru, ale zdrží tě to jen o pár dní. Mezi mým příjezdem do Rillanonu a korunovací bude dvanáctidenní odklad, takže budeš mít dost času se ke mně připojit."

Arutha se znovu začínal bránit, ale pak na to s uštěpačným úsměvem přistoupil. "Věř v sebe, Lyame. Pokud nepřijmu korunu, je to na tobě." Vyšel ze stanu a cestou si povzdechl: "Nemáme jiného bratra, který by mohl přednést svůj nárok."

Lyam osaměl a nepřítomně usrkával ze svého poháru. S těžkým vzdechem si pomyslel: "Jednoho máme, Arutho, a nechť mi bohové poradí, co mám dělat."

Kapitola patnáctá

ODKAZ

Lod' spustila kotvu. Posádka připevnila plachty a část námořníků chystala člun k přistání. Meecham pozoroval přípravu dlouhého člunu. Mágové dychtivě očekávali návštěvu Macrosova hradu, neboť měli víc otázek než ostatní. Arutha byl rovněž zvědav poté, co se podvolil bratrovu přání a připojil se k oběma mágům na cestě k ostrovu. Také neměl mnoho chuti zúčastnit se dlouhého pohřebního procesí, jež se vydalo z Ylithu téhož dne, kdy vypluli. Ukryl své hoře nad mrtvým otcem hluboko v nitru a rozhodl se, že se s ním vypořádá, až na to bude čas. Laurie zůstal s Kasumim, aby mu pomohl při začlenění tsuranských vojáků do laMutského vojska. Měl se k nim připojit později v Rillanonu.

Lyam s urozenými pány plul do Krondoru na lodi, na jejíž palubě byly přepravovány ostatky Borrice a Rodrica. Chystali se vyzvednout Anitu a Carline. Všichni společně pak měli vyprovodit zesnulé k místu jejich posledního odpočinku a uložit je do hrobky, v níž byli pohřbeni jejich předkové. Po předepsaném smutku trvajícím podle tradice dvanáct dní bude Lyam korunován na krále. V té době se již shromáždí v Rillanonu všichni, kteří mají být přítomni korunovací. Pug a Kulgan budou mít dost času, aby splnili své poslání a vrátili se do hlavního města.

Člun byl konečně připraven a Arutha, Pug a Kulgan se připojili k Meechamovi. Nasedli do člunu a ten byl spuštěn na vodu. Šest strážných se chopilo vesel.

Námořníkům se velmi ulevilo, když se dozvěděli, že nemusí vystoupit na pevninu, protože navzdory mágova ujištění se Čarodějova ostrova báli.

Člun najel na mělčinu a vojáci vyskočili, aby jej vytáhli na souš. Pasážeri vystoupili a Arutha se rozhlédl kolem. "Zdá se, že se tu od naší poslední návštěvy nic nezměnilo."

Kulgan se protáhl, prostory na lodi byly stísněné a jeho mohutné tělo cestou trpělo. Užíval si slastného pocitu pevně země pod nohama. "Byl bych překvapen, kdyby tomu bylo jinak. Troufám si tvrdit, že Macros patří k těm, kteří udržují své panství v pořádku."

Arutha se otočil a rozkázal. "Vás šest zůstane zde. Zaslechnete-li naše volání, pospíchejte za námi." Po těchto slovech se princ pustil vzhůru do kopce a ostatní jej mlčky následovali. Došli k místu, kde se cesta rozdělovala, a Arutha své jednání vysvětlil: "Přicházíme jako hosté. Myslím, že bude lépe nechat vojáky dole, abychom nepřipomínali útočníky."

Kulgan na to neodpověděl, byl příliš zaměstnán pozorováním hradu, k němuž se blížili. Podivné modré světlo, které viděli posledně, se v okně vysoké věže neobjevilo. Hrad vypadal opuštěně, nepohnul se v něm ani vlasek. Padací most byl spuštěný a brána s vysokými sloupy po stranách otevřená. Meecham poznamenal: "Alespoň nemusíme vzít hrad útokem."

Když došli k začátku padacího mostu, zastavili se. Hrad se před nimi vypínal jako skála, jeho vysoké hradby a špičaté věže působily hrozivě. Byl vystavěn z tmavého kamene, který doposud nikde jinde nespátřili. Kolem velkého oblouku nad mostem byly rozmístěny sochy a rytiny neznámých stvoření, jež upírala své zraky na příchozí. Rohaté okřídlené příšery hřadovaly ve všech výčnících. Byly tak mistrně vyvedené, že vypadaly, jako kdyby živí tvorové zkameněli v jediném okamžiku.

Družina vstoupila na most a přešla nad hlubokou průrvou, jež oddělovala hrad od samotného ostrova. Meecham se podíval dolů a všiml si, že skalní stěna štěrbinou dosahuje až k úrovni moře a na jejím dně se převalují vlny. "Je to lepší nápad než většina příkopů, které jsem dosud viděl. Každý by se dvakrát rozmyslel, než by se sem vydal, kdyby na něj stříleli z hradeb lučištníci."

Došli na nádvoří a rozhlédli se, jako kdyby čekali, že se v některých z mnoha dveří někdo objeví. Nezahlédli však živou duši, přestože kamenné desky, jimiž bylo nádvoří vydlážděno, byly udržované a nedávno čistě zametené.

Uplynul nějaký čas a stále nikdo nepřicházel. Pug navrhl: "Řekl bych, že to, co hledáme, nalezneme v pevnosti."

Ostatní přikývli a následovali jej k širokému schodišti vedoucímu k hlavní bráně. Jakmile vstoupili na první schod, veliké dveře nad nimi se začaly otvírat. V nich stála postava zahalená temnotou. Chvilku trvalo, než se obě křídla rozevřela dokořán, a postava vykročila do slunečního světla.

Meecham měl v tom okamžiku bez rozmyšlení meč v ruce, protože stvoření před nimi vypadalo jako goblin. Krátce si jej prohlédl, a potom svou zbraň opět schoval; tvor neučinil nic, co by je mohlo ohrozit, prostě stál a čekal na ně na vrcholku schodiště.

Byl vyšší než průměrný goblin, dosahoval téměř Meechamovy výšky. Jeho čelu vévodily silné nadočnicové oblouky a tvář byla zdůrazněna velkýmnosem, celkově však měl jemnější rysy než goblini. Dvě černé zářivé oči je sledovaly při výstupu vzhůru. Když přišli až k němu, stvoření se na ně zazubilo. Jeho hlavu pokrývala záplava hustých černých vlasů a pleť měla lehce nazelenalý nádech. Vzpřímeným postojem však připomínal spíše člověka než goblina, neboť ti chodili shrbení, s rukama volně svěšenými před tělem. Oblečen byl v dobře šité tunice a kalhotách, obojí jasně zelené barvy. Na nohou měl ke kolenům vysoké, naleštěné černé boty.

Tvor se ozval: "Vítejte, pánové, vítejte. Jsem Gathis a mám tu čest být po dobu nepřítomnosti svého mistra vaším hostitelem." Při řeči špatně vyslovoval sykavky.

Kulgan se zeptal: "Tvůj mistr je Macros Černý?"

"Zajisté. Je tomu tak odjakživa. Prosím, pojdte dál."

Gathis doprovázel čtyři muže do velké vstupní haly.

Tam se zastavili a hosté se rozhlíželi kolem sebe. Nebýt toho, že v sále nebyli přítomni lidé a na stěnách nevisely prapory, vypadalo to tu jako v hradu Crydee.

"Můj pán zanechal podrobné pokyny pro vaši návštěvu, poučil mne o všem, co bylo možno předvídat, takže jsem si dovolil připravit hrad pro váš příjezd. Přejete si malé občerstvení? Jídlo i víno je připraveno."

Kulgan zavrtěl hlavou. Nevěděl jistě, co je to za tvora, ale necítil se nejlépe v přítomnosti někoho, kdo připomínal služebníka Temného bratrstva. "Macros říkal, že by tu měl být pro nás vzkaz. Chtěl bych jej vidět."

Gathis se maličko uklonil. "Jak si přejete. Prosím, pojdte se mnou."

Vedl je dlouhými chodbami ke schodišti, které se spirálovitě vinulo vzhůru do vysoké věže. Vystoupili po něm a zakrátko se ocitli před zamčenými dveřmi. "Můj pán tvrdil, že budete schopni tyto dveře otevřít. Pokud se vám to nepodaří, jste vetřelci a já mám s vámi krutě naložit."

Meecham se při těchto slovech chopil své zbraně, ale Pug jej zadržel. "Teď, když je trhlina uzavřena, ztratil jsem polovinu své moci, ale na toto snad mě síly stačí."

Pug soustředil svou vůli k odemčení branky. Namísto obvyklého zvuku cvaknutí zámku se však začala měnit sama struktura dveří. Dřevo jako by zkapalnělo, přelévало se a vzdouvalo, aby přetvořilo svůj povrch. V několika okamžicích se ve dveřích objevila tvář lehce připomínající Macrose. Byla velmi věrná a zdálo se, že spí. Pak se její oční víčka otevřela a čtyři muži spatřili, že oči pod nimi jsou živé, s černými panenkami uprostřed lesklého bělma. Ústa se pohnula a ozval se hluboký zvukový hlas, který se bezvadnou tsuranštinou zeptal: "Jaká je první povinnost?"

Bez rozmyslu Pug odpověděl: "Sloužit Říši."

Obličej se rozplynul, a když po něm na hladkém povrchu nezbylo ani památky, dveře se otevřely. Muži vstoupili dovnitř. Nacházeli se v Macrosově pracovně, velké místnosti, jež se rozprostírala v nejvyšší části věže.

Gathis se ozval: "Mám tedy tu čest uvítat mistry Kulgana, Puga a Meechama?" Prohlížel si chvíli čtvrtého člena skupiny. "A vy musíte být princ Arutha?" Když přikývli, pokračoval: "Můj pán nevěděl určitě, zda Vaše Výsost

přijede, avšak považoval to za pravděpodobné. O přítomnosti ostatních tří gentlemanů nepochyboval." Mávnutím ruky ukázal na komnatu. "Vše, co zde vidíte, je vám k dispozici. Pokud mě omluvíte, vrátím se za chvíli se vzkazem pro vás a nějakým občerstvením."

Gathis odešel a všichni čtyři si prohlíželi místnost. Kromě jediné prázdné stěny, u které donedávna očividně stála knihovna, byl celý pokoj obklopen policemi, které sahaly až k vysokému stropu. Každá přihrádka se prohýbala pod tíhou knih a svítků, které na ní byly nakupeny. Pug s Kulganem byli ohromeni při pohledu na takové bohatství. Téměř se svíjeli nerozhodností, kde začít s průzkumem.

Arutha vyřešil tuto potíž tím, že přistoupil k polici, na níž ležel velký pergamenový svitek ovázaný červenou stužkou. Vzal jej do rukou a položil na kulatý stůl uprostřed studovny. Rozbalil jej a po pergamentu se rozlilo sluneční světlo, které sem vniklo jediným velkým oknem.

Kulgan přistoupil ke stolku, aby se podíval, co Arutha našel. "To je mapa Midkemie!"

Pug s Meechamem se postavili naproti Kulganovi a Aruthovi. "Ale jaká mapa!" zvolal princ Arutha. "Nikdy jsem takovou neviděl." Jeho prst spočinul na velkém kontinentu uprostřed. "Podívejte! Tady je Království." Napříč pevninou, jež na mapě představovala pouze malou část, byla napsána slova Ostrovní království. Pod tím se rozprostírala dlouhá hranice s Velkou Keshí. Jižně od této říše se nacházely jednotlivé státy Keshanské konfederace. "Pokud je mi známo," vydechl Kulgan, "jen málo lidí z Království se kdy vydalo na cestu do Konfederace. O jejich národech víme jen zprostředkovaně od Velké Keshe a pouze několik odvážných kapitánů navštívilo tamní přístavy. Neznáme ani názvy těchto států, natož abychom o nich něco věděli."

Pug poznamenal: "Teď se o našem světě dozvíme hodně. Podívejte se, jak malou část pevniny zabírá naše Království." Ukazoval na rozlehlou tundru na sever od Království, označenou jako Severní pláně, a na nedozírnou pevninu sahající daleko za Keshanskou konfederaci. Celý kontinent nesl název Triagia. Kulgan nadhodil: "Zdá se, že naše Midkemie je podstatně větší, než jsme si dokázali představit." Bloudil prstem po dalších světadílech, Winetu a Novindu. Na každém byla vyznačena města a hranice států. Na dvou místech se táhly dlouhé řetězce ostrovů, na nichž se rovněž nacházelo mnoho měst. Kulgan pokýval hlavou. "Existují pověsti o kupcích z dalekých zemí, kteří se objevili v přístavech Keshanské konfederace nebo obchodovali s piráty z Ostrovů zapadajícího slunce. Ale vždy se mělo za to, že jsou to jen pohádky. Není divu, že jsme o těch místech nikdy neslyšeli. Jenom velmi odvážný kapitán by řídil svou loď k tak vzdálenému cíli."

Gathis se vrátil do místnosti a přerušil jejich rozhovor. Nesl podnos s konvicí a čtyřmi poháry. "Můj pán mi kladl na srdce, abych se o vás po dobu vaší návštěvy staral co nejlépe. Řekl, že zde můžete zůstat tak dlouho, jak si jen budete přát." Položil tác na stůl a nalil jim víno. Potom ze své tuniky vyňal svitek a podal jej Kulganovi. "Nařídil mi, abych vám předal toto. Teď se vzdám, ale až mne budete potřebovat, stačí prostě vyslovit mé jméno a já se rychle vrátím." Lehce se uklonil a vyšel z pokoje.

Kulgan si prohlížel svitek. Nesl černou pečeť s vytlačeným písmenem M. Rozlomil ji a rozvinul pergamen. Přečetl si prvních několik vět, pak vzhlédl k ostatním a řekl: "Posaďme se k tomu."

Pug sroloval velkou mapu a odložil ji na stranu. Pak se vrátil ke stolu, kde již byli tři jeho společníci usazeni. Odtáhl židli, sedl si a čekal, až začne Kulgan číst. Kulgan pomalu pokýval hlavou. "Poslouchejte," ozval se a jal se předčítat. "Mágům Kulganovi a Pugovi s pozdravením. Předpokládám jsem některé vaše otázky a vypracoval jsem odpovědi, jak nejlépe jsem dovedl. Obávám se, že si položíte i další, které vám zodpovědět nemohu, neboť jistě věci smím vědět pouze já. Nejsem tím, koho Tsurané nazývají Ctihodným, ačkoliv jsem jejich svět při několika příležitostech navštívil, jak Pug ví. Má magie je i pro mne záhadou a vymyká se vašemu chápání v termínech vyšší a nižší cesty. Snad postačí, když řeknu, že kráčím po mnoha takových stezkách.

Sám na sebe pohlížím jako na služebníka božího, ač tento úsudek možná pramení z mé marnivosti. Ale ať je pravda jakákoliv, cestoval jsem na mnoho světů a vykonal mnoho skutků.

O svém předešlém životě toho nemohu říci mnoho. Nepocházím z tohoto světa, narodil jsem se v zemi vzdálené v čase i prostoru. Není nepodobná vaší zemi, ale v lecčems by vám připadala podivná.

Jsem starší, než bych byl ochoten připustit, jsem velmi starý dokonce i podle elfích měřítek. Nemám tušení, z jakého důvodu žiji již celé věky, ač lidé, ze kterých pocházím, jsou smrtelní jako vy. Možná je to tak, že když jsem pronikl do umění magie, nevědomky jsem si tím způsobil tuto téměř-nesmrtelnost. Nebo je to snad dar - či prokletí - bohů.

Od chvíle, kdy jsem se stal čarodějem, je mi dáno znát vlastní budoucnost tak, jako si ostatní pamatují minulost. Nikdy jsem neustoupil před tím, co mne čekalo, i když jsem si to častokrát přál. Sloužil jsem slavným králům i obyčejným poddaným. Bydlel jsem v největších městech i nejhudších chatrčích. Často jsem pochopil důvody své účasti, někdy ne, ale vždy jsem sledoval předurčenou dráhu, která se přede mnou vinula."

Kulgan se na okamžik od dopisu odtrhl. "To vysvětluje skutečnost, že toho tolik věděl." Znovu se ponořil do listu.

"Ze všech mých úkolů bylo uzavření trhliny nejtěžší. Nikdy předtím jsem nepocítil tak silné nutkání ze své cesty ustoupit. Nikdy předtím jsem nebyl zodpovědný za zmar tolika životů a truchlím pro ně víc, než si dokážete představit. Ale až budete soudit mou 'zradu', zvažte i mou situaci.

Nedokázal bych trhlínu uzavřít bez Pugovy pomoci. Válka musela pokračovat po celý čas, kdy se na Kelewanu učil svému oboru. Ač byla cena obrovská, zamyslete se nad přínosem. Nyní žije na Midkemii mág, který provozuje vyšší umění zašlapané do prachu dějin válkami Chaosu. Teprve v daleké budoucnosti bude možno docenit tuto skutečnost, ale já se domnívám, že prospěch pro celý tento svět bude nemalý.

K uzavření trhliny v okamžiku, kdy mír byl na dosah ruky, mohu říci jen tolik, že to bylo životně důležité. Tsuranští Ctihodní zapomněli, že trhliny přitahují pozornost Nepřítele." Kulgan překvapeně vzhlédl. "Nepřítel? Pugu, tady se píše o něčem, co je třeba vysvětlit."

Pug jim v rychlosti vypověděl vše, co mu bylo známo o bájném Nepříteli. Arutha se podívoval: "Může tak strašná věc

opravdu existovat?"

Pug přisvědčil. "Není pochyb o tom, že kdysi existovala. A dokážu si představit, že toto vtělení moci stále někde přebývá. Přesto však je hrozba Nepřítele to poslední vysvětlení Macrosových činů, které by mne napadlo. Nikdo ze Shromáždění o ničem takovém ani nesnil. Je to neuvěřitelné."

Kulgan se vrátil ke čtení dopisu. "Jsou pro něj jako strážní světlo, vábí tuto lítou bytost přes propast prostoru i času. Je možné, že by trvalo léta, než by se zde ukázal, ale jakmile by přišel, veškerá síla vašeho světa by byla vystavena přetěžké zkoušce a patrně by nestačila k jeho vyhnání z Midkemie. Trhlina musela být uzavřena. Pohnutky, kvůli nimž bylo nutné ji zničit i za cenu tolika životů, by vám měly být zřejmé."

Pug Kulgana přerušil. "Co tím míní, 'měly být zřejmé'?"

Kulgan odpověděl: "Jak to vypadá, Macros měl lidskou povahu dobře prostudovanou. Podařilo by se mu přesvědčit krále a císaře, aby nechali průrvu zavřít, když z propojení dvou světů mohli tolik získat? Snad ano, snad ne, ale v každém případě by jeho snahu podrývalo pokušení nechat ji otevřenou 'ještě chvilku'. Myslím, že to věděl, a byl si jistý, že nemá jinou volbu." Kulgan se po těchto slovech znovu začel do svitku. "Co se bude dít dál, to nemohu říci. Mé vidění budoucnosti končí s výbuchem trhliny. Nevím, zda to bude konečně má poslední hodina, anebo počátek nové epochy mého bytí. Za předpokladu, že byste se stali svědky mé smrti, rozhodl jsem se k následujícímu. Celá moje práce je, až na malé výjimky, shromážděna v této komnatě. Využijte mého bádání k prohloubení vašich znalostí vyššího i nižšího umění. Je mým přáním, abyste si vzali všechny knihy, svitky i tabulky a naložili s nimi, jak nejlépe dokážete. V Království nastává nová éra magie a já chci, aby plody mé práce přinesly užitek všem. Tento nový věk kladu do vašich rukou."

Podepsán je 'Macros'."

Kulgan položil svitek na stůl. Pug jim prozradil: "Jedna z posledních věcí, o kterou mě žádal, bylo přání, abychom na něj vzpomínali vlídně."

Chvilí byli všichni tiše a pak Kulgan zvolal: "Gathisi!"

V několika vteřinách se tvor objevil ve dveřích. "Ano, mistře Kulgane?"

"Viš, co je obsaženo v tomto listu?"

"Ano, mistře Kulgane. Můj pán mi udělil velmi podrobné pokyny. Ujistil se, že známe všechny jeho požadavky."

"Známe?" podivil se Arutha.

Gathis se usmál a znovu tak odhalil silné zuby. "Jsem pouze jedním z mnoha služebníků svého pána. Ostatní mají nařizeno skrývat se před vašimi zraky, neboť můj pán se obával, že jejich přítomnost by ve vás mohla budit nedůvěru. Můj pán neměl lidské předsudky, a měl ve zvyku hodnotit každou bytost podle jejich zásluh."

"Kdo přesně jsi?" zajímalo Puga.

"Pocházím z rodu blízkého goblinům, jako jsou elfové příbuzní Temnému bratrstvu. Jsme velmi starý národ, který kromě několika jedinců zmizel dávno předtím, než se lidé usídlili kolem Hořkého moře. Ty, kdo zbyli, sem přivedl Macros. Já jsem poslední z nich."

Kulgan si tvora prohlížel. Navzdory jeho vzhledu v něm bylo něco přitažlivého. "Co budeš dělat dál?"

"Počkám zde na návrat svého pána a budu zatím udržovat jeho dům."

"Ty věříš, že se vrátí?" zeptal se Pug.

"Je to pravděpodobné. Zítra, za rok nebo za století. Na tom nesejde. Bude tu pro něj vše připraveno."

"A co když už nežije?" chtěl vědět Arutha.

"V tom případě zestárnu a zemřu v očekávání jeho. Ale nemyslím si to. Sloužím Černému již velmi dlouho. Mezi námi je něco... jakési pouto. Kdyby byl mrtev, domnívám se, že bych to poznal. Spíš je jen... nepřítomen. A i kdyby byl mrtev, mohl by se vrátit. Čas pro mého pána není totéž jako pro ostatní živé tvory. Budu čekat."

Pug se nad tím zamyslel. "Musí být dozajista největším mistrem magie."

Gathisův úsměv se rozšířil. "Kdyby to slyšel, smál by se, pane. Vždy si stěžoval, že je tolik věcí k učení a tak málo času. A to prosím říkal muž, který žil déle, než je možno spočítat."

Kulgan se zvedl ze svého křesla a povzdechl si. "Budeme muset přivést muže, aby odnesli všechny tyto svazky na loď."

Gathis na něj pohlédl. "Nedělejte si starosti, mistře. Až zde budete hotovi, vraťte se na svůj koráb. Nechte na pláži uvázané dva čluny. Za úsvitu dalšího dne najdete všechno na palubě zabalené pro přepravu."

Kulgan přikývl. "Výborně. Pak bychom měli ihned začít se sepisováním seznamu, než se s knihami pohne."

Gathis přistoupil k polici a vrátil se se svítkem v ruce. "Předpokládám jsem tuto potřebu, mistře. Připravil jsem soupis všech shromážděných děl."

Kulgan rozvinul pergamen a začal číst názvy knih. Jeho oči se rozšířily. "Poslouchejte," zvolal rozechvěle. "Je tu opis Vitalusových Předpokladů přeměny hmoty." Pokračoval v prohlížení seznamu a vykulil oči ještě víc. "A Spandricovo Bádání o čase. Mělo se za to, že tato díla zmizela před sto lety!" Rozhlédl se po ostatních s údivem vepsaným ve tváři. "A stovky svazků s Macrosovým jménem. To je nepředstavitelné bohatství."

Gathis lehce sklonil hlavu. "Jsem potěšen vaším zájmem, mistře."

Kulgan začal žádat o tyto dvě knihy, které si chtěl vzít ihned s sebou, ale Arutha jej přerušil. "Počkej, Kulgane. Jakmile jednou začneš, budeme tě muset odsud odvléci spoutaného. Vrátime se nyní na loď a počkáme, až bude vše na palubě. Musíme brzy odplout."

Kulgan vypadal jako dítě, kterému právě sebrali cukrátko. Arutha, Pug i Meecham se jeho zkroušenému výrazu zachechtali. Pug prohlásil: "Není důvod, abychom tu dál setrvali. Budeme mít celá léta na prostudování toho všeho, ale až bude po korunovaci. Podívej se kolem sebe, Kulgane. Copak chceš všechno vstřebat jedním dechem?"

Kulgan se zatvářil odevzdaně. "No tak dobrá."

Pug přelétl očima knihy. "Jen si pomysli! Univerzita pro studia magie s Macrosovou knihovnou."

Kulgan se rozzářil. "Já bych málem zapomněl na vévodův odkaz. Místo pro studium. Žáci se už nebudou učit od jednoho mistra, ale od mnoha. S tímto dědictvím a tvým učením, Pugu, to bude báječný začátek."

Arutha netrpělivě naléhal: "Tak pojďte, jestli chcete nějak začít. Bude se korunovat nový král, a čím déle se tu budete potloukat, tím spíš se tu zapomenete."

Kulgan se podíval, jako kdyby někdo napadl jeho dobré jméno. "No tak si vezmu jen pár věcí, abych měl na lodi co číst - pokud ovšem nic nenamítáte?"

Arutha zvedl smířlivě ruce. "Cokoliv chceš," souhlasil s nešťastným úsměvem. "Ale, prosím, ne víc, než uveze náš člun."

Kulgan se usmál a nálada mu viditelně stoupla. "Ujednáno." Otočil se ke Gathisovi. "Přinesl bys mi prosím ty dva tituly, o kterých jsem se zmínil?"

Gathis mu podal dva staré a osahané svazky. Kulgana to překvapilo, ale Gathis řekl: "Myslel jsem si, že byste mohli dosáhnout takové dohody, a vyňal jsem je z police, zatímco jste se domlouvali."

Kulgan přešel ke dveřím a potřásl přitom hlavou, neboť si prohlížel knihy, které držel v ruce. Ostatní vykročili za ním a Gathis za nimi zavřel. Doprovodil je na nádvoří a u dveří do pevnosti jim popřál šťastnou plavbu.

Když za nimi zaklapla velká vrata, Meecham poznamenal: "Za každou otázku, kterou tenhle Macros zodpověděl, vyvolal pět nových."

Kulgan přisvědčil. "To máš tedy pravdu, starý příteli. Možná získáme další odpovědi z jeho poznámek a prací. Možná taky ne, ale třeba je to tak v pořádku."

Kapitola šestnáctá ROZKVĚT

Rillanon byl slavnostně naladěný. Ve všech oknech a na každé věži se ve větru vesele třepetaly vlajky a girlandy letních květů nahradily černý flór, který až do včerejška oznamoval čas smutku za zesnulého krále a jeho bratrance Borrice. Nyní se chystala korunovace nového krále a lid se znova radoval. Obyvatelé Rillanonu neznali Lyama příliš dobře, ale byl hezký a měl srdečný úsměv, čímž si získal jejich srdce. Veřejnost nabyla pocitu, že po letech Rodricovy zamračené vlády opět vyšlo nad Královstvím slunce.

Jen málo poddaných si uvědomovalo, že městem prochází značný počet královských strážců, pátrajících po známkách přítomnosti Guy du Bas-Tyrových vyzvědačů a případných nájemných vrahů. A ještě méně si jich všimlo prostě oděných mužů, kteří se přitočili ke každé skupince debatující o novém králi, aby si poslechli, co se mezi lidmi povídá. Arutha pobídl svého koně ke klusu směrem k paláci a nechal Puga, Meechama a Kulgana za zády. Proklínal osud, jenž jej zdržel déle než týden. Pouhé tři dny cesty od Krondoru uvízli v bezvětrí a cesta do Saladoru byla nesnesitelně pomalá. Bylo poledne a kněží Ishapu již nesli městem korunu pro nového krále. Za necelé tři hodiny stanou před trůnem a Lyam převezme vládu.

Princ dorazil k paláci a výkřiky stráží se rozlehly prostorným nádvořím. "Princ Arutha přijel!"

Arutha předal otěže pážeti a spěchal po schodišti do paláce. Jakmile se přiblížil k hlavní bráně, vyběhla mu naproti Anita. Zářivě se usmívala. "Ach," vykřikla, "jsem tak ráda, že tě opět vidím!"

Oplatil jí úsměv a řekl: "Také jsem rád, že se setkáváme. Musím se připravit na obřad. Kde je Lyam?"

"Ukryl se v královské hrobce. Vzkazuje ti, že za ním máš ihned přijít." V jejím hlase zaznělo znepokojení. "Děje se něco zvláštního, ale nikdo neví, co by to mohlo být. Od včerejší večere mluvil s Lyamem jedině Martin Dlouhý Luk, a když jsem ho potkala, měl ten nejpodivnější výraz, jaký jsem kdy viděla."

Arutha se zasmál. "Martin se odjakživa tváří podivně. Pojď, půjdeme se podívat za Lyamem."

Anitě se nelíbilo, že přehlédl její varování. "Ne, jdi sám; tak to Lyam nařídil. Kromě toho se musím převléci k ceremonii. Ale, Arutho, ve vzduchu je něco velmi neobvyklého."

Aruthova nálada se po jejích slovech změnila. Anita takové věci dokázala dobře vycítit. "No dobrá. Stejně musím počkat, než mi přinesou věci z lodi. Promluvím s Lyamem, a až se záhada vyřeší, připojím se k tobě na obřadu."

"Dobře."

"Kde je Carline?"

"Zmatkuje a pobíhá po celém paláci. Řeknu jí, že jsi přijel."

Políbila jej na tvář a kvapně jej opustila. Arutha nebyl v kobce, kde spočívaly ostatky jeho předků, už od svého dětství. Tehdy přijel do Rillanonu na Rodricovu korunovaci. Požádal páže, aby jej tam zavedlo, a následoval chlapce spleť chodeb.

Palác za dlouhé věky prošel mnoha úpravami. Přistavovala se nová křídla a části zničené ohněm, zemětřesením či válkou byly nahrazeny novými, ale samotný střed rozlehlé budovy, starobylá pevnost, zůstal zachován. Jedinou známkou toho, že vstoupili do původních sálů, byly tmavé kamenné stěny ohlazené plynutím času. Dva vojáci stáli na stráž před dveřmi s rytinou erbu rodu conDoinů, lvem s korunkou, třímajícím ve spárech meč. Páže ohlásilo: "Princ Arutha," a strážní otevřeli dveře. Arutha vešel do malého předsálí, z něhož vedly dlouhé schody do podzemí. Scházel po schodech osvětlených jasně planoucími loučemi. Kamenné stěny byly začázené pokryté tenkým černým povlakem sazí. Arutha sestoupil až dolů a stanul před těžkými klenutými dveřmi. Po obou stranách se tyčily sochy dávných králů. Napravo stála vysoká postava Dannise conDoina, prvního krále Rillanonu, který zde vládl před sedmi sty lety. Nalevo pak vypodobnění Delonga, jediného z vládců, jenž si vysloužil přízvisko Veliký za to, že se přeplavil přes moře, podrobil si Bas-Tyru a rozšířil tak Království na pevninu. Ten žil asi dvě stě padesát let po Dannisovi.

Arutha minul sochy svých předchůdců a vkročil do hrobky. Procházel mezi kostmi praotců, uloženými ve zdech a na mohutných katafalcích. Dlouhé katakomby byly lemovány ostatky králů a královen, princů a princezen, ničemů a darebáků i světců a učenců. Na nejvzdálenějším konci pak spatřil Lyama, sedícího vedle podstavce s kamennou rakví jejich otce. Do víka rakve byla vytesána Borricova podobizna a vypadalo to, jako by zesnulý vévoda z Crydee jen spal. Arutha se blížil pomalu, neboť Lyam se zdál být hluboce zamyšlen. Následník trůnu však vzhledl a prohlásil: "Bál jsem se, že přijdeš pozdě."

"To já také. Měli jsme mizerné počasí a cesta ubíhala pomalu, ale jsme zde všichni. Teď mi však pověz, co se tu přihodilo. Anita mi prozradila, že jsi tady byl zavřený celou noc a že se děje něco tajemného. Co je to?"

"Velmi mnoho jsem nad tím přemýšlel, Arutho. Celé Království se to dozví za několik hodin, ale chtěl jsem, abys viděl, co jsem učinil, a dříve než ostatní si poslechl, co musím říct."

"Anita povídala, že tu za tebou byl dnes ráno Martin. Tak mi to už konečně vysvětlí."

Lyam ustoupil na stranu a ukázal na otcův katafalk. V kameni hrobky bylo dlátem vepsáno:

ZDE LEŽÍ BORRIC, TŘETÍ VÉVODA Z CRYDEE
MANŽEL CATHERINY
OTEC MARTINA, LYAMA, ARUTHY A CARLINE

Aruthovy rty se pohnuly, ale nevyšel z nich ani hlásek. Chvilí jen kroutil hlavou a pak se zeptal: "Co je toto za ztřeštěnost?"

Lyam se postavil mezi Aruthu a obraz jejich otce. "Žádná ztřeštěnost, Arutho. Otec se přiznal k Martinovi na smrtelném loži. Je to náš bratr. Je nejstarší."

Aruthova tvář se zkřivila zlostí. "Proč jsi mi to neřekl?" Nasadil žalující tón: "Jakým právem jsi mi tuto skutečnost zatajil?"

Lyam zvýšil hlas: "Všichni, kdo to věděli, byli vázáni přísahou mlčení. Nemohl jsem riskovat, že se to někdo dozví, dokud nebyl stvrzen mír. Mohli jsme ztratit příliš mnoho."

Arutha obešel svého bratra a nevěřícně zíral na nápis. "Všechno nyní dává smysl. Martinovo vyloučení z Volby. Způsob, jakým se otec neustále zajímal o jeho kroky. Jeho svoboda přicházet a odcházet, jak se mu zachtělo." V Aruthových slovech zazněla hořkost. "Ale proč právě teď? Proč to otec oznámil po tolika letech zapírání?"

Lyam se pokusil Aruthu utěšit. "Poskládal jsem si dohromady vše, co jsem se dozvěděl od Kulgana a Tullyho. Kromě těch dvou o tom nikdo nevěděl, dokonce ani Fannon. Když byl otec první rok vévodou, navštívil Brucala. Zapomněl se s hezkou služkou a počal Martina. Trvalo pět let, než se o tom dozvěděl. Mezitím již odjel do Rillanonu, poznal matku a oženil se s ní. Martin byl svou matkou odložen u brány Silbanského opatství, kde se jej ujali mniši. Teprve potom se o něm otec doslechl. Rozhodl se, že jej zanechá v jejich péči.

Pak jsem se narodil já, a v otcí se probudily výčitky svědomí, že má syna, kterého ani neviděl. Když mi bylo šest, Martin byl připraven k Volbě. Otec zařídil, aby přišel do Crydee, ale nedokázal se k němu přiznat ze strachu, že by zostudil matku."

"A proč tedy teď?"

Lyam se zahleděl na vyrytou tvář svého otce. "Kdo ví, co proběhne myslí muže v okamžicích před smrtí? Snad cítil vinu, snad smysl pro čest. Ale ať je to jakkoliv, přiznal se k Martinovi coby otec a Brucal je toho svědkem."

Do Aruthova hlasu se opět přimísil hněv. "Nyní se však musíme s tímto šílenstvím vypořádat bez ohledu na to, z jakých důvodů je otec rozpoutal." Ostře si Lyama změřil. "Co řekl, když jsi ho vzal sem dolů a ukázal mu toto?"

Lyam odvrátil zrak, jako by jej bolelo, jak musel bratrovi odpovědět. "Stál tiše a viděl jsem, že pláče. Nakonec prohlásil: 'Jsem mu vděčný, že ti to řekl.' Arutho, on to věděl." Lyam uchopil sourozence za paži. "Celé roky si otec myslel, že se o svůj původ nezajímá, a on to věděl. A nikdy se nepokusil toho využít ve vlastní prospěch."

Aruthova zlost ustoupila. "Řekl ještě něco?"

"Jen 'Děkuji, Lyame', a pak odešel."

Arutha chvíli přecházel sem a tam a potom pohlédl na Lyama. "Martin je skvělý člověk, jeden z nejlepších, které znám. Byl bych ten první, kdo by uznal jeho zásluhy. Ale toto prohlášení! Bohové dobří, víš, co jsi učinil?"

"Jsem za své jednání zodpovědný."

"Všechno, co jsme za ta léta získali, jsi položil na vážky, Lyame. Máme bojovat s ctižádostivými východními lordy, kteří se mohou postavit na Martinovu stranu? Skončili jsme snad jednu válku jen proto, abychom začali další?"

"Nebudou žádné sváry."

Arutha se zastavil a jeho oči se zúžily. "Co tím myslíš? Slíbil Martin, že nepřednese svůj nárok na korunu?"

"Ne. Rozhodl jsem se, že se proti němu nepostavím, pokud korunu přijme."

Arutha zůstal stát jako opařený a ohromeně se díval na svého bratra. Poprvé pochopil Lyamovy strašlivé pochybnosti, o kterých mluvil, když hovořili o korunovaci. "Ty nechceš být králem," obvinil jej.

Lyam se hoře zasmál. "Žádný rozumný člověk by nechtěl. Ty sám jsi řekl totéž, bratře. Nevím, zda se hodím pro to, abych nesl břímě panování. Ale vše je nyní v mých rukách. Pokud Martin bude ochoten stát se králem, potvrdím jeho práva."

"Jeho práva! Královský pečetní prsten byl před většinou urozených pánů nasazen na tvůj prsteník. Nejsi Erland, který se vzdal nároku ve prospěch syna svého bratra, protože byl chorý a následník nebyl určen. Ale tebe Rodric jmenoval dědicem trůnu!"

Lyam sklonil hlavu. "Prohlášení o mém nástupnictví je neplatné, Arutho. Rodric mě jmenoval svým následníkem jako 'nejstaršího z rodu conDoinů', a tím já nejsem. Martin však ano."

"Nádherný právní obrat, Lyame, ale bohužel může přinést našemu Království zkázu! Jestli Martin přednese svůj nárok, kněží Ishapu rozlomí korunu a podstoupí celou záležitost Shromáždění lordů. Dokonce i když je Guy na útěku, je tu nejméně deset vévodů, množství hrabat a zástupy baronů, kteří by s chutí podržili krk svému sousedovi, jen aby bylo Shromáždění svoláno. Polovina panství v Království bude pak vyměněna za hlasy pro Guye. To bude pěkná maškaráda.

Pokud přijmeš korunu, Bas-Tyra nebude moci udělat vůbec nic. Ale podpoříš-li Martina, mnozí jeho vládu odmítnou. Celá ta věc uvízne na mrtvém bodě, a to je přesně to, co Guy potřebuje. Vsadím všechno, co mám, že je v tomto okamžiku tady ve městě a spřádá své intriky, aby to tak dopadlo. Jestli se východní lordi vzepřou, Guy vyleze na světlo a mnozí se postaví pod jeho prapor."

Lyam se zdál být bratrovým naléháním zahlcen. "Neumím předpovědět, co se stane. Ale vím, že nemohu jednat jinak." Arutha nebyl dalek svého bratra udeřit. "Možná že jsi zatížen otcovým dědictvím smyslu pro čest rodiny, ale my ostatní se budeme muset vypořádat se zabíjením! Pro slitování boží, Lyame, co si myslíš, že se stane, jestliže se nějaký bezejmenný lovec posadí na trůn conDoina jen proto, že se náš otec spustil před téměř čtyřiceti lety s pěknou služičkou?! Rozpoutá se občanská válka!"

Lyam byl neoblomný. "Kdyby naše postavení bylo obrácené, okradl bys Martina o jeho právo?"

Arutha se náhle zklidnil. Pohlédl na bratra s nepokrytým údivem. "Bohové! Ty se cítíš vinen za to, že otec celý život Martina zapíral, nemám pravdu?" Udělal krok vzad, jako by si chtěl Lyama prohlédnout z většího odstupu. "Kdybych byl na tvém místě, nejspíš bych Martinovo právo zpochybnil. Co záleží po třiceti sedmi letech na několika dnech? Poté, co bych se stal králem a pevně seděl na svém trůnu, světil bych mu velení nad vojsky, jmenoval jej prvním rádcem, cokoliv, abych ulevil svému svědomí, ale ne dřív, než by bylo Království bezpečné. Nepřál bych si, aby Martin sehrál roli Borrice Prvního vůči Jonu Pokrytci, a udělal bych vše pro to, abych tomu zabránil."

Lyam si litostivě povzddechl. "Pak jsme ty a já naprosto odlišní, Arutho. Ještě v ležení jsem se ti svěřil, že mám dojem, že bys byl lepším králem než já. Snad máš pravdu, ale co se stalo, stalo se."

"Víš o tom Brucal?"

"Pouze my tři." Podíval se Aruthovi zpřímá do očí. "Jen synové našeho otce."

Arutha zrudl, pohněván touto poznámkou. "Nerad bych, abys mě špatně pochopil, Lyame. Mám Martina velice rád, ale jsou tu věci daleko důležitější než jakákoliv osobní pouta." Chvilku tiše uvažoval. "Pak je to tedy na Martinovi. Pokud jsi musel jednat tak, jak jsi jednal, je aspoň dobře, že jsi to nevyhlásil veřejně. Pokud Martin při korunovaci vystoupí, bude to pro všechny pořádný otřes. Zpravíme o tom naše spojence a připravíme se."

Arutha se vydal ke schodišti, ale po několika krocích se zastavil a obrátil se na svého bratra. "To, co jsi řekl, je dvousečné, Lyame. Možná právě proto, že nedokážeš Martinovi upřít jeho právo, bude z tebe lepší král. Ale přestože tě miluji nade vše, nedopustím, aby se kvůli sporům o korunu Království rozdělilo."

Lyam se již nedokázal déle se svým bratrem přit. V jeho slovech bylo slyšet vyčerpání a odevzdanost. "Co chceš dělat?"

"To, co musím. Zajistím, aby ti, kteří jsou nám oddáni, byli předem uvědomeni. Bude-li nutno bojovat, ať máme výhodu překvapení." Na okamžik se odmlčel a pak dodal: "Chovám k Martinovi vřelou náklonnost, Lyame, a chci, abys to věděl. Jako chlapec jsem s ním chodil na lov, a má nemalý podíl na záchraně Anity před Guyovými slídily, což mu do smrti zůstane dlužen. V jiné době a na jiném místě bych jej s radostí přijal jako svého bratra. Ale pokud by to mělo vést ke krveprolití, bez okolků jej probodnu."

Arutha opustil hrobku. Lyam osaměl a pocítil mrazivý dotek věků, které na něj dotíraly svou tíží.

Pug hleděl z okna a vzpomínal. Ze zamyšlení jej vytrhla Katala, která k němu přistoupila. "Vypadáš nádherně," pochválil svou ženu. Byla oděna v překrásných temně rudých šatech se zlatými výšivkami kolem výstřihu a na rukávech. "Ani nejurozenější vévodkyně se ti nevyrovnají."

Usmála se jeho lichterákům. "Děkuji ti, muži." Zatočila se, aby předvedla svou róbu. "Vévoda Caldric je opravdový kouzelník. Jak se jeho služebnictvu podařilo sehnat všechny tyto věci za pouhé dvě hodiny, je vskutku zázrak."

Poklepala rukou širokou sukni. "Musím se naučit tyhle těžké šaty nosit. Raději bych dala přednost krátké tóze, jakou jsem nosila doma." Pohládila látku. "Stejně jsou ale skvostné. A v tomhle tvém studeném světě mají své opodstatnění." Počasí se ochladilo, léto už bylo téměř u konce. Za necelé dva měsíce začne padat sníh.

"Počkej do zimy, Katalo. To teprve uvidíš, co je to chlad."

Z ložnice, která přiléhala k jejich komnatě, vyběhl William. "Mami, tati," křičel rozpustile. Na sobě měl tuniku a kalhoty jako malý šlechtic. Vyskočil do otcovy rozpražené náruče. "Kam jdete?" zeptal se udiveně.

Pug odpověděl: "Jdeme se podívat, jak z Lyama udělají krále, Williame. Až budeme pryč, musíš poslouchat chůvu a netrápit Fantuse."

Chlapec slíbil, že bude hodný, ale jeho potměšilý úsměv vypovídal o něčem jiném. Služka, která se měla o Williama starat, vstoupila a vzala Williama za ruku, aby jej odvedla do jeho pokoje.

Pug s Katalou opustili komnaty, které jim Caldric přidělil, a kráčeli směrem ke korunovačnímu sálu. Zabočili za roh, kde uviděli Laurieho, jak vychází ze své ložnice po boku s Kasumim, který vypadal velmi neklidný.

Laurie ožil, když je spatřil, a zvolal: "Ach, tady jste! Doufal jsem, že vás potkám dřív, než obřad začne."

Kasumi se Pugovi uklonil, přestože mág měl nyní na sobě místo černé kutny slušivou zrzavě hnědou tuniku a kalhoty. "Ctihodný," pozdravil jej bývalý Tsuran.

"To už je záležitost minulosti, Kasumi. Říkej mi, prosím, Pugu."

"Vám dvěma to tak sluší v nových šatech a uniformě," poznamenala Katala. Laurie si oblékl jásavě žlutou tuniku se zelenou vestou podle poslední módy a černé těsně padnoucí kamaše, zastrčené do vysokých bot. Kasumi dostal

stejnokroj rytíře-kapitána laMutské posádky, která sestávala z tmavozelené tuniky a kalhot a šedého tabardu s vlčí hlavou.

Minstrel se na ni usmál. "V tom zmatku posledních měsíců jsem dočista zapomněl, že mám u sebe malý poklad. Protože se mi nepodařilo vrátit drahokamy lordu Shinzawaiovi a jeho syn je odmítl přijmout, předpokládám, že mi podle práva náleží. Už se nemusím strachovat, jestli najdu nějakou vdovu s hostincem."

Pug se zajímal: "Kasumi, jak si vedou tví muži?"

"Celkem dobře, ačkoliv mezi nimi a vojáky z LaMutu stále vládne jisté napětí. Ale to se časem urovná. Týden poté, co jsme odjeli, jsme měli potyčku s Bratrstvem. Jsou to dobří bojovníci, ale zahnali jsme je. Všichni muži z LaMutu i Tsurané to společně oslavovali. Začali jsme dobře."

Ve skutečnosti to bylo víc než pouhá potyčka. Zpráva o bitvě se dostala až do Rillanonu. Temní bratři a jejich spojenci goblini podnikli nájezd na Yabon a zneškodnili jednu z pohraničních posádek, oslabenou válkou. Tsurané se obrátili z pochodu do Zúnu, vyrazili na sever a posádku osvobodili. Tsurané bojovali jako lvi, aby zachránili své bývalé nepřátele před hordami goblinů, a zahnali útočníky zpátky do hor.

Laurie mrkl na Puga. "Naši tsuranští přátelé se stali tak trochu hrdiny a byli vřele uvítáni, když se objevili zde v Rillanonu." Obyvatelé města jim připravili srdečné přijetí. Protože byli vzdáleni válečnému utrpení, necítili k bývalým rivalům nenávist ani strach. Ve Svobodných městech, v Yabonu nebo podél Vzdáleného pobřeží by bylo něco takového nemyslitelné, alespoň zatím. "Rekl bych, že Kasumiho muži jsou tím poněkud zaskočení."

"To je pravda," souhlasil Kasumi. "Doma bychom se toho nikdy nenadáli, ale tady..."

"Přesto se zdá," pokračoval Laurie, "že neztrácíte čas. Ti muži si rychle oblíbili královské víno i pivo, a dokonce se jim podařilo překonat odpor k vysokým ženám."

Kasumi odvrátil zrak s rozpačitým úsměvem. Laurie jim prozradil: "Náš čilý rytíř-kapitán byl minulý týden na návštěvě v jedné z bohatých kupeckých rodin, která má zájem rozšířit obchody se Západem. Od té doby byl často viděn ve společnosti dcery jistého obchodníka."

Katala se zasmála a Pug se usmál nad Kasumiho rozpaky. Mág podotkl: "Byl vždycky bystrým studentem."

Kasumi sklonil hlavu a po tvářích se mu rozlil ruměnc. Na rtech mu však pohrával široký úsměv. "Přesto není lehké si zvyknout, že vaše krajaneky mají takovou volnost. Teď teprve chápu, proč jste vy dva tak paličatí. Museli jste se to naučit od svých matek."

Laurieho pozornost upoutala blížící se postava. Pug si v jeho tváři všiml naprostého okouzlení. Mág se otočil a spatřil nádhernou mladou ženu přicházející k nim v doprovodu stráží. Poznal v té dámě Carline a údivem otevřel ústa. Vyrostla do krásy, jak slibovalo její dívčí vzezření. Přistoupila k nim a mávnutím ruky propustila stráž. V zelených šatech a s tiárou vpletenou do tmavých vlasů vypadala jako královna.

"Mistře mágu," oslovila Puga, "nepozdravíš svou starou přítelkyni?"

Pug se před princeznou uklonil a Kasumi s Lauriem rovněž. Katala udělala pukrle, jak ji to naučila jedna služebná. Pug odpověděl: "Princezno, lichotíte mi tím, že si pamatujete prostého chlapce z pevnosti."

Carline se usmála a modré oči jí zářily. "Ach, Pugu... nikdy jsi nebyl prostým chlapcem." Podívala se za něj na Katalu.

"To je tvá žena?" Pug přisvědčil a představil je. Princezna políbila Katalu na tvář slovy: "Má drahá, slyšela jsem, že jste roztomilá, ale popis, který mi dal můj bratr, zaostával za skutečností."

Katala odvětila: "Vaše Výsost je velmi laskavá."

Kasumiho opět přepadl neklid, ale Laurie nemohl od mladé ženy v zeleném odtrhnout oči. Katala jej musela uchopit za paži, aby poslouchal, co mu říká. "Laurie, provedl bys mě a Kasumiho palácem, než obřad začne?"

Laurie se široce usmál, poklonil se princezně a pustil se s Kasumim a Katalou dolů dlouhou chodbou. Pug s princeznou sledovali, jak se vzdalují.

Carline podotkla: "Tvoje paní je velmi vnímavá."

Pug se usmál. "Ano, je pozoruhodná."

Carline se na něj podívala s upřímným potěšením. "Výrozuměla jsem, že máš i syna."

"William. Je to malý čertík, ale náš poklad."

V Carlinině výrazu se mihl stín závisti. "Ráda bych jej poznala." Odmčela se a po chvíli dodala. "Jsi šťastný člověk."

"Jsem šťastný, Výsosti."

Zavěsila se do něj a pomalu kráčeli vedle sebe. "Proč tak obřadně, Pugu? Nebo bych tě snad měla oslovovat Milambere, jak mi vyprávěli, že jsi byl známý?"

Zachytil její úsměv a oplatil jej. "Někdy sám nevím, ale Pug mi zde připadá vhodnější." Zazubil se. "Zdá se, že ses na mě vypytovala."

Vesele ohrnula nosík. "Vždy jsi byl mým oblíbeným mágem."

Společně se rozesmáli. Po chvíli Pug zvažněl a řekl: "Je mi tak strašně líto, že tvůj otec odešel, Carline."

Její tvář se lehce zakabonila. "Lyam mi řekl, že jsi byl u něj v jeho posledních chvílích. Jsem ráda, že před svou smrtí viděl tvůj návrat domů. Víš, jak moc mu na tobě záleželo?"

Pug cítil dojetí. "Věnoval mi jméno, nemohl udělat víc, aby mi to dal najevo. Věděla's o tom?"

Rozzářila se. "Ano, Lyam mi o tom pověděl. Jsme teď tak trochu bratranec a sestřenice," řekla se smíchem. Pokračovali v procházce a Carline náhle promluvila velmi tiše. "Byl jsi má první láska, Pugu, ale nejen to, byl jsi vždy mým přítelem. A já jsem ráda, že je můj přítel zpátky."

Pug se zastavil a políbil ji zlehka na tvář. "I tvůj přítel je šťasten, že je zase doma."

Carline jej s mírným ruměncem na lících vedla k balkonu s malou zahrádkou. Vyšli do jasného slunečního světla a posadili se na kamennou lavici. Princezna si dlouze povzddechla. "Přála bych si, aby tu s námi mohli být i otec a Roland."

Pug se zahleděl do dálky. "Zpráva o Rolandově smrti mě velice zarmoutila."

Potřásla hlavou. "Ten blázen toho zažil za několik let víc než většina lidí za celý život. Mnoho skrýval za svým potrhým chováním, ale já si myslím, že by se z něj stal jeden z nejmoudřejších mužů, které jsem kdy poznala. Každou minutu svého bytí prožil naplno." Pug pozoroval její obličej a viděl, že hledí do minulosti. "Kdyby zůstal naživu, provdala bych se za něj. Předpokládám, že bychom spolu bez ustání válčili. Pugu, jak ten mě dokázal rozčilit. Ale na druhou stranu mě uměl i rozesmát. Naučil mě toho o životě hodně a já ve svém srdci navždy ponesu jeho památku."

"Těší mě, že ses vyrovnala s jejich ztrátou, Carline. Spousta let v otroctví i to, že jsem se stal mágem v cizím světě, mě hodně změnilo. Zdá se, že i ty jsi úplně jiná."

Prudce obrátila hlavu a zahleděla se mu do očí. "Neřekla bych, že ses tolik změnil, Pugu. Máš v sobě pořád něco z toho chlapce, který byl mou pozorností vyveden z míry."

Pug se zasmál. "Myslím, že máš pravdu. A v jistém ohledu jsi i ty stejná, alespoň v tom, že stále dokážeš mužům pořádně zamotat hlavu, pokud se dá Laurieho chování považovat za bernou minci."

Zářivě se na něj usmála a Pug pocítil slabé brnění, ozvěnu toho, co zažíval v její přítomnosti jako chlapec. Ale nyní mu to nepřinášelo žádnou nelibost, neboť věděl, že bude Carline vždy milovat, i když ne tak, jak si představoval před lety. Nepřitahovala jej k ní ani bouřlivá touha, ani pevné pouto, které se vytvořilo mezi ním a Katalou. To, co k ní cítil, byla náklonnost a přátelství.

Vrátila se k jeho poslední poznámce. "Ten krásný světlovlasý muž, který byl s tebou před chvílí? Kdo je to?"

Pug se významně usmál. "Podle všeho tvůj nejoddanější ctitel. Je to Laurie, trubadúr z Tyr-Sogu a svůdný uličník s neomezeným vtipem. Má vřelé srdce a chrabrého ducha. Je to můj věrný přítel. Někdy ti budu vyprávět, jak mě zachránil s nasazením vlastního života."

Carline naklonila hlavu na stranu. "Zdá se, že je to zajímavý chlapík." Pug si uvědomil, že ač byla teď starší, zakusila bolest a lépe se dokázala ovládat, v mnohém zůstala jako kdysi.

"Jednou jsem mu v žertu slíbil, že ti ho představím. Jsem si jistý, že nyní bude nanejvýš potěšen, když se bude smět Její Výsosti poklonit."

"Pak to tedy musíme nějak zařídit." Vstala. "Je mi líto, ale musím se jít přichystat na korunovaci. Každým okamžikem se rozezní zvony a přijdou kněží. Ještě se uvidíme, Pugu."

Pug se rovněž zvedl. "Budu se těšit, Carline."

Nabídl jí rámě. Vtom se za nimi ozval hlas: "Panoši Pugu, mohu s tebou mluvit?"

Oba se otočili a spatřili, že nedaleko od nich stojí v nejzazším koutě zahrady Martin Dlouhý Luk. Uklonil se princezně a Carline zvolala: "Mistře lovčí! Tady jsi. Od včerejška jsem tě neviděla."

Martin se maličko pousmál. "Potřeboval jsem být sám. Pokud mě taková nálada zastihla v Crydee, vrátil jsem se do lesů. Tady" - ukázal na poměrně velkou zahradu - "jsem musel vzít zavděk tímhle."

Podívala se na něj nechápavě, ale pokrčila jen rameny. "Nu, očekávám, že se ti podaří dostavit se na korunovaci. Nyní mě však omluvte, musím už jít." Přijala jejich zdvořilé rozloučení a odkvapila.

Martin se obrátil k Pugovi a promluvil: "Jsem rád, že se opět setkáváme, Pugu."

"Já také, Martine. Ze všech mých dávných přátel jsi poslední, s kým se shledávám. Nebýt toho, že jsem ještě neviděl ty, kteří zůstali v Crydee, byl by teď můj návrat domů úplný." Pug si všiml, že Martina cosi trápí. "Stalo se něco?"

Martin se zadíval přes zahradu na město a na moře za ním. "Lyam mi to už řekl, Pugu. Prý to víš také."

Pug okamžitě pochopil. "Byl jsem u toho, když tvůj otec umíral, Martine," prohlásil klidně.

Martin se mlčky vydal ke konci terasy, a když došel k nízké kamenné zídce, jež se táhla po celém obvodu zahrady, pevně ji sevřel rukama. "Můj otec," poznamenal hořce. "Kolik let jsem čekal, až mi poví: 'Martine, jsem tvůj otec.'"

Ztěžka polkl. "Nikdy jsem se nezajímal o dědictví a takové věci. Byl jsem jako vrchní lovčí spokojený. Jen kdyby mi to řekl."

Pug se zamyslel nad jeho poslední větou. "Martine, mnoho mužů dělá věci, kterých později litují. Pouze několika se dostane příležitosti své skutky napravit. Kdyby jej tsuranský šíp zabil na místě nebo kdyby se stalo cokoliv jiného, možná by neměl možnost učinit ani to málo."

"Já vím, ale je to slabá útěcha."

"Prozradil ti Lyam, jaká byla jeho poslední slova? Řekl: 'Martin je tvůj bratr. Zapřel jsem jej, Lyame. Je to dobrý člověk a já jej miluji.'"

Martinovi zbělely klouby, jak tiskl chladivé kameny. Tiše odpověděl: "Ne, to jsem nevěděl."

"Lord Borric byl složitý člověk, Martine. Byl jsem jen chlapec, když jsem ho znal, ale můžu o něm tvrdit jedno, neměl zlého ani nečestného ducha. Nechci předstírat, že chápu, proč jednal takovým způsobem, ale je jisté, že tě velmi miloval."

"Bylo to tak zamotané. On věděl, že je můj otec, a neměl ani tušení, že mi to matka svěřila. Všechno by bylo jiné, kdybych za ním šel a přihlásil se k němu."

"Jen bohové vědí, co bys tím způsobil." Natáhl se a dotkl se Martinovy paže. "Co na tom ale teď záleží? Lyam ti to řekl, což znamená, že se chystá zveřejnit tvé právo prvorozeného. Pokud by to již učinil, palác by byl vzhůru nohama. Jsi nejstarší a máš nárok na korunu. Víš, co uděláš?"

Martin si Puga chvíli prohlížel a pak nadhodil: "Mluvíš o tom dost nevzrušeně. Neděsí tě, že bych mohl přijmout vládu?"

Pug zavrtěl hlavou. "Nemohl's o tom slyšet, ale byl jsem mezi Tsuranuanny považován za jednoho z nejmocnějších mužů. Mé slovo bylo v jistém směru nad rozkaz kteréhokoliv krále. Domnívám se, že je mi známo, co dokáže moc a jaký druh lidí po ní prahne. Pochybuji, že máš takovou osobní ctižádost, pokud ses ovšem zcela nezměnil od doby, kdy jsem žil v Crydee. Přijmeš-li korunu, uděláš to jedině z důvodů, o kterých si myslíš, že jsou dobré. Možná je to jediný

způsob, jak odvrátit občanskou válku, protože usedneš-li na trůn, Lyam bude první, kdo ti bude přísahat oddanost. Měl by sis vše řádně promyslet a jednat podle svého nejlepšího svědomí. A pokud si oblékneš purpurový plášť, musíš udělat vše pro to, abys byl dobrým vládcem."

Martin byl ohromen. "Velmi ses změnil, panoši Pugu, víc, než bych čekal. Děkuji ti za tvou chápavost, ale řekl bych, že jsi jediný muž v Království, který tak o mně smýšlí."

"Ať je pravda, jaká chce, jsi synem svého otce, a já věřím, že jeho domu nepřineseš hanbu."

Martinův hlas opět zakalila hořkost. "Jsou taci, kteří mě samotného považují za hanbu otcova domu." Podíval se znovu na město a pak se otočil k Pugovi. "Kéž by byla má volba jednoduchá, ale i Lyam ví, že není. Přijmu-li korunu, mnozí se proti tomu postaví. Pokud se jí vzdám v Lyamův prospěch, mohou mě někteří využít jako výmluvy pro odmítnutí poslušnosti Lyamovi."

Jak jsou bohové nade mnou, Pugu, kdyby se mělo rozhodovat mezi Aruthou a mnou, nezaváhal bych ani na okamžik a přenechal vládu jemu. Ale Lyam? Neviděl jsem ho sedm let, během nichž se z něj stal někdo jiný. Je to muž zmítaný pochybnostmi. Bezesporně je schopným velitelem; ale králem? Děsí mě to pomyšlení, ale mám dojem, že bych byl lepším králem."

Pug tiše zopakoval: "Jak jsem již řekl, pokud vyhlásíš svůj nárok na trůn, budeš pro to mít podle svého dobrý důvod, povinnost vůči Království."

Martin sevřel pravou ruku v pěst a zvedl ji před obličej. "Kde končí povinnost a začíná ctižádost? Kde končí spravedlnost a začíná msta? Jeden hlas ve mně - hněvivý hlas - říká: 'Využij příležitosti a vytěž ze situace, co se dá, Martine. A proč ne, králi Martine?' A druhý hlas se zase ptá, zda by se otec zachoval stejně, kdyby věděl, že se budu muset jednoho dne stát králem. Ach, Pugu, co je mou povinností?"

"Takové věci musí každý řešit sám za sebe. Nemohu ti poskytnout radu."

Martin se opřel o zídku a zakryl si obličej rukama. "Pokud by ti to nevadilo, chtěl bych být chvíli sám."

Pug odešel a nechal utrpeného muže, aby přemýšlel nad osudem svým i osudem Království.

Pug našel Katalu s Lauriem a Kasunim, jak rozmlouvají s vévodou Brucalem a hrabětem Vandrosem. Když se k nim přiblížil, zaslechl vévodu, jak říká: "Tak budeme mít konečně svatbu, tenhle mladý váhavec" - ukázal na Vandrose - "mě požádal o ruku mé dcery. Snad se teď dočkám i vnoučat, než zemřu. Tady vidíte, co přináší přílišné otálení se sňatkem. Zestárnete dřív, než se ožení vaše děti -" Uviděl Puga a naklonil hlavu na stranu. "Mágu, tady jsi."

Katala se usmála, když spatřila svého manžela. "Bylo shledání s princeznou hezké?"

"Moc hezké."

Zaťukala mu na hrud' ukazováčkem a přikázala: "Až budeme sami, musíš mi zopakovat každé slovo, které jste si řekli." Ostatní se rozesmáli Pugovým rozpakům, ač si byl dobře vědom toho, že si z něj jeho žena dělá legraci.

Brucal vzdychl: "Ach, mágu, tvá ženuška je tak roztomilá, přál bych si, aby mi bylo znovu šedesát." Mrkl na Puga.

"Unesl bych ti ji, a na nic se neohlížel." Vzal Puga za paži a naklonil se ke Katala. "Pokud mi prominete, dámo, namísto toho ukradnu trochu času vašeho manžela."

Odvlekl Puga od překvapené skupinky, a když se ocitli mimo jejich doslech, zašeptal: "Mám špatné zprávy."

"Já vím."

"Lyam je blázen, šlechtný blázen." Zahleděl se do prázdna a jeho oči se zatáhly vzpomínkou. "Ale je to syn svého otce a vnuk svého děda a ti oba měli silný smysl pro čest." Starý zrak se opět vrátil do přítomnosti. "Přesto bych si přál, aby měl stejně vyvinutý i smysl pro povinnost." Ztišil hlas ještě víc a poradil Pugovi: "Hlídej si svou ženu a nehní se od ní ani na krok. Strážte v sále oblékají purpur a budou bránit krále do posledního dechu, ať se jím stane kdokoliv. Ale může tam nastat rušno. Mnozí východní lordi jsou vznětliví a jsou příliš zvyklí na to, že jejich malicherným přáním je vždy neprodleně vyhověno. Někteří z nich by mohli otevřít ústa a zjistit, že polykají ocel."

Moji a Vandrosovi muži jsou rozmístěni po celém paláci a Kasumiho Tsurané jsou nastoupeni na Lyamovu žádost venku. Východním pánům se to moc nelíbí, ale Lyam je následník, a oni nemohou nic namítat. S těmi, kteří stojí na naší straně, se můžeme zmocnit paláce a udržet jej. Šlechtici z Východu přišli o své vůdce, když se teď Bas-Tyra skrývá a Richard ze Saladoru je mrtev. Ale je jich tu dost a mají s sebou tolik 'čestných stráží', že by se ostrov mohl proměnit ve válečné pole, pokud by se jim podařilo opustit palác dřív, než bude jmenován nový král. Ale my palác udržíme. Žádný východní zrádce odsud neodejde, aby mohl s Černým Guyem sprádat úskoky. Každý z nich poklekne před jedním z bratrů, před tím, který si posadí na hlavu korunu."

Pug byl překvapen. "Ty tedy podpoříš Martina?"

Hlas starého Brucala zazněl ostře, ale stále šeptal. "Nikdo neuvrhne mé Království do víru občanské války, mágu. Ne dokud dýchám. Arutha a já jsme se dohodli. Ani jeden z nás z toho není nadšen, ale budeme postupovat tak, jak je zapotřebí. Pokud bude králem Martin, všichni se před ním skloní. Přijme-li korunu Lyam, Martin mu bude přísahat věrnost, jinak nevyjde z paláce živý. Pokud bude koruna rozlomena, dobydeme palác a nikdo jej neopustí dřív, než Shromáždění jmenuje jednoho ze sourozenců králem, i kdybychom v tom zpropadeném sále měli zůstat rok. Už jsme ve městě zatkli několik Guyových vyzvědačů. Je tady v Rillanonu, o tom není pochyb. I kdyby se jen hrstka šlechticů dostala ven předtím, než dosáhne Shromáždění shody, máme na krku občanskou válku." Udeřil pěstí do dlaně své druhé ruky. "Prokletá tradice. Zatímco tu mluvíme, kněží se blíží k paláci a každý krok je posouvá blíž k okamžiku volby. Kdyby jen Lyam začal jednat dřív a dal nám víc času, nebo kdyby raději nepodnikl nic. Kéž by se nám aspoň bylo podařilo uvěznit Gye. Chtěl bych si promluvit s Martinem, ale ten zmizel..."

"Já jsem s ním hovořil."

Brucalovy oči se zúžily. "Jaká je jeho nálada? Co chystá?"

"Trápí se, to si umíš představit. Dopadlo toho na něj tolik, a nemá čas se s tím vypořádat. Odjakživa věděl, kdo je jeho

otcem, a řekl bych, že byl odhodlán vzít si to tajemství s sebou do hrobu. Teď je však vržen přímo doprostřed všeho dění. Nemám tušení, co udělá, a myslím, že to neví ani on sám. Zřejmě se rozhodne až ve chvíli, kdy před něj kněží postaví korunu."

Brucal si promnul bradu. "Že to věděl a nepokusil se to využít ve vlastní prospěch, mu slouží ke cti. Ale už nemáme čas." Ukázal na skupinu lidí u hlavního vchodu do sálu. "Měl bys jít za svou ženou. Měj oči i uši otevřené, mágu, možná budeme potřebovat tvou pomoc."

Vrátili se k ostatním a Brucal odvedl Vandrose a Kasumiho dovnitř. Cestou si něco špitali. Než Katala stačila otevřít ústa, Laurie se zeptal: "Co se to děje? Když jsem vzal Katalu a Kasumiho na balkon, aby si prohlédli nádvoří z výšky, viděl jsem všude Kasumiho muže. Na chvíli jsem měl dojem, že válku vyhrála Říše. Nedostal jsem z něj však ani slovo."

Pug odpověděl: "Brucal si uvědomuje, že neprodleně uposlechnou Kasumiho rozkazů."

Katala se zajímala: "Co to znamená, drahý? Nějaké potíže?"

"Není čas na vysvětlování. Možná přednese svůj nárok na korunu víc než jeden muž. Drž se blízko Kasumiho, Laurie, a měj meč po ruce. Pokud se něco semele, přidej se k Aruthovi."

Laurie přikývl a v jeho tváři se objevil ponurý chápavý výraz. Vstoupil do sálu. Katala byla znepokojena. "Co William?"

"Je v bezpečí. Pokud nastanou potíže, vše se odehraje ve velkém sále, ne v křídlech pro hosty. Tam se přenese jen velký žal, až tohle skončí." Podle toho, jak se tvářila, bylo zřejmé, že jej zcela nepochopila, ale v tichosti jeho slova přijala. "Pojď, musíme zaujmout svá místa."

Spěchali do velkého sálu k čestnému místu v popředí. Když míjeli dav, který se přišel podívat na královu korunovaci, slyšeli vzrušený šum, jak se mezi dvořany šířily nejnovější klepy. Přišli až ke Kulganovi a tělnatý mág jim pokynul na pozdrav. Meecham čekal několik kroků za svým mistrem zády u zdi. Jeho oči sledovaly rozlehlou místnost, a především všechny, kdož se ocitli na délku meče od Kulgana. Pug zaznamenal, že jeho starý lovecký nůž s dlouhým ostřím je volně zasunut v otevřené pochvě. Možná nevěděl, co se tu odehrává, ale byl v každém okamžiku připraven chránit svého starého společníka.

Kulgan sykl. "Co se děje? Ještě před několika minutami tu byl klid. Teď to tady hučí jako ve včelím úlu."

Pug naklonil hlavu co nejbližší ke Kulganovu uchu a zašeptal: "Martin možná vyhlásí svůj nárok na korunu."

Kulgan se upřímně ulekl. "Bohové dobří! To se celý dvůr chytí za nos." Rozhlédl se a zjistil, že většina urozených se již shromáždila v korunovačním sále. Se smutným povzdechem dodal: "Je příliš pozdě na to, abychom něco udělali. Musíme čekat."

Amos se prodíral zahradou a zběsile přitom klel. "Proč, sakra, musí mít každý kolem sebe tyhle zatracené kytíčky?"

Martin vzhlédl a na poslední chvíli zachytil křišťálovou číši, kterou mu Amos Trask hodil. "Co -" začal, zatímco Amos mu naléval do poháru víno z konvice, kterou držel v ruce.

"Napadlo mě, že možná budeš potřebovat nějakou vzpruhu a někoho, s kým si budeš moci připít."

Martin se na něj nedůvěřivě podíval. "Co tím sleduješ?"

Amos naplnil i svou sklenici a zhluboka se napil. "Je toho plný palác, přáteli. Lyam je dobrý chlapík, ale hlavu má k ničemu, jestli si myslí, že může nechat skupinu rytců vytesat do náhrobku svého otce tvé jméno a pak je vyhnat s něčím tak zanedbatelným, jako je královský příkaz. Každý sluha v paláci věděl, že jsi nejstarší, necelou hodinu poté, co ti chlapeč dokončili práci. Zpívají si o tom vrabci na střeše, to mi věř."

Martin si lokl a řekl: "Děkuji ti, Amosi." Zkoumal odraz světla v krvavě rudém víně v poháru. "Mám se stát králem?"

Amos se dobrosrdečně zasmál. "Přemýšlel jsem o tom a napadly mě dvě věci, Martine. Za prvé, vždycky je lepší být kapitánem než plavčíkem, a proto jsem také kapitán. Ta druhá věc je, že mezi lodí a královstvím je rozdíl."

Martin se rozesmál. "Ty piráte, ani trochu jsi mi nepomohl."

Amos se zatvářil dotčeně. "K čertu s tebou, rozesmál jsem tě nebo ne?" Předklonil se a opřel se loktem o kamennou zídku, zatímco doléval svou číši. "Podívej, v královském přístavu kotví pěkný trojstěžník. Neměl jsem zatím moc času, ale až král vyhlásí amnestii, bude tu pobíhat spousta dobrých námořníků, kteří se rádi vydají na moře s kapitánem Trenchardem. Co takhle odsud vypadnout a trochu se toulat?"

Martin potřásl hlavou. "To zní dobře. Plavil jsem se lodí třikrát v životě, a pokaždé jsem s tebou málem přišel o krk."

Amose jeho slova zabořila. "V prvních dvou případech to bylo Aruthovou chybou, a ani potřeť jsem za to nemohl. Já jsem ty ceresijské piráty neposlal, aby nás pronásledovali celou cestu ze Saladoru do Rillanonu. Kromě toho, až budeš na palubě se mnou, budeme to my, kdo bude někoho honit. Královské moře je pro Trencharda úplně nové, a proto lákavé. Co ty na to?"

Martinův hlas zněl náhle bezútešně. "Ne, Amosi, ačkoliv bych ze všeho nejraději s tebou vyplul a vrátil se do lesů. Ale nemohu utéct před tímto rozhodnutím. Ať je to dobře nebo špatně, jsem nejstarší Borricův syn, a jako prvnímu mi bude nabídnuta koruna." Martin na Amose upřeně pohlédl. "Myslíš, že Lyam může být králem?"

Amos kývl. "Jistě, ale to není to, co chceš vědět, že ne? Tebe zajímá, jestli by z něj byl dobrý král. To nevím, Martine. Ale povím ti jedno. Viděl jsem mnoho mořeplavců, kteří byli před bitvou bledí strachy, ale přesto bojovali bez zaváhání. Někdy nemůžeš dopředu odhadnout, čeho je člověk schopen, dokud není přinucen jednat." Amos se na okamžik odmlčel a vážil slova. "Lyam je z dobrého těsta. Děsí se toho, že bude králem, a zmatkuje. Nijak mu to nechci vyčítat. Až bude ale sedět na trůnu... Myslím, že by mohl být docela schopným vládcem."

"Přál bych si mít jistotu, že tomu tak bude."

Zazněl gong a po něm se rozhoupaly velké zvony. "No," ozval se Amos, "už ti nezbyvá mnoho času na rozmyšlenou. Ishapovi kněží jsou u bran paláce, a až dojdou do korunního sálu, bude na zvednutí kotev pozdě. Tvůj kurs už nepůjde změnit."

Martin se odlepil od zdi. "Děkuji ti za tvou společnost, Amosi, i za víno. Půjdeme změnit osud Království." Amos dopil zbytek vína a odhodil křišťálový pohár. Za zvuku tříštění skla zavrtěl hlavou. "Ty jdi rozhodnout o osudu Království, Martine. Já přijdu později - možná, jestli se mi nepodaří získat tu loď, o které jsem mluvil. Možná se spolu ještě budeme plavit. Jestli změníš názor na kralování, nebo budeš potřebovat rychlou přepravu z Rillanonu, přijď do západu slunce do doků. Někde tam budu a na palubě mé lodi jsi vždy vítán." Martin mu rázně stiskl ruku. "Ať se ti dobře daří, piráte." Amos odešel a Martin v zahradě osaměl. Snažil se uspořádat si myšlenky co nejlépe. Po chvíli dospěl k rozhodnutí. Otočil se a vykročil ke korunovačnímu sálu.

Pug natáhl krk a mohl tak vidět ty, kteří vcházeli do místnosti. Vévoda Caldric doprovázel vdovu po Erlandovi, princeznu Alicii, středem dlouhého sálu k trůnu. Anita a Carline šly těsně za nimi. Kulgan se podělil o závěry svého pozorování: "Podle jejich zasmušilosti a bledých lící soudím, že jim Arutha prozradil, co může nastat." Pug si všiml, že Anita pevně sevřela Carlininy prsty, když dospěly na své určené místo. "To je mi také něco, dozvědět se za takových okolností, že máš staršího bratra." Kulgan zašeptal: "Všichni vypadají, že to nesou statečně." Údery gongu oznámily, že kněží Ishapa vstoupili do předsálí, a objevil se Arutha s Lyamem. Oba měli na sobě červené pláště, odznaky princů Království, a spěšně kráčeli k čelu sálu. Aruthovy oči těkaly po místnosti, jako kdyby se nejmladší z bratrů snažil odhadnout náladu shromážděných šlechticů. Lyam vypadal klidně a s odevzdáním se chystal přijmout cokoliv, co mu přišli okamžiky přinesou. Pug viděl, že Arutha něco v krátkosti šeptá Fannonovi a starý mistr šermíř předává zprávu Gardanovi. Oba se s napětím rozhlíželi a s rukama nedaleko jílů svých mečů pozorovali přítomné. Pug nikde nemohl najít Martina. Zašeptal Kulganovi: "Možná se Martin rozhodl, že se tomu vyhne." Kulgan se podíval kolem. "Ne, tamhle je." Pug pohlédl směrem, který Kulgan naznačil jemným pohybem brady. U nejbližší stěny se téměř v rohu tyčil mohutný sloup. V jeho stínu se ukrýval Martin. Tvář měl skrytou, ale jeho postoj byl nezaměnitelný. Zvony se rozklímaly a do velkého sálu vstoupil první z průvodu Ishopových služebníků. Za ním následovali další, kráčeli vyrovnaným, stejnoměrným tempem. Od bočních dveří bylo slyšet zaklapnutí závor, komnata se podle tradice zavírala a od začátku až do konce obřadu byla zapečetěna. Jakmile bylo uvnitř všech šestnáct kněží, velké dveře se za nimi zavřely. Poslední kněz se zastavil. V jedné ruce třímal těžkou dřevěnou hůl a v druhé voskovou pečeť. Rychle pečeť upevnil na dveře. Pug si i na dálku všiml, že ve vosku je vytlačen sedmihran se znamením Ishapa, a cítil přítomnost magie. Věděl, že dveře nemůže otevřít nikdo jiný než ten, kdo pečeť přilepil, nebo někdo, kdo ovládá velké umění, a to jedine s největší opatrností. Dveře byly zapečetěny a kněz s holí prošel mezi dvěma řadami svých bratrů, kteří vyplňovali čekání tichými modlitbami. Jeden z nich držel korunu, spočívající na podušce z purpurového sametu. Rodricova koruna byla zničena ranou, jež také ukončila jeho život, ale i kdyby zůstala nepoškozena, podle zvyku by byla pohřbena s králem. Pokud dnešního dne nebude jmenován panovník, tato nová koruna bude vržena o kamennou podlahu a další nikdo nezhotoví, dokud Shromáždění lordů kněžím neoznámí, že zvolili vládce. Pug se divil, proč se tomu zlatému kroužku přikládá takový význam. Kněží se opět pohnuli a po chvíli stanuli před trůnem, kde již čekali představitelé nižších řádů. Jak velela tradice, Lyam byl tázan, zda si přeje, aby při obřadu zastával hlavní slovo rodinný kněz, a on souhlasil. Otec Tully stál v čele zástupců chrámu Astalona. Pug věděl, že starý kněz se vypořádá s nastalou situací bez zbytečných otázek, bez ohledu na to, který z Borricových synů dosedne na trůn, a považoval to za moudrou volbu. Představený řádu Ishopových kněží uhodil šestnáctkrát holí o zem. Sálem se neslo dunění pečlivě odměřených úderů. Když skončil, v korunovačním sále se rozhostilo ticho. "Přišli jsme korunovat krále!" zvolal hlavní kněz. "Nechť Ishop králi požehná!" odpověděli ostatní kněží. "Ve jménu Ishapa, boha nad všemi bohy, a ve jménu čtyř vyšších a dvanácti nižších bohů, nechť vystoupí všichni, kdož prohlašují svůj nárok." Pug mimovolně zadržel dech, když viděl, jak Lyam a Arutha předstupují před shromážděné duchovní. O okamžik později se ze stínu oddělila Martinova postava a lovčí kráček sálem. Jakmile se Martin objevil, ozvalo se hlasité syknutí, neboť mnozí z přítomných zvěsti nezaslechli, anebo jim nevěřili. Všichni tři se postavili před představeného a ten udeřil svou těžkou holí do podlahy. "Nyní nadešel čas a zde je to místo." Pak se holí dotkl Martinova ramene, položil ji na ně a otázel se: "Jakým právem před nás předstupuješ?" Martin promluvil silným a čistým hlasem. "Právem rodu." Pug opět pocítil přítomnost magie. Kněží nezkoumali uchazeče o trůn jen podle cti a tradice. Při doteku hole nemohl nikdo zalhat. Stejně to hlavní kněz provedl s Lyamem a s Aruthou a dostal stejnou odpověď. Hůl znovu spočinula na Martinově rameni a kněz požádal: "Uveď své jméno a přednes svůj nárok." Martinův hlas zaduněl: "Jsem Martin, nejstarší syn Borrice, nejstarší z královské krve." V sále to zahučelo, kněz však zjednal ticho ranou své hole o zem. Potom ji položil na rameno Lyamovi a ten odpověděl: "Jsem Lyam, syn Borricův, z královské krve." Několik přítomných zvolalo: "Následník!" Kněz zaváhal, ale zeptal se i Aruthy, jenž odvětil: "Jsem Arutha, syn Borricův, z královské krve." Duchovní pohlédl na tři mladé muže a pak promluvil na Lyama. "Jsi jmenovaným následníkem?" Lyam odpověděl při doteku knězovy hole: "Nástupnické právo mi bylo uděleno z nevědomosti o Martinovi. Je to

neplatný odkaz, neboť Rodric mě považoval za nejstaršího z rodu conDoinů."

Kněz se odešel poradit se svými bratry. Sál zůstal po dobu jejich rozmluvy němý. Čas se nekonečně vlekl. Konečně se představený řádu Ishapa vrátil a stanul tváří v tvář uchazečům o královský trůn. Předal svou hůl jinému knězi a namísto ní vzal do rukou podnos se zlatou obručí, královskou korunou země. Krátce se pomodlil: "Ishape, požehnej každému z těchto mužů, veď jejich ruku a poskytni jim svou moudrost. Nechť ten, kterého určíš, se stane králem." Silným hlasem pak zvolal: "Je zřejmé, že určené nástupnictví je neplatné." Zvedl ruce a předložil korunu před Martina. "Martine, nejstarší synu královské krve, máš právo první volby. Přijmeš, Martine, toto břímě a staneš se naším králem?"

Martin pohlédl na korunu. V komnatě se rozhostilo tíživé ticho a každé oko bylo upřeno na vysokého muže v zeleném. Nikdo v davu ani nedýchal a všichni napjatě očekávali Martinovu odpověď.

Martin pomalu vztáhl ruce a sňal korunu z polštářku, na němž spočívala. Zvedl ji nahoru a zraky všech sledovaly její pohyb. Klenutým oknem dovnitř pronikly sluneční paprsky, odrazily se od zlatého kruhu a ozářily celý sál honosným třpytem.

Držel ji vysoko nad hlavou a promluvil: "Já, Martin, se tímto vzdávám svého nároku na trůn Ostrovního království, nyní a navždy jménem svým i jménem všech svých potomků až do posledního pokolení." Nečekaně se otočil a posadil korunu na Lyamovo čelo. Jeho hlas zazněl znovu a v něm bylo slyšet vzdorovitou výzvu. "Ať všichni pozdraví Lyama, pravého a jediného krále!"

Následovala krátká odmlka, neboť všichni potřebovali celý výjev nejprve vstřebat. Po chvíli se Arutha otočil k otřesenému davu a vzkřikl: "Ať žije Lyam! Ať žije král!"

Lyam stál mezi svými bratry. Konečně sál vybuchl jásavým hlaholem.

Představený kněz nechal dav nějakou dobu oslavovat krále, ale potom si opět vzal svou hůl a udeřil jí o zem, takže znovu nastolil klid. Pohlédl na Lyama a otázel se: "Přijmeš ty, Lyame, toto břímě a staneš se naším králem?"

Lyam knězi opětovně upřený pohled a odpověděl: "Budu vaším králem."

Sál podruhé zabouřil radostnými výkřiky a kněz nyní dovolil, aby hluk trval. Pug se ohlédl a spatřil úlevu ve tvářích všech, Brucala, Caldrica, Fannona, Vandrose, Gardana i dalších, kteří byli ještě před okamžikem připraveni čelit potížím. Zas byly zástupy utišeny ranou kněžské hole. "Tully z řádu Astalona," zvolal duchovní, a starý rodinný kněz vystoupil dopředu.

Jiní mezitím sňali Lyamovi z ramen červený plášť a nahradili jej purpurovým. Ustoupili a Tully se postavil před Lyama. K Martinovi a Aruthovi promluvil takto: "Všichni v Království vám děkují za vaši trpělivost a uvážlivost." Oba bratři opustili místa po Lyamově boku a vrátili se k Anitě a Carline.

Carline se na Martina vřele usmála, vzala jej za ruku a zašeptala: "Děkuji ti, Martine."

Tully přehlédnul dav a vyhlásil: "Nyní nadešel čas a zde je to místo. Sešli jsme se, abychom byli svědky korunovace Jeho Veličenstva Lyama, prvního toho jména, na našeho pravého a jediného krále. Je zde přítomen někdo, kdo má v úmyslu zpochybnit jeho nárok?"

Několik východních pánů se zatvářilo nešťastně, ale nikdo nevznnesl námitku. Tully opět pohlédl na Lyama, který před knězem poklekl. Tully položil svou dlaň na Lyamovu hlavu. "Nyní nadešel čas a zde je to místo. Na tvá bedra byla svalena tíže tohoto břemene, Lyame, první toho jména, synu Borricův z rodu králů conDoinů. Přijímáš toto břímě a staneš se naším králem?"

Lyam odpověděl: "Stanu se vaším králem."

Tully sundal ruku z jeho temene a sehnul se, aby vzal jeho ruku do své. Druhou rukou pak sevřel královský pečetní prsten. "Nyní nadešel čas a zde je to místo. Přisáháš, Lyame conDoine, synu Borricův z královského rodu, že budeš bránit a ochraňovat Ostrovní království a že budeš věrně sloužit jeho lidu, pro blaho a dobro všech poddaných?"

"Já, Lyam, tak slibuji a přísahám."

Tully začal odříkávat dlouhou liturgii. Když s modlitbami skončil, Lyam povstal. Tully si sundal svou obřadní mitru a podal ji představenému ishapského řádu, jenž ji poslal dál ke kněžím Astalona. Tully před Lyamem poklekl a políbil jeho prsten. Pak se zvedl a doprovodil Lyama k trůnu, zatímco Ishapův služebník zpíval: "Ishap nechť požehná králi."

Lyam se posadil. Kněží přinesli starodávný meč, kterým kdysi bojoval Dannis, první král conDoin, a položili mu jej na kolena na znamení toho, že se zavazuje bránit Království vlastním životem.

Tully se otočil a pokynul hlavnímu knězi Ishapa, jenž udeřil holí do podlahy. "Hodina volby pomínula. Prohlašuji tímto Lyama Prvního za našeho pravého, jediného a nepochybnitelného krále."

Shromáždění šlechtici propukli v jásot. "Ať žije Lyam! Ať žije náš král!"

Ishapovi kněží se tiše modlili a jejich představený krácel v jejich čele k hlavním dveřím. Dotkl se svou holí pečeti a ta se s praskotem rozletěla. Udeřil třikrát do dveří a stráž je zvenku otevřely. Než překročil práh, dokončil poslední větu obřadu. Těm, kteří stáli venku, neboť neměli výsadní právo být přítomni korunovaci, oznámil: "Nechť vejde ve známost, že Lyam je naším králem!"

Rychleji než na ptačích křídlech se rozletěla zpráva chodbami a sály paláce a přenesla se do města. Lidé v ulicích oslavovali nástup nového panovníka, a ani jeden z tisíce netušil, jak blízko dnes mělo Království k rozvratu.

Kněží Ishapovi opustili korunovační sál a oči všech se obrátily k novému králi.

Tully kývl na členy královské rodiny a Arutha, Martin a Carline předstoupili před svého bratra. Lyam natáhl ruku a Martin poklekl, aby políbil bratrův pečetní prsten. Arutha jej následoval a po něm i Carline.

Po nich stanuly před trůnem Alicia s Anitou jako první z dlouhé řady šlechticů a přísahaly věrnost panovníkovi. Lord Caldric rozřeseně poklekl u Lyamových nohou, a když vstal, na jeho tváři se leskly slzy úlevy. Pak přísahal oddanost lord Brucal, jenž využil okamžiku, a zatímco vstával, prohodil s králem několik slov. Lyam přikývl.

Jeden za druhým přicházeli další a další urození, dokud se o několik hodin později nevrátil na své místo i poslední z

nich, jeden z hraničních baronů, strážců severních hranic, kteří nebyli povinováni poslušností žádnému vévodovi, pouze králi.

Lyam podal Dannisův meč pážeti a vstal. "Je naším přáním, aby oslavy započaly co nejdříve. Avšak máme několik státních záležitostí, které je třeba vyřídit bez meškání. Většina z nich je příjemné povahy, ale nejprve k té smutné povinnosti, jež musí být splněna.

Jeden z mužů dnes mezi nás nezavítal, ten, jenž se chtěl zmocnit trůnu, na který máme výsadní právo. Tento muž, Guy du Bas-Tyra, spřádal své úklady, jež není možno zapřít. Že připustil vraždu, je neomluvitelné. Ale bylo přáním bývalého krále, abychom s ním měli slitování. Vzhledem k tomu, že Rodric tak žádal na smrtelném loži, udělíme mu milost, ač bychom nejraději viděli Guye du Bas-Tyru pykat za své hanebné činy.

Nechť vejde ve známost, že od tohoto dne je Guy du Bas-Tyra považován za zločince a vypovězen z Království, jeho tituly a pozemky propadají tímto koruně. Nechť jeho jméno a erb jsou vymazány z listiny lordů Království. Nechť mu nikdo neposkytne přístřešek, oheň, jídlo ani vodu." Obrátil se na shromážděné lordy a dodal: "Někteří zde byli s bývalým vévodou spolčení, tudíž nemáme pochyb, že se mu náš rozsudek donese. Řekněte mu, nechť uprchne, ať jde do Keshe, Quegu nebo Roldemu. Řekněte mu, nechť se skrývá daleko na severu, pokud jej jinde nepřijmou, ale bude-li zastižen ode dneška za týden na území Království, propadne hrdlem."

Nikdo v sále chvíli ani nehlesl, pak Lyam promluvil znovu. "Prožili jsme čas velké bolesti a utrpení v našem Království, nyní nechť započne nová epocha, epocha míru a blahobytu." Naznačil, aby se oba jeho bratři postavili jemu po boku. Když přicházeli ke králi, Arutha se na Martina podíval. Náhle se široce usmál a v nečekaném přívalu dojetí objal jak Martina, tak i Lyama. V prvním okamžiku se v sále rozhostilo ticho a všichni sledovali, jak se k sobě tři bratři pevně tisknou, a potom se sál znovu naplnil plesáním.

Mezitím, co panovala vřava, Lyam hovořil se svými bratry. Nejprve se Martin rozzářeně usmíval, rázem se však jeho výraz změnil. Arutha i Lyam horlivě přikyvovali, ale Martinova tvář byla bílá jako stěna. Chystal se něco říci a jeho postoj byl napjatý a odmítavý. Lyam jej však přerušil a pohybem ruky si zjednal ticho.

"V Království bude zaveden nový pořádek. Nechť vejde ve známost, že náš milovaný bratr Arutha je princem v Krondoru a dokud se nám nenarodí syn, i dědicem trůnu." Nad posledně řečeným se Arutha netvářil ani trochu nadšeně. Lyam pokračoval: "A je naším přáním, aby vévodství Crydee, domov našeho otce, zůstalo majetkem rodiny až do posledního pokolení. Proto jmenujeme Martina, našeho milovaného bratra, vévodou v Crydee, se všemi pozemky, tituly a právy k tomu přináležejícími."

Již poněkolikáté dav zajásal. Martin a Arutha opustili místa vedle trůnu a nový král vyhlásil: "Nechť přistoupí hrabě z LaMutu a rytíř-kapitán Kasumi z LaMutu."

Kasumi a Vandros se polekali. Kasumi byl nesvůj celý den, neboť Vandros v něj vložil velkou důvěru. Jeho tsuranská výchova však nabyla vrchu a on si uchoval kamennou tvář. Krok za Vandrosem se blížil k trůnu.

Oba muži před Lyamem poklekli a král řekl: "Můj lord Brucal nás požádal, abychom oznámili tuto šťastnou novinu. Jeho vazal hrabě Vandros se ožení s jeho dcerou, lady Felinah."

Nad hlukem shromáždění se jasně ozval Brucalův hlas. "Už bylo na čase." Několik starších dvořanů, kteří sloužili Rodricovi, zbledlo, ale Lyam se připojil k všeobecnému veselí.

"Je také vévodovým přáním odebrat se na odpočinek na své panství, kde se hodlá zotavit po dlouhé a prospěšné službě Království. Udělujeme mu náš souhlas. A protože nemá syna, přeje si rovněž, aby jeho titul přešel na někoho, kdo bude schopen pokračovat v oddané službě Království, někoho, kdo prokázal během nedávné války nevídané nadání při velení laMutské posádce, součásti Západních armád. Pro jeho mnohé smělé činy a oddanou pomoc zde schvalujeme jeho sňatek a s potěšením jmenujeme Vandrose vévodou z Yabonu se všemi pozemky, tituly a právy k tomu přináležejícími. Povstaň, lorde Vandrosi."

Vandros stal mírně otřesen, uklonil se před králem a vrátil se k místu, kde stál jeho budoucí tchán. Brucal jej přátelsky bouchl do zad a stiskl mu ruku. Lyam se obrátil ke Kasumimu a usmál se na něj. "Stojí tu před námi muž, jenž byl donedávna považován za nepřítele.

Nyní je naším věrným poddaným. Kasumi Shinzawaii, pro tvé úsilí smířit oba válčící národy a pro tvou uvážlivost a odvahu při obraně naší země před Bratrstvem temné stezky ti svěčujeme velení nad posádkou LaMutu a jmenujeme tě hrabětem z LaMutu se všemi pozemky, tituly a právy k tomu přináležejícími. Povstaň, hrabě Kasumi."

Kasumi nenacházel slov. Pomalu se sklónil, vzal královu ruku, jako to viděl u ostatních, a políbil pečetní prsten. Pak vzhlédl ke králi a prohlásil: "Můj pane a králi, zaručuji se svým životem i svou ctí, že budu nejoddanějším služebníkem Království."

Lyam se otázel: "Můj lorde Vandrosi, přijímáš hraběte Kasumiho jako svého vazala?"

Vandros se zazubil. "S radostí, můj pane."

Kasumi se znovu připojil k Vandrosovi a jeho oči zářily pýchou. Brucal i jemu uštědřil pořádnou herdu do zad.

Bylo rozděleno ještě několik dalších úřadů, neboť mnohá místa byla uvolněna jak díky pletichám na Rodricově dvoře, tak i proto, že si válka vybrala své oběti i v řadách šlechticů. Když už to vypadalo, že vše je vyřízeno, Lyam prohlásil:

"Nechť přistoupí panoš Pug z Crydee."

Pug se podíval na Katalu i na Kulgana, neboť jej překvapilo, že byl vyvolán. "Co...?"

Kulgan jej postrčil dopředu. "Jdi, a dozvíš se."

Pug stanul před Lyamem a poklonil se. Král řekl: "Co se dosud stalo, bylo soukromou záležitostí mezi naším otcem a tímto mužem. Nyní je naším přáním, aby se všichni v Království dozvěděli, že jméno tohoto muže, kdysi zvaného Pug, sirotek z Crydee, bylo vepsáno na svitky našeho rodu." Zvedl ruku, aby Pug, který mezitím poklekl, mohl políbit prsten. Pak jej vzal za ramena a naznačil mu, aby vstal. "Přání našeho otce je nyní i naším přáním. Od tohoto dne nechť všichni v Království znají tohoto muže jako Puga conDoina, člena královské rodiny."

Mnozí v sále byli Pugovou adopcí a jeho nenadálým povýšením překvapeni, ale ti, kteří věděli o jeho činech, jej nadšeně pozdravili poté, co Lyam pronesl: "Víte našeho bratrance Puga, prince Království." Katala v té chvíli zapomněla na veškerá pravidla a rozeběhla se obejmout svého manžela. Někteří východní lordi se zamračili, ale Lyam se rozesmál a políbil ji na tvář. "Pojďte!" zvolal Lyam. "Nyní je čas k oslavám. Necht' se dostaví tanečnice, hudebníci a akrobaté. Necht' jsou doneseny stoly a obloženy jídlem a vínem. Necht' zavládne v Království čas radosti!"

Slavnost pokračovala. Celé odpoledne lidé jedli, pili a veselili se. Herold vedle králova stolu předčítal listy od těch, kteří se nemohli korunovace zúčastnit osobně - od mnoha šlechticů a krále Quegu, vládců malých království na východním pobřeží, významných kupců a cechovních mistrů ze Svobodných měst. Aglaranna s Tomasem zaslali blahopřání, i trpaslíci ze Západu - z Kamenné hory a Šedých věží - a starý král Halfdan, panovník trpaslíků z Východu. Dokonce z Velké Keshe dorazilo psaní s pozdravy a přáním setkání k mírovému urovnání otázky Doliny snů. Tento list byl osobně podepsán císařovnou.

Herold dočetl poslední vzkaz a Lyam se naklonil k Aruthovi. "Císařovna musí mít v Midkemii ty nejlepší špehy, když nám poslala osobní list v tak krátkém čase. Budeš si muset dávat v Krondoru dobrý pozor."

Arutha si povzdechl; tato vyhlídka jej nikterak nepotěšila. Pug, Laurie, Meecham, Gardan, Kulgan, Fannon a Kasumi seděli všichni u královského stolu. Lyam trval na tom, aby se připojili ke královské rodině. Nový hrabě z LaMutu stále vypadal rozechvěle z toho, že mu byl přidělen úřad, ale štěstí z něj vyzařovalo na všechny strany. A dokonce i v tomto hlučném sále byly zvenčí slyšet oslavné tsuranské písně. Pug něco mumlal o tom, jak musí být nepohodlné, když se kolem člověka neustále motají pážata a služebnictvo.

Katala se vrátila ke svému muži a sdělila mu, že William spí a Fantus také, unaveni hrou. Pak se obrátila ke Kulganovi. "Doufám, že ten mazlíček bude schopen vydržet Williamovu neustálou pozornost."

Kulgan se zasmál. "Fantus je z pozornosti živ."

Pug nadhodil: "Divím se, Kulgane, že při rozdělování tolika odměn nezbyla jedna i na tebe. Sloužil jsi králově rodině déle než kdokoliv jiný, ovšem s výjimkou Tullyho a Fannona."

Kulgan odfrkl: "Tully, Fannon a já jsme se sešli s Lyamem včera, ještě než jsme se dověděli, že se chystá oznámit Martinův nárok a obrátit všechno vzhůru nohama. Začal hluhat něco o úřadech, odměnách a tak, ale všichni jsme to odmítli. Když chtěl něco namítat, řekl jsem mu, že je mi jedno, co udělá pro Tullyho a pro Fannona, ale jestli se mě pokusí vytáhnout před všechny ty lidi tady, tak ho bez okolků proměním v ropuchu."

Anita jeho slova zaslechla a rozesmála se. "Tak je to přece pravda!"

Pug si vzpomněl na rozhovor s Anitou v Krondoru, který se odehrál před tolika lety, a i jeho to rozveselilo. Ohlédl se do minulosti a myslel na všechno, co se událo od chvíle, kdy měl poprvé příležitost vstoupit do Kulganovy chatrče v lesích. Po mnoha nebezpečích a útrapách byl zpět doma, se svou rodinou a přáteli, a navíc se před ním otevírala obrovská příležitost vybudovat univerzitu. Přál si, aby i několik dalších lidí s ním mohlo sdílet tyto okamžiky štěstí - Hochopepa, Shimone, Kamatsu, Hokanu, i Almorella s Netohou. Toužil po tom, aby se Ichindar a lordi z Nejvyšší rady dozvěděli pravé příčiny zrady v den podpisu mírové smlouvy. Ale ze všeho nejvíce si přál, aby se k nim mohl připojit Tomas.

"Jsi nějak zamýšlený, drahý."

Pug se vytrhl ze snění a usmál se. "Má nejmilejší, myslel jsem na to, že jsem nesmírně šťastný člověk."

Jeho žena položila svou dlaň na jeho a opětovala mu hřejivý úsměv. Tully se naklonil přes stůl a ukázal pohybem hlavy k druhému konci stolu, kde seděl Laurie uchvácený Carlinou, která se právě smála nějaké jeho duchaplné poznámce. Bylo zřejmé, že jej princezna shledala právě tak okouzlejícím, jak Pug sliboval. Pug prohlásil: "Rekl bych, že poznávám ten výraz v Carlinině tváři. Domnívám se, že Laurie by se mohl ocitnout v pěkných potížích."

Kasumi k tomu dodal: "Jak znám přítele Laurieho, jsou to potíže, které uvítá."

Tully se zatvářil přemýšlivě. "Je tu vévodství Bas-Tyra, které je bez pána, a on vypadá jako poměrně schopný mladý muž. Hmm?"

Kulgan vyštěkl: "Tak dost! Neměl jsi té okázalosti dneska až příliš? Musíš toho ubožáka hned ženit s královou sestrou, jen aby ses mohl zase podívat do paláce? Bohové! Vždyť se dnes vidí poprvé."

Hrozilo, že Tully a Kulgan se ponoří do jedné ze svých slavných debat, když je Martin oba přerušil. "Změňme raději téma. Točí se mi ze všeho hlava a nikdo z nás nechce poslouchat vaše popichování."

Tully a Kulgan si vyměnili zděšené pohledy, a pak se oba usmáli. Jako jeden muž odpověděli: "Ano, můj pane."

Martin zaúpěl a ostatní se rozchechtali. Martin potřásl hlavou. "Je to tak zvláštní, ještě před chvílí jsme se tolik strachovali. Proč jen? Skoro jsem se rozhodl odjet s Amosem -" Zvedl hlavu. "Kde je Amos?"

Když vyslovil to jméno, Arutha také vzhlédl od rozhovoru s Anitou. "Kde je ten pirát?"

Martin odpověděl: "Povídal něco o tom, že si musí obstarat loď. Myslel jsem, že si dělá legraci, ale od korunovace jsem ho neviděl."

Arutha zvolal: "Obstarat si loď! Pro rány boží!" Vstal a řekl: "Jestli Vaše Veličenstvo dovolí..."

Lyam kývl. "Jdi a přiveď ho zpátky. Podle toho, co jste mi o něm vyprávěli, si zaslouží odměnu."

Martin se také zvedl a prohlásil: "Pojeďu s tebou."

Arutha se usmál. "Budu rád."

Oba bratři se kvapně vydali přes sál a zamířili na nádvoří. Služebnictvo a pážata tam držela koně připravené pro hosty, kteří chtěli nebo museli odejít brzy. Arutha s Martinem popadli první dva oře v řadě a nezdořile zanechali dva nižší šlechtice, aby si počkali, až jim sluha přivede jiné. Oba pánové tam zůstali stát s otevřenými ústy a nevěděli, zda se mají hněvat nebo divit. "Promiňte mi, pánové," zavolal Arutha, ale to už pobízel svého koně ke cvalu směrem k bráně.

Když přejížděli most, klenoucí se od paláce přes řeku Rillanon, Martin si vzpomněl: "Říkal, že zvedne kotvu při západu slunce."

"To už nám nezbývá mnoho času!" křikl Arutha. Letěli klikatými uličkami dolů k přístavu.

Město bylo plné rozradostněných lidí a několikrát museli zpomalit, aby nezpůsobili zranění těm, kteří se tlačili v ulicích. Dorazili do přístavu a zastavili se.

Před vstupem do královského doku seděl jediný strážný a vypadalo to, že spí. Arutha seskočil z koně a zatřásl s ním. Vojákova přilba se se zařinčením skutálela na zem a bezvládný muž se sesul na bok. Arutha jej prohlédla a poznamenal:

"Je naživu, ale zítra ho bude pěkně bolet hlava."

Arutha znovu nasedl a cválali podél rillanonského rozlehlého přístaviště až k poslednímu molu. Když zatočili na dlouhou přístavní hráz a uháněli k jejímu vzdálenému konci, zaslechli křik mužů v lanoví.

Nádherný koráb se pomalu vzdaloval z přístavu. Martin a Arutha přitáhli svým koním uzdy. Uviděli Amose Traska stát na kapitánském můstku odplouvající lodi. Mával jim oběma rukama a nebyl ještě tak daleko, aby nezahlédl jeho rozšklebenou tvář. "Ha! Zdá se, že všechno dobře dopadlo!" křičel mořeplavec.

Arutha a Martin sesedlali. Vzdálenost mezi lodí a molem zvolna narůstala. "Amosi!" zavolal Arutha.

Amos ukázal na vzdálenou budovu. "Chlapci, kteří tu hlídali, jsou všichni v tom skladišti. Jsou trochu poškrábaní, ale živí!"

"Amosi! To je králova loď!" řval Arutha a mával, aby se vrátili.

Amos Trask se rozesmál. "Říkal jsem si, že Královská vlaštovka je honosné jméno. No, řekni svému bratrovi, že mu ji jednoho dne vrátím."

Martin se neudržel a rozesmál se také. Pak se k nim přidal i Arutha. "Ty piráte!" volal mladší z bratrů. "Přiměju ho, aby ti ji daroval."

S hlubokým zoufalým výkřikem Amos odpověděl: "Ach, Arutho, ty zkazíš každou zábavu!"